Bundel - Politieke Avond van 22 december 2021

Agenda bijlagen

- Agenda 22 december 2021
- Stemmingen PA 22 december 2021
- Getekende besluitenlijst PA 22 december 2021
- Getekende besluitenlijst PA 22 december 2021 (besloten)

1 18.45 uur - 19.30 uur: Rondvraag en mededelingen

2 19.30 uur - 23.15 uur: Besluitvormende vergadering

2.1 Opening en mededelingen

2.2 Vaststellen van de agenda en spreektijdverdeling

2.3 Vaststellen van de concept-besluitenlijst van de vergadering van 8 december 2021

- Getekend raadsbesluit
- Raadsvoorstel "Vaststellen van de concept-besluitenlijst van de vergadering van 8 december 2021"
- Besluitenlijst van 8 december 2021

2.4 Ingekomen stukken en ter inzage gelegde stukken voor de gemeenteraad

- Getekend raadsbesluit
- Raadsvoorstel "Vaststellen van de lijst van ingekomen stukken voor de raadsvergadering van 22 december 2021"
- Lijst van Ingekomen stukken (7 december 2021 tot en met 15 december 2021)

3 Onderwerpen direct ter besluitvorming

3.1 Vaststellen: Budgetoverheveling 2021

- Getekend raadsbesluit
- Raadskameradvies t.b.v. de besluitvormende behandeling op 22-12-2021
- Raadsvoorstel "Budgetoverheveling 2021"
- Bijlage 1 - Budgetoverheveling 2021
- Bijlage 2 - Begrotingswijziging BO 2021
- Memo van wethouder Paping inzake "Beantwoording vragen nav meningsvormende behandeling raadsvoorstel Budgetoverheveling 2021", d.d. 08-12-2021

3.2 Vaststellen: Verzamelbesluit-3 2021

- Getekend raadsbesluit
- Raadskameradvies t.b.v. de besluitvormende behandeling op 22-12-2021
- Raadsvoorstel "Verzamelbesluit-3 2021"
- Bijlage 1 - Concernbegrotingswijziging Verzamelbesluit-3 2021: Exploitatie
- Bijlage 2 - Concernbegrotingswijziging Verzamelbesluit-3 2021: Investering
- Bijlage 3 - Specificatie Verzamelbesluit-3 2021 per onderwerp naar Wijk-/Stadsprogramma
- Bijlage 4 - Actualisatie Begrotingssubsidies

3.3 Vaststellen: Geautoriseerde stand Begroting 2021 tot en met de raadsvergadering van 22 december 2021

- Getekend raadsbesluit
- Raadskameradvies t.b.v. de besluitvormende behandeling op 22-12-2021
- Raadsvoorstel "Geautoriseerde stand Begroting 2021 tot en met de raadsvergadering van 22 december 2021"
- Bijlage 1 - Standenoverzicht-2 begroting 2021 t/m raadsvergadering van 22 december 2021: Exploitatie
- Bijlage 2 - Standenoverzicht-2 begroting 2021 t/m raadsvergadering van 22 december 2021: Investeringen

3.4 Vaststellen: Intrekken Exploitatieplan Groot Rijnwijk

- Getekend raadsbesluit

Raadskameradvies t.b.v. de besluitvormende behandeling op 22-12-2021

Raadsvoorstel "Intrekken Exploitatieplan Groot Rijnwijk"

4 Onderwerpen welke voor debat en besluitvorming worden voorgedragen

4.1 Vaststellen van het integraal huisvestingsplan 2021-2022 en stand van zaken onderwijshuisvesting po, (v)so en vo

Getekend raadsbesluit

Raadskameradvies t.b.v. de besluitvormende behandeling op 22-12-2021

Verworpen amendement "Genoeg geld voor scholenbouw" (21A87) van de fractie D66

Aangenomen motie "Op weg naar een integraal strategisch onderwijshuisvestingsplan voor Arnhem" (21M300) van de fracties VVD, D66 en ChristenUnie

Verworpen motie "Investeren in schoolhuisvesting, toewerken naar maximaal 3 jaar noodlokalen" (21M301) van de fracties ChristenUnie en D66

Verworpen motie "In de toekomst genoeg geld voor scholenbouw" (21M305) van de fractie D66

Raadsvoorstel "Jaarprogramma integraal huisvestingsplan 2021-2022 en stand van zaken onderwijshuisvesting po, (v)so en vo"

Bijlage 1 - Jaarprogramma 2021 en 2022 en stand van zaken onderwijshuisvesting po, (v)so en vo

Bijlage 2 - Memo Actualisatie normbedrag huisvesting primair onderwijs, 31 maart 2021

Bijlage 3 - De herkomst en bestemming van leerlingen van basisscholen in Schuytgraaf, Afdeling Informatie Onderzoek & Statistiek, 25 maart 2021

Schriftelijke inspraakbijdrage van mw. S. Veltmaat - College van Bestuur Flores Onderwijs

Behandelresultaat 1 december 2021, informatieve & meningsvormende (1) behandeling

Beantwoording technische vragen Mattijs Loor - D66

Inventarisatie MIVA toiletten op verzoek van Ria de Vries - PvdA

4.2 Vaststellen: Initiatiefvoorstel "Straatintimidatie Arnhem"

Getekend raadsbesluit

Raadskameradvies t.b.v. de besluitvormende behandeling op 22-12-2021

Initiatiefvoorstel "Straatintimidatie Arnhem" van de fracties SP, D66 en VVD

Raadsbrief "Wijziging Algemene Plaatselijke Verordening i.v.m. seksuele straatintimidatie", d.d. 30-11-2021

4.3 Vaststellen: Verordening bedrijveninvesteringszone Korenkwartier Arnhem 2022-2026

Getekend raadsbesluit

Raadskameradvies t.b.v. de besluitvormende behandeling op 22-12-2021

Raadsvoorstel "Verordening bedrijveninvesteringszone Korenkwartier Arnhem 2022-2026"

Bijlage 1 - Collegenota

Bijlage 2 - Uitvoeringsovereenkomst Bedrijveninvesteringszone Korenkwartier

Bijlage 3 - Brief Gemeenteraad verzoek BIZ Korenkwartier agenderen

Bijlage 4 - Activiteitenplan Bedrijveninvesteringszone Korenkwartier 2022-2026

Schriftelijke inspraakbijdrage van dhr. S. Van Aarle

Schriftelijke inspraakbijdrage van Stichting Bedrijveninvesteringszone Korenkwartier

4.4 Vaststellen van het bestemmingsplan 'Chw Mooieweg 23'

Getekend raadsbesluit

Raadskameradvies t.b.v. de besluitvormende behandeling op 22-12-2021

Raadsvoorstel - Vaststellen van het bestemmingsplan 'Chw Mooieweg 23'

Bijlage 1a - Vast te stellen BP Chw Mooieweg 23 - Tekst

Bijlage 1b - Plankaart bestemmingsplan 'Chw Mooieweg 23' NL.IMRO.0202.988-0301

Bijlage 1c - 1c Vast te stellen bestemmingsplan 'Chw Mooieweg 23' - bijlagen

Bijlage 2 - 1 bij raadsvoorstel - zienswijzerapport

Bijlage 3a - Zienswijze geanonimiseerd

Schriftelijke inbreng van dhr. M. Tijssen

4.5 Vaststellen: Vrij zijn in Arnhem

Dit onderwerp is niet behandeld tijdens de Politieke Avond van 22 december jl. en zal in een volgende vergadering aan de orde komen.

Raadskameradvies t.b.v. de besluitvormende behandeling op 22-12-2021

amendement "Dit geldt voor iedereen" (21A79) van de fracties PvdA en VVD

amendement "Zero Tolerance" (21A80) van de fracties ChristenUnie, D66, GroenLinks en PvdA

amendement "Geen ruimte voor haatmisdaden" (21A81) van de fractie ChristenUnie

amendement "Het doel voor ogen houden" (21A82) van de fractie ChristenUnie

amendement "Vrijheid" (21A83) van de fractie ChristenUnie

amendement "Iedereen is gelijkwaardig" (21A84) van de fractie ChristenUnie

amendement "Inclusie en diversiteit begint bij de basis(scholen)" (21A85) van de fractie CDA

motie "Herdenk ook slavernij in voormalig Nederlands-Indie" (21M294) van de fracties ChristenUnie en GroenLinks

motie ‘Vrij zijn in Arnhem’ is niet vrijblijvend (21M295) van de fracties CDA, VVD, ChristenUnie en D66

motie "Keti Koti monument" (21M293) van de fracties ChristenUnie en GroenLinks

motie "Coördinator tegen racisme en discriminatie" (21M297) van de fractie DENK Verenigd Arnhem

motie "Een inclusief uniform bij Toezicht en Handhaving" (21M298) van de fracties DENK Verenigd Arnhem en D66

motie "Monument als eerbetoon aan de gastarbeider" (21M299) van de fractie DENK Verenigd Arnhem

motie "Burgerparticipatie ook bij monumenten" (21M304) van de fractie Arnhem Centraal

Raadsvoorstel "Vrij zijn in Arnhem"

Bijlage - Vrij zijn in Arnhem

Aangenomen motie "Integrale inclusievisie en actieplan"' (20M245g)

Raadsbrief "Informatieverzoek conform artikel 169 lid 3 gemeentewet m.b.t. 'Vrij zijn in Arnhem' " d.d. 07-09-2021

Bijlages bij het verzoek om inlichtingen van de fractie ChristenUnie

Behandelresultaat 17 november 2021, informatieve & meningsvormende (1) behandeling

Antwoord Technische Vraag "Vrij zijn in Arnhem" - fractie VVD

Antwoord Technische Vraag "Vrij zijn in Arnhem" - fractie CDA

Schriftelijke bijdrage van de Arnhemse zelforganisaties - Reactie op de motie "Monument als eerbetoon aan de gastarbeider"

Behandelresultaat 1 december 2021, 2e meningsvormende (1) behandeling

4.6 Herstemming motie "Kaders voor een toekomst met welzijn" (21M269)

In de raadsvergadering van 8 december 2021, bij de stemming over de motie "Kaders voor een toekomst met welzijn" (21M269) van de fractie GroenLinks staakten de stemmen.
Deze motie wordt nu opnieuw in stemming gebracht.
Als de stemmen opnieuw staken, dan is de motie verworpen.
De beraadslagingen worden niet heropend. Er wordt volstaan met het opnieuw stemmen.

Aangenomen motie "Kaders voor een toekomst met welzijn" (21M269) van de fractie GroenLinks

4.7 De vergadering wordt in beslotenheid voortgezet

Raadskameradvies t.b.v. de besluitvormende behandeling op 22-12-2021

4.7.a Voorbereidingsbesluit Bronbeeklaan 66 - Kloosterstraat (op 3 januari 2022 in de Staatscourant gepubliceerd)

Getekend raadsbesluit

Raadsvoorstel "Voorbereidingsbesluit Bronbeeklaan 66 - Kloosterstraat"

Bijlage - Verbeelding gebied voorbereidingsbesluit met kenmerk NL.IMRO.0202.VBB1002-0301

Ingetrokken amendement "Wonen niet onmogelijk maken" (21A88) van de fractie D66

Aangenomen motie "Voldoende tijd voor een goed (voorbereidings)besluit" (21M302) van de fractie D66

Ingetrokken motie "Ook een snel advies goed vastleggen" (21M303) van de fracties D66, CDA en Partij voor de Dieren

Agenda Politieke Avond
22 december 2021

Raadzaal
18.45 uur - 19.30 uur 1. Rondvraag en Mededelingen
Raadzaal
19.30 uur - 23.15 uur 2. Besluitvormende vergadering

2.1	Opening en mededelingen
2.2	Vaststellen van de agenda en spreektijdverdeling
2.3	Vaststellen v/d concept-besluitenlijst v/d vergadering van 8 december 2021
2.4	Ingekomen stukken en ter inzage gelegde stukken voor de gemeenteraad
3	**Onderwerpen direct ter besluitvorming**
3.1	Vaststellen: Budgetoverheveling 2021
3.2	Vaststellen: Verzamelbesluit-3 2021
3.3	Vaststellen: Geautoriseerde stand Begroting 2021 tot en met de raadsvergadering van 22 december 2021
3.4	Vaststellen: Intrekken Exploitatieplan Groot Rijnwijk
4	**Onderwerpen welke voor debat en besluitvorming worden voorgedragen**
4.1	Vaststellen van het integraal huisvestingsplan 2021-2022 en stand van zaken onderwijshuisvesting po, (v)so en vo
4.2	Vaststellen: Initiatiefvoorstel "Straatintimidatie Arnhem"
4.3	Vaststellen: Verordening bedrijveninvesteringszone Korenkwartier Arnhem 2022-2026
4.4	Vaststellen van het bestemmingsplan 'Chw Mooieweg 23'
4.5	Vaststellen: Vrij zijn in Arnhem
4.6	Herstemming motie "Kaders voor een toekomst met welzijn" (21M269)
4.7	De vergadering wordt in beslotenheid voortgezet

Voor 17

Tegen 22

Amendement "Genoeg geld voor scholenbouw" (21A87)

GROENLINKS	0	7
Coenders		
Prinsen		
Navis		
Gemici		
Simonis		
van der Loo		
Dayioğlu		

Fractie Arnhemse Ouderen Partij	1	0
Wiggers		

ChristenUnie	2	0
Nede		
Becker		

VVD Arnhem	0	6
Combée		
Pape		
Kalthoff		
Maref		
Loos		
Eppich		

CDA Arnhem	2	0
Koorn		
Hutten		

DENK / Verenigd Arnhem	2	0
Usta		
Aydemir		

D66	5	0
Andeweg		
Loor		
Venhoek		
van Ommen		
van Iperen		

Arnhem Centraal	0	3
van der Laak		
Manders		
Kraaijenbrink		

Partij voor de Dieren Gemeentelijke Sociale Fractie Arnhem	2	0
de Groot		
Eliëns		

PvdA	0	4
Greving		
Bouma		
de Vries		
Visser		

SP	3	0
Elfrink		
Çetintaş		
Dobbe		

Partij voor de Vrijheid	0	2
Verheij		
Henzen		

Totaal 39

Voor	**37**
Tegen	**2**

Motie "Op weg naar een integraal strategisch onderwijshuisvestingsplan voor Arnhem" (21M300)

GROENLINKS	7	0
Coenders		
Prinsen		
Navis		
Gemici		
Simonis		
van der Loo		
Dayioğlu		

VVD Arnhem	6	0
Combée		
Pape		
Kalthoff		
Maref		
Loos		
Eppich		

D66	5	0
Andeweg		
Loor		
Venhoek		
van Ommen		
van Iperen		

PvdA	4	0
Greving		
Bouma		
de Vries		
Visser		

Fractie Arnhemse Ouderen Partij	1	0
Wiggers		

CDA Arnhem	2	0
Koorn		
Hutten		

Arnhem Centraal	3	0
van der Laak		
Manders		
Kraaijenbrink		

SP	3	0
Elfrink		
Çetintaş		
Dobbe		

ChristenUnie	2	0
Nede		
Becker		

DENK / Verenigd Arnhem	2	0
Usta		
Aydemir		

Partij voor de Dieren Gemeentelijke Sociale Fractie Arnhem	2	0
de Groot		
Eliëns		

Partij voor de Vrijheid	0	2
Verheij		
Henzen		

Totaal	**39**

Voor	**18**	*Motie "Investeren in schoolhuisvesting, toewerken naar maximaal 3 jaar noodlokalen" (21M301)*
Tegen	**21**	

GROENLINKS	0	7
Coenders		
Prinsen		
Navis		
Gemici		
Simonis		
van der Loo		
Dayioğlu		

VVD Arnhem	0	6
Combée		
Pape		
Kalthoff		
Maref		
Loos		
Eppich		

D66	5	0
Andeweg		
Loor		
Venhoek		
van Ommen		
van Iperen		

PvdA	0	4
Greving		
Bouma		
de Vries		
Visser		

Fractie Arnhemse Ouderen Partij	0	1
Wiggers		

CDA Arnhem	2	0
Koorn		
Hutten		

Arnhem Centraal	0	3
van der Laak		
Manders		
Kraaijenbrink		

SP	3	0
Elfrink		
Çetintaş		
Dobbe		

ChristenUnie	2	0
Nede		
Becker		

DENK / Verenigd Arnhem	2	0
Usta		
Aydemir		

Partij voor de Dieren Gemeentelijke Fractie Arnhem	2	0
de Groot		
Eliëns		

Partij voor de Vrijheid	2	0
Verheij		
Henzen		

Totaal	**39**

Voor 17

Tegen 22

Motie “In de toekomst genoeg geld voor scholenbouw” (21M305)

GROENLINKS	0	7
Coenders		
Prinsen		
Navis		
Gemici		
Simonis		
van der Loo		
Dayioğlu		

Fractie Arnhemse Ouderen Partij	1	0
Wiggers		

ChristenUnie	2	0
Nede		
Becker		

VVD Arnhem	0	6
Combée		
Pape		
Kalthoff		
Maref		
Loos		
Eppich		

CDA Arnhem	2	0
Koorn		
Hutten		

DENK / Verenigd Arnhem	2	0
Usta		
Aydemir		

D66	5	0
Andeweg		
Loor		
Venhoek		
van Ommen		
van Iperen		

Arnhem Centraal	0	3
van der Laak		
Manders		
Kraaijenbrink		

Partij voor de Dieren Gemeentelijke Sociale Fractie Arnhem	2	0
de Groot		
Eliëns		

PvdA	0	4
Greving		
Bouma		
de Vries		
Visser		

SP	3	0
Elfrink		
Çetintaş		
Dobbe		

Partij voor de Vrijheid	0	2
Verheij		
Henzen		

Totaal 39

Voor	**34**
Tegen	**5**

Raadsvoorstel “Vaststellen van het integraal huisvestingsplan 2021-2022 en svz onderwijshuisvesting po, (v)so en vo”

GROENLINKS	7	0
Coenders		
Prinsen		
Navis		
Gemici		
Simonis		
van der Loo		
Dayioğlu		

VVD Arnhem	6	0
Combée		
Pape		
Kalthoff		
Maref		
Loos		
Eppich		

D66	5	0
Andeweg		
Loor		
Venhoek		
van Ommen		
van Iperen		

PvdA	4	0
Greving		
Bouma		
de Vries		
Visser		

Fractie Arnhemse Ouderen Partij	1	0
Wiggers		

CDA Arnhem	2	0
Koorn		
Hutten		

Arnhem Centraal	3	0
van der Laak		
Manders		
Kraaijenbrink		

SP	0	3
Elfrink		
Çetintaş		
Dobbe		

ChristenUnie	2	0
Nede		
Becker		

DENK / Verenigd Arnhem	2	0
Usta		
Aydemir		

Partij voor de Dieren Gemeentelijke sociale fractie Arnhem	2	0
de Groot		
Eliëns		

Partij voor de Vrijheid	0	2
Verheij		
Henzen		

Totaal	**39**

Voor 39 *Initiatiefvoorstel "Straatintimidatie Arnhem"*

Tegen 0

GROENLINKS	7	0
Coenders		
Prinsen		
Navis		
Gemici		
Simonis		
van der Loo		
Dayioğlu		

Fractie Arnhemse Ouderen Partij	1	0
Wiggers		

ChristenUnie	2	0
Nede		
Becker		

VVD Arnhem	6	0
Combée		
Pape		
Kalthoff		
Maref		
Loos		
Eppich		

CDA Arnhem	2	0
Koorn		
Hutten		

DENK / Verenigd Arnhem	2	0
Usta		
Aydemir		

D66	5	0
Andeweg		
Loor		
Venhoek		
van Ommen		
van Iperen		

Arnhem Centraal	3	0
van der Laak		
Manders		
Kraaijenbrink		

Partij voor de Dieren Gemeentelijke Fractie Arnhem	2	0
de Groot		
Eliëns		

PvdA	4	0
Greving		
Bouma		
de Vries		
Visser		

SP	3	0
Elfrink		
Çetintaş		
Dobbe		

Partij voor de Vrijheid	2	0
Verheij		
Henzen		

Totaal 39

Voor 23

Tegen 15

Motie "Kaders voor een toekomst met welzijn" (21M269)

GROENLINKS	7	0
Coenders		
Prinsen		
Navis		
Gemici		
Simonis		
van der Loo		
Dayioğlu		

Fractie Arnhemse Ouderen Partij		
Wiggers		

ChristenUnie	2	0
Nede		
Becker		

VVD Arnhem	0	6
Combée		
Pape		
Kalthoff		
Maref		
Loos		
Eppich		

CDA Arnhem	0	2
Koorn		
Hutten		

DENK / Verenigd Arnhem	2	0
Usta		
Aydemir		

D66	0	5
Andeweg		
Loor		
Venhoek		
van Ommen		
van Iperen		

Arnhem Centraal	3	0
van der Laak		
Manders		
Kraaijenbrink		

Partij voor de Dieren Gemeentelijke Fractie Arnhem	2	0
de Groot		
Eliëns		

PvdA	4	0
Greving		
Bouma		
de Vries		
Visser		

SP	3	0
Elfrink		
Çetintaş		
Dobbe		

Partij voor de Vrijheid	0	2
Verheij		
Henzen		

Totaal 38

GEMEENTE Arnhem

BESLUITENLIJST VAN DE VERGADERING VAN DE
RAAD VAN DE GEMEENTE ARNHEM OP WOENSDAG 22 december 2021

De voorzitter: de heer Marcouch

De raadsgriffier: de heer Kersten

Aanwezig de leden: mevrouw Andeweg (D66), de heer Aydemir (DENK Verenigd Arnhem), de heer Becker (ChristenUnie), de heer Bouma (PvdA), de heer Çetintaş (SP), de heer Coenders (GroenLinks), de heer Combée (VVD), de heer Dayioğlu (GroenLinks), mevrouw Dobbe (SP), de heer Elfrink (SP), de heer Eliëns (Partij voor de Dieren), mevrouw Eppich (VVD), mevrouw Gemici (GroenLinks), de heer Greving (PvdA), de heer De Groot (Partij voor de Dieren), de heer Henzen (PVV), de heer Hutten (CDA), de heer Van Iperen (D66), mevrouw Kalthoff (VVD), mevrouw Koorn (CDA), de heer Kraaijenbrink (Arnhem Centraal), de heer Van der Laak (Arnhem Centraal), de heer Van der Loo (GroenLinks), de heer Loor (D66), de heer Loos (VVD), mevrouw Manders (Arnhem Centraal), de heer Maref (VVD), mevrouw Navis (GroenLinks), mevrouw Nede (ChristenUnie), mevrouw Van Ommen (D66), mevrouw Pape (VVD), de heer Prinsen (GroenLinks), mevrouw Simonis (GroenLinks), de heer Usta (DENK Verenigd Arnhem), de heer Venhoek (D66), de heer Verheij (PVV), de heer Visser (PvdA), mevrouw De Vries (PvdA), de heer Wiggers (Arnhemse Ouderen Partij)

Afwezig: mevrouw Koorn (CDA) (na 20.40 uur aanwezig), de heer Wiggers (na 21.30 uur)

Begintijd vergadering : 19.30 uur
Eindtijd vergadering : 22.00 uur

BESLUITEN:
Agendapunt:

2.3 Vaststellen van de concept-besluitenlijst van de vergadering van 8 december 2021	Het voorstel is met algemene stemmen aangenomen.
2.4 Ingekomen stukken en ter inzage gelegde stukken voor de gemeenteraad	Het voorstel is met algemene stemmen aangenomen.
3.1 Vaststellen: Budgetoverheveling 2021	Het voorstel is met algemene stemmen aangenomen.
3.2 Vaststellen: Verzamelbesluit-3 2021	Het voorstel is met algemene stemmen aangenomen.
3.3 Vaststellen: Geautoriseerde stand Begroting 2021 tot en met de raadsvergadering van 22 december 2021	Het voorstel is met algemene stemmen aangenomen.
3.4 Vaststellen: Intrekken Exploitatieplan Groot Rijnwijk	Het voorstel is met algemene stemmen aangenomen.
4.1 Vaststellen van het integraal huisvestingsplan 2021-2022 en stand van zaken onderwijshuisvesting po, (v)so en vo	Het amendement "Genoeg geld voor scholenbouw" (21A87) van de fractie D66 is met 17 stemmen voor en 22 stemmen tegen verworpen. De motie "Op weg naar een integraal strategisch onderwijshuisvestingsplan voor Arnhem" (21M300) van de fracties VVD, D66 en ChristenUnie is met 37 stemmen voor en 2 stemmen tegen aangenomen. De motie "Investeren in schoolhuisvesting, toewerken naar maximaal 3 jaar noodlokalen" (21M301) van de fracties ChristenUnie en D66 is met 18 stemmen voor en 21 stemmen tegen verworpen. De motie "In de toekomst genoeg geld voor scholenbouw" (21M305) van de fractie D66 is met 17 stemmen voor en 22 stemmen tegen verworpen. Het voorstel is met 34 stemmen voor en 5 stemmen tegen aangenomen.
4.2 Vaststellen: Initiatiefvoorstel "Straatintimidatie Arnhem"	Het voorstel is met algemene stemmen aangenomen.
4.3 Vaststellen: Verordening bedrijveninvesteringszone Korenkwartier Arnhem 2022-2026	Het voorstel is met algemene stemmen aangenomen.
4.4 Vaststellen van het bestemmingsplan 'Chw Mooieweg 23'	Het voorstel is met algemene stemmen aangenomen.

Zaaknummer: 626838

4.6 Herstemming motie "Kaders voor een toekomst met welzijn" (21M269)	De motie "Kaders voor een toekomst met welzijn" (21M269) van de fractie GroenLinks is met 23 stemmen voor en 15 stemmen tegen aangenomen.

De raadsgriffier,

Jozef Kersten

De voorzitter,

Karin Kalthoff

Zaaknummer: 626838

BESLUITENLIJST VAN DE BESLOTEN VERGADERING VAN DE
RAAD VAN DE GEMEENTE ARNHEM OP WOENSDAG 22 december 2021

De voorzitter: de heer Marcouch

De raadsgriffier: de heer Kersten

Aanwezig de leden: mevrouw Andeweg (D66), de heer Aydemir (DENK Verenigd Arnhem), de heer Becker (ChristenUnie), de heer Bouma (PvdA), de heer Coenders (GroenLinks), de heer Combée (VVD), de heer Dayioğlu (GroenLinks), de heer Eliëns (Partij voor de Dieren), mevrouw Eppich (VVD), mevrouw Gemici (GroenLinks), de heer Greving (PvdA), de heer De Groot (Partij voor de Dieren), de heer Henzen (PVV), de heer Hutten (CDA), de heer Van Iperen (D66), mevrouw Kalthoff (VVD), mevrouw Koorn (CDA), de heer Kraaijenbrink (Arnhem Centraal), de heer Van der Laak (Arnhem Centraal), de heer Van der Loo (GroenLinks), de heer Loor (D66), de heer Loos (VVD), mevrouw Manders (Arnhem Centraal), de heer Maref (VVD), mevrouw Navis (GroenLinks), mevrouw Nede (ChristenUnie), mevrouw Van Ommen (D66), mevrouw Pape (VVD), de heer Prinsen (GroenLinks), mevrouw Simonis (GroenLinks), de heer Usta (DENK Verenigd Arnhem), de heer Venhoek (D66), de heer Verheij (PVV), de heer Visser (PvdA), mevrouw De Vries (PvdA), de heer Wiggers (Arnhemse Ouderen Partij)

Afwezig: de heer Çetintaş (SP), mevrouw Dobbe (SP), de heer Elfrink (SP), mevrouw Koorn (CDA), de heer Wiggers (na 22.30 uur aanwezig)

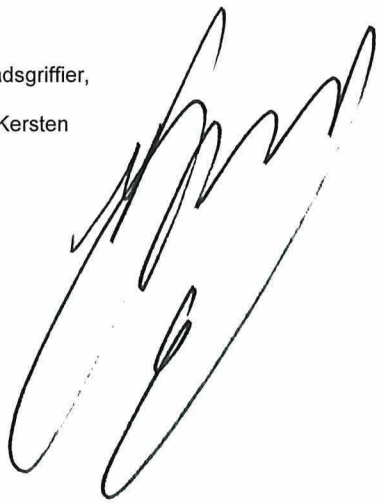
Begintijd vergadering : 22.00 uur
Eindtijd vergadering : 22.45 uur

BESLUITEN:
Agendapunt:

4.7 Voorbereidingsbesluit Bronbeeklaan 66 - Kloosterstraat (geheim)	De motie "Voldoende tijd voor een goed (voorbereidings)besluit" (21M302) van de fractie D66 is met algemene stemmen aangenomen. Het voorstel is met algemene stemmen aangenomen.

De raadsgriffier,

Jozef Kersten

De voorzitter,

Karin Kalthoff

Zaaknummer: 626838

GEMEENTE Arnhem

Besluit van	**22 december 2021**
Zaaknummer	**626838**

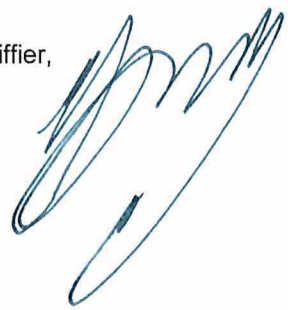
DE RAAD VAN DE GEMEENTE ARNHEM;

gelezen het voorstel van de Agendacommissie van 17 december 2021, Griffie nummer: 626838

besluit:

De concept-besluitenlijst van de raadsvergadering van 8 december 2021 vast te stellen.

De griffier,

De voorzitter,

RAADSVOORSTEL

Aan de gemeenteraad

Zaaknummer **626838**

ONDERWERP: Vaststellen van de concept-besluitenlijst van de vergadering van 8 december 2021

Voorstel

De Agendacommissie stelt u voor de concept-besluitenlijst van de raadsvergadering van 8 december 2021 vast te stellen.

Bijlage

- concept-besluitenlijst van de raadsvergadering van 8 december 2021

GEMEENTE Arnhem

Besluit van	**22 december 2021**
Zaaknummer	**626838**

DE RAAD VAN DE GEMEENTE ARNHEM;

gelezen het voorstel van de Agendacommissie van 17 december 2021, Griffie nummer: 626838

besluit:

De concept-besluitenlijst van de raadsvergadering van 8 december 2021 vast te stellen.

De griffier, De voorzitter,

BESLUITENLIJST VAN DE VERGADERING VAN DE
RAAD VAN DE GEMEENTE ARNHEM OP WOENSDAG 8 december 2021

De voorzitter: de heer Marcouch

De raadsgriffier: de heer Kersten

Aanwezig de leden: mevrouw Andeweg (D66), de heer Becker (ChristenUnie), de heer Bouma (PvdA), de heer Çetintaş (SP), de heer Coenders (GroenLinks), de heer Combée (VVD), de heer Dayioğlu (GroenLinks), mevrouw Dobbe (SP), de heer Elfrink (SP), de heer Eliëns (Partij voor de Dieren), mevrouw Eppich (VVD), mevrouw Gemici (GroenLinks), de heer Greving (PvdA), de heer De Groot (Partij voor de Dieren), de heer Henzen (PVV), de heer Hutten (CDA), de heer Van Iperen (D66), mevrouw Kalthoff (VVD), mevrouw Koorn (CDA), de heer Kraaijenbrink (Arnhem Centraal), de heer Van der Laak (Arnhem Centraal), de heer Van der Loo (GroenLinks), de heer Loor (D66), de heer Loos (VVD), mevrouw Manders (Arnhem Centraal), de heer Maref (VVD), mevrouw Navis (GroenLinks), mevrouw Nede (ChristenUnie), mevrouw Van Ommen (D66), mevrouw Pape (VVD), de heer Prinsen (GroenLinks), mevrouw Simonis (GroenLinks), de heer Usta (DENK Verenigd Arnhem), de heer Venhoek (D66), de heer Verheij (PVV), de heer Visser (PvdA), mevrouw De Vries (PvdA), de heer Wiggers (Arnhemse Ouderen Partij)

Afwezig: de heer Aydemir (DENK Verenigd Arnhem)

* Mevrouw Koorn en mevrouw Gemici volgen de vergadering in quarantaine en zijn aanwezig bij het laatste deel (stemmingen) van de vergadering dat op digitale wijze plaatsvindt.

Begintijd vergadering : 21.15 uur
Eindtijd vergadering : 23.30 uur

BESLUITEN:
Agendapunt:

5.4 Vaststellen van de concept-besluitenlijst van de vergadering van 24 november 2021	Het voorstel is met algemene stemmen aangenomen.
5.5 Ingekomen stukken en ter inzage gelegde stukken voor de gemeenteraad	Het voorstel is met algemene stemmen aangenomen.
7.2 Vaststellen: Economische Agenda Arnhem 2021 - 2025, Energieke Stad	Het amendement "Kaders voor de toekomst" (21A72) van de fractie GroenLinks is met 23 stemmen voor en 14 stemmen tegen aangenomen. De motie "Belang creatieve sector voor innovatie" (21M263) van de fracties D66 en Partij voor de Dieren is met 36 stemmen voor en 2 stemmen tegen aangenomen. De motie "Een Arnhemse week van verbinding, experiment en innovatie" (21M268) van de fractie GroenLinks is met 20 stemmen voor en 18 stemmen tegen aangenomen. Bij de stemming over de motie "Kaders voor een toekomst met welzijn" (21M269) van de fractie GroenLinks staken de stemmen (19/19). De motie zal in een volgende vergadering opnieuw in stemming worden gebracht. De motie "Regelluwe zones: ruimte voor experiment" (21M270) van de fractie D66 is met 13 stemmen voor en 25 stemmen tegen verworpen. De motie "Duurzame bereikbaarheid op de agenda" (21M271) van de fracties D66, DENK Verenigd Arnhem en Arnhem Centraal is met 30 stemmen voor en 8 stemmen tegen aangenomen. De motie "Ook over de grens samenwerken en verbinden" (21M273) van de fracties D66, DENK Verenigd Arnhem, CDA en VVD is met 31 stemmen voor en 7 stemmen tegen aangenomen. Het voorstel is met 31 stemmen voor en 7 stemmen tegen aangenomen.
7.3 Vaststellen: De Wet van de stimulerende achterstand - Rekenkameronderzoek naar ondermijning in Arnhem	De motie "Volg het grote geld" (21M262) van de fractie VVD is met algemene stemmen aangenomen. Het voorstel is met algemene stemmen aangenomen.
8.1 Motie vreemd aan de agenda "Start proef kostendelersnorm in Arnhem" (21M207)	De motie vreemd aan de agenda "Start proef kostendelersnorm in Arnhem" (21M207) van de fracties SP, ChristenUnie en Partij voor de Dieren is met 30 stemmen voor en 8 stemmen tegen aangenomen.

Zaaknummer: 623241

8.2 Motie vreemd aan de agenda “NEE!” tegen economisch geweld (21M261)	De motie vreemd aan de agenda “NEE!” tegen economisch geweld (21M261) van de fractie ChristenUnie is met algemene stemmen aangenomen.
8.3 Motie vreemd aan de agenda "Geen coronacheck voor werknemers en bezoekers bij gemeente Arnhem" (21M275)	De motie vreemd aan de agenda "Geen coronacheck voor werknemers en bezoekers bij gemeente Arnhem" (21M275) van de fracties Partij voor de Dieren en ChristenUnie is met 10 stemmen voor en 28 stemmen tegen verworpen.
8.4 Motie vreemd aan de agenda "Voorkom illegaal sekswerk en verruim tijdelijk de openingstijden van de tippelzone" (21M287)	De motie vreemd aan de agenda "Voorkom illegaal sekswerk en verruim tijdelijk de openingstijden van de tippelzone" (21M287) van de fracties SP, D66, GroenLinks en Partij voor de Dieren is met 30 stemmen voor en 8 stemmen tegen aangenomen.
8.5 Motie vreemd aan de agenda "Stemmen op een thema tijdens de verkiezingen" (21M288)	De motie vreemd aan de agenda "Stemmen op een thema tijdens de verkiezingen" (21M288) van de fractie Arnhemse Ouderen Partij is met 7 stemmen voor en 31 stemmen tegen verworpen.
8.6 Motie vreemd aan de agenda "Nu de Next Step" (21M289)	De motie vreemd aan de agenda "Nu de Next Step" (21M289) van de fractie ChristenUnie is met 7 stemmen voor en 31 stemmen tegen verworpen.

De raadsgriffier,

Jozef Kersten

De voorzitter,

Ahmed Marcouch

GEMEENTE Arnhem

Besluit van	22 december 2021
Zaaknummer	626838

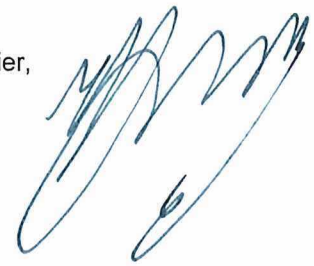
DE RAAD VAN DE GEMEENTE ARNHEM;

gelezen het voorstel van de Agendacommissie, d.d. 17 december 2021, zaaknummer: 626838

besluit:

De "Lijst van ingekomen Stukken" van 7 december 2021 tot en met 15 december 2021 vast te stellen.

De griffier,

De voorzitter,

RAADSVOORSTEL

Aan de gemeenteraad

Zaaknummer **626838**

ONDERWERP: Vaststellen van de lijst van ingekomen stukken voor de raadsvergadering van 22 december 2021

Voorstel

De Agendacommissie stelt u voor de "Lijst van Ingekomen Stukken" van 7 december 2021 tot en met 15 december 2021 vast te stellen.

Als raadslid kunt u de ingekomen stukken inzien via het Bestuurlijk Informatiesysteem (iBabs).

Bijlage

- Lijst van Ingekomen stukken (7 december 2021 tot en met 15 december 2021)

Gemeente Arnhem

Besluit van	22 december 2021
Zaaknummer	626838

DE RAAD VAN DE GEMEENTE ARNHEM;

gelezen het voorstel van de Agendacommissie, d.d. 17 december 2021, zaaknummer: 626838

besluit:

De "Lijst van ingekomen Stukken" van 7 december 2021 tot en met 15 december 2021 vast te stellen.

De griffier, De voorzitter,

Lijst van Ingekomen stukken (7 december 2021 tot en met 15 december 2021)			
Datum	**Afzender**	**Titel**	**Advies**
07-12-2021	M. Bergane	6 mogelijke oplossingen voor de woningnood in Arnhem	Voor kennisgeving aannemen
07-12-2021	Housing First Nederland	Pamflet	Voor kennisgeving aannemen
07-12-2021	G. Ritskes	Rapport VVN kruising Monnikensteeg Weg achter het bos	Voor kennisgeving aannemen
07-12-2021	Het vergeten kind	Jeugdhulp. Het moet anders, maar hoe?	Voor kennisgeving aannemen
07-12-2021	Dhr. en mevr. Janssen-Kenter	Behoudt Peterburg	Voor kennisgeving aannemen
08-12-2021	Werkgroep Zijdekwartier - Grote Enk	Statement werkgroep Zijdekwartier - Grote Enk ter kennisgeving aan de raad	In handen stellen van het college van B&W ter afdoening, verzoek kopie antwoordbrief/mail aan raad
08-12-2021	Gemeenteraad Overbetuwe	Aangenomen motie Hulpverleningsvoertuigen VGGM	Voor kennisgeving aannemen
09-12-2021	Euregio Rijn-Waal	Raadsmemo 25-11-2021 incl. samenvatting Duits Coalitieakkoord	Voor kennisgeving aannemen
14-12-2021	M. Jonker	Gemeente die jarenlang niet communiceert met burgers - gaat dat straks ook zo met de Omgevingswet?	Voor kennisgeving aannemen

Lijst van Ingekomen stukken (7 december 2021 tot en met 15 december 2021)			
Datum	**Afzender**	**Titel**	**Advies**
15-12-2021	Werkgroep Behoud Bomen Arnhem	Petitie	Voor kennisgeving aannemen
15-12-2021	Ministerie van Binnenlandse Zaken	Decembercirculaire Gemeentefonds 2021	Voor kennisgeving aannemen

GEMEENTE Arnhem

Besluit van	22 december 2021
Zaaknummer	617947

DE RAAD VAN DE GEMEENTE ARNHEM;

gelezen het voorstel van burgemeester en wethouders van 16 november 2021, nummer: 617947;

gelet op artikel 189 van de Gemeentewet;

besluit:

1. De niet bestede middelen per ultimo 2021 toe te voegen en voor 2022 te onttrekken aan de bestemmingsreserve Taakmutaties Gemeentefonds - Overloop conform de hierbij gevoegde bijlage 'Budgetoverheveling 2021' voor inzet in een volgend jaar.
2. De begroting 2021 op grond van bovenstaand beslispunt aan te passen middels bijgaande begrotingswijziging 21013.

De griffier,

De voorzitter,

GEMEENTE Arnhem

Budgetoverheveling 2021

Inhoudsopgave

Budgetoverheveling 2021 1

Wijken algemeen 5

Stad 7

S00 Bestuur, dienstverlening en financiën 7

S01 Veiligheid 8

S05 Cultuur 9

S06 Participatie en armoedebestrijding 10

S08 Welzijn en inclusie 12

S09 Gezondheid en sport 15

S11 Ruimtelijke ontwikkeling 16

S12 Wonen en leefomgeving 17

Doorlopende investeringsbudgetten 18

Totaalbeeld

Bij het opmaken van de jaarrekening wordt eventuele ruimte op een budget toegevoegd aan de algemene reserve, tenzij sprake is van verrekening met een specifieke bestemmingsreserve met een egaliserend karakter (bijvoorbeeld de BR Groot onderhoud en vervanging Openbare Ruimte, BR Beschermd en Weerbaar, de BR Cultureel vastgoed, BR Burgerinitiatieven Sociaal Domein, BR Bedrijfsvoering en BR Startersleningen). Vooruitlopend op de jaarrekening is een inschatting gemaakt van deze ruimte en de noodzaak om budgetten bij de jaarrekening niet toe te voegen aan de AR, maar om deze over te hevelen naar het volgende jaar.

In deze nota wordt in totaal voorgesteld om € 20,1 miljoen aan het einde van het jaar niet toe te voegen aan de algemene reserve. We stellen voor om dit bedrag over te hevelen naar het jaar 2022. Het doel van deze budgetoverheveling is om in 2021 de doelen die aan de middelen ten grondslag liggen in 2022 alsnog te kunnen halen. Op de volgende pagina is een overzicht opgenomen van de verschillende over te hevelen budgetten per programma.

Daarnaast zijn vanaf dit jaar overeenkomstig de Nota waarderen, investeren en afschrijven ook de doorlopende investeringsbudgetten opgenomen in deze nota budgetoverheveling.

Programma	Onderwerp	Bedrag (x €1.000)
Wijken		
W00	Schulddienstverlening Ondernemers	210
W00	Ontmoeten en Verbinden	95
W00	Parkeerplan	530
W00	Uitvoeringsplannen	423
Totaal wijken		**1.258**

Programma	Onderwerp	Bedrag (x €1.000)
Stad		
S00	Burgerzaken	500
S00	Kerkenvisie	75
S00	Invoeringsbudget wijksturing	200
S01	Veiligheid Algemeen	350
S05	Coronamiddelen Cultuur	2.000
S05	Beeldende kunst	40
S05	Huisvesting creatieve en culturele sector	120
S06	Regionale middelen Participatie	3.500
S06	TOZO	320
S06	Actieplan Werk	500
S06	Pilot: ondersteuning op maat armoedeval	100
S08	Maatschappelijke Opvang	650
S08	Inclusie Anti Discriminatie	30
S08	Rijnstad (De Madser)	240
S08	Gezond en Mentaal Welzijn	820
S08	Inclusie	90
S08	Burgerparticipatie	50
S09	Gezond In De Stad	158
S11	Omgevingswet	100
S11	Bodemonderzoek en -sanering	279
S11	Plancapaciteit verstedelijkingsopgave	101
S11	Sanering grondwal	3.878
S12	Plan van aanpak woningsplitsing	146
S12	Kwaliteitsimpuls openbare ruimte	260
Totaal stad		**14.507**

Programma	Onderwerp	Bedrag (x €1.000)
Div.	Doorlopende investeringsbudgetten	4.318
Totaal investeringsbudgetten		**4.318**

Totaal budgetoverheveling	**20.083**

Wijken algemeen

Onderwerp:	Schulddienstverlening Ondernemers
Bedrag:	€ 210.000
Toelichting:	In juli 2020 is een pilot gestart om ondernemers met geldzorgen te ondersteunen: loket Geldzaken & Ondernemers. Binnen het budget van Schulddienstverlening zijn hiervoor middelen vrijgemaakt in 2020 en 2021. De evaluatie en besluitvorming over structurele inbedding van Schulddienstverlening aan ondernemers zal begin 2022 plaatsvinden, en na implementatie met ingang van 2023 operationeel zijn. Om ook in 2022 deze ondernemers te ondersteunen, verlengen we de pilot t/m eind 2022 en dit wordt gedekt uit de middelen die in 2021 niet volledig zijn besteed. Dit sluit aan bij de raadsbrief van 22 juni 2021 over een jaar schulddienstverlening aan ondernemers. De verdeling van het bedrag over de TLO's is als volgt: - CSA: € 29.400 - Noordwest: € 25.200 - Noordoost: € 23.100 - Presikhaaf: € 27.300 - Malburgen: € 37.800 - Schuytgraaf/Elderveld: € 21.000 - De Laar/Elden: € 12.600 - RKV: € 33.600

Onderwerp:	Ontmoeten en Verbinden
Bedrag:	€ 95.400
Toelichting:	**Makelpunt € 50.000,-** In maart 2021 is besloten om budget ter beschikking te stellen voor het opzetten, beheren van de website Makelpunt Arnhem. Dit project zal in het voorjaar 2022 gereed zijn. **Veerpolderstraat € 45.400,-** Besloten is in 2021 om een (financiële en ruimtelijke) haalbaarheidsstudie voor een ontmoetingsruimte en accommodatie van DWS uit te voeren. Dit project is in oktober 2021 gestart en wordt in Q1 2022 afgerond.

Onderwerp:	Parkeerplan
Bedrag:	€ 530.000
Toelichting:	Op 18 december 2017 heeft de gemeenteraad het 'parkeerplan spijkerkwartier' vastgesteld. Hiermee is besloten dat de meeropbrengst die ontstaat door de invoering van betaald parkeren in de wijk geïnvesteerd zal worden, gedurende een periode van 10 jaar. Het bedrag dat hiervoor jaarlijks als lastenbudget in de begroting is opgenomen kan daarom conform raadsbesluit 10 jaar worden gebruikt. In 2021 zijn niet alle beschikbare gelden besteed aan investeringen in de wijk als gevolg van ondercapaciteit. Daarom wordt voorgesteld deze gelden over te hevelen naar 2022, zodat in de resterende looptijd van het parkeerplan de voorgenomen investeringen in de wijk plaats kunnen vinden. De nadruk zal liggen op verkeersdempende maatregelen (bijvoorbeeld minder blik op straat) en klimaatadaptieve maatregelen (bijvoorbeeld tegengaan wateroverlast), welke onderdeel zijn van het parkeerplan.

Onderwerp:	Uitvoeringsplannen
Bedrag:	€ 423.000
Toelichting:	De diverse teams Leefomgeving hebben binnen hun budgetten projecten opgestart zoals ze deze destijds hebben vastgelegd in hun uitvoeringsplannen 2021. Één van deze projecten heeft een langere doorlooptijd namelijk vijf jaar (i.v.m. huren van locatie 5 jaar). Daarnaast zijn de projecten vertraagd door Covid-19. De verdeling van het budget is als volgt: - RKV € 135.000 (Ontmoetingsruimte Croydonplein - beheer locatie & begeleiding programma) - Schuytgraaf/Elderveld € 48.000 (realisatie meerkosten kapschuur Hoogstambrigade) - Schuytgraaf/Elderveld € 60.000 (ontmoeting volwassenen & bewonersoverleg) - Schuytgraaf/Elderveld € 140.000 (Ruimte ontmoetingsplek jongeren) - Noordoost € 40.000 (Mobility mentoring)

Stad

S00 Bestuur, dienstverlening en financiën

Onderwerp:	Burgerzaken
Bedrag:	€ 500.000
Toelichting:	In de PPN zijn voor de jaren 2021 - 2022 extra middelen ter beschikking gesteld voor onder meer de incidentele uitbreiding van de formatie en inhuur van Burgerzaken. Dit in verband met de noodzakelijke doorontwikkeling van de afdeling. In de huidige arbeidsmarkt blijkt het lastig om de nodige vacatures te vervullen, waardoor dit onderdeel van de doorontwikkeling vertraging heeft opgelopen. Het incidentele budget zal dan ook worden uitgegeven in de jaren 2022 - 2023. Hiertoe is het voorstel om een incidenteel budget van € 500.000 door te schuiven.

Onderwerp:	Kerkenvisie
Bedrag:	€ 75.000
Toelichting:	Het rijk ondersteunt gemeenten bij het ontwikkelen van een integrale kerkenvisie. Op basis van de samenwerkingsafspraken gemaakt in het kader van de toekomst van religieus erfgoed kunnen gemeenten een eenmalige bijdrage aanvragen voor het maken van een lokale kerkenvisie. We hebben hiervoor een decentralisatie-uitkering van € 75.000 ontvangen in 2021. Op dit moment loopt de uitvraag voor de eerste fase. Begin 2022 zal gestart worden met het project.

Onderwerp:	Invoeringsbudget wijksturing
Bedrag:	€ 200.000
Toelichting:	De invoering van wijksturing is een majeure opgave en formeel per 1 januari 2017 stadsbreed van start gegaan. Dit betekent een fundamentele andere wijze van werken i.r.t. inwoners als ook tussen de teams leefomgeving in de wijken/gebieden en de collega's "binnen". Daarnaast betekent de overgang van aanbod (stedelijk) - naar vraagsturing (op wijkniveau) ook het nodige voor professionele partners (gecontracteerde dan wel gesubsidieerde). In de door de raad vastgestelde Koersnota Van Wijken Weten staat dat de invoering van wijksturing een meerjarig ontwikkelproces is voor tenminste 3 jaar. Mede door Corona heeft de evaluatie van wijksturing langer op zich laten wachten; deze wordt naar verwachting eind 2021/begin 2022 in de raad behandeld. Daarmee is er op dit moment nog geen zicht op de kosten voor verdere doorontwikkeling/implementatie. Het voorstel is daarom om het resterende budget van €200.000,- over te hevelen naar 2022

S01 Veiligheid

Onderwerp:	Veiligheid Algemeen
Bedrag:	€ 350.000
Toelichting:	In het licht van de nog altijd voortdurende coronacrisis en de extra aandacht die dit vanuit het team Veiligheid vraagt, is een aantal activiteiten vertraagd en hebben we impulsen voor specifieke onderwerpen nog nader vorm te geven. Waar het gaat om de aanpak van wijkveiligheid, Veilig in en om School, BOTOC zijn er nog altijd extra taken vanuit dit jaar nader vorm te geven in 2022. We hebben nog vanuit dit jaar straatcoaches te werven voor komend jaar, we moeten de aanpakken in het kader van woonoverlast en woonfraude nog verder intensiveren. Daarbij geldt ook dat we voor 2022 nog altijd extra toezicht en handhaving in hebben te zetten voor het naleven van de regels en we met actief toezicht op naleving in onze wijken zo goed mogelijk de opgaven te dienen. Om die reden het verzoek om vanuit 2021 in totaal 350.000 euro over te hevelen, zodat we die middelen gericht in kunnen zetten voor het versterken van de veiligheid in onze stad.

S05 Cultuur

Onderwerp:	Coronamiddelen Cultuur
Bedrag:	€ 2.000.000
Toelichting:	Zowel in 2020 als in 2021 heeft de gemeente Arnhem gelden van het Rijk ontvangen om gevolgen van corona binnen de Culturele en Creatieve sector op te vangen. Gemeente Arnhem besteedt deze gelden om onder andere exploitatietekorten bij culturele instellingen te compenseren alsook om een transitie binnen het culturele veld te faciliteren om de sector voor de toekomst wendbaar en weerbaar te maken. Dit conform het Arnhemse Steunpakket Kunst & Cultuur 2021 (collegebesluit 20 april 2021). Deze middelen van in totaal € 2,7 miljoen zullen niet allemaal in 2021 uitgeput zijn: er is op dit moment nog een bedrag voor exploitatietekorten 2021 gereserveerd (€ 0,55 miljoen) en er lopen nog enkele tijdelijke regelingen (ca € 0,8 miljoen), waaronder een tweede aanvraagronde voor de regeling Transitie Cultuur Arnhem 2.0. Hiervan zullen de toekenningen begin 2022 zijn. Daarnaast is er via de meicirculaire ca € 0,6 miljoen toegekend aan Arnhem voor het eerste en tweede kwartaal om de culturele sector te ondersteunen. En we zijn nog in afwachting van de verdeelsleutel van de middelen voor lokale en regionale cultuur die in de Kamerbrief van juni als vierde specifieke steunpakket voor de culturele en creatieve sector voor het derde kwartaal zijn aangekondigd. Hiervoor is een bestedingsvoorstel in voorbereiding dat in november aan het college wordt voorgelegd. Hierbij wordt voortgebouwd op de pijlers uit het huidige steunpakket met focus op het verder faciliteren van transitie binnen de sector. Inzet is de middelen in 2022 en verder (2023+2024) in te zetten, dit mede vanwege te verwachten na-ijleffecten van de coronacrisis voor de sector.

Onderwerp:	Beeldende kunst
Bedrag:	€ 40.000
Toelichting:	Dit bedrag is bedoeld voor de aankoop van een kunstwerk uit de Tentoonstelling Sonsbeek, welke in de zomer van 2021 heeft plaatsgevonden. De aankoop zal waarschijnlijk niet in 2021 afgerond zijn, maar in Q1 2022. Daarvoor willen we dit budget dus beschikbaar houden.

Onderwerp:	Huisvesting creatieve en culturele sector (subsidieregeling Creatieve Bedrijfsverzamelgebouwen)
Bedrag:	€ 120.000
Toelichting:	Op 20 juli is de subsidieregeling Creatieve Bedrijfsverzamelgebouwen vastgesteld (zaak 588854). Deze regeling is opgesteld om invulling te geven aan het door de raad vastgestelde 'Plan van aanpak Huisvesting creatieve en culturele sector 2021 – 2024' (zaak 499771). Het doel van deze subsidieregeling is het realiseren van nieuwe ateliers, expositieruimtes en/of werkruimtes voor creatieven door het subsidiëren van kosten voor planvorming en/of haalbaarheidsonderzoek van een creatief bedrijfsverzamelgebouw. De looptijd van de subsidieregeling is van 1 augustus 2021 tot en met 31 december 2024 met een subsidieplafond voor de gehele periode van € 150.000. Vanuit het budget 2021 is €100.000 toegevoegd aan de subsidieregeling en vanuit de corona cultuurmiddelen €50.000. Op dit moment lopen er subsidieaanvragen. Het subsidieplafond voor de looptijd 2021-2024 zal dit jaar nog niet bereikt worden. Het voorstel is om het resterende budget van de subsidieregeling over te hevelen, zodat de subsidieregeling uitgevoerd kan blijven worden.

S06 Participatie en armoedebestrijding

Onderwerp:	Regionale middelen in het kader van Participatie
Bedrag:	€3.500.000
Toelichting:	Arnhem ontvangt, als centrumgemeente van onze arbeidsmarktregio, diverse middelen vanuit het rijk in het kader van participatie (perspectief op werk, middelen voor versterking arbeidsmarktregio, impuls baankansen, opzet van regionale mobiliteitsteams en aanpak jeugdwerkloosheid). Over de inzet van de middelen vindt regionale afstemming plaats, dit gebeurt via het regionaal Werkbedrijf. Het Werkbedrijf, ingesteld met de participatiewet, bestaat uit werkgevers, werknemers (vakbonden), (regio)gemeenten en onderwijs en hanteert de regionale strategische agenda voor de arbeidsmarktregio als koers. In die lijn zijn (een deel van de) middelen aangevraagd bij het rijk en worden ook de andere middelen ingezet. Van de voorgestelde budgetoverheveling van € 3.500.000 is: • € 1.185.000,- bedoeld voor het regionaal plan Jeugdwerkloosheid. Deze middelen zijn beschikbaar naast de middelen die ook bij onderwijsinstellingen beschikbaar zijn. Een regionaal plan hiervoor is ontwikkeld en de uitvoering vindt komende jaren plaats. • € 445.000,- is bestemd voor het Regionaal Mobiliteitsteam. In 2021 vond de voorbereiding hiervoor plaats, en zijn enkele projecten (Midden-Gelderland Werkt Door) als voorloper uitgevoerd. In de tweede helft van dit jaar kwam duidelijkheid vanuit het Rijk, het regionale plan is in oktober goedgekeurd. Uitvoering vindt vanaf nu en in komende jaren plaats. • € 270.000,- is toegekend voor het project impuls baankansen en € 264.000 wordt beschikbaar gesteld middels Europees Subsidie Fonds (ESF). Hiermee worden projectactiviteiten uitgevoerd op de pro-vso scholen in de regio die zich richten op de transitie van school naar werk dan wel vervolgonderwijs. Deze bedragen komen in 2022 ter ondersteuning bij de diverse scholen terecht. • € 1.053.000,- is beschikbaar voor het realiseren van projecten die passen bij de regionale strategische agenda. Een groot deel van deze middelen is via Perspectief op Werk bij de regio binnengekomen. Op dit moment wordt gewerkt aan een herijking van het oorspronkelijke plan, waarbij ook de veranderde situatie op de arbeidsmarkt een rol speelt, in komende jaren zal daar in gezamenlijkheid verder aan worden gewerkt. • Jaarlijks krijgt de regio een bijdrage (€ 385.000,-) voor het organiseren van de samenwerking in de regio. In afgelopen jaar heeft een traject gelopen om te bezien wat aan organisatie nodig is en is een start gemaakt met de invulling van de eerste vacatures. In 2022 wordt dit verder uitgerold waarbij voorgesteld wordt het resterende budget van € 283.000,- hiervoor beschikbaar te houden. Wij zullen met de regio een voorstel voorbereiden waardoor we bij de begroting 2023 en verder de regionale middelen op basis van de onderliggende plannen zoals bovengenoemd meerjarig in de begroting op gaan nemen.

Onderwerp:	TOZO
Bedrag:	€ 320.000
Toelichting:	Het kabinet nam tijdens de coronacrisis een aantal maatregelen om ondernemers te ondersteunen. De Tijdelijke overbruggingsregeling zelfstandig ondernemers (Tozo), uitgevoerd door gemeenten, was één van die maatregelen. Ondernemers hebben tot 1 oktober gebruik kunnen maken van een uitkering levensonderhoud en/of bedrijfskrediet. Hoewel de Tozo regeling is beëindigd lopen de kosten voor de uitvoering nog jaren door. Hierbij gaat het onder andere om afhandelingen in de komende jaren ten aanzien van rentebetalingen en terugbetalingen van de bedrijfskredieten. Omdat het Rijk vooraf eenmalig een vast bedrag voor de uitvoeringskosten vergoedt dienen gemeenten zelf te zorgen dat deze vergoeding beschikbaar is voor de uitvoeringskosten voor komende jaren. Via dit voorstel budgetoverheveling wordt het verwachte benodigde budget voor komende drie jaar (waarvan €140.000 in 2022 en € 90.000 in de jaren erna).

Onderwerp:	Actieplan Werk
Bedrag:	€ 500.000
Toelichting:	Het Arnhems actieplan Werk-Herstelagenda coronacrisis richt zich op Arnhemmers die tijdens de coronacrisis hun baan zijn kwijtgeraakt. Het gaat dan om jongeren, zzp'ers en kleine ondernemers, nieuwkomers (statushouders) en Arnhemmers die al langer aan de kant staan. Specifiek stellen wij voor de middelen die beschikbaar zijn voor jongeren en mensen die al lager aan de kant staan over te hevelen. In dit kader worden onder andere projecten uitgevoerd als de coronabanen, de werkbrigades en de pilot buurtconciërges en extra trajecten via onze partners Activerend Werk en Scalabor. Gericht op creëren en behoud van werk, op ontzorgen van werkgevers, op langduriger mensen de kans geven om aan de slag te zijn en een lastige periode te overbruggen. Het is nog onduidelijk hoe de coronacrisis verder zal verlopen, wat de gevolgen zullen zijn en hoelang deze nog voelbaar zullen zijn nu ook de compensatieregelingen als bijvoorbeeld Tozo voor zelfstandigen en zzp'ers per 1 oktober zijn gestopt. Door de restantmiddelen over te hevelen naar 2022 blijven de middelen beschikbaar voor het doel waarvoor ze zijn bestemd en kunnen we in komende maanden opnieuw een afweging maken welke inzet nodig is.

Onderwerp:	Pilot: ondersteuning op maat armoedeval (werken moet lonen)
Bedrag:	€ 100.000
Toelichting:	In 2021 en 2022 zijn er middelen vrij gemaakt voor een pilot voor de ondersteuning op maat, gericht op tijdelijke extra ondersteuning bij bepaalde levensgebeurtenissen, die soms tot een armoedeval leiden. Daarbij wordt gedacht aan maatwerkbudget zodat er extra budget en ruimte is om een hoger inkomen bij betaald werk tijdelijk te kunnen garanderen. Dat draagt bij aan activering naar (meer) betaald werk. Het budget is in 2021 niet besteed, omdat de pilot met bijbehorende proces nog ingericht moest worden. Daarom is het voorstel het resterende budget door te schuiven naar 2022.

S08 Welzijn en inclusie

Onderwerp:	Maatschappelijke Opvang
Bedrag:	€ 650.000
Toelichting:	In 2020 is in de Herstelagenda inzet op vernieuwing van de opvang en op de beweging van opvang naar wonen opgenomen. De hiervoor bestemde middelen zijn in 2021 niet allemaal uitgegeven. De opgaven zijn onverminderd urgent en hebben prioriteit, ook gezien de wooncrisis. Het voorstel is om de middelen over te hevelen naar 2022 en hiermee de vernieuwing van de opvang en de beweging van opvang naar wonen voort te zetten.

Onderwerp:	Inclusie Anti Discriminatie
Bedrag:	€ 30.000
Toelichting:	Motie 20M138 "Bevorderen meldingsbereidheid bij discriminatie" roept de raad het college op om "in samenwerking met Vizier een voorstel te ontwikkelen voor een bewustwordingscampagne (met betrekking tot het tegengaan en melden van discriminatie) en bij de begrotingsbehandeling daarvoor een voorstel te doen." Hierbij werd expliciet aandacht gevraagd voor het verhogen van de meldingsbereidheid. Voor uitvoering van deze motie zijn geen extra middelen aangevraagd aangezien uitvoering paste binnen de beschikbare middelen voor dit programma. In het voorjaar 2021 heeft de gemeente Arnhem i.s.m. Vizier een bewustwordingscampagne gelanceerd. Hierbij is, op aanraden van de betrokken klankbordgroep, bewust gekozen om een aparte campagne te lanceren ten behoeven van de meldingsbeleid. Deze campagne willen we in 2022 ontwikkelen. De overgehevelde middelen zullen ingezet worden om deze meldingsbereidheidscampagne te financieren.

Onderwerp:	Rijnstad (De Madser)
Bedrag:	€ 240.000
Toelichting:	Bij vaststellingsbeschikking subsidie 2020 betaalt Rijnstad in 2021 een bedrag van 240.000 euro aan de gemeente Arnhem terug. De gemeente Arnhem heeft Rijnstad in diezelfde beschikking uitgenodigd om een investeringssubsidie aan te vragen voor de verbouwing van De Madser. Een verbouwing waarvan de noodzaak zowel vanuit het Team Leefomgeving als vanuit de afdeling ruimtelijke ontwikkeling wordt ondersteund. In afwachting van die aanvraag willen wij genoemde 240.000 euro meenemen naar 2022 ter dekking van een mogelijke investeringssubsidie voor De Madser.

Onderwerp:	Gezond en Mentaal Welzijn (Blokhuis middelen)
Bedrag:	€ 820.000
Toelichting:	**Jeugd (€ 300.000)** In het najaar van 2021 heeft de gemeente de zogenaamde 'Blokhuismiddelen' ontvangen. Doel van dit pakket is, onder andere, om preventieve activiteiten vorm te geven die bijdragen aan de mentale en fysieke gezondheid van jongeren. Het betreft hier veelal preventieve activiteiten, in het kader van ontmoeten en een gezonde leefstijl. Wij hebben hier zo goed mogelijk invulling aan gegeven samen met partners zoals het Sportbedrijf, Rijnstad en AM Support en vele anderen. In korte tijd is ontzettend veel georganiseerd op het gebied van cultuur, sport en ontmoeten. Gezien de korte termijn waarin activiteiten vormgegeven moesten worden is het echter niet gelukt om het gehele budget (op een verantwoorde manier) uit te geven dit jaar. De druk op mentale en fysieke gezondheid van onze jongeren blijft echter ook in 2022 onverminderd hoog. We stellen daarom voor om €300.000 niet bestede middelen op het thema Jeugd over te hevelen naar volgend jaar, zodat er meer tijd is om de inspanningen goed vorm te geven. **Ouderen (€ 125.000)** De aanvragen voor activiteiten ten behoeve van de mentale en sociale gezondheid van senioren hadden tijd nodig gehad om vorm te krijgen. Het zijn diverse kleinere activiteiten. Die konden in de 1e en 2e tranche goed meegenomen worden. Er volgt nog een 3e tranche. De wat grotere projecten hebben meer tijd nodig om vorm te krijgen en af te stemmen. Deze passen goed in de doelstelling van de Blokhuismiddelen, maar kunnen pas in 2022 opstarten. Daarom willen we het restantbudget ad €125.000 overhevelen naar 2022.

	Zorg (€ 395.000) Voor jongeren en jongvolwassenen: Wachtlijstbemiddeling GGZ jeugd. De gemeente Arnhem wil dat jeugdigen tijdig de juiste ondersteuning ontvangen die zij nodig hebben. Om dit te bereiken wordt wachtlijstbemiddeling ingezet waarbij wordt beoordeeld waar de jongeren zo snel mogelijk terecht kunnen voor de juiste zorg. Het doel van dit project is het verkorten van de wachtlijsten voor behandeling (GGZ). Indien blijkt dat de inzet van wachtlijstbemiddeling na zes maanden succesvol is, wordt het project met 6 maanden verlengd. Kosten € 200.000 voor 1 jaar. Daarnaast gaan verschillende aanbieders gezamenlijke groepsbijeenkomsten voor ouders organiseren waarvan kinderen op de wachtlijst staan. In de ouderavonden leren ouders technieken, die direct toepasbaar zijn, om hun kind met psychische problemen beter te kunnen helpen. Het project wordt zo spoedig mogelijk gestart. Het project duurt in principe 1 jaar, waarvan de eerste zes maanden als proef. Streven is dat daarna meerdere aanbieders dit gezamenlijk gaan oppakken. De kosten bedragen € 30.000 voor 1 jaar. Tot nu toe is € 5.000 uitgegeven. We willen daarom graag € 225.000 meenemen naar volgend jaar voor uitvoering van beide initiatieven (wachtlijsten en groepsbijeenkomsten). Voor volwassenen: Mental Health First Aid trainingen; om meer kennis op te doen over psychische aandoeningen en signalen van mentale klachten te herkennen en hier adequaat op te kunnen reageren worden trainingen gegeven aan inwoners/instanties/personen. Deze cursussen worden gegeven door Pro Persona en worden afgestemd op de doelgroep. Kosten € 115.000. Daarnaast hebben tijdens de coronaperiode veel inwoners geleden onder de beperkende maatregelen. Ze konden elkaar maar beperkt ontmoeten waardoor mentale problemen en eenzaamheid zijn toegenomen. Gelukkig zijn er nu weer meer mogelijkheden om elkaar te ontmoeten en kunnen inwoners, die de weg naar reguliere hulpverlening niet kunnen vinden of dit niet willen, terecht op een aantal plekken. In dit kader willen we twee initiatieven, die aanbod hebben voor inwoners met mentale problemen, in 2022 financieren vanuit de hiervoor bestemde Blokhuis middelen. Dit betreft 'De Kansen in de wijk het Broek; die hulp biedt aan volwassenen met veelal complexe problematiek en het "Toon Hermans huis waar mensen die te maken hebben met kanker elkaar laagdrempelig kunnen ontmoeten om zo een sociaal isolement te voorkomen en steun vinden bij elkaar. Kosten in totaal € 55.000 waarvan De Kansen € 30.000 euro en Toon Hermans Huis € 25.000.

Onderwerp:	Inclusie - Positie inwoners met een beperking verstreken
Bedrag:	€ 90.000
Toelichting:	***Uitvoering VN verdrag Handicap (€ 30.000)*** De inclusieagenda wordt najaar 2021 opgesteld in plaats van voorjaar 2021. Vanwege de coronamaatregelen was de eerste mogelijkheid voor het live organiseren van de bijeenkomsten voor de agenda, najaar 2021. Het fysiek bij elkaar komen had voor iedereen de voorkeur. Na het opstellen van de agenda stellen we een meerjarig uitvoeringsprogramma op. Die kunnen we nu niet opstellen in 2021, maar schuift door naar voorjaar 2022. Voorgesteld wordt om de middelen over te hevelen om deze in 2022 in te zetten voor het samen met de stad opstellen van het uitvoeringsprogramma. ***Stimuleringsfonds inclusieve speeltuinen (€ 15.000)*** Als koploper gemeente van het VN-verdrag Handicap nemen we maatregelen, zodat personen met een beperking zo zelfstandig en onafhankelijk mogelijk kunnen leven. Daaronder valt het inzetten op inclusieve speeltuinen, samen met o.a. de doelgroep, de betreffende buurten/wijken Bijzonder in Arnhem en de Teams Leefomgeving. De drie pilots hiervoor wilden we uitvoeren in 2021, maar schuiven door de corona maatregelen op naar 2022. Daarom wordt voorgesteld deze middelen over te hevelen.

	Handboek Arnhemse Standaard (€ 45.000) Door de coronamaatregelen was het in 2020 en 2021 niet of slechts beperkt mogelijk om het APCG (Arnhems platform chronisch zieken en gehandicapten) met inzet van ervaringsdeskundigen schouwen te laten uitvoeren om zo de gewenste aanpassingen in de openbare ruimte in beeld te krijgen en te realiseren. Het uitvoeren van de schouwen en het waar mogelijk realiseren van de aanpassingen gaan we vanaf november 2021 weer oppakken en loopt door in 2022. Voorgesteld wordt om de middelen door te schuiven om in 2022 zoveel mogelijk van de benodigde aanpassingen in de openbare ruimte te realiseren.

Onderwerp:	Burgerparticipatie
Bedrag:	€ 50.000
Toelichting:	In het coalitieakkoord is gevraagd een digitaal wijkpanel te ontwikkelen om inwoners beter de kans te bieden mee te praten en mee te denken over onderwerpen die hen raken. Daarvoor heeft de raad € 50.000 in 2021 beschikbaar gesteld. "In 2021 zal op minimaal 2 projecten het instrument als pilot worden gebruikt. Het digitale wijkpanel moet representatief zijn en kan ook in meerdere wijken of stadsbreed worden ingezet. Het is instrument aanvulling op de bestaande participatievormen en mag dat proces niet doorkruisen ". Binnen Arnhem zijn verschillende instrumenten die we reeds inzetten voor digitale participatie die voldoen aan de gestelde eisen: meedenken.arnhem.nl en het digipanel (ook wel Arnhems panel genoemd). Beide instrumenten kunnen in de verschillende fasen van een plan of project worden ingezet en stadsbreed of wijkgericht. Beide instrumenten worden ook ingezet voor twee bestaande vaste wijkpanels (SpijkerPeil en PanelWest) en tijdelijk wijkpanels ten behoeve van projecten en nieuw beleid. Het voorstel is digitale bestaande wijkpanels op te richten met inwoners en hierbij ook aan te sluiten bij twee projecten, aan de hand van de bestaande instrumenten. Dit zijn pilots. Er zijn diverse activiteiten gepland, zoals een pilot preventie en voorkomen overlast in De Laar, het gebruik van buurtaccommodaties in Presikhaaf en de herijking van betrokkenheidsprofielen om inwoners op buurtniveau beter te betrekken. De kosten voor deze voorgestelde activiteiten gaan de daarvoor beschikbare middelen uit de bestemmingsreserve Burgerparticipatie te boven. Daarom is het noodzakelijk deze € 50.000 mee te nemen naar het budget 2022.

S09 Gezondheid en sport

Onderwerp:	Gezond In De Stad
Bedrag:	€ 158.000
Toelichting:	Het Rijk heeft dit jaar eenmalig extra coronamiddelen beschikbaar gesteld waarvoor we verschillende activiteiten op het vlak van gezonde leefstijl en bewegen hebben uitgevoerd. Hierdoor hebben de reguliere activiteiten in het kader van het GIDS-budget vertraging opgelopen. Er is dit jaar dus GIDS-budget overgebleven dat niet tijdig kon worden besteed aan voorgenomen duurzame initiatieven, o.a. het aanschaffen en aanleggen van watertappunten in de openbare ruimte in het kader van de JOGG-aanpak en andere GIDS-activiteiten. Het voorstel is deze middelen over te hevelen (afgerond € 158.000) zodat we voorgenoemde activiteiten in 2022 vorm kunnen geven.

S11 Ruimtelijke ontwikkeling

Onderwerp:	Omgevingswet
Bedrag:	€ 100.000
Toelichting:	Verwacht wordt dat op het budget van 2021 €100.000 wordt overgehouden. Reden hiervoor is dat in het voorjaar 2021 bekend werd dat de inwerkingtredingsdatum omgevingswet met, naar huidige verwachting, een halfjaar naar achter geschoven gaat worden tot 1 juli 2022. Juist in de laatste fase van het project is het cruciaal de benodigde inspanning te kunnen leveren om te waarborgen dat alles goed gaat. Deze €100.000 die in eerste instantie in het laatste half jaar van 2021 ingezet zouden worden, zijn nu in het eerste half jaar van 2022 nodig. Voorstel is derhalve om dit bedrag door te schuiven naar 2022.

Onderwerp:	Bodemonderzoek en -sanering
Bedrag:	€279.000
Toelichting:	Voor de uitvoering van de bodemtaken heeft het rijk in de jaren 2018 t/m 2021 middelen beschikbaar gesteld. Door de corona-pandemie zijn niet alle bodemtaken tot uitvoering gekomen. Omdat de financiering van de wettelijke bodemtaken vanaf 2022 is nog onbekend is, wordt voorgesteld om het nog beschikbare budget in 2021, van € 279.000 over te hevelen naar 2022. Deze middelen zijn nodig om in 2022 de volgende taken te kunnen uitvoeren; sanering spoedlocaties, bodemonderzoek- en sanering op beheer- en ontwikkellocaties, onderzoek naar PFAS en andere opkomende ZZS (Zeer zorgwekkende stoffen) en transitie naar Omgevingswet. Zonder overheveling kunnen met name de ingezette lood-operatie (sanering loodtuinen) en andere maatschappelijk noodzakelijke saneringen niet worden uitgevoerd; ook deze zijn deels door Corona getemporiseerd.

Onderwerp:	Plancapaciteit verstedelijkingsopgave
Bedrag:	€ 101.000
Toelichting:	Er zijn verschillende opgaven in uitvoering en in voorbereiding. De plankosten voor de ontwikkeling van Kronenburg zullen in 2021 gemaakt worden. Voor de in de woondeal benoemde versnellingslocatie Elderveld dient een ontwikkelperspectief te worden opgesteld. Voor Spoorzone Oost is er een ontwikkelperspectief vastgesteld (raadsbrief 18 mei 2022). In de komende periode wordt gewerkt aan een uitvoeringsagenda welke medio 2022 aan de raad wordt voorgelegd. Deze opgaven vragen om een intensief participatief proces met professionele stakeholders en bewoners. Door Corona is dit vertraagd en zijn de kosten niet in 2021 gemaakt. Om in 2022 deze ontwikkelingen een verder vervolg te geven zijn deze middelen nodig.

Onderwerp:	Sanering grondwal en herinrichting/uitbreiding woonwagenkamp Bethaniënstraat
Bedrag:	€ 3.878.000
Toelichting:	In het raadsbesluit van 27 mei 2020 is de sanering van de grondwal gekoppeld aan de totstandkoming van een uitbreidingsplan voor de woonwagenlocatie aan de Bethaniënstraat. Voorwaarde voor een plan is draagvlak van ten minste 2/3 van de huidige bewoners. Het is niet mogelijk gebleken om een variant te vinden die aan deze voorwaarde voldoet. Op 9 november is de raad geïnformeerd over het besluit van het college om terug te vallen op het raadsbesluit van 27 mei 2020 en het proces van herinrichting en uitbreiding te stoppen en alleen het scenario waarin de verontreinigde grondwal wordt gesaneerd uit te voeren. Dit betekent dat een nader te bepalen deel van het budget naar verwachting over zal blijven. Op het moment dat de sanering is afgerond en de bedragen definitief zijn, zal voor het niet bestede bedrag aan de raad een voorstel voorgelegd worden.

S12 Wonen en leefomgeving

Onderwerp:	Plan van aanpak woningsplitsing en verkamering controles en handhaving
Bedrag:	€ 146.000
Toelichting:	Conform het Plan van Aanpak 'Verkamering en Woningsplitsing' heeft de gemeenteraad voor de jaren 2020 t/m 2022 jaarlijks € 110.000 beschikbaar gesteld voor het verhogen van het aantal handhavingsacties door de ODRA bij kamerverhuurbedrijven. Door deze extra capaciteit werd de ODRA in staat gesteld om in enkele jaren alle verkamerde panden te controleren en houdt zij acties in reserve om te reageren op meldingen of onvoorziene situaties. Hoewel acties bij kamerverhuurbedrijven al jaren plaatsvinden, is de ODRA dit kalenderjaar gestart met het officiële project ten behoeve van de controles bij kamerverhuurbedrijven. In plaats van 01-01-2020 is dus 01-01-2021 pas gestart met het project. Oorzaak van de verlate start is dat de ODRA een groot deel van het afgelopen 1,5 jaar vanwege coronarisico's niet in staat was op grote schaal controlebezoeken uit te voeren. Hierdoor verlengen we het project en schuiven we bedragen door. De verwachting is dat het budget in 2021 niet geheel wordt uitgegeven. Voorstel is om een bedrag van €146.000 door te schuiven naar 2022. Het budget is nodig om de opdrachten inzake kamerverhuurbedrijven vanuit de gemeenteraad uit te voeren.

Onderwerp:	Kwaliteitsimpuls openbare ruimte
Bedrag:	€ 260.000
Toelichting:	In 2021 is gestart met de voorbereiding van een aantal vergroeningsprojecten: Willemsplein Noord, Presikhaaf 1, Vrij Nederlandstraat, Aalburgstraat, stationsomgeving Presikhaaf. De plannen worden samen met bewoners gemaakt. In het coronajaar 2021 heeft deze burgerparticipatie geleid tot vertraging. De uitvoering stond gepland voor 2021, maar zal nu in 2022 plaatsvinden. Daarom wordt voorgesteld de middelen over te hevelen naar 2022.

Doorlopende investeringsbudgetten

Onderwerp:	Doorlopende investeringsbudgetten
Bedrag:	€ 4.318.000 (IS02 € 2.193.000, IS12 € 2.125.000)
Toelichting:	Begin 2021 zijn op basis van de meerjarenprogrammering de aan programma-onderdelen gekoppelde investeringskredieten bepaald. Onderlegger bij deze programmering voor wat betreft de jaarschijf 2021 is een scala aan in 2021 geplande investeringsprojecten. Door diverse oorzaken is bij veel van deze projecten een vertraging bij de uitvoering opgetreden: capaciteitstekort bij aannemers buitenproportioneel oplopende levertijden (o.a. chip-tekort bij producenten openbare verlichting), moeizame participatie door corona-maatregelen. De opbouw van de onderbesteding 2021 is als volgt: - Openbare Verlichting: € 1,4 mln. (op jaarkrediet van € 3,3 mln.) - Kunstwerken: € 0,13 mln. (jaarkrediet € 0,8 mln.) - Parkeerexploitatie: € 0,13 mln. (jaarkrediet € 0,46 mln.) - Afvalbeheer: € 0,85 mln. (jaarkrediet € 2,975 mln.) - Riolering: € 0,725 mln. (jaarkrediet € 7,4 mln.) - Krediet verkeersinfrastructuur: € 0,533 mln. (jaarkrediet €1,6 mln.). - Bossen en parken incl. strategisch aankoop gronden: € 0,33 mln. (jaarkrediet € 0,33 mln.) - Bomenplan: € 0,22 mln. (jaarkrediet € 0,89 mln.) Het is noodzakelijk dat de niet bestede kredieten 2021 beschikbaar blijven in 2022. Dit om de uitgestelde werkzaamheden uit te kunnen voeren. De in de begroting 2022 opgenomen (doorlopende) kredieten zijn namelijk nodig om andere geplande investeringsopgaven in de periode 2022-2025 te kunnen realiseren.

Begrotingswijziging Exploitatie

Nr. : 21013
Onderwerp : Budgetoverhevelingen 2021
Raad d.d. : 23-12-2021
Zaaknr. : 617947
Toelichting: : Begrotingswijziging bij de Nota budgetoverhevelingen 2021

Programma's	2021						2022						2023						2024						2025						2026						2027					
	Lasten	Baten	Expl-result.	Toe-voeg.	Ont-trekk.	Saldo	Lasten	Baten	Expl-result.	Toe-voeg.	Ont-trekk.	Saldo	Lasten	Baten	Expl-result.	Toe-voeg.	Ont-trekk.	Saldo	Lasten	Baten	Expl-result.	Toe-voeg.	Ont-trekk.	Saldo	Lasten	Baten	Expl-result.	Toe-voeg.	Ont-trekk.	Saldo	Lasten	Baten	Expl-result.	Toe-voeg.	Ont-trekk.	Saldo	Lasten	Baten	Expl-result.	Toe-voeg.	Ont-trekk.	Saldo
Wijkprogramma's																																									
Geb 0 Gebied nader te verdelen																																									
Geb 1 CSA	-566		566	566			566		-566		566																															
Geb 2 Noordwest	-31		31	31			31		-31		31																															
Geb 3 Noordoost	-69		69	69			69		-69		69																															
Geb 4 Presikhaaf	-34		34	34			34		-34		34																															
Geb 5 Malburgen	-89		89	89			89		-89		89																															
Geb 6 Schuytgraaf/Elderveld	-275		275	275			275		-275		275																															
Geb 7 De Laar/Elden	-19		19	19			19		-19		19																															
Geb 8 RKV	-175		175	175			175		-175		175																															
	-1,258		**1,258**	**1,258**			**1,258**		**-1,258**		**1,258**																															
Stedelijke programma's																																									
300 Bestuur, dienstverlening en financ	-775		775	775			775		-775		775																															
301 Veiligheid	-350		350	350			350		-350		350																															
302 Bereikbaarheid																																									
303 Economie																																									
304 Onderwijs																																									
305 Cultuur	-2,160		2,160	2,160			2,160		-2,160		2,160																															
306 Participatie en armoedebestrijding	-4,420		4,420	4,420			4,420		-4,420		4,420																															
307 Zorg																																									
308 Welzijn en inclusie	-1,880		1,880	1,880			1,880		-1,880		1,880																															
309 Gezondheid en sport	-158		158	158			158		-158		158																															
310 Klimaat, energie en milieu																																									
311 Ruimtelijke ontwikkeling	-4,358		4,358	4,358			4,358		-4,358		4,358																															
312 Wonen en leefomgeving	-406		406	406			406		-406		406																															
	-14,507		**14,507**	**14,507**			**14,507**		**-14,507**		**14,507**																															
Totaal	-15,765		15,765	15,765			15,765		-15,765		15,765																															

GEMEENTE Arnhem

BEHANDELRESULTAAT

I / M1 1 december 2021

GEMEENTE Arnhem

Budgetoverheveling 2021

Zaaknummer:	
Portefeuillehouder:	Paping

Resultaat van bespreking:

Aanwezig
De raadsleden/fractievolgers Venhoek (D66), Prinsen (GroenLinks), Bouma (PvdA), Groot (CDA), Nede (ChristenUnie), Tujeehut (Arnhemse Ouderen Partij), Usta (Denk/VA), Spruijt (Arnhem Centraal), Pape (VVD). De fracties van de SP, PvdD en PVV waren niet aanwezig.

Verder aanwezig: Wethouder Paping en de ambtelijke ondersteuner Bouwman.

Bespreking
De raadskamer heeft de fase Meningsvorming 1 afgerond.

Toezeggingen
Wethouder Paping zegt toe om op de volgende openstaande vragen schriftelijk terug te komen, uiterlijk op woensdag 8 december:

Parkeerplan spijkerkwartier:
Betreft de genoemde ondercapaciteit de formatie van het TLO? Wat zijn de afspraken over deze inzet van meeropbrengsten in het spijkerkwartier, wanneer kan de raad daar iets van vinden? Kan de raad ook iets vinden over de inzet van de middelen? Hoeveel middelen kunnen doorgeschoven worden?

Veiligheid:
Een aantal activiteiten is vertraagd en specifieke onderwerpen moeten nog worden vormgegeven, kunnen we daar een nadere specificatie en toelichting over krijgen?

Kunstwerk:
Is de keuze van het kunstwerk al gemaakt of gebeurt dit ook pas in 2022?

Regionale middelen participatie:
Kunnen we hier nog op sturen? Hoe en op welk moment kan dat?

Actieplan werk:
In de toelichting staat dat de middelen worden overgeheveld voor de inzet voor mensen en jongeren die al langer aan de kant staan. Deze middelen komen echter voort uit het Herstelplan Corona en zijn daarom juist voor de effecten van corona op werkloosheid bedoeld. Waarom dan inzetten op mensen die al langer aan de kant staan? Deze groep daalt toch al met inzet van de lopende budgetten?

Grondwal / Bethaniënstraat:
Graag een bevestiging dat uitstel is ontvangen voor de inzet van middelen sanering grondwal en het budget dus ook in 2022 uitgegeven kan worden.

BEHANDELRESULTAAT

I / M1 1 december 2021

Conclusie
De voorzitter heeft geconcludeerd dat de raadskamer vindt dat de meningsvorming 1 is afgerond en dat het voorstel doorgeleid kan worden naar de besluitvormende vergadering, met mogelijk een wijzigingsvoorstel vanuit fracties.

De raadsadviseur,

Steffan Vos

De voorzitter,

Lea Manders

RAADSVOORSTEL

Aan de gemeenteraad

Zaaknummer 617947

Onderwerp: Budgetoverheveling 2021

Voorstel

1. De niet bestede middelen per ultimo 2021 toe te voegen en voor 2022 te onttrekken aan de bestemmingsreserve Taakmutaties Gemeentefonds - Overloop conform de hierbij gevoegde bijlage 'Budgetoverheveling 2021' voor inzet in een volgend jaar.
2. De begroting 2021 op grond van bovenstaand beslispunt aan te passen middels bijgaande begrotingswijziging.

Inleiding

Bij de jaarrekening blijkt ieder jaar dat er omstandigheden zijn waardoor budgetten niet volledig zijn benut. Deze middelen zijn vaak in het volgende jaar nog wel noodzakelijk om de vastgestelde beleidsdoelstellingen te realiseren.
In Turap-2 is een prognose gegeven van de verwachte onderbestedingen die zich op sommige programma's voordoen. Daar waar deze niet overgeheveld hoeven te worden, is deze onderbesteding in de begrotingswijziging bij Turap-2 verwerkt en reeds ten gunste van de algemene reserve (AR) gebracht. In een aantal gevallen zijn ook toevoegingen aan bestemmingsreserves in de wijziging opgenomen. Daarnaast is in Turap-2 al een vooruitblik gegeven van onderbestedingen, waarvan het wel gewenst is om deze door te schuiven. Deze komen in bijgaande nota budgetoverheveling terug.
Om te voorkomen dat de gewenste doelstellingen niet alsnog kunnen worden behaald in een volgend jaar, wordt voorgesteld om voor deze specifieke budgetten de niet bestede middelen te reserveren in de bestemmingsreserve Taakmutaties Gemeentefonds - Overloop. Dit betekent dat de middelen conform de aanvraag besteed moeten worden. Anders worden deze middelen aan het einde van het boekjaar alsnog ten gunste van de algemene reserve gebracht.
Daarnaast is vanaf dit jaar in de nota budgetoverheveling ook de onderbesteding op doorlopende investeringsbudgetten opgenomen. Dit is in overeenstemming met de Nota investeren, waarderen en afschrijven, die op 16 juni 2021 in uw raad is vastgesteld. Hiermee geven we uw raad inzicht in de onderbesteding op investeringsbudgetten in 2021 die doorgeschoven worden. De financiële verwerking vindt net als andere jaren plaats bij de actualisatie MIP ter voorbereiding op de Begroting 2023.

De uiteindelijke onderbestedingen bij de jaarrekening die niet verrekend worden met specifiek daartoe ingestelde bestemmingsreserves (bijvoorbeeld de BR Groot onderhoud en vervanging Openbare Ruimte, BR Beschermd en Weerbaar, de BR Cultureel vastgoed, BR Burgerinitiatieven Sociaal Domein, BR Bedrijfsvoering en BR Startersleningen), worden in principe toegevoegd aan de algemene reserve.

Gemeente Arnhem

Beoogd effect

Het voorstel is om niet bestede middelen, die volgens de spelregels bij de jaarrekening vrijvallen ten gunste van de algemene reserve, met deze nota te reserveren en over te hevelen naar 2022. Het overhevelen van budgetten is bedoeld om bestedingen met een specifiek doel in een volgend boekjaar te realiseren, om zodoende alsnog de doelstellingen te behalen.
Bij het opmaken van de jaarrekening wordt eventuele ruimte op een budget toegevoegd aan de algemene reserve, tenzij sprake is van verrekening met een specifieke bestemmingsreserve. Vooruitlopend op de jaarrekening is een inschatting gemaakt van deze ruimte en de noodzaak om budgetten over te hevelen naar het volgende jaar.
In deze nota wordt voorgesteld om in totaal € 20,1 miljoen aan het einde van het jaar niet toe te voegen aan de algemene reserve. We stellen voor om dit bedrag over te hevelen naar het jaar 2022. Het doel van deze budgetoverheveling is om in 2022 de doelen die aan de middelen ten grondslag liggen alsnog te kunnen halen.

Argumenten

1.1 Overheveling is nodig om de budgetten beschikbaar te houden voor de uit te voeren activiteiten.

Voor de beoordeling of budgetten mogen worden doorgeschoven hebben we gebruik gemaakt van een aantal filters. Bijvoorbeeld of er sprake is van concrete doelen of activiteiten waarvoor middelen beschikbaar moeten blijven, of er geen sprake is van structurele budgetten die normaal gesproken volgend jaar hiervoor ingezet kunnen worden en of er sprake is van geoormerkte budgetten (regionale middelen, specifieke uitkeringen, ontvangen subsidiegelden, etc.) die, voorzien van voldoende toelichting, doorgeschoven kunnen worden naar het volgende kalenderjaar. Daarbij doet zich dit jaar, net als voorgaand jaar, de bijzondere omstandigheid van Covid-19 voor. Dit doorkruist in sommige gevallen de hiervoor genoemde filters en maakt dat er toch voor gekozen is om bepaalde onderbesteding voor te stellen als budgetoverheveling.
Ten opzichte van voorgaande jaren zien we mede hierdoor een stijging van het totaal voorgestelde bedrag voor budgetoverheveling. Voor in totaal € 5,2 mln. (voorgaand jaar € 4,4 mln.) wordt namelijk vanwege Covid-19 voorgesteld budgetten over te hevelen. Het gaat hierbij om middelen voor doelen die door Covid-19 niet in 2021 (geheel) zijn gerealiseerd, maar in 2022 gerealiseerd zullen worden. Daarnaast zijn er een paar grote posten (Grondwal Bethaniënstraat en regionale middelen Participatie) die samen optellen tot bijna € 7,4 mln. (voorgaand jaar € 6,5 mln.) en waarvan wordt voorgesteld om deze door te schuiven als gevolg van vertragingen in de besluitvorming en uitvoering rondom deze projecten. Ook zijn dit jaar overeenkomstig de Nota investeren, waarderen en afschrijven de doorlopende investeringsbudgetten meegenomen. De overheveling uit deze budgetten bedraagt €4,3 mln. (voorgaand jaar € 0 mln.).
De laatste categorie betreft de issues die normaal gesproken onderdeel uitmaken van het voorstel budgetoverheveling (voorstellen vanuit wijken en verschillende beleidsvelden waarop projecten niet afgerond zijn en de middelen anders vrijvallen). Het gaat om in totaal € 3,2 mln. (voorgaand jaar € 2,4 mln.).
Voor de argumentatie voor de diverse voorstellen voor budgetoverheveling wordt verwezen naar de bijlage 'Budgetoverheveling 2021'.

Kanttekeningen en risico's

1.1 Overheveling vraagt om besluitvorming in 2021.

De nota moet in dit jaar besloten worden door de raad omdat de middelen anders vrijvallen ten gunste van de algemene reserve (en de beleidsdoelen dus zonder deze middelen gehaald moeten worden).

Financiën

Op basis van de argumenten wordt voorgesteld in 2021 € 20,1 miljoen te reserveren in de bestemmingsreserve Taakmutaties Gemeentefonds - Overloop. Deze middelen vallen bij de jaarrekening niet vrij ten gunste van de algemene reserve. Voor een nadere specificatie wordt verwezen naar de bijlage 'Budgetoverheveling 2021'.

Uitvoering

De bedragen voor de budgetoverheveling zijn veelal een schatting. Bij het opmaken van de jaarrekening 2021 kunnen de werkelijke onderbestedingen (die leiden tot een budgetoverheveling) afwijken. Voor regionale financiële middelen verrekenen we deze met de bestemmingsreserve die we voeden vanuit deze nota. Voor alle overige budgetten zullen wij naar bevind van zaken handelen en uw raad voorstellen ter zake aanbieden bij de jaarrekening.
De niet bestede middelen die niet zijn gereserveerd worden toegevoegd aan de algemene reserve.

Communicatie

Niet van toepassing.

Bijlagen

Stukken voor gemeenteraad

- Bijlage 1 - Budgetoverheveling 2021
- Bijlage 2 - Begrotingswijziging BO 2021

RAADSVOORSTEL

Besluit van	22 december 2021
Zaaknummer	617947

DE RAAD VAN DE GEMEENTE ARNHEM;

gelezen het voorstel van burgemeester en wethouders van 16 november 2021, nummer: 617947;

gelet op artikel 189 van de Gemeentewet;

besluit:

1. De niet bestede middelen per ultimo 2021 toe te voegen en voor 2022 te onttrekken aan de bestemmingsreserve Taakmutaties Gemeentefonds - Overloop conform de hierbij gevoegde bijlage 'Budgetoverheveling 2021' voor inzet in een volgend jaar.
2. De begroting 2021 op grond van bovenstaand beslispunt aan te passen middels bijgaande begrotingswijziging.

De griffier, De voorzitter,

Gemeente Arnhem

Budgetoverheveling 2021

Inhoudsopgave

Budgetoverheveling 2021 1
Wijken algemeen 5
Stad 7
S00 Bestuur, dienstverlening en financiën 7
S01 Veiligheid 8
S05 Cultuur 9
S06 Participatie en armoedebestrijding 10
S08 Welzijn en inclusie 12
S09 Gezondheid en sport 15
S11 Ruimtelijke ontwikkeling 16
S12 Wonen en leefomgeving 17
Doorlopende investeringsbudgetten 18

Totaalbeeld

Bij het opmaken van de jaarrekening wordt eventuele ruimte op een budget toegevoegd aan de algemene reserve, tenzij sprake is van verrekening met een specifieke bestemmingsreserve met een egaliserend karakter (bijvoorbeeld de BR Groot onderhoud en vervanging Openbare Ruimte, BR Beschermd en Weerbaar, de BR Cultureel vastgoed, BR Burgerinitiatieven Sociaal Domein, BR Bedrijfsvoering en BR Startersleningen). Vooruitlopend op de jaarrekening is een inschatting gemaakt van deze ruimte en de noodzaak om budgetten bij de jaarrekening niet toe te voegen aan de AR, maar om deze over te hevelen naar het volgende jaar.

In deze nota wordt in totaal voorgesteld om € 20,1 miljoen aan het einde van het jaar niet toe te voegen aan de algemene reserve. We stellen voor om dit bedrag over te hevelen naar het jaar 2022. Het doel van deze budgetoverheveling is om in 2021 de doelen die aan de middelen ten grondslag liggen in 2022 alsnog te kunnen halen. Op de volgende pagina is een overzicht opgenomen van de verschillende over te hevelen budgetten per programma.

Daarnaast zijn vanaf dit jaar overeenkomstig de Nota waarderen, investeren en afschrijven ook de doorlopende investeringsbudgetten opgenomen in deze nota budgetoverheveling.

Programma	Onderwerp	Bedrag (x €1.000)
Wijken		
W00	Schulddienstverlening Ondernemers	210
W00	Ontmoeten en Verbinden	95
W00	Parkeerplan	530
W00	Uitvoeringsplannen	423
Totaal wijken		**1.258**

Programma	Onderwerp	Bedrag (x €1.000)
Stad		
S00	Burgerzaken	500
S00	Kerkenvisie	75
S00	Invoeringsbudget wijksturing	200
S01	Veiligheid Algemeen	350
S05	Coronamiddelen Cultuur	2.000
S05	Beeldende kunst	40
S05	Huisvesting creatieve en culturele sector	120
S06	Regionale middelen Participatie	3.500
S06	TOZO	320
S06	Actieplan Werk	500
S06	Pilot: ondersteuning op maat armoedeval	100
S08	Maatschappelijke Opvang	650
S08	Inclusie Anti Discriminatie	30
S08	Rijnstad (De Madser)	240
S08	Gezond en Mentaal Welzijn	820
S08	Inclusie	90
S08	Burgerparticipatie	50
S09	Gezond In De Stad	158
S11	Omgevingswet	100
S11	Bodemonderzoek en -sanering	279
S11	Plancapaciteit verstedelijkingsopgave	101
S11	Sanering grondwal	3.878
S12	Plan van aanpak woningsplitsing	146
S12	Kwaliteitsimpuls openbare ruimte	260
Totaal stad		**14.507**

Programma	Onderwerp	Bedrag (x €1.000)
Div.	Doorlopende investeringsbudgetten	4.318
Totaal investeringsbudgetten		**4.318**

Totaal budgetoverheveling	**20.083**

Wijken algemeen

Onderwerp:	Schulddienstverlening Ondernemers
Bedrag:	€ 210.000
Toelichting:	In juli 2020 is een pilot gestart om ondernemers met geldzorgen te ondersteunen: loket Geldzaken & Ondernemers. Binnen het budget van Schulddienstverlening zijn hiervoor middelen vrijgemaakt in 2020 en 2021. De evaluatie en besluitvorming over structurele inbedding van Schulddienstverlening aan ondernemers zal begin 2022 plaatsvinden, en na implementatie met ingang van 2023 operationeel zijn. Om ook in 2022 deze ondernemers te ondersteunen, verlengen we de pilot t/m eind 2022 en dit wordt gedekt uit de middelen die in 2021 niet volledig zijn besteed. Dit sluit aan bij de raadsbrief van 22 juni 2021 over een jaar schulddienstverlening aan ondernemers. De verdeling van het bedrag over de TLO's is als volgt: - CSA: € 29.400 - Noordwest: € 25.200 - Noordoost: € 23.100 - Presikhaaf: € 27.300 - Malburgen: € 37.800 - Schuytgraaf/Elderveld: € 21.000 - De Laar/Elden: € 12.600 - RKV: € 33.600

Onderwerp:	Ontmoeten en Verbinden
Bedrag:	€ 95.400
Toelichting:	**Makelpunt € 50.000,-** In maart 2021 is besloten om budget ter beschikking te stellen voor het opzetten, beheren van de website Makelpunt Arnhem. Dit project zal in het voorjaar 2022 gereed zijn. **Veerpolderstraat € 45.400,-** Besloten is in 2021 om een (financiële en ruimtelijke) haalbaarheidsstudie voor een ontmoetingsruimte en accommodatie van DWS uit te voeren. Dit project is in oktober 2021 gestart en wordt in Q1 2022 afgerond.

Onderwerp:	Parkeerplan
Bedrag:	€ 530.000
Toelichting:	Op 18 december 2017 heeft de gemeenteraad het 'parkeerplan spijkerkwartier' vastgesteld. Hiermee is besloten dat de meeropbrengst die ontstaat door de invoering van betaald parkeren in de wijk geïnvesteerd zal worden, gedurende een periode van 10 jaar. Het bedrag dat hiervoor jaarlijks als lastenbudget in de begroting is opgenomen kan daarom conform raadsbesluit 10 jaar worden gebruikt. In 2021 zijn niet alle beschikbare gelden besteed aan investeringen in de wijk als gevolg van ondercapaciteit. Daarom wordt voorgesteld deze gelden over te hevelen naar 2022, zodat in de resterende looptijd van het parkeerplan de voorgenomen investeringen in de wijk plaats kunnen vinden. De nadruk zal liggen op verkeersdempende maatregelen (bijvoorbeeld minder blik op straat) en klimaatadaptieve maatregelen (bijvoorbeeld tegengaan wateroverlast), welke onderdeel zijn van het parkeerplan.

Onderwerp:	Uitvoeringsplannen
Bedrag:	€ 423.000
Toelichting:	De diverse teams Leefomgeving hebben binnen hun budgetten projecten opgestart zoals ze deze destijds hebben vastgelegd in hun uitvoeringsplannen 2021. Één van deze projecten heeft een langere doorlooptijd namelijk vijf jaar (i.v.m. huren van locatie 5 jaar). Daarnaast zijn de projecten vertraagd door Covid-19. De verdeling van het budget is als volgt: - RKV € 135.000 (Ontmoetingsruimte Croydonplein - beheer locatie & begeleiding programma) - Schuytgraaf/Elderveld € 48.000 (realisatie meerkosten kapschuur Hoogstambrigade) - Schuytgraaf/Elderveld € 60.000 (ontmoeting volwassenen & bewonersoverleg) - Schuytgraaf/Elderveld € 140.000 (Ruimte ontmoetingsplek jongeren) - Noordoost € 40.000 (Mobility mentoring)

Stad

S00 Bestuur, dienstverlening en financiën

Onderwerp:	Burgerzaken
Bedrag:	€ 500.000
Toelichting:	In de PPN zijn voor de jaren 2021 - 2022 extra middelen ter beschikking gesteld voor onder meer de incidentele uitbreiding van de formatie en inhuur van Burgerzaken. Dit in verband met de noodzakelijke doorontwikkeling van de afdeling. In de huidige arbeidsmarkt blijkt het lastig om de nodige vacatures te vervullen, waardoor dit onderdeel van de doorontwikkeling vertraging heeft opgelopen. Het incidentele budget zal dan ook worden uitgegeven in de jaren 2022 - 2023. Hiertoe is het voorstel om een incidenteel budget van Є 500.000 door te schuiven.

Onderwerp:	Kerkenvisie
Bedrag:	€ 75.000
Toelichting:	Het rijk ondersteunt gemeenten bij het ontwikkelen van een integrale kerkenvisie. Op basis van de samenwerkingsafspraken gemaakt in het kader van de toekomst van religieus erfgoed kunnen gemeenten een eenmalige bijdrage aanvragen voor het maken van een lokale kerkenvisie. We hebben hiervoor een decentralisatie-uitkering van € 75.000 ontvangen in 2021. Op dit moment loopt de uitvraag voor de eerste fase. Begin 2022 zal gestart worden met het project.

Onderwerp:	Invoeringsbudget wijksturing
Bedrag:	€ 200.000
Toelichting:	De invoering van wijksturing is een majeure opgave en formeel per 1 januari 2017 stadsbreed van start gegaan. Dit betekent een fundamentele andere wijze van werken i.r.t. inwoners als ook tussen de teams leefomgeving in de wijken/gebieden en de collega's "binnen". Daarnaast betekent de overgang van aanbod (stedelijk) - naar vraagsturing (op wijkniveau) ook het nodige voor professionele partners (gecontracteerde dan wel gesubsidieerde). In de door de raad vastgestelde Koersnota Van Wijken Weten staat dat de invoering van wijksturing een meerjarig ontwikkelproces is voor tenminste 3 jaar. Mede door Corona heeft de evaluatie van wijksturing langer op zich laten wachten; deze wordt naar verwachting eind 2021/begin 2022 in de raad behandeld. Daarmee is er op dit moment nog geen zicht op de kosten voor verdere doorontwikkeling/implementatie. Het voorstel is daarom om het resterende budget van €200.000,- over te hevelen naar 2022

S01 Veiligheid

Onderwerp:	Veiligheid Algemeen
Bedrag:	€ 350.000
Toelichting:	In het licht van de nog altijd voortdurende coronacrisis en de extra aandacht die dit vanuit het team Veiligheid vraagt, is een aantal activiteiten vertraagd en hebben we impulsen voor specifieke onderwerpen nog nader vorm te geven. Waar het gaat om de aanpak van wijkveiligheid, Veilig in en om School, BOTOC zijn er nog altijd extra taken vanuit dit jaar nader vorm te geven in 2022. We hebben nog vanuit dit jaar straatcoaches te werven voor komend jaar, we moeten de aanpakken in het kader van woonoverlast en woonfraude nog verder intensiveren. Daarbij geldt ook dat we voor 2022 nog altijd extra toezicht en handhaving in hebben te zetten voor het naleven van de regels en we met actief toezicht op naleving in onze wijken zo goed mogelijk de opgaven te dienen. Om die reden het verzoek om vanuit 2021 in totaal 350.000 euro over te hevelen, zodat we die middelen gericht in kunnen zetten voor het versterken van de veiligheid in onze stad.

S05 Cultuur

Onderwerp:	Coronamiddelen Cultuur
Bedrag:	€ 2.000.000
Toelichting:	Zowel in 2020 als in 2021 heeft de gemeente Arnhem gelden van het Rijk ontvangen om gevolgen van corona binnen de Culturele en Creatieve sector op te vangen. Gemeente Arnhem besteedt deze gelden om onder andere exploitatietekorten bij culturele instellingen te compenseren alsook om een transitie binnen het culturele veld te faciliteren om de sector voor de toekomst wendbaar en weerbaar te maken. Dit conform het Arnhemse Steunpakket Kunst & Cultuur 2021 (collegebesluit 20 april 2021). Deze middelen van in totaal € 2,7 miljoen zullen niet allemaal in 2021 uitgeput zijn: er is op dit moment nog een bedrag voor exploitatietekorten 2021 gereserveerd (€ 0,55 miljoen) en er lopen nog enkele tijdelijke regelingen (ca € 0,8 miljoen), waaronder een tweede aanvraagronde voor de regeling Transitie Cultuur Arnhem 2.0. Hiervan zullen de toekenningen begin 2022 zijn. Daarnaast is er via de meicirculaire ca € 0,6 miljoen toegekend aan Arnhem voor het eerste en tweede kwartaal om de culturele sector te ondersteunen. En we zijn nog in afwachting van de verdeelsleutel van de middelen voor lokale en regionale cultuur die in de Kamerbrief van juni als vierde specifieke steunpakket voor de culturele en creatieve sector voor het derde kwartaal zijn aangekondigd. Hiervoor is een bestedingsvoorstel in voorbereiding dat in november aan het college wordt voorgelegd. Hierbij wordt voortgebouwd op de pijlers uit het huidige steunpakket met focus op het verder faciliteren van transitie binnen de sector. Inzet is de middelen in 2022 en verder (2023+2024) in te zetten, dit mede vanwege te verwachten na-ijleffecten van de coronacrisis voor de sector.

Onderwerp:	Beeldende kunst
Bedrag:	€ 40.000
Toelichting:	Dit bedrag is bedoeld voor de aankoop van een kunstwerk uit de Tentoonstelling Sonsbeek, welke in de zomer van 2021 heeft plaatsgevonden. De aankoop zal waarschijnlijk niet in 2021 afgerond zijn, maar in Q1 2022. Daarvoor willen we dit budget dus beschikbaar houden.

Onderwerp:	Huisvesting creatieve en culturele sector (subsidieregeling Creatieve Bedrijfsverzamelgebouwen)
Bedrag:	€ 120.000
Toelichting:	Op 20 juli is de subsidieregeling Creatieve Bedrijfsverzamelgebouwen vastgesteld (zaak 588854). Deze regeling is opgesteld om invulling te geven aan het door de raad vastgestelde ‘Plan van aanpak Huisvesting creatieve en culturele sector 2021 – 2024’ (zaak 499771). Het doel van deze subsidieregeling is het realiseren van nieuwe ateliers, expositieruimtes en/of werkruimtes voor creatieven door het subsidiëren van kosten voor planvorming en/of haalbaarheidsonderzoek van een creatief bedrijfsverzamelgebouw. De looptijd van de subsidieregeling is van 1 augustus 2021 tot en met 31 december 2024 met een subsidieplafond voor de gehele periode van € 150.000. Vanuit het budget 2021 is €100.000 toegevoegd aan de subsidieregeling en vanuit de corona cultuurmiddelen €50.000. Op dit moment lopen er subsidieaanvragen. Het subsidieplafond voor de looptijd 2021-2024 zal dit jaar nog niet bereikt worden. Het voorstel is om het resterende budget van de subsidieregeling over te hevelen, zodat de subsidieregeling uitgevoerd kan blijven worden.

S06 Participatie en armoedebestrijding

Onderwerp:	Regionale middelen in het kader van Participatie
Bedrag:	€3.500.000
Toelichting:	Arnhem ontvangt, als centrumgemeente van onze arbeidsmarktregio, diverse middelen vanuit het rijk in het kader van participatie (perspectief op werk, middelen voor versterking arbeidsmarktregio, impuls baankansen, opzet van regionale mobiliteitsteams en aanpak jeugdwerkloosheid). Over de inzet van de middelen vindt regionale afstemming plaats, dit gebeurt via het regionaal Werkbedrijf. Het Werkbedrijf, ingesteld met de participatiewet, bestaat uit werkgevers, werknemers (vakbonden), (regio)gemeenten en onderwijs en hanteert de regionale strategische agenda voor de arbeidsmarktregio als koers. In die lijn zijn (een deel van de) middelen aangevraagd bij het rijk en worden ook de andere middelen ingezet. Van de voorgestelde budgetoverheveling van € 3.500.000 is: • € 1.185.000,- bedoeld voor het regionaal plan Jeugdwerkloosheid. Deze middelen zijn beschikbaar naast de middelen die ook bij onderwijsinstellingen beschikbaar zijn. Een regionaal plan hiervoor is ontwikkeld en de uitvoering vindt komende jaren plaats. • € 445.000,- is bestemd voor het Regionaal Mobiliteitsteam. In 2021 vond de voorbereiding hiervoor plaats, en zijn enkele projecten (Midden-Gelderland Werkt Door) als voorloper uitgevoerd. In de tweede helft van dit jaar kwam duidelijkheid vanuit het Rijk, het regionale plan is in oktober goedgekeurd. Uitvoering vindt vanaf nu en in komende jaren plaats. • € 270.000,- is toegekend voor het project impuls baankansen en € 264.000 wordt beschikbaar gesteld middels Europees Subsidie Fonds (ESF). Hiermee worden projectactiviteiten uitgevoerd op de pro-vso scholen in de regio die zich richten op de transitie van school naar werk dan wel vervolgonderwijs. Deze bedragen komen in 2022 ter ondersteuning bij de diverse scholen terecht. • € 1.053.000,- is beschikbaar voor het realiseren van projecten die passen bij de regionale strategische agenda. Een groot deel van deze middelen is via Perspectief op Werk bij de regio binnengekomen. Op dit moment wordt gewerkt aan een herijking van het oorspronkelijke plan, waarbij ook de veranderde situatie op de arbeidsmarkt een rol speelt, in komende jaren zal daar in gezamenlijkheid verder aan worden gewerkt. • Jaarlijks krijgt de regio een bijdrage (€ 385.000,-) voor het organiseren van de samenwerking in de regio. In afgelopen jaar heeft een traject gelopen om te bezien wat aan organisatie nodig is en is een start gemaakt met de invulling van de eerste vacatures. In 2022 wordt dit verder uitgerold waarbij voorgesteld wordt het resterende budget van € 283.000,- hiervoor beschikbaar te houden. Wij zullen met de regio een voorstel voorbereiden waardoor we bij de begroting 2023 en verder de regionale middelen op basis van de onderliggende plannen zoals bovengenoemd meerjarig in de begroting op gaan nemen.

Onderwerp:	TOZO
Bedrag:	€ 320.000
Toelichting:	Het kabinet nam tijdens de coronacrisis een aantal maatregelen om ondernemers te ondersteunen. De Tijdelijke overbruggingsregeling zelfstandig ondernemers (Tozo), uitgevoerd door gemeenten, was één van die maatregelen. Ondernemers hebben tot 1 oktober gebruik kunnen maken van een uitkering levensonderhoud en/of bedrijfskrediet. Hoewel de Tozo regeling is beëindigd lopen de kosten voor de uitvoering nog jaren door. Hierbij gaat het onder andere om afhandelingen in de komende jaren ten aanzien van rentebetalingen en terugbetalingen van de bedrijfskredieten. Omdat het Rijk vooraf eenmalig een vast bedrag voor de uitvoeringskosten vergoedt dienen gemeenten zelf te zorgen dat deze vergoeding beschikbaar is voor de uitvoeringskosten voor komende jaren. Via dit voorstel budgetoverheveling wordt het verwachte benodigde budget voor komende drie jaar (waarvan €140.000 in 2022 en € 90.000 in de jaren erna).

Onderwerp:	Actieplan Werk
Bedrag:	€ 500.000
Toelichting:	Het Arnhems actieplan Werk-Herstelagenda coronacrisis richt zich op Arnhemmers die tijdens de coronacrisis hun baan zijn kwijtgeraakt. Het gaat dan om jongeren, zzp'ers en kleine ondernemers, nieuwkomers (statushouders) en Arnhemmers die al langer aan de kant staan. Specifiek stellen wij voor de middelen die beschikbaar zijn voor jongeren en mensen die al lager aan de kant staan over te hevelen. In dit kader worden onder andere projecten uitgevoerd als de coronabanen, de werkbrigades en de pilot buurtconciërges en extra trajecten via onze partners Activerend Werk en Scalabor. Gericht op creëren en behoud van werk, op ontzorgen van werkgevers, op langduriger mensen de kans geven om aan de slag te zijn en een lastige periode te overbruggen. Het is nog onduidelijk hoe de coronacrisis verder zal verlopen, wat de gevolgen zullen zijn en hoelang deze nog voelbaar zullen zijn nu ook de compensatieregelingen als bijvoorbeeld Tozo voor zelfstandigen en zzp'ers per 1 oktober zijn gestopt. Door de restantmiddelen over te hevelen naar 2022 blijven de middelen beschikbaar voor het doel waarvoor ze zijn bestemd en kunnen we in komende maanden opnieuw een afweging maken welke inzet nodig is.

Onderwerp:	Pilot: ondersteuning op maat armoedeval (werken moet lonen)
Bedrag:	€ 100.000
Toelichting:	In 2021 en 2022 zijn er middelen vrij gemaakt voor een pilot voor de ondersteuning op maat, gericht op tijdelijke extra ondersteuning bij bepaalde levensgebeurtenissen, die soms tot een armoedeval leiden. Daarbij wordt gedacht aan maatwerkbudget zodat er extra budget en ruimte is om een hoger inkomen bij betaald werk tijdelijk te kunnen garanderen. Dat draagt bij aan activering naar (meer) betaald werk. Het budget is in 2021 niet besteed, omdat de pilot met bijbehorende proces nog ingericht moest worden. Daarom is het voorstel het resterende budget door te schuiven naar 2022.

S08 Welzijn en inclusie

Onderwerp:	Maatschappelijke Opvang
Bedrag:	€ 650.000
Toelichting:	In 2020 is in de Herstelagenda inzet op vernieuwing van de opvang en op de beweging van opvang naar wonen opgenomen. De hiervoor bestemde middelen zijn in 2021 niet allemaal uitgegeven. De opgaven zijn onverminderd urgent en hebben prioriteit, ook gezien de wooncrisis. Het voorstel is om de middelen over te hevelen naar 2022 en hiermee de vernieuwing van de opvang en de beweging van opvang naar wonen voort te zetten.

Onderwerp:	Inclusie Anti Discriminatie
Bedrag:	€ 30.000
Toelichting:	Motie 20M138 "Bevorderen meldingsbereidheid bij discriminatie" roept de raad het college op om “in samenwerking met Vizier een voorstel te ontwikkelen voor een bewustwordingscampagne (met betrekking tot het tegengaan en melden van discriminatie) en bij de begrotingsbehandeling daarvoor een voorstel te doen.” Hierbij werd expliciet aandacht gevraagd voor het verhogen van de meldingsbereidheid. Voor uitvoering van deze motie zijn geen extra middelen aangevraagd aangezien uitvoering paste binnen de beschikbare middelen voor dit programma. In het voorjaar 2021 heeft de gemeente Arnhem i.s.m. Vizier een bewustwordingscampagne gelanceerd. Hierbij is, op aanraden van de betrokken klankbordgroep, bewust gekozen om een aparte campagne te lanceren ten behoeven van de meldingsbeleid. Deze campagne willen we in 2022 ontwikkelen. De overgehevelde middelen zullen ingezet worden om deze meldingsbereidheidscampagne te financieren.

Onderwerp:	Rijnstad (De Madser)
Bedrag:	€ 240.000
Toelichting:	Bij vaststellingsbeschikking subsidie 2020 betaalt Rijnstad in 2021 een bedrag van 240.000 euro aan de gemeente Arnhem terug. De gemeente Arnhem heeft Rijnstad in diezelfde beschikking uitgenodigd om een investeringssubsidie aan te vragen voor de verbouwing van De Madser. Een verbouwing waarvan de noodzaak zowel vanuit het Team Leefomgeving als vanuit de afdeling ruimtelijke ontwikkeling wordt ondersteund. In afwachting van die aanvraag willen wij genoemde 240.000 euro meenemen naar 2022 ter dekking van een mogelijke investeringssubsidie voor De Madser.

Onderwerp:	Gezond en Mentaal Welzijn (Blokhuis middelen)
Bedrag:	€ 820.000
Toelichting:	**Jeugd (€ 300.000)** In het najaar van 2021 heeft de gemeente de zogenaamde 'Blokhuismiddelen' ontvangen. Doel van dit pakket is, onder andere, om preventieve activiteiten vorm te geven die bijdragen aan de mentale en fysieke gezondheid van jongeren. Het betreft hier veelal preventieve activiteiten, in het kader van ontmoeten en een gezonde leefstijl. Wij hebben hier zo goed mogelijk invulling aan gegeven samen met partners zoals het Sportbedrijf, Rijnstad en AM Support en vele anderen. In korte tijd is ontzettend veel georganiseerd op het gebied van cultuur, sport en ontmoeten. Gezien de korte termijn waarin activiteiten vormgegeven moesten worden is het echter niet gelukt om het gehele budget (op een verantwoorde manier) uit te geven dit jaar. De druk op mentale en fysieke gezondheid van onze jongeren blijft echter ook in 2022 onverminderd hoog. We stellen daarom voor om €300.000 niet bestede middelen op het thema Jeugd over te hevelen naar volgend jaar, zodat er meer tijd is om de inspanningen goed vorm te geven. **Ouderen (€ 125.000)** De aanvragen voor activiteiten ten behoeve van de mentale en sociale gezondheid van senioren hadden tijd nodig gehad om vorm te krijgen. Het zijn diverse kleinere activiteiten. Die konden in de 1e en 2e tranche goed meegenomen worden. Er volgt nog een 3e tranche. De wat grotere projecten hebben meer tijd nodig om vorm te krijgen en af te stemmen. Deze passen goed in de doelstelling van de Blokhuismiddelen, maar kunnen pas in 2022 opstarten. Daarom willen we het restantbudget ad €125.000 overhevelen naar 2022.

	Zorg (€ 395.000) Voor jongeren en jongvolwassenen: Wachtlijstbemiddeling GGZ jeugd. De gemeente Arnhem wil dat jeugdigen tijdig de juiste ondersteuning ontvangen die zij nodig hebben. Om dit te bereiken wordt wachtlijstbemiddeling ingezet waarbij wordt beoordeeld waar de jongeren zo snel mogelijk terecht kunnen voor de juiste zorg. Het doel van dit project is het verkorten van de wachtlijsten voor behandeling (GGZ). Indien blijkt dat de inzet van wachtlijstbemiddeling na zes maanden succesvol is, wordt het project met 6 maanden verlengd. Kosten € 200.000 voor 1 jaar. Daarnaast gaan verschillende aanbieders gezamenlijke groepsbijeenkomsten voor ouders organiseren waarvan kinderen op de wachtlijst staan. In de ouderavonden leren ouders technieken, die direct toepasbaar zijn, om hun kind met psychische problemen beter te kunnen helpen. Het project wordt zo spoedig mogelijk gestart. Het project duurt in principe 1 jaar, waarvan de eerste zes maanden als proef. Streven is dat daarna meerdere aanbieders dit gezamenlijk gaan oppakken. De kosten bedragen € 30.000 voor 1 jaar. Tot nu toe is € 5.000 uitgegeven. We willen daarom graag € 225.000 meenemen naar volgend jaar voor uitvoering van beide initiatieven (wachtlijsten en groepsbijeenkomsten). Voor volwassenen: Mental Health First Aid trainingen; om meer kennis op te doen over psychische aandoeningen en signalen van mentale klachten te herkennen en hier adequaat op te kunnen reageren worden trainingen gegeven aan inwoners/instanties/personen. Deze cursussen worden gegeven door Pro Persona en worden afgestemd op de doelgroep. Kosten € 115.000. Daarnaast hebben tijdens de coronaperiode veel inwoners geleden onder de beperkende maatregelen. Ze konden elkaar maar beperkt ontmoeten waardoor mentale problemen en eenzaamheid zijn toegenomen. Gelukkig zijn er nu weer meer mogelijkheden om elkaar te ontmoeten en kunnen inwoners, die de weg naar reguliere hulpverlening niet kunnen vinden of dit niet willen, terecht op een aantal plekken. In dit kader willen we twee initiatieven, die aanbod hebben voor inwoners met mentale problemen, in 2022 financieren vanuit de hiervoor bestemde Blokhuis middelen. Dit betreft 'De Kansen in de wijk het Broek; die hulp biedt aan volwassenen met veelal complexe problematiek en het "Toon Hermans huis waar mensen die te maken hebben met kanker elkaar laagdrempelig kunnen ontmoeten om zo een sociaal isolement te voorkomen en steun vinden bij elkaar. Kosten in totaal € 55.000 waarvan De Kansen € 30.000 euro en Toon Hermans Huis € 25.000.

Onderwerp:	Inclusie - Positie inwoners met een beperking verstreken
Bedrag:	€ 90.000
Toelichting:	***Uitvoering VN verdrag Handicap (€ 30.000)*** De inclusieagenda wordt najaar 2021 opgesteld in plaats van voorjaar 2021. Vanwege de coronamaatregelen was de eerste mogelijkheid voor het live organiseren van de bijeenkomsten voor de agenda, najaar 2021. Het fysiek bij elkaar komen had voor iedereen de voorkeur. Na het opstellen van de agenda stellen we een meerjarig uitvoeringsprogramma op. Die kunnen we nu niet opstellen in 2021, maar schuift door naar voorjaar 2022. Voorgesteld wordt om de middelen over te hevelen om deze in 2022 in te zetten voor het samen met de stad opstellen van het uitvoeringsprogramma. ***Stimuleringsfonds inclusieve speeltuinen (€ 15.000)*** Als koploper gemeente van het VN-verdrag Handicap nemen we maatregelen, zodat personen met een beperking zo zelfstandig en onafhankelijk mogelijk kunnen leven. Daaronder valt het inzetten op inclusieve speeltuinen, samen met o.a. de doelgroep, de betreffende buurten/wijken Bijzonder in Arnhem en de Teams Leefomgeving. De drie pilots hiervoor wilden we uitvoeren in 2021, maar schuiven door de corona maatregelen op naar 2022. Daarom wordt voorgesteld deze middelen over te hevelen.

	Handboek Arnhemse Standaard (€ 45.000) Door de coronamaatregelen was het in 2020 en 2021 niet of slechts beperkt mogelijk om het APCG (Arnhems platform chronisch zieken en gehandicapten) met inzet van ervaringsdeskundigen schouwen te laten uitvoeren om zo de gewenste aanpassingen in de openbare ruimte in beeld te krijgen en te realiseren. Het uitvoeren van de schouwen en het waar mogelijk realiseren van de aanpassingen gaan we vanaf november 2021 weer oppakken en loopt door in 2022. Voorgesteld wordt om de middelen door te schuiven om in 2022 zoveel mogelijk van de benodigde aanpassingen in de openbare ruimte te realiseren.

Onderwerp:	Burgerparticipatie
Bedrag:	€ 50.000
Toelichting:	In het coalitieakkoord is gevraagd een digitaal wijkpanel te ontwikkelen om inwoners beter de kans te bieden mee te praten en mee te denken over onderwerpen die hen raken. Daarvoor heeft de raad € 50.000 in 2021 beschikbaar gesteld. "In 2021 zal op minimaal 2 projecten het instrument als pilot worden gebruikt. Het digitale wijkpanel moet representatief zijn en kan ook in meerdere wijken of stadsbreed worden ingezet. Het is instrument aanvulling op de bestaande participatievormen en mag dat proces niet doorkruisen ". Binnen Arnhem zijn verschillende instrumenten die we reeds inzetten voor digitale participatie die voldoen aan de gestelde eisen: meedenken.arnhem.nl en het digipanel (ook wel Arnhems panel genoemd). Beide instrumenten kunnen in de verschillende fasen van een plan of project worden ingezet en stadsbreed of wijkgericht. Beide instrumenten worden ook ingezet voor twee bestaande vaste wijkpanels (SpijkerPeil en PanelWest) en tijdelijk wijkpanels ten behoeve van projecten en nieuw beleid. Het voorstel is digitale bestaande wijkpanels op te richten met inwoners en hierbij ook aan te sluiten bij twee projecten, aan de hand van de bestaande instrumenten. Dit zijn pilots. Er zijn diverse activiteiten gepland, zoals een pilot preventie en voorkomen overlast in De Laar, het gebruik van buurtaccommodaties in Presikhaaf en de herijking van betrokkenheidsprofielen om inwoners op buurtniveau beter te betrekken. De kosten voor deze voorgestelde activiteiten gaan de daarvoor beschikbare middelen uit de bestemmingsreserve Burgerparticipatie te boven. Daarom is het noodzakelijk deze € 50.000 mee te nemen naar het budget 2022.

S09 Gezondheid en sport

Onderwerp:	Gezond In De Stad
Bedrag:	€ 158.000
Toelichting:	Het Rijk heeft dit jaar eenmalig extra coronamiddelen beschikbaar gesteld waarvoor we verschillende activiteiten op het vlak van gezonde leefstijl en bewegen hebben uitgevoerd. Hierdoor hebben de reguliere activiteiten in het kader van het GIDS-budget vertraging opgelopen. Er is dit jaar dus GIDS-budget overgebleven dat niet tijdig kon worden besteed aan voorgenomen duurzame initiatieven, o.a. het aanschaffen en aanleggen van watertappunten in de openbare ruimte in het kader van de JOGG-aanpak en andere GIDS-activiteiten. Het voorstel is deze middelen over te hevelen (afgerond € 158.000) zodat we voorgenoemde activiteiten in 2022 vorm kunnen geven.

S11 Ruimtelijke ontwikkeling

Onderwerp:	Omgevingswet
Bedrag:	€ 100.000
Toelichting:	Verwacht wordt dat op het budget van 2021 €100.000 wordt overgehouden. Reden hiervoor is dat in het voorjaar 2021 bekend werd dat de inwerkingtredingsdatum omgevingswet met, naar huidige verwachting, een halfjaar naar achter geschoven gaat worden tot 1 juli 2022. Juist in de laatste fase van het project is het cruciaal de benodigde inspanning te kunnen leveren om te waarborgen dat alles goed gaat. Deze €100.000 die in eerste instantie in het laatste half jaar van 2021 ingezet zouden worden, zijn nu in het eerste half jaar van 2022 nodig. Voorstel is derhalve om dit bedrag door te schuiven naar 2022.

Onderwerp:	Bodemonderzoek en -sanering
Bedrag:	€279.000
Toelichting:	Voor de uitvoering van de bodemtaken heeft het rijk in de jaren 2018 t/m 2021 middelen beschikbaar gesteld. Door de corona-pandemie zijn niet alle bodemtaken tot uitvoering gekomen. Omdat de financiering van de wettelijke bodemtaken vanaf 2022 is nog onbekend is, wordt voorgesteld om het nog beschikbare budget in 2021, van € 279.000 over te hevelen naar 2022. Deze middelen zijn nodig om in 2022 de volgende taken te kunnen uitvoeren; sanering spoedlocaties, bodemonderzoek- en sanering op beheer- en ontwikkellocaties, onderzoek naar PFAS en andere opkomende ZZS (Zeer zorgwekkende stoffen) en transitie naar Omgevingswet. Zonder overheveling kunnen met name de ingezette lood-operatie (sanering loodtuinen) en andere maatschappelijk noodzakelijke saneringen niet worden uitgevoerd; ook deze zijn deels door Corona getemporiseerd.

Onderwerp:	Plancapaciteit verstedelijkingsopgave
Bedrag:	€ 101.000
Toelichting:	Er zijn verschillende opgaven in uitvoering en in voorbereiding. De plankosten voor de ontwikkeling van Kronenburg zullen in 2021 gemaakt worden. Voor de in de woondeal benoemde versnellingslocatie Elderveld dient een ontwikkelperspectief te worden opgesteld. Voor Spoorzone Oost is er een ontwikkelperspectief vastgesteld (raadsbrief 18 mei 2022). In de komende periode wordt gewerkt aan een uitvoeringsagenda welke medio 2022 aan de raad wordt voorgelegd. Deze opgaven vragen om een intensief participatief proces met professionele stakeholders en bewoners. Door Corona is dit vertraagd en zijn de kosten niet in 2021 gemaakt. Om in 2022 deze ontwikkelingen een verder vervolg te geven zijn deze middelen nodig.

Onderwerp:	Sanering grondwal en herinrichting/uitbreiding woonwagenkamp Bethaniënstraat
Bedrag:	€ 3.878.000
Toelichting:	In het raadsbesluit van 27 mei 2020 is de sanering van de grondwal gekoppeld aan de totstandkoming van een uitbreidingsplan voor de woonwagenlocatie aan de Bethaniënstraat. Voorwaarde voor een plan is draagvlak van ten minste 2/3 van de huidige bewoners. Het is niet mogelijk gebleken om een variant te vinden die aan deze voorwaarde voldoet. Op 9 november is de raad geïnformeerd over het besluit van het college om terug te vallen op het raadsbesluit van 27 mei 2020 en het proces van herinrichting en uitbreiding te stoppen en alleen het scenario waarin de verontreinigde grondwal wordt gesaneerd uit te voeren. Dit betekent dat een nader te bepalen deel van het budget naar verwachting over zal blijven. Op het moment dat de sanering is afgerond en de bedragen definitief zijn, zal voor het niet bestede bedrag aan de raad een voorstel voorgelegd worden.

S12 Wonen en leefomgeving

Onderwerp:	Plan van aanpak woningsplitsing en verkamering controles en handhaving
Bedrag:	€ 146.000
Toelichting:	Conform het Plan van Aanpak 'Verkamering en Woningsplitsing' heeft de gemeenteraad voor de jaren 2020 t/m 2022 jaarlijks € 110.000 beschikbaar gesteld voor het verhogen van het aantal handhavingsacties door de ODRA bij kamerverhuurbedrijven. Door deze extra capaciteit werd de ODRA in staat gesteld om in enkele jaren alle verkamerde panden te controleren en houdt zij acties in reserve om te reageren op meldingen of onvoorziene situaties. Hoewel acties bij kamerverhuurbedrijven al jaren plaatsvinden, is de ODRA dit kalenderjaar gestart met het officiële project ten behoeve van de controles bij kamerverhuurbedrijven. In plaats van 01-01-2020 is dus 01-01-2021 pas gestart met het project. Oorzaak van de verlate start is dat de ODRA een groot deel van het afgelopen 1,5 jaar vanwege coronarisico's niet in staat was op grote schaal controlebezoeken uit te voeren. Hierdoor verlengen we het project en schuiven we bedragen door. De verwachting is dat het budget in 2021 niet geheel wordt uitgegeven. Voorstel is om een bedrag van €146.000 door te schuiven naar 2022. Het budget is nodig om de opdrachten inzake kamerverhuurbedrijven vanuit de gemeenteraad uit te voeren.

Onderwerp:	Kwaliteitsimpuls openbare ruimte
Bedrag:	€ 260.000
Toelichting:	In 2021 is gestart met de voorbereiding van een aantal vergroeningsprojecten: Willemsplein Noord, Presikhaaf 1, Vrij Nederlandstraat, Aalburgstraat, stationsomgeving Presikhaaf. De plannen worden samen met bewoners gemaakt. In het coronajaar 2021 heeft deze burgerparticipatie geleid tot vertraging. De uitvoering stond gepland voor 2021, maar zal nu in 2022 plaatsvinden. Daarom wordt voorgesteld de middelen over te hevelen naar 2022.

Doorlopende investeringsbudgetten

Onderwerp:	Doorlopende investeringsbudgetten
Bedrag:	€ 4.318.000 (IS02 € 2.193.000, IS12 € 2.125.000)
Toelichting:	Begin 2021 zijn op basis van de meerjarenprogrammering de aan programma-onderdelen gekoppelde investeringskredieten bepaald. Onderlegger bij deze programmering voor wat betreft de jaarschijf 2021 is een scala aan in 2021 geplande investeringsprojecten. Door diverse oorzaken is bij veel van deze projecten een vertraging bij de uitvoering opgetreden: capaciteitstekort bij aannemers buitenproportioneel oplopende levertijden (o.a. chip-tekort bij producenten openbare verlichting), moeizame participatie door corona-maatregelen. De opbouw van de onderbesteding 2021 is als volgt: - Openbare Verlichting: € 1,4 mln. (op jaarkrediet van € 3,3 mln.) - Kunstwerken: € 0,13 mln. (jaarkrediet € 0,8 mln.) - Parkeerexploitatie: € 0,13 mln. (jaarkrediet € 0,46 mln.) - Afvalbeheer: € 0,85 mln. (jaarkrediet € 2,975 mln.) - Riolering: € 0,725 mln. (jaarkrediet € 7,4 mln.) - Krediet verkeersinfrastructuur: € 0,533 mln. (jaarkrediet €1,6 mln.). - Bossen en parken incl. strategisch aankoop gronden: € 0,33 mln. (jaarkrediet € 0,33 mln.) - Bomenplan: € 0,22 mln. (jaarkrediet € 0,89 mln.) Het is noodzakelijk dat de niet bestede kredieten 2021 beschikbaar blijven in 2022. Dit om de uitgestelde werkzaamheden uit te kunnen voeren. De in de begroting 2022 opgenomen (doorlopende) kredieten zijn namelijk nodig om andere geplande investeringsopgaven in de periode 2022-2025 te kunnen realiseren.

Begrotingswijziging Exploitatie

Nr. : 21013
Onderwerp : Budgetoverhevelingen 2021
Raad d.d. : 22-12-2021
Zaaknr. : 617947
Toelichting: : Begrotingswijziging bij de Nota budgetoverhevelingen 2021

Programma's	2021						2022						2023						2024						2025						2026						2027					
	Lasten	Baten	Expl.-result.	Toe-voeg.	Ont-trekk.	Saldo	Lasten	Baten	Expl.-result.	Toe-voeg.	Ont-trekk.	Saldo	Lasten	Baten	Expl.-result.	Toe-voeg.	Ont-trekk.	Saldo	Lasten	Baten	Expl.-result.	Toe-voeg.	Ont-trekk.	Saldo	Lasten	Baten	Expl.-result.	Toe-voeg.	Ont-trekk.	Saldo	Lasten	Baten	Expl.-result.	Toe-voeg.	Ont-trekk.	Saldo	Lasten	Baten	Expl.-result.	Toe-voeg.	Ont-trekk.	Saldo
Wijkprogramma's																																										
Geb 0 Gebied nader te verdelen																																										
Geb 1 CSA	-566		**566**	566			566		**-566**	566																																
Geb 2 Noordwest	-31		**31**	31			31		**-31**	31																																
Geb 3 Noordoost	-69		**69**	69			69		**-69**	69																																
Geb 4 Presikhaaf	-34		**34**	34			34		**-34**	34																																
Geb 5 Malburgen	-89		**89**	89			89		**-89**	89																																
Geb 6 Schuytgraaf/Elderveld	-275		**275**	275			275		**-275**	275																																
Geb 7 De Laar/Elden	-19		**19**	19			19		**-19**	19																																
Geb 8 RKV	-175		**175**	175			175		**-175**	175																																
	-1.258		**1.258**	**1.258**			**1.258**		**-1.258**		**1.258**																																
Stedelijke programma's																																										
S00 Bestuur, dienstverlening en financ	-775		**775**	775			775		**-775**	775																																
S01 Veiligheid	-350		**350**	350			350		**-350**	350																																
S02 Bereikbaarheid																																										
S03 Economie																																										
S04 Onderwijs																																										
S05 Cultuur	-2.160		**2.160**	2.160			2.160		**-2.160**		2.160																																
S06 Participatie en armoedebestrijding	-4.420		**4.420**	4.420			4.420		**-4.420**		4.420																																
S07 Zorg																																										
S08 Welzijn en inclusie	-1.880		**1.880**	1.880			1.880		**-1.880**		1.880																																
S09 Gezondheid en sport	-158		**158**	158			158		**-158**		158																																
S10 Klimaat, energie en milieu																																										
S11 Ruimtelijke ontwikkeling	-4.358		**4.358**	4.358			4.358		**-4.358**		4.358																																
S12 Wonen en leefomgeving	-406		**406**	406			406		**-406**		406																																
	-14.507		**14.507**	**14.507**			**14.507**		**-14.507**		**14.507**																																
Totaal	-15.765		**15.765**	15.765			15.765		**-15.765**		15.765																																

Memo

Datum : woensdag 8 december 2021

Aan : Gemeenteraad

Van : Portefeuillehouder Financiën Ronald Paping

Betreft : Beantwoording vragen nav meningsvormende behandeling raadsvoorstel Budgetoverheveling 2021

Inleiding
Op 1 december heeft de informatieve en meningsvormende behandeling van het raadsvoorstel Budgetoverheveling 2021 plaatsgevonden. Tijdens deze behandeling is een aantal vragen gesteld, die betrekking hebben op specifieke onderdelen van de voorgestelde budgetoverheveling en daarmee op andere portefeuilles dan Financiën. In dit memo wordt antwoord gegeven op de gestelde vragen.

1.Wijken algemeen: parkeerplan spijkerkwartier: betreft de genoemde ondercapaciteit de formatie van het TLO? En daarnaast: wat zijn de afspraken over deze inzet van meeropbrengsten in het spijkerkwartier, wanneer kan de raad daar iets van vinden? Kan de raad ook iets vinden over de inzet van de middelen? Hoeveel middelen kunnen doorgeschoven worden?
In het Spijkerkwartier is in 2018 betaald parkeren voor de hele wijk ingevoerd. De meeropbrengsten komen ten goede aan de wijk (€ 278.000 per jaar). De bewoners hebben grote invloed op de besteding van deze gelden. In het raadsvoorstel zijn wel kaders opgenomen: Initiatieven moeten o.a. zorgen voor verdere verlichting van de parkeerproblematiek en vergroting van de leefbaarheid van de wijk (bv aanleg extra groen/CO2 reductie). Buurtbewoners, ondernemers en gemeente werken daar samen aan. Een actueel voorbeeld is de Steenstraat waar binnenkort wordt geïnvesteerd in groen- en verkeersmaatregelen. Hiervoor heeft het wijkoverleg middelen uit het parkeerplan ter beschikking gesteld. De komende jaren vindt in meerdere straten in het Spijkerkwartier groot onderhoud plaats. De planning is om de overgehevelde middelen voornamelijk te besteden aan een extra kwaliteitsimpuls van het groot onderhoud. Verdere informatie over het parkeerplan Spijkerkwartier kan contact gezocht worden met TLO/CSA, via mailadres: csa@leefomgevingarnhem.nl
Het wijkoverleg Spijkerkwartier en Team Leefomgeving beslissen over de besteding van de gelden (conform parkeerplan en raadsvoorstel). De raad heeft de kaders meegegeven en gaat niet over de besteding. De plannen die er nu liggen passen binnen de kaders die de raad heeft gesteld.

Uit parkeerplan (zie link): https://ris2.ibabs.eu/Agenda/Details/Arnhem/2dbce94b-0672-4b94-b0cf-4fcd09c56fc3#950af9e1-b415-4655-989d-763b23f384f3
4)
e) waar de wijk (werkgroep Verkeer Spijkerkwartier), in overleg met Team Leefomgeving van de gemeente, beslist over besteding van gelden;

2.S01 Veiligheid: een aantal activiteiten is vertraagd en specifieke onderwerpen moeten nog worden vormgegeven: graag hiervan een nadere specificatie en toelichting geven
Er is een verzoek ingediend om vanuit 2021 in totaal € 350.000 over te hevelen, zodat die middelen gericht ingezet kunnen worden voor het versterken van de veiligheid in onze stad. Met behulp van het

programma BOTOC (breed offensief tegen georganiseerde ondermijnende criminaliteit) wordt reeds getracht de risico's van het opgroeien in deze wijken te beperken. In het kader van het BOTOC-programma zijn het afgelopen jaar succesvol zes deelprojecten opgezet waardoor actief samengewerkt in de wijk. Zo is bijvoorbeeld de nieuwe stichting Arnhemse Straatcoaches opgericht. Inmiddels zijn zeven straatcoaches actief in twee wijken in Arnhem waar zij een groot aantal jongeren spreken en samenwerken met politie, jeugdjongerenwerk, de wijkteams en de teams leefomgeving (TLO's). Er ligt een voorstel om deze aanpak te intensiveren door middel van werving extra straatcoaches voor andere wijken in Arnhem. Hiervoor zijn € 180.000 aan extra middelen noodzakelijk. In het verlengde hiervan starten op 1 januari 2022 twee PIT (Preventief Interventie Team) coaches (28 en 36 uur) in dienst van de wijkteams waarvoor de kosten ongeveer €100.000 bedragen. Tevens neemt Arnhem deel aan het experiment gesloten coffeeshopketen. De Arnhemse deelname aan het wietexperiment wordt projectmatig in fases vorm gegeven binnen het cluster ondermijning van de afdeling Veiligheid. Op dit moment is het project vertraagd waardoor de bijdrage vanuit het Rijk later volgt. Om de handhaving binnen dit experiment te continueren worden kosten van € 70.000 verwacht.

3.S05 Cultuur, beeldende kunst: is de keuze van het kunstwerk al gemaakt of gebeurt dit ook pas in 2022?
We zijn over de aankoop van het kunstwerk Respire in gesprek met kunstenaar Jennifer Tee. Om het kunstwerk permanent in de openbare ruimte te realiseren wordt nader onderzoek uitgevoerd. Zowel qua locatie, uitvoering en beheer en onderhoud. In overleg met de kunstenaar wordt begin volgend jaar een proef aangelegd. Op basis van de uitkomsten wordt daarna definitief besloten tot aankoop.

4.S06 regionale middelen participatie: kunnen we hier nog op sturen? Hoe en wanneer?
De beschikbaar gestelde middelen vanuit het Rijk voor de arbeidsmarktregio hebben een specifiek bestedingskader meegekregen en zijn reeds toegekend aan het programma Participatie. Over de inzet van de middelen vindt regionale afstemming plaats. Zo is onder andere een strategische agenda arbeidsmarktregio Midden-Gelderland ontwikkeld. Er wordt een voorstel voorbereid om bij de begroting 2023 en verder de regionale middelen op basis van de onderliggende plannen meerjarig in de begroting op te gaan nemen. Tevens zal over de ontwikkeling van de arbeidsmarktregio Midden-Gelderland bij de volgende Turap een terugkoppeling plaatsvinden.

5.S06 Actieplan werk: in de toelichting staat dat de middelen worden overgeheveld voor inzet voor mensen en jongeren die al langer aan de kant staan. Deze middelen komen echter voort uit het Herstelplan corona, dus zou juist voor de effecten corona op werkloosheid bedoeld zijn. Waarom dan inzetten op mensen die al langer aan de kant staan? Deze groep daalt toch al met inzet van de lopende budgetten?
In het actieplan Werk (d.d. 11 mei 2021) zijn alle acties opgenomen die specifiek ingezet worden op de effecten van Corona, hierin is ook de motie 20M184g (Eerst feiten, dan financiën) meegenomen. In het actieplan hebben we de effecten van Corona toegelicht, onder meer dat we zien – net als landelijk - dat de mensen die al langer aan de kant staan kwetsbaarder zijn geworden door de coronacrisis. Een deel van onze inzet vanuit het actieplan is dan ook gericht op langer of meer inzet op deze groep. Voor de reeds ingezette acties uit het actieplan stellen we voor middelen over te hevelen naar 2022.

6.S11 Bethaniënstraat: graag een bevestiging dat uitstel is ontvangen voor inzet middelen sanering grondwal en het budget dus ook in 2022 uitgegeven kan worden.
Er is telefonisch contact geweest met het ministerie. Ze hebben telefonisch bevestigd dat de verlenging van de bestedingstermijn van de specifieke uitkering voor de sanering waarschijnlijk akkoord is. Dit betekent dat we hiermee in 2022 aan de slag gaan.

GEMEENTE Arnhem

Besluit van	22 december 2021
Zaaknummer	621883

DE RAAD VAN DE GEMEENTE ARNHEM;

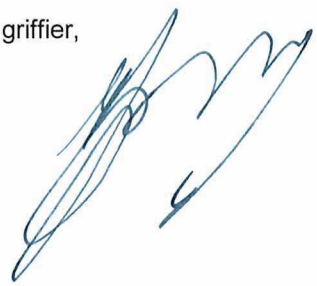
gelezen het voorstel van burgemeester en wethouders van 30 november 2021, nummer: 621883;

gelet op artikel 192 van de Gemeentewet;

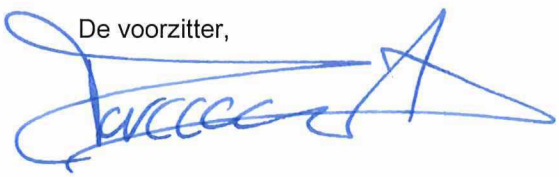
besluit:

Verzamelbesluit-3 2021 en de daarbij behorende begrotingswijzigingen vast te stellen.

De griffier,

De voorzitter,

Verzamelbesluit-3 2021

Voor de gemeenteraadsvergadering d.d.:	22 december 2021
Zaaknummer:	621883
Portefeuillehouders:	Paping

Resultaat van bespreking:

Aan de gemeenteraad, 17 december 2021

De gemeenteraad wordt voorgesteld om het verzamelbesluit-3 2021 en de daarbij behorende begrotingswijzigingen en het gewijzigde subsidieoverzicht vast te stellen. Het gaat in dit raadsvoorstel feitelijk alleen om technische mutaties zoals effecten van besluiten die nog niet in de MJPB zijn verwerkt, actualisatie Rijksbedragen/-beschikkingen, subsidies en bijdragen voor derden en technische aanpassingen, zoals wijziging in ureninzet tussen producten en programma's, toewijzing van de budgetten voor onvoorzien en strikt onvermijdbaar, en actualisatie loonsom. Conform de geldende spelregels bevat het voorliggende verzamelbesluit geen inhoudelijke beleidswijzigingen.

Het Dagelijks Bestuur van de Agendacommissie heeft daarom besloten dit voorstel direct, dat wil zeggen zonder voorafgaande raadskamerbespreking, toe te voegen aan de agenda van de besluitvormende vergadering.

De raadsadviseur, De voorzitter,

M. Piscaer C.J.M. Kalthoff

Aan de gemeenteraad

Zaaknummer 621883

Onderwerp: Verzamelbesluit-3 2021

Voorstel

1. Verzamelbesluit-3 2021 en de daarbij behorende begrotingswijzigingen en het gewijzigde subsidieoverzicht vast te stellen.

Inleiding

Op basis van het budgetrecht is het wijzigen van de begroting een taak van de gemeenteraad. In het Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten (BBV) wordt deze budgettoewijzende taak van de gemeenteraad vastgesteld op het niveau van de programmabegroting. Wijzigingen die van invloed zijn op het niveau van lasten, baten of mutaties reserves van een programma moeten dus altijd ter vaststelling worden voorgelegd. Waar dat speelt bij beleidsinhoudelijke zaken, gebeurt dat door middel van afzonderlijke raadsvoorstellen, inclusief de daarbij behorende specifieke begrotingswijzigingen. Daar waar het feitelijk alleen om technische mutaties gaat zoals:

1. Effecten van besluiten die nog niet in de Begroting zijn verwerkt;
2. Actualisatie van Rijksbijdragen / -beschikkingen, subsidies en bijdragen derden;
3. Technische aanpassingen als, bijvoorbeeld:
    - wijziging in ureninzet tussen producten en programma's;
    - toewijzing van de budgetten voor onvoorzien en strikt onvermijdbaar;
    - actualisatie loonsom;
    - correcties / herverdeling gelden over programma's;
    - overige actualisaties die niet van invloed zijn op beleidsinhoudelijke uitgangspunten,

is met u afgesproken dergelijke mutaties te verzamelen, die vervolgens in één begrotingswijziging - lees verzamelbesluit - op te nemen en die periodiek aan u ter vaststelling voor te leggen.

In de begroting 2021 (paragraaf subsidies) is een lijst opgenomen met namen van organisaties die naar verwachting begrotingssubsidie ontvangen, met daarbij het begrote bedrag. Op grond van de Algemene wet bestuursrecht wordt, met het door de raad vaststellen van deze lijst, een juridische grondslag verkregen voor het verstrekken van begrotingssubsidie (niet zijnde subsidieverstrekking op grond van een subsidieregeling, of op incidentele basis). Met het vaststellen van de begroting c.q. deze lijst heeft de raad per organisatie het maximale bedrag aan begrotingssubsidie voor 2021 bepaald. Bij het opstellen van de begroting is echter niet altijd al bekend welk subsidiebedrag er aangevraagd en toegekend gaat worden en betreft het begrote bedrag een inschatting op basis van de op dat moment bekende informatie. Voor organisaties waarbij het beschikte bedrag uitkomt boven het eerder door de raad vastgestelde maximum, wordt daarom deze begrotingswijziging aan de raad voorgelegd. Daarmee wordt de juridische grondslag geactualiseerd. Tevens wordt hiermee, vooruitlopend op de jaarrekening, maximale transparantie geschapen met betrekking tot de begrotingssubsidies, waarbij nu duidelijk de

afwijkingen en redenen daarvoor, voor de raad inzichtelijk worden gemaakt. De wijziging betreft verschuiving binnen programma's (omzetten van regulier programmabudget in subsidiebudget, of het omzetten van budget voor incidentele subsidieverstrekking in budget voor het verstrekken van begrotingssubsidie). Hiermee geeft het college invulling aan de manier waarop aan de door de raad vastgestelde doelen wordt gewerkt.

Verzamelbesluit-2 2021 is door uw raad aangenomen in de raadsvergadering van 21 juli 2021 (zaaknr. 583297). Voor u ligt nu verzamelbesluit-3 2021.

Beoogd effect

Bewerkstelligen van een actuele begroting waarvan de mutaties formeel en rechtmatig zijn vastgesteld. De mutaties zoals opgenomen in het verzamelbesluit zijn gemeentebreed budgettair neutraal.

Argumenten

Zoals hierboven beschreven zijn de begrotingswijzigingen als volgt gecategoriseerd:
1. Effecten van besluiten die nog niet in de Begroting zijn verwerkt;
2. Actualisatie van Rijksbijdragen / -beschikkingen, subsidies en bijdragen derden;
3. Technische aanpassingen als, bijvoorbeeld:
    - wijziging in ureninzet tussen producten en programma's;
    - toewijzing van de budgetten voor onvoorzien en strikt onvermijdbaar;
    - actualisatie loonsom;
    - correcties / herverdeling gelden over programma's.
    - overige actualisaties die niet van invloed zijn op beleidsinhoudelijke uitgangspunten

Deze nummering is gehanteerd bij de tekstuele en cijfermatige onderbouwing van de begrotingswijzigingen in Bijlage 3 "Specificatie Verzamelbesluit-3 2021 per onderwerp naar Wijk-/Stadsprogramma".
Dit houdt in dat begrotingswijziging nummer 1.01 tot en met 1.03 onder de eerste categorie vallen, 2.01 tot en met 2.25 onder de tweede categorie en 3.01 tot en met 3.30 onder de derde categorie.

Voor zowel de tekstuele als de cijfermatige specificatie per onderwerp wordt verwezen naar Bijlage 3 "Specificatie Verzamelbesluit-3 2021 per onderwerp naar Wijk-/Stadsprogramma".

De bijgestelde subsidies zijn opgenomen in Bijlage 4 “Actualisatie begrotingssubsidies”. Hierbij kunnen een aantal redenen zijn waarom een subsidiebedrag wordt aangepast.

- Accres
  De hoogte van de subsidie wordt aangepast voor loon- en prijsontwikkeling die bij het opstellen van de Begroting 2021 nog niet exact bekend was.
- Administratieve correctie
  De subsidie wordt al langer als begrotingssubsidie verleend, maar was niet als zodanig in de financiële administratie, en daarmee in de lijst in de begroting, opgenomen.
- Naamswijziging
  De naam van de organisatie waaraan de subsidie verstrekt is, is gewijzigd en in de primitieve begroting was de organisatie nog met de oude naam opgenomen.
- Incidenteel naar begrotingssubsidie

De subsidie werd voorheen incidenteel verstrekt, maar wordt omgezet naar een begrotingssubsidie.

- Uitvoering
  De hoogte van de subsidie wordt aangepast op basis van de uitvoering van de subsidie, dat kan bijvoorbeeld doordat het wegvallen van andere bijdragen door de gemeente via de subsidie worden gecompenseerd of om extra kosten als gevolg van corona te kunnen dekken. Deze redenen worden per subsidie in bijlage 4 toegelicht.

Kanttekeningen en risico's

Er zijn geen kanttekeningen aan te merken bij dit voorstel.

Financiën

Het (meerjarig) effect van verzamelbesluit-3 2021 is budgettair neutraal.
Voor het inzicht in de financiële effecten over de stedelijke en wijkprogramma's verwijzen we voor de exploitatie naar Bijlage 1. "Concernbegrotingswijziging Verzamelbesluit-3 2021: Exploitatie" en voor de Investeringen naar Bijlage 2. "Concernbegrotingswijziging Verzamelbesluit-3 2021: Investering".
Voor het inzicht in de financiële effecten per onderwerp verwijzen we naar Bijlage 3 "Specificatie Verzamelbesluit-3 2021 per onderwerp naar Wijk-/Stadsprogramma". De bijgestelde subsidieplafonds zijn opgenomen in Bijlage 4 “Actualisatie begrotingssubsidies”

Uitvoering

Na vaststelling van dit besluit worden de budgetten uit bijlagen 1 en 2 definitief toegekend aan de betreffende beleidsvelden.

Communicatie

Niet van toepassing

Bijlagen

Stukken voor gemeenteraad

- Raadsvoorstel Verzamelbesluit-3 2021
- Bijlage 1 Concernbegrotingswijziging Verzamelbesluit-3 2021: Exploitatie
- Bijlage 2 Concernbegrotingswijziging Verzamelbesluit-3 2021: Investering
- Bijlage 3 Specificatie Verzamelbesluit-3 2021 per onderwerp naar Wijk-/Stadsprogramma
- Bijlage 4 Actualisatie begrotingssubsidies

RAADSVOORSTEL

Besluit van	
Zaaknummer	621883

DE RAAD VAN DE GEMEENTE ARNHEM;

gelezen het voorstel van burgemeester en wethouders van 30 november 2021, nummer: 621883;

gelet op artikel 192 van de Gemeentewet;

besluit:

Verzamelbesluit-3 2021 en de daarbij behorende begrotingswijzigingen vast te stellen.

De griffier, De voorzitter,

GEMEENTE Arnhem

Begrotingswijziging Exploitatie

Bijlage 1 bij raadsvoorstel Verzamelbesluit-3 2021: Concernbegrotingswijziging

Nr. : 21-030
Onderwerp : Verzamelbesluit-3 2021
I / S : Incidenteel en Structureel
Raad d.d. : 15 december 2021
Zaaknr. : 621883

bedragen x € 1.000,--

Programma's	2021						2022						2023						2024						2025					
	Lasten	Baten	Expl.-result.	Mutatie reserves Toe-voeg.	Mutatie reserves Ont-trekk.	Saldo	Lasten	Baten	Expl.-result.	Mutatie reserves Toe-voeg.	Mutatie reserves Ont-trekk.	Saldo	Lasten	Baten	Expl.-result.	Mutatie reserves Toe-voeg.	Mutatie reserves Ont-trekk.	Saldo	Lasten	Baten	Expl.-result.	Mutatie reserves Toe-voeg.	Mutatie reserves Ont-trekk.	Saldo	Lasten	Baten	Expl.-result.	Mutatie reserves Toe-voeg.	Mutatie reserves Ont-trekk.	Saldo
Wijkprogramma's																														
Geb 0 Gebied nader te verdelen																														
Geb 1 CSA	-1.121	39	**-1.161**	-52	-23	**-1.189**	304	12	**292**			**292**	308	12	**296**			**296**	311	12	**299**			**299**	300	12	**288**			**288**
Geb 2 Noordwest	173	59	**113**		40	**74**	79	6	**73**			**73**	78	6	**72**			**72**	82	6	**76**			**76**	-46	6	**-52**			**-52**
Geb 3 Noordoost	-612	9	**-621**		40	**-661**	151	8	**143**			**143**	153	8	**145**			**145**	154	8	**146**			**146**	80	8	**72**			**72**
Geb 4 Presikhaaf	-1.466	63	**-1.529**		40	**-1.569**	114	17	**97**			**97**	118	17	**101**			**101**	121	17	**104**			**104**	46	17	**28**			**28**
Geb 5 Malburgen	-1.297	52	**-1.349**		40	**-1.389**	229	48	**181**			**181**	242	48	**194**			**194**	244	48	**196**			**196**	155	48	**107**			**107**
Geb 6 Schuytgraaf/Elderveld	-131	32	**-163**		40	**-203**	15	8	**8**			**8**	25	8	**18**			**18**	33	8	**25**			**25**	38	8	**30**			**30**
Geb 7 De Laar/Elden	-565	10	**-575**		40	**-615**	183	9	**174**			**174**	185	9	**177**			**177**	186	9	**177**			**177**	162	9	**153**			**153**
Geb 8 RKV	-1.956	33	**-1.989**		40	**-2.029**	105	5	**100**			**100**	109	5	**104**			**104**	118	5	**113**			**113**	43	5	**39**			**39**
	-6.976	**297**	**-7.273**	**-52**	**256**	**-7.581**	**1.181**	**112**	**1.068**			**1.068**	**1.218**	**112**	**1.106**			**1.106**	**1.249**	**112**	**1.137**			**1.137**	**778**	**112**	**666**			**666**
Stedelijke programma's																														
S00 Bestuur, dienstverlening en financ	-1.528	469	**-1.997**	178	240	**-2.059**	1.897	-273	**2.170**	628		**2.798**	1.462	-273	**1.734**	1.005		**2.740**	1.260	-273	**1.533**	1.206		**2.739**	1.040	-273	**1.313**	1.361		**2.673**
S01 Veiligheid	620	504	**117**			**117**	55	40	**15**			**15**	58	40	**18**			**18**	60	40	**20**			**20**	63	40	**23**			**23**
S02 Bereikbaarheid	-272	6	**-278**	96	-176	**-6**	61	6	**55**	320	675	**-300**	-270	6	**-276**	309	309	**-276**	-246	6	**-252**	302	302	**-252**	-231	6	**-237**	294	294	**-237**
S03 Economie	1.022	102	**920**		147	**773**	125	32	**93**			**93**	94		**94**			**94**	95		**95**			**95**	96		**96**			**96**
S04 Onderwijs	-175	66	**-241**	86		**-155**	-897	36	**-934**	86		**-847**	-886	36	**-922**	86		**-836**	-856	36	**-892**	86		**-805**	-826	36	**-862**	86		**-775**
S05 Cultuur	318	155	**163**			**163**	-224	155	**-378**			**-378**	-207	155	**-361**			**-361**	-190	155	**-345**			**-345**	-271		**-271**			**-271**
S06 Participatie en armoedebestrijding	7.470	7.242	**228**			**228**	960	820	**140**			**140**	140	0	**140**			**140**	140	0	**140**			**140**	140	0	**140**			**140**
S07 Zorg	6.275	-2.389	**8.664**		-488	**9.152**	128		**128**			**128**	128		**128**			**128**	128		**128**			**128**	128		**128**			**128**
S08 Welzijn en inclusie	-699	-72	**-626**		-319	**-307**	-247		**-247**			**-247**	-372		**-372**			**-372**	-372		**-372**			**-372**	128		**128**			**128**
S09 Gezondheid en sport	3.168	2.970	**198**			**198**	146	67	**80**			**80**	152	67	**85**			**85**	156	67	**90**			**90**	161	67	**95**			**95**
S10 Klimaat, energie en milieu	1.098	129	**969**			**969**	2.949	2.669	**280**			**280**	279		**279**			**279**	2.044	1.916	**128**			**128**	127		**127**			**127**
S11 Ruimtelijke ontwikkeling	24	150	**-126**		142	**-268**	1.114	1.448	**-334**			**-334**	-407	-111	**-296**			**-296**	-412	-111	**-301**			**-301**	-416	-111	**-305**			**-305**
S12 Wonen en leefomgeving	-2.712	-271	**-2.441**		-1.218	**-1.223**	-561	834	**-1.395**		1.100	**-2.495**	-2.229	169	**-2.399**		50	**-2.449**	-2.241	162	**-2.403**			**-2.403**	-2.326	162	**-2.488**			**-2.488**
	14.609	**9.060**	**5.548**	**360**	**-1.672**	**7.581**	**5.508**	**5.835**	**-327**	**1.034**	**1.775**	**-1.068**	**-2.059**	**89**	**-2.148**	**1.401**	**359**	**-1.106**	**-432**	**1.998**	**-2.429**	**1.594**	**302**	**-1.137**	**-2.185**	**-73**	**-2.113**	**1.741**	**294**	**-666**
Totaal	**7.632**	**9.357**	**-1.725**	**308**	**-1.417**		**6.689**	**5.948**	**741**	**1.034**	**1.775**		**-841**	**201**	**-1.042**	**1.401**	**359**		**817**	**2.110**	**-1.292**	**1.594**	**302**		**-1.408**	**39**	**-1.447**	**1.741**	**294**	

Begrotingswijziging Investering

Bijlage 2 bij raadsvoorstel Verzamelbesluit-3 2021: Concernbegrotingswijziging

Nr. : 21-030
Onderwerp : Verzamelbesluit-3 2021
I / S : Incidenteel
Raad d.d. : 15 december 2021
Zaaknr. : 621899

bedragen x € 1.000,--

Programma's	2021						2022						2023						2024						2025					
	Lasten	Baten	Expl.-result.	Mutatie reserves		Saldo	Lasten	Baten	Expl.-result.	Mutatie reserves		Saldo	Lasten	Baten	Expl.-result.	Mutatie reserves		Saldo	Lasten	Baten	Expl.-result.	Mutatie reserves		Saldo	Lasten	Baten	Expl.-result.	Mutatie reserves		Saldo
				Toe-voeg.	Ont-trekk.					Toe-voeg.	Ont-trekk.					Toe-voeg.	Ont-trekk.					Toe-voeg.	Ont-trekk.					Toe-voeg.	Ont-trekk.	
Wijkprogramma's																														
Geb 0 Gebied nader te verdelen																														
Geb 1 CSA																														
Geb 2 Noordwest																														
Geb 3 Noordoost																														
Geb 4 Presikhaaf																														
Geb 5 Malburgen																														
Geb 6 Schuytgraaf/Elderveld																														
Geb 7 De Laar/Elden																														
Geb 8 RKV																														
Stedelijke programma's																														
IS00 Bestuur, dienstverlening en financ																														
IS01 Veiligheid																														
IS02 Bereikbaarheid																														
IS03 Economie																														
IS04 Onderwijs																														
IS05 Cultuur																														
IS06 Participatie en armoedebestrijding																														
IS07 Zorg																														
IS08 Welzijn en inclusie																														
IS09 Gezondheid en sport	2.037	2.037																												
IS10 Klimaat, energie en milieu																														
IS11 Ruimtelijke ontwikkeling																														
IS12 Wonen en leefomgeving																														
	2.037	**2.037**																												
Totaal	**2.037**	**2.037**																												

Bijlage 3 bij raadsvoorstel Verzamelbesluit-3 2021: Specificatie per onderwerp naar Wijk-/Stadsprogramma's

Met betrekking tot het verzamelbesluit volgt hieronder per onderwerp een beknopte toelichting. De nummering van het onderwerp verwijst naar de nummering in de cijfermatige specificatie per onderwerp, die hieronder volgt.

Begrotingswijzigingen
Exploitatie

1. Effecten van besluiten die nog niet in de Begroting zijn verwerkt

1.01 Onttrekken BR SEF tbv formatiebudget (S03)
Bij de Turap-2 2020 heeft de raad besloten (raadsbesluit 12-11-2020) om € 100.000 beschikbaar te stellen t.b.v. versterking agenda voor Economie. Dat bedrag wordt middels deze begrotingswijziging onttrokken uit de bestemmingsreserve SEF (Sociaal Economisch Fonds) en overgeboekt naar het formatiebudget.

1.02 Actieplan BR Omgevingslawaai (S11)
Op 13 juli 2021 is de raad met een raadsbrief geïnformeerd over het actieplan Omgevingslawaai 2021-2023 en de maatregelen om het omgevingslawaai veroorzaakt door wegverkeer op gemeentelijke wegen terug te dringen. Middels deze wijziging worden de uitgaven en de daar tegenoverstaande onttrekking aan de bestemmingsreserve Omgevingslawaai in de begroting 2021 (€ 141.500) opgenomen. De jaarschijven 2022 (€ 62.250) en 2023 (€ 207.250) zijn in de Begroting 2022-2025 meegenomen.

1.03 Burgerkracht coalitieakkoord (Geb 1 t/m Geb 8, S00)
In het addendum Coalitieakkoord is aangegeven dat de reserve Burgerinitiatieven Sociaal Domein wordt gevuld tot maximaal € 525.000. De middelen die nog in de reserve aanwezig waren, buiten deze € 525.000 worden in 2021 aan de reserve onttrokken. Dit betreft € 239.584,-. Deze onttrekking is in gelijke delen over de acht TLO's (Team Leefomgeving) verdeeld.

2. Actualisatie van Rijksbijdragen / -beschikkingen, subsidies en bijdragen derden

2.01 SPUK-subsidie Sport 2021 (S00, S09) - zie ook 4.01
Sinds 1 januari 2019 kunnen gemeenten, sportverenigingen en sportstichtingen de btw die hen in rekening wordt gebracht voor investeringen in sport niet meer in aftrek brengen. Om de ontwikkeling en instandhouding van sportaccommodaties en de aanschaf van sportmaterialen te stimuleren, kunnen gemeenten sinds die datum gebruikmaken van de Regeling specifieke uitkering stimulering sport. In dit kader zal de gemeente Arnhem voor 2021 een bedrag ontvangen van € 5,1 miljoen. Dit bedrag is onderverdeeld in een exploitatie-deel (€ 3,0 miljoen) en een investeringen-deel (€ 2,0 miljoen). Het exploitatie-deel is op basis van historische gegevens verdeeld in Bedrijfsvoering (€ 0,6 miljoen) en Sport (€ 2,4 miljoen).

2.02 Subsidies Cleanport en Gelderse Poort (S03)
Arnhem heeft twee provinciale subsidies gekregen voor de uitvoering van projecten binnen Economie. Beide projecten lopen door in 2022. Het gaat om de volgende projecten:
- Toekomstbestendiger maken bedrijventerrein Nieuwe Haven (Cleanport Arnhem): € 99.530
- Toekomstbestendiger maken bedrijventerrein Gelderse Poort: € 30.400

2.03 Structureel subsidie Sportbedrijf huur en expl. (S04, S09)
Er zijn drie sportaccommodaties structureel bij Sportbedrijf in beheer overgedragen: De Opmaat, Bethaniënstraat en het nieuwe Zwembad Valkenhuizen, dit is reeds in de PPN gecommuniceerd en vastgesteld. De definitieve te ontvangen kostprijsdekkende huur en te verlenen subsidie m.b.t. deze gebouwen wordt bij deze in de begroting opgenomen. Door de latere oplevering van het nieuwe zwembad zijn de huurbaten in 2021 eenmalig €106.000 lager. Dekking hiervan wordt gezocht binnen de begroting van het beleidsveld Sport.

2.04 Leerwerkloket 2021 (S06)
Het loket Leren en Werken is een onafhankelijke netwerkorganisatie, met als doel de aansluiting tussen onderwijs, opleidingsmarkt en arbeidsmarktkansen te versterken. Net als in voorgaande jaren zal de gemeente Arnhem in 2021 kosten (uren) maken m.b.t. Loket Leren en Werken, voor een bedrag ad € 47.500. Tegenover deze kosten staat een bijdrage € 47.500 die de gemeente ontvangt van het Rijk, dit verloopt via het UWV. Daarnaast ontvangt de gemeente Arnhem een bijdrage voor overige kosten ad € 5.000.

2.05 Regio-archeologie 2021-2024 (S00, S05)
Samen met 8 regio-gemeenten heeft Arnhem een overeenkomst m.b.t. regio-archeologie gesloten voor de periode 2021-2024. De kosten van de regio-archeoloog worden voor € 20.000 gedekt uit provinciale subsidie en de overige € 134.700 worden in rekening gebracht bij de regio-gemeenten waarvoor de regio-archeoloog werkzaamheden verricht.

2.06 Subsidies Sportakkoord en zwembaden (S09)
De gemeente Arnhem heeft twee subsidies ontvangen van het ministerie van VWS:
1. In het kader van de regeling Specifieke uitkering Sportakkoord € 340.569. Dit bedrag wordt grotendeels (€ 280.000) als incidentele subsidie uitbetaald aan het Sportbedrijf t.b.v. uitvoeringskosten lokaal sportakkoord en bevordering gezonde leefstijlinterventies. Daarnaast wordt een deel € 60.569) besteed aan uitvoering sportontwikkeling door de gemeente zelf.
2. In het kader van de regeling Specifieke uitkering IJsbanen en zwembaden € 206.127. Dit bedrag wordt als bijdrage uitbetaald aan het Sportbedrijf en Zwembad Klarenbeek ter dekking van de exploitatietekorten uit 2020 wegens COVID-19.

2.07 Begrotingssubsidies Welzijn (Geb 4, Geb 6, Geb 8, S08)
Binnen programma Welzijn worden begrotingssubsidies zoals die in de subsidieparagraaf van de oorspronkelijke begroting zijn opgenomen, aangepast aan de feitelijk verleende subsidie.

2.08 Aanpassing begroting SPA (Geb 1 t/m Geb 8, S04)
De subsidie aan de stichting Peutercentra Arnhem (SPA) is deels op het programma onderwijs en deels op de wijkprogramma's begroot. Per kwartaal wordt de subsidie bijgesteld op grond van het aantal kinderen in vroeg- en voorschoolse educatie of ontwikkelrecht. De begroting wordt hierop aangepast.

2.09 Aanpassing Veiligheid (S01)
De specifieke uitkering inzake preventieve ondermijning is te hoog ingeboekt in de begroting (€30.000) en wordt met deze wijziging met €30.000 naar beneden bijgesteld.. Tevens is er een nieuwe subsidie van € 75.000 toegekend inzake aanpak jeugdcriminaliteit. Beide subsidies worden met deze wijziging juist in de begroting geboekt. Verder wordt er een specifieke uitkering door de Veiligheidsregio Gelderland Midden verstrekt van € 418.249 voor het ondersteunen van de naleving van de controleplicht van het coronatoegangsbewijs.

2.10 Opbrengsten Welzijn (S08, S09)
Binnen welzijn en gezondheid zijn een aantal subsidies toegekend, te weten €59.550 jaarlijks tot en met 2025 voor gezondheidsbeleid voor een gezonde leefomgeving; €65.000 financiële impuls voor grote gezinnen vergunninghouders; € 80.000 voor het preventie akkoord welke zich richt op het terugdringen van roken, alcoholgebruik en overgewicht. Tot slot €25.000 ten behoeve van project Supranet Community 2021 inzake suicide preventie.
Met deze begrotingswijziging worden de toegekende subsidies begroot.

2.11 Opbrengsten Onderwijs (Geb 1 t/m Geb 8, S04)
Vanuit het Ministerie zijn de toekende Rijksmiddelen gewijzigd. Dit is met een beschikking bevestigd. Met deze wijziging worden de opbrengsten en het kostenbudget aangepast.

2.12 Bijdrage VHF Arnhem-Oost (S12)
Een deel van de plankosten voor project Arnhem-Oost worden gedekt uit de rijksbijdrage voor Volkshuisvestingsfonds. Middels deze wijziging worden de plankosten de daar tegenover staande bijdrage uit het Volkshuisvestingsfonds in de begroting 2021 (€ 190.000) en 2022 (€ 347.000) opgenomen.

2.13 SPUK kwetsbare doelgroepen (S11)
Het Rijk heeft een specifieke uitkering (SPUK) van € 1,82 miljoen voor de huisvesting van kwetsbare doelgroepen toegekend aan de gemeente Arnhem. Deze uitkering is toegekend voor het gebied spoorzone oost inclusief het Merwedeterrein en Presikhaaf 3. Met de begrotingswijziging worden de verwachte kosten (€ 261.000 in 2021 en € 1.559.000 in 2022) en de daar tegenover staande opbrengsten uit de specifieke uitkering in de begroting opgenomen.

2.14 Subsidie Rozet wijk juist begroten (Geb 1 t/m Geb 8, S05)
Een deel van de structurele begrotingssubsidie van St. Rozet heeft betrekking op de wijken. Dit is begroot op het programma Cultuur. Met deze begrotingswijziging wordt dit gecorrigeerd.

2.15 Subsidie Energiebesparing (S10)
Arnhem heeft een provinciale subsidie van € 52.800 toegekend gekregen voor de handhaving op de wettelijke verplichting van bedrijven om energiebesparende maatregelen te nemen (zoals beschreven in art 2.15 van activiteitenbesluit milieubeheer). Hetgeen bij ons wordt uitgevoerd door de ODRA (Omgevingsdienst Regio Arnhem).

2.16 Subsidie Aardgasvrij (S10)
Arnhem heeft vanuit de "Gelderse proeftuin aardgasvrij" een provinciale subsidie van € 4.991.450 toegekend gekregen voor het aardgasvrij maken van 841 woningequivalenten in de wijk Vredenburg/ Kronenburg. Het project heeft een looptijd t/m 2026. De baten en lasten zijn begroot op basis van de huidige uitgavenplanning.

2.17 Subsidie Klimaatadaptatie (S12)
Met deze begrotingswijziging wordt uitvoering gegeven aan de op 29 juli 2020 (raadsbrief zaaknummer 482783) en 15 juni 2021 (raadsbrief zaaknummer 577483), binnen de door de raad vastgestelde "kaders besteding van het klimaatfonds", genomen besluiten om initieel € 300.000 budget en later wegens succes een verhoging tot € 500.000 voor de subsidieregeling "Initiatieven Klimaatadaptatie Gemeente Arnhem" met het Klimaatfonds als dekkingsbron beschikbaar te stellen en tevens de vanuit het waterschap ontvangen bijdrage van € 45.000 in de begroting te verwerken.

2.18 Woondeal provinciale middelen (S12)
De regio Arnhem-Nijmegen heeft van de Provincie een subsidie van € 500.000 ontvangen voor de uitvoering (procesgeld) van de woondeal regio Arnhem-Nijmegen. Het bedrag is uitgekeerd aan Arnhem maar bestemd voor de regio. Met deze wijziging wordt deze subsidie en de hier tegenover staande te maken uitgaven in 2021 en 2022 in de begroting opgenomen.

2.19 Ontmoeten naar Wijken (Geb 1 t/m Geb 8, S08)
Deze begrotingswijziging verdeeld het budget Ontmoeten (€ 500.000) en Verbinden dat nu nog op stedelijk begroot staat over de wijken. De verdeling is conform de verleende beschikkingen per wijk en meerjarig (t/m 2024) toegepast.
Daarnaast is het budget dat de Provincie eenmalig heeft toegekend (€ 162.000) verdeeld over de wijken. De provincie heeft dit budget in 2021 toegekend in het kader van de subsidieregeling COVID-19 Overbrugging Gemeenschapsvoorziening.

2.20 Update begroting TOZO (S06)
Bij het opstellen van de begroting 2021 is rekening gehouden met kosten en opbrengsten inzake de TOZO regeling. Op dat moment is een inschatting gemaakt, gebaseerd op de destijds verwachtte looptijd van de TOZO. Op dit moment is duidelijk dat de TOZO langer heeft gelopen en daarmee meer kosten en opbrengsten met zich mee zal brengen. Daarom wordt in dit verzamelbesluit de begroting voor zowel de kosten als de opbrengsten van de TOZO-regeling gecorrigeerd naar een realistischere omvang met de kennis van nu.

2.21 Bridge to Liberation subsidie (S03)
De gemeente Arnhem ontvangt in 2021 een bijdrage/ subsidie van het Vfonds (€ 75.000) en van de provincie (€ 80.000) t.b.v. Bridge to Liberation 2021. Per saldo stijgt de ontvangen bijdrage met € 5.000 ten opzichte van de eerdere raming. Dit bedrag wordt, naast de gemeentelijke bijdrage van € 150.000, gesubsidieerd aan de stichting Bridge to Liberation.

2.22 RMT subsidie SZW (S06)
Op 22 maart 2021 is een regeling van de Minister van Sociale Zaken en Werkgelegenheid vastgesteld met daarin regels om de samenwerking in regionaal mobiliteitsteams te faciliteren. Hiermee kan aan personen die dreigen hun baan kwijt te raken of zijn kwijtgeraakt vanwege COVID-19 dienstverlening werkfitbehoud, aanvullende crisisdienstverlening en scholing via praktijkleren in het mbo aangeboden worden (Tijdelijke regeling aanvullende crisisdienstverlening COVID-19). Uit hoofde van deze regeling is een subsidie aanvraag voor personele inzet en instrumenten voor de opstart RMT (Regionale Mobiliteits Teams) ingediend met het UWV.

2.23 ESF Subsidie VSO PRO (S06)
Het praktijkonderwijs (PRO) en voortgezet speciaal onderwijs (VSO) is eindonderwijs, zonder dat leerlingen een startkwalificatie behalen. Voor deze groep jongeren, die vanwege uiteenlopende oorzaken te maken hebben met een achterstand tot de arbeidsmarkt, is het vaak niet mogelijk om zonder ondersteuning op de arbeidsmarkt actief te zijn. In tijden van crisis is het ondersteunen van deze doelgroep extra belangrijk. Als gevolg van het Corona virus kunnen veel (externe) stages niet doorgaan. Daarnaast volgen de leerlingen minder arbeids- en praktijktraining met bijbehorende certificering op de school, omdat met nog kleinere groepen gewerkt moet worden. Ook het perspectief van onze leerlingen op de arbeidsmarkt is onder druk komen te staan. De sectoren die het hardst geraakt worden (horeca, recreatie, conjunctuur- en contactgevoelige beroepen) hebben veelal een tijdelijke aanname stop. Wanneer er geen aanvullende activiteiten worden ondernomen, worden deze jongeren na de schoolloopbaan bij de gemeenten als participatie- of als werkklant ingeschreven. Voor deze jongeren is een integrale benadering en een soepele overgang van school naar werk van groot belang.
Met deze subsidieaanvragen worden projectactiviteiten uitgevoerd op de pro-vso scholen in de regio die zich richten op de transitie van school naar werk dan wel vervolgonderwijs.

2.24 Regionaal Energieloket (S10)
Voor het financieren en operationeel houden van het energieloket in 2021, als onderdeel van het project Arnhem aan energieloket 2021-2024 (in eerste instantie 6 maanden Energieloket Midden-Gelderland, later in eigen beheer gemeente), heeft de gemeente op 23 augustus 2021 een provinciale subsidie (Zaaknummer 2021-007542) van € 80.674 toegezegd gekregen.

2.25 Subsidie MVT (Geb 1 t/m Geb 8, S07)
De subsidie aan Stichting Mantel- en vrijwillige thuiszorg (MVT) wordt incidenteel opgehoogd om bestaand beleid te kunnen uitvoeren. Het budget waaruit de extra lasten wordt gedekt, staat op stad en wordt overgeheveld naar de wijken.

3. Technische aanpassingen

3.01 Ontmoeten en verbinden (Geb 1 t/m Geb 8, S08)
Het budget ontmoeten en verbinden staat nog op programma Welzijn en inclusie, maar is een budget wat wordt uitgegeven door de wijken. Met deze begrotingswijziging wordt het structurele budget overgezet en meteen verdeeld over de 8 wijkprogramma's.

3.02 Actualisatie BR Bereikbaarheid/Parkeerexploitatie (Geb 1, S02)
In deze bestemmingsreserve worden alle baten en lasten van het parkeren verrekend. Op basis van de ontwikkelingen in 2020 zoals vastgesteld in het jaarverslag 2020 worden de mutaties op deze bestemmingsreserve geactualiseerd.

3.03 Loonsom en uren afd G&V (Geb 1 t/m Geb 8, S00, S11, S12)
Met deze begrotingswijziging worden de budgetten voor de loonsom en uren van de afdeling Gebieds- en Vastgoedrealisatie (G&V) herverdeeld over de verschillende programma's (waaronder ook tussen de wijk en de reguliere programma's), in overeenstemming met de verdeling van de werkzaamheden van de afdeling voor de verschillende activiteiten.

3.04 Openbare ruimte Coronabanen 2e helft 2021 (S06, S12)
De gemeente Arnhem maakt gebruik van de rijksregeling "tijdelijke coronabanen (2e halfjaar 2021)". De hiermee samenhangende werkzaamheden worden uitgevoerd binnen het programma "Wonen en Leefomgeving". De dekking uit het programma "Participatie" wordt daartoe overgeheveld naar het programma "Wonen en Leefomgeving".

3.05 Diverse inhuur (Geb 1 t/m Geb 8, S00, S04)
In 2021 wordt tijdelijk ingehuurd om een langdurig zieke medewerker te vervangen. Dit om de inzet van capaciteit op het programma Onderwijs te kunnen continueren. Daarnaast wordt ingehuurd ten behoeve van het beheer van de MFC's. Deze inhuurkosten worden verrekend in de huren en daarmee gedekt uit de huuropbrengsten van de MFC's.

3.06 Plankosten herstelagenda (S00, S12)
Met deze begrotingswijziging worden plankosten vanuit de middelen anti cyclisch investeren (Arnhemse Herstelagenda) overgeheveld naar projecten Bestuurskwartier en Kronenburg.

3.07 Verdeling salariskosten (S00, S03, S06, S07, S08, S10, S12)
Er vindt met ingang van 1 april 2021 een andere verdeling plaats van salariskosten van programmamanagers. De kosten worden nu direct toegerekend aan een programma, in plaats van aan programma S00. Met deze wijziging worden de budgetten herverdeeld.

3.08 Aanpassing Inclusie (S00, S08)
Inclusieve communicatie is één van de 5 focuspunten uit het Uitvoeringsplan Inclusief Arnhem 2020-2022.
Het betreft een onderzoek naar Inclusieve communicatie:
Dit onderzoek is een middel om als organisatie - en de afdeling communicatie in het bijzonder - kennis te vergaren als het gaat om de vraag wat inclusieve gemeentelijke communicatie is en wat we daarin kunnen verbeteren.
Na dit onderzoek zal de afdeling communicatie zelf hiermee aan de slag gaan. Met deze begrotingswijziging wordt het budget voor Inclusieve gemeentelijke communicatie (€ 30.000) vanuit Inclusie overgeheveld naar Communicatie.

3.09 Openbare ruimte Wijksturing 2021 (Geb 1 t/m Geb 8, S01, S02, S12)
Met bijgevoegde begrotingswijziging wordt beter aangesloten bij de sturing zoals die nu is georganiseerd vanuit de wijken. De begroting bevatte vaste verrekeningen tussen wijken en stad, terwijl de aansturing veelal volledig wijkgericht is. In een beperkt aantal gevallen is ook het omgekeerde het geval en geschiedt de daadwerkelijke sturing en bewaking vanuit stedelijke programma's. Voor de sturing hebben de betreffende vaste verrekeningen geen toegevoegde waarde en voor verbetering van de management informatie is het gewenst dat ze komen te vervallen. Per saldo verschuift budget van stad naar wijken.

3.10 Reinigingsrecht (S00, S12)
De kosten en opbrengsten verbonden met het reinigingsrecht staan op verschillende plekken in de begroting. Met deze wijziging worden ze binnen het programma Wonen en leefomgeving samengebracht, waardoor het eenvoudiger is kosten en opbrengsten te vergelijken. Daarnaast vindt een herijking plaats, zodat de cijfers weer aansluiten met de werkelijke situatie. De kosten en opbrengsten worden daarbij voor eenzelfde bedrag - dus budgettair neutraal - naar beneden bijgesteld.

3.11 Correctie accres cultuur 2021 (Geb 1 t/m Geb 8, S00, S05)
De toegekende nominale compensatie in 2020 voor het programma cultuur was nog niet volledig verwerkt. Bij deze wordt dit alsnog opgenomen in de begroting 2021. De jaarschijven 2022 en verder zijn meegenomen in de Begroting 2022.

3.12 Opbrengsten detachering (S00, S06)
In 2021 worden diverse medewerkers gedetacheerd bij andere organisaties. De detacheringen vinden plaats in het kader van persoonlijke ontwikkeling van de medewerker of betreffen een specifieke opdracht/project. De opbrengsten van detacheringen worden ingezet voor opvulling van door detachering ontstane vacatureruimte.

3.13 Verdeling SBR 2,8mln (S00 t/m S10, S12)
Bij de Perspectiefnota 2022 en de Turap-2 2021 zijn incidentele middelen beschikbaar gesteld om het financiële knelpunt ten aanzien van de personele lasten binnen SBR (Strategie, Beleid & Regie) op te lossen. Middels deze begrotingswijziging worden de middelen verdeeld over de verschillende programma's.

3.14 Airborne-middelen Masterplan (S03)
De resterende Airborne-middelen uit 2020 zijn toegevoegd aan de bestemmingsreserve SEF (Sociaal Economisch Fonds). Dit betreft regionale middelen en de bestuurders van de regio hebben besloten om deze middelen in te gaan zetten t.b.v. het geactualiseerde Masterplan. Het gaat om een bedrag van € 47.028, wat derhalve onttrokken wordt aan de reserve.

3.15 Amateurkunst Ondermandaat (Geb 1 t/m Geb 8)
Het budget van amateurkunst wordt met deze wijziging in lijn gebracht met de daadwerkelijke toekenning van de subsidie op wijkniveau.

3.16 Invulling taakstellingen (S00, S04, S11)
Met deze begrotingswijziging worden enkele kleinere taakstellingen ingevuld. Het gaat om een resterende taakstelling op de formatie, een taakstelling voor de dekking van een ophoging van het gecentraliseerde budget voor abonnementen en een taakstelling op te realiseren baten uit anterieure overeenkomsten.

3.17 Pilot Maatwerkvoorziening (Geb 1, Geb 2, Geb 4 t/m Geb 7)
Middels deze begrotingswijziging worden de middelen voor de pilot ondersteuning op maat, maatwerkvoorziening die gericht is op tijdelijke extra ondersteuning bij bepaalde levensgebeurtenissen overgeheveld van Armoede naar Participatie omdat het beter past binnen de activiteiten rond activering.. Deze pilot draagt bij aan activering naar (meer) betaald werk. Het budget voor Participatie wordt via een andere sleutel over de wijken verdeeld dan het budget voor armoede. Hierdoor verschuift budget tussen de wijken. Dit heeft geen invloed op de uitvoering.

3.18 Budget overboeking Wijkpanel (S00, S08)
Het budget van algemene wijkcommunicatie wordt aan de hand van deze begrotingswijziging overgeheveld naar Burgerparticipatie. Het betreft een budget voor Wijkpanel.

3.19 Herverdeling budget Zorg (Geb 1 t/m Geb 8, S07)
Op basis van de actuele prognose van oktober wordt de begroting m.b.t. Zorg voor het jaar 2021 herverdeeld over de verschillende onderdelen en over de wijken en stad, zodat de budgetten voor de uitvoering juist begroot zijn. De verschuiving van de wijken naar de stad heeft voornamelijk betrekking op huishoudelijke ondersteuning. Door de nieuwe inkoop per 1 juli 2020 heeft er een verschuiving plaatsgevonden van de maatwerkvoorziening naar de algemene voorziening huishoudelijke ondersteuning. De algemene voorziening huishoudelijke ondersteuning wordt op het programma Zorg geboekt. Zodoende wordt het budget van de wijken overgeheveld naar de stad.

3.20 VHF Plankosten anti cyclisch (S00, S10, S12)
Met deze begrotingswijziging worden plankosten vanuit de middelen anti cyclisch investeren (Arnhemse Herstelagenda) overgeheveld naar het project Volkshuisvestingsfonds binnen het programma klimaat en energie.

3.21 Afvalbegroting 2021 (S12)
De afvalbegroting 2021 is geactualiseerd op basis van het besluit om te stoppen met "Diftar" (d.d. 20 april 2021, zaaknummer: 566741). Deze technische wijziging op de baten en lasten is per saldo budgetneutraal.

3.22 Prijs- en areaalcompensatie OR (Geb 1, S01, S02, S12)
Het budget voor om prijs- en areaalontwikkelingen voor onderhoud in de openbare ruimte wordt met deze wijziging aan de juiste programma's toegerekend.

3.23 Programmering groot onderhoud openbare ruimte (S02, S12)
Om beter te kunnen inspelen op de onderhoudsbehoefte in de stad heeft de gemeenteraad met het instellen van de bestemmingsreserves "Buiten Gewoon Beter" en "Groot onderhoud openbare ruimte" flexibiliteit gecreëerd. Begin oktober heeft op basis van de laatste inzichten een actualisatie van de onderliggende uitvoeringsplannen plaats gevonden en zijn de consequenties voor verrekeningen met de bestemmingsreserve bepaald. Een aantal werkzaamheden wordt in 2022 uitgevoerd in plaats van 2021. Zo is de start van "baggeren Onderlangs" is verschoven van 2021 (€ 900.000) naar 2022.

3.24 Technische aanpassingen programma Ruimte (S11, S12)
Bij de aanpassing van de interne doorbelasting van uren (destijds een centrale begrotingswijziging) is een doorbelasting € 101.000 per abuis ten onrechte blijven staan. Middels deze wijziging wordt de begroting alsnog aangepast. De lasten en baten worden met eenzelfde bedrag van € 101.000 verlaagd. Daarnaast is er in de begroting 2021 vanuit gegaan dat de in 2020 ontvangen specifieke uitkering van het rijk voor de woondeal (€ 501.000) aan de bestemmingsreserve Volkshuisvesting wordt toegevoegd en in 2021 onttrokken. Op advies van de accountant verloopt de inzet van de middelen niet via de reserve. Met deze wijziging wordt de begrote onttrekking aan de aan de bestemmingsreserve Volkshuisvesting in 2021 teruggedraaid en vervangen door begrote baten uit de specifieke uitkering.

3.25 Omzetten stelposten personeel (S00, S08)
Deze wijziging betreft de administratieve vertaling van een aantal personele stelposten in de begroting naar formatiebudget.

3.26 WLZ uitname 2021 (Geb 1 t/m Geb 8, S07)
Vanaf 2021 is de WLZ (Wet Langdurige Zorg) opengesteld voor mensen met psychiatrische problematiek. Een aanzienlijk deel van de inwoners die in 2021 een toewijzing voor Beschermd Wonen had, is doorgestroomd naar de WLZ. Op basis van een eerdere inschatting van de uitname WLZ is de Integratieuitkering Beschermd Wonen voor Arnhem verlaagd met circa € 20 miljoen. Zoals aangekondigd in Turap-2 is in de septembercirculaire op basis van de nacalculatie de definitieve uitname WLZ bepaald. Door middel van deze begrotingswijziging wordt de nacalculatie WLZ uitname verwerkt in de begroting 2021.

3.27 Bijdrage Stichting Lezen (S04)
Voor het ontwikkelen van een stappenplan inzake de gemeentelijke gezinsaanpak is er een bedrag ter beschikking gesteld door Stichting Lezen. Met deze begrotingswijziging wordt deze opbrengst begroot.

3.28 Afschrijving aanpassing Activa (Geb 1 t/m Geb 8, S00 t/m S05, S08, S09, S11, S12)
Deze begrotingswijziging betreft de jaarlijkse actualisatie van de begrote kapitaallasten om deze gelijk te trekken met de definitief gerealiseerde activeringen in de jaarrekening, door middel van de zogenaamde activamodule. Hiermee zijn de afschrijvingslasten uiteindelijk per individueel activum begrotingsneutraal. De wijzigingen in de afschrijvingslasten met betrekking tot respectievelijk kapitaallasten onderwijs en parkeren worden niet via de algemene reserve verrekend, maar ten laste van de algemene reserve toegevoegd aan respectievelijk de bestemmingsreserve Onderwijs en de bestemmingsreserve Bereikbaarheid. Dat is overeenkomstig de doelstelling van deze bestemmingsreserve voor dekking van kapitaallasten in toekomstige jaren. Per saldo is sprake van beperkte nadelige gevolgen voor het resultaat, omdat de begrote afschrijvingslasten wat achterliepen bij de realisatie, zie bijvoorbeeld € 19.000 in 2021 en € 29.000 in 2022. Vanaf 2025 slaat dit om naar een voordeel, doordat over deze verre horizon tot op heden nog niet alle afschrijvingslasten waren geactualiseerd in de begroting (het laatste jaar van de Begroting wordt standaard eerst automatisch naar het eerstvolgende jaar gekopieerd en daardoor wordt op dat moment nog geen rekening gehouden met vrijvallende kapitaallasten als gevolg van afschrijvingen).

3.29 Interne rente aanpassing Activa en Treasury (Geb 1 t/m Geb 8, S00 t/m S09, S11, S12)
De interne rentedaling betekent bij de activa een voordeel doordat de kapitaallasten dalen. Daar staat tegenover dat bij Treasury de baten dalen (nadelig). Per saldo dalen de kosten bij de activaprojecten echter harder dan dat het voordeel minder wordt bij Treasury, waardoor er per saldo vanaf 2022 een voordeel op de Algemene Reserve is. Dit voordeel heeft als oorzaak dat nog niet alle actualisaties op de kapitaallasten waren gedaan. Met deze begrotingswijziging wordt de interne renteverrekening nu uiteindelijk technisch resultaatneutraal gemaakt voor 2021 (en de komende jaren volgens de renteverwachting van nu).

3.30 Interne rente aanpassing bestemmingsreserves (Geb 2 t/m Geb 5, Geb 7, S00, S02, S05, S09 t/m S12)
Deze technische begrotingswijziging betreft de interne rentetoerekening van 1,7% (2021) en 1,4% (vanaf 2022) op de rentedragende onderdelen van de bestemmingsreserves. Dat zijn de posten die dienen als dekking op de eveneens rentedragende kapitaallasten. De begrote rentevergoeding op de reserves was nog niet geactualiseerd, maar al wel gerealiseerd, waardoor in de jaarrekening 2021 een oneigenlijk voordeel van € 253.000 zou ontstaan. Met deze begrotingswijziging wordt dit voordeel ook al in de begroting gerealiseerd en daarmee is de interne renteverrekening weer technisch resultaatneutraal (ook voor de komende jaren volgens de renteverwachting van nu). De tegenhanger (begrote rentelast bij Treasury) was op basis van een rente van 2% al wél geactualiseerd voor de interne rentetoerekening. Maar door de interne renteverlaging is daar ook sprake van een bate (€ 86.000). Ook op dit onderdeel wordt met deze begrotingswijziging de interne renteverrekening technisch resultaatneutraal gemaakt (ook voor de komende jaren volgens de renteverwachting van nu).

4. Investeringen

4.01 SPUK-subsidie Sport 2021 (IS09) - zie ook 2.01

Sinds 1 januari 2019 kunnen gemeenten, sportverenigingen en sportstichtingen de btw die hen in rekening wordt gebracht voor investeringen in sport niet meer in aftrek brengen. Om de ontwikkeling en instandhouding van sportaccommodaties en de aanschaf van sportmaterialen te stimuleren, kunnen gemeenten sinds die datum gebruikmaken van de Regeling specifieke uitkering stimulering sport. In dit kader zal de gemeente Arnhem voor 2021 een bedrag ontvangen van € 5.053.054. Dit bedrag is onderverdeeld in een exploitatie-deel (€ 3.015.928) en een investeringen-deel (€ 2.037.126). Het exploitatie-deel is verdeeld in Bedrijfsvoering (€ 624.837) en Sport (€ 2.391.091).

Bijlage 3 bij raadsvoorstel Verzamelbesluit-3 2021: Specificatie per onderwerp naar Wijk-/Stadsprogramma's

Wijkprogramma's / Stadsprogramma's: Exploitatie		2021						2022						2023						2024						2025					
		Lasten	Baten	Exploitatie-resultaat	Mutatie reserve		Saldo	Lasten	Baten	Exploitatie-resultaat	Mutatie reserve		Saldo	Lasten	Baten	Exploitatie-resultaat	Mutatie reserve		Saldo	Lasten	Baten	Exploitatie-resultaat	Mutatie reserve		Saldo	Lasten	Baten	Exploitatie-resultaat	Mutatie reserve		Saldo
					Toevoeging	Onttrekking					Toevoeging	Onttrekking					Toevoeging	Onttrekking					Toevoeging	Onttrekking					Toevoeging	Onttrekking	
Nr.	Omschrijving	+ = toename	+ = toename		+ = toename	+ = toename		+ = toename	+ = toename		+ = toename	+ = toename		+ = toename	+ = toename		+ = toename	+ = toename		+ = toename	+ = toename		+ = toename	+ = toename		+ = toename	+ = toename		+ = toename	+ = toename	
	Toelichting	- = afname	- = afname		- = afname	- = afname		- = afname	- = afname		- = afname	- = afname		- = afname	- = afname		- = afname	- = afname		- = afname	- = afname		- = afname	- = afname		- = afname	- = afname		- = afname	- = afname	
							x € 1.000,--						*x € 1.000,--*						*x € 1.000,--*						*x € 1.000,--*						*x € 1.000,--*
1.01	**Onttrekken BR SEF tbv formatiebudget**																														
	S03 Economie	100	0	-100	0	100	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
		100	0	-100	0	100	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
1.02	**Actieplan BR Omgevingslawaai**																														
	S11 Ruimtelijke ontwikkeling	142	0	-142		142	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
		142	0	-142	0	142	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
1.03	**Burgerkracht coalitieakkoord**																														
	Geb 1 CSA	30	0	-30	0	0	-30	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	Geb 2 Noordwest	30	0	-30	0	0	-30	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	Geb 3 Noordoost	30	0	-30	0	0	-30	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	Geb 4 Presikhaaf	30	0	-30	0	0	-30	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	Geb 5 Malburgen	30	0	-30	0	0	-30	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	Geb 6 Schuytgraaf/Elderveld	30	0	-30	0	0	-30	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	Geb 7 De Laar/Elden	30	0	-30	0	0	-30	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	Geb 8 RKV	30	0	-30	0	0	-30	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	S00 Bestuur, dienstverlening en financien	0	0	0	0	240	240	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
		240	0	-240	0	240	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
2.01	**SPUK-subsidie Sport 2021** ***(zie ook 4.01)***																														
	S00 Bestuur, dienstverlening en financien	625	625	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	S09 Gezondheid en sport	2.391	2.391	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
		3.016	3.016	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
2.02	**Subsidies Cleanport en Gelderse Poort**																														
	S03 Economie	97	97	0	0	0	0	32	32	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
		97	97	0	0	0	0	32	32	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
2.03	**Structureel subsidie Sportbedrijf huur en expl.**																														
	S04 Onderwijs	0	1	1	0	0	1	0	1	1	0	0	1	0	1	1	0	0	1	0	1	1	0	0	1	0	1	1	0	0	1
	S09 Gezondheid en sport	-106	-108	-1	0	0	-1	8	7	-1	0	0	-1	8	7	-1	0	0	-1	8	7	-1	0	0	-1	8	7	-1	0	0	-1
		-106	-106	0	0	0	0	8	8	0	0	0	0	8	8	0	0	0	0	8	8	0	0	0	0	8	8	0	0	0	0
2.04	**Leerwerkloket 2021**																														
	S06 Participatie en armoedebestrijding	53	53	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
		53	53	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
2.05	**Regio-archeologie 2021-2024**																														
	S00 Bestuur, dienstverlening en financien	58	0	-58	0	0	-58	58	0	-58	0	0	-58	58	0	-58	0	0	-58	58	0	-58	0	0	-58	0	0	0	0	0	0
	S05 Cultuur	97	155	58	0	0	58	97	155	58	0	0	58	97	155	58	0	0	58	97	155	58	0	0	58	0	0	0	0	0	0
		155	155	0	0	0	0	155	155	0	0	0	0	155	155	0	0	0	0	155	155	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
2.06	**Subsidies Sportakkoord en zwembaden**																														
	S09 Gezondheid en sport	547	547	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
		547	547	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
2.07	**Begrotingssubsidies Welzijn**																														
	Geb 4 Presikhaaf	15	0	-15	0	0	-15	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	Geb 6 Schuytgraaf/Elderveld	15	0	-15	0	0	-15	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	Geb 8 RKV	27	0	-27	0	0	-27	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	S08 Welzijn en inclusie	-57	0	57	0	0	57	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
2.08	**Aanpassing begroting SPA**																														
	Geb 1 CSA	-13	0	13	0	0	13	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	Geb 2 Noordwest	-32	0	32	0	0	32	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	Geb 3 Noordoost	-24	0	24	0	0	24	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	Geb 4 Presikhaaf	-17	0	17	0	0	17	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	Geb 5 Malburgen	-32	0	32	0	0	32	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	Geb 6 Schuytgraaf/Elderveld	-35	0	35	0	0	35	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	Geb 7 De Laar/Elden	-20	0	20	0	0	20	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	Geb 8 RKV	-24	0	24	0	0	24	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	S04 Onderwijs	196	0	-196	0	0	-196	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
2.09	**Aanpassing Veiligheid**																														
	S01 Veiligheid	463	463	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
		463	463	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
2.10	**Opbrengsten Welzijn**																														
	S08 Welzijn en inclusie	90	90	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	S09 Gezondheid en sport	140	140	0	0	0	0	60	60	0	0	0	0	60	60	0	0	0	0	60	60	0	0	0	0	60	60	0	0	0	0
		230	230	0	0	0	0	60	60	0	0	0	0	60	60	0	0	0	0	60	60	0	0	0	0	60	60	0	0	0	0
2.11	**Opbrengsten Onderwijs**																														
	Geb 1 CSA	21	21	0	0	0	0	20	20	0	0	0	0	20	20	0	0	0	0	20	20	0	0	0	0	20	20	0	0	0	0
	Geb 2 Noordwest	15	15	0	0	0	0	15	15	0	0	0	0	15	15	0	0	0	0	15	15	0	0	0	0	15	15	0	0	0	0
	Geb 3 Noordoost	17	17	0	0	0	0	16	16	0	0	0	0	16	16	0	0	0	0	16	16	0	0	0	0	16	16	0	0	0	0
	Geb 4 Presikhaaf	27	27	0	0	0	0	26	26	0	0	0	0	26	26	0	0	0	0	26	26	0	0	0	0	26	26	0	0	0	0
	Geb 5 Malburgen	60	60	0	0	0	0	56	56	0	0	0	0	56	56	0	0	0	0	56	56	0	0	0	0	56	56	0	0	0	0
	Geb 6 Schuytgraaf/Elderveld	17	17	0	0	0	0	16	16	0	0	0	0	16	16	0	0	0	0	16	16	0	0	0	0	16	16	0	0	0	0
	Geb 7 De Laar/Elden	18	18	0	0	0	0	17	17	0	0	0	0	17	17	0	0	0	0	17	17	0	0	0	0	17	17	0	0	0	0
	Geb 8 RKV	14	14	0	0	0	0	13	13	0	0	0	0	13	13	0	0	0	0	13	13	0	0	0	0	13	13	0	0	0	0
	S04 Onderwijs	34	34	0	0	0	0	34	34	0	0	0	0	34	34	0	0	0	0	34	34	0	0	0	0	34	34	0	0	0	0
		225	225	0	0	0	0	214	214	0	0	0	0	214	214	0	0	0	0	214	214	0	0	0	0	214	214	0	0	0	0
2.12	**Bijdrage VHF Arnhem-Oost**																														
	S12 Wonen en leefomgeving	190	190	0	0	0	0	347	347	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
		190	190	0	0	0	0	347	347	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

Bijlage 3 bij raadsvoorstel Verzamelbesluit-3 2021: Specificatie per onderwerp naar Wijk-/Stadsprogramma's

Wijkprogramma's / Stadsprogramma's: Exploitatie		2021						2022						2023						2024						2025					
		Lasten	Baten	Exploitatie-resultaat	Mutatie reserve		Saldo	Lasten	Baten	Exploitatie-resultaat	Mutatie reserve		Saldo	Lasten	Baten	Exploitatie-resultaat	Mutatie reserve		Saldo	Lasten	Baten	Exploitatie-resultaat	Mutatie reserve		Saldo	Lasten	Baten	Exploitatie-resultaat	Mutatie reserve		Saldo
					Toevoeging	Onttrekking					Toevoeging	Onttrekking					Toevoeging	Onttrekking					Toevoeging	Onttrekking					Toevoeging	Onttrekking	
Nr.	Omschrijving	+ = toename	+ = toename		+ = toename	+ = toename		+ = toename	+ = toename		+ = toename	+ = toename		+ = toename	+ = toename		+ = toename	+ = toename		+ = toename	+ = toename		+ = toename	+ = toename		+ = toename	+ = toename		+ = toename	+ = toename	
	Toelichting	- = afname	- = afname		- = afname	- = afname		- = afname	- = afname		- = afname	- = afname		- = afname	- = afname		- = afname	- = afname		- = afname	- = afname		- = afname	- = afname		- = afname	- = afname		- = afname	- = afname	
2.13	**SPUK kwetsbare doelgroepen**																														
	S11 Ruimtelijke ontwikkeling	261	261	0	0	0	0	1.559	1.559	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
		261	261	0	0	0	0	1.559	1.559	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
2.14	**Subsidie Rozet wijk juist begroten**																														
	Geb 1 CSA	17	0	-17	0	0	-17	17	0	-17	0	0	-17	17	0	-17	0	0	-17	17	0	-17	0	0	-17	17	0	-17	0	0	-17
	Geb 2 Noordwest	17	0	-17	0	0	-17	17	0	-17	0	0	-17	17	0	-17	0	0	-17	17	0	-17	0	0	-17	17	0	-17	0	0	-17
	Geb 3 Noordoost	17	0	-17	0	0	-17	17	0	-17	0	0	-17	17	0	-17	0	0	-17	17	0	-17	0	0	-17	17	0	-17	0	0	-17
	Geb 4 Presikhaaf	17	0	-17	0	0	-17	17	0	-17	0	0	-17	17	0	-17	0	0	-17	17	0	-17	0	0	-17	17	0	-17	0	0	-17
	Geb 5 Malburgen	17	0	-17	0	0	-17	17	0	-17	0	0	-17	17	0	-17	0	0	-17	17	0	-17	0	0	-17	17	0	-17	0	0	-17
	Geb 6 Schuytgraaf/Elderveld	17	0	-17	0	0	-17	17	0	-17	0	0	-17	17	0	-17	0	0	-17	17	0	-17	0	0	-17	17	0	-17	0	0	-17
	Geb 7 De Laar/Elden	17	0	-17	0	0	-17	17	0	-17	0	0	-17	17	0	-17	0	0	-17	17	0	-17	0	0	-17	17	0	-17	0	0	-17
	Geb 8 RKV	17	0	-17	0	0	-17	17	0	-17	0	0	-17	17	0	-17	0	0	-17	17	0	-17	0	0	-17	17	0	-17	0	0	-17
	S05 Cultuur	-135	0	135	0	0	135	-138	0	138	0	0	138	-138	0	138	0	0	138	-138	0	138	0	0	138	-138	0	138	0	0	138
		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
2.15	**Subsidie Energiebesparing**																														
	S10 Klimaat, energie en milieu	53	53	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
		53	53	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
2.16	**Subsidie Aardgasvrij**																														
	S10 Klimaat, energie en milieu	157	157	0	0	0	0	2.669	2.669	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1.916	1.916	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
		157	157	0	0	0	0	2.669	2.669	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1.916	1.916	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
2.17	**Subsidie Klimaatadaptatie**																														
	S12 Wonen en leefomgeving	273	23	-250	0	250	0	215	15	-200	0	200	0	57	7	-50	0	50	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
		273	23	-250	0	250	0	215	15	-200	0	200	0	57	7	-50	0	50	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
2.18	**Woondeal provinciale middelen**																														
	S12 Wonen en leefomgeving	190	190	0	0	0	0	310	310	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
		190	190	0	0	0	0	310	310	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
2.19	**Ontmoeten naar Wijken**																														
	Geb 1 CSA	176	15	-161	0	0	-161	15	0	-15	0	0	-15	15	0	-15	0	0	-15	15	0	-15	0	0	-15	0	0	0	0	0	0
	Geb 2 Noordwest	198	53	-145	0	0	-145	133	0	-133	0	0	-133	133	0	-133	0	0	-133	133	0	-133	0	0	-133	0	0	0	0	0	0
	Geb 3 Noordoost	75	0	-75	0	0	-75	75	0	-75	0	0	-75	75	0	-75	0	0	-75	75	0	-75	0	0	-75	0	0	0	0	0	0
	Geb 4 Presikhaaf	73	44	-29	0	0	-29	79	0	-79	0	0	-79	79	0	-79	0	0	-79	79	0	-79	0	0	-79	0	0	0	0	0	0
	Geb 5 Malburgen	23	0	-23	0	0	-23	93	0	-93	0	0	-93	93	0	-93	0	0	-93	93	0	-93	0	0	-93	0	0	0	0	0	0
	Geb 6 Schuytgraaf/Elderveld	23	23	0	0	0	0	3	0	-3	0	0	-3	3	0	-3	0	0	-3	3	0	-3	0	0	-3	0	0	0	0	0	0
	Geb 7 De Laar/Elden	0	0	0	0	0	0	32	0	-32	0	0	-32	32	0	-32	0	0	-32	32	0	-32	0	0	-32	0	0	0	0	0	0
	Geb 8 RKV	93	27	-66	0	0	-66	72	0	-72	0	0	-72	72	0	-72	0	0	-72	72	0	-72	0	0	-72	0	0	0	0	0	0
	S08 Welzijn en inclusie	-662	-162	500	0	0	500	-500	0	500	0	0	500	-500	0	500	0	0	500	-500	0	500	0	0	500	0	0	0	0	0	0
		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
2.20	**Update begroting TOZO**																														
	S06 Participatie en armoedebestrijding	6.290	6.290	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
		6.290	6.290	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
2.21	**Bridge to Liberation subsidie**																														
	S03 Economie	5	5	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
		5	5	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
2.22	**RMT subsidie SZW**																														
	S06 Participatie en armoedebestrijding	313	313	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
		313	313	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
2.23	**ESF Subsidie VSO PRO**																														
	S06 Participatie en armoedebestrijding	541	541	0	0	0	0	820	820	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
		541	541	0	0	0	0	820	820	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
2.24	**Regionaal Energieloket**																														
	S10 Klimaat, energie en milieu	-81	-81	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
		-81	-81	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
2.25	**Subsidie MVT**																														
	Geb 1 CSA	6	0	-6	0	0	-6	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	Geb 2 Noordwest	6	0	-6	0	0	-6	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	Geb 3 Noordoost	6	0	-6	0	0	-6	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	Geb 4 Presikhaaf	6	0	-6	0	0	-6	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	Geb 5 Malburgen	6	0	-6	0	0	-6	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	Geb 6 Schuytgraaf/Elderveld	6	0	-6	0	0	-6	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	Geb 7 De Laar/Elden	6	0	-6	0	0	-6	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	Geb 8 RKV	6	0	-6	0	0	-6	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	S07 Zorg	-50	0	50	0	0	50	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
3.01	**Ontmoeten en verbinden**																														
	Geb 1 CSA	40	0	-40	0	40	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	Geb 2 Noordwest	40	0	-40	0	40	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	Geb 3 Noordoost	40	0	-40	0	40	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	Geb 4 Presikhaaf	40	0	-40	0	40	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	Geb 5 Malburgen	40	0	-40	0	40	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	Geb 6 Schuytgraaf/Elderveld	40	0	-40	0	40	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	Geb 7 De Laar/Elden	40	0	-40	0	40	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	Geb 8 RKV	40	0	-40	0	40	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	S08 Welzijn en inclusie	-319	0	319	0	-319	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
3.02	**Actualisatie BR Bereikbaarheid/Parkeerexploitatie**																														
	Geb 1 CSA	0	11	11	-52	-63	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	S02 Bereikbaarheid	25	0	-25	-72	-47	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
		25	11	-14	-124	-110	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

Bijlage 3 bij raadsvoorstel Verzamelbesluit-3 2021: Specificatie per onderwerp naar Wijk-/Stadsprogramma's

Wijkprogramma's / Stadsprogramma's: Exploitatie		2021						2022						2023						2024						2025					
		Lasten	Baten	Exploitatie-resultaat	Mutatie reserve		Saldo	Lasten	Baten	Exploitatie-resultaat	Mutatie reserve		Saldo	Lasten	Baten	Exploitatie-resultaat	Mutatie reserve		Saldo	Lasten	Baten	Exploitatie-resultaat	Mutatie reserve		Saldo	Lasten	Baten	Exploitatie-resultaat	Mutatie reserve		Saldo
					Toevoeging	Onttrekking					Toevoeging	Onttrekking					Toevoeging	Onttrekking					Toevoeging	Onttrekking					Toevoeging	Onttrekking	
Nr.	Omschrijving	+ = toename	+ = toename		+ = toename	+ = toename		+ = toename	+ = toename		+ = toename	+ = toename		+ = toename	+ = toename		+ = toename	+ = toename		+ = toename	+ = toename		+ = toename	+ = toename		+ = toename	+ = toename		+ = toename	+ = toename	
	Toelichting	- = afname	- = afname		- = afname	- = afname		- = afname	- = afname		- = afname	- = afname		- = afname	- = afname		- = afname	- = afname		- = afname	- = afname		- = afname	- = afname		- = afname	- = afname		- = afname	- = afname	
3.03	**Loonsom en uren afd G&V**																														
	Geb 1 CSA	-4	0	4	0	0	4	-4	0	4	0	0	4	-4	0	4	0	0	4	-4	0	4	0	0	4	-4	0	4	0	0	4
	Geb 2 Noordwest	-4	0	4	0	0	4	-4	0	4	0	0	4	-4	0	4	0	0	4	-4	0	4	0	0	4	-4	0	4	0	0	4
	Geb 3 Noordoost	-4	0	4	0	0	4	-4	0	4	0	0	4	-4	0	4	0	0	4	-4	0	4	0	0	4	-4	0	4	0	0	4
	Geb 4 Presikhaaf	-4	0	4	0	0	4	-4	0	4	0	0	4	-4	0	4	0	0	4	-4	0	4	0	0	4	-4	0	4	0	0	4
	Geb 5 Malburgen	-4	0	4	0	0	4	-4	0	4	0	0	4	-4	0	4	0	0	4	-4	0	4	0	0	4	-4	0	4	0	0	4
	Geb 6 Schuytgraaf/Elderveld	-4	0	4	0	0	4	-4	0	4	0	0	4	-4	0	4	0	0	4	-4	0	4	0	0	4	-4	0	4	0	0	4
	Geb 7 De Laar/Elden	-4	0	4	0	0	4	-4	0	4	0	0	4	-4	0	4	0	0	4	-4	0	4	0	0	4	-4	0	4	0	0	4
	Geb 8 RKV	-4	0	4	0	0	4	-4	0	4	0	0	4	-4	0	4	0	0	4	-4	0	4	0	0	4	-4	0	4	0	0	4
	S00 Bestuur, dienstverlening en financien	156	0	-156	0	0	-156	156	0	-156	0	0	-156	156	0	-156	0	0	-156	156	0	-156	0	0	-156	156	0	-156	0	0	-156
	S11 Ruimtelijke ontwikkeling	-97	0	97	0	0	97	-97	0	97	0	0	97	-97	0	97	0	0	97	-97	0	97	0	0	97	-97	0	97	0	0	97
	S12 Wonen en leefomgeving	-26	0	26	0	0	26	-26	0	26	0	0	26	-26	0	26	0	0	26	-26	0	26	0	0	26	-26	0	26	0	0	26
		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
3.04	**OR Coronabanen 2e helft 2021**																														
	S06 Participatie en armoedebestrijding	-200	0	200	0	0	200	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	S12 Wonen en leefomgeving	200	0	-200	0	0	-200	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
3.05	**Diverse inhuur**																														
	Geb 1 CSA	-57	0	57	0	0	57	-4	0	4	0	0	4	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	Geb 2 Noordwest	0	0	0	0	0	0	-2	0	2	0	0	2	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	Geb 3 Noordoost	0	0	0	0	0	0	-2	0	2	0	0	2	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	Geb 4 Presikhaaf	0	0	0	0	0	0	-3	0	3	0	0	3	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	Geb 5 Malburgen	6	0	-6	0	0	-6	-3	0	3	0	0	3	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	Geb 6 Schuytgraaf/Elderveld	1	0	-1	0	0	-1	-1	0	1	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	Geb 7 De Laar/Elden	0	0	0	0	0	0	-2	0	2	0	0	2	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	Geb 8 RKV	0	0	0	0	0	0	-2	0	2	0	0	2	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	S00 Bestuur, dienstverlening en financien	53	0	-53	0	0	-53	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	S04 Onderwijs	9	11	2	0	0	2	19	1	-18	0	0	-18	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
		11	11	0	0	0	0	1	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
3.06	**Plankosten herstelagenda**																														
	S00 Bestuur, dienstverlening en financien	-150	0	150	0	0	150	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	S12 Wonen en leefomgeving	150	0	-150	0	0	-150	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
3.07	**Verdeling salariskosten**																														
	S00 Bestuur, dienstverlening en financien	-596	0	596	0	0	596	-795	0	795	0	0	795	-795	0	795	0	0	795	-795	0	795	0	0	795	-795	0	795	0	0	795
	S03 Economie	96	0	-96	0	0	-96	129	0	-129	0	0	-129	129	0	-129	0	0	-129	129	0	-129	0	0	-129	129	0	-129	0	0	-129
	S06 Participatie en armoedebestrijding	105	0	-105	0	0	-105	140	0	-140	0	0	-140	140	0	-140	0	0	-140	140	0	-140	0	0	-140	140	0	-140	0	0	-140
	S07 Zorg	96	0	-96	0	0	-96	129	0	-129	0	0	-129	129	0	-129	0	0	-129	129	0	-129	0	0	-129	129	0	-129	0	0	-129
	S08 Welzijn en inclusie	96	0	-96	0	0	-96	129	0	-129	0	0	-129	129	0	-129	0	0	-129	129	0	-129	0	0	-129	129	0	-129	0	0	-129
	S10 Klimaat, energie en milieu	105	0	-105	0	0	-105	140	0	-140	0	0	-140	140	0	-140	0	0	-140	140	0	-140	0	0	-140	140	0	-140	0	0	-140
	S12 Wonen en leefomgeving	96	0	-96	0	0	-96	129	0	-129	0	0	-129	129	0	-129	0	0	-129	129	0	-129	0	0	-129	129	0	-129	0	0	-129
		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
3.08	**Aanpassing Inclusie**																														
	S00 Bestuur, dienstverlening en financien	30	0	-30	0	0	-30	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	S08 Welzijn en inclusie	-30	0	30	0	0	30	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
3.09	**OR Wijksturing 2021**																														
	Geb 1 CSA	147	-8	-156	0	0	-156	147	-8	-156	0	0	-156	147	-8	-156	0	0	-156	147	-8	-156	0	0	-156	147	-8	-156	0	0	-156
	Geb 2 Noordwest	31	-9	-40	0	0	-40	31	-9	-40	0	0	-40	31	-9	-40	0	0	-40	31	-9	-40	0	0	-40	31	-9	-40	0	0	-40
	Geb 3 Noordoost	26	-8	-35	0	0	-35	26	-8	-35	0	0	-35	26	-8	-35	0	0	-35	26	-8	-35	0	0	-35	26	-8	-35	0	0	-35
	Geb 4 Presikhaaf	41	-8	-50	0	0	-50	41	-8	-50	0	0	-50	41	-8	-50	0	0	-50	41	-8	-50	0	0	-50	41	-8	-50	0	0	-50
	Geb 5 Malburgen	128	-8	-137	0	0	-137	128	-8	-137	0	0	-137	128	-8	-137	0	0	-137	128	-8	-137	0	0	-137	128	-8	-137	0	0	-137
	Geb 6 Schuytgraaf/Elderveld	159	-8	-167	0	0	-167	159	-8	-167	0	0	-167	159	-8	-167	0	0	-167	159	-8	-167	0	0	-167	159	-8	-167	0	0	-167
	Geb 7 De Laar/Elden	101	-8	-109	0	0	-109	101	-8	-109	0	0	-109	101	-8	-109	0	0	-109	101	-8	-109	0	0	-109	101	-8	-109	0	0	-109
	Geb 8 RKV	56	-8	-64	0	0	-64	56	-8	-64	0	0	-64	56	-8	-64	0	0	-64	56	-8	-64	0	0	-64	56	-8	-64	0	0	-64
	S01 Veiligheid	123	40	-83	0	0	-83	123	40	-83	0	0	-83	123	40	-83	0	0	-83	123	40	-83	0	0	-83	123	40	-83	0	0	-83
	S02 Bereikbaarheid	102	6	-96	0	0	-96	102	6	-96	0	0	-96	102	6	-96	0	0	-96	102	6	-96	0	0	-96	102	6	-96	0	0	-96
	S12 Wonen en leefomgeving	-915	21	936	0	0	936	-915	21	936	0	0	936	-915	21	936	0	0	936	-915	21	936	0	0	936	-915	21	936	0	0	936
		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
3.10	**Reinigingsrecht**																														
	S00 Bestuur, dienstverlening en financien	0	-319	-319	0	0	-319	0	-319	-319	0	0	-319	0	-319	-319	0	0	-319	0	-319	-319	0	0	-319	0	-319	-319	0	0	-319
	S12 Wonen en leefomgeving	-177	141	319	0	0	319	-177	141	319	0	0	319	-177	141	319	0	0	319	-177	141	319	0	0	319	-177	141	319	0	0	319
		-177	-177	0	0	0	0	-177	-177	0	0	0	0	-177	-177	0	0	0	0	-177	-177	0	0	0	0	-177	-177	0	0	0	0
3.11	**Correctie accres cultuur 2021**																														
	Geb 1 CSA	1	0	-1	0	0	-1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	Geb 2 Noordwest	1	0	-1	0	0	-1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	Geb 3 Noordoost	1	0	-1	0	0	-1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	Geb 4 Presikhaaf	1	0	-1	0	0	-1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	Geb 5 Malburgen	1	0	-1	0	0	-1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	Geb 6 Schuytgraaf/Elderveld	1	0	-1	0	0	-1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	Geb 7 De Laar/Elden	1	0	-1	0	0	-1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	Geb 8 RKV	1	0	-1	0	0	-1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	S00 Bestuur, dienstverlening en financien	-242	0	242	0	0	242	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	S05 Cultuur	236	0	-236	0	0	-236	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
3.12	**Opbrengsten detachering**																														
	S00 Bestuur, dienstverlening en financien	42	42	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	S06 Participatie en armoedebestrijding	46	46	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
		88	88	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

Bijlage 3 bij raadsvoorstel Verzamelbesluit-3 2021: Specificatie per onderwerp naar Wijk-/Stadsprogramma's

Wijkprogramma's / Stadsprogramma's: Exploitatie		2021						2022						2023						2024						2025					
		Lasten	Baten	Exploitatie-resultaat	Mutatie reserve		Saldo	Lasten	Baten	Exploitatie-resultaat	Mutatie reserve		Saldo	Lasten	Baten	Exploitatie-resultaat	Mutatie reserve		Saldo	Lasten	Baten	Exploitatie-resultaat	Mutatie reserve		Saldo	Lasten	Baten	Exploitatie-resultaat	Mutatie reserve		Saldo
					Toevoeging	Onttrekking					Toevoeging	Onttrekking					Toevoeging	Onttrekking					Toevoeging	Onttrekking					Toevoeging	Onttrekking	
Nr.	Omschrijving	+ = toename	+ = toename		+ = toename	+ = toename		+ = toename	+ = toename		+ = toename	+ = toename		+ = toename	+ = toename		+ = toename	+ = toename		+ = toename	+ = toename		+ = toename	+ = toename		+ = toename	+ = toename		+ = toename	+ = toename	
	Toelichting	- = afname	- = afname		- = afname	- = afname		- = afname	- = afname		- = afname	- = afname		- = afname	- = afname		- = afname	- = afname		- = afname	- = afname		- = afname	- = afname		- = afname	- = afname		- = afname	- = afname	
3.13	**Verdeling SBR 2,8mln**																														
	S00 Bestuur, dienstverlening en financien	-2.651	0	2.651	0	0	2.651	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	S01 Veiligheid	66	0	-66	0	0	-66	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	S02 Bereikbaarheid	277	0	-277	0	0	-277	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	S03 Economie	695	0	-695	0	0	-695	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	S04 Onderwijs	175	0	-175	0	0	-175	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	S05 Cultuur	246	0	-246	0	0	-246	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	S06 Participatie en armoedebestrijding	323	0	-323	0	0	-323	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	S07 Zorg	126	0	-126	0	0	-126	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	S08 Welzijn en inclusie	8	0	-8	0	0	-8	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	S09 Gezondheid en sport	81	0	-81	0	0	-81	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	S10 Klimaat, energie en milieu	598	0	-598	0	0	-598	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	S12 Wonen en leefomgeving	56	0	-56	0	0	-56	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
3.14	**Airborne-middelen Masterplan**																														
	S03 Economie	47	0	-47	0	47	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
		47	0	-47	0	47	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
3.15	**Amateurkunst Ondermandaat**																														
	Geb 1 CSA	-14	0	14	0	0	14	-14	0	14	0	0	14	-14	0	14	0	0	14	-14	0	14	0	0	14	-14	0	14	0	0	14
	Geb 2 Noordwest	11	0	-11	0	0	-11	11	0	-11	0	0	-11	11	0	-11	0	0	-11	11	0	-11	0	0	-11	11	0	-11	0	0	-11
	Geb 3 Noordoost	6	0	-6	0	0	-6	6	0	-6	0	0	-6	6	0	-6	0	0	-6	6	0	-6	0	0	-6	6	0	-6	0	0	-6
	Geb 4 Presikhaaf	-2	0	2	0	0	2	-2	0	2	0	0	2	-2	0	2	0	0	2	-2	0	2	0	0	2	-2	0	2	0	0	2
	Geb 5 Malburgen	-2	0	2	0	0	2	-2	0	2	0	0	2	-2	0	2	0	0	2	-2	0	2	0	0	2	-2	0	2	0	0	2
	Geb 6 Schuytgraaf/Elderveld	1	0	-1	0	0	-1	1	0	-1	0	0	-1	1	0	-1	0	0	-1	1	0	-1	0	0	-1	1	0	-1	0	0	-1
	Geb 7 De Laar/Elden	-2	0	2	0	0	2	-2	0	2	0	0	2	-2	0	2	0	0	2	-2	0	2	0	0	2	-2	0	2	0	0	2
	Geb 8 RKV	2	0	-2	0	0	-2	2	0	-2	0	0	-2	2	0	-2	0	0	-2	2	0	-2	0	0	-2	2	0	-2	0	0	-2
		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
3.16	**Invulling taakstellingen**																														
	S00 Bestuur, dienstverlening en financien	22	0	-22	0	0	-22	22	0	-22	0	0	-22	22	0	-22	0	0	-22	22	0	-22	0	0	-22	22	0	-22	0	0	-22
	S04 Onderwijs	-3	0	3	0	0	3	-3	0	3	0	0	3	-3	0	3	0	0	3	-3	0	3	0	0	3	-3	0	3	0	0	3
	S11 Ruimtelijke ontwikkeling	-29	-10	19	0	0	19	-29	-10	19	0	0	19	-29	-10	19	0	0	19	-29	-10	19	0	0	19	-29	-10	19	0	0	19
		-10	-10	0	0	0	0	-10	-10	0	0	0	0	-10	-10	0	0	0	0	-10	-10	0	0	0	0	-10	-10	0	0	0	0
3.17	**Pilot Maatwerkvoorziening**																														
	Geb 1 CSA	2	0	-2	0	0	-2	2	0	-2	0	0	-2	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	Geb 2 Noordwest	1	0	-1	0	0	-1	1	0	-1	0	0	-1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	Geb 4 Presikhaaf	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	Geb 5 Malburgen	-2	0	2	0	0	2	-2	0	2	0	0	2	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	Geb 6 Schuytgraaf/Elderveld	-1	0	1	0	0	1	-1	0	1	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	Geb 7 De Laar/Elden	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
3.18	**Budget overboeking Wijkpanel**																														
	S00 Bestuur, dienstverlening en financien	-50	0	50	0	0	50	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	S08 Welzijn en inclusie	50	0	-50	0	0	-50	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
3.19	**Herverdeling budget Zorg**																														
	Geb 1 CSA	-663	0	663	0	0	663	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	Geb 2 Noordwest	-577	0	577	0	0	577	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	Geb 3 Noordoost	-625	0	625	0	0	625	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	Geb 4 Presikhaaf	-965	0	965	0	0	965	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	Geb 5 Malburgen	-992	0	992	0	0	992	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	Geb 6 Schuytgraaf/Elderveld	-308	0	308	0	0	308	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	Geb 7 De Laar/Elden	-272	0	272	0	0	272	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	Geb 8 RKV	-774	0	774	0	0	774	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	S07 Zorg	4.688	0	-4.688	0	-488	-5.176	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
		-488	0	488	0	-488	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
3.20	**VHF Plankosten anti cyclisch**																														
	S00 Bestuur, dienstverlening en financien	-375	0	375	0	0	375	-150	0	150	0	0	150	-150	0	150	0	0	150	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	S10 Klimaat, energie en milieu	275	0	-275	0	0	-275	150	0	-150	0	0	-150	150	0	-150	0	0	-150	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	S12 Wonen en leefomgeving	100	0	-100	0	0	-100	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
3.21	**Afvalbegroting 2021**																														
	S12 Wonen en leefomgeving	-1.346	-1.346	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
		-1.346	-1.346	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
3.22	**Prijs- en areaalcompensatie OR**																														
	Geb 1 CSA	115	0	-115	0	0	-115	115	0	-115	0	0	-115	115	0	-115	0	0	-115	115	0	-115	0	0	-115	115	0	-115	0	0	-115
	S01 Veiligheid	6	0	-6	0	0	-6	6	0	-6	0	0	-6	6	0	-6	0	0	-6	6	0	-6	0	0	-6	6	0	-6	0	0	-6
	S02 Bereikbaarheid	-88	0	88	0	0	88	227	0	-227	0	0	-227	227	0	-227	0	0	-227	227	0	-227	0	0	-227	227	0	-227	0	0	-227
	S12 Wonen en leefomgeving	-33	0	33	0	0	33	-348	0	348	0	0	348	-348	0	348	0	0	348	-348	0	348	0	0	348	-348	0	348	0	0	348
		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
3.23	**OR GO Programmering**																														
	S02 Bereikbaarheid	-297	0	297	0	-297	0	355	0	-355	0	355	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	S12 Wonen en leefomgeving	-958	0	958	0	-958	0	900	0	-900	0	900	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
		-1.255	0	1.255	0	-1.255	0	1.255	0	-1.255	0	1.255	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
3.24	**Technische aanpassingen programma Ruimte**																														
	S11 Ruimtelijke ontwikkeling	-101	-101	0	0	0	0	-101	-101	0	0	0	0	-101	-101	0	0	0	0	-101	-101	0	0	0	0	-101	-101	0	0	0	0
	S12 Wonen en leefomgeving	0	510	510	0	-510	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
		-101	409	510	0	-510	0	-101	-101	0	0	0	0	-101	-101	0	0	0	0	-101	-101	0	0	0	0	-101	-101	0	0	0	0
3.25	**Omzetten stelposten personeel**																														
	S00 Bestuur, dienstverlening en financien	-125	0	125	0	0	125	-125	0	125	0	0	125	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	S08 Welzijn en inclusie	125	0	-125	0	0	-125	125	0	-125	0	0	-125	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

Bijlage 3 bij raadsvoorstel Verzamelbesluit-3 2021: Specificatie per onderwerp naar Wijk-/Stadsprogramma's

Wijkprogramma's / Stadsprogramma's: Exploitatie		2021						2022						2023						2024						2025					
		Lasten	Baten	Exploitatie-resultaat	Mutatie reserve		Saldo	Lasten	Baten	Exploitatie-resultaat	Mutatie reserve		Saldo	Lasten	Baten	Exploitatie-resultaat	Mutatie reserve		Saldo	Lasten	Baten	Exploitatie-resultaat	Mutatie reserve		Saldo	Lasten	Baten	Exploitatie-resultaat	Mutatie reserve		Saldo
					Toevoeging	Onttrekking					Toevoeging	Onttrekking					Toevoeging	Onttrekking					Toevoeging	Onttrekking					Toevoeging	Onttrekking	
Nr.	Omschrijving	+ = toename	+ = toename		+ = toename	+ = toename		+ = toename	+ = toename		+ = toename	+ = toename		+ = toename	+ = toename		+ = toename	+ = toename		+ = toename	+ = toename		+ = toename	+ = toename		+ = toename	+ = toename		+ = toename	+ = toename	
	Toelichting	- = afname	- = afname		- = afname	- = afname		- = afname	- = afname		- = afname	- = afname		- = afname	- = afname		- = afname	- = afname		- = afname	- = afname		- = afname	- = afname		- = afname	- = afname		- = afname	- = afname	
3.26	**WLZ uitname 2021**																														
	Geb 1 CSA	-889	0	889	0	0	889	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	Geb 2 Noordwest	530	0	-530	0	0	-530	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	Geb 3 Noordoost	-211	0	211	0	0	211	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	Geb 4 Presikhaaf	-717	0	717	0	0	717	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	Geb 5 Malburgen	-557	0	557	0	0	557	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	Geb 6 Schuytgraaf/Elderveld	-21	0	21	0	0	21	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	Geb 7 De Laar/Elden	-524	0	524	0	0	524	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	Geb 8 RKV	-1.413	0	1.413	0	0	1.413	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	S07 Zorg	1.415	-2.389	-3.804	0	0	-3.804	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
		-2.389	-2.389	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
3.27	**Bijdrage Stichting Lezen**																														
	S04 Onderwijs	19	19	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
		19	19	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
3.28	**Afschrijving aanpassing Activa**																														
	Geb 1 CSA	-9	0	9	0	0	9	51	0	-51	0	0	-51	49	0	-49	0	0	-49	49	0	-49	0	0	-49	49	0	-49	0	0	-49
	Geb 2 Noordwest	-9	0	9	0	0	9	-2	0	2	0	0	2	-9	0	9	0	0	9	-9	0	9	0	0	9	-9	0	9	0	0	9
	Geb 3 Noordoost	13	0	-13	0	0	-13	10	0	-10	0	0	-10	8	0	-8	0	0	-8	8	0	-8	0	0	-8	8	0	-8	0	0	-8
	Geb 4 Presikhaaf	9	0	-9	0	0	-9	11	0	-11	0	0	-11	10	0	-10	0	0	-10	10	0	-10	0	0	-10	10	0	-10	0	0	-10
	Geb 5 Malburgen	-2	0	2	0	0	2	-12	0	12	0	0	12	-8	0	8	0	0	8	-11	0	11	0	0	11	-11	0	11	0	0	11
	Geb 6 Schuytgraaf/Elderveld	12	0	-12	0	0	-12	3	0	-3	0	0	-3	3	0	-3	0	0	-3	3	0	-3	0	0	-3	3	0	-3	0	0	-3
	Geb 7 De Laar/Elden	36	0	-36	0	0	-36	27	0	-27	0	0	-27	27	0	-27	0	0	-27	27	0	-27	0	0	-27	34	0	-34	0	0	-34
	Geb 8 RKV	-4	0	4	0	0	4	-5	0	5	0	0	5	-5	0	5	0	0	5	1	0	-1	0	0	-1	-4	0	4	0	0	4
	S00 Bestuur, dienstverlening en financien	-105	0	105	-105	0	210	-104	0	104	-115	0	219	-105	0	105	-110	0	215	-105	0	105	-118	0	222	-145	0	145	47	0	98
	S01 Veiligheid	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	S02 Bereikbaarheid	-5	0	5	10	10	5	-68	0	68	3	3	68	-65	0	65	0	0	65	-60	0	60	0	0	60	-64	0	64	0	0	64
	S03 Economie	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	S04 Onderwijs	-126	0	126	86	0	41	-117	0	117	86	0	30	-117	0	117	86	0	31	-117	0	117	86	0	31	-117	0	117	86	0	31
	S05 Cultuur	-1	0	1	0	0	1	5	0	-5	0	0	-5	5	0	-5	0	0	-5	5	0	-5	0	0	-5	5	0	-5	0	0	-5
	S08 Welzijn en inclusie	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	S09 Gezondheid en sport	135	0	-135	0	0	-135	153	0	-153	0	0	-153	154	0	-154	0	0	-154	153	0	-153	0	0	-153	153	0	-153	0	0	-153
	S11 Ruimtelijke ontwikkeling	-6	0	6	0	0	6	-6	0	6	0	0	6	-6	0	6	0	0	6	-6	0	6	0	0	6	-6	0	6	0	0	6
	S12 Wonen en leefomgeving	84	0	-84	0	0	-84	84	0	-84	0	0	-84	84	0	-84	0	0	-84	84	0	-84	0	0	-84	-39	0	39	0	0	39
		19	0	-19	-9	10	0	29	0	-29	-26	3	0	24	0	-24	-23	0	0	31	0	-31	-31	0	0	-134	0	134	134	0	0
3.29	**Interne rente aanpassing Activa en Treasury**																														
	Geb 1 CSA	-26	0	26	0	0	26	-41	0	41	0	0	41	-37	0	37	0	0	37	-34	0	34	0	0	34	-31	0	31	0	0	31
	Geb 2 Noordwest	-95	0	95	0	0	95	-131	0	131	0	0	131	-126	0	126	0	0	126	-122	0	122	0	0	122	-117	0	117	0	0	117
	Geb 3 Noordoost	-13	0	13	0	0	13	-27	0	27	0	0	27	-26	0	26	0	0	26	-24	0	24	0	0	24	-23	0	23	0	0	23
	Geb 4 Presikhaaf	-30	0	30	0	0	30	-62	0	62	0	0	62	-59	0	59	0	0	59	-56	0	56	0	0	56	-53	0	53	0	0	53
	Geb 5 Malburgen	-28	0	28	0	0	28	-54	0	54	0	0	54	-50	0	50	0	0	50	-45	0	45	0	0	45	-41	0	41	0	0	41
	Geb 6 Schuytgraaf/Elderveld	-85	0	85	0	0	85	-178	0	178	0	0	178	-170	0	170	0	0	170	-163	0	163	0	0	163	-155	0	155	0	0	155
	Geb 7 De Laar/Elden	-2	0	2	0	0	2	-14	0	14	0	0	14	-14	0	14	0	0	14	-13	0	13	0	0	13	-13	0	13	0	0	13
	Geb 8 RKV	-23	0	23	0	0	23	-44	0	44	0	0	44	-41	0	41	0	0	41	-39	0	39	0	0	39	-37	0	37	0	0	37
	S00 Bestuur, dienstverlening en financien	2.024	121	-1.903	-57	0	-1.847	3.194	46	-3.148	383	0	-3.531	2.665	46	-2.619	774	0	-3.393	2.302	46	-2.256	1.000	0	-3.256	2.176	46	-2.131	990	0	-3.121
	S01 Veiligheid	-38	0	38	0	0	38	-73	0	73	0	0	73	-71	0	71	0	0	71	-68	0	68	0	0	68	-66	0	66	0	0	66
	S02 Bereikbaarheid	-287	0	287	158	158	287	-556	0	556	317	317	556	-536	0	536	309	309	536	-517	0	517	301	301	517	-497	0	497	294	294	497
	S03 Economie	-18	0	18	0	0	18	-36	0	36	0	0	36	-34	0	34	0	0	34	-33	0	33	0	0	33	-32	0	32	0	0	32
	S04 Onderwijs	-480	0	480	0	0	480	-831	0	831	0	0	831	-801	0	801	0	0	801	-771	0	771	0	0	771	-741	0	741	0	0	741
	S05 Cultuur	-184	0	184	0	0	184	-354	0	354	0	0	354	-338	0	338	0	0	338	-322	0	322	0	0	322	-305	0	305	0	0	305
	S06 Participatie en armoedebestrijding	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	S07 Zorg	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	S08 Welzijn en inclusie	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	S09 Gezondheid en sport	-1	0	1	0	0	1	-59	0	59	0	0	59	-56	0	56	0	0	56	-54	0	54	0	0	54	-51	0	51	0	0	51
	S11 Ruimtelijke ontwikkeling	-30	0	30	0	0	30	-84	0	84	0	0	84	-84	0	84	0	0	84	-84	0	84	0	0	84	-84	0	84	0	0	84
	S12 Wonen en leefomgeving	-505	0	505	0	0	505	-986	0	986	0	0	986	-949	0	949	0	0	949	-912	0	912	0	0	912	-875	0	875	0	0	875
		178	121	-57	102	158	0	-337	46	383	700	317	0	-728	46	774	1.083	309	0	-954	46	1.000	1.301	301	0	-944	46	990	1.284	294	0
3.30	**Interne rente aanpassing bestemmingsreserves**																														
	Geb 2 Noordwest	11	0	-11	0	0	-11	11	0	-11	0	0	-11	11	0	-11	0	0	-11	11	0	-11	0	0	-11	11	0	-11	0	0	-11
	Geb 3 Noordoost	34	0	-34	0	0	-34	34	0	-34	0	0	-34	34	0	-34	0	0	-34	34	0	-34	0	0	-34	34	0	-34	0	0	-34
	Geb 4 Presikhaaf	11	0	-11	0	0	-11	11	0	-11	0	0	-11	11	0	-11	0	0	-11	11	0	-11	0	0	-11	11	0	-11	0	0	-11
	Geb 5 Malburgen	11	0	-11	0	0	-11	11	0	-11	0	0	-11	11	0	-11	0	0	-11	11	0	-11	0	0	-11	11	0	-11	0	0	-11
	Geb 7 De Laar/Elden	11	0	-11	0	0	-11	11	0	-11	0	0	-11	11	0	-11	0	0	-11	11	0	-11	0	0	-11	11	0	-11	0	0	-11
	S00 Bestuur, dienstverlening en financien	-244	0	244	340	0	-96	-359	0	359	360	0	-1	-390	0	390	341	0	48	-378	0	378	324	0	54	-374	0	374	323	0	51
	S02 Bereikbaarheid	2	0	-2	0	0	-2	2	0	-2	0	0	-2	2	0	-2	0	0	-2	2	0	-2	0	0	-2	2	0	-2	0	0	-2
	S05 Cultuur	59	0	-59	0	0	-59	166	0	-166	0	0	-166	167	0	-167	0	0	-167	168	0	-168	0	0	-168	167	0	-167	0	0	-167
	S09 Gezondheid en sport	-18	0	18	0	0	18	-16	0	16	0	0	16	-13	0	13	0	0	13	-11	0	11	0	0	11	-9	0	9	0	0	9
	S10 Klimaat, energie en milieu	-10	0	10	0	0	10	-11	0	11	0	0	11	-11	0	11	0	0	11	-12	0	12	0	0	12	-13	0	13	0	0	13
	S11 Ruimtelijke ontwikkeling	-116	0	116	0	0	116	-127	0	127	0	0	127	-90	0	90	0	0	90	-94	0	94	0	0	94	-98	0	98	0	0	98
	S12 Wonen en leefomgeving	-92	0	92	0	0	92	-94	0	94	0	0	94	-84	0	84	0	0	84	-76	0	76	0	0	76	-76	0	76	0	0	76
		-340	0	340	340	0	0	-360	0	360	360	0	0	-341	0	341	341	0	0	-324	0	324	324	0	0	-323	0	323	323	0	0
	Totaal generaal	**7.632**	**9.357**	**1.725**	**308**	**-1.417**	**0**	**6.689**	**5.948**	**-741**	**1.034**	**1.775**	**0**	**-841**	**201**	**1.042**	**1.401**	**359**	**0**	**817**	**2.110**	**1.292**	**1.594**	**302**	**0**	**-1.408**	**39**	**1.447**	**1.741**	**294**	**0**

Meerjaren InvesteringsPlan (MIP)		2021						2022						2023						2023						2024					
		Lasten	Baten	Exploitatie-resultaat	Mutatie reserve		Saldo	Lasten	Baten	Exploitatie-resultaat	Mutatie reserve		Saldo	Lasten	Baten	Exploitatie-resultaat	Mutatie reserve		Saldo	Lasten	Baten	Exploitatie-resultaat	Mutatie reserve		Saldo	Lasten	Baten	Exploitatie-resultaat	Mutatie reserve		Saldo
					Toevoeging	Onttrekking					Toevoeging	Onttrekking					Toevoeging	Onttrekking					Toevoeging	Onttrekking					Toevoeging	Onttrekking	
Nr.	Omschrijving	+ = toename	+ = toename		+ = toename	+ = toename		+ = toename	+ = toename		+ = toename	+ = toename		+ = toename	+ = toename		+ = toename	+ = toename		+ = toename	+ = toename		+ = toename	+ = toename		+ = toename	+ = toename		+ = toename	+ = toename	
	Toelichting	- = afname	- = afname		- = afname	- = afname		- = afname	- = afname		- = afname	- = afname		- = afname	- = afname		- = afname	- = afname		- = afname	- = afname		- = afname	- = afname		- = afname	- = afname		- = afname	- = afname	
							x € 1.000,--						*x € 1.000,--*						*x € 1.000,--*						*x € 1.000,--*						*x € 1.000,--*
4.01	**SPUK-subsidie Sport 2021** ***(zie ook 2.01)***																														
	IS09 Gezondheid en sport	2.037	2.037	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
		2.037	**2.037**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**
	Totaal generaal	**2.037**	**2.037**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**

Bijlage 4 Actualisatie begrotingssubsidies

		Begroting 2021 primitief	Begroting 2021 na wijziging	Begroting na VZB-3 2021	Begroting na VZB-3 2022	accres	administratieve correctie	naamswijziging	incidenteel naar begrotingssub:	uitvoering
1	Arnhemse Sport Federatie	273	12.137	22.000	12.319		x			x
2	Bijzonder in Arnhem	0		1.500	0		x			
3	Centrum voor Activerend Werk	127.913	135.413	310.000	137.445		x			
4	De Onderwijsspecialisten	0		122.000	122.000		x			
5	Expertise Centrum Samenleving	0		19.984	19.984		x			
6	Groepspraktijk van Verloskundigen	0		17.760	0		x			
7	IVIO-Opleidingen	175.000		179.025	179.025	x				
8	Kluppluz BV	215.204	282.037	288.642	288.642	x	x			
9	Leger des Heils Gelderland	127.629		489.902	497.169		x			
10	Pro Persona Arnhem	31.162		46.536	31.163	x	x			
11	Recreatieve Vereniging Craneveer	0		3.400	0		x			
12	REIJE Energiediensten BV	0		0	80.000				x	
13	SIMON scholen	0		73.980	73.980		x			x
14	St Vrienden van de Ernemse Optog	0		0	5.000				x	
15	St. Airborne Region	0		72.500	80.000		x			
16	St. Bridge to Liberation	0		305.000	400.000		x			x
17	St. Buddy to Buddy Nederland	0		55.000	0		x			x
18	St. Citymarketing Arnhem (voorheen St. Made in Arnhem)	0		325.000	329.875		x	x		
19	St. De Instap	43.743		50.000	50.000					x
20	St. Delta Kath.- en prot onderwijs	101.144		418.527	418.527		x			
21	St. Eusebius	210.383		293.506	293.506		x			
22	St. Flores Onderwijs	0		732.000	732.000		x			x
23	St. Gym & Turnen Arnhem	90.000		122.370	122.370	x	x			
24	St. Halt, team Gelderland	19.859		21.093	21.093	x				
25	St. Het Omgangshuis Arnhem	0		128.422	0		x			
26	St. Jeugdland	66.369		67.892	67.892	x				
27	St. Koningsdag Arnhem	0		0	10.000				x	
28	St. Kruispunt	207.879		232.344	232.344					x
29	St. Leergeld Arnhem	239.390		319.890	319.890		x			
30	St. Moviera	3.274.919		3.408.685	3.459.806					x
31	St. Ontwerp Platform Arnhem	0		20.000	20.000		x			
32	St. Phion (voorheen Het Gelders Orkest)	0 (67.980)		68.718	69.748	x		x		
33	St. PRAGO	88.730	94.000	101.162	101.162	x				x
34	St. Present	0		20.877	20.877		x			
35	St. Productiehuis Plaatsmaken	182.204		189.515	192.281	x	x			
36	St. Rijnstad	6.868.747	6.975.408	7.382.465	8.134.414	x	x			x
37	St. Rijnstate Ziekenhuis	16.318		52.958	52.965		x			
38	St. Rozet	8.728.343		8.824.961	8.914.555	x				

		Begroting 2021 primitief	Begroting 2021 na wijziging	Begroting na VZB-3 2021	Begroting na VZB-3 2022	accres	administratieve correctie	naamswijziging	incidenteel naar begrotingssub	uitvoering
39	St. Sinterklaasintocht Arnhem	0		3.133	3.133		x			
40	St. Sportcentrum Rijkerswoerd	501.878		516.120	509.406	x	x			
41	St. Stoelenproject De Duif	225.467		227.200	230.583	x				
42	St. Streekomroep Middel Gelderland (voorheen RTV Arnhem)	0 (127.485)		128.869	130.802	x		x		
43	St. Veilig Thuis Gelderland Midden	2.353.494	2.378.531	2.922.316	2.966.594					x
44	St. Vitesse Betrokken	58.514		59.000	59.000	x				
45	St. Vluchtelingenwerk Oost-Ned	286.710		517.643	294.465					x
46	Stichting Het Huurdershuis	43.992	44.892	52.351	52.351	x	x			
47	Stichting Schakel025	0		124.489	126.356	x	x			
48	Verloskundig centr Puur Vroedvrouwen	0		19.650	0		x			x
49	Voedselbank Arnhem	0		30.000	30.000					x
50	Vrijwilligersgala On Ganse	0		17.500	17.500			x		x
51	Wijkv. Penseelstreek Hoogkamp	0		4.700	0		x			
52	Wijkvereniging Angerenstein	0		2.292	0		x			
53	Wijkvereniging Burgemeesterskwartier	0		2.760	0		x			
54	Wijkvereniging De Oostelaar	0		6.045	0		x			
55	Wijkvereniging Molenbeke	0		1.967	0		x			
56	Wijkvereniging Paasberg Wellenstein	0		2.217	0		x			
57	Wijkvereniging Transvaal	0		764	0		x			

Voor de blauw gearceerde cellen in de kolom begroting 2022 geldt dat de bedragen zijn opgehoogd ten opzichte van de door de raad vastgestelde primitieve Begroting 2022.

Toelichtingen op uitvoering

1. Arnhemse Sport Federatie

Bij de primitieve begroting was het subsidiebudget nog niet gekoppeld aan deze specifieke organisatie, bij Verzamelbesluit-2 2021 is dat wel gebeurd. Vervolgens is er in 2021 een hoger bedrag toegekend, omdat de federatie onder andere vanwege de coronacrisis een grotere rol pakt als belangenbehartiger van de sportaanbieders in Arnhem.

13. SIMON scholen

De subsidie stond bij de primitieve begroting nog op algemeen kostenbudget. Het subsidiebedrag is afhankelijk van het GOAB-budget van het rijk. Dit bedrag wordt jaarlijks over de scholen verdeeld.

16. St. Bridge to Liberation

Stichting Bridge to Liberation ontvangt al meerdere jaren begrotingssubsidie. Het budget voor 2021 stond bij opstellen van de primitieve begroting echter nog onder algemeen kostenbudget. Dit wordt nu als subsidiebudget op naam gezet. Toename 2022 betreft amendement 21A62 bij de Begroting 2022.

17. St. Buddy to Buddy Nederland

Bij de primitieve begroting stond het budget nog onder een algemeen kostenbudget. Het subsidiebedrag valt tevens hoger uit dan in 2020, door toename van het aantal buddykoppels dat door de stichting gematcht wordt.

19. St. De Instap

Vanwege toegenomen complexiteit van de begeleidingsvragen en hiermee stijgende kosten is een hoger subsidiebedrag toegekend dan in eerste instantie begroot.

22. St. Flores Onderwijs

De subsidie stond bij de primitieve begroting nog op algemeen kostenbudget. Het subsidiebedrag is afhankelijk van het GOAB-budget van het rijk. Dit bedrag wordt jaarlijks over de scholen verdeeld.

28. St. Kruispunt

Vanwege een verruiming van de openingstijden is een hoger subsidiebedrag toegekend dan in eerste instantie begroot.

30. St. Moviera

Het subsidiebedrag voor 2021 valt hoger uit dan in eerste instantie begroot, door uitbreiding van formatie in de crisisopvang en door uitbreiding van de aanpak voor kinderen in de opvang.

33. St. PRAGO

De ophoging tot € 94.000 is besloten in Verzamelbesluit-3 2020. De verdere ophoging betreft accres plus compensatie wegvallen bijdrage Oranje Fonds.

36. St. Rijnstad

Bij Verzamelbesluit-2 20201 is de subsidie opgehoogd tot € 7 miljoen. Aanvullend wordt de subsdie opgehoogd voor projecten in de wijken, subsidie voor Next Step, accres en door administratieve correcties vanwege algemene kostenbudgetten die nog niet als subsidie waren aangemerkt, maar wel als zodanig aan Rijnstad verstrekt werden.

43. St. Veilig Thuis Gelderland Midden

Arnhem ontvangt als centrumgemeente de decentralisatie-uitkering Vrouwenopvang. € 0,5 miljoen aan extra middelen die Arnhem van het rijk ontvangt worden als subsidie verleent aan Stichting Veilig Thuis Gelderland Midden. Daarnaast ontvangt de stichting een extra subsidie voor het project MDA++, die wordt gedekt vanuit een specifieke uitkering van het Rijk. Beide was nog niet in de begroting 2021 verwerkt.

45. St. Vluchtelingenwerk Oost-Ned

Het subsidiebedrag voor 2021 valt hoger uit dan in eerste instantie begroot, voornamelijk door toename in het aantal vluchtelingen/statushouders dat door vluchtelingenwerk begeleid wordt. Dit aantal fluctueert jaarlijks in relatie tot de instroom.

48. Verloskundig centrum Puur Vroedvrouwen

Verloskundig centrum Puur Vroedvrouwen ontvangt al meerdere jaren begrotingssubsidie. Dit budget stond in de primitieve begroting echter nog onder algemeen kostenbudget. De toekenning is daarnaast verhoogd voor het organiseren van meer bijeenkomsten 'pre-pregnancy'.

49. Voedselbank Arnhem

De subsidie wordt verhoogd naar aanleiding van motie 'Stop menstruatiearmoede', 20M336. Zie raadsbrief 23/02/2021, zaaknummer 550586.

50. Vrijwilligersgala On Ganse

In de Begroting 2021 stond een subsidie van € 10.000 onder een andere naam (St. Arnh Stadsprijs v. Vrijwilligers). In 2021 wordt een hoger bedrag toegekend, omdat 2020 vanwege corona niet doorging.

GEMEENTE Arnhem

Besluit van	22 december 2021
Zaaknummer	621899

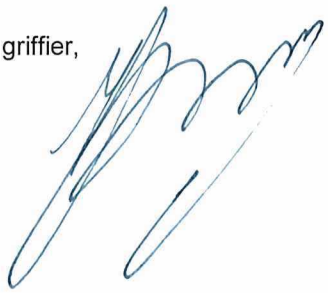
DE RAAD VAN DE GEMEENTE ARNHEM;

gelezen het voorstel van burgemeester en wethouders van 30 november 2021, nummer: 621899;

gelet op artikel 18 van het Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten;
besluit:

De definitieve geautoriseerde stand van de begroting 2021 tot met de raadsvergadering van 22 december 2021 voor zowel de exploitatie, als de investeringen vast te stellen.

De griffier,

De voorzitter,

Geautoriseerde stand Begroting 2021 tot en met de raadsvergadering van 22 december 2021

Voor de gemeenteraadsvergadering d.d.:	22 december 2021
Zaaknummer:	621899
Portefeuillehouders:	Paping

Resultaat van bespreking:

Aan de gemeenteraad, 17 december 2021

De gemeenteraad wordt voorgesteld om de definitieve geautoriseerde stand Begroting 2021 tot en met de raadsvergadering van 22 december 2021 vast te stellen, voor zowel de exploitatie als de investeringen. Overeenkomstig artikel 18 van het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV) dient de gemeenteraad de standen vast te leggen. Het betreft een administratieve handeling.

Het Dagelijks Bestuur van de Agendacommissie heeft daarom besloten dit voorstel direct, dat wil zeggen zonder voorafgaande raadskamerbespreking, toe te voegen aan de agenda van de besluitvormende vergadering.

De raadsadviseur, De voorzitter,

M. Piscaer C.J.M. Kalthoff

RAADSVOORSTEL

Aan de gemeenteraad

Zaaknummer 621899

Onderwerp: Geautoriseerde stand Begroting 2021 tot en met de raadsvergadering van 22 december 2021

Voorstel

1. De definitieve geautoriseerde stand Begroting 2021 tot en met de raadsvergadering van 22 december 2021 vast te stellen, voor zowel de exploitatie (bijlage 1) als de investeringen (bijlage 2).

Inleiding

Op basis van het budgetrecht is het wijzigen van de begroting een taak van uw raad. In het Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten (BBV) wordt deze budgettoewijzende taak van de gemeenteraad vastgesteld op het niveau van de programmabegroting. Wijzigingen die van invloed zijn op het niveau van lasten, baten of mutaties reserves van een programma moeten dus altijd ter vaststelling worden voorgelegd.

In de raadsbrief "Financiële positie en doorkijk begroting" van 16 januari 2018 (zaaknr. 203496) is melding gedaan van een met ingang van de MJPB 2018-2021 gewijzigde aanpak met betrekking tot de begrotingswijzigingen bij raadsvoorstellen. Met ingang van de MJPB 2018-2021 is gekozen voor een andere vorm van presenteren:

1. In het format voor wijzigingen op de begroting worden alleen nog de mutaties opgenomen.
   Dus niet meer zoals tot 1-1-2018 gebruikelijk was een stand van vóór en van ná de mutatie(s).
2. In het format voor wijzigingen op de begroting worden ook de meerjarige (lopend jaar +3) mutaties opgenomen.
   Dus niet meer zoals tot 1-1-2018 gebruikelijk was alleen de mutaties van het lopende jaar.

Met het oog op het genoemde budgetrecht van de raad, moet uw raad - ondanks deze andere vorm van presenteren - zicht blijven houden op de stand c.q. het verloop van de begroting. Daarnaast stelt het Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten (BBV) in artikel 18 dat in de besluiten tot wijziging van de begroting, de mutatie en het nieuw geraamde bedrag dient te worden vastgesteld.
Met name het laatstgenoemde punt, het vaststellen van het nieuw geraamde bedrag, is aanleiding geweest om de aanpak van begrotingswijzigingen te herzien. Doordat voorstellen soms worden aangehouden of teruggenomen gebeurde het te vaak dat de nieuw geraamde bedragen niet meer corresponderen met de feiten van dat moment.
Om dit inzicht toch te kunnen waarborgen wordt periodiek een standenoverzicht ter vaststelling aan uw raad voorgelegd.

GEMEENTE Arnhem

Door middel van het hiervoor genoemde standenoverzicht wordt inzichtelijk gemaakt welke besluiten met financiële effecten uw raad gedurende het jaar heeft genomen.
Wat was de startpositie in het betreffende jaar, welke mutaties zijn daarop doorgevoerd en wat is vervolgens de nieuwe stand? Dit alles op wijk-/stadsprogrammaniveau voor zowel de exploitatie als de investeringen.
Het standenoverzicht wordt in ieder geval twee keer in een jaar aan de raad voorgelegd. Voor u ligt nu standenoverzicht-2 begroting 2021 tot en met de raadsvergadering van 15 december 2021.

Beoogd effect

Het inzichtelijk maken van de totaalstand - startpositie en de formeel en rechtmatig vastgestelde mutaties daarop - van de jaarschijf 2021 van de vigerende Begroting 2021.

Argumenten

In de bijlagen 1 en 2 bij dit voorstel is een en ander per wijk-/stadsprogramma nader uitgewerkt, te weten: het onderwerp/de reden van de mutatie(s), in welke raadsvergadering er formeel toe is besloten, het daarbij behorende zaaknummer, het nummer van de concernbegrotingswijziging en de financiële effecten. Over alle in het standenoverzicht genoemde onderwerpen heeft uw raad al specifiek en formeel besloten. Door een en ander in een totaaloverzicht voor te leggen en vast te laten stellen heeft uw raad een compleet totaalbeeld van de Begroting 2021 tot en met de raadsvergadering van 22 december 2021.

Samengevat is het document Begroting 2021 aangevuld met de volgende items/onderwerpen:

Items	**Raads-vergadering**	**Zaak-nummer**	**Nr. Concern-begr.wijziging**
Ontwerp Begroting 2021	11-11-20	504479	-
- Structureel Effect Vorig dienstjaar (SEV):			21-000
(besluitvorming na raadsvergadering juli 2020; na totstandkoming document Begroting 2021)			
** Middachtensingel - Kinderkamp*	*16-12-20*	*491439*	*20-012*
** Budgetoverheveling 2020-2021*	*16-12-20*	*523982*	*20-016*
** Verzamelbesluit-3 2020*	*16-12-20*	*527318*	*20-030*
- Herinrichting Bergstraat en Coehoornstraat	30-09-20	452989	21-008
- Kapschuur Hoogstambrigade Schuytgraaf	16-12-20	435331	21-001
- Invoering Scanparkeren	15-03-21	487424	20-014
- Verzamelbesluit-1 2021	14-04-21	552323	21-010
- Afvalstoffenheffing tgv stoppen Diftar	26-05-21	566741	21-003
- Turap-1 2021	30-06-21	562249	21-004
- Mutatie BR Zuidelijk Binnenstad	30-06-21	562251	21-005
- Resultaatbestemming 2020	30-06-21	562251	21-006
- Fietsenstalling Rozet	21-07-21	567708	21-007
- Verzamelbesluit-2 2021	21-07-21	583297	21-020
- Turap-2 2021	10-11-21	603613	21-009
- Ontwikkeling Gele Rijdersplein		470905	21-002
- Budgetoverheveling 2021-2022		617947	21-013
- Verzamelbesluit-3 2021	22-12-21	621883	21-030

Kanttekeningen en risico's

Niet van toepassing.

Financiën

Voor het totaalbeeld van de exploitatie, inclusief de mutaties op de reserves, en de investeringen wordt kortheidshalve verwezen naar respectievelijk bijlage 1 en bijlage 2 bij dit voorstel.

Uitvoering

Na vaststelling van de definitieve geautoriseerde stand 2021 zal de stand worden uitgezet als definitief begroot kader voor het Jaarverslag 2021.

Communicatie

Niet van toepassing

Bijlagen

Stukken voor gemeenteraad

- Raadsvoorstel definitieve geautoriseerde stand begroting 2021 t/m raadsvergadering van 22 december 2021
- Bijlage 1 Standenoverzicht-2 begroting 2021 t/m raadsvergadering van 22 december 2021: Exploitatie
- Bijlage 2 Standenoverzicht-2 begroting 2021 t/m raadsvergadering van 22 december 2021: Investeringen

RAADSVOORSTEL

Besluit van	
Zaaknummer	621899

DE RAAD VAN DE GEMEENTE ARNHEM;

gelezen het voorstel van burgemeester en wethouders van 30 november 2021, nummer: 621899;

gelet op artikel 18 van het Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten;
besluit:

De definitieve geautoriseerde stand van de begroting 2021 tot met de raadsvergadering van 22 december 2021 voor zowel de exploitatie, als de investeringen vast te stellen.

De griffier, De voorzitter,

GEMEENTE Arnhem

Bijlage 1: Bij raadsvoorstel Standenoverzicht-2 Begroting 2021 t/m raadsvergadering 22 december 2021 (*zaaknr. 621899*): **Exploitatie**

*** Voorstellen die nog niet door de Raad zijn vastgesteld, zijn meegenomen in dit standenoverzicht en zijn te herkennen aan het rode lettertype.**

Wijk- / Stedelijke programma's	Raads-vergad. d.d.	Zaak - nr.	Nr. Begr.-wijz.	2021 Lasten	Baten	Expl.-result.	Mutatie reserves Toe-voeg.	Ont-trekk.	Saldo
Wijkprogramma's									
Geb 1: Centrum, Spijkerkwartier, Arnhemse Broek									
Ontwerp Begroting 2021 (boekwerk)	11-11-20	504479	-	29.846	9.566	-20.280	20	8	-20.292
- Structureel Effect Vorig dienstjaar (SEV):			21-000						
(besluitvorming na Raad juli 2020)									
- Budgetoverheveling 2020-2021	*16-12-20*	*523982*	*20-016*	454	0	-454	0	454	0
- Verzamelbesluit-3 2020	*16-12-20*	*527318*	*20-030*	-87	28	114	0	0	114
- Invoering Scanparkeren	15-03-21	487424	20-014	63	600	537	537	0	0
- Verzamelbesluit-1 2021	14-04-21	552323	21-010	41	46	6	0	0	6
- Turap-1 2021	30-06-21	562249	21-004	72	0	-72	0	0	-72
- Resultaatbestemming 2020	30-06-21	562251	21-006	42	0	-42	0	42	0
- Verzamelbesluit-2 2021	21-07-21	583297	21-020	-2.285	15	2.300	4	72	2.367
- Turap-2 2021	10-11-21	603613	21-009	-249	-1.840	-1.591	0	0	-1.591
- Budgetoverheveling 2021-2022		617947	21-013	-566	0	566	566	0	0
- Verzamelbesluit-3 2021	22-12-21	621883	21-030	-1.121	39	1.161	-52	-23	1.189
Stand t/m de Raad van 22 december 2021				26.211	8.454	-17.757	1.075	552	-18.280
Geb 2: Noordwest									
Ontwerp Begroting 2021 (boekwerk)	11-11-20	504479	-	28.754	1.768	-26.986	100	44	-27.042
- Structureel Effect Vorig dienstjaar (SEV):			21-000						
(besluitvorming na Raad juli 2020)									
- Budgetoverheveling 2020-2021	*16-12-20*	*523982*	*20-016*	94	0	-94	0	94	0
- Verzamelbesluit-3 2020	*16-12-20*	*527318*	*20-030*	286	20	-266	0	0	-266
- Verzamelbesluit-1 2021	14-04-21	552323	21-010	-28	22	50	0	0	50
- Turap-1 2021	30-06-21	562249	21-004	62	0	-62	0	0	-62
- Resultaatbestemming 2020	30-06-21	562251	21-006	36	0	-36	0	36	0
- Verzamelbesluit-2 2021	21-07-21	583297	21-020	219	7	-212	2	109	-104
- Turap-2 2021	10-11-21	603613	21-009	-379	0	379	0	0	379
- Budgetoverheveling 2021-2022		617947	21-013	-31	0	31	31	0	0
- Verzamelbesluit-3 2021	22-12-21	621883	21-030	173	59	-113	0	40	-74
Stand t/m de Raad van 22 december 2021				29.184	1.876	-27.308	134	324	-27.118
Geb 3: Noordoost									
Ontwerp Begroting 2021 (boekwerk)	11-11-20	504479	-	23.475	1.622	-21.853	66	29	-21.890
- Structureel Effect Vorig dienstjaar (SEV):			21-000						
(besluitvorming na Raad juli 2020)									
- Budgetoverheveling 2020-2021	*16-12-20*	*523982*	*20-016*	181	0	-181	0	181	0
- Verzamelbesluit-3 2020	*16-12-20*	*527318*	*20-030*	-149	22	171	0	0	171
- Verzamelbesluit-1 2021	14-04-21	552323	21-010	-32	24	56	0	0	56
- Turap-1 2021	30-06-21	562249	21-004	54	0	-54	0	0	-54
- Resultaatbestemming 2020	30-06-21	562251	21-006	32	0	-32	0	32	0
- Verzamelbesluit-2 2021	21-07-21	583297	21-020	521	13	-507	5	95	-417
- Turap-2 2021	10-11-21	603613	21-009	-331	0	331	0	0	331
- Budgetoverheveling 2021-2022		617947	21-013	-69	0	69	69	0	0
- Verzamelbesluit-3 2021	22-12-21	621883	21-030	-612	9	621	0	40	661
Stand t/m de Raad van 22 december 2021				23.069	1.690	-21.379	141	377	-21.142
Geb.4: Presikhaaf									
Ontwerp Begroting 2021 (boekwerk)	11-11-20	504479	-	23.787	1.962	-21.825	117	74	-21.868
- Structureel Effect Vorig dienstjaar (SEV):			21-000						
(besluitvorming na Raad juli 2020)									
- Budgetoverheveling 2020-2021	*16-12-20*	*523982*	*20-016*	31	0	-31	0	31	0
- Verzamelbesluit-3 2020	*16-12-20*	*527318*	*20-030*	-538	33	571	0	0	571
- Verzamelbesluit-1 2021	14-04-21	552323	21-010	-49	35	84	0	0	84
- Turap-1 2021	30-06-21	562249	21-004	67	0	-67	0	0	-67
- Resultaatbestemming 2020	30-06-21	562251	21-006	39	0	-39	0	39	0
- Verzamelbesluit-2 2021	21-07-21	583297	21-020	1.319	60	-1.259	-22	47	-1.189
- Turap-2 2021	10-11-21	603613	21-009	-239	0	239	0	0	239
- Budgetoverheveling 2021-2022		617947	21-013	-34	0	34	34	0	0
- Verzamelbesluit-3 2021	22-12-21	621883	21-030	-1.466	63	1.529	0	40	1.569
Stand t/m de Raad van 22 december 2021				22.917	2.154	-20.763	129	231	-20.661
Geb 5: Malburgen									
Ontwerp Begroting 2021 (boekwerk)	11-11-20	504479	-	35.570	3.894	-31.676	193	73	-31.796
- Structureel Effect Vorig dienstjaar (SEV):			21-000						
(besluitvorming na Raad juli 2020)									
- Budgetoverheveling 2020-2021	*16-12-20*	*523982*	*20-016*	43	0	-43	0	43	0
- Verzamelbesluit-3 2020	*16-12-20*	*527318*	*20-030*	-78	71	149	0	0	149
- Verzamelbesluit-1 2021	14-04-21	552323	21-010	-70	33	103	0	0	103
- Turap-1 2021	30-06-21	562249	21-004	99	0	-99	0	0	-99
- Resultaatbestemming 2020	30-06-21	562251	21-006	57	0	-57	0	57	0
- Verzamelbesluit-2 2021	21-07-21	583297	21-020	-2.365	20	2.385	4	153	2.534
- Turap-2 2021	10-11-21	603613	21-009	-186	0	186	0	0	186
- Budgetoverheveling 2021-2022		617947	21-013	-89	0	89	89	0	0
- Verzamelbesluit-3 2021	22-12-21	621883	21-030	-1.297	52	1.349	0	40	1.389
Stand t/m de Raad van 22 december 2021				31.681	4.069	-27.612	286	366	-27.533

Bijlage 1: Bij raadsvoorstel Standenoverzicht-2 Begroting 2021 t/m raadsvergadering 22 december 2021 (*zaaknr. 621899*): **Exploitatie**

*** Voorstellen die nog niet door de Raad zijn vastgesteld, zijn meegenomen in dit standenoverzicht en zijn te herkennen aan het rode lettertype.**

Wijk- / Stedelijke programma's	Raads-vergad. d.d.	Zaak - nr.	Nr. Begr.-wijz.	2021					
				Lasten	Baten	Expl.-result.	Mutatie reserves		Saldo
							Toe-voeg.	Ont-trekk.	
Geb 6: Schuytgraaf / Elderveld									
Ontwerp Begroting 2021 (boekwerk)	11-11-20	504479	-	25.587	2.541	-23.046	242	104	-23.184
- Structureel Effect Vorig dienstjaar (SEV):			21-000						
(besluitvorming na Raad juli 2020)									
- Budgetoverheveling 2020-2021	*16-12-20*	*523982*	*20-016*	190	0	-190	0	190	0
- Verzamelbesluit-3 2020	*16-12-20*	*527318*	*20-030*	-2.123	22	2.144	0	0	2.144
- Kapschuur Hoogstambrigade Schuytgraaf	16-12-20	435331	21-001	0	0	0	0	0	0
- Verzamelbesluit-1 2021	14-04-21	552323	21-010	-27	18	44	0	0	44
- Turap-1 2021	30-06-21	562249	21-004	46	0	-46	0	0	-46
- Resultaatbestemming 2020	30-06-21	562251	21-006	27	0	-27	0	27	0
- Verzamelbesluit-2 2021	21-07-21	583297	21-020	1.632	10	-1.622	49	449	-1.223
- Turap-2 2021	10-11-21	603613	21-009	-574	0	574	0	0	574
- Budgetoverheveling 2021-2022		617947	21-013	-275	0	275	275	0	0
- Verzamelbesluit-3 2021	22-12-21	621883	21-030	-131	32	163	0	40	203
Stand t/m de Raad van 22 december 2021				24.352	2.622	-21.730	567	810	-21.487
Geb 7: De Laar / Elden									
Ontwerp Begroting 2021 (boekwerk)	11-11-20	504479	-	16.948	1.246	-15.701	52	15	-15.738
- Structureel Effect Vorig dienstjaar (SEV):			21-000						
(besluitvorming na Raad juli 2020)									
- Budgetoverheveling 2020-2021	*16-12-20*	*523982*	*20-016*	212	0	-212	0	212	0
- Verzamelbesluit-3 2020	*16-12-20*	*527318*	*20-030*	-179	21	200	0	0	200
- Verzamelbesluit-1 2021	14-04-21	552323	21-010	-32	22	54	0	0	54
- Turap-1 2021	30-06-21	562249	21-004	32	0	-32	0	0	-32
- Resultaatbestemming 2020	30-06-21	562251	21-006	18	0	-18	0	18	0
- Verzamelbesluit-2 2021	21-07-21	583297	21-020	254	11	-243	9	41	-210
- Turap-2 2021	10-11-21	603613	21-009	-265	0	265	0	0	265
- Budgetoverheveling 2021-2022		617947	21-013	-19	0	19	19	0	0
- Verzamelbesluit-3 2021	22-12-21	621883	21-030	-565	10	575	0	40	615
Stand t/m de Raad van 22 december 2021				16.404	1.311	-15.093	79	327	-14.846
Geb 8: Rijkerswoerd, Kronenburg, Vredenburg									
Ontwerp Begroting 2021 (boekwerk)	11-11-20	504479	-	24.969	1.123	-23.846	60	12	-23.893
- Structureel Effect Vorig dienstjaar (SEV):			21-000						
(besluitvorming na Raad juli 2020)									
- Budgetoverheveling 2020-2021	*16-12-20*	*523982*	*20-016*	438	0	-438	0	438	0
- Verzamelbesluit-3 2020	*16-12-20*	*527318*	*20-030*	1.882	20	-1.862	0	0	-1.862
- Verzamelbesluit-1 2021	14-04-21	552323	21-010	-26	20	46	0	0	46
- Turap-1 2021	30-06-21	562249	21-004	73	0	-73	0	0	-73
- Resultaatbestemming 2020	30-06-21	562251	21-006	43	0	-43	0	43	0
- Verzamelbesluit-2 2021	21-07-21	583297	21-020	57	-1	-58	5	31	-32
- Turap-2 2021	10-11-21	603613	21-009	-381	0	381	0	0	381
- Budgetoverheveling 2021-2022		617947	21-013	-175	0	175	175	0	0
- Verzamelbesluit-3 2021	22-12-21	621883	21-030	-1.956	33	1.989	0	40	2.029
Stand t/m de Raad van 22 december 2021				24.924	1.194	-23.729	239	564	-23.405
Totaal Wijkprogramma's				**198.742**	**23.371**	**-175.371**	**2.650**	**3.550**	**-174.471**
Stedelijke programma's									
S00 Bestuur, dienstverlening en financiën									
Ontwerp Begroting 2021 (boekwerk)	11-11-20	504479	-	85.575	482.692	397.116	13.478	20.549	404.187
- Structureel Effect Vorig dienstjaar (SEV):			21-000						
(besluitvorming na Raad juli 2020)									
- Budgetoverheveling 2020-2021	*16-12-20*	*523982*	*20-016*	735	0	-735	0	735	0
- Verzamelbesluit-3 2020	*16-12-20*	*527318*	*20-030*	-2.125	117	2.242	0	0	2.242
- Verzamelbesluit-1 2021	14-04-21	552323	21-010	-680	2.999	3.679	823	0	2.855
- Turap-1 2021	30-06-21	562249	21-004	851	15.948	15.097	14.352	549	1.294
- Mutatie BR Zuidelijk Binnenstad	30-06-21	*562251	21-005	0	0	0	0	2.000	2.000
- Fietsenstalling Rozet	21-07-21	567708	21-007	0	0	0	0	0	0
- Verzamelbesluit-2 2021	21-07-21	583297	21-020	2.186	1.963	-223	109	440	108
- Turap-2 2021	10-11-21	603613	21-009	5.429	21.841	16.412	8.834	3.576	11.154
- Ontwikkeling Gele Rijdersplein		470905	21-002	0	0	0	0	0	0
- Budgetoverheveling 2021-2022		617947	21-013	-775	0	775	775	0	0
- Verzamelbesluit-3 2021	22-12-21	621883	21-030	-1.528	469	1.997	178	240	2.059
Stand t/m de Raad van 22 december 2021				89.669	526.029	436.360	38.549	28.088	425.899

Bijlage 1: Bij raadsvoorstel Standenoverzicht-2 Begroting 2021 t/m raadsvergadering 22 december 2021 (*zaaknr. 621899*): **Exploitatie**

*** Voorstellen die nog niet door de Raad zijn vastgesteld, zijn meegenomen in dit standenoverzicht en zijn te herkennen aan het rode lettertype.**

Wijk- / Stedelijke programma's	Raads-vergad. d.d.	Zaak - nr.	Nr. Begr.-wijz.	2021					
				Lasten	Baten	Expl.-result.	Mutatie reserves		Saldo
							Toe-voeg.	Ont-trekk.	
S01 Veiligheid									
Ontwerp Begroting 2021 (boekwerk)	11-11-20	504479	-	16.477	1.694	-14.783	72	350	-14.505
- Structureel Effect Vorig dienstjaar (SEV):			21-000						
(besluitvorming na Raad juli 2020)									
- Budgetoverheveling 2020-2021	*16-12-20*	*523982*	*20-016*	1.498	1.138	-360	1.138	1.498	0
- Verzamelbesluit-3 2020	*16-12-20*	*527318*	*20-030*	476	500	24	0	0	24
- Verzamelbesluit-1 2021	14-04-21	552323	21-010	977	-396	-1.373	-1.138	0	-236
- Verzamelbesluit-2 2021	21-07-21	583297	21-020	837	1.811	975	-1	-1.142	-166
- Turap-2 2021	10-11-21	603613	21-009	83	-150	-233	0	0	-233
- Budgetoverheveling 2021-2022		617947	21-013	-350	0	350	350	0	0
- Verzamelbesluit-3 2021	22-12-21	621883	21-030	620	504	-117	0	0	-117
Stand t/m de Raad van 22 december 2021				20.618	5.100	-15.518	421	706	-15.233
S02 Bereikbaarheid									
Ontwerp Begroting 2021 (boekwerk)	11-11-20	504479	-	21.873	7.683	-14.190	6.950	7.911	-13.229
- Structureel Effect Vorig dienstjaar (SEV):			21-000						
(besluitvorming na Raad juli 2020)									
- Verzamelbesluit-3 2020	*16-12-20*	*527318*	*20-030*	6	0	-6	0	0	-6
- Herinrichting Bergstraat en Coehoornstraat	30-09-20	452989	21-008	0	0	0	0	0	0
- Invoering Scanparkeren	15-03-21	487424	20-014	0	0	0	0	0	0
- Verzamelbesluit-1 2021	14-04-21	552323	21-010	-412	0	412	297	133	248
- Fietsenstalling Rozet	21-07-21	567708	21-007	0	0	0	0	0	0
- Verzamelbesluit-2 2021	21-07-21	583297	21-020	584	31	-553	-64	676	186
- Turap-2 2021	10-11-21	603613	21-009	99	-1.960	-2.059	-600	0	-1.459
- Ontwikkeling Gele Rijdersplein		470905	21-002	0	0	0	0	0	0
- Verzamelbesluit-3 2021	22-12-21	621883	21-030	-272	6	278	96	-176	6
Stand t/m de Raad van 22 december 2021				21.878	5.760	-16.119	6.679	8.543	-14.254
S03 Economie									
Ontwerp Begroting 2021 (boekwerk)	11-11-20	504479	-	6.556	935	-5.622	0	100	-5.522
- Structureel Effect Vorig dienstjaar (SEV):			21-000						
(besluitvorming na Raad juli 2020)									
- Verzamelbesluit-3 2020	*16-12-20*	*527318*	*20-030*	101	56	-45	120	150	-15
- Verzamelbesluit-1 2021	14-04-21	552323	21-010	13	0	-13	0	0	-13
- Turap-1 2021	30-06-21	562249	21-004	370	0	-370	0	0	-370
- Verzamelbesluit-2 2021	21-07-21	583297	21-020	-225	630	855	890	0	-35
- Turap-2 2021	10-11-21	603613	21-009	250	-70	-320	0	0	-320
- Verzamelbesluit-3 2021	22-12-21	621883	21-030	1.022	102	-920	0	147	-773
Stand t/m de Raad van 22 december 2021				8.087	1.653	-6.434	1.010	397	-7.047
S04 Onderwijs									
Ontwerp Begroting 2021 (boekwerk)	11-11-20	504479	-	18.895	2.395	-16.499	8.004	6.922	-17.581
- Structureel Effect Vorig dienstjaar (SEV):			21-000						
(besluitvorming na Raad juli 2020)									
- Verzamelbesluit-3 2020	*16-12-20*	*527318*	*20-030*	-15	15	30	0	0	30
- Verzamelbesluit-1 2021	14-04-21	552323	21-010	477	55	-421	260	0	-682
- Turap-1 2021	30-06-21	562249	21-004	149	0	-149	0	0	-149
- Verzamelbesluit-2 2021	21-07-21	583297	21-020	302	151	-150	107	385	127
- Turap-2 2021	10-11-21	603613	21-009	115	0	-115	0	0	-115
- Verzamelbesluit-3 2021	22-12-21	621883	21-030	-175	66	241	86	0	155
Stand t/m de Raad van 22 december 2021				19.747	2.683	-17.064	8.457	7.307	-18.214
S05 Cultuur									
Ontwerp Begroting 2021 (boekwerk)	11-11-20	504479	-	32.670	6.381	-26.289	1.208	837	-26.659
- Structureel Effect Vorig dienstjaar (SEV):			21-000						
(besluitvorming na Raad juli 2020)									
- Verzamelbesluit-3 2020	*16-12-20*	*527318*	*20-030*	-1	1	1	0	0	1
- Verzamelbesluit-1 2021	14-04-21	552323	21-010	2.824	0	-2.824	0	0	-2.824
- Resultaatbestemming 2020	30-06-21	562251	21-006	533	0	-533	0	533	0
- Verzamelbesluit-2 2021	21-07-21	583297	21-020	95	-387	-483	48	568	36
- Turap-2 2021	10-11-21	603613	21-009	1.300	-133	-1.433	0	0	-1.433
- Budgetoverheveling 2021-2022		617947	21-013	-2.160	0	2.160	2.160	0	0
- Verzamelbesluit-3 2021	22-12-21	621883	21-030	318	155	-163	0	0	-163
Stand t/m de Raad van 22 december 2021				35.579	6.016	-29.563	3.416	1.938	-31.041

Bijlage 1: Bij raadsvoorstel Standenoverzicht-2 Begroting 2021 t/m raadsvergadering 22 december 2021 (*zaaknr. 621899*): **Exploitatie**

*** Voorstellen die nog niet door de Raad zijn vastgesteld, zijn meegenomen in dit standenoverzicht en zijn te herkennen aan het rode lettertype.**

Wijk- / Stedelijke programma's	Raads-vergad. d.d.	Zaak - nr.	Nr. Begr.-wijz.	2021					
				Lasten	Baten	Expl.-result.	Mutatie reserves		Saldo
							Toe-voeg.	Ont-trekk.	
S06 Participatie en armoedebestrijding									
Ontwerp Begroting 2021 (boekwerk)	11-11-20	504479	-	173.395	112.334	-61.061	554	1.344	-60.271
- Structureel Effect Vorig dienstjaar (SEV):			21-000						
(besluitvorming na Raad juli 2020)									
- Budgetoverheveling 2020-2021	*16-12-20*	*523982*	*20-016*	1.600	0	-1.600	0	1.600	0
- Verzamelbesluit-3 2020	*16-12-20*	*527318*	*20-030*	6.202	4.653	-1.549	0	2.612	1.063
- Verzamelbesluit-1 2021	14-04-21	552323	21-010	1.225	1.067	-158	0	0	-158
- Turap-1 2021	30-06-21	562249	21-004	-2.744	0	2.744	0	187	2.931
- Resultaatbestemming 2020	30-06-21	562251	21-006	3.097	0	-3.097	0	3.097	0
- Verzamelbesluit-2 2021	21-07-21	583297	21-020	175	64	-112	0	507	395
- Turap-2 2021	10-11-21	603613	21-009	-5.358	0	5.358	0	800	6.158
- Budgetoverheveling 2021-2022		617947	21-013	-4.420	0	4.420	4.420	0	0
- Verzamelbesluit-3 2021	22-12-21	621883	21-030	7.470	7.242	-228	0	0	-228
Stand t/m de Raad van 22 december 2021				180.642	125.360	-55.283	4.974	10.148	-50.109
S07 Zorg									
Ontwerp Begroting 2021 (boekwerk)	11-11-20	504479	-	49.793	4.940	-44.853	628	1.512	-43.969
- Structureel Effect Vorig dienstjaar (SEV):			21-000						
(besluitvorming na Raad juli 2020)									
- Budgetoverheveling 2020-2021	*16-12-20*	*523982*	*20-016*	1.353	0	-1.353	0	1.353	0
- Verzamelbesluit-3 2020	*16-12-20*	*527318*	*20-030*	3.292	0	-3.292	0	0	-3.292
- Verzamelbesluit-1 2021	14-04-21	552323	21-010	6	0	-6	0	0	-6
- Turap-1 2021	30-06-21	562249	21-004	-275	0	275	0	0	275
- Verzamelbesluit-2 2021	21-07-21	583297	21-020	1.916	0	-1.916	0	-22	-1.938
- Turap-2 2021	10-11-21	603613	21-009	1.429	-900	-2.329	5.485	0	-7.814
- Verzamelbesluit-3 2021	22-12-21	621883	21-030	6.275	-2.389	-8.664	0	-488	-9.152
Stand t/m de Raad van 22 december 2021				63.788	1.651	-62.137	6.113	2.355	-65.895
S08 Welzijn en inclusie									
Ontwerp Begroting 2021 (boekwerk)	11-11-20	504479	-	19.859	755	-19.105	0	200	-18.905
- Structureel Effect Vorig dienstjaar (SEV):			21-000						
(besluitvorming na Raad juli 2020)									
- Budgetoverheveling 2020-2021	*16-12-20*	*523982*	*20-016*	550	0	-550	0	550	0
- Verzamelbesluit-3 2020	*16-12-20*	*527318*	*20-030*	872	0	-872	0	0	-872
- Verzamelbesluit-1 2021	14-04-21	552323	21-010	-172	14	186	0	0	186
- Turap-1 2021	30-06-21	562249	21-004	3.494	0	-3.494	0	0	-3.494
- Verzamelbesluit-2 2021	21-07-21	583297	21-020	1.151	790	-361	0	334	-27
- Turap-2 2021	10-11-21	603613	21-009	3.739	0	-3.739	0	0	-3.739
- Budgetoverheveling 2021-2022		617947	21-013	-1.880	0	1.880	1.880	0	0
- Verzamelbesluit-3 2021	22-12-21	621883	21-030	-699	-72	626	0	-319	307
Stand t/m de Raad van 22 december 2021				26.913	1.486	-25.427	1.880	765	-26.543
S09 Gezondheid en sport									
Ontwerp Begroting 2021 (boekwerk)	11-11-20	504479	-	20.157	2.674	-17.483	354	260	-17.577
- Structureel Effect Vorig dienstjaar (SEV):			21-000						
(besluitvorming na Raad juli 2020)									
- Verzamelbesluit-3 2020	*16-12-20*	*527318*	*20-030*	375	261	-114	0	0	-114
- Verzamelbesluit-1 2021	14-04-21	552323	21-010	-21	0	21	0	0	21
- Turap-1 2021	30-06-21	562249	21-004	203	0	-203	0	0	-203
- Verzamelbesluit-2 2021	21-07-21	583297	21-020	735	403	-333	116	172	-277
- Turap-2 2021	10-11-21	603613	21-009	382	0	-382	0	0	-382
- Budgetoverheveling 2021-2022		617947	21-013	-158	0	158	158	0	0
- Verzamelbesluit-3 2021	22-12-21	621883	21-030	3.168	2.970	-198	0	0	-198
Stand t/m de Raad van 22 december 2021				24.842	6.308	-18.534	628	432	-18.730
S10 Klimaat, energie en milieu									
Ontwerp Begroting 2021 (boekwerk)	11-11-20	504479	-	5.495	473	-5.022	0	3.200	-1.823
- Structureel Effect Vorig dienstjaar (SEV):			21-000						
(besluitvorming na Raad juli 2020)									
- Verzamelbesluit-1 2021	14-04-21	552323	21-010	-8	0	8	0	0	8
- Verzamelbesluit-2 2021	21-07-21	583297	21-020	749	791	42	55	4	-10
- Turap-2 2021	10-11-21	603613	21-009	140	0	-140	0	0	-140
- Verzamelbesluit-3 2021	22-12-21	621883	21-030	1.098	129	-969	0	0	-969
Stand t/m de Raad van 22 december 2021				7.475	1.392	-6.082	55	3.203	-2.934

Bijlage 1: Bij raadsvoorstel Standenoverzicht-2 Begroting 2021 t/m raadsvergadering 22 december 2021 (*zaaknr. 621899*): **Exploitatie**

*** Voorstellen die nog niet door de Raad zijn vastgesteld, zijn meegenomen in dit standenoverzicht en zijn te herkennen aan het rode lettertype.**

Wijk- / Stedelijke programma's	Raads-vergad. d.d.	Zaak - nr.	Nr. Begr.-wijz.	2021 Lasten	Baten	Expl.-result.	Mutatie reserves Toe-voeg.	Ont-trekk.	Saldo
S11 Ruimtelijke ontwikkeling									
Ontwerp Begroting 2021 (boekwerk)	11-11-20	504479	-	37.600	36.731	-869	2.758	0	-3.627
- Structureel Effect Vorig dienstjaar (SEV):			21-000						
(besluitvorming na Raad juli 2020)									
- Middachtensingel - Kinderkamp	*16-12-20*	*491439*	*20-012*	1.338	1.335	-3	0	3	0
- Budgetoverheveling 2020-2021	*16-12-20*	*523982*	*20-016*	5.655	0	-5.655	0	5.655	0
- Verzamelbesluit-3 2020	*16-12-20*	*527318*	*20-030*	-7.862	-8.103	-241	-241	0	0
- Herinrichting Bergstraat en Coehoornstraat	30-09-20	452989	21-008	723	1.446	723	723	0	0
- Verzamelbesluit-1 2021	14-04-21	552323	21-010	21	0	-21	0	0	-21
- Turap-1 2021	30-06-21	562249	21-004	829	1.050	221	0	0	221
- Mutatie BR Zuidelijk Binnenstad	30-06-21	*562251	21-005	0	0	0	2.000	0	-2.000
- Verzamelbesluit-2 2021	21-07-21	583297	21-020	5.678	3.652	-2.025	561	2.581	-5
- Turap-2 2021	10-11-21	603613	21-009	486	1.334	848	1.470	0	-622
- Budgetoverheveling 2021-2022		617947	21-013	-4.358	0	4.358	4.358	0	0
- Verzamelbesluit-3 2021	22-12-21	621883	21-030	24	150	126	0	142	268
Stand t/m de Raad van 22 december 2021				40.133	37.595	-2.538	11.628	8.381	-5.785
S12 Wonen en leefomgeving									
Ontwerp Begroting 2021 (boekwerk)	11-11-20	504479	-	36.058	39.814	3.756	371	1.799	5.184
- Structureel Effect Vorig dienstjaar (SEV):			21-000						
(besluitvorming na Raad juli 2020)									
- Budgetoverheveling 2020-2021	*16-12-20*	*523982*	*20-016*	253	0	-253	0	253	0
- Verzamelbesluit-3 2020	*16-12-20*	*527318*	*20-030*	1.507	0	-1.507	0	1.221	-286
- Verzamelbesluit-1 2021	14-04-21	552323	21-010	-146	0	146	0	32	178
- Afvalstoffenheffing tgv stoppen Diftar	26-05-21	566741	21-003	1.345	1.345	0	0	0	0
- Verzamelbesluit-2 2021	21-07-21	583297	21-020	636	723	87	91	-118	-123
- Turap-2 2021	10-11-21	603613	21-009	1.270	-625	-1.895	0	75	-1.820
- Budgetoverheveling 2021-2022		617947	21-013	-406	0	406	406	0	0
- Verzamelbesluit-3 2021	22-12-21	621883	21-030	-2.712	-271	2.441	0	-1.218	1.223
Stand t/m de Raad van 22 december 2021				37.804	40.985	3.182	868	2.043	4.357
Totaal Stadsprogramma's				**577.176**	**762.018**	**184.842**	**84.677**	**74.306**	**174.471**
Totaal Wijk- en Stadsprogramma's				**775.918**	**785.389**	**9.471**	**87.327**	**77.856**	**0**
Samenvatting:									
Ontwerp Begroting 2021 (boekwerk)	11-11-20	504479	-	733.338	723.221	-10.117	35.226	45.344	0
- Structureel Effect Vorig dienstjaar (SEV):			21-000						
(besluitvorming na Raad juli 2020)									
- Middachtensingel - Kinderkamp	*16-12-20*	*491439*	*20-012*	1.338	1.335	-3	0	3	0
- Budgetoverheveling 2020-2021	*16-12-20*	*523982*	*20-016*	13.286	1.138	-12.148	1.138	13.286	0
- Verzamelbesluit-3 2020	*16-12-20*	*527318*	*20-030*	1.841	-2.263	-4.104	-121	3.983	0
- Herinrichting Bergstraat en Coehoornstraat	30-09-20	452989	21-008	723	1.446	723	723	0	0
- Kapschuur Hoogstambrigade Schuytgraaf	16-12-20	435331	21-001	0	0	0	0	0	0
- Invoering Scanparkeren	15-03-21	487424	20-014	63	600	537	537	0	0
- Verzamelbesluit-1 2021	14-04-21	552323	21-010	3.881	3.958	78	243	165	0
- Afvalstoffenheffing tgv stoppen Diftar	26-05-21	566741	21-003	1.345	1.345	0	0	0	0
- Turap-1 2021	30-06-21	562249	21-004	3.382	16.998	13.616	14.352	736	0
- Mutatie BR Zuidelijk Binnenstad	30-06-21	*562251	21-005	0	0	0	2.000	2.000	0
- Resultaatbestemming 2020	30-06-21	562251	21-006	3.924	0	-3.924	0	3.924	0
- Fietsenstalling Rozet	21-07-21	567708	21-007	0	0	0	0	0	0
- Verzamelbesluit-2 2021	21-07-21	583297	21-020	14.171	10.758	-3.413	1.968	5.381	0
- Turap-2 2021	10-11-21	603613	21-009	6.759	17.497	10.738	15.189	4.451	0
- Ontwikkeling Gele Rijdersplein		470905	21-002	0	0	0	0	0	0
- Budgetoverheveling 2021-2022		617947	21-013	-15.765	0	15.765	15.765	0	0
- Verzamelbesluit-3 2021	22-12-21	621883	21-030	7.632	9.357	1.725	308	-1.417	0
Stand t/m de Raad van 22 december 2021				**775.918**	**785.389**	**9.471**	**87.327**	**77.856**	**0**

Bijlage 2: Bij raadsvoorstel Standenoverzicht-2 Begroting 2021 t/m raadsvergadering 22 december 2021 (zaaknr. 621899): Investeringen

*** Voorstellen die nog niet door de Raad zijn vastgesteld, zijn meegenomen in dit standenoverzicht en zijn te herkennen aan het rode lettertype.**

bedragen x € 1.000

Omschrijving	Raads-vergad. d.d.	Zaaknr.	Nr. Begr.-wijz.	2021	2022	2023	2024
Stedelijke programma's							
IS00 Bestuur, dienstverlening en financiën							
Ontwerp Begroting 2021	11-11-20	504479	-	3.705	3.801	4.932	6.410
- Verzamelbesluit-2 2021:							
* Renovatie gemeentewerf	21-07-21	583297	21-020	800	0	0	0
- Actualisatie t.b.v. Ontwerp Begroting 2022	10-11-21	605166	-	-917	-419	-747	-1.384
Stand t/m de Raad van 22 december 2021				3.588	3.381	4.185	5.026
IS01 Veiligheid							
Ontwerp Begroting 2021	11-11-20	504479	-	9	9	9	9
- Actualisatie t.b.v. Ontwerp Begroting 2022	10-11-21	605166	-	220	0	0	0
Stand t/m de Raad van 22 december 2021				229	9	9	9
IS02 Bereikbaarheid							
Ontwerp Begroting 2021	11-11-20	504479	-	11.987	8.436	7.874	7.404
- Structureel Effect Vorig dienstjaar (SEV):							
* Investeringsbudget Blauwe Golven	16-12-20	463845	21-092	0	9.576	0	0
- Herinrichting Bergstraat en Coehoornstraat	30-09-20	452989	21-008	723	0	0	0
- Fietsenstalling Rozet	21-07-21	567708	21-007	0	0	1.850	0
* Bijdragen	21-07-21	*567708	21-007	0	0	-850	0
- Actualisatie t.b.v. Ontwerp Begroting 2022	10-11-21	605166	-	656	6.020	2.818	-177
- Ontwikkeling Gele Rijdersplein		470905	21-002	0	0	2.587	0
Stand t/m de Raad van 22 december 2021				13.366	24.032	14.279	7.227
IS03 Economie							
Ontwerp Begroting 2021	11-11-20	504479	-	0	0	0	0
- Actualisatie t.b.v. Ontwerp Begroting 2022	10-11-21	605166	-	250	0	0	0
Stand t/m de Raad van 22 december 2021				250	0	0	0
IS04 Onderwijs							
Ontwerp Begroting 2021	11-11-20	504479	-	29.397	29.576	4.554	12.530
- Actualisatie t.b.v. Ontwerp Begroting 2022	10-11-21	605166	-	-11.790	-1.324	27.429	8.492
Stand t/m de Raad van 22 december 2021				17.608	28.252	31.983	21.023
IS05 Cultuur							
Ontwerp Begroting 2021	11-11-20	504479	-	22.593	196	857	26
- Actualisatie t.b.v. Ontwerp Begroting 2022	10-11-21	605166	-	440	30	409	9
Stand t/m de Raad van 22 december 2021				23.033	226	1.266	36
IS06 Participatie en armoedebestrijding							
Ontwerp Begroting 2021	11-11-20	504479	-	0	0	0	0
Stand t/m de Raad van 22 december 2021				0	0	0	0
IS07 Zorg							
Ontwerp Begroting 2021	11-11-20	504479	-	0	0	0	0
Stand t/m de Raad van 22 december 2021				0	0	0	0
IS08 Welzijn en inclusie							
Ontwerp Begroting 2021	11-11-20	504479	-	0	0	0	0
Stand t/m de Raad van 22 december 2021				0	0	0	0
IS09 Gezondheid en sport							
Ontwerp Begroting 2021	11-11-20	504479	-	12.891	101	194	106
- Actualisatie t.b.v. Ontwerp Begroting 2022	10-11-21	605166	-	2.095	1.811	-58	-4
Stand t/m de Raad van 22 december 2021				14.986	1.912	135	102

Bijlage 2: Bij raadsvoorstel Standenoverzicht-2 Begroting 2021 t/m raadsvergadering 22 december 2021 (zaaknr. 621899): Investeringen

*** Voorstellen die nog niet door de Raad zijn vastgesteld, zijn meegenomen in dit standenoverzicht en zijn te herkennen aan het rode lettertype.**

bedragen x € 1.000

Omschrijving	Raads-vergad. d.d.	Zaaknr.	Nr. Begr.-wijz.	2021	2022	2023	2024
IS10 Klimaat, energie en milieu							
Ontwerp Begroting 2021	11-11-20	504479	-	0	0	0	0
- Actualisatie t.b.v. Ontwerp Begroting 2022	10-11-21	605166	-	431	0	0	0
Stand t/m de Raad van 22 december 2021				431	0	0	0
IS11 Ruimtelijke ontwikkeling							
Ontwerp Begroting 2021	11-11-20	504479	-	0	0	0	0
- Actualisatie t.b.v. Ontwerp Begroting 2022	10-11-21	605166	-	0	0	669	0
Stand t/m de Raad van 22 december 2021				0	0	669	0
IS12 Wonen en leefomgeving							
Ontwerp Begroting 2021	11-11-20	504479	-	8.766	5.814	6.136	6.136
- Kapschuur Hoogstambrigade Schuytgraaf	16-12-20	435331	21-001	50	0	0	0
- Actualisatie t.b.v. Ontwerp Begroting 2022	10-11-21	605166	-	3.680	5.032	3.575	4.101
Stand t/m de Raad van 22 december 2021				12.496	10.846	9.711	10.237
Stand t/m de Raad van 22 december 2021				**85.986**	**68.658**	**62.238**	**43.659**
Samenvatting:							
Ontwerp Begroting 2021	11-11-20	504479	-	89.348	47.933	24.555	32.621
- Structureel Effect Vorig dienstjaar (SEV):							
* Investeringsbudget Blauwe Golven	16-12-20	463845	21-092	0	9.576	0	0
- Herinrichting Bergstraat en Coehoornstraat	30-09-20	452989	21-008	723	0	0	0
- Kapschuur Hoogstambrigade Schuytgraaf	16-12-20	435331	21-001	50	0	0	0
- Fietsenstalling Rozet	21-07-21	567708	21-007	0	0	1.850	0
* Bijdragen	21-07-21	*567708	21-007	0	0	-850	0
- Verzamelbesluit-2 2021:							
* Latere oplevering zwembad Valkenhuizen	21-07-21	583297	21-020	800	0	0	0
- Actualisatie t.b.v. Ontwerp Begroting 2022	10-11-21	605166	-	-4.935	11.149	34.096	11.038
- Ontwikkeling Gele Rijdersplein		470905	21-002	0	0	2.587	0
Stand t/m de Raad van 22 december 2021				**85.986**	**68.658**	**62.238**	**43.659**

GEMEENTE Arnhem

Besluit van	22 december 2021
Zaaknummer	622431

DE RAAD VAN DE GEMEENTE ARNHEM;

gelezen het voorstel van burgemeester en wethouders van 14 december 2021, nummer: 622431;

gelet op artikel 6.12 en volgende van de Wet ruimtelijke ordening;

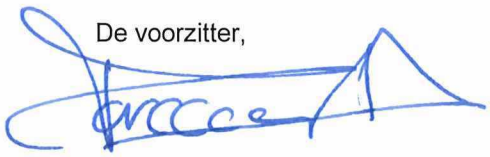
besluit:

1. Het 'Exploitatieplan Groot Rijnwijk' met nummer NL.IMRO.0202.EPP929-0301, vastgesteld op 5 maart 2018, in te trekken.

De griffier,

De voorzitter,

Intrekken Exploitatieplan Groot Rijnwijk

Voor de gemeenteraadsvergadering d.d.:	16 december 2021
Zaaknummer:	622431
Portefeuillehouders:	Bouwkamp

Resultaat van bespreking:

Aan de gemeenteraad, 17 december 2021

Het college stelt voor om het ‘Exploitatieplan Groot Rijnwijk’ – vastgesteld op 5 maart 2018 – in te trekken. De gemeenteraad heeft op 8 juli 2020 al de 1e herziening van het exploitatieplan ingetrokken. Per abuis is bij het intrekken van die eerste herziening niet het oorspronkelijke uit 2018 daterende exploitatieplan ingetrokken. Dat had wel gemoeten. Dit besluit betreft dus een logisch (en technisch) gevolg van een eerder door de raad genomen besluit. Het intrekken van de 1e herziening is direct besluitvormend geagendeerd. Daarvoor waren destijds de redenen dat het kostenverhaal als bedoeld in art. 6. 12 WRO inmiddels is verzekerd; dat daarmee de reden waarom een exploitatieplan moest worden vastgesteld is vervallen en dat het intrekken van het exploitatieplan gewenst is omdat het plan op dit moment bij alle betrokken percelen een publiekrechtelijke beperking vormt. Daar kan nu aan worden toegevoegd dat door het tijdig intrekken van dit exploitatieplan vertraging wordt voorkomen in besluitvorming over uitwerkingsplan ‘Havenmeesterskwartier’ en bestemmingsplan ‘Havenmeesterskwartier, Veilingstraat’.

Het Dagelijks Bestuur van de Agendacommissie heeft daarom besloten dit voorstel direct, dat wil zeggen zonder voorafgaande raadskamerbespreking, toe te voegen aan de agenda van de besluitvormende vergadering.

De raadsadviseur, De voorzitter,

W. Lammers C.J.M. Kalthoff

RAADSVOORSTEL

Aan de gemeenteraad

Zaaknummer 622431

Onderwerp: Intrekken Exploitatieplan Groot Rijnwijk

Voorstel

1. Het 'Exploitatieplan Groot Rijnwijk' met nummer NL.IMRO.0202.EPP929-0301, vastgesteld op 5 maart 2018, in te trekken

Inleiding

Op 8 juli 2020 heeft uw gemeenteraad het 'Exploitatieplan Groot Rijnwijk, 1e herziening', met nummer NL.IMRO.0202.EPP958-0301, vastgesteld op 15 mei 2019, ingetrokken. Dat exploitatieplan was een 1e herziening van het oorspronkelijke 'Exploitatieplan Groot Rijnwijk' met nummer NL.IMRO.0202.EPP929-0301, vastgesteld op 5 maart 2018.

Per abuis is bij intrekken van het 'Exploitatieplan Groot Rijnwijk, 1e herziening' het oorspronkelijk uit 2018 daterende exploitatieplan niet ingetrokken, hetgeen wel had gemoeten. Dit raadsvoorstel voorziet in de intrekking van het oorspronkelijke exploitatieplan.

In 2012 is samen met Stichting Volkshuisvesting (hierna VHV) een stedenbouwkundig plan voor de ontwikkeling van de gebieden Groot Rijnwijk en Fluvium-Noord opgesteld. Met VHV werd, ten behoeve van de ruimtelijke ontwikkeling, een exploitatieovereenkomst gesloten. In deze overeenkomst is bepaald dat VHV alle gronden in het plangebied verwerft.

Bij de vaststelling van het bestemmingsplan Groot Rijnwijk in 2018 waren nog niet alle gronden door VHV verworven en waren er nog niet met alle grondeigenaren exploitatieovereenkomsten gesloten. Hierdoor was het kostenverhaal als bedoeld in artikel 6.12 Wro niet geheel via overeenkomsten en gemeentelijke grondverkoop verzekerd. Op grond van artikel 6.12 Wro moest daarom een exploitatie-plan worden vastgesteld. Het 'Exploitatieplan Groot Rijnwijk' is tezamen met het 'Bestemmingsplan Groot Rijnwijk' op 5 maart 2018 door uw raad vastgesteld.

Op grond van de Wet kenbaarheid publiekrechtelijke beperkingen onroerende zaken (hierna: Wkpb) rust het exploitatieplan als publiekrechtelijke beperking op de kadastrale percelen binnen het plangebied en moet hiervan bij elke kadastrale overdracht in het plangebied in de overdrachtsakte melding worden gemaakt.

Uiteindelijk zijn in 2019 de gronden verworven door ontwikkelaar BPD. BPD heeft daarnaast de exploitatieovereenkomst van VHV in 2019 overgenomen. Hiermee is het kostenverhaal als bedoeld in artikel 6.12 Wro geheel via overeenkomsten en gemeentelijke grondverkoop verzekerd. De noodzaak

GEMEENTE Arnhem

van het handhaven van het exploitatieplan is daarmee komen te vervallen. Daarom heeft uw gemeenteraad op 8 juli 2020 besloten om het 'Exploitatieplan Groot Rijnwijk, 1e herziening', in te trekken.

Het bestemmingsplan ‘Groot Rijnwijk’ is een bestemmingsplan met een uitwerkingsplicht. Het college en ontwikkelaar BPD werken op dit moment aan het uitwerkingsplan ‘Havenmeesterskwartier’. Daarnaast wordt gewerkt aan het bestemmingsplan ‘Havenmeesterskwartier, Veilingstraat’. Het exploitatieplan moet zijn ingetrokken vóórdat het uitwerkingsplan en het bestemmingsplan worden vastgesteld.

Beoogd effect

Door het intrekken van het oorspronkelijke 'Exploitatieplan Groot Rijnwijk kunnen de beperkingen op grond van de Wkpb voor de overdracht van de in het plangebied gelegen kadastrale percelen worden opgeheven. Hierdoor zijn deze percelen niet langer belast en hoeft geen melding van de beperking in de akte van levering meer gemaakt te worden.

Argumenten

1.1 *Alle gemeentelijke kosten worden verhaald op basis van de gesloten exploitatieovereenkomst.*
Ontwikkelaar BPD heeft alle gronden verworven en de exploitatieovereenkomst tussen gemeente en VHV overgenomen. Hiermee is het kostenverhaal als bedoeld in artikel 6.12 Wro geheel via overeenkomsten en gemeentelijke grondverkoop verzekerd.

1.2 *Met de intrekking van het exploitatieplan vormt dit niet langer een beperking binnen het projectgebied.*
Het exploitatieplan staat bij alle in het projectgebied gelegen kadastrale percelen geregistreerd als publiekrechtelijke beperking op grond van de Wkpb. Bij overdracht van kadastrale percelen blijft deze beperking op deze percelen rusten, tenzij tot intrekking van het 'Exploitatieplan Groot Rijnwijk' wordt besloten.

1.3 *Hierdoor treedt geen vertraging op in besluitvorming uitwerkingsplan ‘Havenmeesterskwartier’ en bestemmingsplan ‘Havenmeesterskwartier, Veilingstraat’.*
Het exploitatieplan moet zijn ingetrokken vóórdat het uitwerkingsplan en het bestemmingsplan worden vastgesteld. Het tijdig intrekken van het exploitatieplan voorkomt eventuele vertraging in de besluitvorming van het uitwerkingsplan en het bestemmingsplan.

Kanttekeningen en risico's

Er zijn geen kanttekeningen en risico's

Participatie

Niet van toepassing

Financiën

Het intrekken van het 'Exploitatieplan Groot Rijnwijk' heeft geen financiële gevolgen.

Uitvoering

Indien de gemeenteraad besluit tot intrekking van het 'Exploitatieplan Groot Rijnwijk' zal doorhaling plaatsvinden van deze beperking in het register van de Wkpb. Daardoor zal deze beperking vervolgens ook niet meer zichtbaar zijn in het Kadaster en hoeft ze niet meer te worden aangehaald in notariële akten.

Communicatie

Het besluit tot intrekking van het 'Exploitatieplan Groot Rijnwijk' zal worden gepubliceerd in het digitale gemeenteblad. De huidige eigenaren in het Exploitatiegebied en de eigenaren die in het verleden zijn aangeschreven zullen nu ook schriftelijk in kennis worden gesteld van het besluit tot intrekking. Tevens wordt de vermelding van het 'Exploitatieplan Groot Rijnwijk' van het internet gehaald.

Bijlagen

Stukken voor gemeenteraad

- Raadsbesluit intrekken Exploitatieplan Groot Rijnwijk

RAADSVOORSTEL

Besluit van

Zaaknummer 622431

DE RAAD VAN DE GEMEENTE ARNHEM;

gelezen het voorstel van burgemeester en wethouders van 14 december 2021, nummer: 622431;

gelet op artikel 6.12 en volgende van de Wet ruimtelijke ordening;

besluit:

1. Het 'Exploitatieplan Groot Rijnwijk' met nummer NL.IMRO.0202.EPP929-0301, vastgesteld op 5 maart 2018, in te trekken.

De griffier, De voorzitter,

GEMEENTE Arnhem

GEMEENTE Arnhem

Besluit van	22 december 2021
Zaaknummer	610181

DE RAAD VAN DE GEMEENTE ARNHEM;

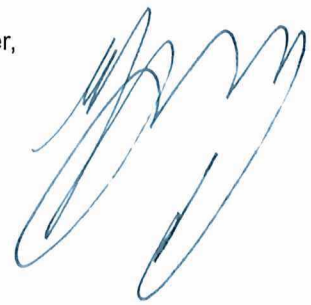
gelezen het voorstel van burgemeester en wethouders van 19 oktober 2021, nummer: 610181;

gelet op artikel 147 van de Gemeentewet, hoofdstuk 1, titel IV, afdeling 3 van de Wet op het primair onderwijs en het Integraal Huisvestingsplan Primair Onderwijs 2017-2026;

besluit:

1. Het jaarprogramma 2021 en 2022 IHP PO vast te stellen;
2. De geactualiseerde Arnhemse-norm vast te stellen.

De griffier,

De voorzitter,

Raadsvoorstel "Jaarprogramma integraal huisvestingsplan 2021-2022 en stand van zaken onderwijshuisvesting po, (v)so en vo"

Voor de gemeenteraadsvergadering d.d.:	22 december 2021
Zaaknummer:	610181
Portefeuillehouder:	Roelofs

Aan de gemeenteraad, 15 december 2021

Aanwezig:
de raadsleden/fractievolgers, Venhoek (D66), Gemici (GroenLinks), Kraaijenbrink (Arnhem Centraal), Becker (ChristenUnie), Van den Broek (CDA), De Groot (Partij voor de Dieren), Hobbelen (AOP), Visser (PvdA), Pape (VVD).
De fracties van de DENK/VA, SP en PVV waren niet vertegenwoordigd.

Verder aanwezig: Roelofs (wethouder)

Bespreking
De vergadering is gestart met de beantwoording door de wethouder van de in de eerste termijn gestelde vragen. Vervolgens heeft de tweede termijn van de meningsvormende behandeling plaatsgevonden. Tijdens de bespreking is gebleken dat besluitvorming over het voorstel dit jaar dient plaats te vinden. Als gevolg daarvan heeft de raadskamer ingestemd met doorverwijzing naar de besluitvorming zonder een voorafgaande separate meningsvormende 2 behandeling.

Toezegging
De wethouder zegt toe om het strategisch gesprek met de raad en de stad te voeren over de toekomst van integraal onderwijshuisvesting richting 2035 waarbij ook de facetten van de openbare ruimte worden meegenomen.

Conclusie
De voorzitter stelt vast dat het voorstel wordt doorverwezen naar de besluitvormende fase met dien verstande dat er tijdens de besluitvormende fase ruimte wordt geboden voor het debat inclusief moties en amendementen omdat een separate meningsvormende 2 behandeling niet mogelijk is.

De raadsadviseur,

P. Wielaard

De vicevoorzitter,

V. Bouma

Gemeenteraad Arnhem

VERWORPEN 7k

Bij elkaar op	22 december 2021
Bij de bespreking van	Integraal huisvestingsplan 2021-2022
Wijzigingsvoorstel van	Mattijs Loor - D66
Titel van het wijzigingsvoorstel	Genoeg geld voor scholenbouw
Nummer Zaaknummer	**21A87** 610181

Onderstaand raadslid stelt de volgende verandering voor:

Beslispunt 2 van het raadsbesluit, *de geactualiseerde Arnhemse-norm vast te stellen*, te vervangen door:

> *2. Het college op te dragen uiterlijk 1-3-2022 een geactualiseerd jaarprogramma voor te leggen uitgaande van de meest recente VNG-normbedragen voor onderwijshuisvesting en in toekomstige plannen en bijstellingen de VNG-normbedragen als uitgangspunt te hanteren.*

Toelichting:

De gemeente Arnhem en de VNG hebben de afgelopen tijd beide gewerkt aan een actuele norm voor de kosten van onderwijshuisvesting. In het verleden hanteerde Arnhem ‘de Arnhemse norm’, omdat er geen landelijke norm bestond die paste bij de geldende kwaliteitseisen voor schoolgebouwen. Inmiddels is die landelijke norm er wel en gaat deze uit van een vergelijkbaar kwaliteitsniveau als de nieuw voorgestelde Arnhemse norm. De bepaling van de norm en de jaarlijkse bijstelling ervan is echter op landelijk niveau gebaseerd op meer gedetailleerde en actuele gegevens.

De VNG-norm is ca. 2,5% hoger (prijspeil 2021). Voor de onderwijsprojecten, die vaak al heel krap in het budget zitten, is dit echter een groot verschil. Als de projecten vastlopen op te weinig budget, ontstaan vervolgens grote vertragingen. Dat is slecht voor de onderwijskwaliteit voor Arnhemse kinderen.

Daarom stellen de indieners voor om de landelijke norm over te nemen en deze in alle scholenbouwprojecten door te laten werken, ook voor de komende jaren. Dat vraagt om een geactualiseerd jaarprogramma waarin weer een volledig overzicht bestaat van projecten en kosten. Het college heeft daarbij de keuze om in overleg met de schoolbesturen een invulling te

vinden voor het financiële tekort (keuzes binnen of tussen projecten), extra middelen in te zetten ten koste van andere beleidsterreinen (bijvoorbeeld een taakstelling op eigen huisvesting) of te temporiseren en kan die keuze in het nieuwe raadsvoorstel onderbouwen. Gezien de korte termijn van besluitvorming is het voor de raad op dit moment niet mogelijk die keuzes uit te werken.
Mattijs Loor - D66

21A87/P.2

VERWORPEN

Voor 17

Tegen 22

Amendement "Genoeg geld voor scholenbouw" (21A87)

GROENLINKS	0	7
Coenders		
Prinsen		
Navis		
Gemici		
Simonis		
van der Loo		
Dayioğlu		

Fractie Arnhemse Ouderen Partij	1	0
Wiggers		

ChristenUnie	2	0
Nede		
Becker		

VVD Arnhem	0	6
Combée		
Pape		
Kalthoff		
Maref		
Loos		
Eppich		

CDA Arnhem	2	0
Koorn		
Hutten		

DENK / Verenigd Arnhem	2	0
Usta		
Aydemir		

D66	5	0
Andeweg		
Loor		
Venhoek		
van Ommen		
van Iperen		

Arnhem Centraal	0	3
van der Laak		
Manders		
Kraaijenbrink		

Partij voor de Dieren Gemeentelijke Sociale Fractie Arnhem	2	0
de Groot		
Eliëns		

PvdA	0	4
Greving		
Bouma		
de Vries		
Visser		

SP	3	0
Elfrink		
Çetintaş		
Dobbe		

Partij voor de Vrijheid	0	2
Verheij		
Henzen		

Totaal 39

Gemeenteraad Arnhem

AANGENOMEN

Bijeen op	22 december 2021
Ter bespreking van	Integraal Huisvestingsplan 2021-2022
Motie van	Steffenie Pape - VVD Mattijs Loor - D66 Daniël Becker - ChristenUnie
Titel motie	Op weg naar een integraal strategisch onderwijshuisvestingsplan voor Arnhem
Nummer Zaaknummer	**21M300** 610181

De Raad,

Gehoord de beraadslaging,

Constaterende dat:

- er tijdens de behandeling van het jaarprogramma van het IHP PO/(V)SO* vooral veel vragen blijken te zijn omtrent strategische keuzes;
- De IHP's PO en (V)SO na enkele jaren niet meer volledig aansluiten bij de actuele maatschappelijke vraagstukken;
- binnenkort het langverwachte IHP VO wordt besproken in de raad;
- al langere tijd vanuit het onderwijsveld de wens wordt uitgesproken dat het IHP VO integraal met het IHP PO/(V)SO wordt behandeld;
- de uitdagingen op het gebied van onderwijs groot zijn en een deel van de oplossing vaak in huisvesting zit;

Overwegende dat:

- we bij de behandeling van het IHP VO integraal moeten kijken naar onderwijshuisvesting van alle soorten onderwijs waar wij als gemeente voor de huisvesting verantwoordelijk zijn en de samenhang met de actuele maatschappelijke vraagstukken op het gebied van onderwijs en jeugd;

Verzoekt het college:

- Voorafgaand aan de behandeling van het IHP VO in de raad met alle schoolbesturen en andere betrokken partijen in overleg te gaan over een integraal strategisch onderwijshuisvestingsplan voor PO, VO en (V)SO (IHP nieuwe stijl);

- Hierbij te koersen op procesvoorstel hoe dit IHP nieuwe stijl kan ontstaan op basis van basis van het aanstaande IHP VO en de bestaande IHP's PO en (V)SO;
- Hierbij ook kritisch te kijken naar het huidige proces met jaarplannen en af te spreken hoe naast de bouwprojecten ook actuele maatschappelijke ontwikkelingen jaarlijks in een bijstelling van dit IHP nieuwe stijl kunnen worden meegenomen;
- De raad uiterlijk in februari 2022 te informeren over de uitkomsten van het overleg en het proces richting een IHP nieuwe stijl.

en gaat over tot de orde van de dag

Steffenie Pape - VVD
Mattijs Loor - D66
Daniël Becker - ChristenUnie

* IHP PO/(V)SO = Integraal Huisvestingsplan Primair Onderwijs/(Voortgezet) Speciaal Onderwijs
* IHP VO = Integraal Huisvestingsplan Voortgezet Onderwijs

AANGENOMEN

Voor	**37**
Tegen	**2**

Motie "Op weg naar een integraal strategisch onderwijshuisvestingsplan voor Arnhem" (21M300)

GROENLINKS	7	0
Coenders		
Prinsen		
Navis		
Gemici		
Simonis		
van der Loo		
Dayioğlu		

VVD Arnhem	6	0
Combée		
Pape		
Kalthoff		
Maref		
Loos		
Eppich		

D66	5	0
Andeweg		
Loor		
Venhoek		
van Ommen		
van Iperen		

PvdA	4	0
Greving		
Bouma		
de Vries		
Visser		

Fractie Arnhemse Ouderen Partij	1	0
Wiggers		

CDA Arnhem	2	0
Koorn		
Hutten		

Arnhem Centraal	3	0
van der Laak		
Manders		
Kraaijenbrink		

SP	3	0
Elfrink		
Çetintaş		
Dobbe		

ChristenUnie	2	0
Nede		
Becker		

DENK / Verenigd Arnhem	2	0
Usta		
Aydemir		

Partij voor de Dieren Gemeentelijke sociale fractie Arnhem	2	0
de Groot		
Eliëns		

Partij voor de Vrijheid	0	2
Verheij		
Henzen		

Totaal	**39**

Gemeenteraad Arnhem

VERWORPEN

Bijeen op	22 december 2021
Bij de bespreking van	Integraal Huisvestingsplan 2021-2022
Motie van	Daniel Becker - ChristenUnie Mattijs Loor - D66
Titel motie	Investeren in schoolhuisvesting, toewerken naar maximaal 3 jaar noodlokalen
Nummer Zaaknummer	**21M301** 610181

Onderstaande raadsleden stellen de raad voor om in de vergadering van 22 december 2021 het college op te roepen om in de toekomst de plannen voor vernieuwing van schoolgebouwen zo aan te passen dat noodlokalen niet langer dan 3 jaar op dezelfde plek nodig zijn.

Door dit voorstel aan te nemen, zorgen we dat Arnhemse kinderen zo veel mogelijk in normale schoolgebouwen les krijgen en alle kinderen een goede kwaliteit leslokalen hebben.

Omdat we weten dat:

- In het strategische deel van het Integraal Huisvestingsplan voor het Primair Onderwijs (2017 – 2026) staat aangegeven dat *langdurige huisvesting door noodlokalen wordt vermeden en capaciteitstekorten kortdurend worden opgevangen door plaatsing van semi-permanente gebouwen*;
- Met name in groeiwijken, zoals Schuytgraaf, de leerlingenprognoses niet overeenkomen met de actuele ontwikkelingen van de aantallen basisschool leerlingen;
- Nieuwe schoolgebouwen extra leerlingen kunnen aantrekken, waardoor er meer leerlingen komen dan verwacht wordt;
- Het college in 2017 toezegde (nr. 953) dat noodlokalen maximaal 3 jaar gebruikt zouden worden;
- Het huidig beleid is dat noodlokalen maximaal 7 jaren mogen worden gebruikt;
- De vraag naar schoolhuisvesting – o.a. in Schuytgraaf - het aanbod overstijgt, waarbij sommige noodvoorzieningen meer dan 7 jaar gebruikt worden.

Omdat we vinden dat:

- Het huidige beleid van de gemeente inzake noodvoorzieningen van school huisvesting aan herziening toe is en daarbij de toezegging uit 2017 als uitgangspunt moet gelden.

Daarom vraagt de raad aan het college:

- Bij de komende jaarprogramma's of actualisaties van Integrale Huisvestingsplannen toe te werken naar het maximaal drie jaar achtereen inzetten van noodlokalen op een locatie;
- De raad daarbij te informeren hoe langer gebruik van noodlokalen wordt voorkomen;
- Als desondanks noodvoorzieningen langer dan drie jaar nodig zijn, voor tijdelijke lokalen met de kwaliteit van reguliere bouw te kiezen.

Daniel Becker - ChristenUnie
Mattijs Loor - D66

VERWORPEN

Voor	**18**	*Motie "Investeren in schoolhuisvesting, toewerken naar maximaal 3 jaar noodlokalen" (21M301)*
Tegen	**21**	

GROENLINKS	0	7
Coenders		
Prinsen		
Navis		
Gemici		
Simonis		
van der Loo		
Dayioğlu		

VVD Arnhem	0	6
Combée		
Pape		
Kalthoff		
Maref		
Loos		
Eppich		

D66	5	0
Andeweg		
Loor		
Venhoek		
van Ommen		
van Iperen		

PvdA	0	4
Greving		
Bouma		
de Vries		
Visser		

Fractie Arnhemse Ouderen Partij	0	1
Wiggers		

CDA Arnhem	2	0
Koorn		
Hutten		

Arnhem Centraal	0	3
van der Laak		
Manders		
Kraaijenbrink		

SP	3	0
Elfrink		
Çetintaş		
Dobbe		

ChristenUnie	2	0
Nede		
Becker		

DENK / Verenigd Arnhem	2	0
Usta		
Aydemir		

Partij voor de Dieren Gemeentelijke Fractie Arnhem	2	0
de Groot		
Eliëns		

Partij voor de Vrijheid	2	0
Verheij		
Henzen		

Totaal	**39**

Gemeenteraad Arnhem

VERWORPEN

Bijeen op	22 december 2021
Bij de bespreking van	Integraal huisvestingsplan 2021-2022
Motie van	Mattijs Loor - D66
Titel motie	In de toekomst genoeg geld voor scholenbouw
Nummer Zaaknummer	**21M305** 610181

Onderstaand raadslid stelt de raad voor om in de vergadering van 22 december 2021 het college op te roepen om in de toekomst voor scholenbouw uit te gaan van de landelijke norm. Door dit voorstel aan te nemen, zorgen we dat de scholenprojecten die we ons voornemen ook haalbaar zijn. Daarmee voorkomen we dat projecten onnodig vertraagd raken door gebrek aan budget.

Omdat we weten dat:

- Er een klein maar relevant verschil zit tussen de voorgestelde 'Nieuwe Arnhemse Norm' en de VNG-normbedragen voor scholenbouw;
- Scholenbouwprojecten al vaak vertraagd zijn geraakt doordat budgetten tussentijds niet voldoende bleken;
- De VNG-normbedragen goed zijn onderbouwd en jaarlijks op een onderbouwde wijze worden bijgesteld.

Omdat we vinden dat:

- We de investeringen in scholenbouw realistisch moeten begroten op basis van de best beschikbare kennis over de ontwikkelingen van de kosten;
- Het onacceptabel is als scholenbouwprojecten vanwege vooraf te laag ingeschatte kosten stil komen te liggen;
- Scholen erop moeten kunnen rekenen dat door de gemeente bepaalde en toegekende budgetten op het moment van bouwen toereikend zijn.

Daarom vraagt de raad aan het college:

1. Bij toekomstige scholenbouwplannen (vanaf jaarprogramma 2023) voor het primair onderwijs uit te gaan van de meest actuele VNG-normbedragen;
2. Tot het in werking treden van het jaarprogramma 2023 de prijsontwikkelingen extra goed te monitoren en de raad direct te informeren zodra duidelijk wordt dat de geraamde budgetten op het moment van bouwen niet meer toereikend zullen zijn.

Mattijs Loor - D66

Voor 17

Tegen 22

Motie “In de toekomst genoeg geld voor scholenbouw” (21M305)

GROENLINKS	0	7
Coenders		
Prinsen		
Navis		
Gemici		
Simonis		
van der Loo		
Dayioğlu		

Fractie Arnhemse Ouderen Partij	1	0
Wiggers		

ChristenUnie	2	0
Nede		
Becker		

VVD Arnhem	0	6
Combée		
Pape		
Kalthoff		
Maref		
Loos		
Eppich		

CDA Arnhem	2	0
Koorn		
Hutten		

DENK / Verenigd Arnhem	2	0
Usta		
Aydemir		

D66	5	0
Andeweg		
Loor		
Venhoek		
van Ommen		
van Iperen		

Arnhem Centraal	0	3
van der Laak		
Manders		
Kraaijenbrink		

Partij voor de Dieren Gemeentelijke Sociale Fractie Arnhem	2	0
de Groot		
Eliëns		

PvdA	0	4
Greving		
Bouma		
de Vries		
Visser		

SP	3	0
Elfrink		
Çetintaş		
Dobbe		

Partij voor de Vrijheid	0	2
Verheij		
Henzen		

Totaal 39

RAADSVOORSTEL

Aan de gemeenteraad

Zaaknummer 610181

Onderwerp: Jaarprogramma integraal huisvestingsplan 2021-2022 en stand van zaken onderwijshuisvesting po, (v)so en vo

Voorstel

1. Kennis te nemen van de stand van zaken van de onderwijshuisvesting;
2. Het jaarprogramma 2021 en 2022 IHP PO vast te stellen;
3. De geactualiseerde Arnhemse-norm vast te stellen.

Inleiding

In 2017 is het Integraal Huisvestingsplan primair onderwijs 2017-2026 door de raad vastgesteld. Vervolgens wordt op basis van opeenvolgende jaarprogramma's door schoolbesturen en gemeente uitvoering gegeven aan de kwalitatieve verbetering van de onderwijshuisvesting.
Het jaarprogramma 2021 heeft op zich laten wachten omdat de actualisering van de Arnhemse-norm voor de huisvesting van het primair onderwijs meer tijd heeft gekost dan van te voren ingeschat. Deze actualisering was nodig omdat 'Bijna energie neutraal bouwen' (BENG) deel uitmaakt van het in 2021 wettelijk vastgestelde nieuwe Bouwbesluit. Vooruitlopend op de wijziging van het Bouwbesluit hadden de schoolbesturen en gemeente al eerder een verdeling afgesproken om tot BENG te komen. Vanaf 2021 komen de kosten van BENG nu voor rekening van de gemeente omdat gemeenten aan de wettelijke verplichting van het Bouwbesluit inclusief BENG moeten voldoen.
Op basis van deels voorlopige beschikkingen is de uitvoering van projecten in 2021 wel doorgelopen. Een viertal uitbreidingen; De Wijzer, Pieter Jongelingschool, Jozefschool en Jozef Sartoschool is gerealiseerd en een tweetal schoolgebouwen te weten de Klimboom en Confetti is opgeleverd. Daarnaast staat een tweetal projecten te weten KC Vredenburg en Ibn-I Sina en Parkschool (twee scholen onder één dak) op het punt van aanbesteding.
Ter voorkoming van vertraging in de uitvoering van de nieuwe projecten stellen wij u voor om op dit moment ook het jaarprogramma 2022 vast te stellen. In het jaarprogramma is ook deze keer de stand van zaken aangaande onderwijshuisvesting van het primair (po), het voortgezet speciaal (vso) en voortgezet onderwijs (vo) beschreven. Tevens is als vooruitblik het programma vanaf 2023 opgenomen.

Beoogd effect

Een kwalitatieve verbetering van de onderwijshuisvesting in het primair en (voortgezet) speciaal onderwijs.

Arnhem GEMEENTE

Argumenten

1.1 Het jaarprogramma 2021en 2022 met het IHP PO 2017-2026 als kader.

Het Integraal Huisvestingsplan Primair Onderwijs 2017-2026 en het draaiboek bevatten de spelregels en een uitvoeringsprogramma voor de kwalitatieve verbetering van de huisvesting van het primair onderwijs gedurende de komende 5 jaar. Om in te kunnen spelen op actuele ontwikkelingen wordt er in principe jaarlijks een programma vastgesteld, waarin de aan de orde zijnde projecten worden beschreven en budgetten worden toegekend.
Hierin kunnen ook afwijkingen ten opzichte van het IHP PO 2017-2026 worden aangegeven en beargumenteerd.

1.2 Bijgaand jaarprogramma sluit op hoofdlijnen aan bij de uitgangspunten van het IHP PO 2017-2026.

Algemeen
Vanaf 2021 is het nieuwe Bouwbesluit inclusief bijna energie neutraal bouwen (BENG) van kracht. Dit betekent dat de gemeente verplicht is om volgens deze nieuwe maatstaf te bouwen. Vooruitlopend hierop hadden schoolbesturen en gemeente al eerder afgesproken om alle renovaties en (vervangende) nieuwbouw te realiseren onder het regime van BENG. Het nieuwe besluit betekent dat de bijdrage van de schoolbesturen voor het realiseren van BENG komt te vervallen en de gemeente financieel aan de lat staat. In afstemming met schoolbesturen heeft een bouwkundig bureau in opdracht van de gemeente het normbedrag voor het primair onderwijs geactualiseerd.

Toename aantal leerlingen in Schuytgraaf
In juli 2021 is de nieuwbouw van de Confetti opgeleverd. Ondanks deze extra capaciteit blijft de druk ten gevolge van demografische ontwikkelingen voor de scholen in Schuytgraaf onverminderd groot. Daar komt bij dat uit onderzoek blijkt dat de scholen in Schuytgraaf een toenemende belangstelling genieten vanuit omliggende wijken. Het gevolg hiervan is dat het leerlingaantal van de scholen in de omliggende wijken afneemt. Dit is een ongewenste ontwikkeling waarover schoolbesturen en gemeente in gesprek zijn. Om de toename van het aantal leerlingen op te vangen is tegenover de Confetti een viertal noodlokalen worden geplaatst. Tevens zal voor scholen in de Salamander gebruik worden gemaakt van de naastgelegen noodlokalen en zal een onderzoek worden opgestart naar uitbreidingsmogelijkheden van de Salamander en het loslaten van de MFC bestemming.

Uitbreidingen
Zoals al eerder in het jaarprogramma 2020 vermeld vergen relatief kleine uitbreidingen veel ontwerp- en rekenwerk om binnen het budget te blijven. Het gevolg is veelal vertraging in de uitvoering. Voor deze projecten komt het in de praktijk aan op maatwerk. In de reeks kleine uitbreidingen rest nog de uitbreiding met twee lokalen bij Het Panorama. Deze uitbreiding is complex vanwege verdiepte ligging van het schoolgebouw en beperkingen vanwege aanwezigheid van hoogspanningskabels. Dit project zal in 2022 worden opgeleverd.

1.3 Bijgaand jaarprogramma 2021 en 2022 is voor een reactie verzonden aan de schoolbesturen.

In totaal heeft een viertal schoolbesturen gereageerd. De meest principiële reactie betreft het verzoek van een tweetal schoolbesturen uit het primair onderwijs (Delta en Flores) om, in afwijking van het bestuurlijk vastgestelde IHP PO, vanaf 2021 te kiezen voor de VNG-norm en de nieuwe Arnhemse-norm los te laten. Uitgangspunt van het college is om te kiezen voor de Arnhemse-norm. De overige reacties betreffen aanscherping van de planning en tekstuele aanvullingen op het jaarprogramma.

Kanttekeningen en risico's

1.1 De prijzen voor (nieuw)bouw zijn fors gestegen.

Bij het opstellen van het jaarprogramma 2021 en 2022 is, conform uitvoeringsparagraaf IHP PO 2017-2026, het normbedrag geïndexeerd op basis van het structurele bouwkosten data indexcijfer (BDB) voor schoolgebouwen (nieuwbouw) van de maand september 2021. Een risico hierbij is dat de prijzen wederom sterker stijgen dan de BDB-index aangeeft. Bij het opstellen van de bouwkosten is gebleken dat voornamelijk kleinere uitbreidingen niet binnen de vastgestelde budgetten mogelijk zij. De nieuwbouwprojecten blijken vooralsnog uitvoerbaar binnen het budget. Indien het niet mogelijk blijft om binnen de vastgestelde budgetten de projecten te realiseren zal gekeken worden naar de budgetten. Bezuinigen op de met elkaar vastgestelde te realiseren kwaliteit, is naar mening van alle IHP-partners, op voorhand geen optie. Vanwege toename materiaalkosten zijn voor de onderstaande projecten extra middelen beschikbaar gesteld.

KC Vredenburg	€ 116.800,-
Ibn-i Sina en Parkschool	€ 123.200,- (twee scholen in één gebouw)
Jozefschool	€ 8.000,-
Jozef Sartoschool	€ 4.800,-
Sporthal Middachtensingel	€ 113.600,-

1.2 De Arnhemse- versus VNG-norm.

Een tweetal schoolbesturen (Delta en Flores) heeft aangegeven dat zij niet langer, in afwijking van het IHP PO, de recent geactualiseerde Arnhemse-norm maar de VNG-norm voor onderwijshuisvesting wil hanteren. Een eventuele keuze voor het invoeren van de hogere VNG-norm van € 2.458,- (prijspeil 2021) vergt een aanvullend investeringsbedrag van € 1,4 miljoen. Hiermee is binnen de begroting geen rekening gehouden.
Met betrekking tot de VNG-norm kan worden opgemerkt dat er geen relatie is met het gemeentefonds. De uitkering van het gemeentefonds is voor onderwijshuisvesting niet gebaseerd op bouwkosten maar onder andere op aantal jongeren, leerlingen en minderheden.

Financiën

De investeringsbedragen zijn doorgerekend op basis van de Arnhemse norm van € 2.400,- per vierkante meter bvo. Ten opzichte van het voorgaande jaar worden de financiële kaders in de begroting van 2022 aangepast in verband met de nieuwe wetgeving per 1 januari 2021 op het gebied van duurzaamheid (Bijna Energie Neutrale Gebouwen). In totaal betekende dit een extra investeringsbedrag van € 9,5 miljoen. Daarnaast werd vanwege de gestegen prijzen van bouwmaterialen éénmalig een bedrag van € 366.400,- toegevoegd voor een 5-tal schoolgebouwen die nu met de aanbesteding bezig zijn. Tot slot is de begroting geactualiseerd i.v.m. gewijzigde leerlingenaantallen en wijzigingen in de planning.

Dit heeft geresulteerd in onderstaande wijzigingen t.o.v. het bestaande MIP:

Bedragen x 1 miljoen	Reeds vastgestelde investerings bedragen in 2021 en 2022 *	Gewijzigd investeringsbe dragen 2021 en 2022 *	verschil	verklaring
Kleinere investeringen (incl. 1st inrichting) jaar 2021	€ 0,6	€ 0,6	€ -	
Eerste inrichting Sporthal kinderkamp	€ 0,3	€ 0,3	€ -	
Kleinere investeringen (incl. 1st inrichting) jaar 2022	€ 0,3	€ 0,3	€ -	
Nieuw bouw Prisma school SPO	€ 10,2	€ 10,7	€ 0,5	Kosten meerwerk
Briant: Gebouw en inrichting	€ 4,6	€ 4,4	€ -0,3	Herrubricering
Dr. Bosschool SPO (Kentalis)	€ 7,9	€ 7,9	€ 0,0	
Schuytgraaf Confetti	€ 4,8	€ 4,8	€ -	
Extra grond Schuytgraaf Confetti	€ -	€ 0,2	€ 0,2	t.b.v. noodlokalen
gymzaal Fluitekruid-Zw anebloemOW	€ 1,3	€ 1,3	€ -	
Terrein Bethanienstraat inr SPO Campus	€ 1,5	€ 2,3	€ 0,8	Herrubricering
uitbr Jozef Sarto (Beeldhouw erstraat 27a-29)	€ 0,3	€ 0,3	€ 0,0	
uitbr Jozefschool (Rijksw eg West)	€ 0,5	€ 0,6	€ 0,0	
Mesdaglaan 70 uitbr.Panoramaschool	€ 0,4	€ 0,4	€ 0,0	
Sporthal Kinderkamp (Mariendaal)	€ 5,2	€ 5,3	€ 0,1	Prijsstijging bouwmaterialen
KC Vredenburg (voormalige Krakeling)	€ 7,4	€ 8,4	€ 1,0	Kosten BENG+prijsstijging bouwmatr.
Piramide Groningsl.1185	€ 3,4	€ 3,4	€ 0,0	
Ibn-I Sina en Parkschool nieuw bouw	€ 6,8	€ 7,9	€ 1,1	Kosten BENG+prijsstijging bouwmatr.
Eimersingel (Mozaïk en Johannes)	€ 5,7	€ 6,5	€ 0,8	Kosten BENG
* In investeringdbedrag zijn naast het bouw krediet ook				
bedragen opgrenomen voor plankosten en rente				

Deze investeringsbedragen zijn reeds opgenomen in het bij de begroting van 2022 behorende Meerjaren Investerings Plan (MIP). Vandaar dat er bij dit raadsvoorstel geen begrotingswijziging zit.

Niet in deze nota en tevens niet in de nieuwe begroting opgenomen is een aanpassing van de Arnhemse-norm van € 2.400,- per m2 bvo naar de hogere VNG-norm van € 2.458,- (prijspeil 2021) Deze verhoging zou een aanvullend investeringsbedrag van € 1,4 miljoen vragen. Dit zou leiden tot een structureel hoger kapitaallast van € 70.000,- met ingang van 2023.

Uitvoering

De uitvoering vindt plaats op basis van de met de schoolbesturen opgestelde en vastgestelde uitvoeringsparagraaf en het draaiboek Alle bedragen zullen op basis van een uitgebreide beschikking aan de schoolbesturen gefaseerd beschikbaar worden gesteld.

Communicatie

De schoolbesturen en andere betrokkenen zullen via een mailing op de hoogte worden gesteld van de vaststelling van het jaarprogramma 2021 en 2022.

Bijlagen

Stukken voor gemeenteraad

- Jaarprogramma 2021 en 2022 en stand van zaken onderwijshuisvesting po, (v)so en vo
- Memo Actualisatie normbedrag huisvesting primair onderwijs, 31 maart 2021
- De herkomst en bestemming van leerlingen van basisscholen in Schuytgraaf, Afdeling Informatie Onderzoek & Statistiek, 25 maart 2021

RAADSVOORSTEL

Besluit van	
Zaaknummer	610181

DE RAAD VAN DE GEMEENTE ARNHEM;

gelezen het voorstel van burgemeester en wethouders van 19 oktober 2021, nummer: 610181;

gelet op artikel 147 van de Gemeentewet, hoofdstuk 1, titel IV, afdeling 3 van de Wet op het primair onderwijs en het Integraal Huisvestingsplan Primair Onderwijs 2017-2026;

besluit:

1. Het jaarprogramma 2021 en 2022 IHP PO vast te stellen;
2. De geactualiseerde Arnhemse-norm vast te stellen.

De griffier, De voorzitter,

Gemeente Arnhem

Jaarprogramma integraal huisvestingsplan 2021- 2022 en stand van zaken onderwijshuisvesting po, (v)so en vo.

INLEIDING

Voor u ligt het jaarprogramma integraal huisvestingsplan primair onderwijs (IHP PO) voor 2021 en 2022. Dit is het programma waarin we de geactualiseerde uitvoering van het IHP PO en investeringen voor het betreffende jaar vaststellen. Daarnaast is de actuele stand van zaken van het primair onderwijs (po), (voortgezet) speciaal onderwijs (vso) en voortgezet onderwijs (vo) beschreven. Tevens is als vooruitblik het programma vanaf 2023 opgenomen.
In de bijlage is voor het primair onderwijs opgenomen het financieel overzicht jaarprogramma 2021-2022 en een tabel met de gehanteerde normbedragen.

HET JAARPROGRAMMA 2021 en 2022

In het jaarprogramma wordt de geactualiseerde uitvoering van het IHP PO vastgesteld. Na bestuurlijke vaststelling van het IHP PO in 2017 is op basis van openvolgende jaarprogramma's begonnen met de uitvoering van projecten welke conform IHP PO loopt tot 2026.
Het jaarprogramma is in concept per mail verzonden aan de schoolbesturen met het verzoek om een reactie. In totaal heeft een viertal schoolbesturen gereageerd. De meest principiële reactie betreft het verzoek van een tweetal schoolbesturen uit het primair onderwijs (Delta en Flores) om, in afwijking van het bestuurlijk vastgestelde IHP PO, vanaf 2021 te kiezen voor de VNG-norm en de nieuwe Arnhemse-norm los te laten. De overige reacties betreffen aanscherping van de planning en tekstuele aanvullingen op het jaarprogramma.

WIJZIGINGEN TEN OPZICHTE VAN IHP PO.

Vanaf 2021 is het nieuwe Bouwbesluit inclusief bijna energie neutraal bouwen (BENG) van kracht. Dit betekent dat de gemeente verplicht is om volgens deze nieuwe maatstaf te bouwen. Vooruitlopend hierop hadden schoolbesturen en gemeente al eerder afgesproken om alle renovaties en (vervangende) nieuwbouw te realiseren onder het regime van BENG. Het nieuwe wettelijk verplichte Bouwbesluit betekent dat de bijdrage van de schoolbesturen voor het realiseren van BENG[1] komt ter vervallen en de gemeente financieel aan de lat staat.Ter voorbereiding op de wijziging van het Bouwbesluit heeft de gemeente in afstemming met de schoolbesturen opdracht aan een bouwkundig bureau gegeven om nieuwe normbedragen[2] voor het primair onderwijs op te stellen. Deze nieuwe normbedragen zijn gebaseerd op de feitelijke aanbesteding van een drietal scholenbouw projecten in Arnhem. Daarnaast is door het bouwkundig bureau gebruik gemaakt van een

[1] Een aantal schoolbesturen heeft de ambitie uitgesproken om de stap naar Energie Neutrale Gebouwen (ENG) te zetten.
[2] Memo Actualisatie normbedrag huisvesting primair onderwijs, 31 maart 2021

databank met gerealiseerde projecten. Het resultaat, een nieuwe, "Arnhemse-norm", is het uitgangspunt van dit jaarprogramma. Deze norm is openomen in de tabel normbedragen PO vanaf 2021. Niet in deze nota en tevens niet in de nieuwe begroting opgenomen is een aanpassing van de
Arnhemse norm van € 2.400,= per m2 bvo naar de hogere VNG-norm van € 2.458,= (prijspeil 2021)
Verhoging naar de VNG-norm € 2.458,= (prijspeil 2021) zou een aanvullend investeringsbedrag van € 1,4 miljoen vragen. Dit zou leiden tot een structureel hoger kapitaallast van € 70.000,= met ingang van 2023.
Wanneer we als gemeente teruggaan naar het systeem en de bedragen uit de modelverordening van de VNG betekent dit dat we niet uitgaan van een vast bedrag per vierkante meter. De VNG hanteert namelijk een systeem waarbij er met een vaste voet wordt gewerkt voor de eerste 350 m2 (relatief hoog) en daarna een bedrag per vierkante meter extra (relatief laag). Dat maakt dat de gemiddelde prijs per vierkante meter bij grotere gebouwen lager is dan kleine gebouwen. Voor gebouwen groter dan 2.350 m2 betekent dat het bedrag per vierkante meter lager zal worden dan de voorgestelde norm van € 2.400 per m2.

AANDACHTSPUNTEN EN KNELPUNTEN

Arnhemse-norm versus VNG-norm.
De vergoeding van de gemeente Arnhem voor vernieuwbouw van schoolgebouwen heeft jarenlang boven de VNG-norm gelegen. De vergoeding van de gemeente Arnhem is op basis van gerealiseerde projecten herijkt en komt nu lager uit dan de inmiddels bijgestelde VNG-norm. Als wordt gekozen voor de VNG-norm dan is het gevolg dat er niet meer wordt uitgaan van een vast bedrag per vierkante meter. De VNG hanteert namelijk een systeem waarbij er met een vaste voet wordt gewerkt voor de eerste 350 m2 (relatief hoog) en daarna een bedrag per vierkante meter extra (relatief laag). Dat maakt dat de gemiddelde prijs per vierkante meter bij grotere gebouwen lager is dan kleine gebouwen. Voor gebouwen groter dan 2.350 m2 betekent dat het bedrag per vierkante meter lager zal worden dan de voorgestelde norm van € 2.400 per m2.

Kleine uitbreidingen
In de praktijk blijkt dat voornamelijk relatief kleine uitbreidingen moeilijk te realiseren zijn met het normbudget. Dit komt omdat wordt uitgegaan van een gemiddelde nieuwbouwschool. Het aansluiten van uitbreidingen op de bestaande bouw brengt vaak extra kosten met zich mee. Recent voorbeeld hiervan is de uitbreiding van het monumentale gebouw van de Wijzer aan de Dalweg. Een moeilijk bereikbare bouwplaats, hoogteverschillen en een afwijkende maatvoering werkten kostenverhogend. Ook de verhouding advieskosten versus bouwkosten vallen hoger uit. Een ander vergelijkbaar voorbeeld betreft de uitbreiding van de Jozefschool aan de Rijksweg-West. Het is lastig om voor deze projecten een algemene norm te ontwikkelen omdat uitbreidingen maatwerk zijn. De bijdrage is dan ook maatwerk. Wij blijven dit per project positief kritisch bekijken en gaan samen met de schoolbesturen op zoek naar creatieve oplossingen.

Herinrichting buitenruimte en realisatie schoolzones en parkeerplekken
Bij de realisering van scholenbouwprojecten is geen budget beschikbaar voor een fatsoenlijke herinrichting van de aanpalende buitenruimte. Dit zal per project in samenwerking met verkeer en openbare ruimte worden opgepakt. Bij het opstellen van het IHP VO zal de buitenruimte direct onderdeel uitmaken van het budget.

Arnhemse-norm voor toegankelijkheid
De schoolgebouwen die in aanmerking komen voor vernieuwbouw voldoen aan de Arnhemse-norm voor toegankelijkheid. Deze norm is opgenomen in het programma van eisen. Daarnaast zal in de bestaande gebouwen een voorziening worden getroffen als daar vraag naar is. Een recent voorbeeld hiervan is de realisering van een mindervalide toilet (Miva toilet) in MFC De Spil.

Planning
Onze inspanning blijft er op gericht om zo veel als mogelijk de projecten volgens planning uit te voeren. Vooral bij de uitbreidingen blijkt het lastig om binnen de planning te blijven.

INDEXERING NORMBEDRAG

Bij het opstellen van het jaarprogramma 2021 en 2022 is, conform uitvoeringsparagraaf IHP PO 2017-2026, het normbedrag geïndexeerd op basis van het structurele BDB-indexcijfer voor schoolgebouwen (nieuwbouw) van de maand september 2021.
Wanneer een project voor het eerst in het jaarprogramma verschijnt, dus het programma waarin de eerste 15% om tot een aanbesteding gereed ontwerp te komen is opgenomen, wordt de volledige gemeentelijke bijdrage vastgesteld. Bij het vaststellen van de totale bijdrage, op basis van het actuele normbedrag, wordt deze verder geïndexeerd tot in het beoogde jaar van uitvoering op basis van het gemiddelde indexeringscijfer (BDB) van de afgelopen tien jaar. Wanneer de tweede termijn van de bijdrage (80%) in een ander jaarprogramma is opgenomen dan de eerste termijn wordt deze termijn niet opnieuw geïndexeerd in het betreffende jaarprogramma maar wordt deze overgenomen uit het jaarprogramma waarin de eerste termijn is opgenomen. De reden hiervoor is dat de bouwheer (in principe het schoolbestuur tenzij anders vermeld de gemeente) direct vanaf de start van een project duidelijkheid heeft over het totale projectbudget.

PROJECTEN JAARPROGRAMMA 2021 EN 2022 PRIMAIR ONDERWIJS (PO)

1. SCHUYTGRAAF: CONFETTI, VEDERWOLK EN SALAMANDER, MEIKERS UITBREIDING EN VERVANGENDE NIEUWBOUW GEREALISEERD

Stand van zaken
In juli 2021 is de nieuwbouw van de Confetti opgeleverd. Ondanks deze nieuwe school, voorzien van veertien lokalen, en de in 2019 gerealiseerd uitbreiding van de Salamander met vijf lokalen, blijft de druk ten gevolge van demografische ontwikkelingen voor de scholen in Schuytgraaf onverminderd groot. Daar komt bij dat

uit onderzoek[3] blijkt dat de scholen in Schuytgraaf een toenemende belangstelling genieten vanuit omliggende wijken. Het gevolg hiervan is dat het leerlingaantal van de scholen in de omliggende wijken afneemt. Dit is een ongewenste ontwikkeling waarover schoolbesturen en gemeente in gesprek zijn. Een mogelijkheid is dat binnen een verwijsafstand van twee kilometer wordt verwezen deze leegstand. Om de toename van het aantal leerlingen op te vangen is een viertal noodlokalen tegenover de Confetti geplaatst en is ten behoeve van onderwijsuitbreiding in het algemeen grond aangekocht. Tevens zal voor scholen in de Salamander gebruik worden gemaakt van de naastgelegen noodlokalen.

Omvang voorzieningen en bouwbudget

Voor de uitbreiding van Confetti met vier noodlokalen en het gebruik van de acht noodlokalen naast de Salamander dient budget beschikbaar te worden gesteld. Voor een eventuele permanente uitbreiding van het onderwijs in het algemeen is in Schuytgraaf overgegaan tot aankoop van grond naast Confetti. Hiermee is een investering van € 221.400 gemoeid.

Exploitatiekosten jaarprogramma 2021/2022

Noodlokalen bij Confetti	€ 85.324

Realisatie en Planning

Vervangende nieuwbouw Confetti gereed	3e kwartaal 2021
Plaatsing noodbouw bij Confetti	3e kwartaal 2021

2. VREDENBURG - KRONENBURG: OMMELANDER EN TROUBADOUR, SLOCHTERENWEG KC VREDENBURG (VOORHEEN DE KRAKELING) VERVANGENDE NIEUWBOUW

Stand van zaken

Voor het realiseren van de onderwijsvoorziening kind centrum Vredenburg, voorheen de Krakeling, is in 2021 een voorlopige beschikking van € 6.737.821 afgegeven. Deze beschikking is exclusief de volledige gemeentelijke bijdrage voor bijna energie neutraal bouwen (BENG). Na correctie, inclusief BENG, komt de volledige gemeentelijke bijdrage in totaal op € 7.451.338. Het verschil komt daarmee op € 713.517. Dit is exclusief de sloop van het oude gebouw. Dit zal door de gemeente worden uitgevoerd.
Op dit moment ligt er een definitief ontwerp gereed en is in september 2021 begonnen met de sloop van de Krakeling. Tijdelijke huisvesting is gevonden in het oude Lorentz Lyceum aan de Groningersingel.

[3] De herkomst en bestemming van leerlingen van basisscholen in Schuytgraaf, Afdeling Informatie Onderzoek & Statistiek, 25 maart 2021

Omvang voorzieningen

De omvang van de onderwijscapaciteit is berekend op basis van de prognose 2020. De omvang van het niet-onderwijsdeel (KC) is gebaseerd op de door de schoolbesturen opgestelde visie. Voor het niet-onderwijsdeel zal met de schoolbesturen een vaststellingsovereenkomst (huurovereenkomst derden) worden afgesloten. De vergoeding voor dit deel bedraagt conform berekening en uitgangspunten bijlage 2 van het IHP PO € 115,97 per m²/ jaar.[4]

KC Vredenburg excl. BENG	PROG Jr	M² BVO	GEM / m²	SB / m²	Invest. GEM	Invest. SB	Wie
Sloop oudbouw	2021	6.441	€ 84	--	€ 541.044	--	gemeente
VNB OW Da Vinci	2021	1.189	€ 2.144	€ 277	€ 2.549.216	€ 329.353	flores
VNB OW Ommelander	2021	1.546	€ 2.144	€ 277	€ 3.314.624	€ 428.242	delta
VNB KC Vredenburg	2021	361*	€ 2.421	--	€ 873.981		swsoh

Het bouwkrediet gecorrigeerd op volledige bijdrage gemeente aan BENG inclusief extra middelen in verband met duurdere bouwmaterialen.

KC Vredenburg incl. BENG	PROG Jr	M² BVO	GEM / m²	SB / m²	Invest. GEM	Invest. SB	Wie
Sloop oudbouw	2021	6.441	€ 84	--	€ 541.044	--	gemeente
VNB OW Da Vinci	2021	1.189	€ 2.400	ntb	€ 2.853.600	ntb	flores
VNB OW Ommelander	2021	1.546	€ 2.400	ntb	€ 3.710.400	ntb	delta
VNB KC Vredenburg	2021	361*	€ 2.400	--	€ 866.400		swsoh
Extra middelen (bovenop normbedrag) i.v.m. hoge kosten bouwmaterialen					€ 116.800**		gemeente

* In het jaarprogramma 2020 is uitgegaan van 276m2 BVO. Vanwege toenemende vraag naar kinderdagverblijf plaatsen is het aantal m2 vergroot naar 361.

** Voor het gebouw in totaal (niet per schoolbestuur)

Exploitatiekosten jaarprogramma 2021/2022

Tijdelijke huisvesting in het voormalige Lorentz Lyceum aan de Groningersingel.

[4] De kostprijs dekkende vergoeding bestaat uit de componenten grond € 3,60,-- opstal € 86,82 en opslag € 25,55 op basis van prijspeil januari 2020. Het totale bedrag zal gedurende de looptijd niet worden geïndexeerd.

Realisatie en Planning

Tijdelijke huisvesting is gereed	3e kwartaal 2021
Vervangende nieuwbouw gereed	1e kwartaal 2023

3. ELDERVELD: DE KLIMBOOM, BREEZANDPAD
VERVANGENDE NIEUWBOUW GEREALISEERD

Stand van zaken

De vervangende nieuwbouw van IKC De Klimboom is in het tweede kwartaal 2021 gerealiseerd. De tijdelijke huisvesting is inmiddels gesloopt. Voor de herinrichting van het terrein wordt in afstemming met het onderwijs, de buurt en het wijkteam een plan gemaakt.

4. NOORD WEST: DE WIJZER, DALWEG
UITBREIDING GEREALISEERD

Stand van zaken

De uitbreiding van de Wijzer (winnaar publieksprijs Willem Diehl 2021) is in het 4e kwartaal 2020 gereed gekomen.

5. VREDENBURG - KRONENBURG: PIRAMIDE EN HORIZON, GRONINGENSINGEL VERVANGENDE NIEUWBOUW EN UITBREIDING

Stand van zaken

De directie en teams van de Piramide en Horizon hebben besloten om samen te gaan werken.
Op dit moment vindt er voor de locatie een inpassingsstudie plaats waarbij vanuit de gemeente verschillende disciplines zijn betrokken. De bouwkundige en organisatorische uitdaging zal vanwege de verwevenheid van de twee schoolgebouwen een uitdaging worden.
Er is nog geen beschikking afgegeven.

Omvang voorzieningen

De omvang van de onderwijscapaciteit is berekend op basis van de prognose 2020.

Piramide	PROG Jr	M² BVO	GEM / m²	SB / m²	Invest. GEM	Invest. SB	Wie
Verv. nieuwbouw OW	2022	1.443	€ 2.448	ntb	€ 3.532.464	ntb	flores
Sloop oudbouw	2022	2.175	€ 84		€ 182.700		gemeente

Exploitatiekosten jaarprogramma 2022

Tijdelijke huisvesting Piramide	€ 117.545

Realisatie en planning:

Visie is gereed	3e kwartaal 2021
Voorbereidingstraject	1e kwartaal 2022
Tijdelijke huisvesting	4e kwartaal 2022
Sloop oudbouw Piramide	4e kwartaal 2022
Vervangende nieuwbouw Piramide gereed	4e kwartaal 2023

6. ELDEN: JOZEFSCHOOL, RIJKSWEG
UITBREIDING GEREALISEERD

Stand van zaken

De uitbreiding van de Jozefschool zal in het 4e kwartaal van 2021 gereed gekomen.

7. NOORD WEST: PIETER JONGELINGSCHOOL, ZIJPENDAALSEWEG
UITBREIDING GEREALISEERD

Stand van zaken

De uitbreiding van de Pieter Jongelingschool is in het 4e kwartaal 2020 gereed gekomen.

8. NOORD-WEST: PANORAMA, MESDAGLAAN
UITBREIDING

Stand van zaken

Het schoolbestuur onderzoekt samen met de gemeente wat de bouwkundig complexe uitbreiding (verdiepte ligging en inpassing aan bestaand gebouw) gaat kosten. De verwachting is dat voor deze relatief kleine uitbreiding, ter vervanging van twee noodlokalen op het schoolplein, het budget niet toereikend zal zijn. Er is nog geen beschikking afgegeven.

Omvang voorzieningen

Na vaststelling van dit jaarprogramma en afronding bouwkundig onderzoek kan dit jaar het budget beschikbaar worden gesteld en gestart worden met de uitvoering.

Het Panorama	PROG jr	M² BVO	GEM / m²	SB / m²	Invest. GEM	Invest. SB	Wie
Uitbreiding	2021	171	€ 1.920		€ 328.320		flores
Sloop noodbouw	2021	241	€ 84		€ 20.244		gemeente

Exploitatiekosten jaarprogramma 2021

Afgesproken is dat de schoolbesturen voor tijdelijke huisvesting gebruik maken van elkaars leegstand (binnen de verwijsafstand). Er is dan ook geen rekening gehouden met de kosten van tijdelijke huisvesting.

Realisatie en planning

Uitbreiding Panorama gereed	4e kwartaal 2022
Sloop noodbouw	4e kwartaal 2022

9. NOORD-OOST: JOZEF SARTOSCHOOL, BEELDHOUWERSTRAAT UITBREIDING GEREALISEERD

Stand van zaken

Het schoolbestuur heeft in afstemming met de gemeente gekozen voor aangepaste systeembouw welke esthetisch aansluit bij het bestaande schoolgebouw. Ook deze uitbreiding heeft vanwege maatwerk meer gekost dan in aanvang voorzien. Een herziene beschikking is afgegeven.

Omvang voorzieningen

Jozef Sarto	PROG jr	M² BVO	GEM / m²	SB / m²	Invest. GEM	Invest. SB	Wie
Uitbreiding	2021	146	maatwerk		€ 285.120		flores
Sloop noodbouw	2021	241	€ 84		€ 20.244		gemeente

Realisatie en planning

Sloop noodbouw Jozef Sarto gereed	3e kwartaal 2021

Uitbreiding Jozef Sarto gereed 3e kwartaal 2021

11. PRESIKHAAF OOST: IBN-I SINA- EN PARKSCHOOL, KINDERKAMP VERVANGENDE NIEUWBOUW

Stand van zaken

Voor het realiseren van de vervangende nieuwbouw voor de Ibn-i Sina - en Parkschool is in 2021 een voorlopige beschikking afgegeven van respectievelijk € 3.329.632 en € 2.984.448. Deze beschikking is exclusief de volledige gemeentelijke bijdrage voor bijna energie neutraal bouwen (BENG). Na correctie, inclusief BENG, komt de volledige gemeentelijke bijdrage voor de Ibn-i Sina op € 3.801.744 en voor de Parkschool op € 407.618. Voor de vervangende nieuwbouw van de Ibn-i Sina- en Parkschool is een definitief ontwerp opgesteld en een voorlopige beschikking afgegeven.

Omvang voorzieningen

De definitieve omvang van de voorzieningen is bepaald op basis van een tussentijdse prognose welke in november 2019 is opgesteld. Over de prognose is instemming bereikt tussen de schoolbesturen Simonscholen, DeBasisfluvius (thans Flores) en de gemeente. Het bouwkrediet (exclusief volledige bijdrage gemeente aan BENG) is gebaseerd op deze prognosecijfers.

Parkschool excl. BENG	**PROG Jr**	**M² BVO**	**GEM / m²**	**SB / m²**	**Invest. GEM**	**Invest. SB**	**Wie**
Verv. nieuwbouw OW	2021	1.392	€ 2.144	€ 277	€ 2.984.448	€ 385.584	flores
Sloop oudbouw WD	2023	1.228	€ 88	--	€ 108.064	--	gemeente

Ibn-i Sina excl. BENG	**PROG Jr**	**M² BVO**	**GEM / m²**	**SB / m²**	**Invest. GEM**	**Invest. SB**	**Wie**
Verv. nieuwbouw OW	2021	1.553	€ 2.144	€ 277	€ 3.329.632	€ 430.181	simon

Het bouwkrediet gecorrigeerd op volledige bijdrage gemeente aan BENG inclusief extra middelen in verband met duurdere bouwmaterialen.

Parkschool incl. BENG	**PROG Jr**	**M² BVO**	**GEM / m²**	**SB / m²**	**Invest. GEM**	**Invest. SB**	**Wie**
Verv. nieuwbouw OW	2021	1.392	€ 2.448	€ 277	€ 3.407.618	€ 385.584	flores
Sloop oudbouw WD	2023	1.228	€ 88	--	€ 108.064	--	gemeente

Ibn-i Sina Incl. BENG	PROG Jr	M² BVO	GEM / m²	SB / m²	Invest. GEM	Invest. SB	Wie
Verv. nieuwbouw OW	2021	1.553	€ 2.448	€ 277	€ 3.801.744		simon
Extra middelen (bovenop normbedrag) i.v.m. hoge kosten bouwmaterialen					€ 123.200*		gemeente

*Voor het gebouw in totaal (niet per schoolbestuur)

Realisatie en planning

Vervangende nieuwbouw Parkschool & Ibn-i Sina gereed 2e kwartaal 2023

12. MALBURGEN: MOZAIEK EN JOHANNES EIMERSSINGEL OOST: RENOVATIE OF VERVANGENDE NIEUWBOUW

Stand van zaken

Het visietraject voor de Mozaïek en Johannesschool is afgerond. Uitkomst is dat de twee schoolbesturen Delta en Flores de huisvestingsopgave ieder afzonderlijk oppakken. De Mozaïek heeft twee zelfstandig functionerende scholen, aan de Zwanenbloemlaan en de Eimerssingel. Locatie Eimerssingel zou volgens het IHP eerst vernieuwd worden, en locatie Zwanenbloemlaan in 2e instantie. Momenteel onderzoeken Flores en de gemeente of het mogelijk is om de planning van beide scholen om te draaien en Zwanenbloemlaan eerst te vernieuwen. Daarnaast vindt het gesprek plaats over de specifieke huisvestingsbehoefte van de OAB doelgroep van Het Mozaïek.

Omvang voorzieningen

De omvang van de onderwijscapaciteit is berekend op basis van de prognose 2020.

Johaneschool	PROG Jr	M² BVO	GEM / m²	SB / m²	Invest. GEM	Invest. SB	Wie
sloop oudbouw	2023	1.528	€ 88	--	€ 134.464	--	gemeente
renovatie vervangende nieuwbouw	2022	780	€ 2.448	ntb	€ 1.867.824	ntb	delta

Mozaïek	PROG Jr	M² BVO	GEM / m²	SB / m²	Invest. GEM	Invest. SB	Wie
sloop oudbouw	2023	1.649	€ 88	--	€ 145.112	--	
renovatie of vervangende nieuwbouw	2023	1.598	€ 2.497	ntb	€ 3.990.206	ntb	flores

Exploitatiekosten jaarprogramma 2024

Tijdelijke huisvesting 2022 € 117.465

Realisatie en planning

Visie	2e kwartaal 2021
Renovatiescan Johannesschool	4e kwartaal 2021
Vervangende nieuwbouw Johannes gereed	4e kwartaal 2023
Renovatiescan Mozaïek	4e kwartaal 2021
Vervangende nieuwbouw Mozaïek gereed	1e kwartaal 2024

13. NOORD-OOST ALTEVEER: DE ZYP VERVANGENDE NIEUWBOUW

Stand van zaken

Het Schoolbestuur Flores heeft de visie en renovatiescan van de fusieschool "De Zyp" (voorheen Emmaus en dislocatie Pieter Brueghel) afgerond. Het schoolbestuur ontwikkelt op dit moment samen met de gemeente een aantal huisvestings scenario's voor de huidige locatie. Hierbij is stedenbouw, verkeer en het wijkteam nauw betrokken.
Er is nog geen beschikking afgegeven.

Omvang voorzieningen

De omvang van de onderwijscapaciteit is berekend op basis van de prognose 2020.

De Zyp	PROG Jr	M² BVO	GEM / m²	SB / m²	Invest. GEM	Invest. SB	Wie
sloop oudbouw	2023	2.141	€ 86	--	€ 184.126	--	gemeente
vervangende nieuwbouw	2022	1.578	€ 2.448	ntb	€ 3.862.944	ntb	flores

Exploitatiekosten jaarprogramma 2024

Tijdelijke huisvesting Zyp (afhankelijk van inpassing 5 noodlokalen)	€ 158.240
Sloopkosten Zyp	€ 184.126

Realisatie en planning

Visie is gereed	3e kwartaal 2021
Vervangende nieuwbouw Zyp gereed	1e kwartaal 2024
Sloop oudbouw Zyp is gereed	1e kwartaal 2024

VOORUITBLIK PROJECTEN PRIMAIR ONDERWIJS VANAF 2023.

14 CENTRUM: DE STERRENKRING BLEKERSTRAAT VERVANGENDE NIEUWBOUW

Stand van zaken

Het visietraject en een renovatiescan voor de Sterrenkring is afgerond. Conclusie is dat vervangende nieuwbouw financieel de meest gunstige optie is. Omdat vervangende nieuwbouw ruimtelijk en verkeerstechnisch lastig inpasbaar is wordt in afstemming met gemeente en schoolbestuur onderzocht of de realisatie van de nieuwe huisvesting in de directe nabijheid van de huidige locatie mogelijk is.
Er is nog geen beschikking afgegeven.

Omvang voorzieningen

De omvang van de onderwijscapaciteit is berekend op basis van de prognose 2020.

De Sterrenkring	PROG Jr	M² BVO	GEM / m²	SB / m²	Invest. GEM	Invest. SB	Wie
sloop oudbouw	2023	1.811	€ 88	--	€ 159.368	--	gemeente
vervangende nieuwbouw	2023	1.176	€ 2.497	ntb	€ 2..936.472	ntb	flores

Exploitatiekosten jaarprogramma 2025

Tijdelijke huivesting

Realisatie en planning

Visie	1e kwartaal 2021
Renovatiescan Sterrenkring	1e kwartaal 2021
Vervangende nieuwbouw Sterrenkring gereed	1e kwartaal 2024

15. NOORD-WEST: HEIJENOORDSCHOOL, DIEPENDAALSEWEG EN PARCIVALSCHOOL, DISLOCATIE BRUGSTRAAT RENOVATIE OF VERVANGENDE NIEUWBOUW

De schoolbesturen Flores en Vrijescholen Athena zijn tot de conclusie gekomen dat zij de huisvestingsopgave voor respectievelijk de Heijenoordschool en Parcivalschool ieder afzonderlijk oppakken. Dit betekent voor de Heijenoordschool dat op basis van een onderwijskundige visie en een renovatiescan zal worden bepaald of de keuze valt op renovatie of vervangende nieuwbouw. Verder heeft een aantal gesprekken met schoolbestuur en het wijkteamteam plaatsgevonden over de ambitie vanuit de wijk in relatie tot het schoolgebouw. Voor de dislocatie van de Parcivalschool zal eerst worden bepaald of deze samen kan gaan met de locatie aan de Zwanenbloemlaan. Voorlopig blijven hiervoor de financiële middelen gereserveerd.
Voor de Heijenoordschool is nog geen beschikking afgegeven.

Omvang voorzieningen

De omvang van de onderwijscapaciteit is berekend op basis van de prognose 2020.

De Heijenoordschool	PROG Jr	M² BVO	GEM / m²	SB / m²	Invest. GEM	Invest. SB	Wie
renovatie of vervangende nieuwbouw	2023	1.754	€ 2.497	ntb	€ 4.379.738	ntb	flores
sloop oudbouw	2023	1.166	€ 88		€ 102.608		gemeente

De Parcivalschool dislocatie Brugstraat	PROG Jr	M² BVO	GEM / m²	SB / m²	Invest. GEM	Invest. SB	Wie
renovatie of vervangende nieuwbouw zie Parcival Zwanenbloemlaan	2025			ntb		ntb	vrije scholen Athena
Sloop oudbouw	2025	1.200	€ 92		€ 110.400		gemeente

Exploitatiekosten jaarprogramma 2020

Krediet renovatiescan Heijenoord	€	10.000
Tijdelijke huisvesting Heijenoord en Parcival	€	215.333

Realisatie en planning

Visie	1e kwartaal 2020
Renovatiescan Heijenoord	3e kwartaal 2021
Tijdelijke huisvesting	3e kwartaal 2022
Renovatie / vervangende nieuwbouw Heijenoord gereed	4e kwartaal 2024

16. CENTRUM: DE BINNENSTADSCHOOL, DAMSTRAAT VERVANGENDE NIEUWBOUW

Stand van zaken

De vervangende nieuwbouw van de Binnenstadschool is opgenomen in het project gebiedsontwikkeling Koningsplein e.o. Mocht de ontwikkeling van het project meer dan vijf jaar duren dan zal voor de huidige locatie van de school een afweging plaatsvinden tussen renovatie of vervangende nieuwbouw. Vooralsnog wordt bij de gebiedsontwikkeling uitgegaan van vervangende nieuwbouw voor de Binnenstadschool in de directe nabijheid van de huidige locatie. Het schoolbestuur van Flores neemt deel aan het project. Er is nog geen beschikking afgegeven.

Omvang voorzieningen

De omvang van de onderwijscapaciteit is berekend op basis van de prognose 2020. Daarbij is nog geen rekening gehouden met het woningbouwprogramma voor de binnenstad. Wel is rekening gehouden met het opgaan van de Arnhemse Schoolvereniging (ASV) in de Binnenstadschool.

De Binnenstadschool	PROG Jr	M² BVO	GEM / m²	SB / m²	Invest. GEM	Invest. SB	Wie
sloop oudbouw	2024	1.420	€ 90	--	€ 127.800	--	gemeente
vervangende nieuwbouw	2024	1.437	€ 2.598	ntb	€ 3.733.326	ntb	flores

Exploitatiekosten jaarprogramma 2025

Tijdelijke huisvesting

Realisatie en Planning

Vervangende nieuwbouw Binnenstadschool gereed	4e kwartaal 2025
Sloop Binnenstadschool gereed	1e kwartaal 2026

17. MALBURGEN: DE PARCIVALSCHOOL EN HET MOZAIEK, ZWANENBLOEMLAAN RENOVATIE OF VERVANGENDE NIEUWBOUW

Stand van zaken

In 2022 start het visietraject voor de Parcivalschool. Onderdeel van dit traject is de vraag of locatie Zwanenbloemlaan en de dislocatie Brugstraat naar één locatie gaan. Op deze vraag zal het schoolbestuur Vrijescholen Athena in eerste instantie antwoord geven. Tevens is in 2021 het visietraject voor het Mozaïek opgestart. In de vervangende nieuwbouw van het Mozaïek zal een niet-onderwijsdeel, een kindcentrum, worden opgenomen.
Verder zal de mogelijkheid worden onderzocht of locatie Zwanenbloemlaan van Het Mozaïek in de planning kan ruilen met locatie Eimerssingel. Dit zou betekenen dat het project naar voren wordt gehaald.
Voor beide projecten is nog geen beschikking afgegeven.

Omvang voorzieningen

De omvang van de onderwijscapaciteit is berekend op basis van de prognose 2020. Daarbij is vooruitlopend op de uitkomst visietraject voor de Parcivalschool voorlopig uitgegaan met het samengaan van de locatie Zwanenbloemlaan en de dislocatie Brugstraat. Hiervoor is een investeringsbudget gereserveerd. Voor het Mozaïek is uitgegaan van het realiseren van een kindcentrum (KC).

De Parcivalschool	PROG Jr	M² BVO	GEM / m²	SB / m²	Invest. GEM	Invest. SB	Wie
renovatie of vervangende nieuwbouw (reservering)	2025	2.149	€ 2.650	ntb	€ 5.694.850	ntb	vrijescholen Athena
sloop oudbouw	2025	1.528	€ 92		€ 140.576		gemeente

Het Mozaïek	PROG Jr	M² BVO	GEM / m²	SB / m²	Invest. GEM	Invest. SB	Wie
renovatie of vervangende nieuwbouw	2025	1.372	€ 2.650	ntb	€ 3.368.150	ntb	flores
KC Het Mozaïek	2025	ntb	€ 2.557	--	€ 467.931	--	flores
sloop oudbouw	2025	1.528	€ 92		€ 140.576		gemeente

Exploitatiekosten jaarprogramma 2022

Krediet renovatiescan schoolgebouw Parcival	€	10.000
Krediet renovatiescan schoolgebouw Het Mozaïek	€	10.000

Realisatie en Planning

Parcivalschool	
Visietraject	1e kwartaal 2022
Reovatiescan	2e kwartaal 2022
Voorbereidingstraject	3e kwartaal 2023
Vervangende huisvesting gereed	1e kwartaal 2025
Renovatie of vervangende nieuwbouw gereed	2e kwartaal 2026
Het Mozaïek	
Visietraject	4e kwartaal 2021
Reovatiescan	1e kwartaal 2022
Voorbereidingstraject	2e kwartaal 2023
Vervangende huisvesting gereed	1e kwartaal 2025
Renovatie of vervangende nieuwbouw gereed	2e kwartaal 2026

18. NOORD OOST: DE WITTE VLINDER, KLOOSTERSTRAAT VERVANGENDE NIEUWBOUW BIJ MFC DE WETERING

Stand van zaken

In 2022 start het visietraject voor de Witte Vlinder. Een belangrijke vraag zal zijn of het na de brand in 2005 in jaren dertig stijl herbouwde en deels uitgebreide schoolgebouw geschikt is, of geschikt te maken, voor "modern" onderwijs. Ook de realisatie van kinderopvang (voor- en naschoolse voorzieningen) zal in deze visie worden meegenomen. Vervolgens zal onderzoek naar de bruikbaarheid van het pand uitsluitsel geven over de mogelijkheden van het pand. In het integraal huisvestingsplan (IHP) is uitgegaan van nieuwbouw voor de Witteschool bij MFC "De Wetering". Een belangenvereniging van ouders en buurtbewoners heeft middels handtekeningen aangegeven dat zij het monumentale pand in ieder geval willen behouden voor het onderwijs. Voor de bouw van de nieuwe school is het noodzakelijk om een perceel grond te verwerven voor tegen een kostprijs van € 346.500. Er is nog geen beschikking afgegeven.

Omvang voorzieningen

De omvang van de onderwijscapaciteit is berekend op basis van de prognose 2020.
In afwachting van de uitkomst van het visietraject en het onderzoek naar mogelijkheden van het gebouw is vooralsnog uitgegaan van vervangende nieuwbouw bij MFC De Wetering.

De Witte Vlinder	PROG Jr	M² BVO	GEM / m²	SB / m²	Invest. GEM	Invest. SB	Wie
vervangende nieuwbouw bij MFC De Wetering	2025	1.237	€ 2.650	ntb	€ 3.278.050	ntb	flores

Exploitatiekosten jaarprogramma 2022

Krediet onderzoek schoolgebouw Witte Vlinder	€ 10.000

Realisatie en planning

Visietraject	1e kwartaal 2022
Onderzoek schoolgebouw Witte Vlinder	2e kwartaal 2022
Voorbereidingstraject schoolgebouw Witte Vlinder	3e kwartaal 2023
Vervangende nieuwbouw Witte Vlinder bij MFC gereed	2e kwartaal 2026

19. MALBURGEN, GYMZAAL FLUITEKRUIDTRAAT NIEUWBOUW

Stand van zaken

De gemeente heeft met corporatie Volkshuisvesting afspraken gemaakt over de financiering van een nieuw wijkcentrum, pal naast de huidige Hobbit. De bedoeling is dat er nieuwbouw komt voor zowel de gymzaal als het wijkcentrum gecombineerd in één gebouw. In 2021 zal het bestemmingsplan in procedure worden gebracht. Met de bouw van de gymzaal is een investering gemoeid van € 1.303.000 (inclusief plan- en rente kosten). Voor dit project zal de gemeente gebruik maken van de subsidieregeling (Spuk) waardoor zij per saldo de btw over deze sportvoorziening niet aan de fiscus hoeft af te dragen.

20. PRESIKHAAF OOST, MIDDACHTENSINGEL SPORTHAL NIEUWBOUW

Stand van zaken

De nieuwbouw van de sporthal is in voorbereiding, de aanbesteding van de aannemer wordt opgestart (design & build). Het gebouw komt in de vastgoedportefeuille van de gemeente; Sportbedrijf Arnhem exploiteert de hal. Belangrijkste gebruikers overdag worden de leerlingen van VSO Mariëndael, Ibn-I-Sina en de Parkschool. In de avonden en weekenden verhuurt het sportbedrijf de hal aan verenigingen, voor zowel trainingen als wedstrijden. Derhalve wordt ook geïnvesteerd in een tribune en kantinevoorzieningen. Volleybalvereniging Aetos zal deze hal als de thuisbasis gaan gebruiken.
Voor dit project wordt gebruik gemaakt van de subsidieregeling (Spuk) waarmee de gemeente per saldo de betaalde btw over deze sportvoorziening niet aan de fiscus hoeft af te dragen. Totale investeringskosten (inclusief plankosten en rente) bedroegen in 2020 € 7.132.491. Daar is in 2021 een bedrag van € 120.473,= aan toegevoegd ter compensatie voor de gestegen prijzen van bouwmaterialen.

Totale investeringskosten (inclusief plankosten en rente) € 7.132.491.
Daarvan komt € 5.532.491 voor rekening van onderwijshuisvesting en € 1.600.000 voor rekening van sport. Vanwege forse prijsstijging in de bouw is het beschikbare budget onder druk komen te staan. Het streven blijft om het project binnen budget te realiseren.

PROJECTEN (VOORTGEZET) SPECIAAL ONDERWIJS

Stand van zaken

Voor het voortgezet onderwijs is afgesproken dat in deze college periode (2018-2022) de gemeente geen besluiten neemt over investeringen in de huisvesting van het voortgezet onderwijs. Een uitzondering hierop is gemaakt voor de Guido de Bres school. Gelet op de slechte staat van het schoolgebouw heeft de gemeente € 7.000.000,-- beschikbaar gesteld voor vervangende nieuwbouw. Verwacht wordt dat deze gereed is in 2024. Op dit moment wordt onderzocht of de vervangende nieuwbouw op de huidige of op een nabij gelegen locatie kan plaatsvinden. Daarnaast wordt m.i.v. 2025 een jaarlijks bedrag in de begroting opgenomen voor kapitaallasten voortgezet onderwijs van € 600.000,-. Dit staat ongeveer gelijk aan een investeringsbedrag van € 12 miljoen. Dit is een eerste reservering in afwachting op het Integraal Huisvestingsplan Voortgezet Onderwijs.
De gemeente draagt € 185.000,-- bij aan de verbouwingskosten (inclusief verhuiskosten) voor inhuizen van het Middelbaar Speciaal onderwijs de Stijgbeugel (Spiekmanlaan) in het Leerpark. De reden hiervoor is dat de gemeente het principe van school in school omarmt vanwege het belang van integratie van leerlingen uit het speciaal onderwijs in het regulier onderwijs.
Vooruitlopend op een IHP VO, waarvoor in samenwerking met de schoolbesturen een startnotitie (medio december 2021 beschikbaar) wordt geschreven, is voor het schoolbestuur Quadraam een garantiestelling afgegeven voor de lening welke Quadraam is aangegaan voor de nieuwbouw van het Lorentz Lyceum. De garantiestelling bedraagt € 13.354.411,--. Het nieuwe gebouw is in augustus ’20 in gebruik genomen.

1. MIDDACHTENSINGEL 12 - RENOVATIE MARIENDAEL

Stand van zaken

De renovatie van Mariëndael is gerealiseerd. Oplevering heeft in oktober 2020 plaatsgevonden en het project is binnen budget gebleven.

2. BETHANIENSTRAAT 248-250 - NIEUWBOUW DE OMMEZWAAI

Stand van zaken

Het project is gerealiseerd en in mei 2021 opgeleverd. Het budget is iets overschreden maar is gecompenseerd door een overschot bij het project Ommezwaai.
De locatie aan de Doorwerthlaan is ingezet voor tijdelijke huisvesting tijdens de renovatie van het Briant College. Het gebouw aan de Doorwerthlaan is terug geleverd aan de gemeente.

3. BETHANIENSTRAAT 248-250 - NIEUWBOUW SPORTHAL

Stand van zaken

Het project is gerealiseerd en in juni 2020 in gebruik genomen. Het gebouw is opgenomen in de vastgoedportefeuille van de gemeente. Het Sportbedrijf Arnhem exploiteert de hal. Belangrijkste gebruikers overdag zijn de leerlingen van De Ommezwaai en het Briant College. In de avonden en weekenden verhuurt het sportbedrijf de hal aan verenigingen.

4. BETHANIENSTRAAT 248-250 - RENOVATIE EN GEDEELTELIJKE NIEUWBOUW BRIANT COLLEGE

Stand van zaken

Het project is gerealiseerd en in het tweede kwartaal van 2021 in gebruik genomen.

5. BETHANIENSTRAAT 248-250 - HERINRICHTING VOORTERREIN

Stand van zaken

Het project is gerealiseerd en in gebruik sinds oplevering van Ommezwaai en de sporthal.

6. HEIJENOORDSEWEG 7 - NIEUWBOUW HET PRISMA

Stand van zaken

Het nieuwbouwproject is in uitvoering vanaf juni 2021. Naar verwachting zal de nieuwbouw medio 2022 worden opgeleverd. Het project heeft vertraging opgelopen door het later verstrekken van de vergunning en een aanvullend funderingsonderzoek. Dit onderzoek heeft geleid tot extra kosten van € 234.000 voor heipalen. Deze kosten zijn voor rekening van de gemeente. Daarnaast wordt rekening gehouden met meerwerk voor een bedrag van € 300.000 als de Onderwijs Specialisten (OS) kunnen aantonen dat deze kosten onvermijdelijk zijn.

7. HOMMELSEWEG 403-403a - RENOVATIE EN GEDEELTELIJKE NIEUWBOUW DR. BOSSCHOOL

Stand van zaken

Het project betreft de renovatie met aanvullende nieuwbouw van het jaren ’30 gebouw en instandhouding van het gebouw uit de jaren ’90 op de locatie. Het project is in voorbereiding. Medio september 2021 zal Kentalis met een uitgewerkt plan komen waarbij rekening is gehouden met de woon omgeving en verkeerskundige situatie.
De beschikking is bij aanvang projectdefinitie verleend en bedragen zijn conform beschikking overgemaakt. Het uitvoeringskrediet zal na een succesvolle aanbesteding gefaseerd ter beschikking worden gesteld.
Overeengekomen vergoeding: € 7.173.831 (inclusief BENG). Reeds vergoed is een bedrag van € 1.017.323. De bijkomende kosten voor de gemeente (rente en plankosten) bedragen € 699.256.
Er wordt ca. 650 m² BVO gereserveerd voor het verlenen van zorgtaken. De gemeente investeert in deze m². Kentalis betaalt de gemeente jaarlijks een vergoeding van € 86.375.

PROJECTEN VOORTGEZET ONDERWIJS

Stand van zaken

Voor het voortgezet onderwijs is afgesproken dat in deze college periode (2018-2022) de gemeente geen besluiten neemt over investeringen in de huisvesting van het voortgezet onderwijs.
Een uitzondering hierop is gemaakt voor de Guido de Bres school. Gelet op de slechte staat van het schoolgebouw heeft de gemeente € 7.000.000,-- beschikbaar gesteld voor vervangende nieuwbouw. Verwacht wordt dat deze gereed is in 2024. Op dit moment wordt onderzocht of de vervangende nieuwbouw op de huidige of op een nabij gelegen locatie kan plaatsvinden.
Daarnaast wordt m.i.v. 2025 een jaarlijks bedrag in de begroting opgenomen voor kapitaallasten voortgezet onderwijs van € 600.000,=. Dit staat ongeveer gelijk aan een investeringsbedrag van € 12 miljoen. Dit is een eerste reservering in afwachting op het Integraal Huisvestingsplan Voortgezet Onderwijs.
De gemeente draagt € 185.000,-- bij aan de verbouwingskosten (inclusief verhuiskosten) voor inhuizen van het Middelbaar Speciaal onderwijs de Stijgbeugel (Spiekmanlaan) in het Leerpark. De reden hiervoor is dat de gemeente het principe van school in school omarmt vanwege het belang van integratie van leerlingen uit het speciaal onderwijs in het regulier onderwijs.
Vooruitlopend op een IHP VO, waarvoor in samenwerking met de schoolbesturen een startnotitie (medio december 2021 beschikbaar) wordt geschreven, is voor het schoolbestuur Quadraam een garantiestelling afgegeven voor de lening welke Quadraam is aangegaan voor de nieuwbouw van het Lorentz Lyceum. De garantiestelling bedraagt € 13.354.411,--. Het nieuwe gebouw is in augustus ’20 in gebruik genomen.

BIJLAGEN

Overzicht Jaarplan 2021 en 2022 en gevolgen voor investeringskredieten onderwijshuisvesting gemeente

Bedragen x 1 miljoen	Reeds vastgestelde investerings bedragen in 2021 en 2022 *	Gewijzigd investeringsbe dragen 2021 en 2022 *	verschil	verklaring
Kleinere investeringen (incl. 1st inrichting) jaar 2021	€ 0,6	€ 0,6	€ -	
Eerste inrichting Sporthal kinderkamp	€ 0,3	€ 0,3	€ -	
Kleinere investeringen (incl. 1st inrichting) jaar 2022	€ 0,3	€ 0,3	€ -	
Nieuw bouw Prisma school SPO	€ 10,2	€ 10,7	€ 0,5	Kosten meerwerk
Briant: Gebouw en inrichting	€ 4,6	€ 4,4	€ -0,3	Herrubricering
Dr. Bosschool SPO (Kentalis)	€ 7,9	€ 7,9	€ 0,0	
Schuytgraaf Confetti	€ 4,8	€ 4,8	€ -	
Extra grond Schuytgraaf Confetti	€ -	€ 0,2	€ 0,2	t.b.v. noodlokalen
gymzaal Fluitekruid-Zw anebloemOW	€ 1,3	€ 1,3	€ -	
Terrein Bethanienstraat inr SPO Campus	€ 1,5	€ 2,3	€ 0,8	Herrubricering
uitbr Jozef Sarto (Beeldhouw erstraat 27a-29)	€ 0,3	€ 0,3	€ 0,0	
uitbr Jozefschool (Rijksw eg West)	€ 0,5	€ 0,6	€ 0,0	
Mesdaglaan 70 uitbr.Panoramaschool	€ 0,4	€ 0,4	€ 0,0	
Sporthal Kinderkamp (Mariendaal)	€ 5,2	€ 5,3	€ 0,1	Prijsstijging bouwmaterialen
KC Vredenburg (voormalige Krakeling)	€ 7,4	€ 8,4	€ 1,0	Kosten BENG+prijsstijging bouwmatr.
Piramide Groningsl.1185	€ 3,4	€ 3,4	€ 0,0	
Ibn-I Sina en Parkschool nieuw bouw	€ 6,8	€ 7,9	€ 1,1	Kosten BENG+prijsstijging bouwmatr.
Eimersingel (Mozaïk en Johannes)	€ 5,7	€ 6,5	€ 0,8	Kosten BENG
* In investeringdbedrag zijn naast het bouw krediet ook				
bedragen opgrenomen voor plankosten en rente				

NORMBEDRAGEN PO VANAF 2021 NIEUWE SITUATIE;
BENG hoort volledig bij gemeente

Berekening gemiddelde index

oktober	**2019**	**2018**	**2017**	**2016**	**2015**	**2014**	**2013**	**2012**	**2011**	**2010**	**2009**	**2008**	**2020**
BDB index	113,37	111,19	108,19	105,8	104,33	103,18	103,05	101,66	98,64	95,98	93,57	92,93	116,2
prijsontwikkeling tov t-1	1,96%	2,77%	2,26%	1,41%	1,11%	0,13%	1,37%	3,06%	2,77%	2,58%			2,50%

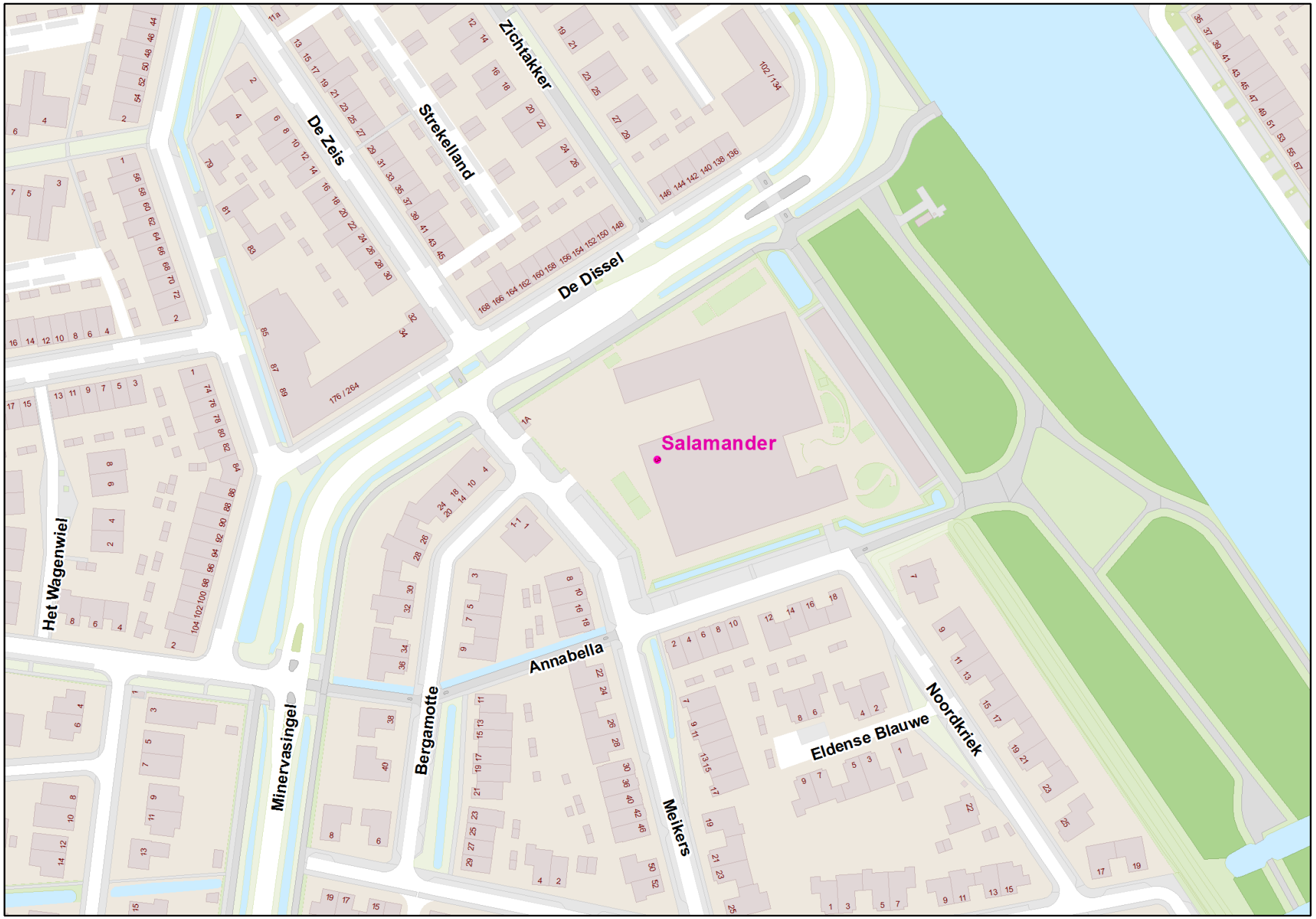
Bedragen per m2 op basis van referentieprojecten	**2021**	**2022**	**2023**	**2024**	**2025**	**2026**	**2027**	**2028**	**2029**	**2030**	**2031**
Uitbreiding / IKC	2.400	2.448	2.497	2.547	2.598	2.650	2.703	2.757	2.812	2.868	2.925
Renovatie	1.920	1.958	1.997	2.037	2.078	2.119	2.161	2.204	2.248	2.293	2.339
Vervangende nieuwbouw	2.400	2.448	2.497	2.547	2.598	2.650	2.703	2.757	2.812	2.868	2.925

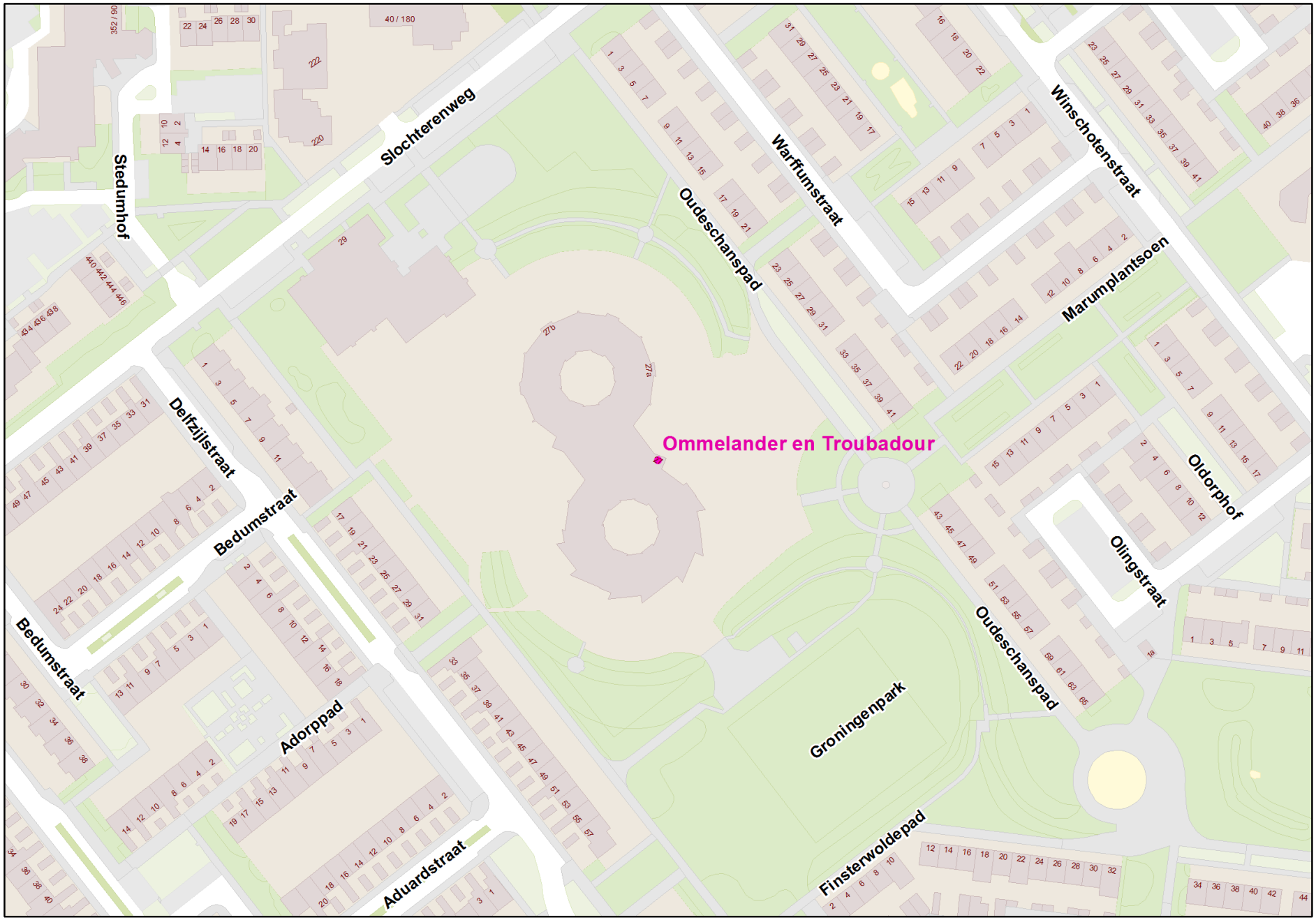
Bedragen per m2 op basis van nieuwe VNG norm											
Uitbreiding / IKC	2.458	2.507	2.557	2.608	2.660	2.713	2.767	2.822	2.878	2.935	2.993
Renovatie	1.966	2.006	2.046	2.087	2.129	2.171	2.214	2.258	2.303	2.349	2.396
Vervangende nieuwbouw	2.458	2.507	2.557	2.608	2.660	2.713	2.767	2.822	2.878	2.935	2.993

Bijdrage schoolbesturen ENG (mag, hoeft niet)											
Renovatie & vervangende nieuwbouw	ntb	ntb	ntb	ntb	ntb	ntb	ntb	ntb	ntb	ntb	ntb

Tijdelijke huisvesting (raming) op basis van vorige tabellen											
plaatsingskosten per lokaal	4.419	4.507	4.597	4.689	4.782	4.877	4.974	5.073	5.174	5.277	5.382
bedrag per unit per maand*	272	277	283	289	295	301	307	313	319	325	331
verwijderingskosten per lokaal	4.419	4.507	4.597	4.689	4.782	4.877	4.974	5.073	5.174	5.277	5.382

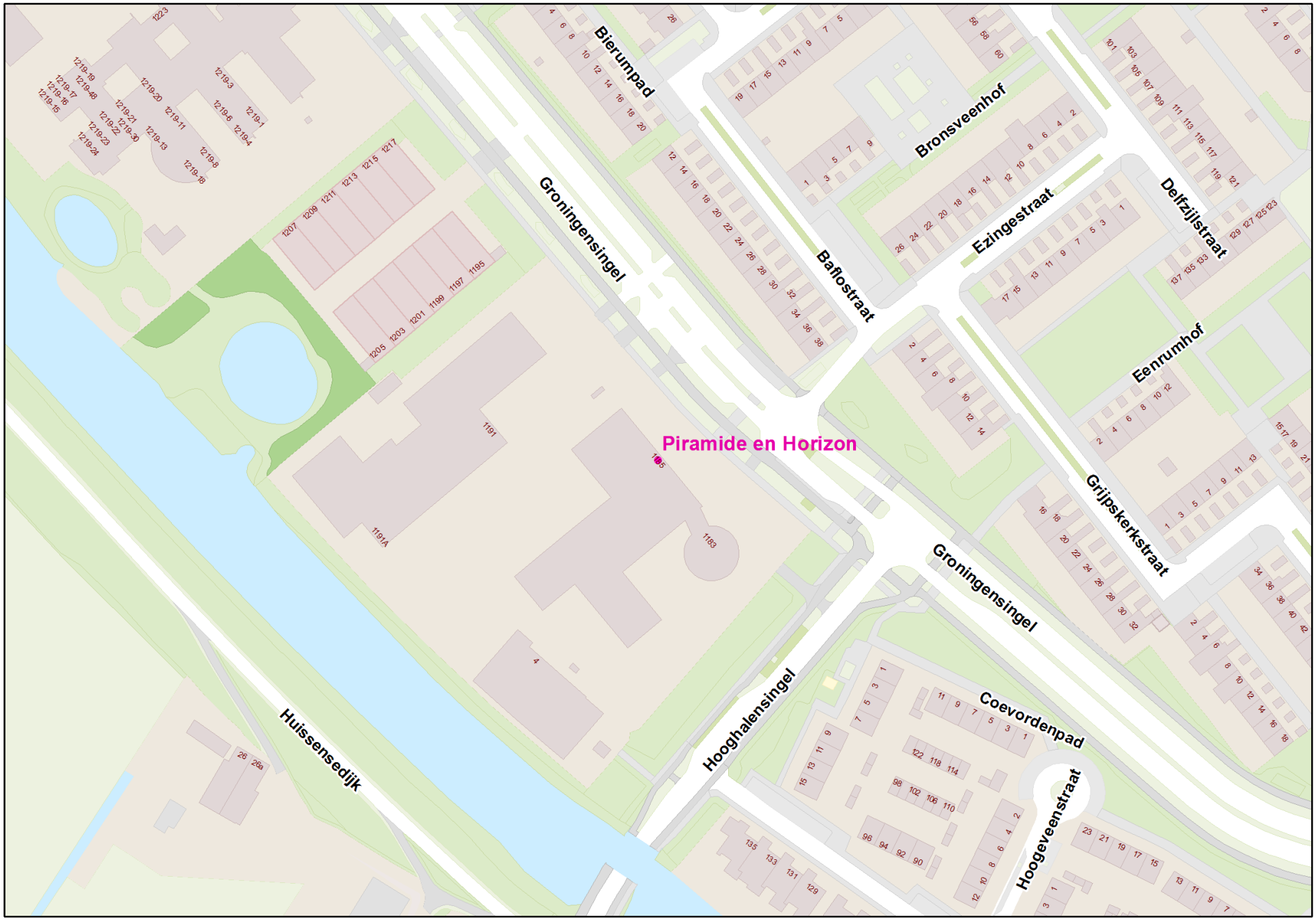

Parelmoerwolk
Stapelwolk
Vederwolk
Maneschijn
Herfsttooi
Herfststorm
Daglicht
Confetti
Parelmoerwolk
Morgenrood
Mistral
Buran

Zichtakker
Strekelland
De Zeis
De Dissel
Salamander
Het Wagenwiel
Minervasingel
Bergamotte
Annabella
Meikers
Eldense Blauwe
Noordkriek

Ommelander en Troubadour
Stedumhof
Slochterenweg
Warffumstraat
Oudeschanspad
Winschotenstraat
Marumplantsoen
Oldorphof
Olingstraat
Oudeschanspad
Groningenpark
Finsterwoldepad
Delfzijlstraat
Bedumstraat
Bedumstraat
Adorppad
Aduardstraat

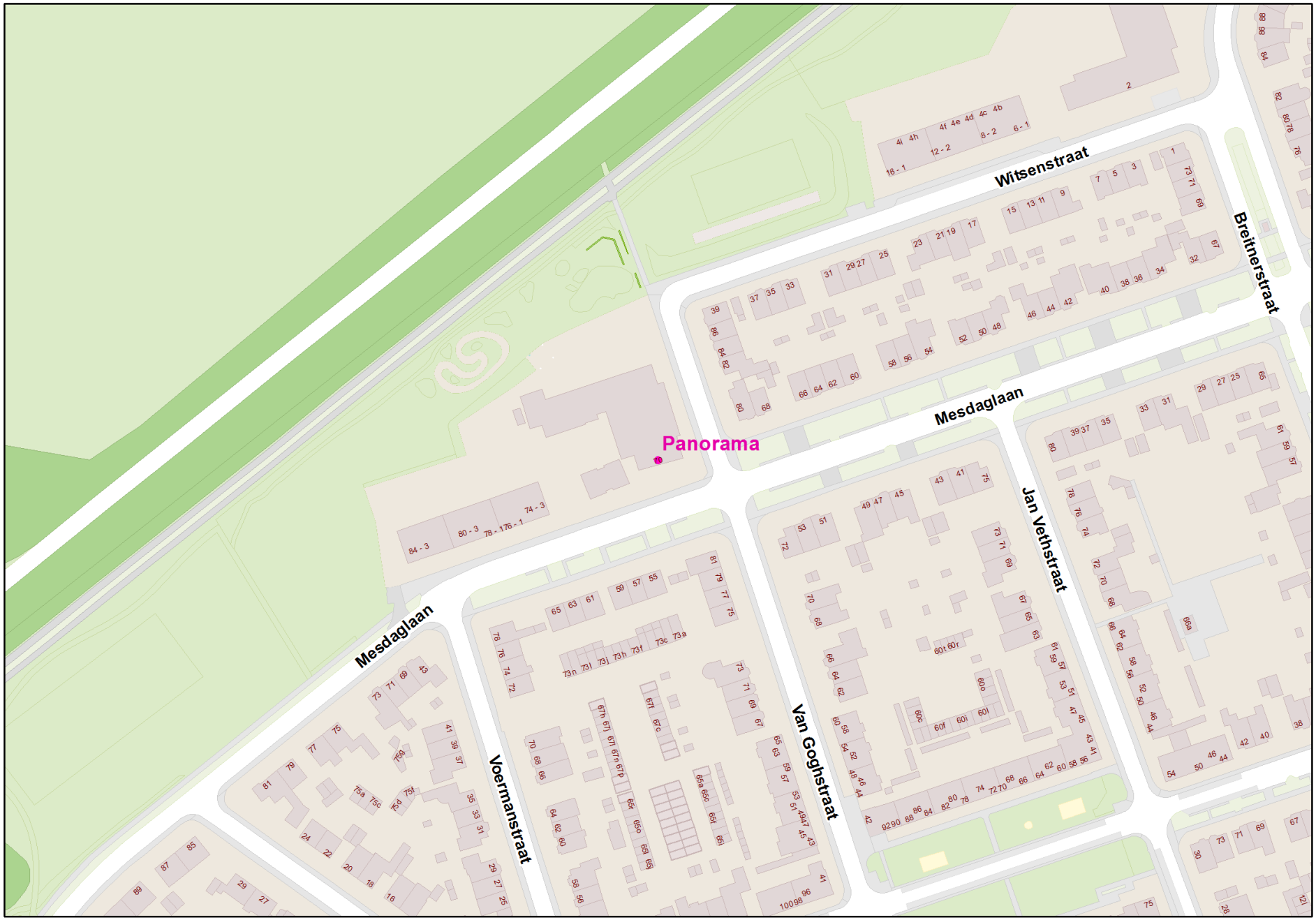

Hollandweg
Koedijkpad
Zwaagpad
Hollandweg
Pettenstraat
Medemblikhof
Driemondplein
Pettenstraat
Breezandpad
Breezandpad
De Klimboom
Medemblikhof
Medemblikhof
Pettenstraat
Pettenstraat
Breezandpad

Braamweg
Dalweg
Heselbergherweg
Passavantlaan
St. Antonielaan
De Wijzer
Dr. Bosschool

Piramide en Horizon
Bierumpad
Groningensingel
Baflostraat
Bronsveenhof
Ezingestraat
Delfzijlstraat
Eenrumhof
Grijpskerkstraat
Groningensingel
Hooghalensingel
Coevordenpad
Hoogeveenstraat
Huissensedijk

Jozefschool
Klapstraat
De Brink
Brinksestraat
1e Laurenskamp
Molenweg
Zagerij
Rijksweg-West
Meester Merkxstraat
Hennepstraat
Hennepstraat
Speltstraat

Pieter Jongelingschool
Arnhemse Montessorischool
Nicolaas Maesstraat
Albert Cuypstraat
Van Goyenstraat
Van Ruisdaelstraat

Panorama
Witsenstraat
Breitnerstraat
Mesdaglaan
Mesdaglaan
Jan Vethstraat
Van Goghstraat
Voermanstraat

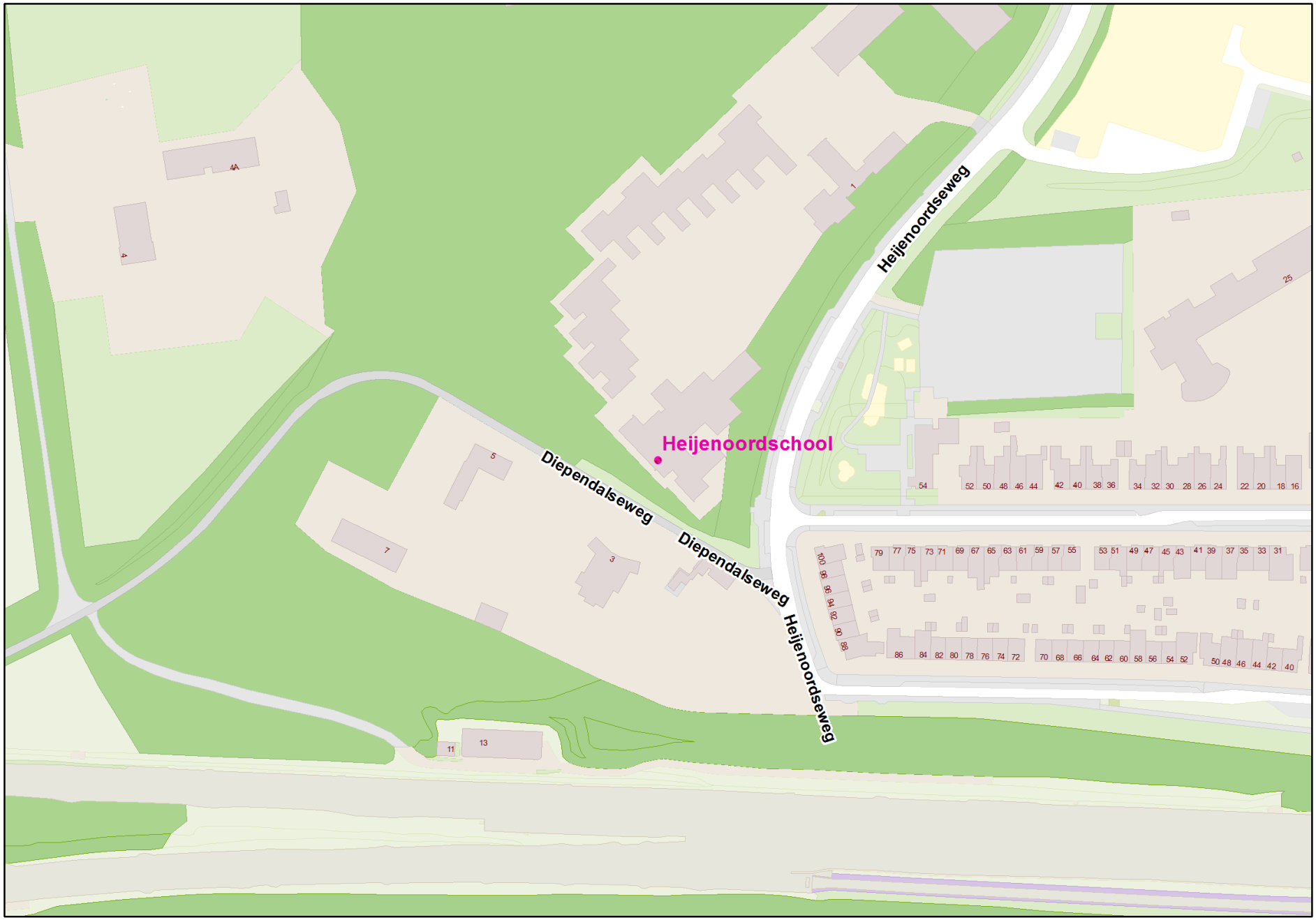

Plattenburgerweg
Plattenburghof
Novahof
Beeldhouwerstraat
Maria van Gelrestraat
Jozef Sartoschool
Amerstraat
Lekstraat

Mariendaal
Sporthal
IBN-I Sina en Parkschool
Middachtensingel
Middachtensingel
Kinderkamp
Kermisland
Wieringskamp
Faberkamp
Hoge Waard

Brandenburgseplein
Eimerssingel-Oost
Eimerssingel-Oost
Huissensestraat
Ir. Molsweg
Het Mozaïek
Johannes

De Zyp
Halévystraat
Franckstraat
Ravelstraat
Peter van Anrooylaan
Slothouberstraat
Boccherinistraat
Maria Hamstraat
St. Caeciliapad
Ockeghemlaan
Eduard van Beinumlaan
Viottastraat
Kluizeweg
Oude Kluizeweg
Bachlaan
Loospad
Baxpad
Morletpad
Fuckspad
Muyspad
Glaserpad
De Rooypad

De Sterrenkring
Musislaan
Trompsteeg
Blekersgang
Boekhorstenstraat
Het Oude Land
2e Spijkerdwarsstraat
Kastanjelaan
Riethorsterstraat
Eusebiusbuitensingel
Blekerstraat
Parkstraat
Singelstraat
Dijkstraat
Kastanjelaan
Koningsplein
Velperbinnensingel
Lauwersgrachtpark
Koningsplein

Heijenoordschool
Heijenoordseweg
Diependalseweg
Diependalseweg
Heijenoordseweg

De Binnenstadschool
Kromme Elleboogsteeg
Beekstraat
Kromme Elleboogsteeg
Gasthuisstraat
Koningsplein
Menthenstraat
Spinschoolstraat
Broerenstraat
Damstraat
Nijmeegseweg
Nijmeegseweg
Eusebiusbuitensingel
Eusebiusbinnensingel
Beekstraat
St. Walburgisplein
Airborneplein
Walburgstraat
Walburgstraat

Parcivalschool
Renssenstraat
Brugstraat
Betuwestraat
Stationsplein-West
Utrechtsestraat
Onderlangs
Wolvengang

Helsdingenstraat
Dr. H. Piersonstraat
Middenweg
Larikshof
Larikshof
Kloosterstraat
De Witte Vlinder
135 / 181
87 / 133
7 / 29

Memo Actualisatie normbedrag huisvesting primair onderwijs

Project	Actualisatie normbedrag huisvesting PO	
Nummer	2P2003600	
Betreft	Resultaat actualisatie	
Van	SBM Bouw- en vastgoedmanagers	: Sander van Kessel
		: Jordy Derksen
Aan	Gemeente Arnhem	: Bas van Loef
Datum	31 maart 2021	

In 2015 heeft SBM Bouw- en vastgoedmanagers, als onderdeel van haar bijdrage aan het IHP voor primair onderwijs in de gemeente Arnhem, een normbedrag voor de realisatie van onderwijshuisvesting voor primair onderwijs bepaald. Nu, circa 5 jaar later, is er behoefte aan actualisatie van dit normbedrag. In voorliggend memo worden de aanleiding, methodiek en het resultaat van deze actualisatie besproken en toegelicht.

Normbedrag PO 2015

Het normbedrag werd in 2015, bij gebrek aan concrete en actuele referentieprojecten binnen de stad op dat moment, gebaseerd op een fictieve school met de vormfactoren, zoals de gemiddelde PO-school in Arnhem die op dat moment had. Het bedrag werd door gemeente en schoolbesturen gezamenlijk vastgesteld en diende vervolgens als grondslag voor de toekenning van budgetten aan schoolbesturen voor de nieuwbouw van PO-scholen en voor het bepalen van de financiële consequenties van het IHP voor de gemeente Arnhem. Tevens werd vastgesteld het bedrag jaarlijks te indexeren op basis van de bouwkostenindex voor schoolgebouwen van BDB. Voor een doorkijk naar de toekomst wordt het 10-jarig gemiddelde van voornoemde index gehanteerd.

Het in 2015 vastgestelde normbedrag is een vergoeding van de bouwkosten (inclusief vaste inrichting) en bijkomende kosten en is inclusief BTW. Zoals gebruikelijk bij de realisatie van onderwijshuisvesting stelt de gemeente voldoende en bouwrijpe grond ter beschikking. Het onderwijsleerpakket en meubilair wordt bekostigd door de school. Wanneer het een eerste nieuwbouw betreft, ontvangt zij hiervoor een vergoeding van de gemeente. Het normbedrag kent de volgende opbouw:

- Een basisbedrag per vierkante meter bruto vloeroppervlakte (BVO) voor de realisatie van onderwijshuisvesting voor het PO, uitgaande van de eisen conform het niveau nieuwbouw uit het Bouwbesluit en een sober en doelmatig ontwerp;
- Een toeslag per vierkante meter BVO voor niveaus die het Bouwbesluit overstijgen:
    - de verschillende klassen (A/B/C) uit het PvE Frisse Scholen; en
    - een toeslag om te kunnen voldoen aan de eisen van een Bijna Energie Neutraal Gebouw (BENG), zoals die op dat moment werden verwacht.

Aanleiding tot wijziging

Er zijn, naast een algemene behoefte tot actualisatie van het normbedrag na vijf jaar, meerdere aanleidingen voor de wens tot een actualisatie van het in 2015 vastgestelde normbedrag:

- Per 1 januari 2021 dienen alle aanvragen van een omgevingsvergunning te voldoen aan de eisen voor Bijna Energie Neutrale Gebouwen (BENG). Daarmee verschuift deze component van het normbedrag van een toeslag naar het basisbedrag;
- De BENG-eisen, zoals inmiddels vastgesteld, wijken af van de verwachting zoals men die had van deze eisen in 2015;

- Inmiddels zijn de eerste projecten voortkomend uit het IHP gerealiseerd. Door het normbedrag te baseren op een aantal van deze projecten ontstaat er een realistische aansluiting van het bedrag op een concreet gebouw, zoals dat hiervoor kan én moet worden gerealiseerd.
- De normbedragen vanuit de VNG hebben de afgelopen jaren een inhaalslag gemaakt passend bij de feitelijke kosten voor realisatie.

In het normbedrag uit 2015 waren de BENG-eisen in een toeslag op het basisbedrag vervat. Dat de BENG-eisen onderdeel uit gaan maken van de eisen voor nieuwbouw uit het Bouwbesluit heeft tot gevolg dat de BENG-eisen onderdeel worden van het basisbedrag. In plaats van een toeslag voor de BENG-eisen, wordt bij het actualiseren van het normbedrag een toeslag bepaald om te komen tot een Energie Neutraal Gebouw (ENG).

Methodiek

Voor de actualisatie van het normbedrag zijn als referentieprojecten de nieuwbouw van IKC De Klimboom, nieuwbouw Daltonschool Confetti en IKC Vredenburg gebruikt. De grondslag voor IKC De Klimboom en Daltonschool Confetti zijn het technisch PvE en de hoeveelheden uit het bestek, zoals door Hevo zijn verstrekt. Voor IKC Vredenburg geldt als grondslag het technisch PvE en de hoeveelheden op basis van het Definitief Ontwerp.
Op basis van de hoeveelheden zijn de vormfactoren van het gebouw bepaald, welke met het kwaliteitsniveau uit het PvE zijn verwerkt in een budgetraming met verschillende varianten voor verschillende kwaliteitsniveaus. Uiteindelijk zijn het stichtingskostenoverzicht, de aanbestedingsresultaten van IKC De Klimboom en Daltonschool Confetti, zoals door Hevo gedeeld en de Definitief Ontwerp kostenraming van IKC Vredenburg, nog eens als spiegel gebruikt voor het model. Hieruit blijkt dat het model budgetraming een goed beeld geeft van de werkelijkheid (indien laagste aanbestedingsresultaten worden beschouwd is er sprake van een klein overschot ten opzichte van het bepaalde normbedrag, indien alle nummers 2 worden beschouwd (op alle percelen) ligt dit nagenoeg in lijn en indien het gemiddelde wordt beschouwd is er een licht tekort ten opzichte van het bepaalde normbedrag).

Resultaat

Het resultaat zijn de modellen ‘Budgetraming PO school 2020’ voor zowel nieuwbouw van IKC De Klimboom, nieuwbouw Daltonschool Confetti en IKC Vredenburg, zoals toegevoegd als bijlagen 2, 3 en 4. Deze modellen geven inzicht in de opbouw van het geactualiseerde budget, waarbij per aspect uit het PvE Frisse Scholen een niveau kan worden geselecteerd en een toeslag voor ENG kan worden toegepast. Een aantal varianten, zoals die uit de modellen naar voren komen, worden in de tabellen in bijlage 1 weergegeven.

Een aantal zaken in toelichting op het resultaat en het vergelijk hiervan met het normbedrag uit 2015:

- In 2015 waren de BENG-eisen nog niet vastgesteld en dus is er destijds gerekend met wat daarvan werd verwacht. De uiteindelijk vastgestelde eisen blijken minder vergaand dan in 2015 werd verwacht. De financiële impact van BENG is daarmee kleiner in het geactualiseerde normbedrag dan in het bedrag uit 2015;
- Over het algemeen kan worden gesteld dat het geactualiseerde normbedrag een meer uitgebreide en specifieke grondslag kent dan de oude versie. Daarmee sluit het resultaat naar verwachting beter aan op de onderwijshuisvesting, zoals deze in werkelijkheid wordt gerealiseerd;
- In afwijking op het oude bedrag is in het geactualiseerde normbedrag een post onvoorzien à 5% opgenomen (voorheen post PM), is een hoger percentage honoraria als onderdeel van de bijkomende kosten opgenomen (17% in plaats van 14% bij IKC Klimboom en Daltonschool Confetti)

en is een stelpost voor aansluitkosten opgenomen. Hiermee komt het totaal aan bijkomende kosten (honoraria + leges + aansluitkosten + onvoorzien) uit op 25% van de bouwkosten en daarmee 20% van de investeringskosten;

- Net als bij het normbedrag uit 2015 is de verharding en omheining van een terrein van 600 m^2 opgenomen voor IKC Klimboom en Daltonschool Confetti. Voor IKC Vredenburg is opgenomen 1.450 m^2. Aanvullende inrichting en/of grotere terreinoppervlakten dienen projectspecifiek te worden besproken;
- Hier wordt kort nader ingegaan op IKC Vredenburg, omdat deze op een aantal aspecten afwijkt van beide andere scholen:
    - IKC Vredenburg is flink groter (3.231 m^2 BVO) dan beide andere scholen (ca. 1.850 m^2 BVO). In de regel is het zo dat de prijs per eenheid licht daalt als het object groter wordt (bij vergelijkbare kwaliteit). Overwogen kan worden, indien uit het IHP blijkt dat de te realiseren scholen in de nabije toekomst qua volume in lijn liggen met IKC Klimboom en Daltonschool Confetti, Vredenburg niet te beschouwen bij het vast te stellen normbedrag.
    - De Algemene Bouwplaatskosten zijn reeds bij selectie van de bouwteampartner uitgevraagd en opgegeven en wegen in de regel ook relatief minder zwaar bij toename van het bouwvolume. Hier ontstaat derhalve een schaalvoordeel (7,5% Algemene Bouwplaatskosten in plaats van 12,5% bij IKC Klimboom en Daltonschool Confetti).
    - De Algemene Bedrijfskosten zijn reeds bij selectie van de bouwteampartner uitgevraagd en opgegeven. Hier ontstaat een beperkt schaalvoordeel (6% Algemene Bedrijfskosten in plaats van 7% bij IKC Klimboom en Daltonschool Confetti).
    - De honoraria als onderdeel van de Bijkomende kosten zijn bij Vredenburg iets lager ten gevolge van schaalvoordelen (gehanteerd 14% tegenover 17% voor IKC Klimboom en Daltonschool Confetti).
    - Vredenburg kent een aantal kwalitatieve pluspunten ten opzichte van IKC Klimboom en Daltonschool Confetti, welke hieronder op hoofdlijn zijn benoemd:
        - Meer daglichtopeningen:
            - meer koelcapaciteit;
            - meer zon- en lichtwering.
        - Aluminium kozijnen in plaats van kunststof kozijnen;
        - Architectonisch hoogwaardige gevel;
        - 2 stuks inpandige “tribunetrappen”;
        - Relatief veel sanitaire voorzieningen;
        - KNX-regeltechniek in plaats van conventionele regeltechniek.

Conclusies en aanbevelingen

- De model budgetraming blijkt passend (geverifieerd aan de hand van de aanbestedingsresultaten van IKC Klimboom en Daltonschool Confetti). Het kwaliteitsniveau hiervan is Frisse Scholen Klasse B en BENG.
- Overwogen kan worden, indien uit het IHP blijkt dat de te realiseren scholen in de nabije toekomst qua volume in lijn liggen met IKC Klimboom en Daltonschool Confetti, Vredenburg niet te beschouwen bij het vast te stellen normbedrag (deze is substantieel groter en zal enkele schaalvoordelen kennen).
- Wij adviseren, omdat het een uitkomst van een model betreft, de eenheidsprijs van het normbedrag af te ronden.

Bijlagen:

Bijlage 1: Overzicht ontwikkeling normbedragen en budgetramingen
Bijlage 2: Budgetraming PO school 2020 - IKC Klimboom
Bijlage 3: Budgetraming PO school 2020 – Daltonschool Confetti
Bijlage 4: Budgetraming PO school 2021 – IKC Vredenburg

Project: Gemeente Arnhem Normbedragen
Nummer: 2P2003600
Betreft: Ontwikkeling Normbedragen en kosten telmodellen
Datum: 28 januari 2021
Gewijz.: 3 maart 2021

			prijspeildatum juni 2020		prijspeildatum nov. 2020	
	2015 -> 2020 (index)		**Telmodel Klimboom**		**Telmodel Confetti**	**Telmodel Vredenburg**
	Excl. Beng	**Incl. Beng**	**Incl. Beng**	**Incl. Eng**	**Incl. Beng**	**Incl. Eng**	**Incl. Beng**	**Incl. Eng**
Bouwbesluit	€ 1.788	€ 2.305	€ 2.160	€ 2.275	€ 2.193	€ 2.326	PM	PM
Frisse scholen C	€ 1.812	€ 2.330	€ 2.160	€ 2.275	€ 2.193	€ 2.326	PM	PM
Frisse scholen B	€ 1.885	€ 2.372	€ 2.324	€ 2.436	€ 2.365	€ 2.507	PM	PM
Frisse scholen A	€ 2.260	€ 2.518	€ 2.640	€ 2.713	€ 2.709	€ 2.802	PM	PM
Prijsindexatie 2020 -2021	*2,6%*	*2,6%*	*2,6%*	*2,6%*	*2,0%*	*2,0%*		

			prijspeildatum 2021		prijspeildatum 2021		prijspeildatum 2021	
2021	**2015 -> 2021 (index)**		**Telmodel Klimboom**		**Telmodel Confetti**		**Telmodel Vredenburg**	
	Excl. Beng	**Incl. Beng**	**Incl. Beng**	**Incl. Eng**	**Incl. Beng**	**Incl. Eng**	**Incl. Beng**	**Incl. Eng**
Bouwbesluit	€ 1.834	€ 2.365	€ 2.216	€ 2.334	€ 2.237	€ 2.373	€ 2.255	€ 2.383
Frisse scholen C	€ 1.859	€ 2.391	€ 2.216	€ 2.334	€ 2.237	€ 2.373	€ 2.255	€ 2.383
Frisse scholen B	€ 1.934	€ 2.434	€ 2.384	€ 2.499	€ 2.412	€ 2.557	€ 2.373	€ 2.502
Frisse scholen A	€ 2.319	€ 2.583	€ 2.709	€ 2.784	€ 2.763	€ 2.858	€ 2.622	€ 2.709
Prijsindexatie 2021 incl.	*incl.*	*incl.*	*incl.*	*incl.*	*incl.*	*incl.*	*incl.*	*incl.*

* op basis van vergelijkbare grootte Klimboom en Confetti ca. 1850m2 BVO
* op basis van vergelijkbare grootte Vredenburg ca. 3231m2 BVO

Project:	Onderwijshuisvesting gem. Arnhem
Nummer:	2P1510201
Betreft:	Rekenmodel PO school o.b.v. nieuwbouw KC de Klimboom
Datum:	12-jun-20
Gewijz.:	

BVO m2 (Excl. Buitenruimten):	1.873		
Bebouwdoppervlak m2 (BBO):	1.000		
Bouwlaoen:	2		
Bruto gevelloppervlak m2:	1.030		
Vormfactor bruto gevel / BVO:	0,55		
% gevelopeningen :	30%		
Bruto binnenwand oppervlak m2:	1.645	factor Binnenw. / BVO	0,88
% binnenwandopeninoen:	15%		
Bruto Dakoppervlak m2:	1.003		
% dakopeninoen:	1%		
Netto vloer oppervlak m2:	1.704	factor BVO/NVO	0,91

*Frisse scholen Thema :	
Energie	klasse B
Lucht	klasse B
Temperatuur	klasse B
Licht	klasse B
Geluid	klasse B
**ENG	nee

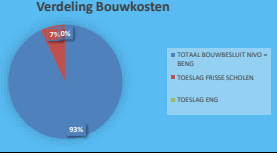
NEN 2631	NLSFB	BOUWDEEL / GEBOUWDEEL	HOEVH.	EENH.		TOTAAL BOUWBESLUIT NIVO = BENG	TOESLAG FRISSE SCHOLEN	TOESLAG ENG	TOTAAL INCL. TOESLAGEN	€/eenh.	%
A		GRONDKOSTEN							PM		
B		BOUWKOSTEN				€ 2.666.000	€ 203.000	€ -	€ 2.869.000	€ 1.532	80%
		BOUWKOSTEN / M2 BVO				€ 1.423	€ 108	€ -	€ 1.532		
1		BOUWKUNDIGE WERKEN	1.873	M2 BVO		€ 1.471.385	€ 89.749	€ -	€ 1.561.134	€ 833	54%
	A	FUNDERING	1.000	M2 BBO		€ 121.377			€ 121.377	€ 121	
	11	BODEMVOORZIENINGEN	1.000	M2	€ 15.500						
	13	VLOEREN OP GRONDSLAG	104	M2	€ 7.458						
	16	FUNDERINGSCONSTRUCTIES	1.000	M2	€ 52.919						
	17	PALEN	1.000	M2	€ 45.500						
	B	SKELET	1.873	M2 BVO		€ 437.695	€ 3.367	€ -	€ 441.062	€ 235	
	21	BUITENWANDEN (skelet)	501	M2	€ 32.510						
	22	BINNENWANDEN (skelet)	398	M2	€ 19.595						
	23	VLOEREN (skelet)	1.647	M2	€ 140.765						
	27	DAKEN (skelet)	948	M2	€ 71.730						
	28	HOOFDDRAAGCONSTRUCTIES	1.873	BVO	€ 173.095						
	C	DAKAFBOUW / DAKAFWERKING	1.003	M2 DAK		€ 107.367	€ -	€ -	€ 107.367	€ 107	
	27	DAKAFBOUWCONSTRUCTIES	1.003	BVO	€ 13.707						
	37	DAKOPENINGEN	9	M2	€ 14.850						
	47	DAKAFWERKINGEN	994	M2	€ 78.810						
	D	GEVELAFBOUW / GEVELAFWERKING	1.030	M2 GEVEL		€ 320.555	€ 45.100	€ -	€ 365.655	€ 355	
	21	BUITENWANDAFBOUWCONSTRUCTIES	721	M2	€ 187.020						
	31	BUITENWANDOPENINGEN	309	M2	€ 133.535						
	41	BUITENWANDAFWERKINGEN	721	M2	€ -						
	E	BINNENWANDAFBOUW / BINNENWANDAFWERKING	1.247	M2 WAND		€ 265.827	€ 15.867	€ -	€ 281.694	€ 226	
	22	BINNENWANDAFBOUWCONSTRUCTIES	1.001	M2	€ 68.340						
	32	BINNENWANDOPENINGEN	246	M2	€ 91.493						
	42	BINNENWANDAFWERKINGEN	4.511	M2	€ 105.994						
	F	VLOERAFBOUW / VLOERAFWERKING	1.704	M2 NVO		€ 93.453	€ -	€ -	€ 93.453	€ 55	
	23	VLOERAFBOUWCONSTRUCTIES	1.704	M2	€ -						
	33	VLOEROPENINGEN	0	M2	€ 300						
	43	VLOERAFWERKINGEN	1.704	M2 NVO	€ 93.153						
	G	TRAPPEN EN HELLINGBANEN	1.873	M2 BVO		€ 52.250	€ -	€ -	€ 52.250	€ 28	
	24	TRAPPEN	2	VERD.	€ 31.140						
	34	BALUSTRADES EN LEUNINGEN	2	VERD.	€ 18.230						
	44	TRAPAFWERKINGEN	2	VERD.	€ 2.880						
	H	PLAFONDS BINNEN / BUITEN	1.704	M2 NVO		€ 60.687	€ 25.415	€ -	€ 86.102	€ 51	
	45	PLAFONDAFWERKINGEN	1.704	M2	€ 60.687						
	Z	OVERIGE BOUWKUNDIG	1.873	M2 BVO		€ 12.175	€ -	€ -	€ 12.175	€ 7	
	38	INBOUWPAKKETTEN	1.873	M2 BVO	€ -						
	48	AFWERKINGSPAKKETTEN	1.873	M2 BVO	€ 12.175						
2		INSTALLATIES	1.873	M2 BVO		€ 712.391	€ 81.703	€ -	€ 794.094	€ 424	28%
	A	WERKTUIGBOUKUNDIGE INSTALLATIE	1.873	M2 BVO		€ 424.235	€ 80.235	€ -	€ 504.470	€ 269	
	50	W-INSTALLATIES ALGEMEEN	1.873	BVO	€ 419.552						
	51	WARMTE-OPWEKKING	1.873	BVO	€ -						
	52	AFVOEREN	1.873	BVO	€ -						
	53	WATER	1.873	BVO	€ -						
	54	GASSEN	1.873	BVO	€ -						
	55	KOUDE-OPWEKKING EN -DISTRIBUTIE / WKO	1.873	BVO	€ -						
	56	WARMTEDISTRIBUTIE	1.873	BVO	€ -						
	57	LUCHTBEHANDELING	1.873	BVO	€ -						
	58	REGELING KLIMAAT	1.873	BVO	€ -						
	69	BOUWKUNDIGE VOORZIENINGEN T.B.V W-INSTALLATIES	1.873	BVO	€ 4.683						
	B	ELEKTROTECHNISCHE INSTALLATIE	1.873	M2 BVO		€ 263.157	€ 1.468	€ -	€ 264.625	€ 141	
	60	E-INSTALLATIES ALGEMEEN	1.873	BVO	€ 258.474						
	61	CENTR. ELEKTROTECHNISCHE VOORZ.	1.873	BVO	€ -						
	62	KRACHTSTROOM	1.873	BVO	€ -						
	63	VERLICHTING	1.873	BVO	€ -						
	64	COMMUNICATIE	1.873	BVO	€ -						
	65	BEVEILIGING	1.873	BVO	€ -						
	67	GEBOUWBEHEERINVENTARIS	1.873	BVO	€ -						
	69	BOUWKUNDIGE VOORZIENINGEN T.B.V E-INSTALLATIES	1.873	BVO	€ 4.683						
	C	TRANSPORT	1.873	M2 BVO		€ 25.000	€ -		€ 25.000	€ 13	
	66	TRANSPORTINSTALLATIES	1	PST	€ 25.000						
3		VASTE INRICHTINGEN EN VOORZIENINGEN	1.873	M2 BVO		€ 29.855	€ -	€ -	€ 29.855	€ 16	1%
	A	VASTE INRICHTING	1.873	M2 BVO		€ 29.855			€ 29.855	€ 16	
	71	VASTE VERKEERSVOORZIENINGEN	1.873	BVO	€ -						
	72	VASTE GEBRUIKERVOORZIENINGEN	1.873	BVO	€ 17.855						
	73	VASTE KEUKENVOORZIENINGEN	1.873	BVO	€ 12.000						
	74	VASTE SANITAIRE VOORZIENINGEN	1.873	BVO	€ -						
	75	VASTE ONDERHOUDSVOORZIENINGEN	1.873	BVO	€ -						
	76	VASTE OPSLAGVOORZIENINGEN	1.873	BVO	€ -						
4		TERREN	1.873	M2 BVO		€ 34.300	€ -	€ -	€ 34.300	€ 18	1%
	A	TERREIN	600	M2		€ 34.300			€ 34.300	€ 57	
	90.1	GRONDVOORZIENINGEN TERREIN	600	M2	€ -						
	90.2	OPSTALLEN TERREIN	600	M2	€						
	90.3	OMHEININGEN TERREIN	600	M2	€ 7.900						
	90.4	TERREIN-AFWERKINGEN	600	M2	€ 19.900						
	90.5	WERKTUIGBOUWKUNDIGE VOORZ. TERREIN	600	M2	€ 6.500						
	90.6	ELEKTROTECHNISCHE VOORZ. TERREIN	600	M2	€ -						
	90.7	TERREIN-INRICHTINGEN	600	M2	€ -						
		TOTAAL DIRECTE BOUWKOSTEN			€ 2.247.931	€ 2.247.931	€ 171.452	€ -	€ 2.419.384		
5		ALEGEMENE UITVOERINGSKOSTEN / DIVERS	1.873	M2 BVO		€ 417.605	€ 31.851	€ -	€ 449.457	€ 240	16%
	A	INDIRECTE PROJECTKOSTEN				€ 417.605	€ 31.851	€ -	€ 449.457		
C		INRICHTINGSKOSTEN							PM		
D		BIJKOMENDE KOSTEN							€ 727.905	€ 389	20%
	A	PROJECTBEGELEIDING DOOR OPDRACHTGEVER							PM		
	B	HONORARIA (PLANONTWIKKELING EN -BEGELEIDING)							€ 487.730		
	C	HEFFINGEN							€ 71.725		
	D	AANSLUITKOSTEN							€ 25.000		
	E	VERZEKERINGEN							PM		
	F	AANLOOPKOSTEN							PM		
	G	RISICO VERREKENING							PM		
	H	FINANCIERINGSKOSTEN							PM		
	I	AANLOOPKOSTEN							PM		
	J	ONVOORZIEN							€ 143.450		
		TOTALE INVESTERINGSKOSTEN , EXCL BTW (A t/m D)							€ 3.596.905	€ 1.920	100%
		TOTALE INVESTERINGSKOSTEN , INCL BTW							€ 4.352.255	€ 2.324	

Oomerkingen:

- Geheel nieuwbouw (traditioneel)
- Plat dak
- Oostelling PV panelen bij ENG behoeft aandacht (Plat dak is te klein)
- Bouwvlak schone grond
- Fundering op palen
- Prijsvorming in concurentie en meerdere percelen
- Excl. bemaling
- Excl. indexering / afkoop oriisstiaingen
- Excl. lichtwering / helderheidswering (inrichting)
- Excl. inrichting meubilair
- Excl. sportvoorzieningen / gymzaal
- Excl. infiltratie voorzieninoen hemelwater
- Excl. bodemenerqie
- Excl. camera - observatie systeem
- Excl. actieve apparatuur data, telefoon en ICT
- Prijspeil jun. 2020

* De haalbaarheid van thema's klasse A is sterk afhankelijk van het ontwerp / locatie van het gebouw (o.a. daglicht)

** ENG is oo thema's in strid met frisse scholen klasse A door de extra energie vraag van deze thema's

Project:	Onderwijshuisvesting gem. Arnhem
Nummer:	2P1S10201
Betreft:	Rekenmodel PO school o.b.v. nieuwbouw Daltonschool Confetti
Datum:	30-nov-20
Gewijz.:	

BVO m2 (Excl. Buitenruimten):	1.833		
Bebouwdoppervlak m2 (BBO):	1.021		
Bouwlagen:	2		
Bruto geveloppervlak m2:	1.124		
Vormfactor bruto gevel / BVO:	0,61		
% gevelopeningen :	30%		
Bruto binnenwand oppervlak m2:	1.831	factor Binnenw. / BVO	1,00
% binnenwandopeningen:	19%		
Bruto Dakoppervlak m2:	1.038		
% dakopeningen:	1%		
Netto vloer oppervlak m2:	1.635	factor BVO/NVO	0,89

*Frisse scholen Thema :

Energie	klasse B
Lucht	klasse B
Temperatuur	klasse B
Licht	klasse B
Geluid	klasse B
**ENG	nee

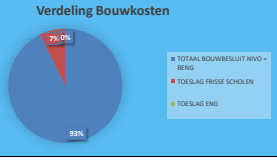
NEN 2631	NLSFB	BOUWDEEL / GEBOUWDEEL	HOEVH.	EENH.		TOTAAL BOUWBESLUIT NVO = BENG	TOESLAG FRISSE SCHOLEN	TOESLAG ENG	TOTAAL INCL. TOESLAGEN	€/eenh.	%
A		GRONDKOSTEN							PM		
B		BOUWKOSTEN				€ 2.648.000	€ 209.000	€ -	€ 2.857.000	€ 1.559	80%
		BOUWKOSTEN / M2 BVO				€ 1.445	€ 114	€ -	€ 1.559		
1		BOUWKUNDIGE WERKEN	1.833	M2 BVO		€ 1.481.883	€ 111.035	€ -	€ 1.592.918	€ 869	56%
	A	FUNDERING	1.021	M2 BBO		€ 116.690			€ 116.690	€ 114	
	11	BODEMVOORZIENINGEN	1.021	M2	€ 19.326						
	13	VLOEREN OP GRONDSLAG	993	M2	€ 2.929						
	16	FUNDERINGSCONSTRUCTIES	1.021	M2	€ 52.435						
	17	PALEN	1.021	M2	€ 42.000						
	B	SKELET	1.833	M2 BVO		€ 400.447	€ 2.122	€ -	€ 402.569	€ 220	
	21	BUITENWANDEN (skelet)	571	M2	€ 30.115						
	22	BINNENWANDEN (skelet)	195	M2	€ 9.644						
	23	VLOEREN (skelet)	1.833	M2	€ 155.040						
	27	DAKEN (skelet)	987	M2	€ 78.960						
	28	HOOFDDRAAGCONSTRUCTIES	1.833	BVO	€ 126.688						
	C	DAKAFBOUW / DAKAFWERKING	1.038	M2 DAK		€ 112.525	€ -	€ -	€ 112.525	€ 108	
	27	DAKAFBOUWCONSTRUCTIES	1.038	BVO	€ 10.345						
	37	DAKOPENINGEN	15	M2	€ 21.522						
	47	DAKAFWERKINGEN	1.023	M2	€ 80.658						
	D	GEVELAFBOUW / GEVELAFWERKING	1.124	M2 GEVEL		€ 354.305	€ 60.000	€ -	€ 414.305	€ 369	
	21	BUITENWANDAFBOUWCONSTRUCTIES	787	M2	€ 187.861						
	31	BUITENWANDOPENINGEN	337	M2	€ 166.444						
	41	BUITENWANDAFWERKINGEN	787	M2	€ -						
	E	BINNENWANDAFBOUW / BINNENWANDAFWERKING	1.635	M2 WAND		€ 294.059	€ 21.531	€ -	€ 315.590	€ 193	
	22	BINNENWANDAFBOUWCONSTRUCTIES	1.294	M2	€ 79.815						
	32	BINNENWANDOPENINGEN	341	M2	€ 113.516						
	42	BINNENWANDAFWERKINGEN	3.481	M2	€ 100.728						
	F	VLOERAFBOUW / VLOERAFWERKING	1.635	M2 NVO		€ 98.239	€ -	€ -	€ 98.239	€ 60	
	23	VLOERAFBOUWCONSTRUCTIES	1.635	M2	€ -						
	33	VLOEROPENINGEN	0	M2	€ 300						
	43	VLOERAFWERKINGEN	1.635	M2 NVO	€ 97.939						
	G	TRAPPEN EN HELLINGBANEN	1.833	M2 BVO		€ 23.865	€ -	€ -	€ 23.865	€ 13	
	24	TRAPPEN	2	VERD.	€ 10.250						
	34	BALUSTRADES EN LEUNINGEN	2	VERD.	€ 10.825						
	44	TRAPAFWERKINGEN	2	VERD.	€ 2.790						
	H	PLAFONDS BINNEN / BUITEN	1.635	M2 NVO		€ 66.468	€ 27.381	€ -	€ 93.849	€ 57	
	45	PLAFONDAFWERKINGEN	1.635	M2	€ 66.468						
	Z	OVERIGE BOUWKUNDIG	1.833	M2 BVO		€ 15.287	€ -	€ -	€ 15.287	€ 8	
	38	INBOUWPAKKETTEN	1.833	M2 BVO	€ -						
	48	AFWERKINGSPAKKETTEN	1.833	M2 BVO	€ 15.287						
2		INSTALLATIES	1.833	M2 BVO		€ 691.359	€ 64.850	€ -	€ 756.219	€ 413	26%
	A	WERKTUIGBOUKUNDIGE INSTALLATIE	1.833	M2 BVO		€ 353.329	€ 60.850	€ -	€ 414.179	€ 226	
	50	W-INSTALLATIES ALGEMEEN	1.833	BVO	€ 348.747						
	51	WARMTE-OPWEKKING	1.833	BVO	€ -						
	52	AFVOEREN	1.833	BVO	€ -						
	53	WATER	1.833	BVO	€ -						
	54	GASSEN	1.833	BVO	€ -						
	55	KOUDE-OPWEKKING EN -DISTRIBUTIE / WKO	1.833	BVO	€ -						
	56	WARMTEDISTRIBUTIE	1.833	BVO	€ -						
	57	LUCHTBEHANDELING	1.833	BVO	€ -						
	58	REGELING KLIMAAT	1.833	BVO	€ -						
	69	BOUWKUNDIGE VOORZIENINGEN T.B.V W-INSTALLATIES	1.833	BVO	€ 4.583						
	B	ELEKTROTECHNISCHE INSTALLATIE	1.833	M2 BVO		€ 313.040	€ 4.000	€ -	€ 317.040	€ 173	
	60	E-INSTALLATIES ALGEMEEN	1.833	BVO	€ 308.457						
	61	CENTR. ELEKTROTECHNISCHE VOORZ.	1.833	BVO	€ -						
	62	KRACHTSTROOM	1.833	BVO	€ -						
	63	VERLICHTING	1.833	BVO	€ -						
	64	COMMUNICATIE	1.833	BVO	€ -						
	65	BEVEILIGING	1.833	BVO	€ -						
	67	GEBOUWBEHEERINVENTARIS	1.833	BVO	€ -						
	69	BOUWKUNDIGE VOORZIENINGEN T.B.V E-INSTALLATIES	1.833	BVO	€ 4.583						
	C	TRANSPORT	1.833	M2 BVO		€ 25.000	€ -		€ 25.000	€ 14	
	66	TRANSPORTINSTALLATIES	1	PST	€ 25.000						
3		VASTE INRICHTINGEN EN VOORZIENINGEN	1.833	M2 BVO		€ 21.610	€ -	€ -	€ 21.610	€ 12	1%
	A	VASTE INRICHTING	1.833	M2 BVO		€ 21.610			€ 21.610	€ 12	
	71	VASTE VERKEERSVOORZIENINGEN	1.833	BVO	€ -						
	72	VASTE GEBRUIKERVOORZIENINGEN	1.833	BVO	€ 9.610						
	73	VASTE KEUKENVOORZIENINGEN	1.833	BVO	€ 12.000						
	74	VASTE SANITAIRE VOORZIENINGEN	1.833	BVO	€ -						
	75	VASTE ONDERHOUDSVOORZIENINGEN	1.833	BVO	€ -						
	76	VASTE OPSLAGVOORZIENINGEN	1.833	BVO	€ -						
4		TERREIN	1.833	M2 BVO		€ 35.300	€ -	€ -	€ 35.300	€ 19	1%
	A	TERREIN	600	M2		€ 35.300			€ 35.300	€ 59	
	90.1	GRONDVOORZIENINGEN TERREIN	600	M2	€ -						
	90.2	OPSTALLEN TERREIN	600	M2	€ -						
	90.3	OMHEININGEN TERREIN	600	M2	€ 7.900						
	90.4	TERREIN-AFWERKINGEN	600	M2	€ 20.900						
	90.5	WERKTUIGBOUWKUNDIGE VOORZ. TERREIN	600	M2	€ 6.500						
	90.6	ELEKTROTECHNISCHE VOORZ. TERREIN	600	M2	€ -						
	90.7	TERREIN-INRICHTINGEN	600	M2	€ -						
		TOTAAL DIRECTE BOUWKOSTEN			€ 2.230.162	€ 2.230.162	€ 175.885	€ -	€ 2.406.047		
5		ALEGEMENE UITVOERINGSKOSTEN / DIVERS	1.833	M2 BVO		€ 417.700	€ 32.942	€ -	€ 450.642	€ 246	16%
	A	INDIRECTE PROJECTKOSTEN				€ 417.700	€ 32.942	€ -	€ 450.642		
C		INRICHTINGSKOSTEN							PM		
D		BIJKOMENDE KOSTEN							€ 724.965	€ 396	20%
	A	PROJECTBEGELEIDING DOOR OPDRACHTGEVER							PM		
	B	HONORARIA (PLANONTWIKKELING EN -BEGELEIDING)							€ 485.690		
	C	HEFFINGEN							€ 71.425		
	D	AANSLUITKOSTEN							€ 25.000		
	E	VERZEKERINGEN							PM		
	F	AANLOOPKOSTEN							PM		
	G	RISICO VERREKENING							PM		
	H	FINANCIERINGSKOSTEN							PM		
	I	AANLOOPKOSTEN							PM		
	J	ONVOORZIEN							€ 142.850		
		TOTALE INVESTERINGSKOSTEN , EXCL BTW (A t/m D)							€ 3.581.965	€ 1.954	100%
		TOTALE INVESTERINGSKOSTEN , INCL BTW							€ 4.334.178	€ 2.365	

Opmerkingen:

- Geheel nieuwbouw (traditioneel)
- Plat dak
- Oostelijng PV aanelen bij ENG behoeft aandacht (Plat dak is te klein)
- Bouwrijpe schone grond
- Fundering op palen
- Prijsvorming in concurentie en meerdere percelen
- Excl. bemaling
- Excl. indexering / afkoop oriisttoiinnen
- Excl. lichtwering / helderheidswering (inrichting)
- Excl. inrichtino meubilair
- Excl. sportvoorzieningen / gymzaal
- Excl. infiltratie voorzieninoen hemelwater
- Excl. bodemenerqie
- Excl. camera - observatie systeem
- Excl. actieve apparatuur data, telefoon en ICT
- Prijspeil nov 2020

* De haalbaarheid van thema's klasse A is sterk afhankelijk van het ontwerp / locatie van het gebouw (o.a. daglicht)

** ENG is oo thema's in strid met frisse scholen klasse A door de extra eneroie vraag van deze thema's

Project:	Onderwijshuisvesting gem. Arnhem
Nummer:	2P1510201
Betreft:	Rekenmodel PO school o.b.v. nieuwbouw KC Vredenburg
Datum:	2-mrt-21
Gewijz.:	

BVO m2 (Excl. Buitenruimten):	3.231		
Bebouwdoppervlak m2 (BBO):	1.703		
Bouwlagen:	2		
Bruto geveloppervlak m2:	1.564		
Vormfactor bruto gevel / BVO:	0,48		
% gevelopeningen :	38%		
Bruto binnenwand oppervlak m2:	3.727	factor Binnenw. / BVO	1.15
% binnenwandopeninnen:	15%		
Bruto Dakoppervlak m2:	1.651		
% dakopeninnen:	1%		
Netto vloer oppervlak m2:	2.950	factor BVO/NVO	0,91

*Frisse scholen Thema :

Energie	klasse B
Lucht	klasse B
Temperatuur	klasse B
Licht	klasse B
Geluid	klasse B

(basis ontwerp bevat een hoog % gevelopeningen, geen toeslag of correctie)

**ENG nee

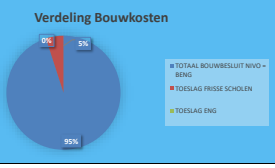
NEN 2631	NLSFB	BOUWDEEL / GEBOUWDEEL	HOEVH.	EENH.		TOTAAL BOUWBESLUIT NIVO = BENG	TOESLAG FRISSE SCHOLEN	TOESLAG ENG	TOTAAL INCL. TOESLAGEN	€/eenh.	%
A	GRONDKOSTEN								PM		
B	BOUWKOSTEN					€ 4.935.000	€ 259.000	€ -	€ 5.194.000	€ 1.608	82%
		BOUWKOSTEN / M2 BVO				€ 1.527	€ 80	€ -	€ 1.608		
1	BOUWKUNDIGE WERKEN		3.231	M2 BVO		€ 2.747.604	€ 141.665	€ -	€ 2.889.269	€ 894	56%
	A	**FUNDERING**	1.703	M2 BBO		€ 180.529			€ 180.529	€ 106	
	11	BODEMVOORZIENINGEN	1.703	M2	€ 26.461						
	13	VLOEREN OP GRONDSLAG	0	M2	€ -						
	16	FUNDERINGSCONSTRUCTIES	1.703	M2	€ 91.440						
	17	PALEN	1.703	M2	€ 62.628						
	B	**SKELET**	3.231	M2 BVO		€ 914.433	€ 19.756	€ -	€ 934.189	€ 289	
	21	BUITENWANDEN (skelet)	1.573	M2	€ 225.627						
	22	BINNENWANDEN (skelet)		M2	€ -						
	23	VLOEREN (skelet)	2.985	M2	€ 237.620						
	27	DAKEN (skelet)	1.630	M2	€ 142.321						
	28	HOOFDDRAAGCONSTRUCTIES	3.231	BVO	€ 308.865						
	C	**DAKAFBOUW / DAKAFWERKING**	1.651	M2 DAK		€ 203.698	€ -	€ -	€ 203.698	€ 123	
	27	DAKAFBOUWCONSTRUCTIES	1.651	BVO	€ 4.239						
	37	DAKOPENINGEN	22	M2	€ 46.518						
	47	DAKAFWERKINGEN	1.630	M2	€ 152.941						
	D	**GEVELAFBOUW / GEVELAFWERKING**	1.564	M2 GEVEL		€ 522.751	€ 36.435	€ -	€ 559.186	€ 358	
	21	BUITENWANDAFBOUWCONSTRUCTIES	970	M2	€ 295.094						
	31	BUITENWANDOPENINGEN	594	M2	€ 227.656						
	41	BUITENWANDAFWERKINGEN	970	M2	€ -						
	E	**BINNENWANDAFBOUW / BINNENWANDAFWERKING**	3.727	M2 WAND		€ 546.830	€ 44.799	€ -	€ 591.629	€ 159	
	22	BINNENWANDAFBOUWCONSTRUCTIES	3.727	M2	€ 220.745						
	32	BINNENWANDOPENINGEN	563	M2	€ 236.621						
	42	BINNENWANDAFWERKINGEN	2.950	M2 BVO	€ 89.464						
	F	**VLOERAFBOUW / VLOERAFWERKING**	2.950	M2 NVO		€ 185.204	€ -	€ -	€ 185.204	€ 63	
	23	VLOERAFBOUWCONSTRUCTIES	2.950	M2	€ -						
	33	VLOEROPENINGEN	0	M2	€ 176						
	43	VLOERAFWERKINGEN	2.950	M2 NVO	€ 185.028						
	G	**TRAPPEN EN HELLINGBANEN**	3.231	M2 BVO		€ 65.988	€ -	€ -	€ 65.988	€ 20	
	24	TRAPPEN	2	VERD.	€ 29.535						
	34	BALUSTRADES EN LEUNINGEN	2	VERD.	€ 22.511						
	44	TRAPAFWERKINGEN	2	VERD.	€ 13.942						
	H	**PLAFONDS BINNEN / BUITEN**	2.950	M2 NVO		€ 124.312	€ 40.674	€ -	€ 164.986	€ 56	
	45	PLAFONDAFWERKINGEN	2.950	M2	€ 124.312						
	Z	**OVERIGE BOUWKUNDIG**	3.231	M2 BVO		€ 3.860	€ -	€ -	€ 3.860	€ 1	
	38	INBOUWPAKKETTEN	3.231	M2 BVO	€ -						
	48	AFWERKINGSPAKKETTEN	3.231	M2 BVO	€ 3.860						
2	INSTALLATIES		3.231	M2 BVO		€ 1.441.228	€ 86.400	€ -	€ 1.527.628	€ 473	29%
	A	**WERKTUIGBOUWKUNDIGE INSTALLATIE**	3.231	M2 BVO		€ 829.891	€ 82.600	€ -	€ 912.491	€ 282	
	50	W-INSTALLATIES ALGEMEEN	3.231	BVO	€ 819.875						
	51	WARMTE-OPWEKKING	3.231	BVO	€ -						
	52	AFVOEREN	3.231	BVO	€ -						
	53	WATER	3.231	BVO	€ -						
	54	GASSEN	3.231	BVO	€ -						
	55	KOUDE-OPWEKKING EN -DISTRIBUTIE / WKO	3.231	BVO	€ -						
	56	WARMTEDISTRIBUTIE	3.231	BVO	€ -						
	57	LUCHTBEHANDELING	3.231	BVO	€ -						
	58	REGELING KLIMAAT	3.231	BVO	€ -						
	69	BOUWKUNDIGE VOORZIENINGEN T.B.V W-INSTALLATIES	3.231	BVO	€ 10.016						
	B	**ELEKTROTECHNISCHE INSTALLATIE**	3.231	M2 BVO		€ 586.041	€ 3.800	€ -	€ 589.841	€ 183	
	60	E-INSTALLATIES ALGEMEEN	3.231	BVO	€ 576.025						
	61	CENTR. ELEKTROTECHNISCHE VOORZ.	3.231	BVO	€ -						
	62	KRACHTSTROOM	3.231	BVO	€ -						
	63	VERLICHTING	3.231	BVO	€ -						
	64	COMMUNICATIE	3.231	BVO	€ -						
	65	BEVEILIGING	3.231	BVO	€ -						
	67	GEBOUWBEHEERINVENTARIS	3.231	BVO	€ -						
	69	BOUWKUNDIGE VOORZIENINGEN T.B.V E-INSTALLATIES	3.231	BVO	€ 10.016						
	C	**TRANSPORT**	3.231	M2 BVO		€ 25.296	€ -		€ 25.296	€ 8	
	66	TRANSPORTINSTALLATIES	1	PST	€ 25.296						
3	VASTE INRICHTINGEN EN VOORZIENINGEN		3.231	M2 BVO		€ 82.276	€ -	€ -	€ 82.276	€ 25	2%
	A	**VASTE INRICHTING**	3.231	M2 BVO		€ 82.276			€ 82.276	€ 25	
	71	VASTE VERKEERSVOORZIENINGEN	3.231	BVO	€ -						
	72	VASTE GEBRUIKERVOORZIENINGEN	3.231	BVO	€ 52.358						
	73	VASTE KEUKENVOORZIENINGEN	3.231	BVO	€ 29.918						
	74	VASTE SANITAIRE VOORZIENINGEN	3.231	BVO	€ -						
	75	VASTE ONDERHOUDSVOORZIENINGEN	3.231	BVO	€ -						
	76	VASTE OPSLAGVOORZIENINGEN	3.231	BVO	€ -						
4	TERREIN		3.231	M2 BVO		€ 73.375	€ -	€ -	€ 73.375	€ 23	1%
	A	**TERREIN**	1.450	M2		€ 73.375			€ 73.375	€ 51	
	90.1	GRONDVOORZIENINGEN TERREIN	1.450	M2	€ -						
	90.2	OPSTALLEN TERREIN	1.450	M2	€ -						
	90.3	OMHEININGEN TERREIN	1.450	M2	€ 12.300						
	90.4	TERREIN-AFWERKINGEN	1.450	PST	€ 46.075						
	90.5	WERKTUIGBOUWKUNDIGE VOORZ. TERREIN	1.450	M2	€ 15.000						
	90.6	ELEKTROTECHNISCHE VOORZ. TERREIN	1.450	M2	€ -						
	90.7	TERREIN-INRICHTINGEN	1.450	M2	€ -						
		TOTAAL DIRECTE BOUWKOSTEN			€ 4.344.483	€ 4.344.483	€ 228.065	€ -	€ 4.572.548		
5	ALGEMENE UITVOERINGSKOSTEN / DIVERS		3.231	M2 BVO		€ 590.425	€ 30.994	€ -	€ 621.419	€ 192	12%
	A	**INDIRECTE PROJECTKOSTEN**				€ 590.425	€ 30.994	€ -	€ 621.419		
C	INRICHTINGSKOSTEN								PM		
D	BIJKOMENDE KOSTEN								€ 1.141.710	€ 353	18%
	A	**PROJECTBEGELEIDING DOOR OPDRACHTGEVER**							PM		
	B	**HONORARIA (PLANONTWIKKELING EN -BEGELEIDING)**							€ 727.160		
	C	**HEFFINGEN**							€ 129.850		
	D	**AANSLUITKOSTEN**							€ 25.000		
	E	**VERZEKERINGEN**							PM		
	F	**AANLOOPKOSTEN**							PM		
	G	**RISICO VERREKENING**							PM		
	H	**FINANCIERINGSKOSTEN**							PM		
	I	**AANLOOPKOSTEN**							PM		
	J	**ONVOORZIEN**							€ 259.700		
		TOTALE INVESTERINGSKOSTEN , EXCL BTW (A t/m D)							€ 6.335.710	€ 1.961	100%
		TOTALE INVESTERINGSKOSTEN , INCL BTW							€ 7.666.209	€ 2.373	

Opmerkingen:

- Geheel nieuwbouw /traditioneel\
- Plat dak
- Oostelijna PV panelen bij ENG behoeft aandacht (Plat dak is te klein)
- Bouwrijpe schone grond
- Fundering op palen
- Prijsvorming in bouwteam selectie en meerdere percelen
- Excl. bemaling
- Excl. indexering / afkoop prijsstijgingen
- Excl. lichtwering / helderheidswering (inrichting)
- Excl. inrichting meubilair
- Excl. sportvoorzieningen / gymzaal
- Excl. infiltratie voorzieningen hemelwater
- Excl. bodemenergie
- Excl. camera - observatie systeem
- Excl. actieve apparatuur data, telefoon en ICT
- Excl. buitenberging
- Prijspeil feb 2021

* De haalbaarheid van thema's klasse A is sterk afhankelijk van het ontwerp / locatie van het gebouw (o.a. daglicht)

** ENG is on thema's in strijd met frisse scholen klasse A door de extra energie vraag van deze thema's

De herkomst en bestemming van leerlingen van basisscholen in Schuytgraaf

Katrien Oomen & Joost Fledderus

Gemeente Arnhem
Afdeling Informatie
Onderzoek & Statistiek
25 maart 2021

Inhoudsopgave

Samenvatting 2
1 Inleiding 3
1.1 Aanleiding 3
1.2 Basisscholen in Schuytgraaf, Elderveld en De Laar 3
2 Herkomst en bestemming van leerlingen in Schuytgraaf 4
2.1 Herkomst leerlingen op Arnhemse scholen 4
2.2 Bestemming leerlingen uit Schuytgraaf 4
2.3 Herkomst leerlingen van scholen in Schuytgraaf 5
2.4 Belangstelling Schuytgraaf vanuit Elderveld en De Laar 6
3 Bijlage 1: herkomstkaarten per school Schuytgraaf 11
4 Bijlage 2: bestemmingskaart Elderveld en De Laar 14

Samenvatting

Steeds minder leerlingen gaan in de eigen wijk naar school

- In 2010 ging gemiddeld 69% van de leerlingen naar school in de eigen wijk, in 2015 was dat 67% en in 2020 is dat verder gedaald naar 63%.

Leerlingen uit Schuytgraaf blijven naar scholen in Schuytgraaf gaan

- Kinderen uit Schuytgraaf gaan vrijwel allemaal binnen Schuytgraaf naar school. Dat deden ze in 2015 al (93,5% van de kinderen uit Schuytgraaf ging toen naar een school in Schuytgraaf) en dat doen ze 2020 nog steeds bijna allemaal (93,4%).

Leerlingen uit Elderveld en De Laar lijken meer belangstelling te hebben in scholen in Schuytgraaf

- In totaal gaan in 2020 173 leerlingen uit Elderveld en De Laar naar een school in Schuytgraaf. Dat is een toename van 76 leerlingen (78%) ten opzichte van 2015 en niet te verklaren door de toename in leerlingaantallen in die wijken.
- In 2015 ging nog 69,3% van de Elderveldse kinderen binnen Elderveld naar school, in 2020 is dat gedaald naar 63,4%. De belangstelling voor de Kringloop neemt af, terwijl die voor de Klimboom gelijk is gebleven.
- De belangstelling voor leerlingen uit Elderveld voor scholen in Schuytgraaf neemt toe. In 2015 ging 7,4% van de kinderen uit Elderveld naar school in Schuytgraaf, in 2020 is dat bijna verdubbeld naar 14%.
- De belangstelling voor leerlingen uit De Laar voor scholen in Schuytgraaf neemt ook toe. Dat gaat niet ten koste van de scholen in De Laar, maar ten koste van scholen uit andere wijken.
- De interesse vanuit Elderveld en Schuytgraaf is verspreid over de verschillende scholen in Schuytgraaf. Het Jongleren kent echter het laagste aandeel leerlingen uit Schuytgraaf en van alle scholen in Schuytgraaf is deze ook het sterkste gedaald in het aandeel leerlingen in Schuytgraaf in vijf jaar tijd.

1 Inleiding

1.1 Aanleiding

De ontwikkeling van leerlingaantallen van de basisscholen in Schuytgraaf kent een specifieke dynamiek. Omdat er nog elk jaar woningen worden gebouwd, komen er ook telkens nieuwe leerlingen bij. Voor de onderwijshuisvesting zijn daarom leerlingprognoses van belang: wat zijn de verwachtingen voor de komende jaren, afgaand op de huidige woningbouwplanning? Er zijn signalen vanuit de schoolbesturen dat de onderwijshuisvesting in Schuytgraaf onder druk staat. De prognoses geven hiervoor echter nog geen aanleiding. Een mogelijke verklaring kan zijn dat de scholen niet alleen leerlingen uit Schuytgraaf aantrekken, maar ook vaker van wijken uit Schuytgraaf. Elderveld is dan een wijk die vaker wordt genoemd, maar ook vanuit De Laar (West) kunnen leerlingen wat afstand betreft eenvoudig naar een school in Schuytgraaf.

Deze memo beschrijft de resultaten van onderzoek naar de herkomst van leerlingen op Schuytgraafse scholen. Hiervoor zijn gegevens van Dienst Uitvoering Onderwijs (DUO) en het Regionaal Bureau Leerlingzaken (RBL) gebruikt.

1.2 Basisscholen in Schuytgraaf, Elderveld en De Laar

In Schuytgraaf, Elderveld en De Laar staan 12 scholen, met verschillende denominaties (Tabel 1).

Tabel 1. Scholen in Schuytgraaf en Elderveld

School	Denominatie	Adres	Vestigingswijk school
De Kringloop	Rooms-katholiek	Breezandpad 7	Elderveld
IKC De Klimboom	Openbaar	Breezandpad 5	Elderveld
De Expeditie (Jeroen Boschschool)	Openbaar	Brabantweg 101	De Laar
De Laarakker	Rooms-katholiek	Brabantweg 105	De Laar
De Laarhorst	Rooms-katholiek	Venlosingel 220	De Laar
De Lingelaar	De Laar	Venlosingel 214	De Laar
Confetti	Interconfessioneel	Pallas Atheneplein 2	Schuytgraaf
De Gazelle	Rooms-katholiek	Pallas Atheneplein 2	Schuytgraaf
Het Jongleren	Openbaar	Pallas Atheneplein 2	Schuytgraaf
De Schatgraaf (De Salamander)	Openbaar	Meikers 3	Schuytgraaf
De Arabesk (De Salamander)	Rooms-katholiek	Meikers 3	Schuytgraaf
Rivers. International School	Algemeen bijzonder	Pythagorasstraat 9	Schuytgraaf

2 Herkomst en bestemming van leerlingen in Schuytgraaf

2.1 Herkomst leerlingen op Arnhemse scholen

In 2010 ging gemiddeld 69% van de leerlingen naar school in de eigen wijk, in 2015 was dat 67% en in 2020 is dat verder gedaald naar 63%

In 2015 kwam gemiddeld 67% van de leerlingen uit dezelfde wijk als waarin de school is gevestigd. 79% van de leerlingen ging in 2015 naar een school in het eigen woongebied.[1] In 2020 zijn die percentages gedaald, respectievelijk 63% en 76%. In 2010 was het percentage leerlingen dat in de eigen wijk naar school ging nog 69%.

Het bijzonder onderwijs (zoals Montessori- en vrije scholen, evangelische-, bijbel-, of islamitische scholen en internationale scholen) kent over het algemeen meer verspreiding. De leerlingen op deze scholen komen vaker uit diverse wijken uit Arnhem. Ook scholen die op een grensgebied tussen wijken staan, of voor meerdere wijken centraal gelegen zijn, kennen meer spreiding dan gemiddeld (bijvoorbeeld De Jan Ligthartschool (40% leerlingen komt uit eigen wijk), of De Boomhut (39% leerlingen komt uit eigen wijk)). Hetzelfde geldt voor scholen in het centrum van Arnhem (bijvoorbeeld De Binnenstad (15% leerlingen komt uit eigen wijk).

2.2 Bestemming leerlingen uit Schuytgraaf

Leerlingen uit Schuytgraaf blijven naar school gaan in Schuytgraaf

In 2015 kende Schuytgraaf 1592 leerlingen voor het basisonderwijs. In 2020 waren dat er 1823. Het aantal Schuytgraafse leerlingen dat in Schuytgraaf naar school gaat, betrof in 2015 93,5% (Tabel 2). In 2020 is dat min of meer gelijk gebleven (93,4%). Ten opzichte van 2015 zien we een lichte toename in het aantal leerlingen uit Schuytgraaf dat in De Laar of Elderveld naar school gaat. Het aantal leerlingen dat in Elden of Rijkerswoerd naar school gaat is klein.

Tabel 2. Verspreiding van leerlingen uit Schuytgraaf over scholen in Schuytgraaf, Elderveld, De Laar, Elden, Rijkerswoerd overige scholen binnen Arnhem (inclusief Rivers International School)

Wijk leerling	Vestigingswijk school	% leerlingen uit Schuytgraaf dat hier naar school gaat 2015	% leerlingen Schuytgraaf dat hier naar school gaat 2020	Verschil (procentpunt)
Schuytgraaf	Schuytgraaf	93,5% (1489/1592)	93,4% (1702/1823)	-0,1
Schuytgraaf	Elderveld	0,3% (5/1592)	1,2% (21/1823)	0,9
Schuytgraaf	De Laar	1,3% (22/1592)	2,4% (44/1823)	1,1
Schuytgraaf	Elden	0,7% (12/1592)	0,4% (8/1823)	-0,3
Schuytgraaf	Rijkerswoerd	0,6% (10/1592)	0,5% (9/1823)	-0,1
Schuytgraaf	Overige wijken	3,4% (54/1592)	6,3% (115/1823)	2,9

[1] De acht gebieden: 1) Centrum, Spijkerkwartier, Arnhemse Broek (CSA); 2) Presikhaaf; 3) Noord-Oost; 4) Noord-West; 5) Malburgen; 6) Vredenburg, Kronenburg, Rijkerswoerd; 7) Elden en De Laar; 8) Schuytgraaf en Elderveld.

Tabel 3. Verspreiding van leerlingen uit Schuytgraaf over Schuytgraafse scholen en scholen in overige wijken.

Wijk leerling	School	% 2015	% 2020	Verschil (procentpunt)
Schuytgraaf	De Confetti	15,4% (245/1592)	17,5% (319/1823)	2,1
Schuytgraaf	De Arabesk (De Salamander)	28,6% (456/1592)	21,0% (383/1823)	-7,6
Schuytgraaf	De Gazelle	14,9% (237/1592)	18,9% (345/1823)	4,0
Schuytgraaf	De Schatgraaf (De Salamander)	20,4% (324/1592)	18,2% (331/1823)	-2,2
Schuytgraaf	Het Jongleren	14,3% (227/1592)	13,6% (248/1823)	-0,7
Schuytgraaf	Rivers International School		4,2% (76/1823)	4,2
Schuytgraaf	Overige scholen	6,5% (103/1592)	6,6% (121/1823)	-0,1

Aantal leerlingen uit Schuytgraaf dat buiten Arnhem naar school gaat bleef afgelopen vier jaar ongeveer gelijk.
In 2015 ging circa 3% van de leerlingen uit Schuytgraaf naar een school buiten Arnhem. In 2020 is dat percentage eveneens 3%.

2.3 Herkomst leerlingen van scholen in Schuytgraaf

Schuytgraafse en Elderveldse scholen kennen een relatief hoog percentage leerlingen dat afkomstig is uit de vestigingswijk van de school, maar dit percentage is dalend
Op de Schuytgraafse scholen zien een relatief hoog percentage leerlingen dat afkomstig is uit de vestigingswijk van de school (zie ook Bijlage 1). Op de Schuytgraafse scholen is 79 tot 92 procent van de leerlingen in 2020 afkomstig uit Schuytgraaf[2]. Ook hier zien we echter, evenals in de rest van Arnhem, dat deze percentages in 2020 lager liggen dan in 2015 (toen 87 tot 97 procent). Hetzelfde geldt voor de scholen in Elderveld. Hier is 82 tot 87 procent van de leerlingen in 2020 afkomstig uit de vestigingswijk van de school, maar ook deze percentages lagen in 2015 hoger (toen 86 tot 91 procent, Tabel 4).

Voor scholen uit De Laar zien we een verschil tussen de scholen in De Laar Oost en De Laar West. Voor De Laarhorst (Oost) geldt is het percentage leerlingen dat uit De Laar komt gestegen (van 88% naar 95%) en voor De Lingelaar gelijk gebleven (86%). Voor de scholen in West (De Expeditie en De Laarakker) is het percentage afkomstig uit De Laar echter gedaald, met respectievelijk 5 en 7 procentpunt.

[2] Exclusief Rivers International School, die een veel grotere spreiding kent.

Tabel 4. Percentage leerlingen per school dat afkomstig is uit de vestigingswijk van de school, voor de scholen in Elderveld en Schuytgraaf (excl. Rivers International School).

School	Vestigingswijk school	% leerlingen afkomstig uit vestigingswijk school 2015	% leerlingen afkomstig uit vestigingswijk school 2020	Verschil 2020-2015 (procentpunt)
De Kringloop	Elderveld	86%	82%	-4%
IKC De Klimboom	Elderveld	91%	87%	-4%
De Expeditie	De Laar	81%	76%	-5%
De Laarakker	De Laar	83%	77%	-7%
De Laarhorst	De Laar	88%	95%	6%
De Lingelaar	De Laar	86%	86%	0%
Confetti	Schuytgraaf	89%	86%	-4%
De Arabesk (De Salamander)	Schuytgraaf	97%	92%	-6%
De Gazelle	Schuytgraaf	84%	84%	-1%
De Schatgraaf (De Salamander)	Schuytgraaf	94%	90%	-4%
Het Jongleren	Schuytgraaf	87%	79%	-9%

Tabel 5. Aantal leerlingen per school dat afkomstig is uit de vestigingswijk van de school, voor de scholen in Elderveld, De Laar en Schuytgraaf (excl. Rivers International School). Noot: De toename in leerlingen op de Lingelaar en De Expeditie komt door fusies met respectievelijk de Anne Frankschool en de Jeroen Boschschool.

School	Vestigingswijk school	# leerlingen afkomstig uit vestigingswijk school 2015	# leerlingen afkomstig uit vestigingswijk school 2020	Verschil 2020-2015
De Kringloop	Elderveld	259	262	3
IKC De Klimboom	Elderveld	145	153	8
De Expeditie	De Laar	195	273	78
De Laarakker	De Laar	155	98	-57
De Laarhorst	De Laar	150	138	-12
De Lingelaar	De Laar	175	274	99
Confetti	Schuytgraaf	245	319	74
De Arabesk (De Salamander)	Schuytgraaf	456	383	-73
De Gazelle	Schuytgraaf	237	345	108
De Schatgraaf (De Salamander)	Schuytgraaf	324	331	7
Het Jongleren	Schuytgraaf	227	284	57

2.4 Belangstelling Schuytgraaf vanuit Elderveld en De Laar

De belangstelling voor scholen in Schuytgraaf stijgt onder leerlingen uit Elderveld

In totaal woonden er in 2015 in Elderveld 583 leerlingen voor het basisonderwijs. In 2020 waren dat er iets meer (598). In 2015 ging 69,3% van de leerlingen uit Elderveld in Elderveld naar school (zie ook Bijlage 2). In 2020 is dat gedaald naar 63,4%. Een daling van bijna 6 procentpunt. Het aantal leerlingen dat vanuit Elderveld naar een school in Schuytgraaf gaat, is daarentegen tussen 2015 en 2020 met 6,6 procentpunt gestegen (van 7,4% in 2015 naar 14,0% in 2020). Het gaat om een toename van 41 leerlingen in totaal.

Het aantal leerlingen uit Elderveld dat kiest voor een school in De Laar, Elden of Rijkerswoerd is tussen 2015 en 2020 min of meer gelijk gebleven (zie tabel 2, rij 3, 4 en 5).

Tabel 6. Verspreiding van leerlingen uit Elderveld over scholen in Elderveld, Schuytgraaf, De Laar, Elden, Rijkerswoerd en overige wijken.

Wijk leerling	Vestigingswijk school	% leerlingen Elderveld dat hier naar school gaat 2015	% leerlingen Elderveld dat hier naar school gaat 2020	Verschil (procentpunt)
Elderveld	Elderveld	69,3% (404/583)	63,4% (379/598)	-5,9
Elderveld	Schuytgraaf	7,4% (43/583)	14,0% (84/598)	6,6
Elderveld	De Laar	5,8% (34/583)	6,3% (38/598)	0,5
Elderveld	Elden	3,4% (20/583)	3,8% (23/598)	0,4
Elderveld	Rijkerswoerd	3,6% (21/583)	3,5% (21/598)	-0,1
Elderveld	Overige wijken	10,4% (61/583)	8,9% (53/598)	-1,5

Belangstelling van Elderveldse leerlingen neemt vooral af voor de Kringloop, de belangstelling voor de Klimboom blijft min of meer gelijk

De dalende belangstelling onder Elderveldse leerlingen voor een school in Elderveld is met name terug te zien in de belangstelling voor de Kringloop. In 2015 ging nog 44,4% van alle kinderen uit Elderveld hier naar school, in 2020 is dat gedaald naar 37,7%. Opvallend is dat het percentage Elderveldse leerlingen op de Klimboom in die tijd min of meer gelijk bleef (25,9% in 2015 vs. 25,6% in 2020, Tabel 7).

Belangstelling van Elderveldse leerlingen neemt voor vrijwel alle Schuytgraafse scholen toe, behalve voor de Arabesk

De belangstelling van Elderveldse kinderen voor Schuytgraafse scholen is tussen 2015 en 2020 gestegen voor De Confetti (11 leerlingen), De Gazelle (10 leerlingen), De Schatgraaf (11 leerlingen) en Het Jongleren (9 leerlingen) (Tabel 7). De belangstelling van leerlingen uit Elderveld voor de Arabesk is min of meer gelijk gebleven. Dat laatste is opvallend, omdat de Arabesk niet anders gelegen is ten opzichte van de Schatgraaf.

Tabel 7. Verspreiding van leerlingen uit Elderveld over Elderveldse en Schuytgraafse scholen.

Wijk leerling	School	Percentage 2015	Percentage 2020	Verschil
Elderveld	De Kringloop (Elderveld)	44,4% (259/583)	37,7% (226/598)	-6,7
Elderveld	De Klimboom (Elderveld)	25,9% (145/583)	25,6% (153/598)	-0,3
Elderveld	Confetti (Schuytgraaf)	1,7% (10/583)	3,5% (21/598)	1,8
Elderveld	Arabesk (Schuytgraaf)	0,6% (4/583)	1,0% (6/598)	0,4
Elderveld	De Gazelle (Schuytgraaf)	1,9% (11/583)	3,5% (21/598)	1,6
Elderveld	De Schatgraaf (Schuytgraaf)	0,9% (5/583)	2,3% (14/598)	1,4
Elderveld	Het Jongleren (Schuytgraaf)	2,2% (13/583)	3,7% (22/598)	1,5

De belangstelling voor scholen in Schuytgraaf stijgt ook onder leerlingen uit De Laar

Ook de belangstelling van leerlingen uit De Laar voor scholen uit Schuytgraaf neemt toe: van 6,3% in 2015 naar 9,0% in 2020 (Tabel 8, zie ook Bijlage 2). Dat gaat vooral ten koste van scholen uit andere wijken. Het percentage leerlingen uit De Laar dat naar een school in De Laar naar school gaat blijft namelijk gelijk. In totaal gaat het over een toename van 35 leerlingen ten opzichte van 2015.

Tabel 8. Verspreiding van leerlingen uit De Laar over scholen in De Laar, Schuytgraaf, Elderveld en overige wijken.

Wijk leerling	Vestigingswijk of - buurt school	% leerlingen uit De Laar dat hier naar school gaat 2015	% leerlingen uit De Laar dat hier naar school gaat 2020	Verschil (procentpunt)
De Laar	De Laar	79,0% (675/854)	78,9% (783/992)	-0,1
De Laar	Schuytgraaf	6,3% (54/854)	9,0% (89/992)	4,4
De Laar	Overige wijken	14,6% (125/854)	12,1% (120/992)	-2,5

Belangstelling van leerlingen uit De Laar neemt af voor De Laarakker en De Laarhorst en toe voor De Expeditie en De Lingelaar

Het aandeel leerlingen uit De Laar dat naar de scholen De Laarakker en De Laarhorst (schoolbestuur Delta) gaat, is afgenomen tussen 2015 en 2020 (van 18% naar 10% en 18% naar 14%). Het totaal aantal leerlingen is op deze scholen ook afgenomen. Het aandeel leerlingen uit De Laar op de scholen De Expeditie en De Lingelaar is juist toegenomen (van 23% naar 28% en 20% naar 28%), al is het lastig te vergelijken door de fusie met de Toermalijn in 2019/2020. Zoals in Tabel 8 te zien is, lijkt er geen sprake te zijn van een verschuiving van de scholen in De Laar naar scholen in De Schuytgraaf.

Belangstelling van leerlingen uit De Laar neemt vooral toe voor Arabesk en Het Jongleren
De toename van leerlingen uit De Laar voor scholen in de Schuytgraaf is vooral te zien bij de Arabesk (7 leerlingen) en Het Jongleren (20 leerlingen) (Tabel 9). Opvallend hieraan is dat dit twee scholen met een andere ligging zijn.

Tabel 9. Verspreiding van leerlingen uit De Laar over scholen in De Laar en Schuytgraaf.

Wijk leerling	School	Percentage 2015	Percentage 2020	Verschil
De Laar	De Expeditie	22,8% (195/854)	27,5% (273/992)	4,7
De Laar	De Laarakker	18,1% (155/854)	9,9% (98/992)	-8,2
De Laar	De Laarhorst	17,6% (150/854)	13,9% (138/992)	-3,7
De Laar	De Lingelaar	20,5% (175/854)	27,6% (274/992)	7,1
De Laar	Confetti (Schuytgraaf)	1,8% (15/845)	1,4% (14/992)	-0,4
De Laar	Arabesk (Schuytgraaf)	0,0% (0/845)	0,7% (7/992)	0,7
De Laar	De Gazelle (Schuytgraaf)	2,5% (21/845)	2,3% (23/992)	-0,2
De Laar	De Schatgraaf (Schuytgraaf)	1,1% (9/845)	1,1% (11/992)	0
De Laar	Het Jongleren (Schuytgraaf)	1,1% (9/845)	2,9% (29/992)	1,8

Het dalende percentage leerlingen uit Schuytgraaf of Schuytgraafse scholen komt vooral door een toename in aantal leerlingen vanuit Elderveld en deels De Laar
Zoals te zien in onderstaande Tabel 10 (en zie ook
) lijkt het erop dat het dalende percentage Schuytgraafse leerlingen op Schuytgraafse scholen vooral

Wijk leerling	Vestigingswijk school	% leerlingen uit Schuytgraaf dat hier naar school gaat 2015	% leerlingen Schuytgraaf dat hier naar school gaat 2020	Verschil (procentpunt)
Schuytgraaf	Schuytgraaf	93,5% (1489/1592)	93,4% (1702/1823)	-0,1
Schuytgraaf	Elderveld	0,3% (5/1592)	1,2% (21/1823)	0,9
Schuytgraaf	De Laar	1,3% (22/1592)	2,4% (44/1823)	1,1
Schuytgraaf	Elden	0,7% (12/1592)	0,4% (8/1823)	-0,3
Schuytgraaf	Rijkerswoerd	0,6% (10/1592)	0,5% (9/1823)	-0,1
Schuytgraaf	Overige wijken	3,4% (54/1592)	6,3% (115/1823)	2,9

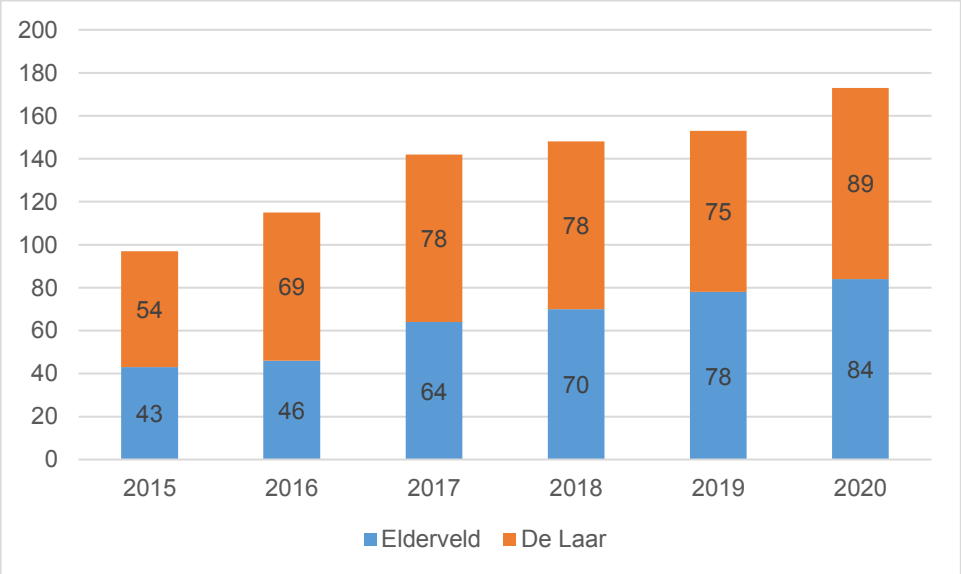
voortkomt uit een toename van het aantal leerlingen uit Elderveld. Leerlingen uit Schuytgraaf zelf, blijven grotendeels binnen de wijk naar school gaan. Vanuit De Laar is ook een kleine toename in het aandeel leerlingen op scholen in Schuytgraaf, maar dit speelt vooral op Het Jongleren. Dit ook de school waar het aandeel leerlingen uit andere wijken het grootst is én het sterkst is gestegen sinds vijf

jaar. Voor alle scholen in Schuytgraaf geldt dat minimaal 95% van alle leerlingen uit de drie wijken Schuytgraaf, Elderveld en De Laar komt.

Tabel 10. Herkomst van leerlingen op scholen in Schuytgraaf tussen 2015 en 2020.

School	% lln uit Elderveld 2015	% lln uit De Laar 2015	% lln uit Schuytgraaf 2015	% lln uit Elderveld 2020	% lln uit De Laar 2020	% lln uit Schuytgraaf 2020
Confetti	4%	5%	89%	6%	4%	86%
De Arabesk (De Salamander)	1%	0%	97%	1%	2%	92%
De Gazelle	4%	7%	84%	5%	6%	84%
De Schatgraaf (De Salamander)	1%	3%	94%	4%	3%	90%
Het Jongleren	5%	4%	87%	7%	9%	79%
Rivers International School, Primary Dep.				0%	3%	45%

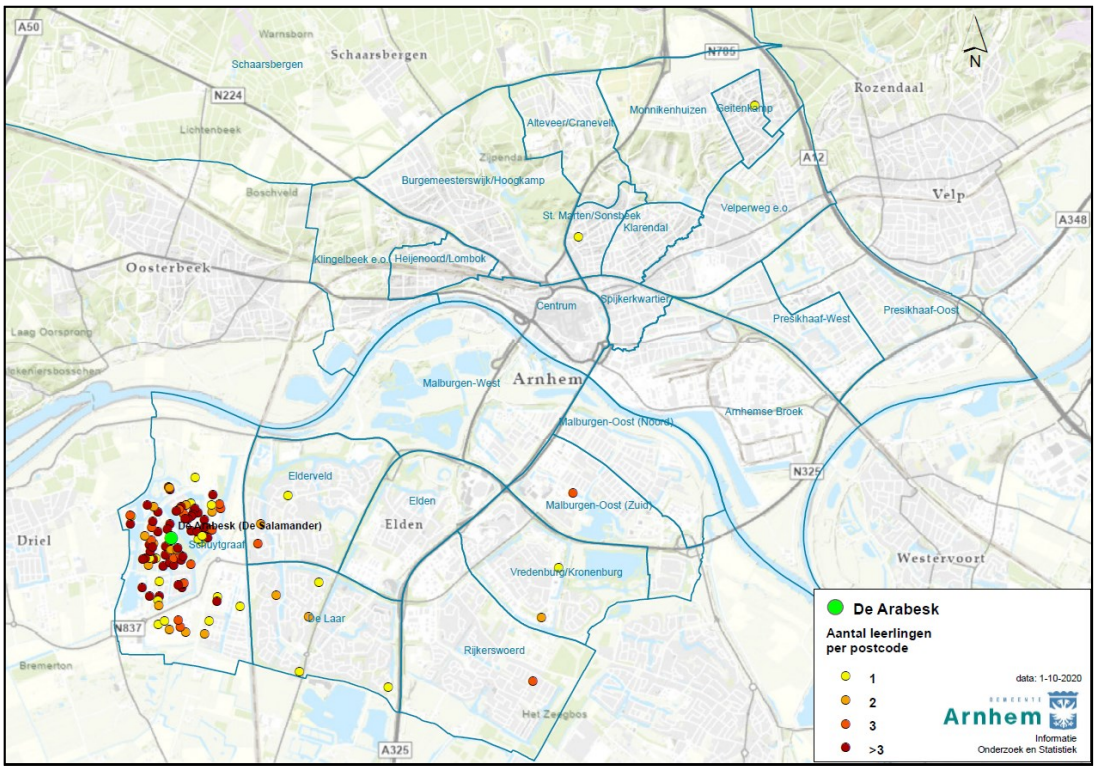
Toename van 76 leerlingen uit Elderveld en De Laar op scholen in Schuytgraaf in vijf jaar tijd
In totaal gaat het in 2020 om 173 leerlingen die in Schuytgraaf naar school gaan en in Elderveld of De Laar wonen. Dat is een toename van 76 leerlingen (78%) ten opzichte van 2015. Het totaal aantal leerlingen woonachtig in Elderveld en De Laar is in die tijd met 10,5% toegenomen en verklaart dus niet de deze stijging van leerlingen die in Schuytgraaf op school gaan.

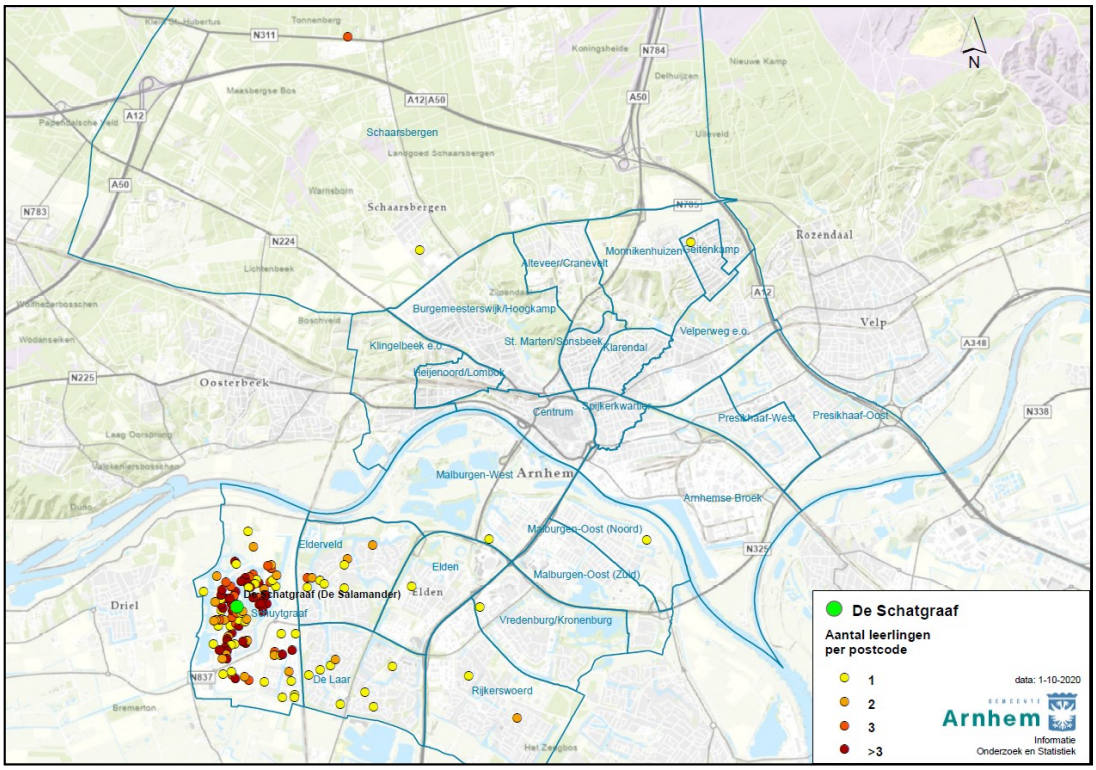

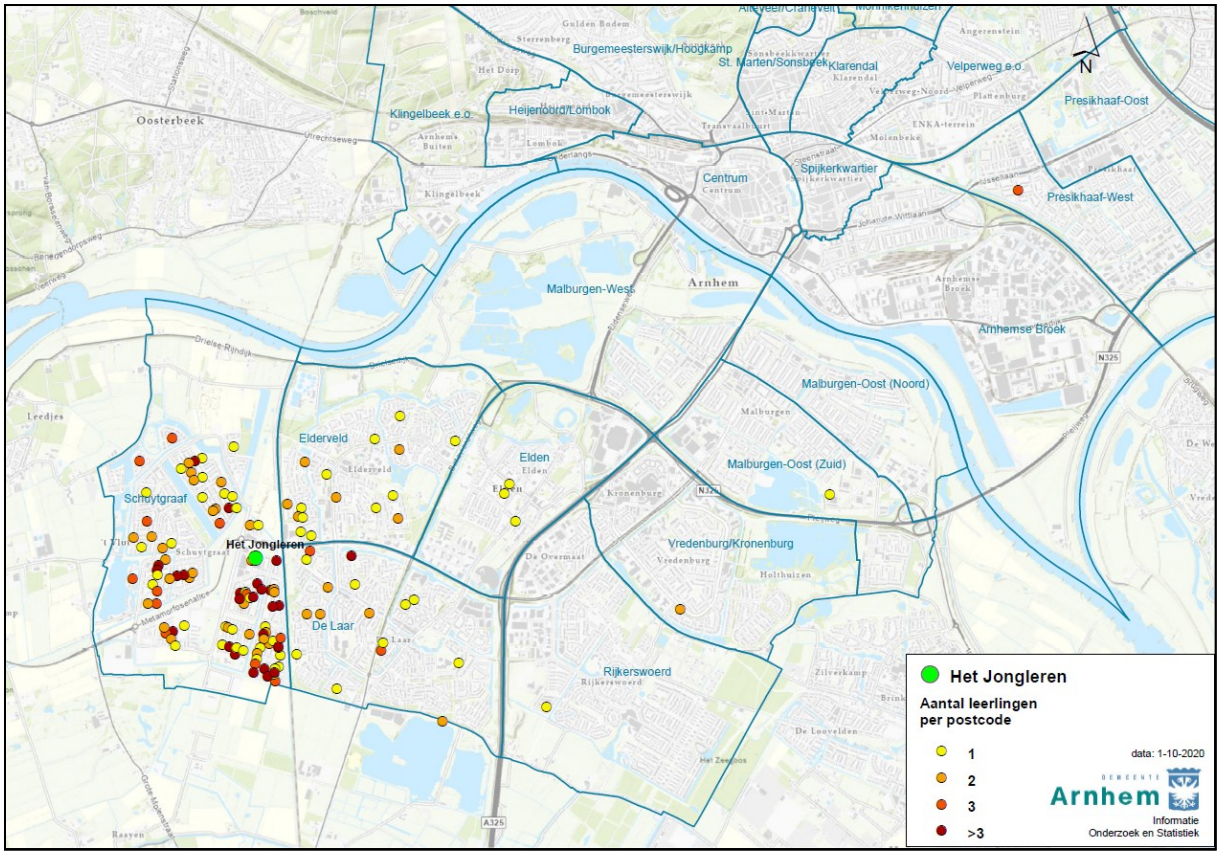
Figuur 1. Ontwikkeling aantal leerlingen woonachtig in Elderveld en De Laar en schoolgaand in Schuytgraaf

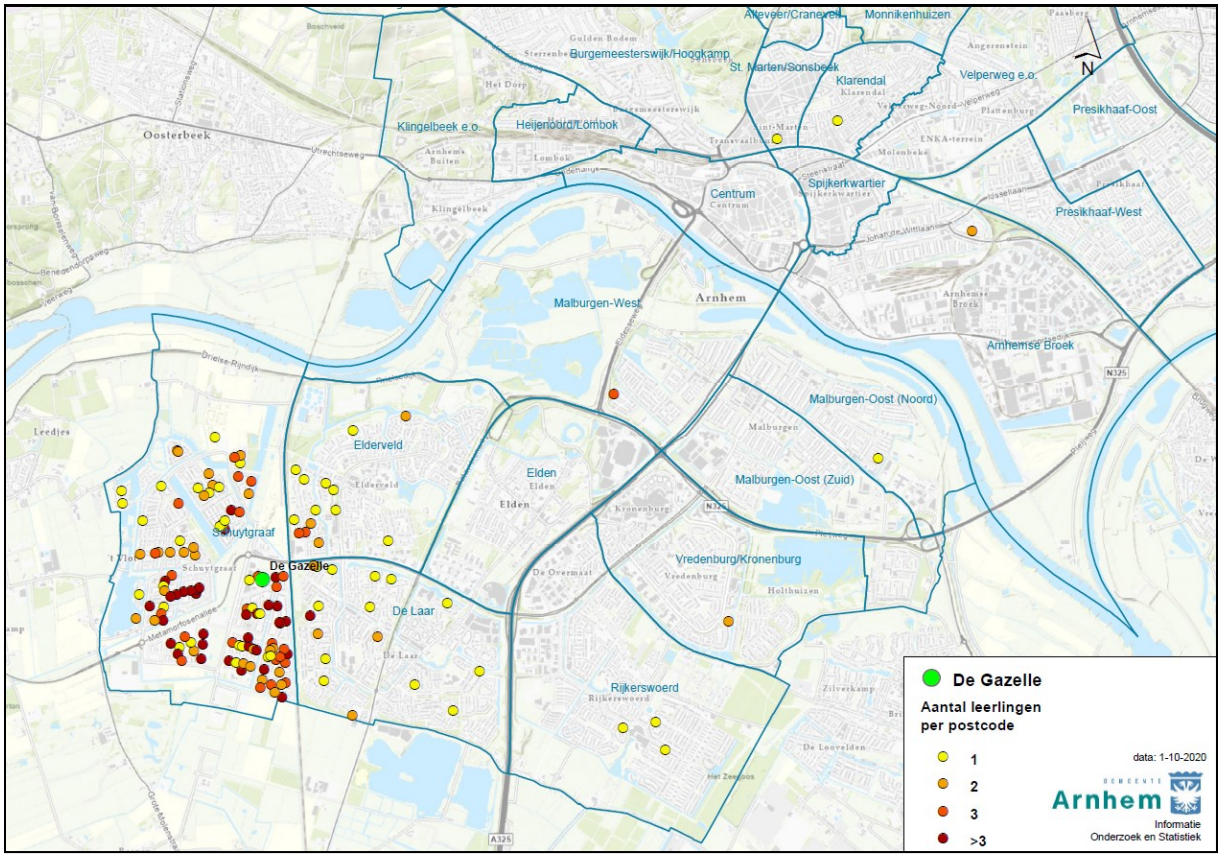
3 Bijlage 1: herkomstkaarten per school Schuytgraaf

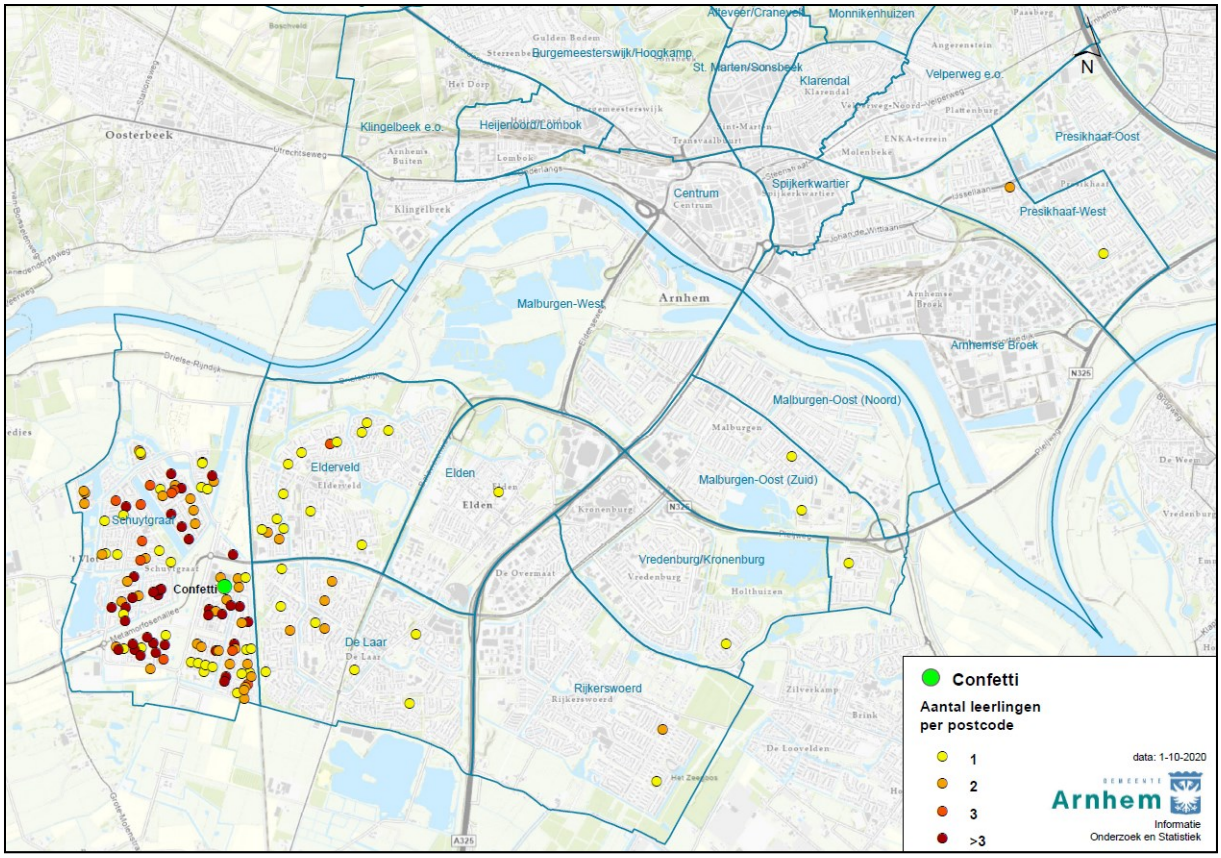
Leerlingen afkomstig buiten gemeente Arnhem worden niet weergegeven. Zie ook www.arnhem.incijfers.nl/jive, onderwijs\basisonderwijs\herkomstkaarten per school.

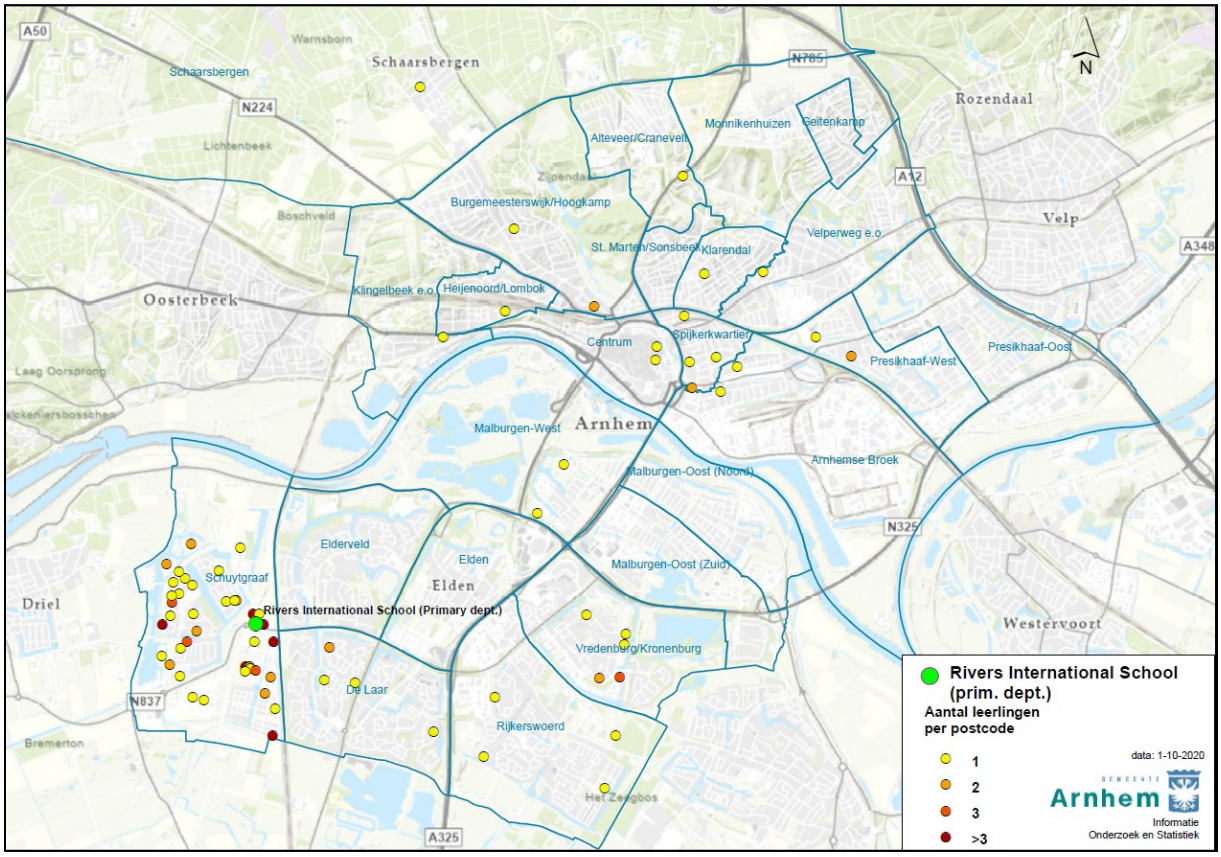

Het Jongleren
Aantal leerlingen
per postcode
1
2
3
>3
data: 1-10-2020
Arnhem
Informatie
Onderzoek en Statistiek
Oosterbeek
Klingelbeek e.o.
Heijenoord/Lombok
Burgemeesterswijk/Hoogkamp
St. Marten/Sonsbeek
Klarendal
Velperweg e.o.
Presikhaaf-Oost
Presikhaaf-West
Spijkerkwartier
Centrum
Malburgen-West
Arnhem
Arnhemse Broek
Malburgen-Oost (Noord)
Malburgen-Oost (Zuid)
Elderveld
Elden
Schuytgraaf
Vredenburg/Kronenburg
De Laar
Rijkerswoerd
Leedjes
N
N325
A325

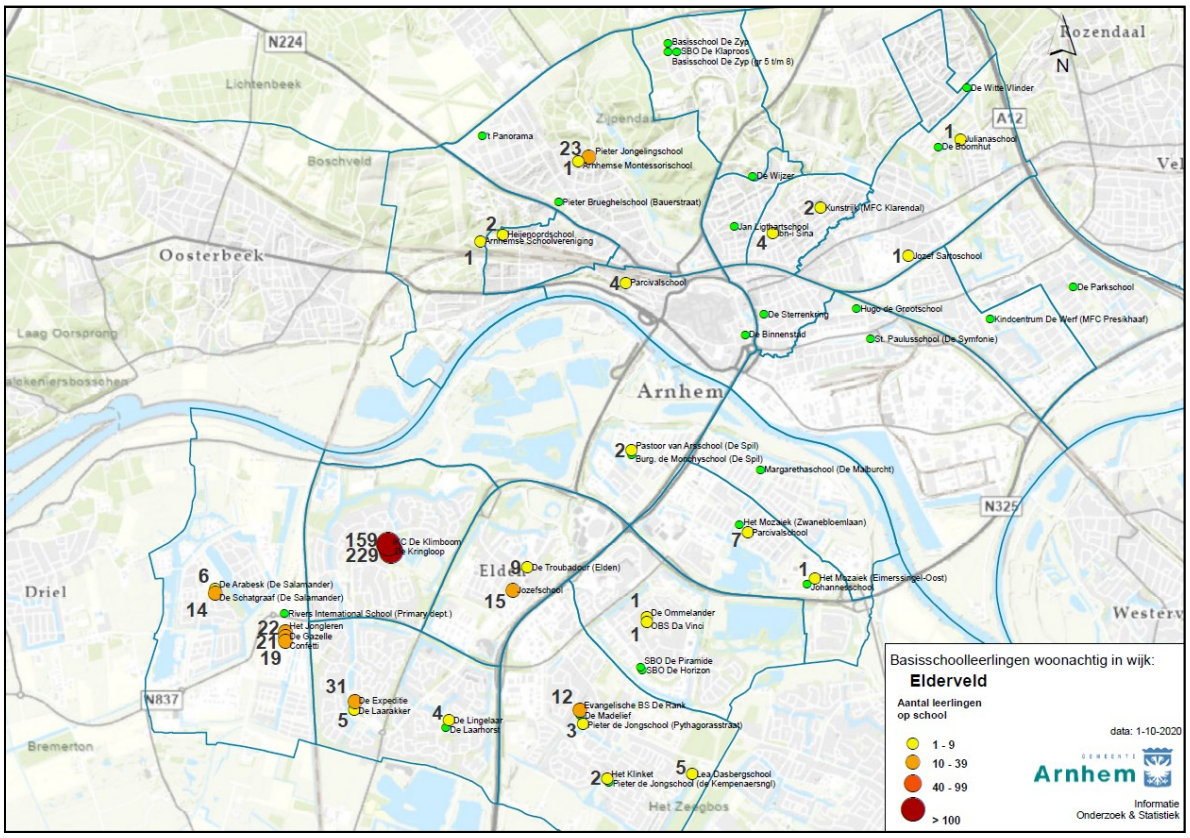

De Gazelle
Aantal leerlingen
per postcode
1
2
3
>3
data: 1-10-2020
Arnhem
Informatie
Onderzoek en Statistiek
Oosterbeek
Klingelbeek e.o.
Heijenoord/Lombok
Burgemeesterswijk/Hoogkamp
St. Marten/Sonsbeek
Klarendal
Velperweg e.o.
Presikhaaf-Oost
Presikhaaf-West
Spijkerkwartier
Centrum
Malburgen-West
Arnhem
Arnhemse Broek
Malburgen-Oost (Noord)
Malburgen-Oost (Zuid)
Elderveld
Elden
Schuytgraaf
Vredenburg/Kronenburg
De Laar
Rijkerswoerd
Leedjes
N
N325
A325

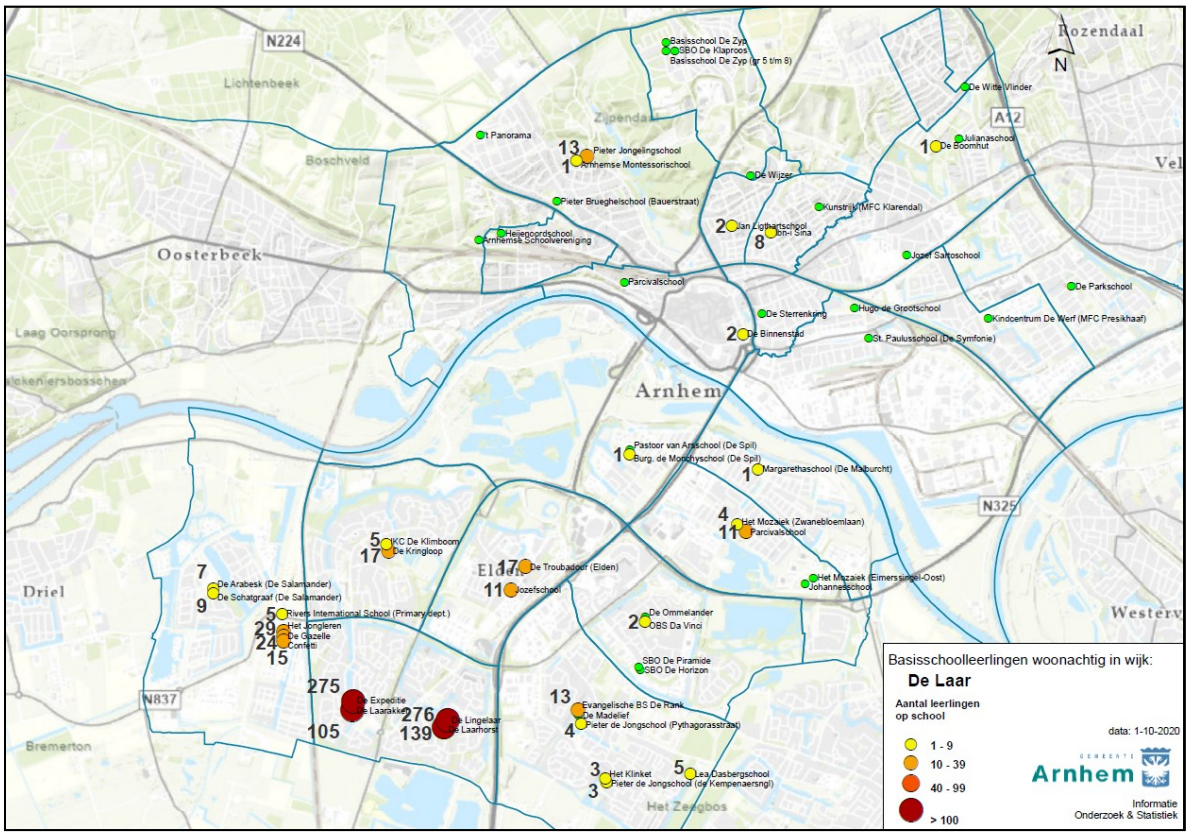

Alteveer/Cranevelt
Monnikenhuizen
Burgemeesterswijk/Hoogkamp
St. Marten/Sonsbeek
Klarendal
Velperweg e.o.
Klingelbeek e.o.
Heijenoord/Lombok
Presikhaaf-Oost
Spijkerkwartier
Centrum
Presikhaaf-West
Malburgen-West
Arnhem
Arnhemse Broek
Malburgen-Oost (Noord)
Elderveld
Elden
Malburgen-Oost (Zuid)
Schuytgraaf
Confetti
Vredenburg/Kronenburg
De Laar
Rijkerswoerd
Confetti
Aantal leerlingen per postcode
1
2
3
>3
data: 1-10-2020
Arnhem
Informatie Onderzoek en Statistiek

A50
Warnsborn
Schaarsbergen
N224
Lichtenbeek
N785
Rozendaal
Geitenkamp
Alteveer/Cranevelt
Monnikenhuizen
A12
Zijpendaal
Burgemeesterswijk/Hoogkamp
Boschveld
Velp
Velperweg e.o.
St. Marten/Sonsbeek
Klarendal
A348
Klingelbeek e.o.
Heijenoord/Lombok
Oosterbeek
Centrum
Spijkerkwartier
Presikhaaf-West
Presikhaaf-Oost
Laag Oorsprong
Malburgen-West
Arnhem
Arnhemse Broek
Malburgen-Oost (Noord)
N325
Elderveld
Elden
Malburgen-Oost (Zuid)
Schuytgraaf
Driel
Rivers International School (Primary dept.)
Westervoort
Vredenburg/Kronenburg
De Laar
N837
Rijkerswoerd
Bremerton
Het Zeegbos
A325
Rivers International School (prim. dept.)
Aantal leerlingen per postcode
1
2
3
>3
data: 1-10-2020
Arnhem
Informatie Onderzoek en Statistiek

4 Bijlage 2: bestemmingskaart Elderveld en De Laar

Zie ook www.arnhem.incijfers.nl/jive, onderwijs\basisonderwijs\bestemmingskaarten per wijk.

Geachte raadsleden,

Inspraak 1 dec 2021 ivm 'Jaarprogramma integraal huisvestingsplan 2021-2022 en stand van zaken onderwijshuisvesting po, (v)so en vo' namens de volgende PO besturen:
JA Delta scholengroep: Peter Dooijeweerd, Anje Margreet Woltjer
JA Flores Onderwijs: Sylvia Veltmaat, Yvonne Visser
JA Simon Scholen, in Arnhem Ibn-I-Sina: Mehmet Okuducu, Ismael Yilanci
JA Vrijescholen Athena, in Arnhem Parcivalschool: Peronnik Veltman, Hannes van Soest

JA/NEE/? CorDeo Scholengroep, in Arnhem Pieter Jongelingschool: Arriën Boes, Hester Blok
JA/NEE/? De Passie in Arnhem Evangelische basisschool De Rank: Erik Hendriksen
(30 nov 14.00 uur - nog geen reactie - bewaken)

Dank u dat ik u namens bovenstaande primair onderwijs besturen weer te woord mag staan. Dit maal spreek ik in vanwege het 'Jaarprogramma integraal huisvestingsplan 2021-2022 en stand van zaken onderwijshuisvesting po, (v)so en vo'. Ik neem u even mee terug in de tijd.

Toen we in 2016 het IHP PO Arnhem maakten, hebben we (schoolbesturen en gemeente) in goed overleg met elkaar uitgangspunten bepaald, op basis van de realiteit van dat moment. Dat heeft in de eerste jaren van het IHP ook geleid tot de nodige voortgang en inmiddels geresulteerd in enkele mooie nieuwe schoolgebouwen en zelfs een prijswinnende permanente uitbreiding (De Wijzer). Daar zijn we natuurlijk blij mee. Inmiddels zijn we vijf jaar verder en is de context op een aantal vlakken dermate veranderd dat het goed is om daar nu vanuit ons perspectief een toelichting op te geven. Deze context heeft betrekking op:

- de ontwikkeling van wet- en regelgeving rondom BENG en de stijgende bouwkosten in relatie tot de gemeentelijke vergoeding (IHP-norm);
- ook willen we nog even de aandacht vestigen op een belofte die we hebben gedaan in het IHP, namelijk ervoor zorgen dat alle tijdelijke huisvesting verdwijnt, zodat alle Arnhemse kinderen onderwijs kunnen genieten in permanente goede schoolgebouwen;
- daarnaast is duidelijk geworden dat Gemeente Arnhem een omvangrijk woningbouwprogramma heeft en dat we daar in onze werkwijze van het IHP tot op heden geen rekening mee houden.

Ontwikkeling bouwkosten i.r.t. de normvergoeding

Gemeente en schoolbesturen hebben sinds 2020 het gesprek gevoerd over de actualisatie van het normbudget. Zoals te lezen is in het raadsvoorstel, was de veranderende wet-/regelgeving rondom BENG hiervoor de directe aanleiding. In de eerste helft van 2021 heeft SBM in opdracht van de gemeente een herberekening gemaakt van de Arnhemse IHP-norm. Delta Scholengroep en Flores Onderwijs zijn weliswaar betrokken geweest bij de opdrachtformulering en de herberekening van het normbedrag door SBM, maar in de behandeling van de uitkomsten zijn we niet tot overeenstemming gekomen over de conclusies van het onderzoek. Wij pleiten voor het toepassen van de VNG-norm in plaats van de berekende Arnhemse IHP-norm, en wel om de volgende redenen:

- Bij het opstellen van het IHP in 2016 waren schoolbesturen en gemeente het erover eens dat de VNG normvergoeding geen reële weergave was van de werkelijke kosten van onderwijshuisvesting. De VNG-normbedragen hadden onvoldoende meebewogen met de ontwikkelingen op het gebied van wet- en regelgevingen (aanpassingen Bouwbesluit) en bouwkosten. De VNG heeft dit in 2019 erkend en de normbedragen daarom eenmalig met 40% verhoogd, om zo de discrepantie die was ontstaan tussen norm en werkelijkheid op te lossen. In 2021 heeft de VNG bovendien de norm eenmalig verhoogd met 9,6% om de BENG regelgeving in het normbedrag op te nemen. Dit percentage is gebaseerd op informatie van het kenniscentrum Ruimte-OK, inmiddels een gerespecteerd instituut voor onderwijshuisvesting. Wij zijn dan ook van mening dat de eerdere bezwaren voor toepassing

van de VNG norm nu niet meer aan de orde zijn, dankzij de ‘reparatie’ van de norm die de VNG zelf heeft uitgevoerd. Desondanks bleef de insteek van het college om hiervan af te wijken.

- Een normbedrag dient een reële weergave te zijn van het werkelijke kostenniveau. SBM heeft in de herijking van het IHP-normbedrag daarom, zoals vooraf besproken, de eigen budgetraming gespiegeld aan de aanbestedingsresultaten van Daltonschool Confetti en IKC De Klimboom. Bij het spiegelen aan de aanbestedingsresultaten (laagste inschrijfsommen) van Daltonschool Confetti en IKC De Klimboom heeft SBM geconcludeerd dat het in hun model berekende niveau reëel is. Wij zijn van mening dat deze conclusie niet juist is en dit geen juiste weergave is van de huidige markt. Immers, om een reële weergave te zijn van de marktprijzen zou een normbedrag uit moeten gaan van gemiddelde inschrijfprijzen, niet van de laagste. Met gemiddelde inschrijfprijzen kom je op een niveau dat zelfs net iets hoger is dan de VNG norm 2021.
- De laatste maanden is er in onze lopende projecten gebleken dat de bouwsector te maken heeft met hoge prijsstijgingen, als gevolg van de extreme prijsstijgingen van grondstoffen zoals hout, staal, metaal, olie en energie. De cijfers van BDB bevestigen dit beeld, want over een periode van een half jaar, van mei 2021 tot en met oktober 2021, is een prijsindex stijging van 3,3% opgetreden (dit is circa 6,6% per jaar). Voor 2022 voorspelt de BDB een structurele prijsstijging van meer dan 3%. Ook de prognoses met betrekking tot de inflatie liggen, op dit moment, boven de gewenste 2%. Dit betekent dat het door SBM berekende normbedrag, dat een ouder prijspeil kent, sowieso achterhaald is en de gemiddelde index volgens het IHP-uitgangspunt (gemiddelde BDB index over 10 jaar) ervoor zorgt dat het verschil tussen de IHP-norm en de werkelijke kosten alleen maar verder oploopt.
- Recentelijk heeft de VNG haar eigen normbedragen met bijna 5% geïndexeerd naar prijspeil 2022. De VNG-norm loopt hiermee dus beter in de pas met de werkelijke kostenontwikkeling zoals aangegeven door de BDB. Wij verzoeken u dan ook te overwegen om gehoor te geven aan ons pleidooi om te kiezen voor het toepassen van de VNG-norm voor de IHP-projecten. Bovenaan staat dat een financiële norm ons in staat moet stellen om conform de wettelijke uitgangspunten en de uitgangspunten van het IHP goede en toekomstbestendige schoolgebouwen te kunnen realiseren. Het feit dat de IHP-norm zoals genoemd in het jaarprogramma ‘21/’22 niet voldoende blijkt voor de reeds lopende projecten (Vredenburg en Presikhaaf) en voor die projecten specifiek moet worden opgehoogd, geeft aan dat de door de gemeente voorgestelde norm niet in de pas loopt met de werkelijke kostenontwikkelingen.

Onze conclusie:

Het landelijk bepalen van een VNG norm t.b.v. onderwijshuisvesting is bedoeld om financiële gelijkstelling rondom nieuwbouw en grootscheepse renovatie te realiseren voor alle schoolbesturen/scholen in het hele land. Daarmee kan de onderwijshuisvesting in het hele land aan dezelfde normen voldoen. De VNG zelf heeft bepaald wat een goed normbedrag voor deze opgave is. Het is o.i. niet uit te leggen waarom er in Arnhem een andere werkelijkheid zou gelden. De VNG voert, gesteund door de PORaad, op landelijk niveau nog steeds het gesprek om de verhoging van het bijbehorende budget in het gemeentefonds te effectueren. Gezien de landelijke lobby (staat van) onderwijshuisvesting (denk ook aan actualiteit rondom ventilatie - Covid19) verwachten wij dat dit gesprek gevolg zal hebben en stellen wij voor om de VNG norm nu al toe te passen (ter overweging: voorfinanciering uit de vele extra middelen die ook aan de gemeente Arnhem toegekend zijn).

Tijdelijke huisvesting vermijden

We hebben in het IHP elkaar de belofte gedaan dat we langdurige huisvesting in noodlokalen zouden vermijden. Op enkele plekken in de stad zijn we dan ook bezig om noodlokalen te vervangen door permanente uitbreiding, of verwijderen we noodhuisvesting omdat deze niet meer nodig is. Toch moeten we ook constateren dat het ons in Schuytgraaf nog niet gelukt is om de druk op de onderwijshuisvesting te verminderen door duurzame permanente huisvesting. Daltonschool Confetti is weliswaar gehuisvest in een splinternieuw gebouw, maar ook daar staan 4 noodlokalen omdat we het niet voor elkaar kregen om de huisvesting te enten op de uiteindelijke omvang van de school (18 lokalen in plaats van 14). Bij MFC Omnibus zijn de huisvestingsproblemen opgelost. Het gebouw is passend voor de twee scholen dankzij de verhuizing van Confetti, maar in MFC Salamander blijft de druk op de huisvesting groot. Ondanks de uitbreiding met 5 lokalen is het tot op heden niet gelukt om een duurzame oplossing te vinden voor de 8 noodlokalen (’t Salamandertje) dat ook nog lange tijd in gebruik zal zijn. Het huidige IHP (en jaarprogramma) voorziet niet in deze oplossing. We hopen deze oplossing snel samen met de gemeente in kaart te brengen en aan u te mogen presenteren.

<u>Onze belofte:</u>

We willen zo spoedig mogelijk duidelijk krijgen welke capaciteitsbehoefte er is binnen Schuytgraaf (zie ook volgend punt) en presenteren hoe we hier samen (onderwijsbesturen en gemeente) in kunnen voorzien.

Woningbouwprogramma

De capaciteit en daarmee omvang van de in het jaarprogramma opgenomen projecten worden, zoals afgesproken in het IHP, gebaseerd op de actuele leerlingenprognoses van de betreffende scholen. Bij het bepalen van de omvang van de aankomende projecten zijn we met elkaar tot de conclusie gekomen dat deze systematiek onvoldoende rekening houdt met het omvangrijke woningbouwprogramma van de gemeente Arnhem. Immers, de leerlingenprognoses worden onder andere opgesteld op basis van demografische gegevens van de verschillende wijken in Arnhem. Deze demografische gegevens zijn weer gebaseerd op definitief vastgestelde bestemmingsplannen. Dit terwijl Arnhem de komende jaren veel woningen bij wil bouwen, niet alleen in uitbreidingswijken zoals Schuytgraaf, maar met name ook in de stad. Voor zover wij begrepen bestaat dit woningbouwprogramma uit ruim 7.500 woningen in de komende 8 jaar, en tot 2040 nog een tranche van 10.000 woningen. Dit kan veel effect hebben op het aantal kinderen en de vraag naar onderwijsvoorzieningen, en daarmee ook op onze IHP projecten, terwijl de meeste toekomstige woningbouwprojecten in de huidige systematiek nog niet worden meegenomen in de leerlingenprognoses. Vanuit demografisch perspectief wordt gerekend met gemiddeld 0,3 kind per wooneenheid; dit betekent (bij de ambitie 7.500 woningen erbij in de komende 8 jaar) 2.250 kinderen die onderwezen zullen moeten worden. Laat het geboortecijfer landelijk wat dalen, bv tot 0,2 kind per eenheid, dan spreken we nog steeds over 1.500 kinderen die educatieve vierkante meters zullen gaan bezetten. Het risico is dus ruimschoots aanwezig dat we met de projecten uit het IHP niet voldoende aansluiten bij de toekomstige vraag, met alle gevolgen van dien.

<u>Ons voorstel:</u>

In het jaarprogramma en meerjaren IHP PO Arnhem dient de meerjarige ambitie zijn beslag te krijgen door aannames die nog vastgesteld moeten worden. Het zou z.s.m. duidelijk moeten worden hoe we dat doen, om bij de lopende projecten niet op voorhand te klein te bouwen en steeds met kleine ad hoc oplossingen met bijbehorend gedoe te werken. Ook om ons te realiseren dat tijdelijke huisvesting in dit perspectief meegenomen kan worden en dus omgezet kan worden naar definitieve huisvesting. Het hele frame van teveel aan educatieve vierkante meters binnen de stad Arnhem past niet bij de opgave die de stad zichzelf bouwkundig geeft. We stellen ook voor dit oude frame achter ons te laten. Het wordt tijd vooruit te kijken, met realistische aannames te werken om kapitaalvernietiging

en ad hoc oplossingen tegen te gaan. Het wordt tijd om vanuit een meerjarig strategisch en integraal perspectief naar onderwijshuisvesting te kijken, zodat de burgers in Arnhem op ons kunnen rekenen.

Dank voor uw aandacht.

Namens bovenstaande PO besturen,

Sylvia Veltmaat

Voorzitter College van Bestuur Flores Onderwijs

NB

Graag attenderen wij de raad op ons verzoek zoals verwoord in de brief aan de wethouder onderwijs over het concept jeugdbeleid waarvan u een kopie heeft ontvangen. In deze brief vragen wij om een IHP onderwijshuisvesting gebaseerd op een integrale visie met bijbehorend strategisch beleid. We hopen dat u dit in overweging wilt te nemen.

Uit de brief:
*het realiseren van een **integraal en gezamenlijk huisvestingsplan** voor alle onderwijssectoren (SO, SBO, PO, VSO, PRO, VO) met voor het primair onderwijs een belangrijke plek voor IKC's, aandacht voor de bekostiging van de vierkante meters van de voorschool en extra OAB vierkante meters bij traditionele OAB scholen (regie gemeente Arnhem).*

BEHANDELRESULTAAT

Informatieve & Meningsvorming-I behandeling 1 december 2021

Raadsvoorstel "Jaarprogramma integraal huisvestingsplan 2021-2022 en stand van zaken onderwijshuisvesting po, (v)so en vo"

Zaaknummer:	610181
Portefeuillehouder:	Roelofs

Resultaat van bespreking:

Aanwezig: de raadsleden/fractievolgers, Loor (D66), Gemici (GroenLinks), Kraaijenbrink (Arnhem Centraal), Zijlstra (ChristenUnie), Groot (CDA), Usta (DENK/VA), De Groot (Partij voor de Dieren), Hobbelen (AOP), De Vries (PvdA), Pape (VVD).
De fracties van de SP en PVV waren niet vertegenwoordigd.

Verder aanwezig: Roelofs (wethouder)

Verloop
Tijdens de informatieve fase spreekt mevrouw Veltmaat in namens de onderwijsinstellingen: Delta Scholengroep, Simon scholen, Athena, De Passie, De Rank en Flores Onderwijs. De inspraakbijdrage is aan de vergaderstukken toegevoegd. De raadskamer is in de gelegenheid gesteld om vragen te stellen aan mevrouw Veltmaat. ER is onder andere gesproken over spreiding versus eigen keus, strategisch overleg, integraal onderwijshuisvestingsplan, Arnhemse norm, prognose leerlingaantallen, inclusieve scholen, ontschotten budgetten.

Na de informatieve fase is gestart met de meningsvormende (1) behandeling. In verband met de tijd werd deze behandeling tijdens de eerste termijn van de wethouder afgebroken. De wethouder heeft de vragen in de eerste termijn van de fracties van de VVD, PvdA, AOP, PvdD, DENK/VA, CDA en ChristenUnie had beantwoord. Bij het voortzetten van de meningsvormende (1) behandeling zal de wethouder in zijn eerste termijn nog reageren op de vragen van de fracties van Arnhem Centraal, GroenLinks en D66.

Technische vragen
De wethouder zal laten uitzoeken of de kosten van de BENG in de Arnhemse norm is opgenomen of dat er 10 miljoen extra voor wordt uitgetrokken. Tevens zal de beantwoording van de technische vragen van de fractie van D66 zal met instemming van de fractie met de raadskamer worden gedeeld.

Toezegging
Invalide toiletten in schoolgebouwen
Wethouder Roelofs zegt toe, in verband met de gestelde vragen over inclusieve scholen, om in beeld te brengen welke scholen wel en niet over een invalidetoilet beschikken en de raad hierover te informeren (memo).

Conclusie
De voorzitter concludeert dat de meningsvormende fase I niet is afgerond. De vergadering zal de volgende keer worden voortgezet met de eerste termijn van de wethouder.

De raadsadviseur,

P. Wielaard

De voorzitter,

R. Maref

Verzonden: dinsdag 14 december 2021
Onderwerp: Toezegging Bob Roelofs: beantwoording vragen Mattijs Loor D66 en inventarisatie MIVA toiletten op verzoek van Ria de Vries PvdA

Dag Petra,

Zoals toegezegd door Bob Roelofs hierbij de beantwoording (in blauw) van de vragen van Mattijs Loor D66 en de inventarisatie MIVA toiletten (zie tabel) op verzoek van Ria de Vries PvdA.
Zorg jij voor de verspreiding onder de raadsleden?

Dank en groet,

Bas van Loef

Onderwerp: Technische vragen jaarprogramma onderwijshuisvesting

Beste Bas,

Onderstaand nog enkele technische vragen. Volgens mij gaat het om gegevens die bekend zouden moeten zijn, dus ik hoop dat je ze spoedig kan beantwoorden.

1. Onder kanttekening 1.1 worden hogere bouwkosten gemeld. Kun je aangeven hoeveel hoger de bouwkosten van de genoemde projecten procentueel uitvallen? (Dus bouwkosten nieuw vs. bouwkosten begroot, niet op stichtingskosten of investeringskostenniveau.)

   Van de onder kanttekening 1.1 genoemde projecten zijn op dit moment van de Ibn-i Sina en Parkschool de gestegen bouwkosten in beeld. Deze bouwkosten zijn circa 5% gestegen.

2. Wordt bij de uitgangspunten voor Frisse Scholen uitgegaan van het oude of nieuwe (2021) PvE Frisse Scholen?

   Bij start uitvoering IHP is altijd uitgegaan van Frisse scholen klasse B en vanaf zomer 2021 is het aangescherpte nieuwe PvE Frisse scholen van kracht.

3. Hoe verhouden zich het PvE Frisse Scholen en de door Arnhem voorgestelde klasse B tot de streefwaarde en grenswaarde voor CO2 zoals in het licht van Arbo regelgeving en in de adviezen rondom de Coronacrisis als gezond gezien worden? Wat zijn de verschillende eisen en van welke eisen is in het vaststellen van de nieuwe Arnhemse norm uitgegaan?

   De nieuw te bouwen scholen dienen te voldoen aan het nieuw Bouwbesluit , het PvE Frisse scholen klasse B en een CO2-concentratie met een streefwaarde van 950ppm en grenswaarde van 1.200ppm. Daarnaast dient voor ieder klaslokaal een CO2-meter

aanwezig te zijn. Volgens de door SBM berekende Arnhemse-norm kan nieuwbouw hieraan voldoen.

4. Kunnen we een overzicht ontvangen van alle wijzigingen in de planning, net zoals we dat eerder hebben ontvangen? Dus een lijstje waarin inzichtelijk is wanneer de oplevering van een nieuw of gerenoveerd gebouw oorspronkelijk gepland stond en wanneer het nu gepland staat..

   De planning is opgenomen in het jaarprogramma 2021 en 2022.

5. Wat is de actuele stand van zaken van de krapte waar de Parcivalschool (locatie Brugstraat) eerder urgent mee leek te kampen, namelijk meer groepen dan lokalen?

   Voor de korte termijn kan de Parcivalschool (locatie Brugstraat) nog uitbreiden met een negende lokaal. Hiermee is de urgente ruimtevraag tijdelijk opgelost.

6. Wanneer is de verwachting dat de nieuwe gymzaal op de Fluitekruidstraat (toegezegd in 2013) gereed is?

   De verwachting is dat de gymzaal op de Fluitekruidstraat eind 2023 is opgeleverd.

7. Hoeveel (aantal lokalen) tijdelijke huisvesting vanwege capaciteitsproblemen is er op dit moment, en hoeveel was er bij het instellen van het IHP PO? (antwoord op deze vraag mag eventueel worden nagezonden)

   Op dit moment staan vier noodlokalen bij Confetti (dit jaar neergezet), acht bij MFC Salamander, twee bij het Panorama (in voorbereiding op permanente uitbreiding die bouwkundig complex is en meer tijd kost), twee bij de Parkschool (vanwege sloop Kennedy school in voorbereiding op nieuwbouw) en vier bij het Mozaïek (als voorschot op klassenverkleining dit jaar neergezet).
   Bij het instellen van het IHP PO stonden er acht bij MFC Salamander, twee bij de Jozef Sartoschool (worden thans verwijderd) en twee bij het Panorama (worden volgend jaar verwijderd).

Met vriendelijke groet,

Mattijs Loor
Fractievoorzitter D66 Arnhem

Tabel 1. Aantal MIVA-toiletten primair onderwijs (stand ultimo 20 december'21)

Adres	Aantal MIVA-toiletten	Naam / Opmerking
Brugstraat 6	0	Parcivalschool Noord
Pythagorasstraat 9	1 (begane grond)	De Rank
Spiekmanlaan 16	0	Tijdelijk leegstandsbeheer, schuiflocatie onderwijs
Groningensingel 1245	1* (begane grond Da Vinci)	Tijdelijke huisvesting PO (Da Vinci en Ommelander), daarna afstoten pand.
Zijpendaalseweg 163	1	Pieter Jongelingschool
Bethaniënstraat 250	2	Briant College VSO
Bethaniënstraat 244	1	De Ommezwaai SO
Heijenoordseweg 5a	6	Prisma College (oudbouw)
Heijenoordseweg 7	6	Prisma College (nieuwbouw)
Wekeromseweg 6	18	Lichtenbeek
Middachtensingel 12	5	Mariëndael
Bakenbergseweg 76	0	De Brouwerij
Agnietenstraat 227	0	Ibn-i Sina
Pallas Atheneplein 2	12	Omnibus
Meikers 3	4	Salamander
Lupinestraat 12	3	Spil
Graslaan 97	2	Malburcht
Laan van Presikhaaf 7	4	Presikhaven
Kazerneplein 2	3	Klarendal

Tabel 2. Aantal MIVA-toiletten primair onderwijs Flores (stand ultimo 14 december'21)

Locatie	Adres	aanwezig	niet aanwezig
AMS	Nic. Maesstraat 6	x	
	Nic. Maesstraat 8		x
Bernulphusschool		x	
Binnenstad, De			x
Boomhut, OBS De	Bernhardlaan 10		x
	Julianalaan 1		x
Berueghelschool, Pieter	Bauerstraat 6	x	
	Bauerstraat 8	x	
Confetti		x	
Dasbergschool, Lea		x	
Dorendal, BS De		x	
Grootschool, Hugo de		x	
Heijenoordschool	Gentiaanstraat 25	x	
	Diependalseweg 2	x	
Julianaschool		x	
Klaproos, SBO de		x	
Klimboom, IKC de		x	
Ligthartschool, Jan	Van Slichtenhorststraat 27a	x	
	Van Slichtenhorststraat 39	x	
Marienborn, De		x	
Mozaiek, Het	Zwanebloemlaan 2	x	
	Eimersingel-Ooste 264		x
	Groningensingel 1225	x	
Panorama, 't		x	
Parkschool, De			x
Piramide, SBO de			x
Sartoschool, Jozef	Beeldhouwerstraat 27a		x
	Beeldhouwerstraat 29	x	
Sterrenkring, De		x	
Troubadour Elden			x
Witte Vlinder, BS De		x	
Zyp, De	P. van Anrooylaan 3		x
	Eduard van Beinumlaan 28		x
Da Vinci (tijdelijke huisvesting)			
Ommelander		x	
Nieuwbouw, centrale gang		x	
Expeditie, BS De			x
Laarakker, De			x
Algemeen deel Brabantweg		x	

Klinket, Het			
Jongschool, De Pieter		x	
Lingelaar		x	
Laarhorst, De			x
Algemeen deel Venlosingel		x	

GEMEENTE Arnhem

Besluit van	22 december 2021
Zaaknummer	**617528**

DE RAAD VAN DE GEMEENTE ARNHEM;

gelezen het initiatiefvoorstel van de fracties van SP, D66, VVD van 2 november 2021; nummer: 617528;

gelet op de artikelen 147, 147a en 149 van de Gemeentewet;

besluit:

vast te stellen de

VERORDENING TOT WIJZIGING VAN DE ALGEMENE PLAATSELIJKE VERORDENING VOOR ARNHEM

I. Wijzigingen

Artikel 2.4.10 van de Algemene Plaatselijke Verordening voor Arnhem (APV) wordt als volgt gewijzigd en de bijbehorende toelichting wordt als volgt vastgesteld:

' Artikel 2.4.10 Hinderlijk gedrag en straatintimidatie op openbare plaatsen

1. Het is verboden op een openbare plaats:

a. te klimmen of zich te bevinden op een beeld, monument, overkapping, constructie, openbare toiletgelegenheid, voertuig, hek, omheining of andere afsluiting, verkeersmeubilair of daarvoor niet bestemd straatmeubilair;

b. zich op te houden op een wijze die voor andere gebruikers of omwonenden onnodig overlast of hinder veroorzaakt.

2. Het verbod is niet van toepassing op situaties waarin wordt voorzien door de artikelen 424, 426bis of 431 van het Wetboek van Strafrecht of artikel 5 van de Wegenverkeerswet 1994.'

Toelichting

"Artikel 2.4.10

Op basis van dit artikel kan tegen vormen van onnodige hinder of overlast worden opgetreden.

Met dit onderdeel wordt ook beoogd om verschillende vormen van straatintimidatie te verbieden en heeft zowel betrekking op gedragingen van een individu, als van een groep. Het motief is primair gelegen in het wegnemen van de effecten op openbare orde als gevolg van intimiderend gedrag op straat. Straatintimidatie is ongewenst gedrag in de openbare ruimte waardoor anderen zich onveilig voelen. Denk hierbij onder meer aan ongewenst betasten, iemand in het nauw drijven met seksuele bedoelingen, iemand opzettelijk de doorgang versperren, zich opzettelijk tegen iemand aanduwen, volgen/achternalopen, (aanhoudende) vragen om iemands naam/nummer/bestemming en vragen om seksuele handelingen.

Bij overtreding van het Wetboek van Strafrecht kan uitsluitend diegene tot wie het gedrag zich primair richt, aangifte doen. Om uiteenlopende redenen doen deze slachtoffers dat lang niet altijd. De bepalingen in het Wetboek van Strafrecht bieden dus geen sluitend systeem om de negatieve effecten 52 van deze gedragingen tegen te gaan. Op grond van dit onderdeel is het ook mogelijk om op te treden tegen dit soort ongewenst gedrag, ook al heeft het slachtoffer daarvan geen aangifte gedaan.

Artikel 424 van het WvSr stelt 'straatschenderij' strafbaar, terwijl artikel 426bis van het WvSr het belemmeren van anderen op de openbare weg met straf bedreigt. Artikel 431 van het WvSr stelt nachtelijk burengerucht strafbaar. Deze handelingen zou men kunnen omschrijven als baldadigheid. De omschrijvingen zijn echter 'strakker' dan wat men in het taalgebruik meestal als baldadigheid ervaart. Artikel 2.4.10 vormt daarom hierop een aanvulling.
Artikel 5 van de WVW 1994 bepaalt dat het voor eenieder verboden is zich zodanig te gedragen dat gevaar op de weg wordt veroorzaakt of kan worden veroorzaakt dan wel dat het verkeer op de weg wordt gehinderd of kan worden gehinderd. De strekking van het begrip openbare plaats in artikel 2.4.10 gaat verder dan het begrip weg als bedoeld in de WVW 1994. Voor zover een hinderlijke gedraging plaatsvindt op de weg, als omschreven in artikel 5 van de WVW 1994, is artikel 2.4.10 niet van toepassing. Werd dit niet uitgesloten, dan zou een met een hogere regelgeving strijdige situatie kunnen ontstaan."

II. Inwerkingtreding en citeertitel

1. Dit besluit treedt in werking op de eerste dag na die van de bekendmaking.
2. Dit besluit wordt aangehaald als: "Wijziging van artikel 2.4.10 van de APV (Straatintimidatie)"

De griffier, De voorzitter,

Initiatiefvoorstel "Straatintimidatie Arnhem" van de fracties SP, D66 en VVD

Voor de gemeenteraadsvergadering d.d.:	22 december 2021
Zaaknummer:	
Portefeuillehouder:	Marcouch en Louwers

Aan de gemeenteraad, 15 december 2021

Aanwezig:
de raadsleden/fractievolgers, Van Iperen (D66), Dayioglu (GroenLinks), Spruijt (Arnhem Centraal), Nede (ChristenUnie), Van den Broek (CDA), Hogenhout (Partij voor de Dieren), Van Plateringen (AOP), De Vries (PvdA).
De fracties van de DENK/VA, SP en PVV waren niet vertegenwoordigd.

Verder aanwezig: Indieners initiatiefvoorstel Dobbe (SP), Andeweg (D66), Maref (VVD)
Marcouch (burgemeester), Meurs (adviseur)

Bespreking
Tijdens de informatieve bespreking hebben Lieke (namens de stichting Stop Straatintimidatie) en Cheyenne (op persoonlijke titel) ingesproken en vragen van de leden van de raadskamer beantwoordt. Tijdens de meningsvormende 1 fase hebben de indieners het initiatiefvoorstel toegelicht en vragen van de raadskamer beantwoordt. De portefeuillehouder, burgemeester Marcouch heeft in aanvulling op de schriftelijke reactie van het college eveneens vragen vanuit de raadskamer beantwoordt.
De volgende thema’s zijn informatief en meningsvormend besproken: definitie seksuele intimidatie, signaalwerking en normstelling, strafbaarstelling, aangifte en aangiftebereidheid, preventie en repressie, uitvoerbaarheid en toepasbaarheid en capaciteit.

Conclusie
De voorzitter heeft aan het einde van de beraadslaging geconcludeerd dat de informatieve en meningsvormende 1 is afgerond en dat het voorstel door kan worden verwezen naar besluitvormende vergadering van 22 december aanstaande.

De raadsadviseur, De vicevoorzitter,

P. Wielaard C.J.M. Kalthoff

Initiatiefvoorstel

Wijziging Algemene Plaatselijke Verordening i.v.m. straatintimidatie

---

DE RAAD VAN DE GEMEENTE ARNHEM;

gelezen het initiatiefvoorstel van de fracties van SP, D66, VVD

gelet op de artikelen 147, 147a en 149 van de Gemeentewet;

BESLUIT
vast te stellen de

VERORDENING TOT WIJZIGING VAN DE ALGEMENE PLAATSELIJKE VERORDENING VOOR ARNHEM

I Wijzigingen

Artikel 2.4.10 van de Algemene Plaatselijke Verordening voor Arnhem (APV) wordt als volgt gewijzigd en de bijbehorende toelichting wordt als volgt vastgesteld:
' Artikel 2.4.10 Hinderlijk gedrag en straatintimidatie op openbare plaatsen

1. Het is verboden op een openbare plaats:
   a. te klimmen of zich te bevinden op een beeld, monument, overkapping, constructie, openbare toiletgelegenheid, voertuig, hek, omheining of andere afsluiting, verkeersmeubilair of daarvoor niet bestemd straatmeubilair;
   b. zich op te houden op een wijze die voor andere gebruikers of omwonenden onnodig overlast of hinder veroorzaakt.
2. Het verbod is niet van toepassing op situaties waarin wordt voorzien door de artikelen 424, 426bis of 431 van het Wetboek van Strafrecht of artikel 5 van de Wegenverkeerswet 1994.'

Toelichting
"**Artikel 2.4.10**
Op basis van dit artikel kan tegen vormen van onnodige hinder of overlast worden opgetreden. Met dit onderdeel wordt ook beoogd om verschillende vormen van straatintimidatie te verbieden en heeft zowel betrekking op gedragingen van een individu, als van een groep. Het motief is primair gelegen in het wegnemen van de effecten op openbare orde als gevolg van intimiderend gedrag op straat. Straatintimidatie is ongewenst gedrag in de openbare ruimte waardoor anderen zich onveilig voelen. Denk hierbij onder meer aan ongewenst betasten, iemand in het nauw drijven met seksuele bedoelingen, iemand opzettelijk de doorgang versperren, zich opzettelijk tegen iemand aanduwen, volgen/achternalopen, (aanhoudende) vragen om iemands naam/nummer/bestemming en vragen om seksuele handelingen.

Bij overtreding van het Wetboek van Strafrecht kan uitsluitend diegene tot wie het gedrag zich primair richt, aangifte doen. Om uiteenlopende redenen doen deze slachtoffers dat lang niet altijd. De bepalingen in het Wetboek van Strafrecht bieden dus geen sluitend systeem om de negatieve effecten 52 van deze gedragingen tegen te gaan. Op grond van dit onderdeel is het ook mogelijk om op te treden tegen dit soort ongewenst gedrag, ook al heeft het slachtoffer daarvan geen aangifte gedaan.

Artikel 424 van het WvSr stelt 'straatschenderij' strafbaar, terwijl artikel 426bis van het WvSr het belemmeren van anderen op de openbare weg met straf bedreigt. Artikel 431 van het WvSr stelt nachtelijk burengerucht strafbaar. Deze handelingen zou men kunnen omschrijven als baldadigheid. De omschrijvingen zijn echter 'strakker' dan wat men in het taalgebruik meestal als baldadigheid ervaart. Artikel 2.4.10 vormt daarom hierop een aanvulling.

Artikel 5 van de WVW 1994 bepaalt dat het voor eenieder verboden is zich zodanig te gedragen dat gevaar op de weg wordt veroorzaakt of kan worden veroorzaakt dan wel dat het verkeer op de weg wordt gehinderd of kan worden gehinderd. De strekking van het begrip openbare plaats in artikel 2.4.10 gaat verder dan het begrip weg als bedoeld in de WVW 1994. Voor zover een hinderlijke gedraging plaatsvindt op de weg, als omschreven in artikel 5 van de WVW 1994, is artikel 2.4.10 niet van toepassing. Werd dit niet uitgesloten, dan zou een met een hogere regelgeving strijdige situatie kunnen ontstaan."

II Inwerkingtreding en citeertitel

1. Dit besluit treedt in werking op de eerste dag na die van de bekendmaking.
2. Dit besluit wordt aangehaald als: "Wijziging van artikel 2.4.10 van de APV (Straatintimidatie)"

De griffier, De voorzitter,

Initiatiefvoorstel Wijziging Algemene Plaatselijke Verordening voor Arnhem in verband met straatintimidatie

Van de fracties SP, D66 en VVD

Inleiding:
Onlangs bleek uit onderzoek dat 63% van de ondervraagde Arnhemse vrouwen seksuele straatintimidatie of seksueel grensoverschrijdend gedrag heeft meegemaakt in Arnhem. Wij weten dat mannen, vrouwen, jongens en meisjes het slachtoffer kunnen zijn van straatintimidatie of seksueel grensoverschrijdend gedrag. De gemeenteraad en het college in Arnhem vinden dit allebei onacceptabel, en willen daarom straatintimidatie in Arnhem aanpakken. In de raadsinformatiebrief van het Arnhems college van 30 maart 2021[1] staat:

> *"Sissen, staren, nafluiten, uitschelden, om seks vragen, volgen, vieze gebaren en ongewenste aanrakingen: uit recent Arnhems onderzoek blijkt dat 63 procent van de ondervraagde Arnhemse vrouwen ervaring heeft met seksuele intimidatie of seksueel grensoverschrijdend gedrag op straat of online. Deze problematiek is zeer ernstig en heeft grote impact op slachtoffers. Zij worden onzeker, mijden bepaalde gebieden of gaan zich anders kleden. Dit vinden wij onacceptabel, dit kan niet normaal zijn voor een grote groep Arnhemmers. Iedereen moet zich, ongeacht hoe laat het is of waar je in Arnhem woont, vrij voelen om over straat te gaan en je te kleden zoals je wilt. Daarom treden wij op tegen seksuele intimidatie."*

De aanpak van straatintimidatie in Arnhem staat in het uitvoeringsplan seksuele intimidatie[2]. In dit uitvoeringsplan staan een aanpak om het te voorkomen, en een aanpak gericht op het tegengaan, voor iedereen die zich schuldig maakt aan seksuele intimidatie. Daders worden aangepakt in samenwerking met handhaving en politie. Maar, op dit moment is seksuele intimidatie op straat op zichzelf nog niet verboden of strafbaar. De gemeente Alkmaar heeft nu een manier gevonden om een lokaal verbod op seksuele intimidatie op straat in te stellen. Met dit initiatiefvoorstel komt er een lokaal verbod op seksuele intimidatie op straat in Arnhem, door strafbaarstelling van straatintimidatie op te nemen in de APV, aanvullend op het huidige uitvoeringsplan seksuele intimidatie.

Beoogd effect:
1) Een lokaal verbod op straatintimidatie door strafbaarstelling van straatintimidatie op te nemen in de APV
2) Het vergroten van de mogelijkheden van de gemeente Arnhem om daders van seksuele intimidatie strafrechtelijk aan te pakken
3) De meldingsbereidheid van slachtoffers van straatintimidatie vergroten

Argumenten:
1.1) Straatintimidatie heeft nog geen duidelijke plaats in het Wetboek van Strafrecht. Een aantal gemeenten heeft daarom straatintimidatie strafbaar gesteld in de APV In een uitspraak in hoger beroep eind 2019 is de strafbaarstelling van straatintimidatie in de Rotterdamse APV onverbindend verklaard. Het artikel is in strijd met de vrijheid van meningsuiting (artikel 7 van de Grondwet). Inmiddels is er een wijziging van het Wetboek van Strafrecht in procedure gebracht. Dit voorstel ligt nu ter inzage. De inhoud van het artikel over seksuele intimidatie luidt: Artikel 429ter (Seksuele intimidatie) "Hij die in het openbaar een ander indringend seksueel benadert door middel van opmerkingen, gebaren, geluiden of aanrakingen op een wijze die 2 vreesaanjagend, vernederend,

[1] College van burgemeester en wethouders van Arnhem, raadsinformatiebrief Uitvoeringsplan Seksuele Intimidatie 2020-2023, 30 maart 2021.
[2] Uitvoeringsplan seksuele intimidatie 2020-2023, 30 maart 2021.

kwetsend of onterend is te achten, wordt gestraft met hechtenis van ten hoogste drie maanden of geldboete van de derde categorie." De wetswijziging zal waarschijnlijk niet eerder in werking treden dan in 2023.

Uit verhalen van slachtoffers in bijvoorbeeld de media blijkt dat de angst voor straatintimidatie niet los te koppelen is van de angst die mensen hebben voor andere vormen van onveiligheid of criminaliteit. Denk daarbij aan angst voor beroving, aanranding en verkrachting. Mensen die ermee te maken hebben gehad vertellen dat zij midden op straat lopen, hard fietsen, door rood rijden, net doen alsof ze bellen, niet langs groepen jongens en mannen lopen, 's avonds niet over straat gaan, bepaalde activiteiten mijden en een voorwerp (sleutels etc.) als wapen meedragen en zelfs hun woonhuis voorbij lopen/fietsen om te voorkomen dat ze bedreigd worden of om de gevolgen bij een incident te beperken. Daarnaast blijkt dat slachtoffers incidenten van straatintimidatie niet of nauwelijks bij de politie melden. Waarschijnlijk omdat ze denken dat melden geen zin heeft en veel tijd kost. Maar misschien ook omdat het onduidelijk is dat ze melding van straatintimidatie mogen en kunnen maken.[3]

Het door de gemeente Rotterdam gebruikte APV-artikel waarin straatintimidatie strafbaar wordt gesteld, is onverbindend verklaard. Wanneer de aangekondigde wetswijziging van kracht is, is nog niet bekend. Voor 2023 zal dat niet het geval zijn. Daarom heeft de gemeente Alkmaar onderzocht op welke wijze er wel een norm kan worden gesteld. De gemeente Alkmaar stelt straatintimidatie strafbaar in de APV door het in de APV opgenomen artikel over hinder expliciet ook toe te snijden op straatintimidatie. Dit kan door in de titel van dit artikel ook straatintimidatie op te nemen. Verder wordt dan in de toelichting op dit APV-artikel nadrukkelijk opgenomen dat dit kan worden toegepast bij straatintimidatie. Door straatintimidatie duidelijk onder deze hinderlijk gedrag-bepaling in de APV op te nemen, kan er tegen worden opgetreden in de openbare ruimte. Het gedrag wordt hiermee strafbaar gesteld, niet de uiting. Dit voorstel beoogt hetzelfde te doen in Arnhem.

2.1) In het Uitvoeringsplan van de gemeente Arnhem[4] staat als onderdeel van de aanpak beschreven over strafbaarstelling van straatintimidatie: "Afhankelijk van de situatie wordt tot vervolging overgegaan op basis van intimidatie, belediging, aanranding, discriminatie.
Het huidige kabinet heeft een wetsvoorstel in voorbereiding voor strafbaarstelling van seksuele intimidatie als onderdeel van een bredere wetswijziging gericht op seksuele misdrijven (Zedenwet). Op 8 maart 2021 is deze wetswijziging in advies gegaan. De wetswijziging geeft ons nog meer mogelijkheden om daders van seksuele intimidatiestrafrechtelijk aan te pakken." Deze wetswijziging kan nog enkele jaren op zich laten wachten. Door nu een lokaal verbod op straatintimidatie in te stellen, en straatintimidatie strafbaar te stellen door het op te nemen in de APV, krijgt de gemeente Arnhem derhalve alsnog meer mogelijkheden om daders van seksuele intimidatie strafrechtelijk aan te pakken.

3.1) De gemeente Arnhem heeft in 2019 uitgebreid onderzoek laten doen naar straatintimidatie[5]. Dit onderzoek vormt de basis voor de aanpak van straatintimidatie in Arnhem. Over strafbaarstelling van straatintimidatie stelt het onderzoek: "Op dit moment is het voorstel van wet van de leden Asscher en Van Toorenburg tot wijziging van het Wetboek van Strafrecht in verband met het strafbaar stellen van seksuele intimidatie in voorbereiding. Als je kijkt naar de resultaten van de doelgroep vragenlijst, dan zie je dat handhaving en het niet serieus genomen worden na een melding bij de politie vaak terug komt. In diezelfde categorie wordt ook harder aanpakken/straffen genoemd. Het in werking treden van dit wetsvoorstel zal een bijdrage leveren in het serieus genomen voelen na het doen van

[3] Memo aanpak straatintimidatie, Burgemeester van Alkmaar E. Roemer, aan het college van burgemeester en wethouders/de gemeenteraad van Alkmaar, 18 mei 2021.
[4] Uitvoeringsplan seksuele intimidatie 2020-2023, 30 maart 2021.
[5] Onderzoeksrapportage veilige steden Arnhem, Upgrade 4 You, Sophia Kelders, in opdracht van de gemeente Arnhem, 2019.

een melding. Het probleem wordt daarmee erkend. Mijn advies is om te onderzoeken welke mogelijkheden er zijn met betrekking tot handhaving vooruitlopend op landelijke ontwikkeling." Het opnemen van een lokaal verbod op straatintimidatie, en straatintimidatie strafbaar te stellen door het op te nemen in de APV, komt tegemoet aan het advies van de onderzoekers en levert een bijdrage aan het serieus genomen voelen na het doen van een melding en het accepteren van het probleem. Hetzelfde onderzoek stelt dat de meldingsbereidheid van straatintimidatie laag is. Een Arnhems verbod op straatintimidatie zal positief bijdragen aan de meldingsbereidheid ervan.

Kanttekeningen en risico's:
Zoals ook bij veel andere overtredingen geldt, kunnen overtredingen alleen vervolgd kunnen worden als plegers op heterdaad betrapt worden door de politie of een Buitengewoon Opsporingsambtenaar (BOA). Uit ervaringen in andere gemeenten blijkt dat heel lastig te zijn. Ook moeten handhavers getraind worden in de aanpak van straatintimidatie. Training van handhavers maakt reeds deel uit van het huidige uitvoeringsplan seksuele intimidatie, en kan daar dus in worden meegenomen.

Financiën:
Voor het opnemen van een lokaal verbod op straatintimidatie in Arnhem is geen extra geld nodig. Het is aanvullend op het huidige uitvoeringsplan seksuele intimidatie, en kan worden meegenomen in de acties zoals in het uitvoeringsplan opgenomen.

Uitvoering:
Straatintimidatie wordt expliciet opgenomen in artikel 2.4.10 van de APV voor Arnhem[6]. Dit kan door, zoals in Alkmaar[7], straatintimidatie op te nemen in de titel van het artikel, zodat deze luidt: 'Hinderlijk gedrag en straatintimidatie op openbare plaatsen'. Verder wordt in de toelichting van dit artikel in de APV nadrukkelijk straatintimidatie opgenomen, zodat het kan worden toegepast op straatintimidatie. De aanvullende tekst voor deze toelichting luidt:

"**Artikel 2.4.10**
Op basis van dit artikel kan tegen vormen van onnodige hinder of overlast worden opgetreden. Met dit onderdeel wordt ook beoogd om verschillende vormen van straatintimidatie te verbieden en heeft zowel betrekking op gedragingen van een individu, als van een groep. Het motief is primair gelegen in het wegnemen van de effecten op openbare orde als gevolg van intimiderend gedrag op straat. Straatintimidatie is ongewenst gedrag in de openbare ruimte waardoor anderen zich onveilig voelen. Denk hierbij onder meer aan ongewenst betasten, iemand in het nauw drijven met seksuele bedoelingen, iemand opzettelijk de doorgang versperren, zich opzettelijk tegen iemand aanduwen, volgen/achternalopen, (aanhoudende) vragen om iemands naam/nummer/bestemming en vragen om seksuele handelingen.

Bij overtreding van het Wetboek van Strafrecht kan uitsluitend diegene tot wie het gedrag zich primair richt, aangifte doen. Om uiteenlopende redenen doen deze slachtoffers dat lang niet altijd. De bepalingen in het Wetboek van Strafrecht bieden dus geen sluitend systeem om de negatieve effecten 52 van deze gedragingen tegen te gaan. Op grond van dit onderdeel is het ook mogelijk om op te treden tegen dit soort ongewenst gedrag, ook al heeft het slachtoffer daarvan geen aangifte gedaan.

Artikel 424 van het WvSr stelt 'straatschenderij' strafbaar, terwijl artikel 426bis van het WvSr het belemmeren van anderen op de openbare weg met straf bedreigt. Artikel 431 van het WvSr stelt nachtelijk burengerucht strafbaar. Deze handelingen zou men kunnen omschrijven als baldadigheid.

[6] Algemene Plaatselijke Verordening voor Arnhem, https://lokaleregelgeving.overheid.nl/CVDR418922/6
[7] Raadsvoorstel Gemeente Alkmaar, onderwerp: Vaststellen Algemene plaatselijke verordening, 27-05-2021.

De omschrijvingen zijn echter 'strakker' dan wat men in het taalgebruik meestal als baldadigheid ervaart. Artikel 2.4.10 vormt daarom hierop een aanvulling.

Artikel 5 van de WVW 1994 bepaalt dat het voor eenieder verboden is zich zodanig te gedragen dat gevaar op de weg wordt veroorzaakt of kan worden veroorzaakt dan wel dat het verkeer op de weg wordt gehinderd of kan worden gehinderd. De strekking van het begrip openbare plaats in artikel 2.4.10 gaat verder dan het begrip weg als bedoeld in de WVW 1994. Voor zover een hinderlijke gedraging plaatsvindt op de weg, als omschreven in artikel 5 van de WVW 1994, is artikel 2.4.10 niet van toepassing. Werd dit niet uitgesloten, dan zou een met een hogere regelgeving strijdige situatie kunnen ontstaan."

Communicatie:
Publiek zal worden voorgelicht op de afgesproken manier zoals opgenomen in het uitvoeringsplan seksuele intimidatie, dat betekent onder meer via de publiekscampagne, via het meldpunt zoals opgenomen in het uitvoeringsplan seksuele intimidatie, en in het contact met de scholen en andere organisaties die hiermee te maken hebben. De wijziging van de APV wordt aangeboden in de digitale officiële bekendmakingen.

WAS-WORDT tabel:

Huidige regeling APV	**Voorstel wijziging**
Artikel 2.4.10 Hinderlijk gedrag op of aan de weg 1. Het is verboden: a. *op of aan de weg* te klimmen of zich te bevinden op een beeld, monument, overkapping, constructie, openbare toiletgelegenheid, voertuig, hek, heining of andere afsluiting, verkeersmeubilair *en* daarvoor niet bestemd straatmeubilair; b. zich *op of aan de weg zodanig* op te houden *dat aan weggebruikers of aan bewoners van nabij de weg gelegen woningen* onnodig overlast of hinder veroorzaakt wordt. *2.* Het *in het eerste lid gestelde verbod geldt niet voor zover* artikel 424, 426bis, 431 van het Wetboek van Strafrecht of artikel 5 van de Wegenverkeerswet 1994 *van toepassing is.*	**Artikel 2.4.10 Hinderlijk gedrag en straatintimidatie op openbare plaatsen** 1. Het is verboden **op een openbare plaats**: a. te klimmen of zich te bevinden op een beeld, monument, overkapping, constructie, openbare toiletgelegenheid, voertuig, hek, **om**heining of andere afsluiting, verkeersmeubilair **of** daarvoor niet bestemd straatmeubilair; b. zich op te houden **op een wijze die voor andere gebruikers of omwonenden** onnodig overlast of hinder veroorzaakt. 2. **Het verbod is niet van toepassing op situaties waarin wordt voorzien door** de artikelen 424, 426bis of 431 van het Wetboek van Strafrecht of artikel 5 van de Wegenverkeerswet 1994.

Aan de gemeenteraad

Datum	: 30 november 2021
Zaaknummer	: 620499
Contactpersoon	: Martine Meurs
Telefoonnummer	: 026 3773346

Onderwerp: Wijziging Algemene Plaatselijke Verordening i.v.m. seksuele straatintimidatie

Geachte voorzitter en leden,

Uw raad bespreekt het initiatiefvoorstel 'Wijziging Algemene Plaatselijke Verordening i.v.m. seksuele straatintimidatie'. Hierbij ontvangt u onze reactie op het initiatiefvoorstel.

Inleiding
Seksueel getinte opmerkingen, om seks vragen, de doorgang opzettelijk versperren, ongewenste aanrakingen: dit is allemaal gedrag waar veel Arnhemmers nu mee te maken krijgen en waardoor zij zich niet veilig op straat voelen, zich beperkt voelen in hun bewegingsvrijheid, of zelfs vrezen voor verkrachting. Dit is onacceptabel. We zetten daarom, samen met de samenwerkingspartners in de stad, in op een integrale aanpak, waarmee we seksuele intimidatie een halt toeroepen, zowel op straat als online. De lokale integrale aanpak richt zich op zowel preventie als repressie en staat beschreven in het uitvoeringsplan seksuele intimidatie Arnhem 2020-2023.

Initiatiefvoorstel wijziging Algemene Plaatselijke Verordening i.v.m. seksuele straatintimidatie
De fracties van SP, D66 en VVD hebben een initiatiefvoorstel ingediend, waarbij wordt voorgesteld artikel 2.4.10 van de Algemene Plaatselijke Verordening (APV) te wijzigen, zodat seksuele intimidatie op straat in Arnhem strafbaar wordt. Het college ondersteunt dit voorstel.

De wijziging van de APV past binnen onze aanpak van seksuele intimidatie op straat. Met het strafbaar stellen van seksuele intimidatie breiden we de handhavingsmogelijkheden en daarmee de mogelijkheden om seksuele intimidatie te bestrijden verder uit. We geven daarmee onze professionals op straat de instrumenten om direct in te grijpen bij ongewenst intimiderend gedrag. Bovendien laten we hiermee zien dat we seksuele straatintimidatie onacceptabel vinden. Door seksuele intimidatie op te nemen in de APV dragen we die norm nog sterker uit.

Op dit moment is in tegenstelling tot bijvoorbeeld bedreiging, belediging en ontuchtige handelingen, seksuele intimidatie op straat nog niet strafbaar. Het huidige kabinet heeft een wetsvoorstel in

voorbereiding voor strafbaarstelling van seksuele intimidatie als onderdeel van een bredere wetswijziging gericht op seksuele misdrijven (Zedenwet). Op 8 maart 2021 is deze wetswijziging in advies gegaan. De implementatie van deze wetswijziging vindt naar verwachting pas in 2023 of 2024 plaats.
Enkele gemeenten hebben seksuele intimidatie op straat al wel opgenomen in hun APV zodat zij niet hoeven te wachten op landelijke regels.

Consequenties
Met de voorgestelde wijziging van de APV krijgt de politie of een Buitengewoon Opsporingsambtenaar (BOA) de mogelijkheid om seksuele intimidatie op straat ook daadwerkelijk te bestraffen. Hiervoor is wel een heterdaad nodig.
Om de politie en de BOA's ook daadwerkelijk in te kunnen zetten ten aanzien van handhaving van de gewijzigde APV op het gebied van seksuele intimidatie op straat, moeten zij worden getraind. Bovendien is extra inzet van deze professionals op de zogenoemde hotspots nodig om naleving van de gewijzigde APV te kunnen controleren. Politie en BOA's krijgen er een mogelijkheid bij om in te grijpen bij ongewenst en intimiderend gedrag, maar dit vraagt ook om capaciteit en ruimte, en soms om prioriteiten en keuzes. Samen met handhaving maken we een actieplan, waarin ook wordt beschreven wat de financiële consequenties zijn van uw voorstel. Dit actieplan wordt in het eerste kwartaal van 2022 aan uw raad aangeboden.

Hoogachtend,
het college van burgemeester en wethouders van Arnhem,

de secretaris,	de burgemeester,
J.H. de Baas	A. Marcouch

Bijlage:
- Initiatiefvoorstel wijziging Algemene Plaatselijke Verordening i.v.m. seksuele straatintimidatie

GEMEENTE Arnhem

Besluit van 22 december 2021

Zaaknummer 620470

DE RAAD VAN DE GEMEENTE ARNHEM;

gelezen het voorstel van het college van burgemeester en wethouders van 30 november 2021, Bedrijfsvoering, nummer 620470;

gelet op de Wet op de bedrijveninvesteringszones;

gezien de uitvoeringsovereenkomst van 30 november 2021 gesloten met stichting Bedrijveninvesteringszone Korenkwartier;

Besluit:

vast te stellen de

VERORDENING BEDRIJVENINVESTERINGSZONE KORENKWARTIER ARNHEM 2022 - 2026

Hoofdstuk I Algemene bepalingen

Artikel 1. Definities

In deze verordening wordt verstaan onder:

- bedrijveninvesteringszone: het op de bij deze verordening behorende kaart aangewezen gebied in de gemeente waarbinnen de BIZ-bijdrage wordt geheven;
- college: college van burgemeester en wethouders van de gemeente;
- uitvoeringsovereenkomst: tussen de gemeente en stichting Bedrijveninvesteringszone Korenkwartier op 30 november 2021 gesloten overeenkomst als bedoeld in artikel 7, derde lid, van de wet;
- wet: Wet op de bedrijveninvesteringszones.

Hoofdstuk II Belastingbepalingen

Artikel 2. Belastbaar feit en aard van de belasting

1. Onder de naam 'BIZ-bijdrage' wordt jaarlijks een directe belasting geheven ter zake van binnen de bedrijveninvesteringszone gelegen onroerende zaken die op grond van artikel 220a Gemeentewet niet in hoofdzaak tot woning dienen en in de WOZ-administratie staan geregistreerd met een omschrijving zoals opgenomen in Bijlage 2 'Belastingobjecten BIZ-bijdrage', behorende bij en deel uitmakende van deze verordening.
2. De BIZ-bijdrage wordt geheven ter bestrijding van de kosten die zijn verbonden aan activiteiten in de openbare ruimte en op internet, die zijn gericht op het bevorderen van de leefbaarheid of de veiligheid in de bedrijveninvesteringszone of de ruimtelijke kwaliteit of de economische ontwikkeling van de bedrijveninvesteringszone.

Artikel 3. Voorwerp van de belasting

1. Voorwerp van de belasting is een onroerende zaak.
2. Als onroerende zaak wordt aangemerkt de onroerende zaak, bedoeld in hoofdstuk III van de Wet waardering onroerende zaken.

Artikel 4. Belastingplicht

1. De BIZ-bijdrage wordt geheven van de gebruiker, zijnde degene die bij het begin van het kalenderjaar al dan niet krachtens eigendom, bezit, beperkt recht of persoonlijk recht een in de bedrijveninvesteringszone gelegen onroerende zaak gebruikt.
2. Voor de toepassing van dit artikel wordt:
   a. gebruik door degene aan wie een deel van een onroerende zaak in gebruik is gegeven, aangemerkt als gebruik door degene die dat deel in gebruik heeft gegeven, waarbij degene die het deel in gebruik heeft gegeven, bevoegd is de BIZ-bijdrage als zodanig te verhalen op degene aan wie dat deel in gebruik is gegeven;
   b. het ter beschikking stellen van een onroerende zaak voor volgtijdig gebruik aangemerkt als gebruik door degene die die onroerende zaak ter beschikking heeft gesteld, waarbij degene die de onroerende zaak ter beschikking heeft gesteld, bevoegd is de BIZ-bijdrage als zodanig te verhalen op degene aan wie die onroerende zaak ter beschikking is gesteld;
3. Indien een onroerende zaak bij het begin van het kalenderjaar geen gebruiker kent, wordt de van de gebruiker te heffen BIZ-bijdrage geheven van de eigenaar.

Artikel 5. Maatstaf van heffing

1. De BIZ-bijdrage wordt geheven naar de op de voet van hoofdstuk IV van de Wet waardering onroerende zaken voor de onroerende zaak vastgestelde waarde zoals deze geldt voor het kalenderjaar.
2. Indien met betrekking tot de onroerende zaak geen waarde is vastgesteld op de voet van hoofdstuk IV van de Wet waardering onroerende zaken wordt de heffingsmaatstaf van die onroerende zaak bepaald met toepassing van artikel 6, alsmede met overeenkomstige toepassing van het bepaalde bij of krachtens de artikelen 17, 18 en 20, tweede lid, van de Wet waardering onroerende zaken.

Artikel 6. Vrijstellingen

1. In afwijking in zoverre van artikel 5 wordt bij de bepaling van de heffingsmaatstaf buiten aanmerking gelaten, voor zover dit niet al is gebeurd bij de bepaling van de in dat artikel bedoelde waarde, de waarde van:
   a. voor de land- of bosbouw bedrijfsmatig geëxploiteerde cultuurgrond, daaronder mede begrepen de open grond, alsmede de ondergrond van glasopstanden, die bedrijfsmatig aangewend wordt voor de kweek of teelt van gewassen, zonder daarbij de ondergrond als voedingsbodem te gebruiken;
   b. glasopstanden, die bedrijfsmatig worden aangewend voor de kweek of teelt van gewassen, voor zover de ondergrond daarvan bestaat uit de in onderdeel a bedoelde grond;
   c. onroerende zaken die in hoofdzaak zijn bestemd voor de openbare eredienst of voor het houden van openbare bezinningssamenkomsten van levensbeschouwelijke aard, een en ander met uitzondering van delen van zodanige onroerende zaken die dienen als woning;
   d. één of meer onroerende zaken die deel uitmaken van een op de voet van de Natuurschoonwet 1928 aangewezen landgoed dat voldoet aan de voorwaarden genoemd in artikel 8 van het

Rangschikkingsbesluit Natuurschoonwet 1928, met uitzondering van de daarop voorkomende gebouwde eigendommen;

e. natuurterreinen, waaronder mede worden verstaan duinen, heidevelden, zandverstuivingen, moerassen en plassen, die door rechtspersonen met volledige rechtsbevoegdheid welke zich uitsluitend of nagenoeg uitsluitend het behoud van natuurschoon ten doel stellen, beheerd worden;
f. openbare land- en waterwegen en banen voor openbaar vervoer per rail, een en ander met inbegrip van kunstwerken;
g. waterverdedigings- en waterbeheersingswerken die worden beheerd door organen, instellingen of diensten van publiekrechtelijke rechtspersonen, met uitzondering van de delen van zodanige werken die dienen als woning;
h. werken die zijn bestemd voor de zuivering van riool- en ander afvalwater en die worden beheerd door organen, instellingen of diensten van publiekrechtelijke rechtspersonen, met uitzondering van de delen van zodanige werken die dienen als woning;
i. werktuigen die van een onroerende zaak kunnen worden afgescheiden zonder dat beschadiging van betekenis aan die werktuigen wordt toegebracht en die niet op zichzelf als gebouwde eigendommen zijn aan te merken;
j. onroerende zaken voor zover die bestemd en in gebruik zijn voor de publieke dienst van de gemeente;
k. straatmeubilair, waaronder begrepen alle zodanige gebouwde eigendommen - niet zijnde gebouwen - welke zijn geplaatst voor het belang van het publiek, ten dienste van het verkeer of ter verfraaiing van de gemeente, zoals lichtmasten, verkeersinstallaties, standbeelden, monumenten, fonteinen, banken, abri's, hekken en palen;
l. plantsoenen, parken en waterpartijen, die bij de gemeente in beheer zijn of waarvan de gemeente het genot heeft krachtens eigendom, bezit of beperkt recht, met uitzondering van delen van zodanige onroerende zaken die dienen als woning;
m. begraafplaatsen, urnentuinen en crematoria, met uitzondering van delen van zodanige onroerende zaken die dienen als woning;
n. onroerende zaken voor zover die bestemd en in gebruik zijn voor het geven van onderwijs;
o. onroerende zaken die worden beheerd door een vereniging of stichting die geen onderneming drijft, voor zover die objecten bestemd en in gebruik zijn voor het geven van onderwijs, voor club- en buurthuiswerk, voor de beoefening van sport, kunst of cultuur, of voor andere activiteiten van sociale of culturele aard;
p. onroerende zaken voor zover die bestemd en in gebruik zijn voor de publieke dienst ter zake van brandweerzorg, rampenbeheersing, crisisbeheersing, geneeskundige hulpverlening in de regio en de handhaving van de openbare orde en veiligheid;
q. onroerende zaken voor zover die bestemd en in gebruik zijn voor de elektriciteitsvoorziening (trafo's) en (tele)communicatie;
r. onroerende zaken voor zover die bestemd en in gebruik zijn voor opslag/distributie.

2. In afwijking in zoverre van artikel 5 wordt bij de bepaling van de heffingsmaatstaf voor de BIZ-bijdrage van de gebruiker buiten aanmerking gelaten de waarde van gedeelten van de onroerende zaak die in hoofdzaak tot woning dienen dan wel in hoofdzaak dienstbaar zijn aan woondoeleinden.

Artikel 7. Tarief BIZ-bijdrage

Het tarief van de BIZ-bijdrage bedraagt een percentage van de heffingsmaatstaf. Het percentage is voor kalenderjaren 2022 tot en met 2026:

voor een belastingobject behorende tot een van de categorieën zoals vermeld in Bijlage 2 'Belastingobjecten BIZ-bijdrage', behorende bij en deel uitmakende van deze verordening:		
A.	Horeca, bioscoop	0,4% met een minimale bijdrage van € 300 en een maximale bijdrage van € 1.800 per jaar
B.	Detailhandel	0,3% met een minimale bijdrage van € 225 en een maximale bijdrage van € 1.350 per jaar
C.	Dienstverlening, kantoor, overige niet-woningen	0,2% met minimale bijdrage van €150 en maximale bijdrage van € 900 per jaar

Artikel 8. Wijze van heffing
De BIZ-bijdrage wordt jaarlijks bij wege van aanslag geheven.

Artikel 9. Termijnen van betaling
1. In afwijking van artikel 9, eerste lid, van de Invorderingswet 1990 worden de aanslagen betaald in twee gelijke termijnen waarvan de eerste vervalt op de laatste dag van de maand volgend op de maand die in de dagtekening van het aanslagbiljet is vermeld en de tweede twee maanden later.
2. De Algemene termijnenwet is niet van toepassing op de in het eerste lid gestelde termijnen.

Artikel 10. Looptijd belastingheffing
De BIZ-bijdrage wordt ingesteld voor een periode van 5 jaar.

Hoofdstuk III Subsidiebepalingen

Artikel 11. Buiten toepassing algemene subsidieverordening
Op de subsidie op grond van deze verordening is de Algemene Subsidieverordening Arnhem niet van toepassing.

Artikel 12. Aanwijzing stichting
Stichting Bedrijveninvesteringszone Korenkwartier wordt aangewezen als de stichting bedoeld in artikel 7 van de wet, waarmee een overeenkomst als bedoeld in artikel 4:36 van de Algemene wet bestuursrecht is gesloten, waarin is bepaald dat de activiteiten waarvoor de subsidie wordt verstrekt verplicht moeten worden verricht.

Artikel 13. Subsidieverlening
1. De subsidie wordt jaarlijks door het college verleend aan de stichting voor de uitvoering van de activiteiten die zijn opgenomen in de uitvoeringsovereenkomst. De subsidie wordt verleend op een daartoe gedane aanvraag, die vergezeld moet gaan van de in de uitvoeringsovereenkomst genoemde stukken.
2. De subsidie wordt bepaald op de jaarlijks ontvangen BIZ-bijdragen verminderd met de perceptiekosten voor de heffing en invordering van de BIZ-bijdragen zoals opgenomen in de uitvoeringsovereenkomst.

Artikel 14. Subsidieverplichtingen
Naast de in artikel 4:37 van de Algemene wet bestuursrecht genoemde verplichtingen kunnen aan de stichting ook andere doelgebonden verplichtingen worden opgelegd. Deze verplichtingen zijn opgenomen in de met de stichting gesloten uitvoeringsovereenkomst.

Artikel 15. Subsidievaststelling
1. De stichting is verplicht om op uiterlijk 1 april van het jaar volgende op het subsidiejaar de in de uitvoeringsovereenkomst opgenomen stukken te overleggen.
2. De subsidie wordt vastgesteld uiterlijk dertien weken na ontvangst van de in het voorgaande lid genoemde stukken.

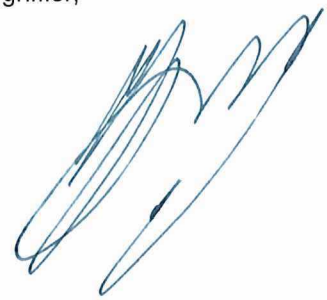
Artikel 16. Melding van relevante wijzigingen
De stichting stelt het college zo spoedig mogelijk schriftelijk op de hoogte van:
- meer dan ondergeschikte veranderingen in haar financiële situatie,
- een wijziging van de statuten,
- verandering of beëindiging van activiteiten.

Hoofdstuk IV Slotbepalingen

Artikel 17. Inwerkingtreding en citeertitel
1. Deze verordening treedt in werking met ingang van de eerste dag nadat het college heeft bekendgemaakt dat van voldoende steun als bedoeld in artikel 4 van de wet is gebleken.
2. De datum van ingang van de heffing is 1 januari 2022.
3. Deze verordening wordt aangehaald als: BIZ-Verordening Korenkwartier 2022-2026.

Aldus vastgesteld in de openbare raadsvergadering van 22 december 2021.

De griffier,

De voorzitter,

RAADSKAMERADVIES

Informatief / Meningsvormend 1 – 8 december 2021

Raadsvoorstel " Verordening Bedrijveninvesteringszone Korenkwartier Arnhem 2022-2026"

Zaaknummer:	
Portefeuillehouder:	Van Dellen (collegiale vervanging van Roelofs)

Resultaat van bespreking:

Aanwezig
De raadsleden/fractievolgers Kraaijenbrink (AC), Visser (PvdA), Groot (CDA), De Groot (PvdD), Becker (CU), Brandts (D66), Prinsen (GroenLinks), Maref (VVD), Van Plateringen (AOP)
De fracties van de SP, DENK/VA en de PVV waren niet aanwezig.

Bespreking
De beraadslaging bestond uit twee onderdelen: een informatief deel met daarin twee insprekers en de meningsvormende 1 vergadering. Tijdens het informatief deel hebben ingesproken mevrouw de Zoete en mevrouw Schildkamp (namens de samenwerkingscommissie BIZ Korenkwartier) en de heer Van Aarle (directeur Vereniging Eigenaren Citycenter Arnhem). Vervolgens is de M1 behandeling gestart. Hierin gaven alle aanwezige fracties aan positief tegenover het voorstel te staan. De aan de portefeuillehouder gestelde vragen zijn beantwoord.

Conclusie
Aan het einde van de bespreking heeft de voorzitter geconcludeerd dat de M1 behandeling is afgerond en dat het voorstel kan worden doorgeleid voor besluitvorming op 22 december 2021.

De raadsadviseur,

M. Piscaer

De voorzitter,

S. van Ommen

RAADSVOORSTEL

Aan de gemeenteraad

Zaaknummer 620470

Onderwerp: **Verordening bedrijveninvesteringszone Korenkwartier Arnhem 2022-2026**

Voorstel

1. De Verordening Bedrijveninvesteringszone Korenkwartier Arnhem 2022-2026 (hierna: de Verordening) vast te stellen conform bijgevoegd concept inclusief bijlagen;

Inleiding

Nota Korenkwartier: Actielijnen naar de toekomst
In juli 2017 heeft uw raad ingestemd met de Nota Korenkwartier: Actielijnen naar de toekomst. Aanleiding hiervoor was dat de dynamiek in het gebied veranderd was. De Korenmarkt was van oudsher hèt uitgaansgebied van Arnhem met landelijke bekendheid. De hoge concentratie van horecabedrijven, het relatief eenzijdig horeca-aanbod én veranderend uitgaansgedrag van bezoekers hebben ertoe geleid dat het gebied zich in een neerwaartse ontwikkeling bevond.
Dit raadsbesluit heeft positieve gevolgen gehad voor het gebied. Door actief ingrijpen komt er meer diversiteit in het aanbod in de Varkensstraat en er is via een selectieprocedure nieuwe invulling gevonden voor de Korenbeurs.

Toch bleek er nog steeds veel politie-inzet nodig op de vrijdag en zaterdag en waren het steeds dezelfde ondernemers die zich inzetten om een impuls aan het gebied te geven.
Dit vroeg dus om een extra slag op het gebied van veiligheid, leefbaarheid en georganiseerd vermogen om van het Korenkwartier weer een fijn én zelfredzaam uitgaansgebied te maken.

Doorpakken in het Korenkwartier
Zodoende heeft uw raad in september 2019 ingestemd met het raadsvoorstel 'Doorpakken in het Korenkwartier'. In dit besluit is ingezet op leefbaarheid, veiligheid en gastvrijheid. Er is budget toegekend voor initiatieven die de leefbaarheid versterken en voor het inzetten van zogenaamde sfeerteams. Deze sfeerteams zijn service- en overlast gericht, en geven op uitgaansavonden sturing op een gastvrije manier. Het effect van deze manier van werken kan de-escalerend werken en is hiermee ondersteunend aan de werkzaamheden van de politie.
Dit zorgt enerzijds voor een gastvrij en welkom gevoel bij bezoekers en laat bezoekers tegelijk weten dat ze gezien zijn, waarmee mogelijk ongepast gedrag en overlast tegen wordt gegaan. De sfeerkeepers werken nauw samen met de gemeente (waaronder de gemeentelijke handhavers), ondernemers, beveiligers en politie.
De eerste ervaringen met de inzet van deze sfeerteams zijn zéér positief; zowel politie, gemeente, ondernemers én bezoekers ervaren hun aanwezigheid als zeer prettig en gewenst. De sfeerteams hebben ook meegedraaid in het toezien op de corona-maatregelen en ook daar hebben zij hun meerwaarde bewezen.

Gemeente Arnhem

Bedrijveninvesteringszone
Het laatste punt uit het raadsvoorstel was de ondernemers ruimte te geven om te onderzoeken of een Bedrijveninvesteringszone (hierna BIZ) in het gebied haalbaar is. Een BIZ is een afgebakend gebied zoals een winkelstraat, bedrijventerrein of zoals hier een horecagebied waarbinnen ondernemers en/of eigenaren samen investeren in de kwaliteit van hun bedrijfsomgeving. Alle ondernemers/eigenaren in de BIZ betalen daaraan mee.

Een BIZ is op zich een eenvoudige heffing; een bestemmingsbelasting die op verzoek van ondernemers/eigenaren wordt geheven door de gemeente. Het traject tot aan vaststelling is echter complex. Grofweg is dit traject in 6 fases op te delen (zie hiervoor het schema verderop)

1. Fase 1 is het ontwikkelen van een BIZ-plan;
2. Fase 2 is overleg (informele draagvlakmeting);
3. Fase 3 is de formalisering van de organisatie;
4. Fase 4 is de formele draagvlakmeting;
5. Fase 5 is de heffing en subsidie;
6. Fase 6 is de verantwoording en aanvraag volgende jaren.

De initiatiefnemers hebben fase 1 en 2 afgerond. Zij schreven een BIZ-plan (Activiteitenplan Bedrijveninvesteringszone Korenkwartier 2022-2026) op basis van vele gesprekken met ondernemers. Tot slot is er een informele draagvlakmeting gehouden. Voor de 109 panden in het projectgebied hebben 53 ondernemers (of eigenaren daar waar sprake is van leegstand) hun handtekening gezet ter steun van de BIZ. Enkele vastgoedeigenaren spraken uit de BIZ te ondersteunen, maar hebben nog niet officieel hun handtekening gezet.

Omgerekend steunt dus 49% van de bijdrageplichtigen het invoeren van de BIZ. Dit percentage ligt echter lager dan het percentage uit het raadsbesluit. Daar is namelijk een afwijkend percentage opgenomen: ‘een raadsvoorstel inzake een BIZ komt pas in procedure bij een draagvlakpercentage dat beduidend hoger is dan de wettelijke percentages'. Dit percentage is als volgt omschreven: ‘Te denken valt aan ten minste 60% dat instemt met het inwerking treden van een BIZ.' Dit hogere draagvlakpercentage vond haar grondslag in het uitgangspunt van het college dat er geen lastenverzwaring is gedurende deze collegeperiode.

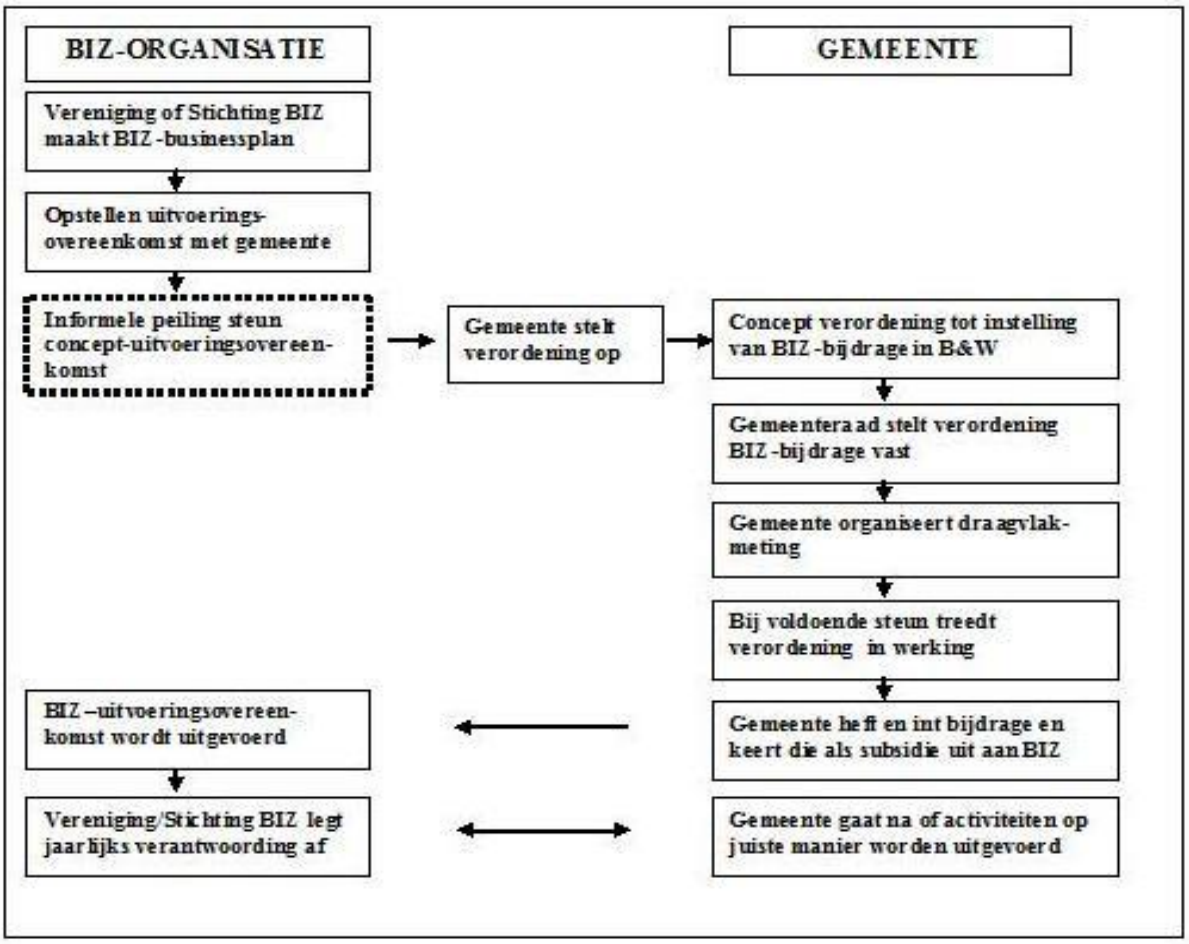
Het college onderschrijft het harde werk van de initiatiefnemers. Er is een significant percentage (ongeveer de helft) aan handtekeningen opgehaald en enkele zitten in de pijplijn. Er is draagvlak, energie en een plan dat het gebied kan versterken. Ondanks dat het draagvlakpercentage van 60% niet is gehaald wenst het college toch door te gaan naar de volgende fase. In fase 3 besluit de raad over vaststelling van de BIZ-verordening en daarmee de formalisering van de organisatie van de BIZ.

Formele draagvlakmeting (fase 4) volgt na vaststelling verordening (fase 3)
Het oprichten van een BIZ is gestoeld op democratische besluitvorming. Iedere bijdrageplichtige (ondernemer of eigenaar in geval van leegstand) kan gedurende de formele draagvlakmeting (fase 4) zijn/haar stem uitbrengen voor de oprichting van een BIZ. Alleen indien er voldoende draagvlak is, zal de BIZ-verordening daadwerkelijk in werking treden. De wettelijke draagvlakeisen voor de formele stemming zijn:

- Minimaal de helft van de stemgerechtigden heeft een geldige stem uitgebracht;

- Van de stemmers is minimaal 2/3 voor het instellen van de BIZ;
- De WOZ-waarde van de tegenstemmers is niet hoger dan de WOZ-waarde van de voorstemmers.

De gemeente (college) is verantwoordelijk voor het organiseren van deze formele stemming. Een notaris zal toezien op het verloop van deze draagvlakmeting en maakt verslag op van de uiteindelijke uitslag.

Beoogd effect

Vaststellen van de BIZ-verordening en het formaliseren van de BIZ-organisatie.

Argumenten

1.1 *Logische uitvoering van Doorpakken in het Korenkwartier*

Het college en de raad hebben de ondernemers de ruimte geboden om een BIZ te onderzoeken. Hier was zogezegd als voorwaarde groot draagvlak, ‘te denken valt aan ten minste 60%’, gekoppeld. De reden dat de ondernemers op dit moment 50% in plaats van 60% van de stemmen hebben gehaald komt mede voort uit de impact van de corona-crisis. Door deze crisis is er extra leegstand in het gebied ontstaan. In geval van leegstand wordt in eerste aanleg de eigenaar van het pand onderdeel

van de BIZ. Deze verplichting gaat automatisch mee naar een gebruiker wanneer een huurder zijn intrede doet. De eigenaren zitten door heel en land en hebben niet of nauwelijks gereageerd, laat staan hun handtekening gezet.

Ook heeft de corona-crisis ervoor gezorgd dat veel ondernemers hun liquide middelen moesten aanspreken of leningen zijn aangegaan om hun vaste lasten te kunnen dragen. De steunmaatregelen dekten niet alle kosten en omzetten bleven achter.
In de nabije toekomst zullen de bedrijven weer omzet kunnen gaan genereren als de beperkingen zijn afgeschaald of weggenomen, maar op dit moment hebben vele het nog financieel en mentaal zwaar waardoor hun investeringsbereidheid op dit moment niet bij iedereen aanwezig is.

Tot slot is het voor de initiatiefnemers niet eenvoudig gebleken om de juiste personen bij elke onderneming of object te bereiken. In de gemeentelijke belastingadministratie staan weinig contactgegevens, omdat deze niet nodig zijn voor de belastingheffing zelf. Ook zijn veel ondernemers gedurende corona niet of slechts deels open geweest. Het kost mede daardoor soms heel veel tijd om de juiste personen (eigenaar dan wel ondernemer) te bereiken.

1.2 *Toewerken naar een zelfredzaam gebied met continuïteit*
Het einddoel van beide raadsbesluiten was toewerken naar een zelfredzaam gebied waar de continuïteit gewaarborgd is. Om dit te realiseren moet de organisatiegraad van het gebied verbeterd worden om daarmee de zelfredzaamheid van ondernemers omhoog te krijgen. Een BIZ is hiertoe hét middel, omdat het gebied gekenmerkt wordt door een bovengemiddeld hoog aantal ‘free riders’. De investeringen en inzet komen steeds van dezelfde kleine groep actieve ondernemers en vele -met name wat kleinere- ondernemingen investeren niet in hun bedrijf of de omgeving. Een BIZ sluit free riders uit, omdat iedereen bijdrageplichtig wordt gemaakt en daardoor moet bijdragen aan het Korenkwartier. De beoogde bedragen per jaar variëren overigens. Dit is gekoppeld aan functie en WOZ-waarde. De kleinste beoogde bijdrage is voor een in het gebied gelegen kantoor (150 euro per jaar) en de hoogste beoogde bijdrage komt van de grote horecabedrijven in het gebied (1800 euro per jaar).

1.3 *BIZ-gelden gaan 100% het gebied in.*
De BIZ-bijdrage wordt door de gemeente als subsidie verstrekt aan de bij de verordening aangewezen stichting en gaat dus niet richting de algemene middelen! Deze BIZ-bijdrage mag alleen worden gebruikt ter bestrijding van de kosten die verbonden zijn aan activiteiten in de openbare ruimte en op het internet, die zijn gericht op het bevorderen van de leefbaarheid of de veiligheid in de BIZ of de ruimtelijke kwaliteit of de economische ontwikkeling van de BIZ. Nagenoeg het volledige bedrag, er worden wel perceptiekosten ingehouden, vloeit dus terug in het gebied wat de leefbaarheid, veiligheid en gastvrijheid ten goede komt.

1.4 *Uitstel zorgt voor een vertraging van minimaal 1 jaar*
De landelijke BIZ-wetgeving stelt dat een BIZ-verordening vóór 31 december door de gemeenteraad moet zijn vastgesteld om per 1 januari van het volgende jaar van start te gaan (uitgaande van een positieve uitkomst van de formele draagvlakmeting die plaatsvindt na vaststelling van de verordening). Concreet houdt dit in dat wanneer de verordening nu niet in stemming wordt gebracht de BIZ minimaal één kalenderjaar wordt uitgesteld. Invoering kan dan op zijn vroegst 1 januari 2023 plaatsvinden en dat is ongewenst. De impact van corona en de energie die er nu is maakt dat er nu geïnvesteerd moet worden om te komen tot een zelfredzaam gebied. Uitstel zal die transitie vertragen.

Kanttekeningen en risico's

1.1 Het draagvlakpercentage voldoet niet aan het door de raad vastgesteld percentage

Na vaststelling van de verordening volgt een formele draagvlakmeting. Het risico is dat hieruit kan blijken dat er, ondanks de inzet van alle betrokkenen, toch onvoldoende draagvlak is voor de invoering van een BIZ. Om dit risico te beperken blijven de initiatiefnemers de persoonlijke aanpak hanteren. Zij blijven contact houden en zoeken met de bijdrageplichtigen in het gebied om zodoende draagvlak te behouden of zelfs te vergroten.
Het relatief hoog draagvlakpercentage in de informele fase laat echter zien dat invoering van de BIZ reëel en kansrijk is.

1.2 Strijd met het Coalitieakkoord vanwege lastenverzwaring?

Het college hanteert in het coalitieakkoord het uitgangspunt dat er geen lastenverzwaring komt gedurende deze collegeperiode. Een BIZ is een bestemmingsbelasting en feitelijk een lastenverzwaring, maar de ondernemers krijgen hun bijdrages voor de volledigheid terug in het gebied. Er is dus geen sprake van standaard lastenverzwaring in de vorm van een belastingverhoging die ten goede komt van de algemene middelen.

1.3 Het gebied kent verschillende type gebruikers.

Hoewel de Korenmarkt voornamelijk een uitgaansgebied is kent het gebied ook winkels en kantoren. Het projectplan van de BIZ is vooral toegespitst op de horeca-functie, maar ook kantoren en winkels profiteren van een schoner, aantrekkelijker en veiliger gebied. Bovendien betalen de horecaondernemers de hoogste BIZ-bijdrage. Kantoren en retail betalen een veel kleinere bijlage.

Participatie

Participatie is essentieel bij het invoeren van een BIZ. De initiatiefnemers hebben de 109 bijdrageplichtigen in het gebied bezocht en gesproken en per brief benaderd. Dit heeft niet in alle 109 gevallen tot contact geleid, maar iedereen in het projectgebied is op een deugdelijke manier geïnformeerd. Ook voor de mogelijke vervolgfase van de formele draagvlakmeting zal opnieuw contact worden gezocht met de bijdrageplichtigen. Zowel fysiek of per telefoon dan wel per brief.

Financiën

De bijdrage per object is voor de BIZ gebaseerd op een percentage van de jaarlijks vast te stellen WOZ-waarde van het belastingobject (winkel, horeca, kantoor enz. doch evenwel geen woningen). In het geval van leegstand zal het gebruikersdeel van de heffing voor rekening van de eigenaar komen. Als de leegstand vervalt dan gaat dit deel over op de nieuwe gebruiker.
De BIZ wordt voor de maximale wettelijke termijn van 5 jaren ingesteld en de tariefstelling beoogt een jaarlijkse opbrengst van € 131.000, -- . Dit bedrag wordt minus de perceptiekosten als subsidie uitgekeerd aan de BIZ-stichting. Deze jaarlijkse perceptiekosten voor de gemeente bedragen naar verwachting €1650,-

Wanneer de BIZ wordt ingevoerd worden de baten en lasten op de begroting bij het eerstvolgende verzamelbesluit aangepast.

Uitvoering

Na besluitvorming door de raad vindt medio maart 2022 de formele draagvlakmeting (onder toezicht van een notaris) plaats. Mits voldoende draagvlak start de heffing en invordering van de BIZ met terugwerkende kracht per 1/1/2022 (dus in belastingjaar 2022) tot en met 31/12/2026

Communicatie

Voor 31/12/2021 zal bij positieve besluitvorming de Bedrijveninvesteringszone Korenkwartier Arnhem 2022-2026 en het Reglement voor de draagvlakmeting worden gepubliceerd.

Bijlagen

Stukken voor gemeenteraad

1. Collegenota
2. Uitvoeringsovereenkomst Bedrijveninvesteringszone Korenkwartier
3. Brief Gemeenteraad verzoek BIZ Korenkwartier agenderen

RAADSVOORSTEL

Besluit van	22 december 2021
Zaaknummer	620470

DE RAAD VAN DE GEMEENTE ARNHEM;

gelezen het voorstel van het college van burgemeester en wethouders van 30 november 2021, Bedrijfsvoering, nummer 620470;

gelet op de Wet op de bedrijveninvesteringszones;

gezien de uitvoeringsovereenkomst van 30 november 2021 gesloten met stichting Bedrijveninvesteringszone Korenkwartier;

Besluit:

vast te stellen de

VERORDENING BEDRIJVENINVESTERINGSZONE KORENKWARTIER ARNHEM 2022 - 2026

Hoofdstuk I Algemene bepalingen

Artikel 1. Definities

In deze verordening wordt verstaan onder:

- bedrijveninvesteringszone: het op de bij deze verordening behorende kaart aangewezen gebied in de gemeente waarbinnen de BIZ-bijdrage wordt geheven;
- college: college van burgemeester en wethouders van de gemeente;
- uitvoeringsovereenkomst: tussen de gemeente en stichting Bedrijveninvesteringszone Korenkwartier op 30 november 2021 gesloten overeenkomst als bedoeld in artikel 7, derde lid, van de wet;
- wet: Wet op de bedrijveninvesteringszones.

Hoofdstuk II Belastingbepalingen

Artikel 2. Belastbaar feit en aard van de belasting

1. Onder de naam ‘BIZ-bijdrage’ wordt jaarlijks een directe belasting geheven ter zake van binnen de bedrijveninvesteringszone gelegen onroerende zaken die op grond van artikel 220a Gemeentewet niet in hoofdzaak tot woning dienen en in de WOZ-administratie staan geregistreerd met een omschrijving zoals opgenomen in Bijlage 2 ‘Belastingobjecten BIZ-bijdrage’, behorende bij en deel uitmakende van deze verordening.
2. De BIZ-bijdrage wordt geheven ter bestrijding van de kosten die zijn verbonden aan activiteiten in de openbare ruimte en op internet, die zijn gericht op het bevorderen van de leefbaarheid of de veiligheid in de bedrijveninvesteringszone of de ruimtelijke kwaliteit of de economische ontwikkeling van de bedrijveninvesteringszone.

Arnhem GEMEENTE

Artikel 3. Voorwerp van de belasting

1. Voorwerp van de belasting is een onroerende zaak.
2. Als onroerende zaak wordt aangemerkt de onroerende zaak, bedoeld in hoofdstuk III van de Wet waardering onroerende zaken.

Artikel 4. Belastingplicht

1. De BIZ-bijdrage wordt geheven van de gebruiker, zijnde degene die bij het begin van het kalenderjaar al dan niet krachtens eigendom, bezit, beperkt recht of persoonlijk recht een in de bedrijveninvesteringszone gelegen onroerende zaak gebruikt.
2. Voor de toepassing van dit artikel wordt:
   a. gebruik door degene aan wie een deel van een onroerende zaak in gebruik is gegeven, aangemerkt als gebruik door degene die dat deel in gebruik heeft gegeven, waarbij degene die het deel in gebruik heeft gegeven, bevoegd is de BIZ-bijdrage als zodanig te verhalen op degene aan wie dat deel in gebruik is gegeven;
   b. het ter beschikking stellen van een onroerende zaak voor volgtijdig gebruik aangemerkt als gebruik door degene die die onroerende zaak ter beschikking heeft gesteld, waarbij degene die de onroerende zaak ter beschikking heeft gesteld, bevoegd is de BIZ-bijdrage als zodanig te verhalen op degene aan wie die onroerende zaak ter beschikking is gesteld;
3. Indien een onroerende zaak bij het begin van het kalenderjaar geen gebruiker kent, wordt de van de gebruiker te heffen BIZ-bijdrage geheven van de eigenaar.

Artikel 5. Maatstaf van heffing

1. De BIZ-bijdrage wordt geheven naar de op de voet van hoofdstuk IV van de Wet waardering onroerende zaken voor de onroerende zaak vastgestelde waarde zoals deze geldt voor het kalenderjaar.
2. Indien met betrekking tot de onroerende zaak geen waarde is vastgesteld op de voet van hoofdstuk IV van de Wet waardering onroerende zaken wordt de heffingsmaatstaf van die onroerende zaak bepaald met toepassing van artikel 6, alsmede met overeenkomstige toepassing van het bepaalde bij of krachtens de artikelen 17, 18 en 20, tweede lid, van de Wet waardering onroerende zaken.

Artikel 6. Vrijstellingen

1. In afwijking in zoverre van artikel 5 wordt bij de bepaling van de heffingsmaatstaf buiten aanmerking gelaten, voor zover dit niet al is gebeurd bij de bepaling van de in dat artikel bedoelde waarde, de waarde van:
   a. voor de land- of bosbouw bedrijfsmatig geëxploiteerde cultuurgrond, daaronder mede begrepen de open grond, alsmede de ondergrond van glasopstanden, die bedrijfsmatig aangewend wordt voor de kweek of teelt van gewassen, zonder daarbij de ondergrond als voedingsbodem te gebruiken;
   b. glasopstanden, die bedrijfsmatig worden aangewend voor de kweek of teelt van gewassen, voor zover de ondergrond daarvan bestaat uit de in onderdeel a bedoelde grond;
   c. onroerende zaken die in hoofdzaak zijn bestemd voor de openbare eredienst of voor het houden van openbare bezinningssamenkomsten van levensbeschouwelijke aard, een en ander met uitzondering van delen van zodanige onroerende zaken die dienen als woning;
   d. één of meer onroerende zaken die deel uitmaken van een op de voet van de Natuurschoonwet 1928 aangewezen landgoed dat voldoet aan de voorwaarden genoemd in artikel 8 van het

Rangschikkingsbesluit Natuurschoonwet 1928, met uitzondering van de daarop voorkomende gebouwde eigendommen;

e. natuurterreinen, waaronder mede worden verstaan duinen, heidevelden, zandverstuivingen, moerassen en plassen, die door rechtspersonen met volledige rechtsbevoegdheid welke zich uitsluitend of nagenoeg uitsluitend het behoud van natuurschoon ten doel stellen, beheerd worden;
f. openbare land- en waterwegen en banen voor openbaar vervoer per rail, een en ander met inbegrip van kunstwerken;
g. waterverdedigings- en waterbeheersingswerken die worden beheerd door organen, instellingen of diensten van publiekrechtelijke rechtspersonen, met uitzondering van de delen van zodanige werken die dienen als woning;
h. werken die zijn bestemd voor de zuivering van riool- en ander afvalwater en die worden beheerd door organen, instellingen of diensten van publiekrechtelijke rechtspersonen, met uitzondering van de delen van zodanige werken die dienen als woning;
i. werktuigen die van een onroerende zaak kunnen worden afgescheiden zonder dat beschadiging van betekenis aan die werktuigen wordt toegebracht en die niet op zichzelf als gebouwde eigendommen zijn aan te merken;
j. onroerende zaken voor zover die bestemd en in gebruik zijn voor de publieke dienst van de gemeente;
k. straatmeubilair, waaronder begrepen alle zodanige gebouwde eigendommen - niet zijnde gebouwen - welke zijn geplaatst voor het belang van het publiek, ten dienste van het verkeer of ter verfraaiing van de gemeente, zoals lichtmasten, verkeersinstallaties, standbeelden, monumenten, fonteinen, banken, abri's, hekken en palen;
l. plantsoenen, parken en waterpartijen, die bij de gemeente in beheer zijn of waarvan de gemeente het genot heeft krachtens eigendom, bezit of beperkt recht, met uitzondering van delen van zodanige onroerende zaken die dienen als woning;
m. begraafplaatsen, urnentuinen en crematoria, met uitzondering van delen van zodanige onroerende zaken die dienen als woning;
n. onroerende zaken voor zover die bestemd en in gebruik zijn voor het geven van onderwijs;
o. onroerende zaken die worden beheerd door een vereniging of stichting die geen onderneming drijft, voor zover die objecten bestemd en in gebruik zijn voor het geven van onderwijs, voor club- en buurthuiswerk, voor de beoefening van sport, kunst of cultuur, of voor andere activiteiten van sociale of culturele aard;
p. onroerende zaken voor zover die bestemd en in gebruik zijn voor de publieke dienst ter zake van brandweerzorg, rampenbeheersing, crisisbeheersing, geneeskundige hulpverlening in de regio en de handhaving van de openbare orde en veiligheid;
q. onroerende zaken voor zover die bestemd en in gebruik zijn voor de elektriciteitsvoorziening (trafo's) en (tele)communicatie;
r. onroerende zaken voor zover die bestemd en in gebruik zijn voor opslag/distributie.

2. In afwijking in zoverre van artikel 5 wordt bij de bepaling van de heffingsmaatstaf voor de BIZ-bijdrage van de gebruiker buiten aanmerking gelaten de waarde van gedeelten van de onroerende zaak die in hoofdzaak tot woning dienen dan wel in hoofdzaak dienstbaar zijn aan woondoeleinden.

Artikel 7. Tarief BIZ-bijdrage

Het tarief van de BIZ-bijdrage bedraagt een percentage van de heffingsmaatstaf. Het percentage is voor kalenderjaren 2022 tot en met 2026:

voor een belastingobject behorende tot een van de categorieën zoals vermeld in Bijlage 2 ‘Belastingobjecten BIZ-bijdrage’, behorende bij en deel uitmakende van deze verordening:		
A.	Horeca, bioscoop	0,4% met een minimale bijdrage van € 300 en een maximale bijdrage van € 1.800 per jaar
B.	Detailhandel	0,3% met een minimale bijdrage van € 225 en een maximale bijdrage van € 1.350 per jaar
C.	Dienstverlening, kantoor, overige niet-woningen	0,2% met minimale bijdrage van €150 en maximale bijdrage van € 900 per jaar

Artikel 8. Wijze van heffing
De BIZ-bijdrage wordt jaarlijks bij wege van aanslag geheven.

Artikel 9. Termijnen van betaling
1. In afwijking van artikel 9, eerste lid, van de Invorderingswet 1990 worden de aanslagen betaald in twee gelijke termijnen waarvan de eerste vervalt op de laatste dag van de maand volgend op de maand die in de dagtekening van het aanslagbiljet is vermeld en de tweede twee maanden later.
2. De Algemene termijnenwet is niet van toepassing op de in het eerste lid gestelde termijnen.

Artikel 10. Looptijd belastingheffing
De BIZ-bijdrage wordt ingesteld voor een periode van 5 jaar.

Hoofdstuk III Subsidiebepalingen

Artikel 11. Buiten toepassing algemene subsidieverordening
Op de subsidie op grond van deze verordening is de Algemene Subsidieverordening Arnhem niet van toepassing.

Artikel 12. Aanwijzing stichting
Stichting Bedrijveninvesteringszone Korenkwartier wordt aangewezen als de stichting bedoeld in artikel 7 van de wet, waarmee een overeenkomst als bedoeld in artikel 4:36 van de Algemene wet bestuursrecht is gesloten, waarin is bepaald dat de activiteiten waarvoor de subsidie wordt verstrekt verplicht moeten worden verricht.

Artikel 13. Subsidieverlening
1. De subsidie wordt jaarlijks door het college verleend aan de stichting voor de uitvoering van de activiteiten die zijn opgenomen in de uitvoeringsovereenkomst. De subsidie wordt verleend op een daartoe gedane aanvraag, die vergezeld moet gaan van de in de uitvoeringsovereenkomst genoemde stukken.
2. De subsidie wordt bepaald op de jaarlijks ontvangen BIZ-bijdragen verminderd met de perceptiekosten voor de heffing en invordering van de BIZ-bijdragen zoals opgenomen in de uitvoeringsovereenkomst.

Artikel 14. Subsidieverplichtingen
Naast de in artikel 4:37 van de Algemene wet bestuursrecht genoemde verplichtingen kunnen aan de stichting ook andere doelgebonden verplichtingen worden opgelegd. Deze verplichtingen zijn opgenomen in de met de stichting gesloten uitvoeringsovereenkomst.

Artikel 15. Subsidievaststelling
1. De stichting is verplicht om op uiterlijk 1 april van het jaar volgende op het subsidiejaar de in de uitvoeringsovereenkomst opgenomen stukken te overleggen.
2. De subsidie wordt vastgesteld uiterlijk dertien weken na ontvangst van de in het voorgaande lid genoemde stukken.

Artikel 16. Melding van relevante wijzigingen
De stichting stelt het college zo spoedig mogelijk schriftelijk op de hoogte van:
- meer dan ondergeschikte veranderingen in haar financiële situatie,
- een wijziging van de statuten,
- verandering of beëindiging van activiteiten.

Hoofdstuk IV Slotbepalingen

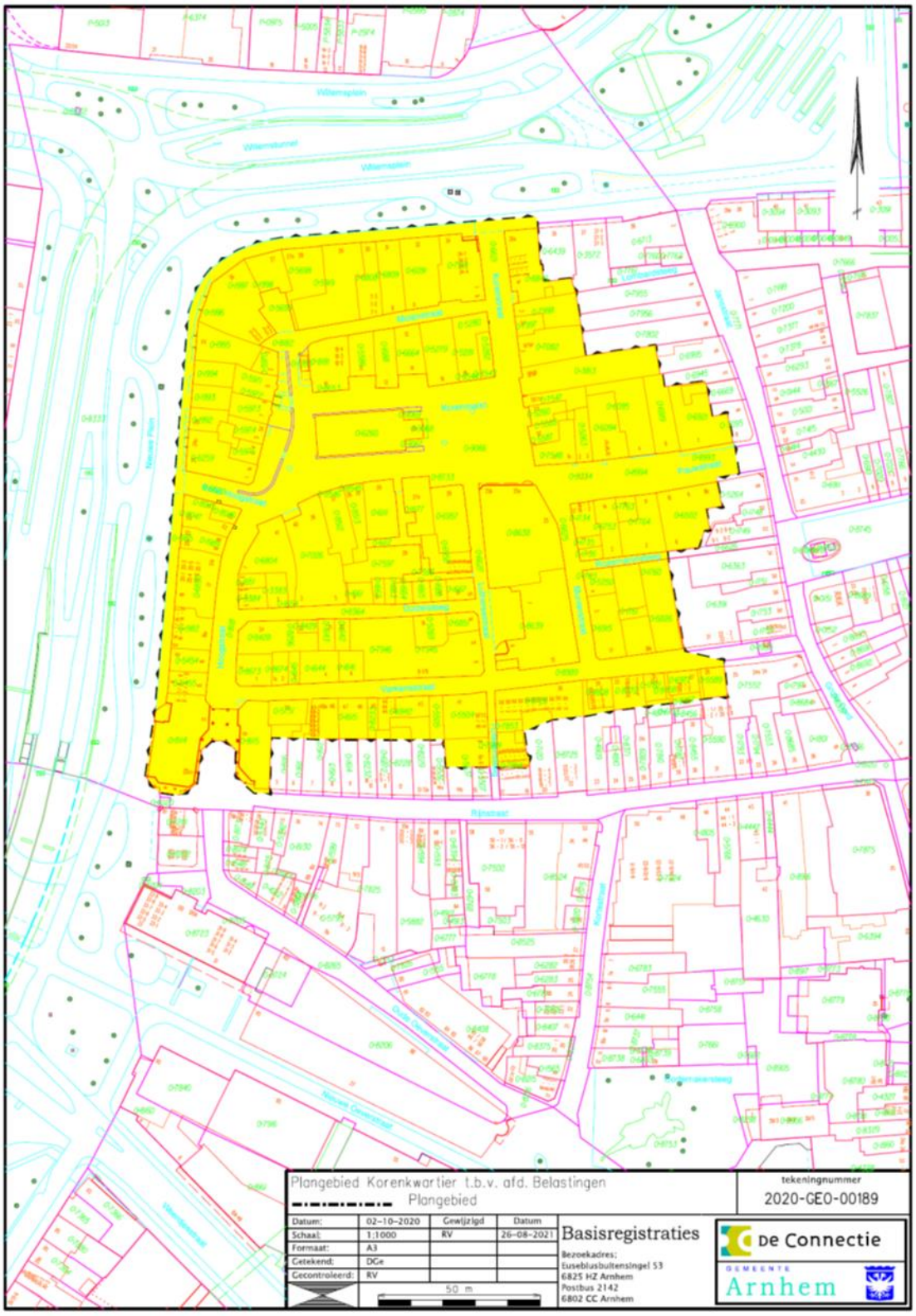
Artikel 17. Inwerkingtreding en citeertitel
1. Deze verordening treedt in werking met ingang van de eerste dag nadat het college heeft bekendgemaakt dat van voldoende steun als bedoeld in artikel 4 van de wet is gebleken.
2. De datum van ingang van de heffing is 1 januari 2022.
3. Deze verordening wordt aangehaald als: BIZ-Verordening Korenkwartier 2022-2026.

Aldus vastgesteld in de openbare raadsvergadering van 22 december 2021.

De griffier, De voorzitter,

Bijlage 1 behorende bij de 'Verordening bedrijveninvesteringszone Korenkwartier Arnhem 2022-2026' van 22 december 2021

Als aangewezen gebied, bedoeld in artikel 1 van de Verordening bedrijveninvesteringszone Korenkwartier Arnhem 2022-2026, geldt het op onderstaande kaartje geel gekleurde deel.

GEMEENTE Arnhem

Bijlage 2 Belastingobjecten BIZ-bijdrage behorende bij de 'Verordening bedrijveninvesteringszone Korenkwartier Arnhem 2022-2026' van 22 december 2021

Belastingobjecten voor de BIZ-bijdrage, artikel 2 lid 1, van de verordening

Objectomschrijving	
A. Horeca en bioscoop	horeca (openbare gelegenheid waar men consumpties kan kopen en/of gebruiken of gebouw voor het verlenen van onderdak), cafetaria / snackbar, café / bar / restaurant, coffeeshop, bar / dancing / discotheek, hotel / motel, pension / logiesgebouw, jeugdherberg, casino / amusementenhal, overige horeca, bioscoop
B. Detailhandel	(detail)handel / winkel (gebouw/ruimte waar koopwaren verkocht kunnen worden), winkel, groothandel, toonzaal, kiosk, commerciële ruimte (een commerciële plint of een wijkbuurtcentrum waar in identieke ruimten zowel winkels als kantoren kunnen zitten), supermarkt, grootschalige retail (periferie)) (een grootschalig retail-object gelegen in de periferie, zoals bouwmarkten, woonboulevards, etc.), warenhuis (een grootschalig winkelobject gelegen op een a-locatie), overige detailhandel
C. Dienstverlening, kantoor, overige niet-woningen	Zakelijke en persoonlijke dienstverlening, kantoren al dan niet in bedrijfsverzamelgebouwen, overige niet-woningen die niet vallen onder categorie A of B en niet vallen onder de vrijstelling van artikel 6 van de Verordening

COLLEGEBESLUIT

Besluit van 30 november 2021

Zaaknummer 620470

HET COLLEGE VAN BURGEMEESTER EN WETHOUDERS VAN DE GEMEENTE ARNHEM

Het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Arnhem;

gelet op artikel 4 van de Wet op de bedrijveninvesteringszones;

besluit:

vast te stellen
het **"Reglement draagvlakmeting bedrijveninvesteringszones gemeente Arnhem"**

Artikel 1 Begripsomschrijvingen
In dit reglement wordt verstaan onder:
a. het college: het college van Burgemeester en Wethouders van Arnhem;
b. de verordening: de desbetreffende verordening op de heffing en de invordering van een BIZ-bijdrage en op de subsidie voor de Bedrijveninvesteringszone;
c. de wet: de Wet op de bedrijveninvesteringszones;
d. de WOZ: de Wet waardering onroerende zaken;

Artikel 2 Organisatie draagvlakmeting
1. Het college draagt de organisatie van de draagvlakmeting in de zin van artikel 4 van de Wet op de bedrijveninvesteringszones op aan de Programmamanager Vitale Economie Arnhem-Nijmegen.
2. Er is een stemcommissie bestaande uit een voorzitter en maximaal drie leden, allen rechtstreeks verbonden aan de gemeente Arnhem, belast met de voorbereiding en uitvoering van de draagvlakmeting.
3. De draagvlakmeting staat onder toezicht van een notaris.
4. De telling geschiedt in aanwezigheid van tenminste een stemcommissielid en de notaris.
5. De notaris controleert het verloop van de draagvlakmeting en maakt een verslag van de uiteindelijke uitslag.

Artikel 3 Bijdrageplichtige
1. Iedere tijdens de draagvlakmeting bij de gemeente bekende bijdrageplichtige in het betreffende BIZ-gebied wordt in de gelegenheid gesteld zich schriftelijk voor of tegen inwerkingtreding van de verordening uit te spreken.
2. Als bijdrageplichtigen worden aangemerkt degenen die na inwerkingtreding van de verordening daadwerkelijk een bijdrage zullen zijn verschuldigd.

Artikel 4 Procedure draagvlakmeting
1. Voor de peiling van het draagvlak wordt gebruik gemaakt van genummerde stembiljetten.
2. De lijst met de corresponderende namen en adressen is vertrouwelijk en is alleen bij de direct bij de draagvlakmeting betrokken medewerkers van de gemeente Arnhem bekend. Voor de adressering wordt uitgegaan van de WOZ-administratie.
3. Het stembiljet vermeldt de dag en tijd waarop het biljet door de Gemeente Arnhem uiterlijk moet zijn ontvangen.
4. De stembiljetten worden met een toelichting op de verordening en de strekking van de uitvoeringsovereenkomst per post verstuurd aan dan wel persoonlijk in handen gesteld van (een vertegenwoordiger van) de bijdrageplichtige. In het geval het stembiljet persoonlijk in handen wordt gesteld wordt voor ontvangst getekend.
5. Het stembiljet kan in een antwoordenveloppe worden gezonden naar het door de gemeente Arnhem opgegeven postadres, dan wel gescand worden gemaild aan ondernemen@arnhem.nl, dan wel in een gesloten enveloppe worden meegegeven aan degene die het stembiljet in handen heeft gesteld. In het laatste geval tekent de bijdrageplichtige voor het afgeven van het stembiljet.
6. Als het stembiljet zoek geraakt is of anderszins in ongerede is geraakt, kan de bijdrageplichtige met opgave van redenen tot drie werkdagen voor de sluiting van de stemmingstermijn de gemeente

Gemeente Arnhem

verzoeken om een nieuw stembiljet. Na beoordeling van de aanvraag wordt het nieuw uitgereikte stembiljet gemarkeerd en geldt het als het enig geldig uitgereikte stembiljet.

7. Op grond van artikel 2:5 van de Algemene Wet Bestuursrecht is eenieder, die betrokken is bij de uitvoering van de draagvlakmeting en daarbij inzage heeft in de vertrouwelijke gegevens, verplicht tot geheimhouding.

Artikel 5 Ongeldigheid stembiljet

1. Ongeldig is het stembiljet:
   - waaruit niet duidelijk de keuze van de bijdrageplichtige blijkt;
   - waaruit blijkt dat de bijdrageplichtige meer dan één voorkeur heeft uitgesproken;
   - dat blanco retour is gezonden;
   - dat anderszins foutief is ingevuld;
   - dat na de sluitingsdatum wordt ontvangen.
2. Alleen met het originele door de gemeente verstrekte stembiljet kan een stem worden uitgebracht.
3. Per bijdrageplichtige kan maximaal één stem worden uitgebracht.

Artikel 6 WOZ-waarde

In het geval dat de WOZ-waarde van het object dat in gebruik en/of eigendom is van de bijdrageplichtige meetelt bij de bepaling van de uitslag van de draagvlakmeting en er voor het eerste heffingsjaar nog geen WOZ-waarde bekend is ten tijde van de draagvlakmeting, wordt de laatst bekende WOZ-waarde gehanteerd bij de toetsing aan de draagvlakeisen. In het geval dat er voor het object nog geen WOZ-waarde is vastgesteld zal dit object niet meetellen bij de bepaling van het totaal van de WOZ-waarden in de draagvlakmeting.

Artikel 7 Uitslag draagvlakmeting

De stemcommissie stelt met inachtneming van artikel 5 van de wet de uitslag van de desbetreffende draagvlakmeting zo spoedig mogelijk na de sluitingsdatum vast.

Artikel 8 Bekendmaking uitslag

De uitslag van de draagvlakmeting wordt bekendgemaakt aan de voorzitter van de desbetreffende BIZ-stichting of vereniging en door publicatie op de website www.arnhem.nl/ondernemers.

Artikel 9 Niet voorziene gevallen

De voorzitter van de stemcommissie beslist over de betekenis van dit reglement en over de daarin niet voorziene gevallen.

Artikel 10 Inwerkingtreding en citeertitel

1. Dit reglement treedt in werking op de eerste dag na die van de bekendmaking.
2. Dit reglement wordt aangehaald als: Reglement draagvlakmeting BIZ Arnhem.

Aldus vastgesteld in de vergadering van 30 november 2021.

Het college van burgemeester en wethouders,
De secretaris De burgemeester

Arnhem GEMEENTE

Uitvoeringsovereenkomst Bedrijveninvesteringszone Korenkwartier 2022-2026

Ondergetekenden,

de gemeente Arnhem, hierbij rechtsgeldig vertegenwoordigd door Heleen Sauer, handelend ter uitvoering van het besluit van Burgemeester en Wethouders van Arnhem d.d. 30 november 2021, hierna verder te noemen 'de Gemeente',

en

de Stichting Bedrijveninvesteringszone Korenkwartier i.o., hierbij rechtsgeldig vertegenwoordigd door N.M.T.K. Verheij, G.J. Ubeda en L. Bronsema-de Zoete in hun hoedanigheid van respectievelijk voorzitter, penningmeester en secretaris van deze stichting, hierna verder te noemen 'de Stichting',

hier gezamenlijk genoemd 'Partijen',

overwegende dat,

- de Stichting kenbaar heeft gemaakt voor het gebied Korenkwartier te willen komen tot de instelling van een Bedrijveninvesteringszone (BIZ) zoals bedoeld in de Wet op de bedrijveninvesteringszones en de Gemeente heeft verzocht hieraan hun medewerking te verlenen;
- de Stichting uitsluitend als statutaire doelstelling heeft het uitvoeren van activiteiten in de openbare ruimte en op het internet, die zijn gericht op het bevorderen van de leefbaarheid of de veiligheid in de Bedrijveninvesteringszone of de ruimtelijke kwaliteit of de economische ontwikkeling van de Bedrijveninvesteringszone;
- de Stichting het Activiteitenplan Bedrijveninvesteringszone Korenkwartier 2022-2026 heeft opgesteld, dat bij deze overeenkomst is gevoegd, waarin zij aangeeft hoe zij voornemens is de BIZ-subsidie te besteden;
- de Stichting een informele peiling heeft gehouden onder de heffingsplichtige, ook wel bijdrageplichtige genoemd, in het Korenkwartier. Bij deze informele peiling heeft 49% van de bijdrageplichtigen zich positief uitgesproken tegenover een BIZ voor het Korenkwartier. Daarmee is de verwachting gewekt, dat kan worden voldaan aan de criteria die artikel 5 van de Wet op de bedrijveninvesteringszones stelt aan de instelling van een BIZ;
- de Gemeente en het bestuur van Stichting te kennen hebben gegeven zich daarom te zullen inspannen om te komen tot een BIZ voor het Korenkwartier,

komen het volgende overeen:

Artikel 1. Begrippen

In deze overeenkomst wordt verstaan onder:

- Wet: de Wet op de bedrijveninvesteringszones;
- BIZ-gebied: het bij de Verordening vast te stellen gebied;
- Verordening: de Verordening Bedrijveninvesteringszone Korenkwartier Arnhem 2022-2026;
- BIZ-bijdrage: hetgeen daaronder in de Wet en Verordening wordt verstaan;
- BIZ-subsidie: de op basis van de Verordening en de Wet te verlenen subsidie;
- BIZ-plan: Activiteitenplan Bedrijveninvesteringszone Korenkwartier 2022-2026;
- College: het college van Burgemeester en Wethouders van Arnhem.

Artikel 2. Doel van de overeenkomst

Deze overeenkomst is gebaseerd op artikel 7, lid 3, van de Wet. Zij beoogt de afspraken tussen Partijen te regelen met betrekking tot de instelling van een BIZ voor het gebied Korenkwartier, de dienstverlening door de gemeente in deze BIZ alsmede de verlening van een BIZ-subsidie.

Artikel 3. Duur van de overeenkomst

De overeenkomst eindigt van rechtswege op 31 december 2026, tenzij Partijen uiterlijk drie maanden daarvoor besluiten deze te verlengen. Voorts eindigt deze overeenkomst op de dag dat het college vaststelt, dat blijkens de uitslag van de draagvlakmeting zoals genoemd in artikel 4 niet wordt voldaan aan het bepaalde in artikel 5 van de Wet. Voorts kan de gemeente deze overeenkomst beëindigen, indien de gemeenteraad de verordening niet vaststelt. Of indien de Stichting:

- in surseance verkeert dan wel failliet is verklaard;
- niet voldoet aan de eisen die ter zake in artikel 7, lid 2, van de Wet worden gesteld;
- handelt in strijd met haar statuten;
- zich niet houdt aan haar verplichtingen die voortvloeien uit deze overeenkomst.

Artikel 4. Omschrijving van het gebied waarop deze overeenkomst betrekking heeft

Het gebied waarvoor de BIZ Korenkwartier wordt ingesteld is exact afgebakend op de kaart die als bijlage 1 bij de Verordening Bedrijveninvesteringszone Korenkwartier Arnhem 2022-2026 is toegevoegd.

Artikel 5. Verplichtingen Stichting

1. De Stichting zal zich richten de realisatie van de activiteiten zoals vastgelegd in het BIZ-plan als bedoeld in artikel 1 van deze overeenkomst .
2. De Stichting bericht de gemeente onverwijld over voorgenomen wijzigingen in haar statuten en eventuele reglementen, dan wel in de uitvoering van het activiteitenplan (artikel 8, lid 2).
3. De stichting is verplicht voor het ingaan van de verordening volledig rechtsbevoegd te zijn.

Artikel 6. Service Level Agreement (SLA)

1. De Gemeente zal gedurende de looptijd (2022-2026) van de BIZ Korenkwartier het onderhoudsniveau van de openbare ruimte in het BIZ-gebied op peil houden conform geldend beleid. Dit wordt gemonitord via de systematiek die door CROW is ontwikkeld. Voor het Korenkwartier geldt een onderhoudsniveau voor groot onderhoud gelijk aan de CROW-norm A. Voor het dagelijks onderhoud geldt ook CROW-norm A. In het dagelijks onderhoud (vegen etc.) geldt dat dit alleen zal gebeuren rondom uitgestald terrassen. Op de terrassen zelf is de ondernemer hiervoor verantwoordelijk. Bij verzakkingen van de bestrating onder het terras geldt dat de gemeente dit zal herstellen. Bij eventuele toekomstige plaatsing van prullenbakken in het Korenkwartier, geldt een onderhoudsniveau van CROW-norm B. Hiermee geeft de gemeente uitvoering aan artikel 7, lid 5 van de Wet.
2. In afwijking van het bepaalde in lid 1 van dit artikel, kan de gemeente bij gewichtige redenen, zoals budget neutrale systeemwijzigingen of door de Raad gesanctioneerde bezuinigingen het minimale niveau van de openbare ruimte wijzigen gedurende de looptijd van deze overeenkomst. In zo'n geval is de gemeente verplicht dat vooraf gemotiveerd aan de Stichting te melden.
3. Het is mogelijk om op verzoek van de Stichting gedurende de looptijd van de BIZ aanvullende afspraken te maken tussen de Stichting en de Gemeente over de inzet van het gemeentelijk

budget met betrekking tot het beheer van de openbare ruimte in combinatie met de daarvoor beschikbare middelen uit het BIZ-budget.

4. De Gemeente zet als proef in de periode week 25 2021 tot week 25 2023 sfeerteams in op vrijdag- en zaterdagavond in het Korenkwartier. De sfeerteams zijn name op service en overlast gericht. Zij zorgen enerzijds voor een gastvrij en welkom gevoel bij bezoekers en laten bezoekers tegelijk weten dat ze gezien zijn, waarmee mogelijk ongepast gedrag en overlast tegen wordt gegaan. De sfeerteams werken nauw samen met de Gemeente (waaronder de gemeentelijke handhavers), ondernemers, beveiligers en politie. Ze zijn ondersteunend aan de werkzaamheden van de politie. De handhaving van de openbare orde en veiligheid blijft het werkterrein van de politie. Na 2 jaar wordt de proef met de inzet van sfeerteams geëvalueerd en gekeken in hoeverre dit bijdraagt aan het veiligheidsgevoel in het Korenkwartier. Indien de proef slaagt, wordt de inzet van de sfeerteams door de Stichting op voor de verdere looptijd van de BIZ overgenomen.
5. De Stichting en de Gemeente werken aan een veilig uitgaansklimaat in het Korenkwartier door middel van een horecaconvenant, waarbij alle partijen in het gebied tot afspraken komen om de veiligheid in het gebied te verbeteren. Dit gebeurt onder leiding van het Centrum voor criminaliteit en veiligheid (CCV).
6. Vier keer per jaar wordt, op initiatief van de Gemeente, een klankbordgroep gehouden tussen gemeente en ondernemers Korenkwartier over de actuele ontwikkelingen, projecten en kansen & knelpunten in het Korenkwartier.
7. Naast de klankbordgroep kan de Stichting gedurende het jaar terecht bij de verschillende accountmanagers van de gemeente die betrokken zijn bij het Korenkwartier.

Artikel 7. Verordening Bedrijveninvesteringszone Korenkwartier Arnhem 2022-2026

1. De gemeenteraad zal uiterlijk in december 2021 worden voorgesteld een Verordening Bedrijveninvesteringszone Korenkwartier Arnhem 2022-2026 vast te stellen, zoals bedoeld in artikel 1 van de Wet.
2. In deze verordening wordt bepaald, dat een BIZ-bijdrage zal worden geheven van degenen die de in de BIZ gelegen onroerende zaken gebruiken.
3. De BIZ-bijdrage zal bestaan uit het onderstaand gedifferentieerd tarief voor verschillende typen bijdrageplichtigen op basis van een percentage van de WOZ-waarde per onroerende zaak van het in artikel 3 van de Verordening bedoelde onroerende zaak. Het tarief van de BIZ-bijdrage bedraagt voor de gebruiker behorende tot:
   a. Horeca, bioscoop: 0,4% van de WOZ-waarde per onroerende zaak, met minimale BIZ-bijdrage van €300 en maximale BIZ-bijdrage van € 1.800 per jaar.
   b. Detailhandel: 0,3% van de WOZ-waarde per onroerende zaak, met minimale bijdrage van €225 en maximale bijdrage van € 1.350 per jaar.
   c. Dienstverlening, kantoor, overig niet-woningen: 0,2% van de WOZ-waarde per onroerende zaak, met minimale BIZ-bijdrage van €150 en maximale BIZ-bijdrage van € 900 per jaar.
4. Indien een onroerende zaak op 1 januari van het kalenderjaar geen gebruiker kent, wordt de van de gebruiker te heffen BIZ-bijdrage geheven van de eigenaar.

Artikel 8. Draagvlakmeting

1. De Gemeente zal in het 1e kwartaal 2022 een draagvlakmeting uitvoeren zoals bedoeld in artikel 4, lid 1, van de Wet om te onderzoeken of er voldoende steun bestaat voor de heffing van de BIZ-bijdrage onder de bijdrageplichtigen.

2. De Stichting zal zich inspannen om voldoende draagvlak voor de BIZ-bijdrage te creëren en de gemeente ter zijde staan bij deze meting.
3. De Gemeente houdt zich tijdens de draagvlakmeting aan het Reglement draagvlakmeting bedrijveninvesteringszones gemeente Arnhem.

Artikel 9. Aanvraag BIZ-subsidie

1. De Stichting dient jaarlijks uiterlijk op 1 oktober van het voorafgaande jaar een schriftelijk verzoek om BIZ-subsidie in bij het College. In afwijking daarvan dient zij de subsidieaanvraag voor het subsidiejaar 2022 uiterlijk binnen 21 dagen in nadat het college heeft vastgesteld dat er sprake is van voldoende steun voor de heffing (artikel 5 van de Wet).
2. De subsidieaanvraag bevat een begroting en een activiteitenplan. In dit activiteitenplan geeft de Stichting aan welke activiteiten zij voornemens is uit te voeren, die zijn gericht op het bevorderen van de leefbaarheid, veiligheid, ruimtelijke kwaliteit, economische ontwikkeling of een ander mede publiek belang in de openbare ruimte van de BIZ of op het internet. Daartoe kunnen ook activiteiten op het gebied van promotie behoren voor zover deze het publieke belang in de openbare ruimte dienen.
3. De Stichting stelt dit activiteitenplan op in overleg met de gemeente.
4. Deze overeenkomst laat onverlet, dat de Stichting ook andere subsidies kan ontvangen om haar doelstellingen te bereiken. Indien hiervan sprake is dient de Stichting dit in haar verantwoording transparant te maken.

Artikel 10. Hoogte BIZ-subsidie

1. Het College verstrekt de Stichting jaarlijks een BIZ-subsidie. Deze subsidie bedraagt de daadwerkelijk in het kalenderjaar ontvangen BIZ-bijdragen verminderd met een bedrag ter hoogte van € 1.650 als bijdrage in de perceptiekosten per jaar.
2. De subsidie wordt overgemaakt op de bankrekening van de Stichting.
3. De Stichting verplicht zich de activiteiten te verrichten waarvoor de BIZ-subsidie wordt verstrekt.

Artikel 11. Bevoorschotting BIZ-subsidie

1. De gemeente hanteert bij het uitkeren van de bevoorschotting van de begrote BIZ-subsidie onderstaande tabel:

1ste termijn: januari	80%
2de termijn: juli	20%

2. In afwijking van lid 1 geldt voor het subsidiejaar 2022 dat een bevoorschotting gehanteerd wordt van twee termijnen: april 80% en juli 20%.
3. De uit te keren subsidie bedraagt jaarlijks maximaal het ontvangen bedrag van de jaarlijkse geinde BIZ-bijdragen, nadat daarop de perceptiekosten in mindering zijn gebracht.

Artikel 12. Jaarverslag, verantwoording na afloop subsidiejaar

1. De Stichting brengt het College uiterlijk op 1 april van het jaar volgende op het subsidiejaar een financieel en inhoudelijk verslag uit van de door haar gerealiseerde activiteiten. Het inhoudelijk deel van het jaarverslag bevat een verantwoording van de uitvoering van het activiteitenplan.
2. De Stichting geeft de gemeente desgevraagd alle inlichtingen die voor de beoordeling van de uitvoering van deze overeenkomst van belang kunnen zijn, en stelt de gemeente uit eigen beweging onverwijld op de hoogte van bijzondere ontwikkelingen en onvoorziene knelpunten, die relevant zijn voor de uitvoering van deze overeenkomst. De gemeente toetst de verantwoording aan het BIZ-plan van de Stichting, aan de begroting, aan de Wet, aan het gemeentelijk beleid en aan deze overeenkomst.

3. Het verslag dient te zijn vastgesteld door het bestuur van de stichting middels een besluit dat in overeenstemming met haar statuten is genomen.
4. Het College kan, indien het daar aanleiding toe ziet, verlangen dat dit verslag vergezeld gaat van een goedkeurende verklaring van een accountant.
5. De Stichting kan bij hoge uitzondering het college schriftelijk en met redenen omkleed uitstel van maximaal vier weken vragen voor het uitbrengen van de hiervoor genoemde verslagen. Dit verzoek moet uiterlijk zes weken voor het verstrijken van de hiervoor genoemde datum bij het college worden ingediend. Uiterlijk zes weken na ontvangst van het verzoek om uitstel beslist het college of het verzoek wordt ingewilligd.

Artikel 13. Vaststelling BIZ-subsidie en eindafrekening

1. Binnen dertien weken na ontvangst van het jaarverslag stelt het College de hoogte van de BIZ-subsidie over het voorgaande subsidiejaar definitief vast.
2. Wanneer een deel van de BIZ-subsidie niet is besteed, wordt dit verschoven naar de volgende periode.
3. Wanneer het vastgestelde bedrag hoger is dan het verstrekte voorschot, zal de Gemeente het verschil binnen drie weken na definitieve vaststellingsbeschikking aan de Stichting uitbetalen.
4. Wanneer (bijvoorbeeld door oninbare posten of gehonoreerde bezwaar- en beroepschriften) het vastgestelde bedrag lager is dan het verstrekte voorschot, zal dit verschil worden verrekend met de uit te betalen subsidie van het dan lopende subsidiejaar, dan wel zal de Stichting het verschil binnen drie weken na definitieve vaststellingsbeschikking aan de gemeente betalen.
5. Wanneer de Stichting kennelijk in gebreke blijft bij de uitvoering van het activiteitenplan, kan het College in overleg met de Stichting besluiten het vast te stellen subsidiebedrag daarop aan te passen.

Artikel 14. Beëindiging van de BIZ

1. De Stichting kan de gemeente, indien zij voldoet aan de voorwaarden die worden genoemd in artikel 6 van de Wet, verzoeken de Verordening Bedrijveninvesteringszone Korenkwartier Arnhem 2022-2026 in te trekken.
2. Indien de gemeenteraad daartoe besluit:

   a. stopt de subsidieverstrekking met ingang van de datum van het intrekken van de verordening;

   b. zal de eindafrekening plaatsvinden naar deze datum met dien verstande, dat indien een batig saldo overblijft, dit door de Stichting conform haar statuten zal worden besteed, indien een tekort overblijft, dit voor rekening van de Stichting blijft;

   c. wordt deze overeenkomst na de eindafrekening ontbonden.

Artikel 15. Overleg

Partijen overleggen ten minste twee keer per jaar over de voortgang van de uitvoering van het activiteitenplan. De Gemeente neemt het initiatief tot deze gesprekken.

Artikel 16. Geschillen

Partijen zullen eventuele geschillen die voortvloeien uit deze overeenkomst voorleggen aan een door hen gezamenlijk te benoemen mediator. Zij zullen de kosten van deze mediation delen. Wanneer deze mediation niet tot een oplossing tussen partijen leidt, zijn zij vrij het geschil aan de daartoe bevoegde rechter voor te leggen.

Artikel 17. Slotbepaling

Deze overeenkomst laat onverlet het omtrent subsidies bepaalde in de Algemene wet bestuursrecht.

Aldus in drievoud opgesteld en ondertekend te Arnhem op 30 november 2021.

De gemeente Arnhem,

Heleen Sauer

Programmamanager Vitale Economie

De Stichting Bedrijveninvesteringszone Korenkwartier i.o,

N.M.T.K. Verheij, G.J. Ubeda en L. Bronsema-de Zoete,

Voorzitter, penningmeester, secretaris

Bijlage: Activiteitenplan Bedrijveninvesteringszone Korenkwartier 2022-2026

Datum: 16 november 2021
Betreft: Verzoek agenderen BIZ Korenkwartier voor raad december 2021

Geachte leden van de gemeenteraad,

Eind september 2019 heeft u ingestemd met een onderzoek naar de oprichting van een bedrijveninvesteringszone (BIZ) in het Korenkwartier. Het streven was om de BIZ op te richten per 1 januari 2021. Door de impact van Covid-19 moest het initiatief voor een BIZ met een jaar worden uitgesteld en hierover hebben wij u per brief dd. 28 oktober 2020 geïnformeerd.

Na nogmaals een lange lockdown door Covid-19 in 2021 hebben de ondernemers in het Korenkwartier opnieuw de schouders onder de BIZ gezet. Wij hebben een BIZ-plan gemaakt waarmee ondernemers en vastgoedeigenaren van leegstaande panden in het Korenkwartier jaarlijks € 130.000 investeren in het verbeteren van het gebied. Zowel op veiligheid, schoon & heel, sfeer & beleving en toegankelijkheid en tot slot op marketing & promotie. Een plan waarmee we het economisch functioneren willen verbeteren, de aantrekkingskracht willen vergroten en waarmee we zorgen voor een aantrekkelijk ondernemersklimaat en een prettige verblijfs- en leefomgeving.

Het draagvlak onder de ondernemers voor dit BIZ-plan is groot. De afgelopen tijd hebben wij 51 (!) handtekeningen opgehaald tijdens de informele draagvlakmeting van ondernemers in het Korenkwartier die de BIZ steunen. En een aantal anderen staan op het punt om te tekenen voor de BIZ. Op dit resultaat zijn wij om verschillende redenen trots:

1. Alle maatregelen door Covid-19 hakken er enorm in, zowel financieel als emotioneel, maar desondanks staan deze ondernemers op om gezamenlijk te investeren in een mooier en beter Korenkwartier.
2. Het is niet eenvoudig gebleken om de juiste personen bij elke onderneming te vinden. De gegevens vanuit gemeentelijke belastingen zijn niet altijd volledig of juist. Het kost mede daardoor soms heel veel tijd om de juiste personen te bereiken. Met name de vastgoedeigenaren blijken lastig te bereiken (in onze BIZ worden eigenaren van leegstaande panden betrokken). Die ervaring wordt gedeeld door VECA die bezig zijn met een BIZ-initiatief voor vastgoedeigenaren in de binnenstad van Arnhem. Het bereiken van vastgoedeigenaren en het vergroten van het draagvlak geven we niet op, maar dit kost tijd en die tijd hebben we nu niet meer.
3. 51 handtekeningen is 47% van alle bijdrageplichtingen in het gebied die de plannen voor de BIZ steunt. Daarmee is de verwachting dat we kunnen voldoen aan de criteria die de Wet op de bedrijveninvesteringszones stelt aan de instelling van een BIZ (wettelijke eisen voor de formele draagvlakmeting).

Dit resultaat van de informele draagvlakmeting hebben wij ook gedeeld met wethouder Roelofs. Hij heeft aangegeven dat dit percentage voor hem onvoldoende is om de BIZ-verordening als college aan u als raad voor te stellen. Hierover wordt nog een raadsinformatiebrief gestuurd. In het licht van het coalitieakkoord en het raadsbesluit van sept 2019 waarin gesteld wordt dat het draagvlak onder ondernemers hoger moet zijn dan de wettelijke percentages (er is destijds gesproken over een

percentage van 60% voorstanders) begrijpen we de afweging van wethouder Roelofs, maar dit betekent dat de BIZ Korenkwartier gelijk met een heel jaar moet worden uitgesteld. De landelijke BIZ-wetgeving stelt namelijk dat een BIZ-verordening vóór 31 december door de gemeenteraad moet zijn vastgesteld om per 1 januari van het volgende jaar van start te gaan (mits een positieve uitkomst van de formele draagvlakmeting die plaatsvindt na vaststelling van de verordening). Wel heeft wethouder Roelofs aangegeven het resultaat van de informele draagvlakmeting met u te delen en de beslissing over het wel of niet doorgaan met dit BIZ-initiatief in 2021 aan u te laten. Daarom richten wij ons direct tot u.

Tot slot zijn wij van mening dat 60% sowieso moeilijk haalbaar is. Er zijn soms bijzondere omstandigheden waardoor een ondernemer niet kan/wil tekenen, bijvoorbeeld een aankomende verhuizing of een ondernemer die nog in verbouwing is voor opening van een nieuwe zaak. Daarnaast is nooit iedereen voorstander van een BIZ en heb je in ieder gebied te maken met freeriders en tot slot lukt het niet, ondanks allerlei inspanningen, om iedereen te bereiken. Daarom gelden er ook andere percentages in de formele draagvlakmeting die vastgelegd zijn in de BIZ-wet.

Wij vragen u..
Schuif deze 51 handtekeningen en een investering voor de komende 5 jaar van € 130.000 per jaar niet opzij. Juist met maatregelen tegen het coronavirus heeft het Korenkwartier deze impuls nodig. We willen het Korenkwartier (positief) op de kaart blijven zetten. Wij vragen u daarom als raad om alsnog de BIZ-verordening te agenderen voor de raadsvergadering van december 2021. Wij zijn overtuigd van de meerwaarde van een BIZ voor het Korenkwartier. Misschien nu nog wel meer dan ooit!

Voor vragen kunt u contact opnemen met Brechtje Schildkamp van Seinpost Adviesbureau die ons de afgelopen tijd ondersteund heeft bij de BIZ. Zij is bereikbaar op 06-1037 2979 en b.schildkamp@seinpost.com.

Met vriendelijke groet,

Samenwerkingscommissie BIZ Korenkwartier
Nicolette Verheij, vastgoedeigenaar
Liesbeth de Zoete, horecaondernemer
Stanley Coolen, horecaondernemer
Remco Ubeda, horecaondernemer
Wouter Janssen, horecaondernemer
Christiaan Zevenbergen, adviseur OVK

ACTIVITEITENPLAN
BEDRIJVENINVESTERINGSZONE KORENKWARTIER 2022 - 2026

BIZ KORENKWARTIER

Inhoudsopgave

1. Voorwoord 3

2. Inleiding 4
   - 2.1. De meerwaarde van de BIZ
   - 2.2 De BIZ Korenkwartier

3. Doelstellingen en activiteiten 7

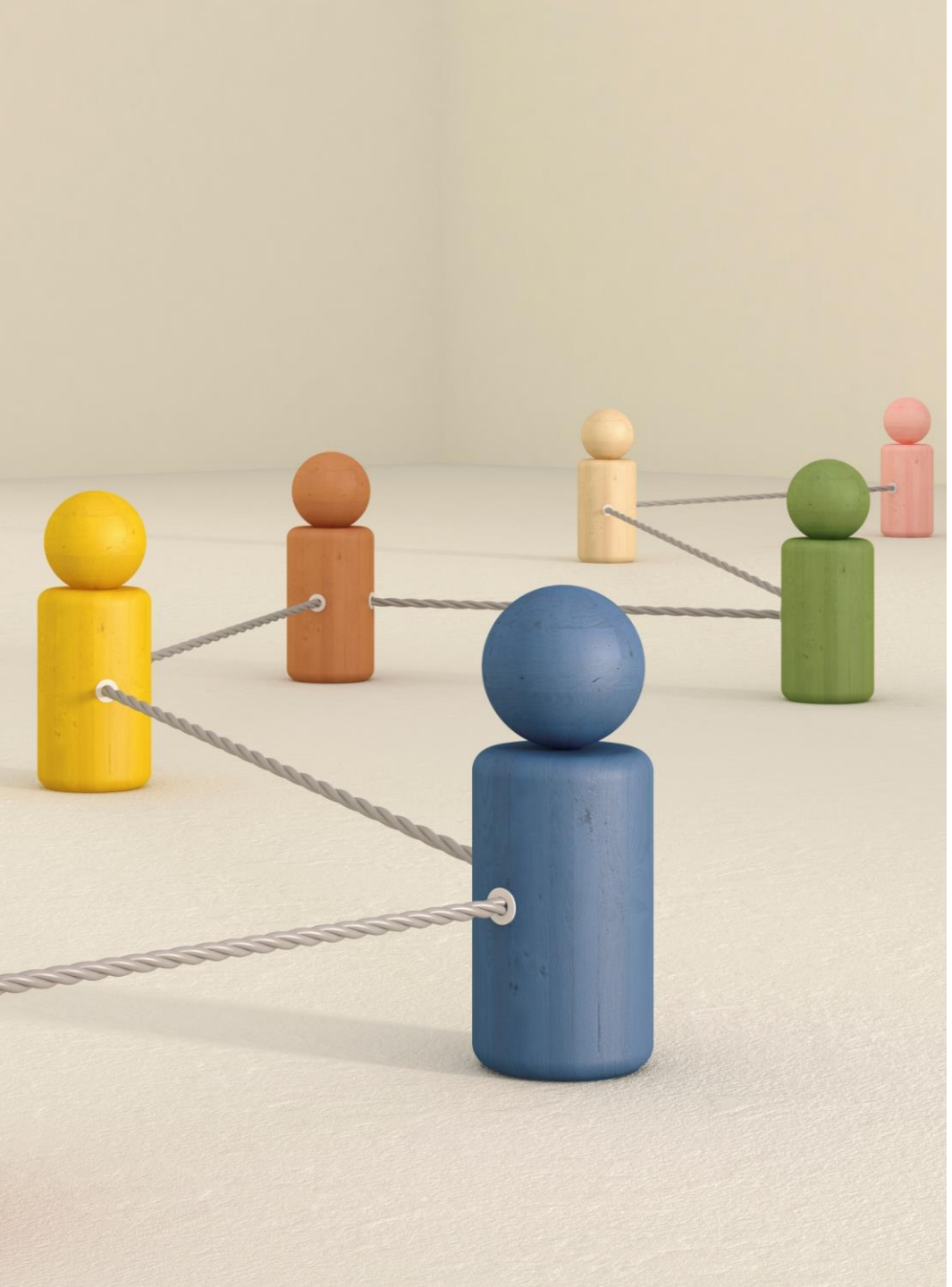
4. Bijdrageplichtigen 10

5. Organisatie en werkwijze 11

6. Begroting 12
   - 6.1 Inkomsten
   - 6.2 Uitgaven

Bijlage 1. Vrijstellingen 15

1. Voorwoord

Om het Korenkwartier te versterken, moeten wij als ondernemers samenwerken. Met het oprichten van een bedrijveninvesteringszone (BIZ) willen wij gezamenlijk werken aan de aantrekkelijkheid en toekomstbestendigheid van het Korenkwartier. Dit activiteitenplan voor de BIZ biedt het kader voor gezamenlijke investeringen van ondernemers in het Korenkwartier voor de komende vijf jaar. We wensen u veel leesplezier.

Nicolette Verheij (Voorzitter)
Liesbeth de Zoete (Secretaris)
Remco Ubeda (Penningmeester)
Stanley Coolen (Algemeen lid)
Wouter Janssen (Algemeen lid)

2. Inleiding

2.1 De meerwaarde van de BIZ

Wat is een BIZ?

Per 1 januari 2015 is de Wet op de Bedrijveninvesteringzones (BIZ) een feit. Een BIZ is een afgebakend gebied (zoals een centrum of een bedrijventerrein) waarin ondernemers en/of vastgoedeigenaren samen investeren. Zij ontwikkelen daarvoor samen een plan om de kwaliteit van hun bedrijfsomgeving te verbeteren. Dit plan geeft inzicht in de activiteiten die worden opgepakt, de organisatie, de werkwijze en welke begroting daarbij hoort. Op het moment dat het plan kan rekenen op voldoende draagvlak, kunnen de ondernemers en/of vastgoedeigenaren de gemeente vragen om via een heffing de benodigde middelen bij elkaar te brengen.

Organisatiekracht en economisch sterkere gebieden door de BIZ

Het aantal BIZ'en in Nederland is de afgelopen jaren flink gegroeid. Diverse onderzoeken onder BIZ'en laten de meerwaarde van dit 'instrument' zien (een BIZ is immers geen doel op zich). Samenvattend zorgt de BIZ voor meer organisatiekracht van ondernemers en/of eigenarencollectieven. Hierdoor slagen partijen er beter in om de (economische) kwaliteit en uitstraling van gebieden te verbeteren.

Activiteiten voor de BIZ

De activiteiten die door BIZ'en worden opgepakt, zijn zeer divers. Denk aan activiteiten rondom thema's als schoon, heel en veilig, extra groen(onderhoud), promotie, aankleding van het openbaar gebied en de inzet van professionele ondersteuning (bijvoorbeeld een centrummanager). Soms is de ondersteuning meer gericht op strategie, vaak ook is deze sterk operationeel van aard.

Door de BIZ-investeringen worden de gebieden aantrekkelijker, zichtbaarder (offline en online), netter en veiliger voor eigenaren en ondernemers. Een BIZ draagt ook bij aan een betere organisatie van ondernemers en eigenaren. De BIZ'en vertegenwoordigen de belangen van het gebied en maken het mogelijk om voor een langere periode (conform de looptijd van de BIZ) afspraken te maken met externe partners. Denk hierbij aan het afsluiten van scherpere contracten voor het laten ophalen van bedrijfsafval of voor (camera)beveiliging.

Profijt voor de ondernemer bepaalt de hoogte van de bijdrage

In veel BIZ'en wordt daarbij gekozen voor een vast tarief of een gedifferentieerd tarief op basis van de WOZ-waarde van een onroerende zaak. In dat laatste geval wordt er vaak gewerkt met een

basisbijdrage en een maximale bijdrage. Via een opslag op basis van (verschillen in) de WOZ-waarde dragen de zogenaamde bijdrageplichtigen dan bij. Een prima werkwijze die voor veel gebieden ook uitstekend werkt. De mogelijkheden om (nog meer) recht te doen in het verschil aan profijt dat ondernemers hebben van een BIZ, zijn echter veel breder. Zo is het mogelijk om ook onderscheid te maken naar type ondernemers. Zo wordt groen vaak belangrijker gevonden door een detaillist dan door een ondernemer met een reisbureau. Terwijl die laatste ook profijt heeft van een aansprekende vestigingsplaats met een klinkend imago. En horecabedrijven profiteren vaak direct van een evenement terwijl winkeliers pas later de positieve effecten bemerken (denk aan de bijdrage aan een positieve beeldvorming). De BIZ biedt de mogelijkheid om daar in de tariefstelling rekening mee te houden.

Daarnaast kan er ook een onderscheid gemaakt worden in het type gebied waar een tarief (of een combinatie van tarieven) voor geldt. Daarmee worden de mogelijkheden om ‘te spelen’ met de bijdrage nog verder vergroot waarmee optimaal ingespeeld kan worden op de meerwaarde die de BIZ levert voor verschillende groepen ondernemers in verschillende type (deel)gebieden.

Profijt voor de ondernemer bepaalt de hoogte van de bijdrage

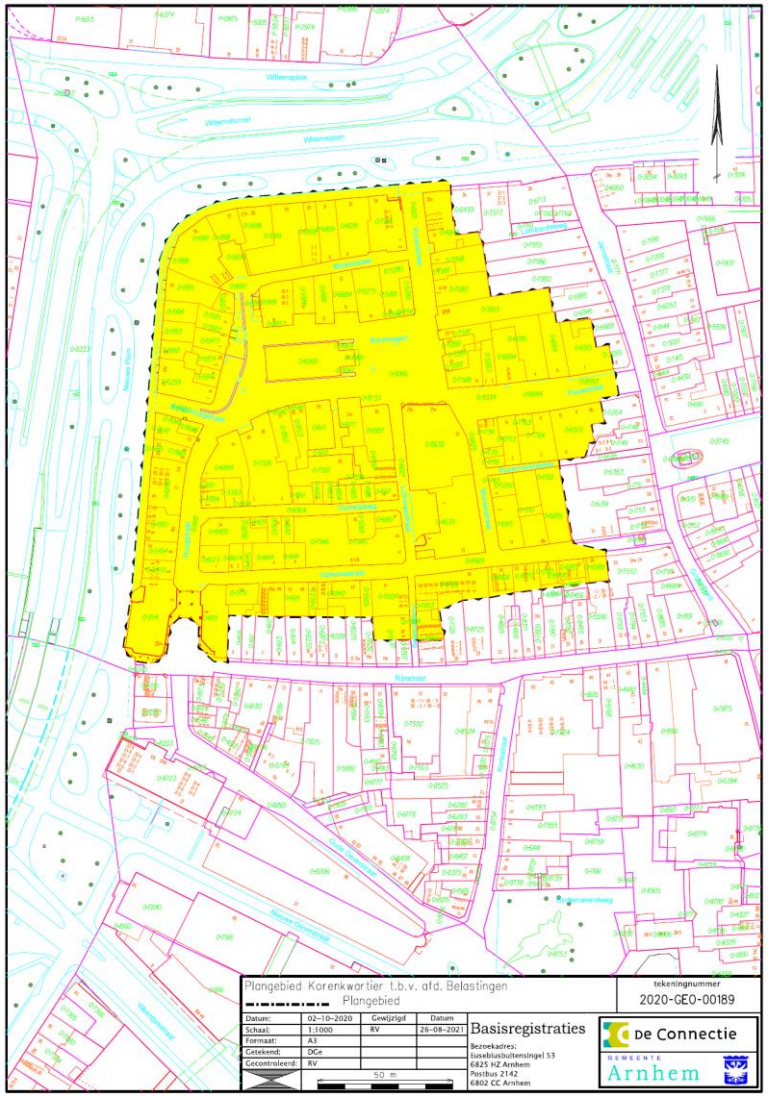
2.2 De BIZ Korenkwartier

In het Korenkwartier zien ondernemers ook kansen om via samenwerking in de vorm van een BIZ het functioneren van het Korenkwartier te versterken, met als doel: *het verbeteren van het economisch functioneren van het Korenkwartier, het vergroten van de aantrekkingskracht en het zorgen voor een aantrekkelijk ondernemersklimaat en een prettige verblijfs- en leefomgeving.*
Hiernaast is het werkingsgebied van de BIZ weergeven. De volgende hoofdstukken gaan nader in op de doelstellingen voor en activiteiten van de BIZ, de bijdrageplichtigen, de organisatie en werkwijze en de meerjarenbegroting.

Samenwerking met de gemeente Arnhem

De gemeente Arnhem is een belangrijke partner voor het Korenkwartier. Bij de totstandkoming van dit BIZ-plan zijn we samen opgetrokken met de gemeente. Ook bij de invulling van de activiteiten blijft de gemeente een belangrijke partner.

Figuur 1: Gebiedsafbakening BIZ Korenkwartier

Ambitie

Het Korenkwartier bruist de hele dag!

1.1 Doelstellingen en activiteiten

Onze ambitie

“Het Korenkwartier bruist de hele dag. Overdag door de bezoekers van de binnenstad die hun bezoek starten met een kopje koffie, ’s avonds door Arnhemmers die bij de foodcourt een hapje komen eten of een borrel drinken op een van de terrassen en ’s nachts door het uitgaanspubliek. De verschillende doelgroepen vermaken zich in goede en onderscheidende horecazaken en winkels. Het Korenkwartier is een gebied waar het zowel goed wonen, winkelen als goed uitgaan is. Het is er schoon, netjes en veilig en aantrekkelijk door haar inrichting én door de georganiseerde activiteiten. Het imago van het Korenkwartier heeft hierdoor een positieve impuls gekregen en via bijzondere promotieacties weet het Korenkwartier steeds meer consumenten te trekken. Dat merken ook de ondernemers aan hun financiële resultaten. Door de structurele samenwerking van alle betrokken partijen is het Korenkwartier hét horecagebied van Arnhem geworden en ver daarbuiten”.

De BIZ Korenkwartier heeft als doel*: het verbeteren van het economisch functioneren van het Korenkwartier, het vergroten van de aantrekkingskracht en het zorgen voor een aantrekkelijk ondernemersklimaat en een prettige verblijfs- en leefomgeving.*
Om dit te bereiken, willen we activiteiten oppakken die bijdragen aan:

- Een representatief, aantrekkelijk, schoon en veilig Korenkwartier voor bezoekers en ondernemers;
- Een betere bereikbaarheid en toegankelijkheid van het Korenkwartier;
- Een betere bekendheid en imago van het Korenkwartier zodat we nieuwe doelgroepen kunnen aantrekken en consumenten ons beter weten te vinden gedurende de hele dag;
- Het vergroten van de zichtbaarheid en de bekendheid van de aanwezige bedrijven in het Korenkwartier onder gasten en klanten;
- Een betere samenwerking met de gemeente, de samenwerkingspartners in de Arnhemse binnenstad, de vastgoedeigenaren van het Korenkwartier en uiteraard tussen de ondernemers onderling.

Op de volgende pagina staat uitgewerkt welke activiteiten we oppakken om deze doelen te bereiken.

Extra inzet bovenop de activiteiten van de gemeente

Onze activiteiten voor de BIZ zijn ten alle tijden complementair aan de activiteiten die de gemeente reeds uitvoert in/voor het BIZ-gebied. De BIZ-activiteiten zijn bedoeld als aanvullend op de activiteiten van de gemeente. Dit wil zeggen, dat de BIZ-activiteiten nooit de activiteiten van de gemeente zullen vervangen. Door de krachten te bundelen met de gemeente, kunnen wij ons gezamenlijk inzetten voor een aantrekkelijk en toekomstbestendig Korenkwartier.

Activiteiten BIZ Korenkwartier

Schoon en heel

Voor een prettig bezoek aan het Korenkwartier is het belangrijk dat de omgeving schoon en netjes is. Wij willen daarom een gebiedsconciërge inzetten die zich bezig houdt met de aanpak van zwerfafval, volle afvalcontainers, overlast door fietsparkeren et cetera. Deze gebiedsconciërge loopt regelmatig een ronde door het Korenkwartier en pakt knelpunten ter plekke op. Daarnaast willen we de bestrating jaarlijks een keer extra schoonspuiten naast de jaarlijkse beurt door de gemeente.

Sfeer & beleving en toegankelijkheid

Om de toegankelijkheid en de routing naar het Korenkwartier te verbeteren willen we aantrekkelijke entrees realiseren. Bijvoorbeeld door het plaatsen van toegangspoorten of door de aankleding van de entrees. Daarnaast willen we de bewegwijzering en looproutes richting het Korenkwartier verbeteren. Bijvoorbeeld de aantrekkelijkheid van het Willemplein voor de route vanaf het centraal station en Luxor Live. Hiermee willen we de vindbaarheid van het Korenkwartier vergroten en meer passanten naar het gebied trekken. Ook in het Korenkwartier zelf willen we de aantrekkelijkheid van het openbaar gebied verbeteren voor bezoekers. Dit doen we door het aankleden van de verschillende stegen en van de straten in het Korenkwartier. En door het aanleggen van extra groen en sfeerverlichting. Hiermee proberen we het verblijven in het Korenkwartier te stimuleren.

Promotie & marketing

Wij willen laten zien dat het Korenkwartier de hele dag een bezoek waard is en willen nieuwe doelgroepen aantrekken. Daarom organiseren we kleine evenementen en gaan we een marketingcampagne opzetten inclusief de inzet van ‘social media’ om de bekendheid van het Korenkwartier als gebied en de zichtbaarheid en de bekendheid van individuele bedrijven in het Korenkwartier te vergroten.

Veiligheid

Veiligheid is ontzettend belangrijk, zowel voor de ondernemer zelf, werknemers, bezoekers en bewoners van het Korenkwartier. Daarom zullen we op vrijdag- en zaterdagavond en -nacht sfeerkeepers inhuren die als gastheren/dames bezoekers welkom heten, maar ook op een gastvrije manier zorgen voor het naleven van de regels, waardoor het voor iedereen prettig verblijven is. Daarnaast zal het BIZ-bestuur deelnemen aan veiligheidsoverleg met gemeente en politie.

Professionele organisatie

Voor de concrete uitvoering van de BIZ-activiteiten willen we een Korenkwartier manager inhuren die het bestuur van de BIZ-stichting helpt en zorgt voor de communicatie richting alle betrokken ondernemers en samenwerking zoekt met vastgoedeigenaren en de gemeente door het organiseren van een Korencafé. Daarnaast hebben we perceptiekosten en kosten voor de accountant waar we rekening mee moeten houden. Tot slot zorgen ook voor een potje onvoorzien en is er een buffer opgenomen bedoeld voor gelden die niet geïnd kunnen worden of toegekende bezwaren.

4. Bijdrageplichtigen

Ondernemers zijn bijdrageplichtigen

Voor de BIZ Korenkwartier hebben we gekozen voor een gebruikers-BIZ. Dat betekent dat alle ondernemers werkzaam in een onroerende zaak gekarakteriseerd als niet-woning in het Korenkwartier vallen binnen de BIZ. De ondernemers hebben profijt van de activiteiten van de BIZ, omdat deze bijdragen aan een aantrekkelijke, toegankelijke, schone en veilige werkomgeving en een representatieve uitstraling richting bezoekers en werknemers. In de bijlage is een overzicht opgenomen van onroerend zaken die worden vrijgesteld van de BIZ.

Bijdrage per gebruiker

Bij de bepaling van de tarieven is rekening gehouden met het profijt dat de verschillende typen ondernemers hebben van de verschillende activiteiten. Hiervoor hanteren we verschillende tarieven voor verschillende typen bedrijven (gebruikers). Zo profiteren ondernemers in de horeca van de inzet van de sfeerkeepers, maar geldt dat niet voor de winkels en dienstverleners. Terwijl winkels en dienstverleners wel profijt hebben van een schone en nette omgeving en een positief imago voor het gebied. Bij de bepaling van de tarieven is verder rekening gehouden met de WOZ-waarde van het pand. Gebruikers van panden met een hogere waarde (door bijvoorbeeld omvang en ligging), dragen meer bij dan bedrijven met een lagere WOZ-waarde.

Wij hanteren een gedifferentieerde BIZ-bijdrage op basis van de WOZ-waarde van het pand voor horeca/ bioscoop, winkels en dienstverleners/kantoren/overig niet-woningen:

- Horeca, bioscoop: 0,4% van WOZ-waarde pand, met minimale bijdrage van €300 en maximale bijdrage van € 1.800 per jaar;
- Detailhandel: 0,3% van WOZ-waarde pand, met minimale bijdrage van €225 en maximale bijdrage van € 1.350 per jaar;
- Dienstverlener, kantoor, overige niet-woningen: 0,2% van WOZ-waarde pand, met minimale bijdrage van €150 en maximale bijdrage van € 900 per jaar.

Bijdrage bij leegstand

Indien een onroerende zaak op 1 januari van het kalenderjaar geen gebruiker kent, wordt de van de gebruiker te heffen BIZ-bijdrage geheven van de vastgoedeigenaar.

Aantal

De BIZ Korenkwartier telt anno september 2021 circa 109 bijdrageplichtigen.

Vrijwillige bijdrage

Ondernemers die geen onderdeel uitmaken van de BIZ, maar die wel graag mee willen doen, kunnen dat doen door vrijwillig een financiële bijdrage te leveren (zij krijgen dus geen aanslag van de belastingdienst).

5. Organisatie en werkwijze

Rechtsvorm

De samenwerking is georganiseerd in de vorm van een stichting onder de naam Stichting Bedrijveninvesteringszone Korenkwartier.

Termijn van werking

De BIZ kan worden opgericht voor de termijn van maximaal 5 jaar. Wij kiezen voor de maximale termijn.

Bestuur

Het bestuur is belast met het besturen van de stichting en uitvoering (doen) geven aan de doelstellingen vanuit het BIZ-plan. Het bestuur bestaat uit de volgende bestuurders:

- Nicolette Verheij (Voorzitter)
- Liesbeth de Zoete (Secretaris)
- Remco Ubeda (Penningmeester)
- Stanley Coolen (Algemeen lid)
- Wouter Janssen (Algemeen lid)

Het bestuur stelt een BIZ-plan met meerjarenbegroting op voor de periode van de BIZ (2022 t/m 2026). Dit plan ligt nu voor u. Op basis van deze begroting worden jaarplannen opgesteld, die worden uitgevoerd onder verantwoordelijkheid van het bestuur.

Werkwijze

De bijdrageplichtigen worden met een regelmatige nieuwsbrief en via bijeenkomsten geïnformeerd over de uitvoering van de BIZ-activiteiten. Belangenbehartiging is geen onderdeel van de BIZ, daarvoor zijn diverse ondernemersverenigingen actief in het gebied. Het BIZ-bestuur treedt wel in overleg met de gemeente en andere stakeholders over zaken die direct gerelateerd zijn aan de doelstellingen en activiteiten van de BIZ.

Ondersteuning

Het bestuur wordt ondersteund door de Korenkwartier manager. De Korenkwartier manager is belast met de (coördinatie van de) uitvoering van de BIZ-activiteiten en draagt zorg voor de professionele werking van de BIZ. Daarnaast wordt het bestuur waar mogelijk ondersteund door andere ondernemers door middel van nader op te richten werkgroepen.

Verantwoording

Het BIZ-bestuur zorgt voor de uitvoering van de afgesproken activiteiten en voor een jaarlijkse verantwoording hierover aan alle bijdrageplichtige ondernemers, evenals aan de gemeente.

6. Begroting

6.1 Inkomsten

BIZ-subsidie

De verwachte BIZ-subsidie is € 131.000 per jaar. De door de gemeente uit te keren BIZ subsidie bestaat uit de opbrengst van de heffing onder de bijdrageplichtigen verminderd met de perceptiekosten die de gemeente rekent (perceptiekosten zijn de handelingskosten voor de gemeente). De perceptiekosten bedragen € 1.650 per jaar. De BIZ-subsidie is niet met BTW belast.

Deze inkomsten worden mogelijk aangevuld met vrijwillige bijdragen van ondernemers, sponsoring, subsidies of overige inkomsten.

6.2 Uitgaven

De uitgaven in de tabel op pagina 14 hebben betrekking op de in dit BIZ-plan genoemde activiteiten. In totaal bedragen de kosten hiervoor € 131.000 per jaar.

Buffer

De begroting bevat een jaarlijkse buffer van circa 3% van de totale kosten per jaar voor de gevolgen van gelden die niet geïnd kunnen worden en toegekende bezwaren.

Prioriteiten

Aan het begin van de looptijd van de BIZ ligt de prioriteit bij het vergroten van de aantrekkelijkheid van de openbare ruimte in het gebied door het realiseren van aantrekkelijke entrees en looproutes. En het opzetten van een marketingcampagne en het organiseren van kleine evenementen. In het tweede deel van de looptijd wordt een groot deel van het budget ingezet voor de sfeerkeepers.

Tempo van de uitgaven

Het tempo van de uitgaven voor activiteiten is zo uitgespreid dat de uitgaven de inkomsten per jaar niet overtreffen en op het eind van de periode (afgezien van de buffer, zie vorig punt) op een saldo van nul eindigen. Mocht door omstandigheden aan het eind van een subsidieperiode een deel van de op die periode betrekking hebbende BIZ-subsidie niet zijn besteed, kan na instemming van de gemeente dat deel worden verschoven naar een volgende periode.

Omzetbelasting

De BIZ-stichting kan de omzetbelasting (BTW) die drukt op de uitgaven, terugvorderen indien alle bijdrageplichtigen BTW aftrek hebben. Indien er bijdrageplichtigen zijn zonder BTW aftrek, komen uitgaven ter grootte van hun aandeel in de BIZ-bijdragen niet voor aftrek in aanmerking. Met de Rijksbelastingdienst (RBD) wordt de omzetbelastingstatus van de BIZ-stichting afgestemd.

Bij werken in de openbare ruimte, waarvan het bezit later over gaat in handen van de gemeente kan de omzetbelasting voor compensatie in aanmerking komen als deze past in de wet- en regelgeving van het BTW compensatiefonds.

Uitgaven

**Grote evenementen, zoals Koningsdag en Airborne Festival, maken géén onderdeel van de BIZ Korenkwartier. Dit zal door de betrokken ondernemers zelf worden georganiseerd en betaald.*

ACTIVITEITEN BIZ-PLAN	2022	2023	2024	2025	2026
SCHOON & HEEL • GEBIEDSCONCIËRGE • EXTRA KEER SCHOONSPUITEN BESTRATING	€15.000	€15.000	€15.000	€15.000	€15.000
SFEER & BELEVING EN TOEGANKELIJKHEID • AANTREKKELIJKE ENTREES • BEWEGWIJZERING EN LOOPROUTES • GROEN EN SFEERVERLICHTING • AANKLEDING OPENBARE RUIMTE	€ 55.000	€30.000	€5.000	€5.000	€5.000
PROMOTIE & MARKETING* • KLEINE EVENEMENTEN • MARKETINGCAMPAGNE • INZET SOCIAL MEDIA	€25.000	€20.000	€15.000	€15.000	€15.000
VEILIGHEID • SFEERKEEPERS • VEILIGHEIDSOVERLEG	-	€ 30.000	€ 60.000	€ 60.000	€ 60.000
PROFESSIONELE VERENIGING • ORGANISEREN KORENCAFE • INZET COMMUNICATIEMIDDELEN • KORENKWARTIER MANAGER	€30.000	€30.000	€30.000	€30.000	€30.000
ADMINISTRATIEKOSTEN • ACCOUNTANTSKOSTEN • PERCEPTIEKOSTEN	€ 2.000	€2.000	€2.000	€2.000	€2.000
ONVOORZIEN • ONINBARE BIZ-BIJDRAGEN • ONVOORZIEN	€ 4.000	€4.000	€4.000	€4.000	€4.000
TOTAAL	**€ 131.000**	**€ 131.000**	**€ 131.000**	**€ 131.000**	**€ 131.000**

Bijlage 1. Vrijstellingen

- voor de land- of bosbouw bedrijfsmatig geëxploiteerde cultuurgrond, daaronder mede begrepen de open grond, alsmede de ondergrond van glasopstanden, die bedrijfsmatig aangewend wordt voor de kweek of teelt van gewassen, zonder daarbij de ondergrond als voedingsbodem te gebruiken;
- glasopstanden, die bedrijfsmatig worden aangewend voor de kweek of teelt van gewassen, voor zover de ondergrond daarvan bestaat uit de in onderdeel a bedoelde grond;
- onroerende zaken die in hoofdzaak zijn bestemd voor de openbare eredienst of voor het houden van openbare bezinningssamenkomsten van levensbeschouwelijke aard, een en ander met uitzondering van delen van zodanige onroerende zaken die dienen als woning;
- één of meer onroerende zaken die deel uitmaken van een op de voet van de Natuurschoonwet 1928 aangewezen landgoed dat voldoet aan de voorwaarden genoemd in artikel 8 van het Rangschikkingsbesluit Natuurschoonwet 1928, met uitzondering van de daarop voorkomende gebouwde eigendommen;
- natuurterreinen, waaronder mede worden verstaan duinen, heidevelden, zandverstuivingen, moerassen en plassen, die door rechtspersonen met volledige rechtsbevoegdheid welke zich uitsluitend of nagenoeg uitsluitend het behoud van natuurschoon ten doel stellen, beheerd worden;
- openbare land- en waterwegen en banen voor openbaar vervoer per rail, een en ander met inbegrip van kunstwerken;
- waterverdedigings- en waterbeheersingswerken die worden beheerd door organen, instellingen of diensten van publiekrechtelijke rechtspersonen, met uitzondering van de delen van zodanige werken die dienen als woning;
- werken die zijn bestemd voor de zuivering van riool- en ander afvalwater en die worden beheerd door organen, instellingen of diensten van publiekrechtelijke rechtspersonen, met uitzondering van de delen van zodanige werken die dienen als woning;
- werktuigen die van een onroerende zaak kunnen worden afgescheiden zonder dat beschadiging van betekenis aan die werktuigen wordt toegebracht en die niet op zichzelf als gebouwde eigendommen zijn aan te merken;
- onroerende zaken voor zover die bestemd en in gebruik zijn voor de publieke dienst van de gemeente;
- straatmeubilair, waaronder begrepen alle zodanige gebouwde eigendommen - niet zijnde gebouwen - welke zijn geplaatst voor het belang van het publiek, ten dienste van het verkeer of ter verfraaiing van de gemeente, zoals lichtmasten, verkeersinstallaties, standbeelden, monumenten, fonteinen, banken, abri's, hekken en palen;

- plantsoenen, parken en waterpartijen, die bij de gemeente in beheer zijn of waarvan de gemeente het genot heeft krachtens eigendom, bezit of beperkt recht, met uitzondering van delen van zodanige onroerende zaken die dienen als woning;
- begraafplaatsen, urnentuinen en crematoria, met uitzondering van delen van zodanige onroerende zaken die dienen als woning;
- onroerende zaken voor zover die bestemd en in gebruik zijn voor het geven van onderwijs;
- onroerende zaken die worden beheerd door een vereniging of stichting die geen onderneming drijft, voor zover die objecten bestemd en in gebruik zijn voor het geven van onderwijs, voor club- en buurthuiswerk, voor de beoefening van sport, kunst of cultuur, of voor andere activiteiten van sociale of culturele aard;
- onroerende zaken voor zover die bestemd en in gebruik zijn voor de publieke dienst ter zake van brandweerzorg, rampenbeheersing, crisisbeheersing, geneeskundige hulpverlening in de regio en de handhaving van de openbare orde en veiligheid;
- onroerende zaken voor zover die bestemd en in gebruik zijn voor de elektriciteitsvoorziening (trafo's) en (tele)communicatie;
- onroerende zaken voor zover die bestemd en in gebruik zijn voor opslag/distributie.

BIZ KORENKWARTIER

Geachte leden van de gemeenteraad,

Mijn naam is Stefan van Aarle, sinds 2019 directeur van de VECA. Ik sta hier om namens de vereniging een oproep te doen de BIZ Korenkwartier te ondersteunen, maar daarnaast om in de toekomst meer BIZzen mogelijk te maken. Bijvoorbeeld voor de vastgoedeigenaren in de binnenstad.

In juli 2015 is de Vereniging Eigenaren Citycenter Arnhem (VECA) opgericht. De doelstellingen geformuleerd bij de start:
a) Een sterk lokaal vastgoednetwerk in de Arnhemse binnenstad;
b) Belangenbehartiging vastgoed in de Arnhemse binnenstad;
c) Gezamenlijke acquisitiekracht;
d) Samen met de andere stakeholders werken aan een stevige verbeteragenda voor de binnenstad;
En de rode draad hierbij: Arnhem weer terugbrengen in de Top 10 van meest aantrekkelijke binnensteden.

De VECA is ook een grote trekker geweest van een vernieuwde vorm van binnenstadsmanagement, vormgegeven via het Platform Binnenstad Arnhem (PBA). De nieuwe samenwerking heeft duidelijk voor elan gezorgd in de binnenstad. Er is een toename van projecten die de aantrekkelijkheid van de binnenstad versterken en het PBA is een gewaardeerd gesprekspartner van de gemeente bij ontwikkelingen in de binnenstad.

Maar er zijn ook nog volop uitdagingen. Er moet steeds meer uit de kast worden gehaald om bezoekers te blijven trekken en te blijven binden aan de binnenstad. De keuzemogelijkheden van de consument groeien en ook de concurrentie zit niet stil. Een onderscheidende binnenstad is geen vanzelfsprekendheid. Daar moet volop voor geïnvesteerd worden. Als vastgoedeigenaren willen wij onze verantwoordelijkheid nemen. De gevolgen van de corona pandemie zorgen nog eens voor extra urgentie. Vandaar het opstellen van een Herstelplan voor de binnenstad dat u inmiddels bekend is.

Helaas is de financiering van projecten een uitdaging. Er is volop ambitie maar te weinig geld. De laatste maanden zijn daarom door onze vereniging verkennende onderzoeken gestart naar een methode om meer projecten uit het Herstelpan uit te voeren. Wij zien de wet op de Bedrijven InvesteringsZone als een middel om dit doel te bereiken, namelijk fors meer vastgoedeigenaren binden aan de samenwerking in de binnenstad met financieel commitment om meer te investeren in projecten in de binnenstad.

Arnhem is zeker niet het eerste centrum dat aan de slag gaat met een BIZ. Eind dit jaar zijn er in Nederland ruim 300 BIZzen ingevoerd die zich richten op een centrum. Inmiddels neemt het aantal BIZzen waar vastgoedeigenaren in participeren snel toe. Het zijn er nu circa 50. In grote binnensteden zoals Eindhoven, Tilburg en Deventer zijn de laatste jaren zeer goede ervaringen opgebouwd met BIZzen voor vastgoedeigenaren. Er wordt daardoor meer geïnvesteerd, bijvoorbeeld in bestrijding van leegstand, in marketing en de aantrekkelijkheid van de openbare ruimte. Het bestuur van de VECA ziet de start van een BIZ als hét middel om de impact van de vastgoedeigenaren in de binnenstad te vergroten.

Dat doel hadden wij al gerealiseerd willen hebben. Echter, de corona pandemie zorgt inmiddels voor twee jaar vertraging. Eigenaren informeren is een ware uitdaging in deze tijden. In de tussentijd hebben wij echter niet stil gezeten. Er zijn inmiddels verschillende scenario’s uitgewerkt hoe de BIZ opgezet kan worden en daaruit is een keuze gemaakt. Ook is het concept plan van aanpak gereed en hebben onze leden op de ALV unaniem ingestemd met deze route. Tot slot zijn door ons alle fracties uitgenodigd voor een voorlichting september jl. Verschillende fracties hebben daaraan gehoor gegeven, waarvoor dank.

Alles staat klaar om per 1-1-2023 jaarlijks ruim Euro 200.000 extra te investeren in de binnenstad. Dat is toch 1 miljoen Euro in 5 jaar.
Voor de volledigheid meld ik u ook dat de plannen van het Korenkwartier zijn afgestemd op die van VECA. Bijvoorbeeld als het gaat om de gebiedsbegrenzing. Zelf heb ik deelgenomen aan de werkgroep BIZ Korenkwartier.

Wij roepen de gemeenteraad op om in navolging van het Korenkwartier in de toekomst meer BIZzen mogelijk te maken. Het is noodzakelijk om de kwaliteit van de binnenstad en de samenwerking te versterken.

Dank voor uw aandacht.

Geachte leden van de gemeenteraad,

Ik ben blij dat ik voor u sta om u te vertellen over het initiatief voor een bedrijveninvesteringszone (een BIZ) voor het Korenkwartier. Blij, omdat de weg hiernaartoe niet eenvoudig was. U zult begrijpen dat door alle Corona-maatregelen de afgelopen 1,5 - 2 jaar voor ons als ondernemers niet eenvoudig zijn geweest en ook de komende periode is een periode van onzekerheid. En ondanks dat, sta ik nu toch voor u omdat wij inmiddels 56 handtekeningen hebben opgehaald van ondernemers en eigenaren van leegstaande panden (51%) die de BIZ steunen en dus zelf willen investeren in het Korenkwartier.

Met enige schroom gingen wij langs de ondernemers om hen te vragen of zij mee zouden willen doen aan de BIZ, dit omdat je hen vraagt om een lastenverzwaring in deze moeilijke tijd. Het ontroerde en maakte mij ook trots op mijn collega´s dat zoveel ondernemers in het gebied ja hebben gezegd.

En ik ben ook blij, omdat ik geloof dat we met de oprichting van deze BIZ de stap kunnen maken naar een professioneel samenwerkingsverband van ondernemers waarmee we structureel kunnen werken aan verbeteringen in het gebied, voor iedereen, dus niet alleen op de Korenmarkt, maar juist in het hele Korenkwartier. Daar gaan we voor!

De afgelopen periode hebben wij met ondernemers uit het Korenkwartier gewerkt aan een BIZ-plan (activiteitenplan) waarin onze plannen voor de komende 5 jaar staan. Plannen om de veiligheid te verbeteren, de aantrekkelijkheid van het Korenkwartier door aankleding met groen en verlichting en ook aan de slag te gaan de promotie van het gebied door kleine evenementen en een social media campagne. Wij zijn enthousiast en zien dat enthousiasme ook terug bij andere ondernemers.

Wij laten de kop niet hangen, maar willen juist de schouders eronder zetten. Wij willen zelf investeren in het Korenkwartier, om het economisch functioneren te verbeteren, de aantrekkingskracht te vergroten en te zorgen voor een prettige verblijfsomgeving voor bezoekers. Ik hoop dan ook van harte dat u ons als ondernemers ondersteunt door vandaag de verordening vast te stellen. Daarmee helpt u als gemeente ons als ondernemers om zelf aan de slag te gaan met het Korenkwartier! Wij gaan ervoor!

Dank voor uw aandacht.

GEMEENTE Arnhem

Besluit van 22 december 2021

Zaaknummer 609854

DE RAAD VAN DE GEMEENTE ARNHEM;

gelezen het voorstel van burgemeester en wethouders van 23 november 2021, nummer: 609854;

overwegende dat:

a. het bestemmingsplan 'Chw Mooieweg 23' bouwplannen toelaat zoals bedoeld in artikel 6.2.1 van het Besluit ruimtelijke ordening;
b. het kostenverhaal samenhangende met deze bouwplannen op basis van een overeenkomst over grondexploitatie ex afdeling 6.4 Wro anderszins verzekerd is;
c. het bepalen van tijdvak of fasering zoals bedoeld in artikel 6.13, lid 1, onder c.4e en c.5e niet noodzakelijk is;
d. het stellen van eisen, regels of een uitwerking van regels als bedoeld in artikel 6.13, lid 2, onder b, c of d niet noodzakelijk is;
e. artikel 1.1 van de Crisis- en herstelwet (Chw) van toepassing is.

gelet op artikel 3.8 en 6.12, lid 2 van de Wet ruimtelijke ordening;

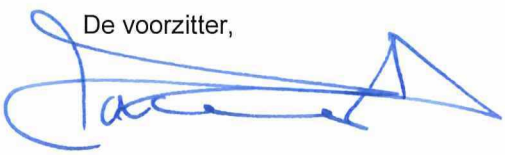
besluit:

1. Het bestemmingsplan 'Chw Mooieweg 23', zoals vervat in verbeelding NL.IMRO.0202.988-0301.gml met bijbehorende regels en toelichting, vast te stellen.
2. In de zienswijzen geen aanleiding te zien om het bestemmingsplan te wijzigen.
3. Geen exploitatieplan vast te stellen als bedoeld in artikel 6.12 van de Wet ruimtelijke ordening.

De griffier,

De voorzitter,

RAADSKAMERADVIES

Meningsvormend 1 - 15-12-2021

Raadsvoorstel "Vaststellen van het bestemmingsplan ‘Chw Mooieweg 23’"

Zaaknummer:	609854
Portefeuillehouder:	Bouwkamp (collegiaal vervangen door Paping)

Resultaat van bespreking:

Aanwezig
De raadsleden/fractievolgers Simonis (GL), Peters (VVD), Loor (D66), Bouma (PvdA), Van der Laak (AC), De Groot (PvdD) en Zijlstra (ChristenUnie).
De fracties van de SP, AOP, DENK/VA, CDA en de PVV waren niet bij de beraadslagingen aanwezig.

Bespreking
De bespreking besloeg een informatieve en een meningsvormende fase. Tijdens de informatieve fase hebben drie insprekers de raadskamer toegesproken. Namelijk de heren Tijssen, Hofman en Van Manen. Daarnaast zijn ook vragen gesteld. Tijdens de meningsvormende 1 fase zijn er vragen gesteld aan het college en zijn die beantwoord.

Conclusie
De voorzitter heeft aan het einde van de beraadslaging geconcludeerd dat de M1 is afgerond en dat het voorstel door kan worden verwezen naar besluitvorming.

De raadsadviseur,

W. Lammers

De voorzitter,

E. Greving

RAADSVOORSTEL

Aan de gemeenteraad

Zaaknummer 609854

Onderwerp: Vaststellen van het bestemmingsplan 'Chw Mooieweg 23'

Voorstel

1. Het bestemmingsplan 'Chw Mooieweg 23', zoals vervat in verbeelding NL.IMRO.0202.988-0301.gml met bijbehorende regels en toelichting, vast te stellen.
2. In de zienswijzen geen aanleiding te zien om het bestemmingsplan te wijzigen.
3. Geen exploitatieplan vast te stellen als bedoeld in artikel 6.12 van de Wet ruimtelijke ordening.

Inleiding

Aan de Mooieweg in de wijk Rijkerswoerd staat op het perceel Mooieweg 23 één woning met meerdere bijgebouwen. De eigenaar heeft verzocht om deze woning en bijgebouwen te slopen en de bouw van drie nieuwe (vrijstaande) woningen mogelijk te maken. Vanuit stedenbouwkundig en landschappelijk oogpunt is dit een denkbare ontwikkeling.

De bouw van de nieuwe woningen is in strijd met het geldende bestemmingsplan 'Arnhem Zuid-Oost' en daarom moet een planologische procedure worden doorlopen. Een bestemmingsplanprocedure is de beste optie omdat daarmee ook de landschappelijke waarden van het perceel vastgelegd kunnen worden.

Het bestemmingsplan ‘Chw Mooieweg 23’ is een bestemmingsplan met verbrede reikwijdte. Landelijk is afgesproken om dit 'Chw'-plannen te noemen. In een dergelijk plan kunnen we gebruik maken van de mogelijkheden van de Crisis- en herstelwet door ook regels op te nemen die normaal niet in een bestemmingsplan (mogen) zitten. In dit ontwerpbestemmingsplan doen we dit door regels met betrekking tot natuurinclusief bouwen op te nemen in het bestemmingsplan.

Het ontwerpbestemmingsplan 'Chw Mooieweg 23' heeft van 24 augustus 2021 tot en met 4 oktober 2021 zes weken ter inzage gelegen. U bent hierover per raadsbrief van 13 juli 2021 geïnformeerd. Tijdens de terinzagelegging is een zienswijze ingediend. De bezwaren richten zich (voornamelijk) op de aantasting van de uitstraling van de Mooieweg en vermindering van het uitzicht. De zienswijze geeft geen aanleiding om voor te stellen het bestemmingsplan gewijzigd vast te stellen.

Beoogd effect

Het planologisch mogelijk maken van drie woningen op het perceel Mooieweg 23.

Arnhem GEMEENTE

Argumenten

1.1 De ontwikkeling is passend langs de Mooieweg.

Er worden regelmatig verzoeken ingediend voor initiatieven langs de Mooieweg. In de afgelopen jaren heeft de gemeente ook aan meerdere initiatieven meegewerkt (o.a. aan de oostzijde van de Mooieweg 27). Om een vaste lijn van adviseren te hanteren zijn een aantal uitgangspunten opgesteld waar eventuele ontwikkelingen aan moeten voldoen. Het doel hiervan is om de historische en groene uitstraling van het oude lint zoveel mogelijk te behouden.

Een belangrijke voorwaarde om mee te werken aan een initiatief is de bestemming. Er wordt alleen meegewerkt indien de gronden in de bestaande situatie zijn bestemd als wonen. Indien gronden een bestemming 'groen' of 'groen - landschap en park' hebben, dan wordt niet meegewerkt aan een ontwikkeling.

Verder moet het plan voor de nieuwe ontwikkeling aan een aantal uitgangspunten voldoen. Het gaat dan onder andere om een minimaal oppervlak van de kavels (950 m^2), er moeten doorzichten zijn naar het achterliggend gebied, diepe voortuinen, het perceel mag maar beperkt worden bebouwd en eventueel toekomstbestendige bomen moeten gehandhaafd blijven.

Bij het plan voor de Mooieweg 23 wordt aan deze uitgangspunten voldaan. Dit is in paragraaf 3.2.8 van de toelichting toegelicht. Er is gekozen om deze ontwikkeling met een nieuw bestemmingsplan mogelijk te maken omdat hiermee ook de groene waarden kunnen worden beschermd. Hierdoor zijn de uitgangspunten ook juridisch geborgd en blijft de ruimtelijke karakteristiek van de Mooieweg behouden.

1.2 Een m.e.r.-beoordelingsbesluit is niet noodzakelijk.

Er is een vormvrije m.e.r.-beoordeling (door een m.e.r.-beoordelingsbesluit) nodig voor besluiten of plannen voor activiteiten die voorkomen op de zogenoemde D-lijst bij het Besluit m.e.r, ook als de omvang onder de drempelwaarde blijft. Het gaat dan om de aanleg, wijziging of uitbreiding van een stedelijk ontwikkelingsproject met inbegrip van de bouw van winkelcentra of parkeerterreinen. Als er geen sprake is van een stedelijk ontwikkelingsproject is er ook geen m.e.r.-beoordelingsbesluit nodig.

Uit jurisprudentie volgt dat de vraag of iets een stedelijk ontwikkelingsproject is, afhankelijk is van de concrete omstandigheden van het geval. Hierbij wordt onder meer gekeken naar aspecten als de aard en omvang van de voorziene ontwikkeling. In het voorliggende bestemmingsplan gaat het om een binnenstedelijke ontwikkeling waarbij twee vrijstaande woningen worden toegevoegd. Bij deze ontwikkeling neemt het aantal verkeersbewegingen niet onevenredig toe en de ontwikkeling leidt niet tot een aantasting van het woon- en leefklimaat ter plaatse.

Gelet op het vorenstaande is de conclusie dat er geen sprake is van een stedelijk ontwikkelingsproject als bedoeld in het Besluit m.e.r. en is een m.e.r.-beoordelingsbesluit niet nodig.

2.1 De zienswijzen geven geen aanleiding om het bestemmingsplan te wijzigen.

Het ontwerpbestemmingsplan 'Chw Mooieweg 23' heeft van 24 augustus 2021 tot en met 4 oktober 2021 zes weken ter inzage gelegen. Tijdens deze periode is een zienswijze ingediend. In het zienswijzenrapport (bijlage 2a bij dit raadsvoorstel) is de zienswijze samengevat en beantwoord. De zienswijze geeft geen aanleiding om het omgevingsplan te wijzigen.

3.1 Een exploitatieplan is niet noodzakelijk.

De gemeente heeft met de eigenaar afspraken gemaakt over de grondexploitatie: er is een overeenkomst gesloten. Daarin is onder meer geregeld dat de eigenaar een financiële bijdrage aan de gemeente voldoet ter dekking van de gemaakte kosten zoals genoemd in de artikelen 6.2.3 t/m 6.2.5 Bro. Omdat het verhalen van de kosten van de grondexploitatie over de in het plan begrepen gronden met deze overeenkomst anderszins verzekerd is, is het maken van een exploitatieplan op grond van artikel 6.12 lid 2 Wro niet nodig.

Kanttekeningen en risico's

1.1 Niet van toepassing

Participatie

De eigenaar heeft uitgebreid gecommuniceerd met de omwonenden. Vanwege corona heeft hij twee keer bij alle omwonenden een folder met informatie over de plannen in de bus gedaan en gevraagd om een reactie, en er zijn met enkele direct omwonenden 1-op-1 gesprekken gevoerd. De meeste omwonenden staan positief tegenover de plannen. Eén buurman heeft aangegeven bang te zijn voor vermindering van uitzicht en waardevermindering van de woning. Met deze omwonende heeft een gesprek plaatsgevonden waarin het plan is toegelicht. De zorgen van de buurman waren hiermee niet weggenomen.
Voor de terinzagelegging van het ontwerpbestemmingsplan heeft de eigenaar de omwonenden hierover geïnformeerd. Er is tijdens de terinzagelegging een zienswijze ingediend.

Welzijn en perspectief

Het voorstel gaat over een particuliere ontwikkeling om op een perceel één woning te slopen en er drie te realiseren. Dit project is voor de aspecten 'welzijn en perspectief' niet relevant.

Financiën

Zie argument 3.1

Uitvoering

Na vaststelling van het bestemmingsplan door uw raad kunnen belanghebbenden nog zes weken beroep aantekenen tegen het bestemmingsplan bij de Afdeling Bestuursrechtspraak van de Raad van State.

Aangezien hier sprake is van een project waarop artikel 1.1 van de Crisis- en herstelwet (Chw) van rechtswege van toepassing is, kan de eventuele beroepsprocedure sneller worden doorlopen. Hierdoor is er eerder duidelijkheid over de status van het bestemmingsplan. De rechtsbescherming voor belanghebbenden is, met inachtneming van een aantal kleine onderdelen, gelijk. In de publicatie van het vastgestelde bestemmingsplan zal worden aangegeven dat de Chw van toepassing is. Hierdoor is het voor eventuele belanghebbenden op voorhand duidelijk dat deze wet van toepassing is.

Communicatie

De indiener van de zienswijze wordt schriftelijk geïnformeerd. Daarnaast vindt publicatie plaats via de Staatscourant en het digitale gemeenteblad.

Bijlagen

Stukken voor gemeenteraad

- 1a Vast te stellen bestemmingsplan 'Chw Mooieweg 23' -tekst
- 1b Plankaart bestemmingsplan 'Chw Mooieweg 23' NL.IMRO.0202.988-0301
- 1c Vast te stellen bestemmingsplan 'Chw Mooieweg 23' - bijlagen
- 2 BIJLAGE 1 bij raadsvoorstel - zienswijzerapport
- 3a Zienswijze (geanonimiseerd)

Ter inzage stukken voor gemeenteraad

- 3b Zienswijze (niet geanonimiseerd) -**Vertrouwelijk**

RAADSVOORSTEL

Besluit van

Zaaknummer 609854

DE RAAD VAN DE GEMEENTE ARNHEM;

gelezen het voorstel van burgemeester en wethouders van 23 november 2021, nummer: 609854;

overwegende dat:

a. het bestemmingsplan 'Chw Mooieweg 23' bouwplannen toelaat zoals bedoeld in artikel 6.2.1 van het Besluit ruimtelijke ordening;
b. het kostenverhaal samenhangende met deze bouwplannen op basis van een overeenkomst over grondexploitatie ex afdeling 6.4 Wro anderszins verzekerd is;
c. het bepalen van tijdvak of fasering zoals bedoeld in artikel 6.13, lid 1, onder c.4e en c.5e niet noodzakelijk is;
d. het stellen van eisen, regels of een uitwerking van regels als bedoeld in artikel 6.13, lid 2, onder b, c of d niet noodzakelijk is;
e. artikel 1.1 van de Crisis- en herstelwet (Chw) van toepassing is.

gelet op artikel 3.8 en 6.12, lid 2 van de Wet ruimtelijke ordening;

besluit:

1. Het bestemmingsplan 'Chw Mooieweg 23', zoals vervat in verbeelding NL.IMRO.0202.988-0301.gml met bijbehorende regels en toelichting, vast te stellen.
2. In de zienswijzen geen aanleiding te zien om het bestemmingsplan te wijzigen.
3. Geen exploitatieplan vast te stellen als bedoeld in artikel 6.12 van de Wet ruimtelijke ordening.

De griffier, De voorzitter,

GEMEENTE Arnhem

Chw
Moo
23

Cluster
Beleid en Regie, Gemeente Arnhem

Bestemmingsplan
Plan

GEMEENTE Arnhem

Colofon

Plan:	Chw Mooieweg 23
Gemeente:	Arnhem
Plannummer:	988
IMRO-identificatie:	NL.IMRO.0202.988-0301
Huidige status:	vastgesteld
Plantype:	bestemmingsplan
Locatie:	
Projectleider:	
Datum:	10-11-2021

Chw Mooieweg 23

Inhoudsopgave

Hoofdstuk1 Inleiding 7
1.1 Aanleiding 7
1.2 Situering en begrenzing plangebied 7
1.3 Opzet bestemmingsplan 8
1.4 Geldende plannen 9
1.4.1 Algemeen 9
1.4.2 Bestemmingen en aanduidingen 9
1.4.2.1 Algemeen
1.4.2.2 Wonen
1.4.2.3 Tuin
1.4.2.4 Waarde - Archeologie
1.4.2.5 Milieuzone - grondwaterbeschermingsgebied
1.4.3 Strijdigheid 10
1.5 Leeswijzer 10

Hoofdstuk2 Beschrijving plangebied 11
2.1 Inleiding 11
2.2 Ruimtelijke en functionele structuur 11
2.3 Verkeer en parkeren 13
2.4 Groenstructuur 13
2.5 Water 13
2.6 Monumenten en archeologie 13

Hoofdstuk3 Ruimtelijke- en programmatische aspecten van de ontwikkelingen 15
3.1 Inleiding 15
3.2 Uitgangspunten 15
3.2.1 Structuurvisie Arnhem 2020-2040 15
3.2.1.1 Algemeen
3.2.1.2 Wonen
3.2.1.3 Toetsing van het initiatief aan de Structuurvisie Arnhem 2020-2040
3.2.2 De Arnhemse Woonprincipes 2025 15
3.2.2.1 Algemeen
3.2.2.2 Woonprincipes 2025
3.2.2.3 Wonen, Welzijn en Zorg versus Langer Zelfstandig Wonen
3.2.2.4 Regionale woondeal
3.2.2.5 Toetsing van het initiatief aan de Arnhemse Woonprincipes 2025
3.2.3 Welstandsnota 2015 17
3.2.3.1 Algemeen
3.2.3.2 Beeldkwaliteitsparagraaf
3.2.3.3 Toetsing aan de Welstandsnota 2015
3.2.4 Groenbeleid 18
3.2.4.1 Groenvisie 2017-2035
3.2.4.2 Bomenplan 2020
3.2.4.3 Toetsing van het initiatief aan het groenbeleid
3.2.5 Gemeentelijk parkeerbeleid 18
3.2.5.1 Algemeen
3.2.5.2 Fiets

3.2.5.3 Openbaar vervoer
3.2.5.4 Parkeren
3.2.6 Energie en klimaat 19
3.2.6.1 Beleid
3.2.6.2 Energievisie
3.2.7 Stadsklimaat 20
3.2.8 Ontwikkelingen aan de Mooieweg 20
3.2.8.1 Algemeen
3.2.8.2 Streefbeelden
3.2.8.3 Randvoorwaarden
3.2.8.4 Toetsing van het initiatief aan de notitie Ontwikkelingen aan de Mooieweg
3.3 Ruimtelijke opzet en structuur 22
3.3.1 Ruimtelijke opzet 22
3.3.2 Bijgebouwen en bebouwingsvrije zones 23
3.3.3 Beeldkwaliteitseisen 24
3.3.3.1 Algemeen
3.3.3.2 Massa en vorm
3.3.3.3 Materiaal en kleurgebruik
3.3.3.4 Erfafscheidingen
3.4 Verkeer en mobiliteitsaspecten 25
3.4.1 Parkeren 25
3.4.2 Verkeer 25
3.4.3 Conclusie 25
3.5 Rijks- en provinciaal beleid 25
3.5.1 Nationale Omgevingsvisie (NOVI) 25
3.5.1.1 Algemeen
3.5.1.2 Vier prioriteiten
3.5.1.3 Afwegingsprincipes
3.5.1.4 Toetsing van het initiatief aan de NOVI
3.5.2 Ladder voor duurzame verstedelijking (art. 3.1.6, lid 2 Besluit ruimtelijke ordening) 26
3.5.2.1 Algemeen
3.5.2.2 Toetsing van het initiatief aan de Ladder voor Duurzame Verstedelijking
3.5.3 Omgevingsvisie Gelderland 27
3.5.3.1 Algemeen
3.5.3.2 Stadsregio Arnhem-Nijmegen
3.5.3.3 Sociaal economische vitaliteit en verstedelijking
3.5.3.4 Toetsing van het initiatief aan de Omgevingsvisie Gelderland
3.5.4 Omgevingsverordening Gelderland 28
3.5.4.1 Algemeen
3.5.4.2 Relevante artikelen
3.5.4.3 Toetsing van het initiatief aan de Omgevingsverordening Gelderland

Hoofdstuk4 Milieu- en omgevingsaspecten 31
4.1 Inleiding 31
4.2 Milieu- en omgevingsaspecten 31
4.2.1 Geluid 31
4.2.1.1 Wettelijk kader
4.2.1.2 Beleidsplan Geluid
4.2.1.3 Situatie plangebied
4.2.1.4 Conclusie geluid
4.2.2 Luchtkwaliteit 32

4.2.2.1 Beoordelingskader
4.2.2.2 Situatie plangebied
4.2.2.3 Conclusie
4.2.3 Hinder - milieuzonering 33
4.2.3.1 Algemeen
4.2.3.2 Gebiedstypen
4.2.3.3 Geurhinder van industriële bedrijven
4.2.3.4 Situatie plangebied
4.2.3.5 Conclusie
4.2.4 Hinder - geur 34
4.2.4.1 Algemeen
4.2.4.2 Situatie plangebied
4.2.5 Externe veiligheid 35
4.2.5.1 Wettelijk kader
4.2.5.2 Situatie plangebied
4.2.5.3 Conclusie
4.2.6 Groen en ecologie 37
4.2.6.1 Algemeen
4.2.6.2 Gebiedsbescherming
4.2.6.3 Soortenbescherming
4.2.6.4 Groenbeleid
4.2.6.5 Conclusie
4.2.7 Water 39
4.2.7.1 Beleid
4.2.7.2 Situatie plangebied
4.2.7.3 Conclusie
4.2.8 Bodem 40
4.2.8.1 Algemeen
4.2.8.2 Onderzoeksresultaten
4.2.8.3 Conclusie
4.2.9 Cultuurhistorie 41
4.2.9.1 Algemeen
4.2.9.2 Provinciaal beleid
4.2.9.3 Gemeentelijk beleid
4.2.9.4 Situatie plangebied
4.2.9.5 Conclusie
4.2.10 Archeologie 42
4.2.10.1 Algemeen
4.2.10.2 Gemeentelijk beleid
4.2.10.3 Situatie plangebied
4.2.10.4 Conclusie
4.2.11 Stadsklimaat 42
4.2.12 M.e.r.- toets 42
4.2.12.1 Kader
4.2.12.2 Situatie plangebied
4.3 Kabels, leidingen en straalpaden 44

Hoofdstuk5 Planbeschrijving en -verantwoording 45
5.1 Inleiding 45
5.2 Opzet van de regels 45
5.2.1 Inleidende regels 45
5.2.2 Bestemmingsregels 45

5.2.3	Algemene regels	46
5.2.4	Overgangs- en slotbepalingen	46
5.3	Verantwoording van de regels	46
5.3.1	Algemeen	46
5.3.2	Afzonderlijke bestemmingen	47
5.3.3	Groen	47
5.3.4	Tuin	47
5.3.5	Wonen	47
5.3.6	Waarde - Landschap	47
5.4	Handhaving	48
5.5	Exploitatie	48
Hoofdstuk6	**Procedure**	**49**
6.1	Vooroverleg	49
6.2	Terinzagelegging (ontwerp-bestemmingsplan)	49
Hoofdstuk1	**Inleidende regels**	**52**
Artikel 1	Begrippen	52
Artikel 2	Wijze van meten	55
Hoofdstuk2	**Bestemmingsregels**	**56**
Artikel 3	Groen	56
Artikel 4	Tuin	56
Artikel 5	Wonen	56
Artikel 6	Waarde - Landschap	58
Hoofdstuk3	**Algemene regels**	**60**
Artikel 7	Anti-dubbeltelregel	60
Artikel 8	Algemene bouwregels	60
Artikel 9	Algemene gebruiksregels	60
Artikel 10	Algemene aanduidingsregels	60
Artikel 11	Algemene afwijkingsregels	61
Artikel 12	Overige regels	62
Hoofdstuk4	**Overgangs- en slotregels**	**64**
Artikel 13	Overgangsrecht	64
Artikel 14	Slotregel	64

Bijlagen bij de toelichting

Bijlage 1 **Beleidsregels Natuurinclusief Bouwen**

Bijlage 2 **Quickscan Flora & Fauna en Boomeffectanalyse**

Bijlage 3 **Beeldkwaliteitsparagraaf**

Bijlage 4 **Akoestischonderzoek wegverkeerslawaai**

Bijlage 5 Watertoets

Bijlage 6 Verkennend bodemonderzoek

Bijlagen bij de regels

Bijlage 1 Boomeffectanalyse

Toelichting

bij het bestemmingsplan
'Chw Mooieweg 23'
(plannummer: NL.IMRO.0202.988-0301)

Hoofdstuk 1 Inleiding

1.1 Aanleiding

Aan de Mooieweg 23 in de wijk Rijkerswoerd, in het zuiden van Arnhem, bevindt zich een woonperceel met één vrijstaande woning en bijbehorende bouwwerken. Het voornemen is ter plaatse gefaseerd drie vrijstaande woningen te realiseren. Fase één voorziet hierbij in het realiseren van één vrijstaande woning in het westelijke deel van het plangebied. Fase twee voorziet in de sloop van de bestaande woning en het realiseren van twee nieuwe vrijstaande woningen in het oostelijke deel van het plangebied.
De voorgenomen ontwikkeling is niet in overeenstemming met het geldende bestemmingsplan "Bestemmingsplan Arnhem Zuid-Oost", aangezien de bouw- en gebruiksmogelijkheden voor het realiseren van in totaal drie woningen ontbreken. Een herziening van het bestemmingsplan is benodigd om het voornemen mogelijk te maken. Voorliggend bestemmingsplan voorziet hierin. Hierbij zal worden aangetoond dat de ontwikkeling in overeenstemming is met een 'goede ruimtelijke ordening'.

Waarom een 'Chw' plan?
Het ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties heeft onze gemeente aangewezen als experiment 'bestemmingsplan met verbrede reikwijdte' onder artikel 7g van het 'Besluit uitvoering Crisis- en herstelwet'. In een bestemmingsplan met verbrede reikwijdte kunnen meer regels over de fysieke leefomgeving worden opgenomen. In het bestemmingsplan 'Chw Gaardenhage' maken we gebruik van de mogelijkheden van de crisis en herstelwet door regels op te nemen in het kader van natuurinclusief bouwen.

1.2 Situering en begrenzing plangebied

Het plangebied bestaat uit het woonperceel Mooieweg 23 in Arnhem. In afbeelding 1.1 is de situering van het plangebied indicatief met rode cirkel ten opzichte van de directe omgeving weergegeven. Voor de exacte begrenzing wordt verwezen naar de bij dit bestemmingsplan behorende verbeelding.

Afbeelding 1.1: Ligging plangebied ten opzichte van de directe omgeving (Bron: PDOK)

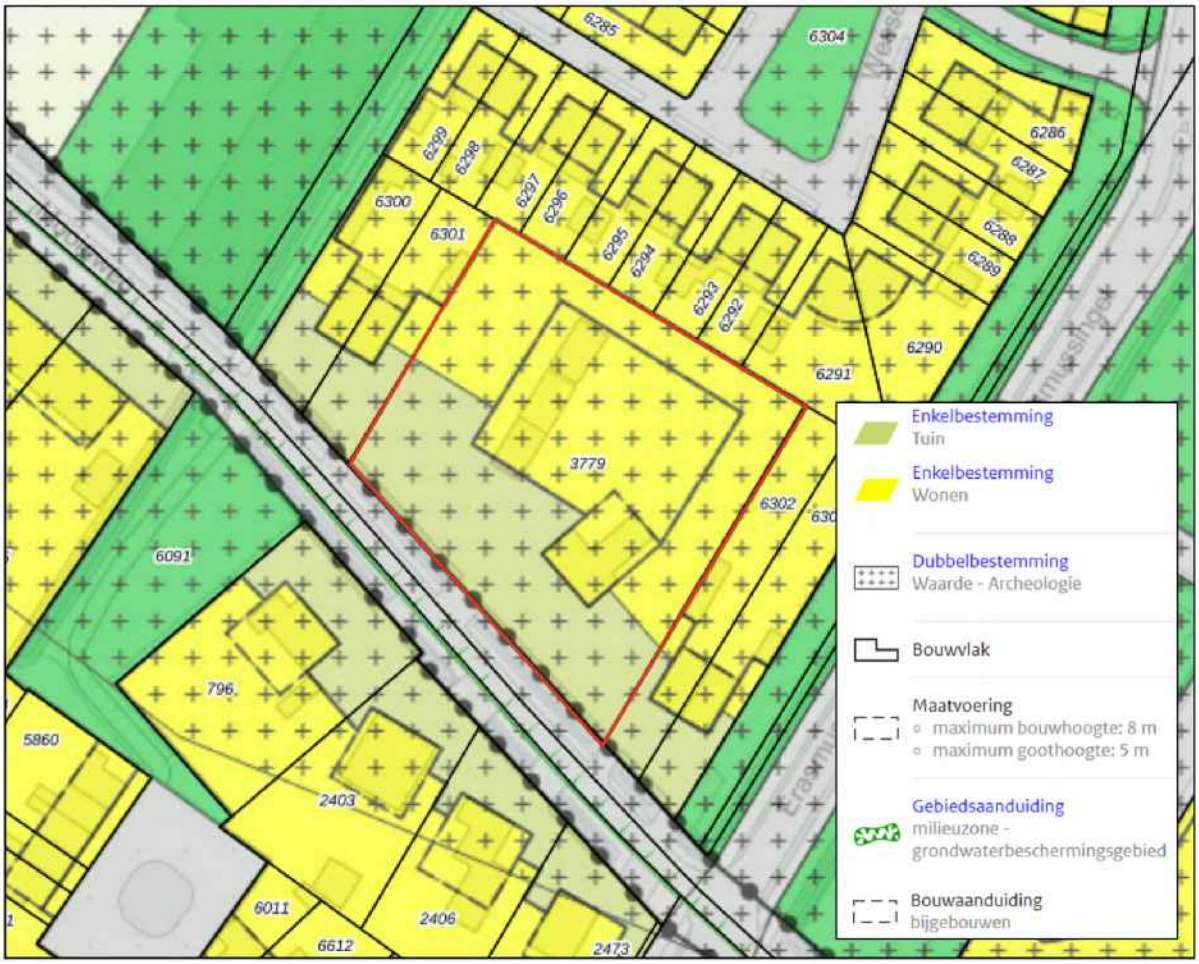
1.3 Opzet bestemmingsplan

Een bestemmingsplan bestaat uit een verbeelding en regels en gaat vergezeld van een toelichting. Op de verbeelding zijn de bestemmingen door middel van kleuren en tekens aangegeven. De regels bevatten de materiële inhoud van de bestemmingen. Deze bestemmingsplanonderdelen vormen tezamen het juridische toetsingskader voor ruimtelijke en functionele ontwikkelingen in het plangebied. De toelichting bevat met name de aan het plan ten grondslag liggende gedachten.
Dit plan is conform de Wro vormgegeven volgens de SVBP (Standaard voor vergelijkbare Bestemmingsplannen) 2012. De SVBP geeft voorschriften over inrichting van de kaart (kleuren en tekens) en de opbouw van de regels.
Diverse facetbelangen zijn door andere regelgeving gewaarborgd, bijvoorbeeld de Wabo, de Wet milieubeheer, de Huisvestingswet en de Erfgoedwet. Het is niet nodig dat het bestemmingsplan dezelfde waarborgen nogmaals schept.

1.4 Geldende plannen

1.4.1 Algemeen

Het plangebied ligt binnen de begrenzing van het "Bestemmingsplan Arnhem Zuid-Oost", dat op 4 juli 2011 door de gemeenteraad van Arnhem is vastgesteld. Daarnaast ligt het plangebied ook in de bestemmingsplannen "Facetplan parkeren" en "Facetplan woningsplitsing en verkamering". Deze facetplannen voorzien in een juridisch-planologische doorvertaling van het gemeentelijke parkeerbeleid en het gemeentelijke beleid ten aanzien van woningsplitsing en verkamering. Relevante regels uit deze facetplannen worden in voorliggend bestemmingsplan overgenomen, maar verder is met name het bestemmingsplan "Bestemmingsplan Arnhem Zuid-Oost" relevant. In afbeelding 1.2 is een uitsnede van de verbeelding van bestemmingsplan opgenomen. Het plangebied is indicatief met rode lijn weergegeven.

Afbeelding 1.2: Uitsnede verbeelding "Bestemmingsplan Arnhem Zuid-Oost" (Bron: ruimtelijke plannen)

1.4.2 Bestemmingen en aanduidingen

1.4.2.1 Algemeen

Op basis van het "Bestemmingsplan Arnhem Zuid-Oost" is het plangebied voorzien van de bestemmingen 'Wonen', 'Tuin' en 'Waarde - Archeologie' en de gebiedsaanduiding 'milieuzone - grondwaterbeschermingsgebied'. Binnen de woonbestemming is ter plaatse van de huidige woning de maatvoeringsaanduing 'maximum bouwhoogte: 8 m, maximum goothoogte: 5 m' opgenomen. Daarnaast is een bouwvlak en de bouwaanduiding 'bijgebouwen' opgenomen.

1.4.2.2 Wonen

De voor 'Wonen' aangewezen gronden zijn onder andere bestemd voor het wonen en daaraan ondergeschikt voor groen- en speelvoorzieningen, buurtwegen, woonstraten en andere voorzieningen ten behoeve van het verkeer en verblijfsgebieden.
Op de voor 'Wonen' aangewezen gronden mogen, met inachtneming van de aangegeven maximumbouwhoogten en voor zover aangegeven de maximumgoothoogten uitsluitend de in de gegeven bestemming passende hoofdbebouwing, aan- of uitbouwen, bijgebouwen en andere binnen de bestemming passende bouwwerken worden gebouwd.
Ter plaatse van de aanduiding 'bijgebouwen' mogen aan- en uitbouwen aan de hoofdbebouwing en bijgebouwen worden gebouwd. De oppervlakte aan aan- en uitbouwen aan de hoofdbebouwing en aan bijgebouwen is afhankelijk van de oppervlakte van het gebied met de aanduiding 'bijgebouwen'.
In de algemene regels is bepaald dat, indien er een bouwvlak aanwezig is, uitsluitend binnen een bouwvlak gebouwd mag worden.

1.4.2.3 Tuin

De voor 'Tuin' aangewezen gronden zijn bestemd voor groenvoorzieningen ten behoeve van aangrenzende (woon)bestemmingen. De gronden mogen niet worden bebouwd.

1.4.2.4 Waarde - Archeologie

De voor 'Waarde - Archeologie' aangewezen gronden zijn, behalve voor de daar voorkomende bestemmingen, mede bestemd voor bescherming van aanwezige of naar verwachting aanwezige archeologische waarden.

1.4.2.5 Milieuzone - grondwaterbeschermingsgebied

Ter plaatse van de aanduiding Milieuzone - grondwaterbeschermingsgebied zijn de gronden naast de overige aangegeven bestemmingen tevens bestemd voor de bescherming van de kwaliteit van het grondwater ten behoeve van de drinkwatervoorziening. Ter plaatse mogen geen bouwwerken dieper dan 4 meter worden gebouwd.

Opgemerkt wordt dat de procincie het grondwaterbeschermingsgebied in haar verordening heeft aangepast, waardoor het plangebied niet meer binnen het grondwaterbeschermingsgebied ligt. Deze gebiedsaanduiding wordt dan ook niet overgenomen in voorliggend bestemmingsplan.

1.4.3 Strijdigheid

Het realiseren van drie vrijstaande woningen is niet in overeenstemming met de bouw- en gebruiksregels van het geldende bestemmingsplan. Voorliggend bestemmingsplan voorziet in de gewenste juridisch planologische kaders. In deze toelichting zal aangetoond worden dat de voorgenomen ontwikkeling in overeenstemming is met een goede ruimtelijke onderbouwing.

1.5 Leeswijzer

Na deze inleiding wordt in hoofdstuk 2 op de bestaande situatie van het plangebied ingegaan. Hoofdstuk 3 bevat een beschrijving van de uitgangspunten, de ruimtelijke en programmatische aspecten van de gewenste ontwikkeling en het rijks- en provinciaal beleid. In hoofdstuk 4 komen de relevante milieu- en omgevingsthema's aan bod. Hoofdstuk 5 bevat een beschrijving van de plansystematiek. Ten slotte wordt in hoofdstuk 6 op de procedure ingegaan.

Hoofdstuk 2 Beschrijving plangebied

2.1 Inleiding

In dit hoofdstuk wordt eerst ingegaan op de huidige ruimtelijke en functionele structuur in en om het plangebied. Vervolgens wordt ingegaan op de aspecten verkeer en parkeren, monumenten en archeologie, groenstructuur en tot slot water.

2.2 Ruimtelijke en functionele structuur

Het plangebied ligt in de wijk Rijkerswoerd aan de Mooieweg 23. Rijkerswoerd is gebouwd als de laatste wijk binnen de grenzen van de compacte stad in Arnhem-Zuid, ten oosten van de Nijmeegseweg en ten zuiden van Vredenburg. Het is een multifunctionele woonwijk, met scholen, een sportcomplex, een veelzijdig voorzieningencentrum, scholen, groen, recreatieve voorzieningen en een bedrijventerrein. De wijk is aangesloten op de zich langs de Burgemeester Matsersingel uitstrekkende stedelijke zone van het zuidelijke stadsdeel en wordt, net als andere wijken van Arnhem, omgeven door groen.
De ruimtelijk-functionele structuur van de omgeving van het plangebied kenmerk zich vooral door woonbebouwing en groenpercelen. Het plangebied wordt aan de noord-, oost- en westzijde door woonpercelen begrensd. Aan de zuidzijde van het plangebied wordt het plangebied door de Mooieweg begrensd.
Het plangebied heeft een oppervlakte van circa 4.150 m^2 en bestaat qua bebouwing uit een woning met aanbouw en twee bijgebouwen met een oppervlakte van circa 180 m^2. De bebouwing bevindt zich in het oostelijke deel van het plangebied. Alle aanwezige bebouwing bestaat uit een bouwlaag met een kap. Rondom de aanwezige bebouwing is erfverharding aanwezig. Het plangebied wordt door middel van één in- en uitrit op de Mooieweg ontsloten.
Het westelijke deel van het plangebied bestaat uit gazon. Verder is het bestaande erf ruim voorzien van bomen en overig opgaand groen.
In afbeelding 2.1 is een luchtfoto van het plangebied opgenomen. Afbeelding 2.2 bevat een vogelvlucht. Afbeelding 2.3 bevat een straatbeeld vanaf de Mooieweg.

Afbeelding 2.1: Luchtfoto huidige situatie (Bron: PDOK)

Afbeelding 2.2: Vogelvlucht plangebied (Bron: Buro Hofstede)

Afbeelding 2.3: Straatbeeld Mooieweg (Bron: Google Streetview)

2.3 Verkeer en parkeren

Het plangebied ligt aan de Mooieweg, een rustige woonstraat met een snelheidsregime van 30 km/uur. Ten zuidoosten van het plangebied bevindt zich de ontsluitingsweg van het gebied, de Erasmussingel. Dit betreft een woonstraat zonder aangewezen voet-, fiets- en parkeervoorzieningen. De weg heeft het van oudsher landelijk karakter behouden met een smal wegprofiel met bermen en sloten.

2.4 Groenstructuur

Binnen het plangebied zijn bomen en ander opgaand groen aanwezig. Ten behoeve van het voornemen is een boomeffectanalyse, als onderdeel van de quickscan flora en fauna uitgevoerd, waarin is ingegaan op de bestaande bomen en de kwaliteit van de bomen. Zie hiervoor hoofdstuk 9 van de als bijlage 2 bijgevoegde Quickscan flora & fauna en Boomeffectanalyse. In de huidige situatie is circa 1440 m^2 van de gronden voorzien van een tuinbestemming.

2.5 Water

Er bevindt zich in en direct rondom het plangebied geen oppervlaktewater. Het maaiveld bevindt zich volgens het Actueel Hoogtebestand Nederland op een hoogte van circa 9,5 meter +NAP. Het grondwater bevindt zich op circa 88 centimeter beneden maaiveld. De regionale grondwaterstroming is noordwestelijk.

2.6 Monumenten en archeologie

De bestaande bebouwing in het plangebied is niet aangemerkt als rijks- of gemeentelijke monumenten en zijn niet karakteristiek of anderszins beschermingswaardig. Voor een nadere toelichting hierop wordt verwezen naar paragraaf 4.2.9 en 4.2.10.

Hoofdstuk 3 Ruimtelijke- en programmatische aspecten van de ontwikkelingen

3.1 Inleiding

In hoofdstuk 2 is een beschrijving van de bestaande situatie in en om het plangebied gegeven. In dit hoofdstuk wordt ingegaan op de concrete ontwikkeling binnen het plangebied en de uitgangspunten die naar aanleiding van de analyse zijn opgesteld.

3.2 Uitgangspunten

3.2.1 Structuurvisie Arnhem 2020-2040

3.2.1.1 Algemeen

Het gebruik van de ruimte in een stad verandert voortdurend. De gemeentelijke structuurvisie is een belangrijk kader voor het beoordelen en entameren van ruimtelijke initiatieven en plannen in de stad. In december 2012 is de Structuurvisie Arnhem 2020 met doorkijk 2040 vastgesteld door de gemeenteraad. De structuurvisie benoemt de belangrijkste principes voor het ruimtelijk ontwikkelingsperspectief van de stad en geeft een uitwerking van dit perspectief zowel naar een aantal thema's als naar gebieden in de stad, de zogenaamde 'koersgebieden'. Het plangebied maakt geen deel uit van een 'koersgebied'.
In voorliggend geval is met name het thema 'Wonen' relevant.

3.2.1.2 Wonen

Nederland krijgt in de toekomst te maken met twee belangrijke demografische ontwikkelingen die met elkaar samenhangen: vergrijzing en bevolkingskrimp. Demografische ontwikkelingen treden niet overal in gelijke mate op. De regionale verschillen in bevolkingsopbouw zullen binnen Nederland groter worden. In Arnhem is voor de komende periode nog groei voorzien. De gemeentelijke bevolkingsprognoses en de gegevens van het Woningbouw Kompas laten het volgende beeld zien. Voor de periode tot circa 2030 is sprake van een behoefte aan bruto 12.000 nieuw te bouwen woningen, inclusief vervanging en sloop. De feitelijke realisatie in de komende jaren hangt af van de afzetkansen op de markt. Vanaf 2030 is de verwachting dat de groei zal afvlakken en mogelijk zal omslaan naar een daling van de bevolking in Arnhem. Nieuwbouwprogramma's zullen dan vooral bestaan uit vervangende nieuwbouw. Dit zijn geen harde getallen. Het geeft de verwachting weer naar huidige inzichten met een inschatting van het bouwvolume dat gedurende deze periode afgezet kan worden op de Arnhemse woningmarkt. Er zal regelmatig worden herijkt.

3.2.1.3 Toetsing van het initiatief aan de Structuurvisie Arnhem 2020-2040

De voorgenomen ontwikkeling voorziet in het toevoegen van 2 woningen op een bestaand woonperceel. Hiermee wordt enerzijds tegemoetgekomen aan de kwantitatieve woningbouwbehoefte. Daarnaast voorziet het bestemmingsplan in het realiseren van twee extra vrijstaande woningen die voor doorstroming op de woningmarkt zorgen, waardoor andere bestaande woningen weer vrij komen voor andere doelgroepen (bijvoorbeeld starters en (jonge) gezinnen). Geconcludeerd wordt dat het plan in overeenstemming is met de 'Structuurvisie Arnhem 2020-2040'.

3.2.2 De Arnhemse Woonprincipes 2025

3.2.2.1 Algemeen

In 'De Arnhemse Woonprincipes 2025' en het Plan van Aanpak: Woningbouwontwikkeling is opgenomen welke strategische koers we volgen die er zorg voor moet dragen dat Arnhem ook in de toekomst een aantrekkelijke woonstad blijft waar het voor iedereen aantrekkelijk is om te wonen.

Het Plan van Aanpak: Woningbouwontwikkeling bevat de marsroute over hoe we de komende jaren de woningbouw vorm willen geven. Om beschikbaarheid en betaalbaarheid van woningen in Arnhem op peil te houden moeten er meer woningen worden gerealiseerd de komende jaren. Dit geldt voor alle soorten woningen en voor alle doelgroepen: aantrekkelijke levensloopbestendige woningen voor ouderen, woningen voor kleine huishoudens, sociale woningbouw in goedkoop en betaalbare segment, de

middenhuurcategorie en het hogere segment.

3.2.2.2 Woonprincipes 2025

De onderstaande vier pijlers vormen de hoofddoelen van de Arnhemse Woonprincipes:

1. Duurzaam betaalbaar; hierbij zorgen we dat er voor elk inkomen voldoende passende sociale en betaalbare woningen beschikbaar zijn. Daarbij sturen we niet alleen op aantallen, maar streven we ook naar een goede prijskwaliteit en op de duurzaamheid van woningen in de nieuwbouw en in de bestaande woningvoorraad.
2. Levensloopgeschikt wonen; door meer levensloopgeschikte woningen aan de voorraad toe te voegen én bestaande woningen aan te passen of op te plussen, kunnen we mensen, gezond of beperkt, in verschillende levensfases van hun leven, een passende woonplek blijven bieden in Arnhem.
3. Aantrekkelijke woonstad; Arnhem heeft door zijn centrale ligging een bijzondere ruimtelijke en groene kwaliteit. Met de binnenstad, de Rijn en stadsparken in combinatie met wonen, leren, werken en verblijven maakt het de stad vitaler. Arnhem wil een aantrekkelijke woonstad zijn en blijven voor haar huidige inwoners, maar ook meer studenten en midden en hoge inkomens aan zich binden door het bieden van aantrekkelijke, levendige of bijzondere woonmilieus.
4. Wijken met identiteit; Elke wijk heeft zijn eigen herkenbare identiteit die recht doet aan de beleving van haar inwoners. Met deze variëteit wil de stad inzetten op een duurzame woon- en leefomgeving waar bewoners trots zijn op hun wijk, waar ze zich thuis en ook zelf verantwoordelijk voor voelen. Dat palet van eigen identiteit en karakters van wijken draagt bij aan de aantrekkingskracht van Arnhem als woonstad

3.2.2.3 Wonen, Welzijn en Zorg versusLanger Zelfstandig Wonen

Er ligt op het gebied van Wonen, Welzijn en Zorg een stevige fysieke huisvestingsopgave. Door meer levensloopgeschikte woningen aan de voorraad toe te voegen én bestaande woningen preventief aan te passen of op te plussen, kunnen we mensen, gezond of beperkt, in verschillende levensfases van hun leven, een passende woonplek blijven bieden.. We faciliteren het (langer) zelfstandig wonen, door in de directe of nabije woonomgeving mogelijkheden te scheppen dat arrangementen van (thuis)zorg, begeleiding, ondersteuning of andere vormen van dienstverlening en welzijnsvoorzieningen kunnen worden geboden.

3.2.2.4 Regionale woondeal

Het Rijk, de provincie Gelderland en 18 gemeenten hebben afspraken gemaakt om samen snel meer woningen te bouwen in de regio Arnhem-Nijmegen. De afgelopen jaren is de regio als geheel en de steden Arnhem en Nijmegen in het bijzonder, snel gegroeid. De prognoses tot 2030 en 2040 laten zien dat deze groei doorzet en dat de woningtekorten oplopen. Ook zijn de complexe leefbaarheidsopgaven, de strategische ligging en de groene ambities van de regio mede aanleiding geweest voor het sluiten van een Woondeal.

De Woondeal moet ervoor zorgen dat er sneller en meer betaalbare huur- en koopwoningen worden bijgebouwd. Het versterken van het groene profiel en ook het bereikbaar houden van de regio zijn daarbij belangrijke uitgangspunten. Daarnaast wordt ingezet op het verbeteren van de leefbaarheid en veiligheid.

3.2.2.5 Toetsing van het initiatief aan de Arnhemse Woonprincipes 2025

Dit bestemmingsplan voorziet in de mogelijkheid om binnen het plangebied twee extra vrijstaande woningen te realiseren. Met het voornemen worden geschikte woningen voor een brede doelgroep gerealiseerd. Het plan draagt daarnaast bij aan het tot stand brengen van doorstroming op de woningmarkt, waardoor andere woningen weer vrijkomen voor andere doelgroepen. De woningen voldoen aan de geldende duurzaamheidscriteria en zijn daarnaast levensloopbestendig te maken.
Al met al wordt geconcludeerd dat het voornemen in overeenstemming is met de Arnhemse Woonprincipes 2025.

3.2.3 Welstandsnota 2015

3.2.3.1 Algemeen

D

e Arnhemse Welstandsnota is in 2015 vastgesteld. Arnhem is een aantrekkelijke stad om te wonen en te verblijven. Het uiterlijk van de stad draagt daar aan bij. De gemeente wil dat zo houden. Vanuit het oogpunt dat nieuwe bouwwerken in zijn algemeenheid moeten passen in hun omgeving vormt de bestaande stad het referentie- en inspiratiekader. Voor de meest voorkomende bouwwerken zijn in deze nota gebiedsgerichte criteria opgenomen. Deze criteria zijn per gebied ('géén toets', 'lichte toets' en 'zware toets') anders.

3.2.3.2 Beeldkwaliteitsparagraaf

Ten behoeve van de voorgenomen ontwikkeling is een beeldkwaliteitsparagraaf opgesteld die als aanvulling op de gemeentelijke welstandsnota zal dienen. De beeldkwaliteitsparagraaf is als bijlage 2 bijgevoegd.

3.2.3.3 Toetsing aan de Welstandsnota2015

Bij de aanvraag omgevingsvergunning voor het bouwen zal het ontwerp van de bebouwing worden getoetst aan de opgestelde beeldkwaliteitsparagraaf. Op voorhand wordt geen belemmering verwacht, aangezien het plan zich qua maat en schaal in de omgeving voegt.

3.2.4 Groenbeleid

3.2.4.1 Groenvisie 2017-2035

De Groenvisie gaat over het Groen-blauw raamwerk, de stedelijke hoofdgroenstructuur, vertaald in doelen, ambities en ontwikkelopgaven. Dit Groen-blauw raamwerk van de stad bepaalt het gezicht van de stad en de aantrekkelijkheid van uiteenlopende woon- en recreatiemilieus. Het gaat daarbij om de waarden vanuit landschap, cultuurhistorie, ecologie, water en recreatief gebruik op gemeente en op particuliere terreinen.
Aan groen worden de laatste jaren steeds meer waarden en kwaliteiten toegekend. Zo ook aan het Arnhemse groen. Daarbij valt te denken aan gezondheid, klimaat (verminderen van hitte en van wateroverlast), milieu (verbeteren luchtkwaliteit), stadslandbouw, dierenwelzijn, toerisme en sport en bewegen. Het groen biedt ruimte voor een gezonde, leefbare, aantrekkelijke en daarmee ook toekomstbestendige woon- en werkomgeving.
De Groenvisie legt niet alleen het groen-blauw raamwerk vast, dus de stedelijke hoofdgroenstructuur, maar geeft ook richting aan het belang van groen in de wijken, zodat initiatieven de waarden van het groen (landschap, biodiversiteit, gezondheid, waterbuffering, koelte) niet aantasten maar juist versterken.
Zij vormt daarmee een basis voor de vertaling naar de (planologische) bescherming van waardevolle gebieden en waardevolle bomen in de bestemmingsplannen.
De visie zorgt voor een actualisatie van de Arnhemse regels met betrekking tot groencompensatie.
In de Groenvisie zijn nu de actuele Arnhemse regels groencompensatie 2017 opgenomen. Uitgangspunt blijft dat de totale groenbalans in de stad neutraal moet blijven of toeneemt. Moet er toch groen verdwijnen, dan wordt dat gecompenseerd. Eerst kwantitatief, dan kwalitatief en als laatste financieel. Bij financiële compensatie wordt de waarde van het groen en de boomopstanden gestort in het Groenfonds.
Het provinciale beleid met betrekking tot groencompensatie heeft betrekking op bos binnen het Gelderse Natuurnetwerk. Daar waar de provinciale compensatieregels gelden treden de gemeentelijke terug.

3.2.4.2 Bomenplan 2020

Het bomenplan is een uitwerking van de Groenvisie. Onderdeel van dit plan is het jaarlijks aanplanten van nieuwe bomen en bos. Deze nieuwe bomen leveren een belangrijke bijdrage aan het klimaatbestendiger maken van Arnhem.

3.2.4.3 Toetsing van het initiatief aan het groenbeleid

In voorliggend geval worden de landschappelijke waarden beschermd door het opnemen van de dubbelbestemming Waarde - Landschap. Hierdoor worden onder meer de gebiedseigen bomen die in goede staat verkeren beschermd en is een vergunningstelsel opgenomen om deze bomen te kappen. De voorgenomen ontwikkeling is daarmee in overeenstemming met het gemeentelijke groenbeleid.

3.2.5 Gemeentelijk parkeerbeleid

3.2.5.1 Algemeen

De gemeente Arnhem heeft haar verkeersbeleid op hoofdlijnen verwoord in de Structuurvisie Arnhem 2020-2040. Voor mobiliteit biedt de structuurvisie een ruimtelijk ontwikkelingsperspectief. Arnhem streeft naar een duurzame bereikbaarheid in een aantrekkelijke en veilige stad. Vooral in de bestaande stad geldt daarbij het principe: eerst de bestaande verkeersruimte beter benutten en pas daarna zoeken naar mogelijkheden tot uitbreiding van de (auto)verkeersruimte. De inzet van slim ruimtegebruik, voor versterking van fiets en openbaar vervoer, aangevuld met spitsmijdende maatregelen moet Arnhem de komende jaren bereikbaar houden.

3.2.5.2 Fiets

De Accentnota Fiets is in januari 2020 vastgesteld en gebruikt de Beleidsnota Fietsverkeer uit 2012 als fundament voor een vernieuwde fietsambitie, met volop ruimte voor nieuwe ontwikkelingen, nieuwe accenten en aanscherping van beleid. Nieuwe ontwikkelingen die gaan over de richting waarin de stad zich ontwikkeld, de betekenis van de fiets in de stad van de toekomst en over de vertaling van de grote stedelijke opgaven.

De doelen van deze fietsambitie zijn:
- meer fietsgebruik
- betere ontsluiting van stedelijke bestemmingen voor alle inwoners van de stad
- de binnenstad beter bereikbaar en aantrekkelijker maken voor fiets
- inspelen op de trend van toenemende stedelijke verdichting en urbanisatie
- het verduurzamen en toekomstvast maken van het stedelijk vervoersnetwerk
- het beïnvloeden van duurzaam stedelijk verplaatsingsgedrag.

3.2.5.3 Openbaar vervoer

In december 2018 zijn door de gemeenteraad het HOV-Actieplan en de Stadsnetten-visie vastgesteld. Deze twee beleidsdocumenten voor het openbaar vervoer hebben tot doel om de aantrekkelijkheid en concurrentiekracht van het stedelijk en regionaal OV te vergroten. Om daarmee de bereikbaarheid en economische aantrekkelijkheid van de regio en de steden te verbeteren. Het openbaar vervoer wordt toekomstvast door een kwaliteitsslag met als maatregelen:
- een netwerk van Hoogwaardig Openbaar Vervoer
- een mobiliteit te bieden voor iedereen
- een emissieloos openbaar vervoer door middel van Trolley 2.0.

3.2.5.4 Parkeren

Voor het onderdeel parkeren gelden beleidsregels en het bestemmingsplan Facetplan Parkeren parkeernormen. Deze zijn opgenomen in de Beleidsregels voor toepassing van artikel 2.5.30 van de Bouwverordening gemeente Arnhem 2003' In paragraaf 3.4.1 wordt getoetst aan het beleid en daarbij behorende parkeernormen.

3.2.6 Energie en klimaat

3.2.6.1 Beleid

Nieuwe gebouwen en woningen moeten volgens landelijke regelgeving voldoen aan het Bouwbesluit. In het bouwbesluit worden de energieprestaties voor nieuwe gebouwen en woningen fasegewijs aangescherpt. Vanaf 1 januari 2021 moeten alle nieuwe gebouwen en woningen in Nederland bijna energieneutrale gebouwen (BENG) zijn. Dit vloeit voort uit het Energieakkoord voor duurzame groei en uit de Europese richtlijn EPBD. Verder geldt er per 1 juli 2018 voor nieuwbouw van alle soort gebouwen een verbod voor het aansluiten op het aardgasnet.
De gemeente Arnhem heeft hoge ambities op het gebied van energie en duurzaamheid. De ambities, koers en actieprogramma zijn vastgesteld in het programma ‘New Energy made in Arnhem 2020-2030’ (vastgesteld op 29 januari 2020). Arnhem wil een actieve regierol innemen bij de energietransitie in de wijken. De uitgangspunten en aanpak zijn vastgesteld in ‘De Arnhemse aanpak van de wijkgerichte energietransitie’ (vastgesteld op 17 april 2019).

3.2.6.2 Energievisie

Arnhem verplicht ontwikkelaars tot het opstellen van een energievisie bij nieuwbouw van meer dan 50 woningequivalenten. Er zijn vele opties voor duurzame energie. Vanwege de wetswijziging per 1 juli 2018 moeten al deze opties zonder aardgas worden gerealiseerd. De gemeente hanteert de volgende voorkeursvolgorde inzake de ambities voor nieuwbouw.
1. Energieneutraal;
2. Bijna energieneutraal (BENG);
3. Conform eisen bouwbesluit.

De gemeente Arnhem vraagt de ontwikkelende partij om samen met andere eigenaren (bestaande en toekomstige) in het (aangrenzende) gebied te onderzoeken of een collectieve warmteoplossing tot de mogelijkheid behoort. Dit met als doel een deel van de omliggende bestaande gebouwen ook van het aardgas af te halen.

3.2.7 Stadsklimaat

In de Structuurvisie 2020-2040 (vastgesteld december 2012) is de gemeentelijke ambitie verwoord om Arnhem klimaatbestendig te maken onder alle weersomstandigheden. Voor nu en in de toekomst, onder invloed van de klimaatverandering, wordt tenminste gestreefd naar prettig toeven binnen- en buitenshuis en het vermijden van ongewenste gezondheidsrisico's. Voor hitte ligt de nadruk op de toename in de toekomst van het aantal zomerse en zelfs tropische dagen. In het realiseren van een prettig stadsklimaat wil de gemeente optimaal gebruik maken van de (huidige) gunstige uitgangssituatie van natuurlijke luchtstromen die van de hoger gelegen stadsranden en vanuit de rivierzone de stad in stromen en zorgen voor koeling en tevens een goede luchtkwaliteit. Ook het groene karakter van de stad draagt daaraan in grote mate bij.
De opwarming van de stad tijdens warme, tropische dagen doet zich voor in de dichtbebouwde stenige gebieden met veel gebouwvolume, verharding en weinig groen. In de Hittekaart van Arnhem is de gevoeligheid van de stad voor opwarming weergegeven. Bepaalde delen van de stad hebben een verhoogde kans op opwarming (stedelijke hitte-eilanden), wat ongewenste gevolgen voor het woon- en leefmilieu en het functioneren van deze gebieden kan hebben. De Arnhemse binnenstad en directe omgeving is zo'n gebied (zie klimaatkaart rode gebieden).
Het plangebied ligt op de Hittekaart van Arnhem in dat deel van de stad dat gevoelig is voor opwarming tijdens langdurige perioden van hitte (oranje tot rood gebied op de Hittekaart). De locatie is daarmee een gebied met een hoge prioriteit om het stadsklimaat ter plekke te verbeteren. De gemeente Arnhem streeft bij ontwikkelingen in deze gebieden naar anticiperende maatregelen om het stadsklimaat ter plekke te verbeteren. Het stadsbestuur heeft deze ambitie in 2014 aangescherpt door te bepalen dat hitteplekken moeten worden bestreden door een effectieve inzet van groen op daken en gevels van gebouwen maar ook op de grond als (bv) bomen. Wordt bij herontwikkeling hiermee geen rekening gehouden dan is de kans groot dat het (locale) stadsklimaat op de locatie verslechterd met gevolgen voor de toekomstige gebruikers en bewoners van het gebied.

3.2.8 Ontwikkelingen aan de Mooieweg

3.2.8.1 Algemeen

De verdichtingsdruk, onder andere door kavel-splitsing, aan de Mooieweg is een zorgpunt voor het behoudvan deze karakteristieke lintbebouwing. Hierdoor slibt de open bufferzone geleidelijk aan dicht, en blijven de karakteristieke ruimtelijke structuren niet meer herkenbaar.

3.2.8.2 Streefbeelden

De linten zijn smalle verharde wegen met één- of tweezijdige agrarische laanbeplanting (met name knotwilgen en fruitbomen), bloemrijke bermen en smalle sloten met steile oevers. Door het oorspronkelijke beeld van wegen met erven van boerderijen, fruitboomgaarden en weitjes, is het karakter intiem en kleinschalig.
De lange rechte wegen vormen zichtassen en doorkijken tot buiten de stad. Meestal hebben ze een langzaam-verkeersfunctie als doorgaande fietsroute. Behalve de oude wegen naar het voormalige dorp Elden: deze hebben hun ontsluitingsfunctie voor het dorp behouden. Langs de linten liggen wijk- en buurtparken en concentratiepunten van voorzieningen als buurtcentra, scholen en winkelcentra.
Het streven is herkenbaarheid van het oorspronkelijke karakter en een goede inpassing in het stedelijk weefsel. Dat wil zeggen dat zoveel mogelijk voorkanten en landschappelijke ruimtes gericht zijn naar de linten. De linten hebben een ecologische functie als corridor. Waternatuur is een kenmerkend onderdeel. Langs een aantal linten liggen poelen.
Er zijn verschillende linten te onderscheiden:

- *type a*

Oude linten met als functie een doorgaande fietsroute. Deze hebben een smal profiel met een laanbeplanting van knotbomen (kom) of fruitbomen (oeverwal) en worden begeleid door een kruidenrijke berm en een smalle sloot met steile oevers.

- *type b*

Oude linten die als functie ontsluitingsweg hebben. Deze hebben een profiel van een gewone weg, met een laanbeplanting van bomen van de 1e of de 2e orde, van een landschappelijke soort. Het lint wordt begeleid door smalle sloten met steile oevers en kruidenrijke bermen. De bermen worden vaak gebruikt als trottoir. De voorzijde van de woningen is gericht naar de weg.

De linten manifesteren zich als herkenbare en ruime groenstructuren in de wijk. Het beeld en beheer is landschappelijk en natuurlijk.
Sommige aangrenzende ruimtes hebben nog het oorspronkelijke agrarische karakter en gebruik.
De linten hebben ruimtelijke voorrang op de andere lijnen die zij kruisen.
Dat wil zeggen dat bij kruisingen de beeldkarakteristiek van de linten leidend is. De linten worden natuurlijk beheerd. De Mooieweg is een lint van zowel type a als type b.

3.2.8.3 Randvoorwaarden

Voor het behoud van de 'leesbaarheid' van het oorspronkelijke historische landschap, en voor het (relatieve) behoud van de karakteristiek van de Mooieweg als agrarische weg (open losstaande bebouwing op grote percelen), is de ruimtelijke herkenbaarheid van de Mooieweg en de stedelijke woonbebouwing vormgegeven door deze structuren los van elkaar gehouden.
Dit door een relatief 'open' landschappelijke bufferzone tussen de lintbebouwing van de Mooieweg en de nieuwe woonwijkverkavelingen aan de noord- en zuidzijde van de Mooieweg te behouden.
Ruimtelijk is er een verschil tussen de zuid- en noordzijde van de Mooieweg.

Voor ontwikkelingen aan de noordzijde van de Mooieweg geldt het volgende:

- Bij kavelsplitsing zal de nieuwe kavel en de bestaande kavel elk een minimaal oppervlak van 950 m^2 moeten hebben en waarbij op de nieuwe kavel de bebouwing, hoofdgebouw en de aan- en bijgebouwen maximaal 15% van de kavel beslaat (Mooieweg 11). Deze oppervlakte en bebouwingsdichtheid zorgt ervoor dat de kavel niet dichtslibt en in lijn is met de bestaande bebouwingskorrel.
- De inrichting van de kavel moet zodanig zijn dat het past in in het streefbeeld en de kansen die die aangegeven zijn in het streefbeeld benut.
- Er zullen doorzichten naar het achterliggende gebied moeten worden gerealiseerd.
- De woning dient vrij op de kavel te staan zodat er doorzichten blijven bestaan naar het achtergelegen gebied.
- De ontsluiting van de kavel is vanaf de Mooieweg, eventuele aanwezige kavel-ontsluiting moet gebruikt worden.
- De kavel krijgt een diepe voortuin in lijn met andere voortuinen lang de Mooieweg
- Aanwezige toekomstbestendige bomen moeten gehandhaafd blijven.
- Qua massa en verschijningvorm zal de woning moeten passen binnen het silhouet van de Mooieweg.

3.2.8.4 Toetsing van het initiatief aan de notitie Ontwikkelingen aan de Mooieweg

De nieuwe kavels hebben een minimum oppervlakte van 1.200 m^2. Ten aanzien van het bebouwingspercentage wordt opgemerkt dat dit circa 16,6% bedraagt. Zie hiervoor ook onderstaande tabel.

Kavel (oppervlakte)	**Oppervlakte hoofdgebouw**	**Oppervlakte aanduiding 'bijgebouwen'**	**Toegestane oppervlakte bijgebouwen**	**Toegestane oppervlakte bebouwing totaal**	**Bebouwings-percentage**
Kavel 1 (1.200 m^2)	135 m^2	322 m^2	65 m^2	200 m^2	16,7%
Kavel 2 (1.300 m^2)	150m^2	421 m^2	65 m^2	215 m^2	16,5%
Kavel 3 (1.600 m^2)	191 m^2	523 m^2	75 m^2	266 m^2	16,6%

Dit is in voorliggend geval aanvaardbaar, omdat het akkoord op de voorliggende ontwikkeling gegeven is voor het opstellen van het visie 'Ontwikkelingen aan de Mooieweg'. Er is, conform de visie, in ieder geval geregeld dat het niet mogelijk is de gehele kavels vol te bouwen. Door de groene opzet wordt voldaan aan het streefbeeld. Daarnaast zijn bestaande landschappelijk waardevolle structuren (de waardevolle, gebiedseigen bomen onder meer) beschermd door het opnemen van de dubbelbestemming 'Waarde - Landschap'. De doorzichten zijn juridisch planologisch vastgelegd door het opnemen van onbebouwbare zones tussen de kavels. De kavels worden op de Mooieweg ontsloten en zijn voorzien van diepe

voortuinen in lijn met de overige kavels aan de Mooieweg. Qua bouwmogelijkheden is aangesloten bij de bouwmogelijkheden voor een woonbestemming zoals deze in het geldende "Bestemmingsplan Arnhem Zuid-Oost" zijn opgenomen.

3.3 Ruimtelijke opzet en structuur

3.3.1 Ruimtelijke opzet

Voorliggend bestemmingsplan heeft betrekking op de gefaseerde herontwikkeling van het woonperceel Mooieweg 23 naar in totaal drie vrijstaande woningen. In de eerste fase zullen de bestaande woning en bijgebouwen behouden blijven en zal er één vrijstaande woning in het noordwestelijke deel van het plangebied gerealiseerd worden. Fase twee voorziet in de sloop van de bestaande bebouwing en het realiseren van nog twee vrijstaande woningen. De woningen hebben een maximale goot- en bouwhoogte van respectievelijk 6 en 9 meter. De woningen krijgen elk een bouwvlak van circa 12 meter breed en 15 meter diep.
De Mooieweg in Arnhem is een oude, historische structuur die door de stedelijke uitbreiding met woningbouw onderdeel van de stad is geworden. Dit kleinschalige historische lint vormt een mooi contrast met de aansluitende grootschalige, planmatige uitbreidingsgebieden. Kenmerkend is de individualiteit van de woningbouw aan het lint. De woningen zijn altijd georiënteerd op het lint en elke woning is anders. Die diversiteit komt in de stedenbouwkundige opzet van dit plan tot uiting door de keuze voor drie verschillende vrijstaande woningen.
De vrijstaande woningen komen in een gestaffelde rooilijn te staan. Ze verspringen ten opzichte van elkaar hetgeen de individualiteit versterkt. De woningen staan evenwijdig met de dominante landschappelijke kavelrichting. Daarmee sluit deze opzet aan bij de ruimtelijke compositie van de overzijde. Door te kiezen voor 3 vrijstaande woningen met voldoende onderlinge afstand en voldoende afstand tot de perceelsgrenzen, blijft de stedenbouwkundige lay-out luchtig.Aan de voorzijde van de woningen wordt circa 1000 m^2 als tuin bestemd. Aan de noordzijde van het plangebied wordt 660 m^2
In afbeelding 3.1 is dit weergegeven.

Afbeelding 3.1: Indeling percelen (Bron: Buro Hofstede)

3.3.2 Bijgebouwen en bebouwingsvrije zones

Er zijn zones aangewezen waar bijgebouwen gebouwd mogen worden.
Daarnaast zijn er ook bebouwingsvrije zones gedefinieerd waar geen bijgebouwen gebouwd mogen worden. Deze bebouwingsvrije zones hebben tot doel om de transparantie en het groene karakter tussen de woningen zoveel mogelijk te behouden en te stimuleren.

In afbeelding 3.2 zijn de zones voor bijgebouwen (links) en bebouwingsvrije zones (rechts) weergegeven.

Afbeelding 3.2: Zones bijgebouwen en bebouwingsvrije zones

3.3.3 Beeldkwaliteitseisen

3.3.3.1 Algemeen

Ten behoeve van de voorgenomen ontwikkeling is een beeldkwaliteitsparagraaf opgesteld. Deze is als bijlage 3 bijgevoegd. Hierna wordt op de beeldkwaliteitseisen ingegaan.

3.3.3.2 Massa en vorm

- Iedere vrijstaande woning verschilt van de naastgelegen woning en is individueel herkenbaar.
- De woningen hebben een zadeldak, schilddak of een mansardedak (geknikt dak). Een woning met een plat dak of lessenaarsdak is niet toegestaan.
- De oriëntatie van de hoofdvorm en de voorgevel zijn op de weg gericht.
- Gevels richting de openbare ruimte zijn samenhangend en representatief vormgegeven.
- Toegevoegde elementen, zoals dakkapellen, erkers en aanbouwen, zijn ondergeschikt en vormgegeven in de lijn van de architectuur van het geheel.
- De situering van bijgebouwen is ondergeschikt aan het hoofdgebouw.
- Bij een hoeksituatie dienen de naar de openbare weg toegekeerde gevels als voorgevels te worden ontworpen, voorzien van ramen, de entree of een erker.

3.3.3.3 Materiaal en kleurgebruik

- De detaillering is zorgvuldig en afgestemd op de architectuur van de woning.
- Daken moeten een matte dakbedekking hebben.
- Gevels met toepassing van steenachtige materialen en/of hout in gedekte kleuren.
- Helder witte accenten zijn toegestaan.
- Afwijkende materialen zijn mogelijk, maar moeten passen in de omgeving.

3.3.3.4 Erfafscheidingen

- Erfafscheidingen tussen zij- en achtertuinen moeten een natuurlijke erfafscheiding hebben. Bijvoorbeeld een haag. Houten en betonnen schuttingen zijn hier niet toegestaan. Op de volgende pagina staan referentiebeelden voor de natuurlijke erfafscheiding.
- Erfafscheidingen aan de voorzijde, die grenzen aan het openbare gebied, zijn uitgevoerd als een lage, geschoren haag van een inheemse, bij voorkeur streekeigen, soort.

3.4 Verkeer en mobiliteitsaspecten

3.4.1 Parkeren

Het aantal benodigde parkeerplaatsen wordt bepaald door de aard en omvang van de activiteit waarin het initiatief voorziet. Om de parkeerbehoefte te bepalen, is gebruik gemaakt van de parkeernormen van de gemeente Arnhem. In navolgende tabel is de parkeerbehoefte als gevolg van het voornemen uiteengezet.

Functie	parkeerbehoefte per woning
Half vrijstaande, vrijstaande woning	1,8

De parkeerbehoefte bedraagt 1,8 parkeerplaatsen per woning. De te realiseren kavels hebben een omvang van tussen de 1.200 en 1.600 m^2 en zijn daarmee van ruim voldoende omvang om in twee parkeerplaatsen per kavel te voorzien. Hiermee wordt voldaan aan de gemeentelijke parkeernormering.

3.4.2 Verkeer

Het voornemen voorziet in het realiseren van drie vrijstaande woningen. Per saldo is er daarmee sprake van het toevoegen van twee vrijstaande woningen. Om de verkeersgeneratie als gevolg van de voorgenomen ontwikkeling te berekenen wordt gebruik gemaakt van de CROW-publicatie 'Toekomstbestendig parkeren' (publicatie 381, december 2018). Hierbij worden de volgende uitgangspunten gehanteerd:

- Functie: koop, huis, vrijstaand;
- Verstedelijkingsgraad: sterk stedelijk;
- Stedelijke zone: rest bebouwde kom.

Functie	Verkeersgeneratie per woning	Aantal extra woningen	Totale verkeersgeneratie
Koop, huis, vrijstaand	8,2	2	16,4

De voorgenomen ontwikkeling zorgt naar boven afgerond voor een verkeersgeneratie van 17 verkeersbewegingen per weekdagetmaal. De Mooieweg en vervolgens de Erasmussingel zijn van voldoende omvang om deze geringe toename in het aantal verkeersbewegingen veilig en goed af te wikkelen.

3.4.3 Conclusie

Verkeers- en mobiliteitsaspecten vormen geen belemmering voor de voorgenomen ontwikkeling.

3.5 Rijks- en provinciaal beleid

3.5.1 Nationale Omgevingsvisie (NOVI)

3.5.1.1 Algemeen

Nederland staat voor grote uitdagingen die van invloed zijn op onze fysieke leefomgeving. Complexe opgaven zoals verstedelijking, verduurzaming en klimaatadaptatie zijn nauw met elkaar verweven. Dat vraagt een nieuwe, integrale manier van werken waarmee keuzes voor onze leefomgeving sneller en beter gemaakt kunnen worden. De Nationale Omgevingsvisie (NOVI) zorgt voor een gezamenlijke aanpak die leidt tot een duurzaam perspectief voor onze leefomgeving. Dit is nodig om onze doelen te halen en is een zaak van overheid en samenleving.

3.5.1.2 Vier prioriteiten

Aan de hand van een toekomstperspectief op 2050 brengt de NOVI de langetermijnvisie in beeld. Op nationale belangen wil het Rijk sturen en richting geven. Dit komt samen in vier prioriteiten.

1. Ruimte voor klimaatadaptatie en energietransitie

Nederland moet zich aanpassen aan de gevolgen van klimaatverandering. In 2050 is Nederland klimaatbestendig en waterrobuust. Dit vraagt om maatregelen in de leefomgeving, waarmee tegelijkertijd de leefomgevingskwaliteit verbeterd kan worden en kansen voor natuur geboden kunnen worden. In 2050 heeft Nederland daarnaast een duurzame energievoorziening. Dit vraagt echter om ruimte. Door deze ruimte zoveel mogelijk te clusteren, wordt versnippering van het landschap voorkomen en wordt de

ruimte zo efficiënt mogelijk benut. Het Rijk zet zich in door het maken van ruimtelijke reserveringen voor het hoofdenergiesysteem op nationale schaal.
2. Duurzaam economisch groeipotentieel

Nederland werkt toe naar een duurzame, circulaire, kennisintensieve en internationaal concurrerende economie in 2050. Daarmee kan ons land zijn positie handhaven in de top vijf van meest concurrerende landen ter wereld. Er wordt ingezet op een innovatief en sterk vestigingsklimaat met een goede quality of life. Belangrijk is wel dat onze economie toekomstbestendig wordt, oftewel concurrerend, duurzaam en circulair.
3. Sterke en gezonde steden en regio's

Er zijn vooral in steden en stedelijke regio's nieuwe locaties nodig voor wonen en werken. Het liefst binnen de bestaande stadsgrenzen, zodat de open ruimten tussen stedelijke regio's behouden blijven. Dit vraagt optimale afstemming op en investeringen in mobiliteit. Dit betekent dat voorafgaand aan de keuze van nieuwe verstedelijkingslocaties helder moet zijn welke randvoorwaarden de leefomgevingskwaliteit en -veiligheid daar stelt en welke extra maatregelen nodig zijn wanneer er voor deze locaties wordt gekozen. Zo blijft de gezondheid in steden en regio's geborgd.
4. Toekomstbestendige ontwikkeling van het landelijk gebied

Er ontstaat een nieuw perspectief voor de Nederlandse landbouwsector als koploper in de duurzame kringlooplandbouw. Een goed verdienpotentieel voor de bedrijven wordt gecombineerd met een minimaal effect op de omgevingskwaliteit van lucht, bodem en water. In alle gevallen zetten we in op ontwikkeling van de karakteristieke eigenschappen van het Nederlandse landschap. Dit vertegenwoordigt een belangrijke cultuurhistorische waarde. Verrommeling en versnippering, bijvoorbeeld door wildgroei van distributiecentra, is ongewenst en wordt tegengegaan.

3.5.1.3 Afwegingsprincipes

De druk op de fysieke leefomgeving in Nederland is zo groot, dat belangen soms botsen. Het streven is combinaties te maken en win-win situaties te creëren, maar dit is niet altijd mogelijk. Soms zijn er scherpe keuzes nodig en moeten belangen worden afgewogen. Hiertoe gebruikt de NOVI drie afwegingsprincipes:

1. Combinatie van functies gaan voor enkelvoudige functies. In het verleden is scheiding van functies vaak te rigide gehanteerd. Met de NOVI wordt gezocht naar maximale combinatiemogelijkheden tussen functies, gericht op een efficiënt en zorgvuldig gebruik van onze ruimte;
2. Kenmerken en identiteit van een gebied staan centraal. Het verschilt tussen gebieden wat de optimale balans is tussen bescherming en ontwikkeling en tussen concurrentiekracht en leefbaarheid. Sommige opgaven en belangen wegen in het ene gebied zwaarder dan in het andere;
3. Afwentelen wordt voorkomen. Het is van belang dat de leefomgeving zoveel mogelijk voorziet in mogelijkheden en behoeften van de huidige generatie inwoners, zonder dat dit ten komst gaat van die van toekomstige generaties.

3.5.1.4 Toetsing van het initiatief aan de NOVI

Het betreft een project waarbij geen nationale belangen in het geding zijn en er is geen sprake van enige belemmering met betrekking tot de prioriteiten zoals verwoord in de NOVI. De te realiseren woningen zijn ruimtelijk en functioneel passend in de omgeving. Bij het uitwerken van het plan zijn de kenmerken en identiteit van het gebied centraal gesteld. Geconcludeerd wordt dat de NOVI geen belemmering vormt voor de in dit bestemmingsplan opgenomen herontwikkeling.

3.5.2 Ladder voor duurzame verstedelijking (art. 3.1.6, lid 2 Besluit ruimtelijke ordening)

3.5.2.1 Algemeen

In de Structuurvisie Infrastructuur en Ruimte (SVIR: voorganger van de NOVI) is de ladder voor duurzame verstedelijking geïntroduceerd. Doel van de ladder voor duurzame verstedelijking is een goede ruimtelijke ordening door een optimale benutting van de ruimte in stedelijke gebieden. Hierbij geldt een motiveringsvereiste voor het bevoegd gezag als nieuwe stedelijke ontwikkelingen planologisch mogelijk worden gemaakt.
Op 1 juli 2017 is de Ladder in het Besluit ruimtelijke ordening gewijzigd. Aanleiding voor de wijziging waren de in de praktijk gesignaleerde knelpunten bij de uitvoering van de Ladder en de wens om te komen tot een vereenvoudigt en geoptimaliseerd instrument.
De tekst van de ladder (artikel 3.1.6, lid 2 Bro) luidt als volgt:

'De toelichting bij een bestemmingsplan dat een nieuwe stedelijke ontwikkeling mogelijk maakt, bevat een beschrijving van de behoefte aan die ontwikkeling, en, indien het bestemmingsplan die ontwikkeling mogelijk maakt buiten het bestaand stedelijk gebied, een motivering waarom niet binnen het bestaand stedelijk gebied in die behoefte kan worden voorzien.'
Teneinde een ontwikkeling adequaat te kunnen toetsen aan de ladder is het noodzakelijk inzicht te geven in de begrippen 'bestaand stedelijk gebied' en 'stedelijke ontwikkeling'.
In de Bro zijn in artikel 1.1.1 definities opgenomen voor:
bestaand stedelijk gebied: 'bestaand stedenbouwkundig samenstel van bebouwing ten behoeve van wonen, dienstverlening, bedrijvigheid, detailhandel of horeca, alsmede de daarbij behorende openbare of sociaal culturele voorzieningen, stedelijk groen en infrastructuur'.
stedelijke ontwikkeling: ´ruimtelijke ontwikkeling van een bedrijventerrein of zeehaventerrein, of van kantoren, detailhandel, woningbouwlocaties of andere stedelijke voorzieningen.´

3.5.2.2 Toetsing van het initiatief aan de Ladder voor Duurzame Verstedelijking

Wat betreft de 'Ladder voor duurzame verstedelijking' wordt opgemerkt dat toetsing noodzakelijk is bij 'nieuwe stedelijke ontwikkelingen' (3.1.6 Bro). Het begrip 'stedelijke ontwikkeling' wordt in Bro 1.1.1 als volgt gedefinieerd: stedelijke ontwikkeling: ruimtelijke ontwikkeling van een bedrijventerrein of zeehaventerrein, of van kantoren, detailhandel, woningbouwlocaties of andere stedelijke voorzieningen. Uit Afdelingsjurisprudentie blijkt dat de vraag wanneer sprake is van een nieuwe stedelijke ontwikkeling in grote mate casuïstisch wordt beantwoord. Toename van het ruimtebeslag is een belangrijke factor en daarnaast heeft de Afdeling uitgemaakt dat de bouw van 11 woningen niet als stedelijke ontwikkeling wordt gezien. De raad is van oordeel dat bij het realiseren van een dergelijk aantal woningen, het plan niet voorziet in een woningbouwlocatie of andere stedelijke ontwikkeling als bedoeld in artikel 1.1.1 eerste lid, aanhef en onder i van het Bro. Artikel 3.1.6, tweede lid, van het Bro is dan ook niet van toepassing (ABRvS 16 september 2015; ECLI:NL:RVS:2015:2921).
In voorliggend geval worden twee woningen toegevoegd. Gelet op het vorenstaande is de ladder voor duurzame verstedelijking dan ook niet van toepassing. Geconcludeerd wordt dat er geen sprake is van een nieuwe stedelijke ontwikkeling en geen sprake is van strijd met de Ladder voor duurzame verstedelijking.

3.5.3 Omgevingsvisie Gelderland

3.5.3.1 Algemeen

De Omgevingsvisie Gaaf Gelderland, vastgesteld door Provinciale Staten van Gelderland op 19 december 2018 is samen met de geactualiseerde Omgevingsverordening op 1 maart 2019 in werking getreden. Op 31 maart 2021 is de geactualiseerde versie vastgesteld.

3.5.3.2 Stadsregio Arnhem-Nijmegen

Arnhem-Nijmegen wordt gekenmerkt door:
- het grootste stedelijke netwerk van Oost-Nederland;
- hoge kwaliteit van het voorzieningenniveau;
- kennisinstellingen: universiteit en hogescholen;
- de strategische ligging halverwege de Randstad en het Ruhrgebied;
- economische kracht: brede basis en topsectoren;
- goede bereikbaarheid over weg, water en spoor;
- de combinatie van stedelijke kwaliteiten en een mooie natuurlijke omgeving.

De kwaliteiten van de regio bepalen in belangrijke mate de ontwikkelingsmogelijkheden en daarmee ook de concurrentiepositie van Gelderland in internationaal en nationaal verband. De innovatieve kwaliteiten bepalen de potenties van de regio.

De inzet van gemeenten, maatschappelijke organisaties, ondernemers en provincie is nodig om in te kunnen spelen op de opgaven in de in de Stadsregio Arnhem Nijmegen. De gezamenlijke inspanningen richten zich op vier speerpunten:
- Innovatie en economische structuurversterking;
- Bereikbaar en verbonden;
- Sociaal economische vitaliteit en verstedelijking;

- Gebiedskwaliteiten benutten.

Ten aanzien van voorliggend bestemmingsplan is met name het speerput 'Sociaal economische vitaliteit en verstedelijking' van belang.

3.5.3.3 Sociaal economischevitaliteit en verstedelijking

Er zijn nog veel nieuwe woningen nodig in de regio. In relatie tot versterking van de stedelijke structuur is het echter van groot belang welke bouwplannen als eerste gerealiseerd worden. Concentratie op de as Nijmegen-Arnhem (het stedelijk kerngebied), in relatie tot de OV-knooppunten, heeft hierbij voor de provincie prioriteit boven ontwikkeling op de flanken, omdat dat het beste bijdraagt aan versterking van de stedelijke structuur (met name afronding van Vinex-locaties in het middengebied). Naast nieuwbouw is de bestaande woningvoorraad minstens zo belangrijk.

3.5.3.4 Toetsing van het initiatief aan de OmgevingsvisieGelderland

Voorliggend bestemmingsplan voorziet in het realiseren van drie vrijstaande woningen in Arnhem. Het betreft een binnenstedelijke herontwikkeling die bijdraag aan het speerpunt 'sociaal economische vitaliteit en verstedelijking'. Geconcludeerd wordt dat het initiatief in overeenstemming is met de Omgevingsvisie Gelderland.

3.5.4 Omgevingsverordening Gelderland

3.5.4.1 Algemeen

De Omgevingsverordening Gelderland wordt ingezet voor die onderwerpen waarvoor de provincie eraan hecht dat de doorwerking van het beleid van de Omgevingsvisie juridisch gewaarborgd is.
De inzet van de verordening als juridisch instrument om de doorwerking van het provinciaal beleid af te dwingen is beperkt tot die onderdelen van het beleid waarvoor de inzet van algemene regels noodzakelijk is om provinciale belangen veilig te stellen of om uitvoering te geven aan wettelijke verplichtingen. De verordening voorziet ten opzichte van de Omgevingsvisie niet in nieuw beleid en is daarmee dus beleidsneutraal.

De Omgevingsverordening richt zich net zo breed als de Omgevingsvisie op de fysieke leefomgeving in de provincie Gelderland. Dit betekent dat vrijwel alle regels die betrekking hebben op de fysieke leefomgeving opgenomen zijn in de Omgevingsverordening. Het gaat hierbij om regels op het gebied van ruimtelijke ordening, milieu, water, mobiliteit en bodem.

3.5.4.2 Relevanteartikelen

Dit bestemmingsplan voorziet in een binnenstedelijke ontwikkeling waarbij woningen worden toegevoegd. Hierdoor is met name artikel 2.2.1.1 van belang. Daarnaast is ook artikel 2.38 van relevant.

Artikel 2.2.1.1 Nieuwe woonlocaties

In een bestemmingsplan worden nieuwe woonlocaties en de daar te bouwen woningen slechts toegestaan wanneer dit past in het vigerende door Gedeputeerde Staten vastgestelde Kwalitatief Woonprogramma successievelijk de door Gedeputeerde Staten vastgestelde kwantitatieve opgave wonen voor de betreffende regio.

Toetsing van het initiatief aan artikel 2.2.1.1 van de Omgevingsverordening

Uit onderzoek blijkt dat er zowel in de regio Arnhem Nijmegen als in de subregio Arnhem nog veel behoefte is aan nieuwe woningen. Vooral in de grote steden is de behoefte aan woningen groot. Voor de subregio is behoefte voor de periode 2017-2027 naar een netto toevoeging van circa 13.500 te realiseren woningen zoals opgenomen in de Subregionale Woonagenda. In dit aantal zit nieuwbouw maar ook woningen die worden gerealiseerd in bijvoorbeeld bestaande leegstaande panden (transformatie). Het aantal wordt niet gezien als hard maximum. Om de twee jaar wordt dit aantal geactualiseerd naar aanleiding van de meest recente provinciale huishoudens- en bevolkingsprognose.
Dit bestemmingsplan voorziet in het toevoegen van twee woningen en past binnen de plancapaciteit, zoals binnen de subregio is afgestemd (circa 13.500 woningen).

Artikel 2.38 (Instructieregel bestemmingsplan Intrekgebied)

Een bestemmingsplan voor gronden binnen een Intrekgebied maakt de winning van fossiele energie niet mogelijk.

Toetsing van het initiatief aan artikel 2.38 van de Omgevingsverordening

Voorliggend bestemmingsplan voorziet niet in het realiseren van fossiele energie en is daarmee in

overeenstemming met artikel 2.38 van de Omgevingsverordening.

3.5.4.3 Toetsing van het initiatief aan de OmgevingsverordeningGelderland

De voorgenomen ontwikkeling is in overeenstemming met de Omgevingsverordening Gelderland.

Hoofdstuk 4 Milieu- en omgevingsaspecten

4.1 Inleiding

In dit hoofdstuk worden de beperkingen gegeven die van belang kunnen zijn bij ruimtelijke ontwikkelingen in het plangebied. De op de kaart aangegeven contouren en straalpaden kunnen beperkingen opleggen aan het gebruik van bepaalde locaties. Het is echter ook mogelijk dat oplossingen worden gevonden door ter plaatse maatregelen te treffen of randvoorwaarden op te nemen in milieuvergunningen. De contouren hebben dus met name een signalerende functie voor eventuele nieuwe ruimtelijke ontwikkelingen.

4.2 Milieu- en omgevingsaspecten

4.2.1 Geluid

4.2.1.1 Wettelijk kader

De Wet geluidhinder (Wgh) bevat geluidnormen en richtlijnen over de toelaatbaarheid van geluidniveaus als gevolg van rail- en wegverkeerslawaai en industrielawaai. De Wgh geeft aan dat een akoestisch onderzoek moet worden uitgevoerd bij het voorbereiden van de vaststelling van een bestemmingsplan, wijzigingsplan of het nemen van een omgevingsvergunning indien het plan een geluidgevoelig object mogelijk maakt binnen een geluidszone van een bestaande geluidsbron of indien het plan een nieuwe geluidsbron mogelijk maakt. Het akoestisch onderzoek moet uitwijzen of de wettelijke voorkeurswaarde bij geluidgevoelige objecten wordt overschreden en zo ja, welke maatregelen nodig zijn om aan de voorkeurswaarde te voldoen.
Voor het verlenen van een hogere waarde is de nota “uitvoeringsbeleid hogere grenswaarde” van de gemeente Arnhem van toepassing.

4.2.1.2 Beleidsplan Geluid

Het beleidsplan Geluid heeft tot doel geluidsnormen voor nieuwe situaties af te stemmen op de aard en de functie van een gebied. Hierdoor kan beter rekening gehouden worden met ontwikkelingen en verwachting van de gebruikers van een gebied. In het centrum en dichtbij goed openbaar vervoer wil de gemeente Arnhem veel functies mogelijk maken. Als gebieden intensiever gebruikt worden neemt de kans op geluidhinder ook toe. Andere gebieden zoals de parken worden juist gewaardeerd om hun relatieve rust. Deze uitgangspunten hebben geleid tot een gebiedsgerichte invulling van geluidskwaliteiten binnen Arnhem. Naarmate de geluidbelasting hoger is neemt het belang van een zorgvuldige invulling van de totale leefomgevingskwaliteit toe.

4.2.1.3 Situatie plangebied

De te realiseren woningen worden aangemerkt als nieuwe geluidgevoelige functies. In voorliggend geval is een akoestisch onderzoek wegverkeerslawaai uitgevoerd. Het onderzoek is als bijlage 4 bijgevoegd. Hierna wordt op de aspecten wegverkeerslawaai, railverkeerslawaai en industrielawaai ingegaan.

4.2.1.3.1 Wegverkeerslawaai

Het plangebied ligt binnen stedelijk gebied in Arnhem. In de directe nabijheid van het plangebied bevinden zich enkele wegen. Het gaat om de Mooieweg en Wessel Couzijnhof, doodlopende wegen met een 30 km/uur regime en de Erasmussingel, een weg met een 50 km/uur snelheidsregime. De Mooieweg en Wessel Couzijnhof beschikken niet over een wettelijke geluidzone, waardoor de Wgh niet van toepassing is. Aangezien beide wegen doodlopend zijn en een gering aantal woningen ontsluit, zal voor deze wegen sprake zijn van een lage verkeersintensiteit. Verwacht wordt dan ook dat deze wegen ruim aan de voorkeurswaarde zullen voldoen. In het akoestisch onderzoek is dan ook alleen de Erasmussingel meegenomen.
De geluidsbelasting ten gevolge van wegverkeerslawaai van de Erasmussingel bedraagt ter plaatse van de te realiseren woningen hoogstens 48 dB (incl. aftrek). Hiermee wordt aan de voorkeurswaarde en ambitiewaarde uit het gemeentelijk geluidbeleid voldaan. Er is daarmee sprake van een aanvaardbaar woon- en leefklimaat ter plaatse van de te realiseren woningen.

4.2.1.3.2 Railverkeerslawaai

In de directe omgeving van het plangebied bevinden zich geen spoorwegen. Het aspect railverkeerslawaai vormt geen belemmering.

4.2.1.3.3 Industrielawaai

In de directe omgeving van het plangebied bevinden zich geen gezoneerde industrieterreinen. Het aspect industrielawaai vormt geen belemmering.

4.2.1.4 Conclusie geluid

Het aspect geluid vormt geen belemmering voor de voorgenomen ontwikkeling.

4.2.2 Luchtkwaliteit

4.2.2.1 Beoordelingskader

Om een goede luchtkwaliteit in Europa te garanderen heeft de Europese unie een viertal kaderrichtlijnen opgesteld. De hiervan afgeleide Nederlandse wetgeving is vastgelegd in hoofdstuk 5, titel 2 van de Wet milieubeheer. Deze wetgeving staat ook bekend als de Wet luchtkwaliteit.
In de Wet Luchtkwaliteit staan onder meer de grenswaarden voor de verschillende luchtverontreinigende stoffen. Onderdeel van de Wet luchtkwaliteit zijn de volgende Besluiten en Regelingen:

- Besluit en de Regeling niet in betekenende mate bijdragen (luchtkwaliteitseisen);
- Besluit gevoelige bestemmingen (luchtkwaliteitseisen);

4.2.2.1.1 Besluit en de Regeling niet in betekenende mate bijdragen

Het Besluit niet in betekenende mate bijdragen (NIBM) staat bouwprojecten toe wanneer de bijdrage aan de luchtkwaliteit van het desbetreffende project niet in betekenende mate is. Het begrip 'niet in betekenende mate' is gedefinieerd als 3% van de grenswaarden uit de Wet milieubeheer. Het gaat hierbij uitsluitend om stikstofdioxide (NO_2) en fijn stof (PM_{10}). Toetsing aan andere luchtverontreinigende stoffen uit de Wet luchtkwaliteit vindt niet plaats.
In de Regeling NIBM is een lijst met categorieën van gevallen (inrichtingen, kantoor- en woningbouwlocaties) opgenomen die niet in betekenende mate bijdragen aan de luchtverontreiniging. Enkele voorbeelden zijn:

- woningen: 1.500 met een enkele ontsluitingsweg;
- woningen: 3.000 met twee ontsluitingswegen;
- kantoren: 100.000 m^2 bruto vloeroppervlak met een enkele ontsluitingsweg.

Als een ruimtelijke ontwikkeling niet genoemd staat in de Regeling NIBM kan deze nog steeds niet in betekenende mate bijdragen. De bijdrage aan NO_2 en PM_{10} moet dan minder zijn dan 3% van de grenswaarden.

4.2.2.1.2 Besluit gevoelige bestemmingen

Dit besluit is opgesteld om mensen die extra gevoelig zijn voor een matige luchtkwaliteit aanvullend te beschermen. Deze 'gevoelige bestemmingen' zijn scholen, kinderdagverblijven en verzorgings-, verpleeg- en bejaardentehuizen. Woningen en ziekenhuizen klinieken zijn geen gevoelige bestemmingen.
De grootste bron van luchtverontreiniging in Nederland is het wegverkeer. Het Besluit legt aan weerszijden van rijkswegen en provinciale wegen zones vast. Bij rijkswegen is deze zone 300 meter, bij provinciale wegen 50 meter. Bij realisatie van 'gevoelige bestemmingen' binnen deze zones is toetsing aan de grenswaarden die genoemd zijn in de Wet luchtkwaliteit nodig.

4.2.2.2 Situatie plangebied

Gelet op de aard en omvang van dit project, in verhouding tot de categorieën van gevallen zoals beschreven in 4.2.2.1.1 kan worden gesteld dat voorliggend project 'niet in betekenende mate bijdraagt' aan de luchtverontreiniging.
Tot slot wordt opgemerkt dat het plangebied niet ligt binnen een zone waar toetsing aan de grenswaarden uit de Wet luchtkwaliteit benodigd is voor gevoelige bestemmingen in het kader het Besluit gevoelige bestemmingen.

4.2.2.3 Conclusie

Het aspect luchtkwaliteit vormt geen belemmering voor de uitvoerbaarheid van dit plan.

4.2.3 Hinder - milieuzonering

4.2.3.1 Algemeen

Zowel de ruimtelijke ordening als het milieubeleid stellen zich ten doel een goede kwaliteit van het leefmilieu te handhaven en te bevorderen. Dit gebeurt onder andere door milieuzonering. Onder milieuzonering verstaan we het aanbrengen van een voldoende ruimtelijke scheiding tussen milieubelastende bedrijven of inrichtingen enerzijds en milieugevoelige functies als wonen en recreëren anderzijds. De ruimtelijke scheiding bestaat doorgaans uit het aanhouden van een bepaalde afstand tussen milieubelastende en milieugevoelige functies.
Voor het bepalen van de aan te houden afstanden wordt de VNG-uitgave 'Bedrijven en Milieuzonering' uit 2009 gehanteerd. Deze uitgave bevat een lijst, waarin voor een hele reeks van milieubelastende activiteiten (naar SBI-code gerangschikt) richtafstanden zijn gegeven ten opzichte van milieugevoelige functies. De lijst geeft richtafstanden voor de ruimtelijk relevante milieuaspecten geur, stof, geluid en gevaar. De grootste van de vier richtafstanden is bepalend voor de indeling van een milieubelastende activiteit in een milieucategorie en daarmee ook voor de uiteindelijke richtafstand. De richtafstandenlijst gaat uit van gemiddeld moderne bedrijven. Indien bekend is welke activiteiten concreet zullen worden uitgeoefend, kan gemotiveerd worden uitgegaan van de daadwerkelijk te verwachten milieubelasting, in plaats van de richtafstanden. De afstanden worden gemeten tussen enerzijds de grens van de bestemming die de milieubelastende functie(s) toelaat en anderzijds de uiterste situering van de gevel van een milieugevoelige functie die op grond van het bestemmingsplan mogelijk is.

4.2.3.2 Gebiedstypen

In de VNG-uitgave ‘Bedrijven en milieuzonering’ is een tweetal gebiedstypen onderscheiden: 'rustige woonwijk' en 'gemengd gebied'. Een rustige woonwijk is een woonwijk die is ingericht volgens het principe van functiescheiding. Overige functies komen vrijwel niet voor. Langs de randen is weinig verstoring van verkeer. Op basis van de VNG-uitgave wordt het buitengebied gerekend tot een met het omgevingstype ‘rustige woonwijk’ vergelijkbaar omgevingstype.
Het omgevingstype ‘gemengd gebied’ wordt in de VNG-uitgave ‘Bedrijven en milieuzonering’ omschreven als een gebied met een matige tot sterke functiemenging waarbij bijvoorbeeld direct naast woningen andere functies voor kunnen komen zoals winkels, horeca en kleine bedrijven.
De richtafstanden (met uitzondering van het aspect gevaar) uit het omgevingstype rustige woonwijk kunnen, zonder dat dit ten koste gaat van het woon- en leefklimaat, met één afstandsmaat worden verlaagd indien sprake is van een ‘gemengd gebied’. Daarbij wordt in de VNG-uitgave ‘Bedrijven en milieuzonering’ opgemerkt dat het vanuit het oogpunt van efficiënt ruimtegebruik de voorkeur verdient functiescheiding niet verder door te voeren dan met het oog op een goed woon- en leefklimaat noodzakelijk is.
Rondom het plangebied is geen sprake van matige tot sterke functiemenging, aangezien er voornamelijk woonfuncties in de directe nabijheid aanwezig zijn. Er kan dan ook worden uitgegaan van het gebiedstype 'rustige woonwijk'.

milieucategorie	**Richtafstanden tot omgevingstype rustige woonwijk**	**Richtafstanden tot omgevingstype gemengd gebied**
1	10 m	0 m
2	30 m	10 m
3.1	50 m	30 m
3.2	100 m	50 m
4.1	200 m	100 m
4.2	300 m	200 m
5.1	500 m	300 m
5.2	700 m	500 m
5.3	1.000 m	700 m
6	1.500 m	1.000 m

4.2.3.3 Geurhinder van industriële bedrijven

Het beleidsplan Geur uit 2010 gaat in op geur afkomstig van industriële bedrijven waarvoor de gemeente Arnhem het bevoegde gezag is. Milieubeleid kan een positieve bijdrage leveren aan maatschappelijke thema's als gezondheid, veiligheid, leefbaarheid, duurzaamheid en ruimtelijke kwaliteit. Geur is een milieuaspect dat een belangrijke bijdrage levert aan de leefbaarheid. Het geurbeleid van de gemeente Arnhem sluit, voor zover dat mogelijk is, aan op het geurbeleid van de provincie Gelderland. Het doel van het geurbeleid is dat inwoners van Arnhem nu en in de toekomst niet worden blootgesteld aan geuroverlast door industriële bedrijven.

4.2.3.4 Situatie plangebied

4.2.3.4.1 Algemeen

Zoals reeds hiervoor genoemd wordt bij het realiseren van nieuwe bestemmingen gekeken naar de omgeving waarin de nieuwe bestemmingen gerealiseerd worden. Hierbij spelen twee vragen een rol:

1. past de nieuwe functie in de omgeving? (externe werking);
2. laat de omgeving de nieuwe functie toe? (interne werking).

4.2.3.4.2 Externe werking

Hierbij gaat het met name om de vraag of de voorgenomen ruimtelijke ontwikkeling leidt tot een situatie die, vanuit hinder of gevaar bezien, in strijd is te achten met een goede ruimtelijke ordening. Daarvan is sprake als het woon- en leefklimaat van omwonenden wordt aangetast.
De functie 'wonen' betreft geen milieubelastende activiteit voor de omgeving. Van enige vorm van aantasting van het woon- en leefklimaat van omwonenden is dan ook geenszins sprake.

4.2.3.4.3 Interne werking

Hierbij gaat het om de vraag of de nieuwe functies hinder ondervinden van bestaande functies in de omgeving, of dat de nieuwe functie omliggende bestaande functies belemmert in hun bedrijfsvoering. Rondom het plangebied zijn verschillende milieubelastende functies aanwezig. In onderstaande tabel is dit uiteengezet. Ten aanzien van de nabijgelegen paardenfokkerij wordt opgemerkt dat ‚op basis van de VNG-uitgave 'Bedrijven en milieuzonering', de grootste richtafstand voor het aspect geur geldt. Bij veehouderijen zijn echter niet de adviesafstanden, maar de wettelijk aan te houden afstanden of de berekende geuremissiecontouren voor vergunningsplichtige veebedrijven bepalend. Hier wordt in paragraaf 4.2.4 nader op ingegaan.

Adres	**Functie (milieucategorie)**	**Grootste richtafstand (aspect)**	**Afstand tot plangebied**
Mooieweg 21	Kwekerij (max. 2)	30 m (geluid)	70 m
Huissensedijk 28	paardenfokkerij (max. 3.1)	30 m (geluid)	200 m

Uit bovenstaande tabel blijkt dat ruim aan de richtafstanden wordt voldaan. Al met al wordt dan ook verwacht dat er sprake is van een aanvaardbaar woon en leefklimaat ter plaatse van de te realiseren woningen. Omgekeerd worden omliggende bedrijven niet in hun bedrijfsvoering belemmerd.

4.2.3.5 Conclusie

Vanuit het oogpunt van milieuzonering zijn er geen belemmeringen voor de voorgenomen ontwikkeling.

4.2.4 Hinder - geur

4.2.4.1 Algemeen

4.2.4.1.1 Wet geurhinder en veehouderij

De Wet geurhinder en veehouderij (Wgv) vormt het toetsingskader vergunningverlening, als het gaat om geurhinder vanwege dierenverblijven van veehouderijen. De Wgv stelt één landsdekkend beoordelingskader met een indeling in twee categorieën. Voor diercategorieën waarvan de geuremissie per dier is vastgesteld, wordt deze waarde uitgedrukt in een ten hoogste toegestane geurbelasting op een geurgevoelig object. Voor de andere diercategorieën is die waarde een wettelijk vastgestelde afstand die ten minste moet worden aangehouden.
Op grond van de Wet geurhinder en veehouderij (Wgv) dient voor diercategorieën waarvoor per dier geen geuremissie is vastgesteld (bijvoorbeeld melkkoeien en paarden) en een geurgevoelig object de volgende afstanden aangehouden te worden:

- ten minste 100 meter indien het geurgevoelige object binnen de bebouwde kom is gelegen, en
- ten minste 50 meter indien het geurgevoelige object buiten de bebouwde kom is gelegen.

Voor diercategorieën waarvoor in de Wgv een geuremissie per dier is vastgesteld geldt dat, buiten een concentratiegebied, de geurbelasting op geurgevoelige objecten binnen de bebouwde kom niet meer dan 2 odeur units per kubieke meter lucht mag bedragen. Voor geurgevoelige objecten buiten de bebouwde kom mag deze niet meer bedragen dan 8 odeur units per kubieke meter lucht. De definitie van een geurgevoelig object luidt: *gebouw, bestemd voor en blijkens aard, indeling en inrichting geschikt om te worden gebruikt voor menselijk wonen of menselijk verblijf en die daarvoor permanent of een daarmee vergelijkbare wijze van gebruik, wordt gebruikt.*

4.2.4.1.2 Activiteitenbesluit

Vanaf 1 januari 2013 is het Activiteitbesluit ook van toepassing op agrarische activiteiten. Het Besluit landbouw milieubeheer is tegelijkertijd komen te vervallen. Agrarische bedrijven hebben geen vergunning meer nodig als al hun activiteiten onder de reikwijdte van het Activiteitenbesluit vallen. Dit zijn type B-bedrijven, zoals veehouderijen, kinderboerderijen (en andere bedrijven die kleinschalig dieren houden), glastuinbouwbedrijven, bedrijven met teelt in gebouwen, bedrijven met open teelt, agrarische loonwerkers en losse opslagen (bijvoorbeeld mest).

Voor geurhinder is in het Activiteitenbesluit een soortgelijk beoordelingskader opgenomen als in de Wet geurhinder en veehouderij (Wgv). Zo gelden binnen en buiten de bebouwde kom dezelfde normen als in de Wgv. Ook de geurbelasting wordt bepaald volgens het bepaalde in de Wgv. Hetzelfde geldt voor het meten van de afstanden.

4.2.4.2 Situatie plangebied

Zoals uit paragraaf 4.2.3 blijkt, bevindt er zich op circa 200 meter van het plangebied een paardenfokkerij. Voor paarden zijn geen geuremissies vastgesteld, waardoor de vaste aan te houden afstanden tot geurgevoelige objecten (woningen) aangehouden dienen te worden. Het plangebied ligt binnen de bebouwde kom. Er geldt dan ook een minimale afstandseis van 100 meter tot de te realiseren woningen. De paardenhouderij bevindt zich op circa 200 meter van de te realiseren woningen. Er wordt daarmee ruim aan de afstandseis van 100 meter voldaan.

Al met al wordt dan ook geconcludeerd dat ter plaatse van de woningen sprake is van een aanvaardbaar woon- en leefklimaat ten aanzien van geur. De omliggende paardenfokkerij wordt daarnaast ook niet beperkt in de bedrijfsvoering.

4.2.5 Externe veiligheid

4.2.5.1 Wettelijk kader

4.2.5.1.1 Algemeen

Het beleid voor externe veiligheid is gericht op het verminderen en beheersen van risico's van zware ongevallen met gevaarlijke stoffen in inrichtingen en tijdens het transport ervan. Op basis van de criteria zoals onder andere gesteld in het Besluit externe veiligheid inrichtingen (Bevi) worden bedrijven en activiteiten geselecteerd die een risico op zware ongevallen met zich mee (kunnen) brengen. Daarbij gaat het vooral om de grote chemische bedrijven, maar ook om kleinere bedrijven als LPG-tankstations en opslagen van bestrijdingsmiddelen. Daarnaast zijn (hoofd)transportassen voor gevaarlijke stoffen, zoals buisleidingen, spoor-, auto-, en waterwegen, ook als potentiële gevarenbron aangemerkt.

Het externe veiligheidsbeleid heeft tot doel zowel individuele burgers als groepen burgers een minimum beschermingsniveau te bieden tegen een ongeval met gevaarlijke stoffen. Om dit doel te bereiken zijn gemeenten en provincies verplicht om bij besluitvorming in het kader van de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (Wabo), de Wet milieubeheer en de Wet op de ruimtelijke ordening de invloed van een risicobron op zijn omgeving te beoordelen. Daartoe wordt binnen het werkveld van de externe veiligheid veelal het plaatsgebonden risico (PR) en het groepsrisico (GR) gehanteerd.

Het plaatsgebonden risico is de kans dat een persoon die zich gedurende een jaar onafgebroken onbeschermd op een bepaalde plaats bevindt, overlijdt als gevolg van een ongeval met gevaarlijke stoffen. Dit risico wordt per bedrijf en transportas vastgelegd in contouren. Er geldt een contour waarbinnen deze kans $1x10^{-6}$ (een op de miljoen) bedraagt.

Het groepsrisico is een berekening van de kans dat een groep personen binnen een bepaald gebied overlijdt ten gevolge van een ongeval met gevaarlijke stoffen. De oriëntatiewaarde geeft hierbij de indicatie van een aanvaardbaar groepsrisico. Indien een ontwikkeling is gepland in de nabijheid van een risicobron geldt afhankelijk van de ontwikkeling een verantwoordingsplicht voor het toelaten van gevoelige functies.

4.2.5.1.2 Besluit externe veiligheid inrichtingen (Bevi)

Voor bepaalde risicovolle bedrijven geldt het Besluit externe veiligheid inrichtingen en Regeling externe veiligheid inrichtingen (Bevi en Revi). Hierin zijn de risiconormen voor externe veiligheid met betrekking tot bedrijven met gevaarlijke stoffen wettelijk vastgelegd.

4.2.5.1.3 Circulaire effectafstanden LPG-tankstations

In de circulaire is de effectbenadering uitgewerkt voor LPG-tankstations. In beginsel zijn geen (beperkt) kwetsbare objecten binnen een effectafstand van 60 meter en geen zeer kwetsbare objecten binnen een effectafstand van 160 meter toegestaan. Naast de circulaire blijft ook de toetsing aan het Bevi noodzakelijk.

4.2.5.1.4 Transport van gevaarlijke stoffen (water, spoor, weg)

Voor de beoordeling van de risico's vanwege transport van gevaarlijke stoffen geldt het Besluit externe veiligheid transportroutes (Bevt en basisnet), met als uitvloeisel het zogeheten Basisnet en de bijbehorende regeling Basisnet.

4.2.5.1.5 Transport van gevaarlijke stoffen door buisleidingen

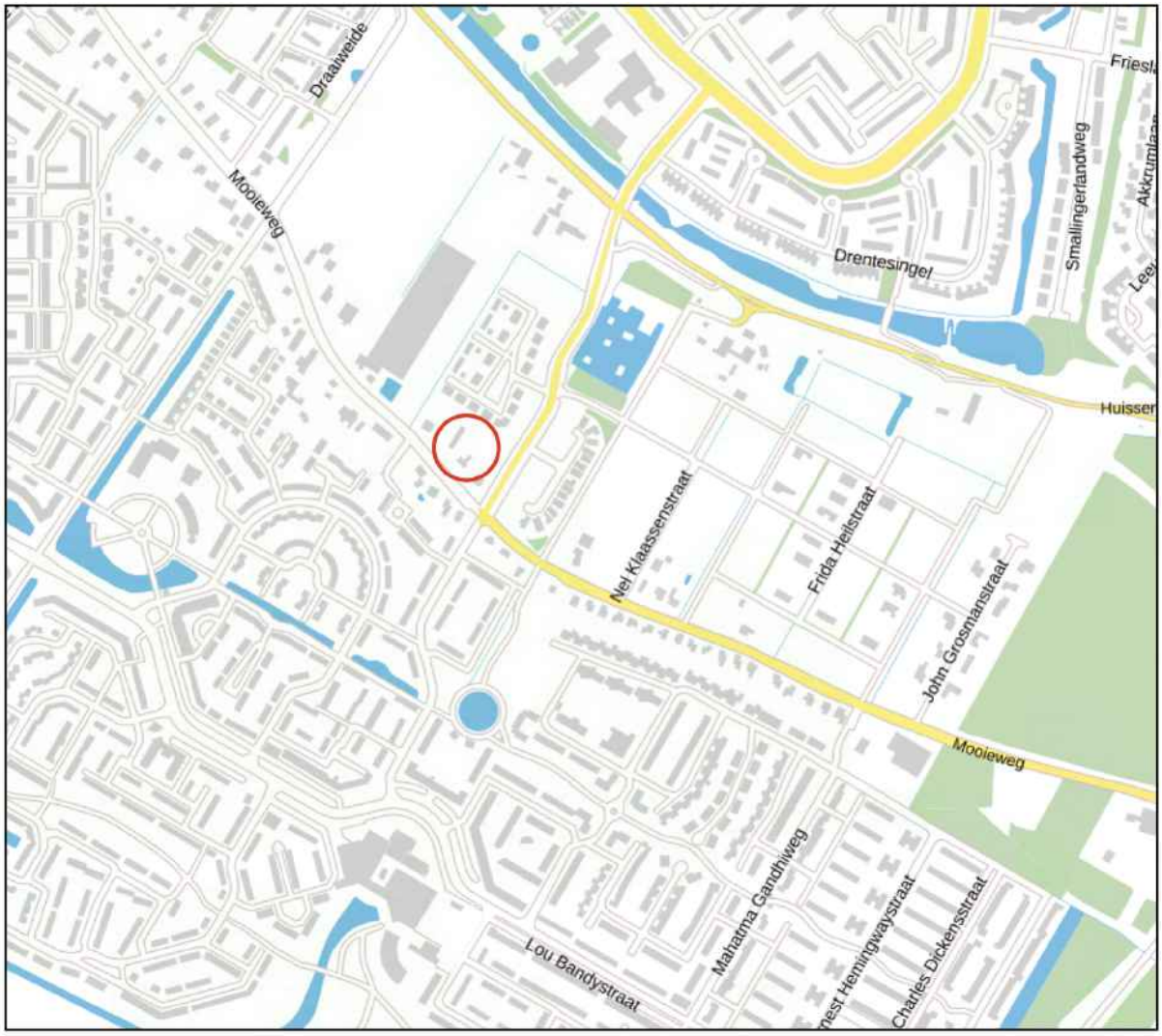
Voor de beoordeling van de risico's van transport van gevaarlijke stoffen door buisleidingen geldt het Besluit externe veiligheid buisleidingen (Bevb en Revb). Naast de toetsing aan het plaatsgebonden risico en het groepsrisico is hierin vastgelegd dat aan weerszijden van een buisleiding een bebouwingsvrije afstand moet worden aangehouden voor beheer en onderhoud aan de buisleidingen.

4.2.5.1.6 Gemeentelijk beleid

Het gemeentelijk beleidsplan Externe Veiligheid beschrijft de mate van gewenste externe veiligheid in Arnhem. Uitgangspunt hierbij zijn de landelijke normen voor het PR en het GR. In een groot gedeelte van de stad streven we naar het niet doen toenemen van de risico's. Op sommige plekken in de stad, op bedrijventerreinen voor zware industrie en stedelijke zones accepteren we een hoger risico dan op andere plaatsen. Wel moet daar extra aandacht zijn voor de beschikbare mogelijkheden voor rampenbestrijding, de zelfredzaamheid van mensen en de hulpverlening.

4.2.5.2 Situatie plangebied

Aan hand van de Risicokaart is een inventarisatie verricht van risicobronnen in en rond het plangebied. Op de Risicokaart staan meerdere soorten risico's, zoals ongevallen met brandbare, explosieve en giftige stoffen, grote branden of verstoring van de openbare orde. In totaal worden op de Risicokaart dertien soorten rampen weergegeven. In afbeelding 5.1 is een uitsnede van de Risicokaart met betrekking tot het plangebied en omgeving weergegeven. Het plangebied is met rode cirkel indicatief aangegeven.

Afbeelding 5.1: Uitsnede van de risicokaart (Bron: Risicokaart.nl)

Uit de inventarisatie blijkt dat het plangebied:

- zich niet bevindt binnen de risicocontour van Bevi- en Brzo-inrichtingen danwel inrichtingen die vallen onder het Vuurwerkbesluit (plaatsgebonden risico);
- zich niet bevindt binnen een gebied waarbinnen een verantwoording van het groepsrisico nodig is;
- niet ligt binnen de veiligheidsafstanden van het vervoer gevaarlijke stoffen;
- niet ligt binnen de veiligheidsafstanden van buisleidingen voor het vervoer van gevaarlijke stoffen;

4.2.5.3 Conclusie

Een en ander brengt met zich mee dat de ontwikkeling in overeenstemming is met wet- en regelgeving ter zake van externe veiligheid.

4.2.6 Groen en ecologie

4.2.6.1 Algemeen

Vanaf 1 januari 2017 is de Wet Natuurbescherming in werking getreden. Deze wet vervangt drie wetten: De Natuurbeschermingswet 1998, de Boswet en de Flora- en faunawet. Met deze wet worden de Europese natuurbeschermingsrichtlijnen (de Vogel- en Habitatrichtlijn) zo helder mogelijk geïmplementeerd. De Wet natuurbescherming kent een apart beschermingsregime voor soorten van de Vogelrichtlijn, een apart beschermingsregime voor soorten van de Habitatrichtlijn (het Verdrag van Bern en het Verdrag van Bonn) en een apart beschermingsregime voor andere soorten, die vanuit nationaal oogpunt beschermd worden. Elk van deze beschermingsregimes kent zijn eigen verbodsbepalingen en vereisten voor vrijstelling of ontheffing van de verboden.

4.2.6.2 Gebiedsbescherming

4.2.6.2.1 Algemeen

Natura 2000 Nederland heeft aan de hand van een vergunningenstelsel een zorgvuldige afweging gewaarborgd rond projecten die gevolgen kunnen hebben voor Natura 2000-gebieden.
Het Natuurnetwerk Nederland (NNN) (in Gelderland: Gelders Natuurnetwerk GNN) is de kern van het Nederlandse natuurbeleid. In of in de directe nabijheid van het GNN geldt het 'nee, tenzij'- principe. In principe zijn er geen ontwikkelingen toegestaan als zij de wezenlijke kenmerken of waarden van het gebied aantasten.

4.2.6.2.2 Situatie plangebied

Het plangebied ligt niet in een Natura 2000 of Gelders Natuurnetwerk gebied. Het dichtstbijzijnde Natura 2000-gebied ligt op circa 2,6 kilometer en het dichtstbijzijnde GNN ligt op circa 700 meter van het plangebied. Gezien de kleinschaligheid van de voorgenomen ontwikkeling en de grote afstand tot Natura 2000- gebieden en het GNN worden geen negatieve gevolgen op deze beschermde natuurgebieden verwacht.

4.2.6.3 Soortenbescherming

4.2.6.3.1 Algemeen

Wat betreft de soortenbescherming is de Wet Natuurbescherming van toepassing. Hierin wordt onder andere de bescherming van dier- en plantensoorten geregeld. Bij ruimtelijke ontwikkelingen dient te worden getoetst of er sprake is van negatieve effecten op de aanwezige natuurwaarden. Als hiervan sprake is, moet er worden bekeken of hier een vrijstelling voor geldt anders moet er een ontheffing worden gevraagd.
In voorliggend geval heeft Alcedo Natuurprojecten een quickscan flora en fauna uitgevoerd. De daarbijbehorende rapportage is als bijlage 2 bijgevoegd. Hierna wordt op de belangrijkste onderzoeksresultaten ingegaan.

4.2.6.3.2 Onderzoeksresultaten

Op basis van de uitgevoerde quickscan wordt geconcludeerd dat:

- er geen jaarrond beschermde nesten van vogels zijn aangetroffen en kan worden uitgesloten dat deze aanwezig zijn;
- het niet nodig is vervolgonderzoek uit te voeren volgens de kennisdocumenten huismus, kerkuil en steenuil;
- het niet nodig is vervolgonderzoek uit te voeren volgens het vleermuisprotocol 2021, omdat kan worden uitgesloten dat er vaste verblijfsplaatsen van vleermuizen binnen het plangebied aanwezig zijn;

4.2.6.4 Groenbeleid

Ten aanzien van het gemeentelijke groenbeleid wordt opgemerkt dat het plangebied op basis van het "Bestemmingsplan Arnhem Zuid-Oost" 1440 m^2 aan tuinbestemming heeft. In de gewenste situatie wordt dit 1.000 m^2 aan tuinbestemming en 660 m^2 aan groenbestemming. De oppervlakte 'groene' bestemmingen neemt dan ook toe, waarmee voldaan wordt aan de voorwaarden uit het gemeentelijke groenbeleid. Daarnaast neemt door het opnemen van de dubbelbestemming 'Waarde - Landschap' het aantal gebiedseigen, landschappelijk waardevolle bomen eveneen niet af. De gebiedseigen, landschappelijk waardevolle bomen dienen bij kap namelijk gecompenseerd te worden. Op dit moment is nog niet helemaal duidelijk welke gebiedseigen, landschappelijk waardevolle bomen gekapt gaan worden, omdat de exacte bouwplannen nog niet duidelijk zijn. Bij vergunningverlening voor de bouw van de woningen zal dit nader worden uitgewerkt.

4.2.6.5 Conclusie

Het aspect ecologie vormt geen belemmering voor de voorgenomen ontwikkeling.

4.2.7 Water

4.2.7.1 Beleid

4.2.7.1.1 Rijksbeleid

Het Rijksbeleid op het gebied van het waterbeheer is vastgelegd in het Nationaal Waterplan (NWP) 2016-2021 uit 2015. Het plan geeft op hoofdlijnen de ambities weer van het Rijk ten aanzien van het nationale waterbeleid en het daaraan gerelateerde ruimtelijke beleid. De belangrijkste ambities richten zich op waterveiligheid, zoetwater en waterkwaliteit. Maar ook de Deltabeslissingen en enkele waterafhankelijke thema's als natuur en duurzame energie hebben in het plan een plek gekregen.
In de Structuurvisie Infrastructuur en Ruimte uit 2012 is water een onderwerp. Het gaat om de bescherming van de grondwaterkwaliteit en –kwantiteit, de bescherming en verbetering van de waterkwaliteit, een goede zoetwatervoorziening en voldoende ruimte voor waterveiligheid. Verder is klimaatbestendige (her)ontwikkelingen, met water als belangrijk aspect, een belangrijk onderwerp.
In april 2011 hebben Rijk, provincies, gemeente, waterschappen, en drinkwaterbedrijven afgesproken om gezamenlijk maatregelen te nemen voor een doelmatiger waterbeheer; het Bestuursakkoord Water. De inzet ligt bij mooi, veilig, schoon, gezond en duurzaam beheer van watersysteem en waterketen. De kwaliteit moet omhoog tegen zo laag mogelijke maatschappelijke kosten.
In de Waterwet uit 2009 zijn onder meer de gemeentelijke watertaken opgenomen: de zorgplicht voor hemelwater indien de eigenaar van het terrein het hemelwater in alle redelijkheid niet op eigen terrein kan verwerken en de regierol van gemeenten bij de grondwaterzorgplicht.
Beleidslijn grote rivieren
Het uitgangspunt van de Beleidslijn grote rivieren is het waarborgen van een veilige afvoer en berging van rivierwater onder normale en onder maatgevende hoogwaterstanden. Tevens geldt dat het bieden van mogelijkheden voor ruimtelijke ontwikkelingen, binnen de randvoorwaarden die de veiligheid stelt, van belang is voor het behoud en de versterking van de ruimtelijke kwaliteit van het rivierbed. Voor de Beleidslijn grote rivieren gelden twee concrete doelstellingen:

- de beschikbare afvoer- en bergingscapaciteit van het rivierbed behouden;
- ontwikkelingen tegen gaan die de mogelijkheid tot rivierverruiming door verbreding en verlaging nu en in de toekomst feitelijk onmogelijk maken.

4.2.7.1.2 Provinciaal en regionaal beleid

Op provinciaal niveau zijn alle beleidsplannen geïntegreerd in één plan: de Omgevingsvisie Gelderland uit 2014. Water is opgenomen in twee centrale doelstellingen, te weten het borgen van de kwaliteit en de veiligheid van de leefomgeving. Realisatie van deze doelstellingen betekent onder meer:

- ontwikkelen met kwaliteit met respect voor ruimtelijke, landschappelijke en cultuurhistorische kwaliteiten;
- een robuust en toekomstbestendig water- en bodemsysteem voor alle functies; bij droogte, hitte en wateroverlast;
- een gezonde en veilige leefomgeving
- een gezonde vrijetijdseconomie en aandacht voor beleving, bereikbaarheid en toegankelijkheid van cultuur, natuur en landschap.

Verder is de provincie het aanspreekpunt voor drie watergerelateerde zaken:

- onttrekkingen voor drinkwaterwinning;
- onttrekkingen ten behoeve van bodemenergiesystemen zoals koude- en warmte opslag (KWO);
- industriële onttrekkingen meer dan 150.000 m³ per jaar

4.2.7.1.3 Beleid waterschap en gemeente

De verantwoordelijkheid voor het stedelijk waterbeheer in Arnhem-Zuid ligt bij het Waterschap Rivierenland. Relevant beleid voor de gemeente Arnhem is het Waterbeheerprogramma 2016-2021 "Koers houden, kansen benutten" en de keur en de legger van het waterschap.
Het waterbeleid van de gemeente Arnhem is vastgelegd in de volgende beleidsplannen:

- Gemeentelijk RioleringsPlan (2014-2018)november 2015; dit plan richt zich op een verbetering van de kwaliteit van het rioleringsstelsel, op de vermindering van de vuiluitworp naar het oppervlaktewater, de bodem en het grondwater, op het voorkomen van overlast en op het vasthouden van schoon hemelwater in stedelijk gebied;
- Waterplan Arnhem (2009-2015). Door de gemeente Arnhem en haar waterpartners is dit Tweede Waterplan Arnhem opgesteld. De gemeenteraad heeft in 2009 het waterplan vastgesteld. Het

waterplan is gebaseerd op 4 hoofddoelstellingen:
1. Arnhem aantrekkelijke waterstad;
2. Klimaatbestendig watersysteem en waterketen;
3. Goede kwaliteit water en waterbodem;
4. Bewustwording;

4.2.7.1.4 Resumé

Uitgangspunt in het huidige beleid van gemeente, waterschap en provincie is dat planontwikkeling moet aansluiten bij een duurzaam integraal waterbeheer. Dit betekent dat:
- negatieve verstoring van de grondwaterstanden en –stromingen niet toegestaan zijn om grondwateroverlast en/of verdroging op de locatie en het boven- en benedenstrooms gelegen gebied te voorkomen;
- maatregelen getroffen moeten worden ter voorkoming van (grond)watervervuiling;
- bij nieuwbouw het regenwater binnen het plangebied afgekoppeld moet worden van de riolering en worden verwerkt op eigen terrein;
- voldoende oppervlaktewater aanwezig is en op de goede locatie;
- het verhard oppervlak zoveel mogelijk beperkt wordt;
- het gebruik van uitloogbare materialen en chemische bestrijdingsmiddelen niet is toegestaan;
- ontwikkelingen moeten bijdragen aan het verminderen of beperken van wateroverlast;
- geen ontwikkelingen mogen plaatsvinden die het functioneren van de waterkering beperken;
- de aanwezige ruimte in het winterbed van de rivieren beschikbaar blijft voor het primaire doel; waterberging en waterafvoer.

4.2.7.2 Situatie plangebied

4.2.7.2.1 Watertoetstabel

Er is een digitale watertoets uitgevoerd voor de voorgenomen ontwikkeling. De bijbehorende uitgangspuntennotitie is als bijlage 5 bijgevoegd.

4.2.7.2.2 Relevante waterhuishoudkundige aspecten

Er wordt geen oppervlaktewater aangelegd, dan wel gedempt. Daarnaast heeft de voorgenomen ontwikkeling geen significante gevolgen voor de grondwaterstand.
Ten aanzien van het afvalwater wordt opgemerkt dat deze wordt aangesloten op het bestaande rioleringssysteem.
Het plangebied wordt groen ingekleed. Er is daarmee binnen het plangebied ruimte voor infiltratie van hemelwater in de bodem ter plaatse van de onverharde delen. Bovendien blijft de toename van het verharde oppervlakte onder de 500 m^2, waardoor een vrijstelling van compenserende maatregelen kan worden verkregen.
Het plangebied ligt niet binnen een grondwaterbeschermingsgebied. De gebiedsaanduiding 'milieuzone - grondwaterbeschermingsgebied' komt dan ook te vervallen.

4.2.7.3 Conclusie

De voorgenomen ontwikkeling gaat niet gepaard met negatieve effecten op de waterhuishouding.

4.2.8 Bodem

4.2.8.1 Algemeen

Bij de vaststelling van een bestemmingsplan dient te worden bepaald of de aanwezige bodemkwaliteit past bij het toekomstige gebruik van die bodem en of deze aspecten optimaal op elkaar kunnen worden afgestemd. Om hierin inzicht te krijgen, dient doorgaans een bodemonderzoek te worden verricht conform de richtlijnen NEN 5740.
Er is een verkennend bodemonderzoek, in combinatie met een 'asbest in de grond onderzoek' door Terra Agribusiness uitgevoerd. Deze is als bijlage 6 bijgevoegd. Hierna wordt op de belangrijkste resultaten en conclusies ingegaan.

4.2.8.2 Onderzoeksresultaten

Uit het uitgevoerde bodemonderzoek kan het volgende worden geconcludeerd:
- In de bovengrondmengmonsters BM1 en BM2 zijn enkele individuele parameters van de OCB’s lichte verhoogd aangetroffen. Ook de som OCB’s is verhoogd ten opzichte van de achtergrondwaarde aanwezig (hierbij dient opgemerkt te worden dan van de som OCB’s geen interventiewaarde bekend is);

- In het bovengrondmengmonster BM3 zijn eveneens enkele individuele parameters van de OCB's en ook de som OCB's licht verhoogd aangetroffen. Daarnaast zijn som parameters DDE (som) en DDT (som) verhoogd ten opzichte van de tussenwaarde aangetroffen;
- De aangetroffen verhogingen DDE(som) en DDT(som) in mengmonster BM3 geven formeel aanleiding voor het laten uitvoeren van een nader onderzoek;
- Van de boringen ter plaatse van de oorspronkelijke boringen uit mengmonster BM3 is de bovengrond separaat op OCB's onderzocht. Hieruit blijken slechts enkele individuele parameters van de van de OCB's verhoogd ten opzichte van de achtergrondwaarde aanwezig te zijn. Op basis van deze bevindingen wordt een nader onderzoek niet noodzakelijk geacht.
- In het grondwatermonster (PB1 WM1) is een lichte verhoging barium aangetroffen;
- Ter plaatse van de aangetroffen puinlaag zijn meerdere inspectiegaten gegraven en is er één mengmonster samengesteld en geanalyseerd op de aanwezigheid van asbest. In het mengmonster is analytisch geen asbest aangetroffen;

4.2.8.3 Conclusie

Het aspect bodem vormt geen belemmering voor de voorgenomen ontwikkeling.

4.2.9 Cultuurhistorie

4.2.9.1 Algemeen

Onder cultuurhistorische waarden worden alle structuren, elementen en gebieden bedoeld die cultuurhistorisch van belang zijn. Zij vertellen iets over de ontstaansgeschiedenis van het Nederlandse cultuurlandschap. Vaak is er een sterke relatie tussen aardkundige aspecten en cultuurhistorische aspecten. De bescherming van cultuurhistorische elementen is vastgelegd in de Erfgoedwet. Deze wet is vooral gericht op het behouden van historische elementen voor latere generaties.
Op grond van de wet Modernisering Monumentenzorg (de MoMo), die per 1 januari 2012 van kracht is geworden, moet een goede ruimtelijke onderbouwing een beschrijving bevatten van de wijze waarop met de in het gebied aanwezige cultuurhistorische waarden en in de grond aanwezige of te verwachten monumenten rekening is gehouden.

4.2.9.2 Provinciaal beleid

In juli 2016 is het Beleidsprogramma Cultuur en Erfgoed 2017 - 2020 'Beleef het mee!' vastgesteld. In dit programma ligt het accent op de beleving van mensen. Daarnaast zoekt de provincie de balans tussen de maatschappelijke, economische en intrinsieke waarde van cultuur en erfgoed. Cultureel ondernemerschap blijft onverminderd van belang en komt terug in de economische waarde van cultuur en erfgoed. Voor wat betreft erfgoed krijgt vooral het functioneel gebruik ervan aandacht. Daarnaast zoekt de provincie nieuwe manieren van samenwerking waardoor de uitvoeringskwaliteit van restauraties en archeologie wordt vergroot.

4.2.9.3 Gemeentelijk beleid

In de Erfgoednota 'Panorama Arnhem' wordt het accent verschoven van 'behoud door bescherming' naar 'behoud door ontwikkeling'. Cultuurhistorie speelt op een zo'n vroeg mogelijk moment een actieve rol in veranderingsprocessen en ontwerpkeuzen. Het erfgoedbeleid wil de cultuurhistorische factor een zichtbare en samenhangende rol geven in deze stedelijke ontwikkelingen. Cultuurhistorie wordt ingezet als ontwikkelingskans en niet als belemmering. De Erfgoedagenda, die Panorama Arnhem als beleidsinstrument opvolgde, gaat uit van dezelfde erfgoedstrategiën.

4.2.9.4 Situatie plangebied

Er bevinden zich in en rondom het plangebied zelf geen rijks- of gemeentelijke monumenten en overige cultuurhistorische waarden. Van aantasting van monumentale en cultuurhistorische waarden als gevolg van de voorgenomen ontwikkeling is dan ook geen sprake.

4.2.9.5 Conclusie

Het aspect cultuurhistorie vormt geen belemmering voor de voorgenomen ontwikkeling.

4.2.10 Archeologie

4.2.10.1 Algemeen

Initiatiefnemers hebben op basis van de Erfgoedwet een archeologische zorgplicht bij projecten waarbij de bodem wordt verstoord. Hiervoor is onderzoek noodzakelijk: het archeologisch vooronderzoek. Als blijkt dat in het plangebied behoudenswaardige archeologische vindplaatsen aanwezig zijn, dan kan de initiatiefnemer verplicht worden hiermee rekening te houden. Dit kan leiden tot een aanpassing van de plannen, waardoor de vindplaatsen behouden blijven, of tot een archeologische opgraving en publicatie van de resultaten.

4.2.10.2 Gemeentelijk beleid

Archeologische verwachtingenkaart

Archeologie is een integraal onderdeel van het erfgoedbeleid en als zodanig opgenomen in de erfgoednota. In de nota wordt voortgeborduurd op de uitgangspunten van het Verdrag van Malta. Behoud van archeologische waarden is het uitgangspunt en als dat niet mogelijk is, volgt veiligstelling door archeologisch onderzoek. Om permanente aandacht voor deze vorm van erfgoed te krijgen, is ingezet op constante voorlichting en educatie. Sinds 2008 beschikt de gemeente over een archeologische verwachtingenkaart voor heel Arnhem. De verwachtingenkaart geeft al in een vroeg stadium van planvorming globaal inzicht in de mate waarin archeologische resten in een gebied aangetroffen kunnen worden.
Conform de Erfgoedverordening geldt dat archeologisch onderzoek uitgevoerd moet worden als grondroerende werkzaamheden:

- in archeologisch waardevolle gebieden (buiten monumenten) dieper dan 40 cm-maaiveld reiken en groter zijn dan 30 m^2;
- in gebieden met een hoge archeologische verwachting dieper dan 40 cm-maaiveld reiken en groter zijn dan 200 m^2;
- in gebieden met een middelhoge archeologische verwachting dieper dan 40 cm-maaiveld reiken en groter zijn dan 500 m^2;
- in gebieden met een lage archeologische verwachting dieper dan 40 cm-maaiveld reiken en groter zijn dan 2000 m^2.

Voor archeologisch waardevolle gebieden zijnde beschermde gemeentelijke of rijksmonumenten, geldt maatwerk. Voor rijksmonumenten beslist de Minister van OC&W. Gebieden die reeds onderzocht zijn en/of zijn vrijgegeven, zijn vrijgesteld van onderzoek. Aan het archeologische beleid dat in de verordening is verankerd, ligt de archeologische maatregelenkaart als basis.

4.2.10.3 Situatie plangebied

In 1997 is voor het gebied Groene Long, waar het perceel Mooieweg 23 onder valt, een archeologisch booronderzoek uitgevoerd. De resultaten van dit onderzoek door RAAP hebben ertoe geleid een deel van het plangebied vrij te geven wat betreft archeologie. Perceel Mooieweg 23 valt in het vrijgegeven gebied en daarom is er geen aanvullend archeologisch onderzoek nodig.

4.2.10.4 Conclusie

Het aspect archeologie vormt geen belemmering voor de voorgenomen ontwikkeling.

4.2.11 Stadsklimaat

Met de voorgenomen ontwikkeling neemt het verharde oppervlakte binnen het plangebied toe. Desondanks is er binnen het plangebied nog ruim voldoende ruimte voor een groene inkleding. Deze ruimte is er onder meer ter plaatse van de opgenomen groen- en tuinbestemmingen. De groene inkleding van het plangebied zorgt voor een verkoelend effect en heeft daarmee een positieve invloed op het stadsklimaat.

4.2.12 M.e.r.- toets

4.2.12.1 Kader

De milieueffectrapportage is een wettelijk instrument met als doel het aspect milieu een volwaardige plaats in deze integrale afweging te geven. Een bestemmingsplan/wijzigingsplan kan op drie manieren met milieueffectrapportage in aanraking komen:

- Op basis van artikel 7.2a, lid 1 Wm (als wettelijk plan);

Er ontstaat een m.e.r.-plicht wanneer er een passende beoordeling op basis van art. 2.8, lid 1 Wet natuurbescherming nodig is.

- Op basis van Besluit milieueffectrapportage (bestemmingsplan in kolom 3);

Er ontstaat een m.e.r.-plicht voor die activiteiten en gevallen uit de onderdelen C en D van de bijlage van dit besluit waar het bestemmingsplan genoemd is in kolom 3 (plannen).

- Op basis van Besluit milieueffectrapportage (bestemmingsplan in kolom 4);

Er ontstaat een m.e.r.-(beoordelings)plicht voor die activiteiten en gevallen uit de onderdelen C en D van de bijlage van dit besluit waar het bestemmingsplan genoemd is in kolom 4 (besluiten).
In het Besluit m.e.r. neemt het bestemmingsplan/wijzigingsplan een bijzondere positie in, want het kan namelijk tegelijkertijd opgenomen zijn in zowel kolom 3 als in kolom 4 van het Besluit m.e.r.. Of het bestemmingsplan in deze gevallen voldoet aan de definitie van het plan uit kolom 3 of aan de definitie van het besluit uit kolom 4 is afhankelijk van de wijze waarop de activiteit in het bestemmingsplan wordt bestemd. Als voor de activiteit eerst één of meerdere uitwerkings- of bestemmingsplannen moeten worden vastgesteld dan is sprake van 'kaderstellend voor' en voldoet het bestemmingsplan aan de definitie van het plan. Is de activiteit geheel of gedeeltelijk als eindbestemming opgenomen voldoet het aan de definitie van het besluit.
Een belangrijk element in het Besluit m.e.r.. is het (in feite) indicatief maken van de gevalsdefinities (de drempelwaarden in kolom 2 in de D-lijst). Dit betekent dat het bevoegd gezag meer moet doen dan onder de oude regelgeving. Kon vroeger worden volstaan met de mededeling in het besluit dat de omvang van de activiteit onder de drempelwaarde lag en dus geen m.e.r. (beoordeling) noodzakelijk was, onder de nu geldende regeling moet een motivering worden gegeven. Voor deze toets wordt de term vormvrije m.e.r.-beoordeling gehanteerd.

4.2.12.2 Situatie plangebied

4.2.12.2.1 Artikel 2.8 lid 1 van de Wet Natuurbescherming

Het plangebied bevindt zich op circa 2,6 kilometer afstand vanaf de dichtstbijzijnde Natura 2000-gebied. Gezien de kleinschaligheid van de voorgenomen ontwikkeling en de grote afstand tot Natura 2000-gebieden worden geen significante negatieve effecten op Natura 2000-gebieden verwacht.
Een passende beoordeling op basis van artikel 2.8 lid 1 van de Wet Natuurbescherming is in het kader van dit bestemmingsplan dan ook niet noodzakelijk. Om deze reden is geen sprake van een m.e.r.-plicht op basis van artikel 7.2a van de Wet milieubeheer.

4.2.12.2.2 Drempelwaarden Besluit m.e.r.

De voorgenomen ontwikkeling wordt mogelijk gemaakt door een herziening van het geldende bestemmingsplan. Dit betekent dat voorliggende ontwikkeling m.e.r.-(beoordelings)plichtig is, indien activiteiten worden mogelijk gemaakt die genoemd worden in onderdeel C of D van het Besluit m.e.r. en de daarin opgenomen drempelwaarden overschrijden.
In dit geval is sprake van een ontwikkeling die niet wordt genoemd in onderdeel C van het Besluit m.e.r. en is daarom niet direct m.e.r.-plichtig. Op basis van onderdeel D kan de in dit plan besloten ontwikkeling worden aangemerkt als: 'De aanleg, wijziging of uitbreiding van een stedelijk ontwikkelingsproject met inbegrip van de bouw van winkelcentra of parkeerterreinen'.
Dit betekent dat dit bestemmingsplan m.e.r.-(beoordelings)plichtig is indien activiteiten worden mogelijk gemaakt die genoemd worden in onderdeel C of D van het Besluit m.e.r. en de daarin opgenomen drempelwaarden overschreden:

1. een oppervlakte van 100 hectare of meer,
2. een aaneengesloten gebied en 2000 of meer woningen omvat, of
3. een bedrijfsvloeroppervlakte van 200.000 m^2 of meer.

Gezien de drempelwaarden wordt geconcludeerd dat voor dit bestemmingsplan geen sprake is van een m.e.r. beoordelingsplicht. Echter, zoals ook in het voorgaande aangegeven, dient ook wanneer ontwikkelingen onder drempelwaarden blijven, het bevoegd gezag zich er van te vergewissen of activiteiten geen aanzienlijke milieugevolgen kunnen hebben.
Gelet op de aard- en omvang van de voorgenomen ontwikkeling is het de vraag of er sprake is van een 'stedelijk ontwikkelingsproject' als bedoeld in onderdeel D 11.2 van het Besluit milieueffectrapportage. Uit jurisprudentie (ABRvS 15 maart 2017, ECLI:NL:RVS:2017:694) volgt dat het antwoord op deze vraag afhankelijk is van de concrete omstandigheden van het geval, waarbij onder meer aspecten als de aard en de omvang van de voorziene ontwikkeling moet worden beoordeeld of sprake is van een stedelijk ontwikkelingsproject. Niet relevant is of per saldo aanzienlijke negatieve gevolgen voor het milieu kunnen

ontstaan.
De in het voorliggende bestemmingsplan besloten ontwikkeling gaat uit van een binnenstedelijke herontwikkeling waarbij twee vrijstaande woningen worden toegevoegd. Het gaat om een kleinschalige ontwikkeling waarbij het aantal verkeersbewegingen niet onevenredig toeneemt. Verder is, voor zover in dit kader relevant, sprake van een ontwikkeling die niet leidt tot een aantasting van het woon- en leefklimaat ter plaatse van omliggende woningen en andere milieugevoelige functies.
Gelet op het vorenstaande en de aard en omvang van de voorgenomen ontwikkeling, wordt geconcludeerd dat er geen sprake is van een stedelijk ontwikkelingsproject als bedoeld in het Besluit m.e.r.. Bovendien blijkt uit dit hoofdstuk dat dit bestemmingsplan geen belangrijk nadelige milieugevolgen heeft, die het doorlopen van een m.e.r.-procedure noodzakelijk maken.

4.3 Kabels, leidingen en straalpaden

Binnen het plangebied zijn geen planologisch relevante kabels, leidingen of straalpaden gelegen waarmee in het kader van dit bestemmingsplan rekening dient te worden gehouden.

Hoofdstuk 5 Planbeschrijving en -verantwoording

5.1 Inleiding

In de voorgaande hoofdstukken is ingegaan op de bestaande situatie, het relevante beleid en de milieu- en omgevingsaspecten. De informatie uit deze hoofdstukken is gebruikt om keuzes te maken bij het opstellen van het bestemmingsplan: de verbeelding (plankaart) en de regels. In dit hoofdstuk wordt ingegaan op de opzet van dit bestemmingsplan. Daarnaast worden de gemaakte keuzes op de verbeelding en in de regels verantwoord. Dat betekent dat er wordt aangegeven waarom bepaalde bestemmingen zijn aangewezen en waarom bepaalde bebouwing acceptabel is.

5.2 Opzet van de regels

In de Wet ruimtelijke ordening (Wro) is de verplichting opgenomen om ruimtelijke plannen en besluiten digitaal vast te stellen. De Standaard voor vergelijkbare bestemmingsplannen 2012 (SVBP2012) is verplicht.
De Standaard Vergelijkbare Bestemmingsplannen 2012 maakt het mogelijk bestemmingsplannen te maken die op vergelijkbare wijze zijn opgebouwd en op een zelfde manier worden verbeeld. Vergelijkbare bestemmingsplannen leiden tot een betere dienstverlening en tot een effectievere en efficiëntere overheid.
Het juridisch bindend gedeelte van het bestemmingsplan bestaat uit planregels en bijbehorende plankaart waarop de bestemmingen zijn aangegeven. Deze plankaart kan zowel digitaal als analoog worden verbeeld. De plankaart en de planregels dienen in samenhang te worden bekeken.
De regels zijn onderverdeeld in vier hoofdstukken:

1. Inleidende regels (begripsbepalingen en wijze van meten);
2. Bestemmingsregels;
3. Algemene regels (o.a. afwijkingen);
4. Overgangs- en slotregels.

5.2.1 Inleidende regels

Hoofdstuk 1 bevat de inleidende regels. Deze regels gelden voor het gehele plangebied en bevatten:

1. Artikel 1 Begrippen
   In dit artikel zijn definities van de in de regels gebruikte begrippen opgenomen, voor een eenduidige interpretatie van deze begrippen.
2. Artikel 2 Wijze van meten
   Dit artikel geeft onder meer bepalingen waar mag worden gebouwd en hoe voorkomende eisen betreffende de maatvoering begrepen moeten worden.

Op de plankaart zijn bouwhoogten en soms bebouwingspercentages aangegeven. Als er geen percentages zijn aangegeven, mag het hele bouwvlak worden bebouwd. De aangegeven bouwhoogte wordt gemeten vanaf peil tot het hoogste punt (exclusief elementen zoals een schoorsteen, liftopbouw en dergelijke). Uitgangspunt is dat alleen gebouwd mag worden binnen de bouwgrenzen.

5.2.2 Bestemmingsregels

Hoofdstuk 2 van de regels bevat de juridische vertaling van de verschillende bestemmingen die voorkomen in het plangebied. Voor ieder gebied op de plankaart is de bestemming aangegeven.
Deze bestemmingen zijn in de regels onderverdeeld in o.a.:

1. Bestemmingsomschrijving: omschrijving van de activiteiten die zijn toegestaan (wonen, bedrijvigheid etc.);
2. Bouwregels: eisen waaraan de bebouwing moet voldoen (bebouwingshoogte, bebouwingspercentage etc.);
3. Afwijken van de gebruiks- en bouwregels: onder welke voorwaarde mag afgeweken worden van de aangegeven bestemmingen en bouwregels;
4. Verboden gebruik: welke vormen van gebruik zijn uitgesloten.

In paragraaf 5.3 worden de verschillende bestemmingen toegelicht en wordt ook per bestemming aangegeven waarom voor bepaalde gronden voor deze is gekozen. Daarnaast wordt, indien gekozen wordt af te wijken van de bestemming uit het geldende bestemmingsplan, aangeven waarom daarvoor is

gekozen.

5.2.3 Algemene regels

Hoofdstuk 3 bevat de algemene regels. Deze regels gelden voor het gehele plangebied. Dit hoofdstuk is opgebouwd uit:

1. Artikel 7 Anti-dubbeltelregel
   Deze regel bepaalt dat er niet twee keer voor eenzelfde locatie een bouwplan kan worden ingediend.
2. Artikel 8 Algemene bouwregels
   Hierin zijn de algemene bouwregels opgenomen zoals de verplichting tot het bouwen binnen het bouwvlak.
3. Artikel 9 Algemene gebruiksregels
   In dit artikel zijn algemene regels met betrekking tot het gebruik van de gronden en opstallen in het plangebied opgenomen. Hierin is aangegeven welke functies in ieder geval in strijd zijn met het bestemmingsplan.
4. Artikel 10 Algemene aanduidingsregels
   In dit artikel is bepaald dat bebouwing uitgesloten is ter plaatse van de aanduiding 'overige zone - onbebouwbare zone'.
5. Artikel 11 Algemene afwijkingsregels
   In dit artikel worden de voorwaarden beschreven waaronder kan worden afgeweken van een bestemmingsregel. Deze afwijkingen kunnen worden toegepast op alle bestemmingen in het bestemmingsplan. De afwijkingen die uitsluitend gelden voor een bepaalde bestemming zijn in het betreffende artikel van die bestemming opgenomen.
6. Artikel 12 Overige regels
   In dit artikel zijn regels ten aanzien van parkeren en laden en lossen opgenomen.

5.2.4 Overgangs- en slotbepalingen

In hoofdstuk 4 staan de overgangs- en slotbepalingen. In de overgangsbepalingen is aangegeven wat de juridische consequenties zijn van bestaande situaties die in strijd zijn met dit bestemmingsplan.

5.3 Verantwoording van de regels

5.3.1 Algemeen

Kenmerk van de Nederlandse ruimtelijke ordeningsregelgeving is dat er uitgegaan wordt van toelatingsplanologie. Een bestemmingsplan geeft aan welke functies waar zijn toegestaan en welke bebouwing opgericht mag worden. Bij het opstellen van dit bestemmingsplan zijn keuzes gemaakt over welke functies waar mogelijk worden gemaakt en is gekeken welke bebouwing stedenbouwkundig toegestaan kan worden. De bestaande situatie is hierbij het uitgangspunt.
Het is noodzakelijk dat het bestemmingsplan een compleet inzicht biedt in de bouw- en gebruiksmogelijkheden binnen het betreffende plangebied. Het bestemmingsplan is het juridische toetsingskader dat bindend is voor de burger en overheid en geeft aan wat de gewenste planologische situatie voor het plangebied is. Deze situatie kan gaandeweg de planperiode wijzigen, bijvoorbeeld door veranderd stedenbouwkundig inzicht, functiewijziging veranderingen in gebruik. Ook ruimtelijke ontwikkelingen en vernieuwing van o.a. ruimtelijk, economisch, verkeerskundig en milieubeleid dragen bij aan de veroudering van geldende bestemmingsplannen.
Om recht te doen aan een goede ruimtelijke ordening binnen het plangebied wordt daarom aangegeven in welke situaties de bestemming wordt gekozen gelijk aan de oude bestemming (na strijdige situatie te hebben gewraakt) en in welke situaties een nieuwe bestemming wordt gegeven (positief bestemmen), waarmee de strijdige situatie wordt gelegaliseerd. Daarnaast wordt, indien van toepassing, aangegeven wanneer een strijdige situatie onder het overgangsrecht wordt gebracht.
In deze paragraaf worden de keuzes die zijn gemaakt nader onderbouwd. Hierbij zullen de bestemmingen in dezelfde volgorde als in de regels worden behandeld.

5.3.2 Afzonderlijke bestemmingen

In de volgende subparagrafen worden de afzonderlijke bestemmingen die voorkomen in het bestemmingsplan besproken.
Per bestemming wordt ingegaan op:

- welke gronden zijn zo bestemd;
- wat houdt de bestemming in;
- eventuele aanduidingen of andere bijzonderheden;

5.3.3 Groen

De achterzijde (noordoostelijke zijde) van het plangebied is voorzien van de bestemming 'Groen' (artikel 3). Deze gronden zijn bestemd voor groenvoorzieningen en worden niet tot het woonerf gerekend.

5.3.4 Tuin

Aan de zijde van de Mooieweg is het plangebied voorzien van de bestemming 'Tuin' (artikel 4), zodat deze gronden onbebouwd blijven. De gronden zijn bestemd voor groenvoorzieningen bij de woningen, parkeervoorzieningen, opritten en water en waterhuishoudkundige voorzieningen.

5.3.5 Wonen

De beoogde woonpercelen in het plangebied zijn bestemd als 'Wonen' (artikel 5). Er is bepaald dat, met inachtneming van de ter plaatse van de aanduiding 'maximum goothoogte (m), maximum bouwhoogte (m)' aangegeven maximum goot- en bouwhoogten, met inachtneming van de ter plaatse van de aanduiding 'maximum oppervlakte hoofdgebouw (m2)' aangegeven maximum oppervlakte voor hoofdgebouwen, uitsluitend de in de gegeven bestemming passende hoofdbebouwing, bijbehorende bouwwerken en binnen de bestemming passende overige bouwwerken worden gebouwd. Daarnaast is bepaald dat maximaal drie vrijstaande woningen zijn toegestaan. Ter plaatse van gronden met de aanduiding 'bijgebouwen' zijn aan- en uitbouwen aan de hoofdgebouwen, bijgebouwen en overige bouwwerken toegestaan. De oppervlakte aan aan- en uitbouwen, bijgebouwen en vergunningvrije gebouwen is afhankelijk van de oppervlakte van de gronden met de aanduiding 'bijgebouwen'. Om openheid tussen de percelen te garanderen zijn onbebouwbare zones opgenomen.
Binnen de bestemming 'Wonen' zijn in principe beroepsmatige activiteiten toegestaan. Om hinder voor de directe omgeving te voorkomen is hieraan wel een aantal voorwaarden verbonden. In de eerste plaats mag slechts een gedeelte van de woning, inclusief de bijgebouwen (maximaal 1/3 van de totale vloeroppervlakte van de woning) worden gebruikt als praktijkruimte door de bewoner. Is er meer dan 1/3 van de woning in gebruik voor het uitoefenen van een beroep, dan is er geen sprake meer van een 'beroep aan huis' en derhalve strijd met het bestemmingsplan. Daarnaast mag door dit gebruik geen onevenredige aantasting van het woon- en leefklimaat (bijvoorbeeld beperkte reclamemogelijkheden) noch een onevenredige parkeerdruk ontstaan. Tot slot zijn er vormen van beroepsuitoefening expliciet uitgezonderd, omdat ze te veel overlast voor de omgeving veroorzaken (detailhandel, prostitutie, horeca-activiteiten en beroepen die milieuoverlast veroorzaken).

5.3.6 Waarde - Landschap

Het gehele plangebied is voorzien van de dubbelbestemming Waarde - Landschap (artikel 6), ten behoeve van de bescherming van de landschappelijke waarden. Ter plaatse is een omgevingsvergunningstelsel opgenomen voor het uitvoeren van een werk, geen bouwwerk zijnde, of van werkzaamheden.

5.4 Handhaving

Bestemmingsplannen zijn bindend voor overheid en burger. Enerzijds kan de gemeentelijke overheid naleving van bestemmingsplannen afdwingen (optreden tegen strijdig gebruik en/of bebouwing). Anderzijds vormt het bestemmingsplan ook het juridisch kader voor de burger waar deze uit af kan leiden wat zijn eigen bouw- en gebruiksmogelijkheden zijn, maar ook wat de mogelijkheden en onmogelijkheden zijn van zijn buren en directe omgeving. Het bestemmingsplan geeft immers de gewenste planologische situatie voor het betreffende gebied binnen de planperiode aan.

In de nota “beleidsuitgangspunten handhaving bestemmingsplannen” zijn de volgende uitgangspunten opgenomen:
- stringent beleid: als uitgangspunt geldt dat in principe elke overtreding wordt aangepakt;
- géén stilzwijgend gedogen;
- gewenste maar illegale ontwikkelingen zo mogelijk vooraf maar in ieder geval zo snel mogelijk legaliseren;
- gedogen van illegale gevallen alleen in uitzonderlijke gevallen, bij voorkeur alleen tijdelijk en met redenen omkleed.

Deze beleidsuitgangspunten zijn geëvalueerd in de nota "Handhavingsplan Fysieke Leefomgeving 2011-2014". De destijds geformuleerde uitgangspunten pretenderen dat alle overtredingen worden opgespoord en aangepakt. Deze ambitie blijkt met de beschikbare menskracht te ambitieus en daarom is in de nieuwe nota een prioriteitsstelling opgenomen waarin wordt aangegeven aan welke handhavingsonderwerpen op het gebied van bouwregelgeving en de gebouwde omgeving de komende periode met name aandacht wordt besteed. Dit houdt in dat het uitgangspunt dat in principe elke overtreding wordt aangepakt afhankelijk wordt van de prioriteitsstelling uit het Handhavingsplan. De prioriteitsstelling is ondermeer afhankelijk van het type overtreding en het type gebied (beschermd stadsgezicht, buitengebied, industrieterrein enz.) waar de overtreding wordt geconstateerd en zal op basis van politieke realiteit per looptijd van het Handhavingsplan worden geactualiseerd.
De grondslag voor een goed werkend handhavingsbeleid wordt gevormd door een inventarisatie van het feitelijke gebruik en de bestaande bebouwing zo kort mogelijk voor respectievelijk het in ontwerp ter visie leggen van casu quo het in werking van een bestemmingsplan. Als vervolg op deze inventarisatie zullen de verleende omgevingsvergunning voor het bouwen en gevolgde afwijkingsprocedures worden geregistreerd.
Handhavend optreden tegen overtredingen van bestemmingsplannen kan niet alleen plaatsvinden via publiekrechtelijke, maar ook via de strafrechtelijke weg. In de regels is daartoe de zogenaamde strafbepaling opgenomen, waarin overtredingen van de regels worden aangemerkt als een strafbaar feit als bedoeld in artikel 1a, aanhef en lid 2 van de Wet op de Economische Delicten. De bijbehorende strafmaat is hechtenis van ten hoogste zes maanden of een geldboete van de vierde categorie (maximaal € 19.500). Bij ernstige overtredingen zal handhaving ook via de strafrechtelijke weg plaatsvinden. De opsporingsambtenaren van de gemeente of politie zullen in die gevallen proces-verbaal van de overtreding maken. Het (reguliere) bestuursrechtelijke traject zal gelijktijdig worden ingezet.

5.5 Exploitatie

Artikel 6.12 van de Wet ruimtelijke ordening stelt dat de gemeenteraad gelijktijdig met de vaststelling van het bestemmingsplan moet besluiten om al dan niet een exploitatieplan vast te stellen. Hoofdregel is dat een exploitatieplan moet worden vastgesteld bij elk bestemmingsplan. Er zijn echter uitzonderingen. Het is mogelijk dat de raad verklaart dat met betrekking tot een bestemmingsplan geen exploitatieplan wordt vastgesteld indien het verhaal van kosten van de grondexploitatie anderszins is verzekerd of het stellen van nadere eisen en regels niet noodzakelijk is.
De kosten voortvloeiende uit de ontwikkeling komen voor rekening van initiatiefnemer. Met initiatiefnemer is een anterieure overeenkomst gesloten waarin tevens het risico op planschade is meegenomen. Hiermee is het kostenverhaal voor de gemeente volledig verzekerd. Dit brengt met zich mee dat vaststelling van een exploitatieplan op grond van artikel 6.12 Wro achterwege kan blijven.

Hoofdstuk 6 Procedure

6.1 Vooroverleg

Artikel 3.1.1 Bro overleg
In het kader van artikel 3.1.1 Bro is het concept-bestemmingsplan opgestuurd naar de Provincie Gelderland en het Waterschap Rijn en IJssel. Het waterschap is akkoord. De Provincie Gelderland gaf aan dat het plangebied niet meer binnen het grondwaterbeschermingsgebied behoort. Deze opmerking is verwerkt door de daarbijbehorende gebiedsaanduiding van de verbeelding te verwijderen.
Publicatie voornemen ontwikkeling
Volgens artikel 1.3.1 lid 1 van het Besluit ruimtelijke ordening moet het voornemen tot een op ontwikkeling gericht bestemmingsplan worden gepubliceerd.

6.2 Terinzagelegging (ontwerp-bestemmingsplan)

Het ontwerpbestemmingsplan 'Chw Mooieweg 23' heeft van 24 augustus 2021 tot en met 4 oktober 2021 zes weken ter inzage gelegen. Tijdens de terinzagelegging is een zienswijze ingediend. De zienswijze geeft geen aanleiding om voor te stellen het bestemmingsplan gewijzigd vast te stellen. In het zienswijzenrapport (bijlage 2a bij het raadsvoorstel) is de zienswijze samengevat en beantwoord.

Regels

van het bestemmingsplan
Chw Mooieweg 23
(plannummer: NL.IMRO.0202.988-0301)

Hoofdstuk 1 Inleidende regels

Artikel 1 Begrippen

1.1 plan
Het bestemmingsplan Chw Mooieweg 23 met identificatienummer NL.IMRO.0202.988-0301 van de gemeente Arnhem.

1.2 bestemmingsplan
De geometrisch bepaalde planobjecten met de bijbehorende regels.

1.3 aanduiding
Een geometrisch bepaald vlak of figuur, waarmee gronden zijn aangeduid, waar ingevolge de regels regels worden gesteld ten aanzien van het gebruik of het bebouwen van deze gronden.

1.4 aanduidingsgrens
De grens van een aanduiding indien het een vlak betreft.

1.5 aan- of uitbouw
een bouwwerk verbonden met een hoofdgebouw dat bouwkundig ondergeschikt is aan het hoofdgebouw en in functioneel opzicht onderdeel uitmaakt van het hoofdgebouw.

1.6 bebouwing
Eén of meer gebouwen of bouwwerken geen gebouwen zijnde.

1.7 bebouwingspercentage
een op de verbeelding of in de regels aangegeven percentage dat de grootte van een gedeelte van een bestemmingsvlak of gedeelte van een bouwvlak aangeeft dat ten hoogste mag worden bebouwd;

1.8 bed and breakfast
Overnachtingsaccomodatie gericht op het bieden van de mogelijkheid tot een kortdurend verblijf met het serveren van een ontbijt in een woning, gedreven door de bewoner van die woning.

1.9 bedrijf
Een onderneming of gedeelte van een onderneming, die een organisatorisch zelfstandige eenheid vormt en is gericht op de productie of de afzet van goederen of de verlening van diensten, hieronder begrepen ondernemingen of gedeelten van ondernemingen, die door of vanwege de overheid worden geleid.

1.10 Beleidsregels Natuurinclusief Bouwen
Onder de Beleidsregels Natuurinclusief Bouwen wordt verstaan: de 'Beleidsregels Natuurinclusief Bouwen', dan wel zoals deze regels komen te luiden na wijziging van deze regels.

1.11 beleidsregels parkeren van de gemeente Arnhem
Onder de Beleidsregels Parkeren van de gemeente Arnhem wordt verstaan: de 'Beleidsregels voor toepassing van artikel 2.5.30 van de Bouwverordening gemeente Arnhem 2003', dan wel zoals deze regels komen te luiden na wijziging van deze regels.

1.12 beroep aan huis
Een (para)medisch, juridisch, administratief, therapeutisch, verzorgend, ontwerptechnisch, kunstzinnig of daarmee gelijk te stellen beroep of bedrijf dat in een woning wordt uitgeoefend.

1.13 bestaande situatie
a. bij bouwwerken: legale bouwwerken die aanwezig of in uitvoering zijn op het tijdstip van de ter visie legging van het ontwerp van het bestemmingsplan en bouwwerken die mogen worden gebouwd krachtens een vergunning;
b. bij gebruik: legaal gebruik van grond en opstallen zoals aanwezig tijdens de inwerkingtreding van het bestemmingsplan dat na de inwerkingtreding van het plan niet langer onderbroken is dan een jaar.

1.14 bestemmingsvlak
Een geometrisch bepaald vlak met eenzelfde bestemming.

1.15 bestemmingsgrens
De grens van een bestemmingsvlak.

1.16 bijgebouw
een gebouw dat in bouwkundig en fucntioneel opzicht ondergeschikt is aan een op hetzelfde bouwperceel gelegen hoofdgebouw.

1.17 bijzondere woonvorm
Een woonvorm waar bewoners nagenoeg zelfstandig wonen met (voorzieningen voor) verzorging en begeleiding (ook 24-uurs begeleiding) en daar niet verblijven met het doel om therapeutisch behandeld te worden.

1.18 bouwen
Het plaatsen, het geheel of gedeeltelijk oprichten, vernieuwen of veranderen en het vergroten van een bouwwerk.

1.19 bouwgrens
De grens van een bouwvlak.

1.20 bouwlaag
een geheel van voor personen toegankelijke ruimten, waarbinnen de vloerhoogte niet meer dan 1,20 meter varieert, met uitsluiting van onderbouw en zolder of vliering c.q. kapruimte.

1.21 bouwperceel
Een aaneengesloten stuk grond, waarop ingevolge de regels een zelfstandige, bij elkaar behorende bebouwing is toegelaten.

1.22 bouwperceelgrens
Een grens van een bouwperceelgrens.

1.23 bouwvlak
Een geometrisch bepaald vlak, waarmee gronden zijn aangeduid, waar ingevolge de regels bepaalde gebouwen en bouwwerken geen gebouwen zijnde zijn toegelaten.

1.24 bouwwerk
Een bouwkundige constructie van enige omvang die direct en duurzaam met de aarde is verbonden.

1.25 brutovloeroppervlak:
De oppervlakte van een ruimte of een groep van ruimten, gemeten op vloerniveau langs de buitenomtrek van de opgaande scheidingswanden, die de desbetreffende ruimte of groep van ruimtes omhullen, waarbij de oppervlakte van delen van vloeren, waarboven de netto hoogte kleiner is dan 1,5 meter niet worden meegerekend.

1.26 gebouw
Elk bouwwerk, dat een voor mensen toegankelijke, overdekte, geheel of gedeeltelijk met wanden omsloten ruimte vormt.

1.27 hoofdgebouw
een gebouw dat op een bouwperceel door zijn constructie of afmetingen dan wel gelet op de bestemming als belangrijkste gebouw valt aan te merken.

1.28 huishouden
Eén of meer personen die op hetzelfde adres wonen en een economisch-consumptieve eenheid vormen, met de intentie om zelfstandig, bestendig, voor onbepaalde tijd, in gezinsverband of in een met een gezinsverband vergelijkbaar samenlevingsverband te wonen.

1.29 internetverkoop
Detailhandel zonder showroom, waarvan de handel voornamelijk via internet en andere media verloopt.

1.30 kamergewijze bewoning
Een gebouw waarin zich 3 onzelfstandige wooneenheden bevinden of meer.

1.31 normaal onderhoud, gebruik en beheer
Gebruik gericht op het in zodanige conditie houden van objecten of de terreingesteldheid dat het voortbestaan van deze objecten of de terreingesteldheid op ten minste het bestaande kwaliteitsniveau wordt gehouden. Onder normaal onderhoud, gebruik en beheer wordt ook dunning van beplanting begrepen.

1.32 onzelfstandige wooneenheden
Een onzelfstandig gedeelte van een gebouw bedoeld voor de huisvesting van één huishouden. Kenmerkend voor de wooneenheid is het gezamenlijk gebruik (met andere wooneenheden) van een toiletruimte, badruimte en/of een keuken. Een wooneenheid kan uit meerdere ruimten bestaan.

1.33 overig bouwwerk
Een bouwkundige constructie van enige omvang, geen pand zijnde, die direct en duurzaam met de aarde is verbonden.

1.34 pand
De kleinste bij de totstandkoming functioneel en bouwkundig- constructief zelfstandige eenheid die direct en duurzaam met de aarde is verbonden en betreedbaar en afsluitbaar is.

1.35 peil
a. voor een gebouw, waarvan de hoofdtoegang onmiddellijk aan een weg of pad grenst: de hoogte van die weg of dat pad ter plaatse van de hoofdtoegang;
b. voor een gebouw, waarvan de hoofdtoegang niet direct aan de weg grenst: de hoogte van het afgewerkte terrein ter plaatse van de hoofdtoegang bij voltooiing van de bouw;
c. voor een ander bouwwerk: de hoogte van het afgewerkte terrein ter plaatse bij voltooiing van de bouw.

1.36 prostitutie
Het zich beschikbaar stellen tot het verrichten van seksuele handelingen met een ander tegen vergoeding.

1.37 prostitué(e)
Degene, die zich beschikbaar stelt tot het verrichten van seksuele handelingen met een ander tegen vergoeding.

1.38 raamprostitutie
Een vorm van prostitutie waarbij de werving van klanten geschiedt door een prostitué(e) die door houding, gebaren, kleding of anderszins, vanuit een vitrine de aandacht op zich vestigt en waarbij de seksuele handelingen in een voor het publiek besloten ruimte plaatsvinden.

1.39 seksinrichting
Een voor publiek toegankelijke, besloten ruimte (hieronder wordt mede begrepen een voer- of vaartuig) waarin bedrijfsmatig, of in omvang alsof zij bedrijfsmatig was, seksuele handelingen worden verricht, of vertoningen van pornografische aard plaatsvinden.
Onder seksinrichtingen wordt in elk geval verstaan een (raam)prostitutiebedrijf, een seksclub, een privé-huis, een erotische massagesalon, een seksbioscoop, een seksautomatenhal, een sekstheater of parenclub, al dan niet in combinatie met elkaar.

1.40 standplaats
Een kavel, waarop nutsvoorzieningen aanwezig zijn, bestemd voor het plaatsen van een woonwagen.

1.41 straatmeubilair
Onverminderd het bepaalde in bijlage II van het Besluit omgevingsrecht wordt onder straatmeubilair voor de werking van dit bestemmingsplan mede verstaan: papier-, glas- en andere inzamelbakken, toegangsconstructies voor ondergrondse voorzieningen; kunstwerken, speeltoestellen en draagconstructies voor reclame, alsmede abri's en kleinschalige bouwwerken ten behoeve van (openbare) nutsvoorzieningen.

1.42 thuisprostitutie
Vorm van prostitutie waarbij de seksuele dienstverlening plaatsvindt op het woonadres van de prostitué(e) en waarbij ook alleen door deze prostitué(e) op dit adres gewerkt wordt als prostitué(e).

1.43 verkameren
Het gebruiken van een (gedeelte van een) gebouw waar wonen is toegestaan als kamergewijze bewoning. Hieronder wordt tevens verstaan het toevoegen van onzelfstandige wooneenheden aan bestaande gevallen van kamergewijze bewoning.

1.44 vestigingsbeleid
Het beleid neergelegd in de nota 'van Rood naar Groen' (vastgesteld 26 juni 2000).

1.45 werken, werkzaamheden van geringe omvang
Werken of werkzaamheden die geen wezenlijke verandering van de terreingesteldheid of van een inrichting tot gevolg hebben.

1.46 werkplek
Een plaats, waar één prostitué(e) zijn of haar werk verricht.

1.47 wijk
Wijk, zoals gehanteerd wordt in de indeling van het Centraal Bureau voor de Statistiek.

1.48 wonen
Voor de werking van dit bestemmingsplan wordt onder wonen mede geval begrepen een bijzondere woonvorm en bed and breakfast met ten hoogste vier slaapplaatsen;

1.49 woning
Een complex van ruimten, bedoeld voor de huisvesting van één huishouden, een bijzondere woonvorm of een kamerverhuurbedrijf.

1.50 woningsplitsing
Het bouwkundig en/ of functioneel splitsen van één woning of (een gedeelte van een) gebouw waar is toegestaan tot twee of meer zelfstandige woningen.

1.51 woonwagen
Voor bewoning bestemd gebouw dat is geplaatst op een standplaats en in zijn geheel of in delen kan worden verplaatst.

Artikel 2 Wijze van meten

Bij toepassing van deze regels wordt als volgt gemeten

2.1 de bouwhoogte van een bouwwerk

Vanaf het peil tot aan het hoogste punt van een gebouw of van een overig bouwwerk met uitzondering van ondergeschikte bouwonderdelen, zoals schoorstenen, antennes, liftopbouwen en naar de aard daarmee gelijk te stellen bouwonderdelen.

2.2 de dakhelling

langs het dakvlak ten opzichte van het horizontale vlak.

2.3 de goothoogte van een bouwwerk

vanaf het peil tot aan de bovenkant van de bovenste goot, c.q. de druiplijn, het boeibord, of een daarmee gelijk te stellen constructiedeel.

2.4 de inhoud van een bouwwerk

Tussen de onderzijde van de begane grondvloer, de buitenzijde van de gevels (of het hart van de scheidsmuren) en de buitenzijde van daken en dakkapellen.

2.5 de oppervlakte van een bouwwerk

Tussen de buitenwerkse gevelvlakken en/of het hart van de scheidingsmuren, neerwaarts geprojecteerd op het gemiddelde niveau van het afgewerkte bouwterrein ter plaatse van het bouwwerk.

Hoofdstuk 2 Bestemmingsregels

Artikel 3 Groen

3.1 Bestemmingsomschrijving

De voor Groen aangewezen gronden zijn bestemd voor:
a. groenvoorzieningen;
b. watergangen, waterpartijen, waterinfiltratievoorzieningen en andere voorzieningen voor de waterhuishouding.

3.2 Bouwregels

Op deze gronden mogen uitsluitend in de gegeven bestemming passende bouwwerken worden gebouwd met een maximumbouwhoogte van 4 meter.

Artikel 4 Tuin

4.1 Bestemmingsomschrijving

De voor Tuin aangewezen gronden zijn bestemd voor:
a. groenvoorzieningen ten behoeve van aangrenzende bestemmingen;
b. parkeervoorzieningen met inachtneming van het bepaalde in 4.3;
c. opritten bij de aangrenzende woningen;
d. watergangen, waterpartijen, waterinfiltratievoorzieningen en andere voorzieningen voor de waterhuishouding.

4.2 Bouwregels

Op deze gronden mag niet worden gebouwd.

4.3 Specifieke gebruiksregels

Onder gebruik van de gronden en opstallen in strijd met de bestemming wordt in elk geval begrepen het gebruik van de 4.1 genoemde gronden ten behoeve van parkeervoorzieningen voor zover het betreft de gronden gelegen tussen de voorgevelrooilijn en de openbare weg en waarbij het niet betreft de gronden die wordt gebruikt als oprit naar een carport, garage of parkeergelegenheid.

Artikel 5 Wonen

5.1 Bestemmingsomschrijving

De voor Wonen aangewezen gronden zijn bestemd voor:
a. het wonen, hieronder niet begrepen bewoning van woonwagens of woonschepen;
met daaraan ondergeschikt voor:
b. groen- en speelvoorzieningen;
c. parkeervoorzieningen;
d. verblijfsgebieden, waaronder tevens wordt verstaan parkeervoorzieningen;
e. watergangen, waterpartijen, waterinfiltratievoorzieningen en andere voorzieningen voor de waterhuishouding.

5.2 Bouwregels

a. Op de in 5.1 bedoelde gronden mogen, met inachtneming van de ter plaatse van de aanduiding 'maximum goothoogte (m), maximum bouwhoogte (m)' aangegeven maximum goot- en bouwhoogten, de ter plaatse van de aanduiding 'maximum oppervlakte hoofdgebouw (m2)' aangegeven maximum oppervlakte van hoofdgebouwen en het bepaalde onder b, c en d., uitsluitend de in de gegeven bestemming passende hoofdbebouwing, bijbehorende bouwwerken en binnen de bestemming passende overige bouwwerken worden gebouwd;

b. Er zijn maximaal het ter plaatse van de aanduiding 'maximum aantal wooneenheden' aangegeven aantal woningen toegestaan;
c. ter plaatse van de aanduiding 'bijgebouwen' mogen uitsluitend worden gebouwd:
    1. aan- of uitbouwen aan de hoofdbebouwing worden gebouwd met een maximumbouwhoogte gelijk aan de hoogte van de begane-grondbouwlaag van de hoofdbebouwing, , vermeerderd met maximaal 30 centimeter ten behoeve van isolatie of afschot, betreft;
    2. bijgebouwen worden gebouwd met een maximumbouwhoogte gelijk aan de goothoogte van het hoofdgebouw, waarbij de goothoogte van bijgebouwen niet meer mag bedragen dan de hoogte van de begane-grondbouwlaag van de hoofdbebouwing, vermeerderd met maximaal 30 centimeter ten behoeve van isolatie of afschot.
    3. overige bouwwerken, passend binnen de bestemming, met een maximum bouwhoogte van 3 meter.

waarbij de oppervlakte van het totaal van deze bebouwing per bouwperceel, inclusief vergunningvrije gebouwen de in onderstaand schema opgenomen maten niet overschrijdt.

oppervlakte gebied met de aanduiding 'bijgebouwen' per bouwperceel	**maximale oppervlakte bouwwerken**
< 90 m^2	50% van de oppervlakte van het gebied met de aanduiding 'bijgebouwen' per bouwperceel met een minimum van 20 m^2
90-150 m^2	45 m^2
150-300 m^2	55 m^2
300-500 m^2	65 m^2
500 - 1.000 m^2	75 m^2

d. een omgevingsvergunning voor het bouwen ten behoeve van woningen wordt uitsluitend verleend indien voldoende natuurinclusieve maatregelen worden getroffen, met dien verstande dat:
    1. hieraan wordt voldaan indien het bouwen voldoet aan het puntensysteem voor natuurinclusief bouwen van de Beleidsregels Natuurinclusief Bouwen;
    2. de genomen maatregelen met betrekking tot natuurinclusief bouwen in het kader van de vergunningverlening moeten in stand worden gehouden.

5.3 Specifieke gebruiksregels

5.3.1 Beroep aan huis

a. Onder gebruik van de gronden en opstallen in strijd met de bestemming wordt in elk geval begrepen gebruik als beroeps- of bedrijfsmatige werk- of opslagruimte;
b. Het bepaalde in lid onder a. is niet van toepassing op het gedeelte van een woning in gebruik ten behoeve van beroep aan huis, door de bewoner, mits dit gedeelte niet meer bedraagt dan 1/3 van de vloeroppervlakte van de woning. Voorts mag door dit gebruik geen onevenredige aantasting van het woon- en leefklimaat ter plaatse, noch een onevenredige parkeerdruk ontstaan en mag het geen detailhandel, internetverkoop hiervan uitgezonderd, prostitutie of horeca betreffen.

5.3.2 Omgevingsvergunningwoningsplitsingen verkamering

Het is verboden om zonder of in afwijking van een omgevingsvergunning van burgemeester en wethouders (omgevingsvergunning planologisch strijdig gebruik) de volgende activiteiten uit te voeren:
a. het splitsen van een (gedeelte van een) gebouw waar wonen is toegestaan naar twee of meerdere zelfstandige woningen;
b. het verkameren van een (gedeelte van een) gebouw waar wonen is toegestaan (vanaf drie onzelfstandige wooneenheden);

5.3.3 Uitzonderingen omgevingsvergunningplichthospes/hospita

Het onder lid 5.3.2 onder b vervatte verbod geldt niet wanneer sprake is van het verkameren door een hospes/ hospita.

5.3.4 Voorwaarden woningsplitsing

Burgemeester en wethouders kunnen een omgevingsvergunning zoals bedoeld in lid 5.3.2 onder a, verlenen indien:
a. de gebruiksoppervlakte van de bestaande woning gelijk is aan of groter is dan 110 m^2, en;
b. de gebruiksoppervlakte van elke zelfstandige woning die als gevolg van splitsing ontstaat niet kleiner

is dan 50 m^2, en;
c. de gesplitste woningen over een bergingsruimte met een oppervlakte van ten minste 5 m^2 per woning en;
d. de gesplitste woningen beschikken over een buitenruimte.

5.3.5 Voorwaarden verkamering

a. Burgemeester en wethouders kunnen een omgevingsvergunning zoals bedoeld in lid 5.3.2 onder b, verlenen indien:
   1. de gebruiksoppervlakte van de bestaande woning gelijk is aan of groter is dan 110 m^2, en;
   2. het gebouw niet opgedeeld wordt in meer dan één onzelfstandige wooneenheid per 18m^2 gebruiksoppervlakte; en;
   3. het verkamerde gebouw minimaal beschikt over een bergingsruimte met een oppervlakte van ten minste 3 m^2 ten behoeve van de stalling van fietsen, afvalcontainer(s) of afvalzakken. Vanaf 4 onzelfstandige wooneenheden geldt als aanvullende eis dat 1m^2 bergingsruimte per wooneenheid wordt toegevoegd.
b. De omgevingsvergunning zoals bedoeld in lid 5.3.2 onder b wordt in ieder geval niet verleend indien:
   1. sprake is van verkameren met als doel het verschaffen van kortdurend verblijf van maximaal 3 maanden, te vergelijken met logies, al dan niet als onderdeel van de arbeidsvoorwaarden, aan werknemers; of
   2. zich door het verkameren een niet-verkamerd gebouw wordt ingesloten door legale kamergewijze bewoning van gebouwen aan dezelfde straat; of
   3. indien een bijgebouw in gebruik wordt genomen als onzelfstandige wooneenheid.

Artikel 6 Waarde - Landschap

6.1 Bestemmingsomschrijving

De voor Waarde - Landschap aangewezen gronden zijn, behalve voor de daar voorkomende bestemmingen, mede bestemd voor behoud, het herstel en de versterking van de op deze gronden voorkomende dan wel daaraan eigen landschappelijke waarden.

6.2 Nadere eisen

Burgemeester en wethouders kunnen ten aanzien van de situering van bouwwerken die mogen worden gebouwd op grond van de andere bestemming(en) nadere eisen stellen ter voorkoming van een onevenredige aantasting van de aanwezige landschappelijke waarden.

6.3 Specifieke gebruiksregels

Onder gebruik van de gronden en opstallen in strijd met de bestemming wordt in elk geval begrepen:

a. het aanbrengen van recreatievoorzieningen, dan wel als standplaats voor onderkomens en stacaravans of voor enige andere vorm van kamperen;
b. het aanbrengen van afbeeldingen of tekens voor commerciële doeleinden;
c. het opslaan, lozen c.q. storten, als dan niet ten verkoop van onbruikbare dan wel aan hun oorspronkelijke gebruik onttrokken voorwerpen, materialen, stoffen, producten, voer- of vaartuigen of machines;

6.4 Omgevingsvergunning voor het uitvoeren van een werk, geen bouwwerk zijnde, of van werkzaamheden

6.4.1 Verboden

Het is verboden zonder of in afwijking van een schriftelijke vergunning van burgemeester en wethouders (omgevingsvergunning) de volgende werken, geen bouwwerken zijnde, of werkzaamheden uit te voeren:
a. het vellen, rooien of beschadigen van houtgewassen;
b. het verlagen van de bodem of het afgraven van gronden waarvoor geen ontgrondingsvergunning is vereist;
c. het ophogen van gronden;

d. het graven, dichten, verdiepen of verbreden van greppels, sloten, vijvers, beken en andere watergangen;
e. het aanbrengen van oppervlakte verharding groter dan 25 m^2 op gronden met de bestemming Groen en/of Tuin;
f. het aanbrengen van oppervlakteverharding groter dan 60 m^2 op gronden met de bestemming Wonen;

6.4.2 Uitzonderingen omgevingsvergunningsplicht

De in lid 6.4.1 vervatte verboden gelden niet voor het uitvoeren van:
a. werken of werkzaamheden ter realiseren van de bestemming, zoals aangegeven in lid 5.1;
b. werken of werkzaamheden, welke op het tijdstip waarop het plan rechtskracht verkrijgt, in uitvoering zijn;
c. werken of werkzaamheden die van geringe omvang zijn, dan het het normale onderhoud betreffen;
d. het vellen of rooien van bomen die in de als Bijlage 1 opgenomen Boomeffectanalyse zijn aangemerkt als in matige of slechte conditie of zijn aangemerkt als exoten.

6.4.3 Toelaatbaarheidwerken en werkzaamheden

Werken of werkzaamheden als bedoeld in lid 6.4 zijn slechts toelaatbaar, indien:
a. deze verband houden met de doeleinden die aan de desbetreffende bestemmingen zijn toegekend en
b. hierdoor dan wel door de daarvan hetzij direct, hetzij indirect te verwachten gevolgen de landschappelijke waarden en kwaliteiten van de gronden onevenredig worden of kunnen worden verkleind.

6.4.4 Voorschriften

Aan de omgevingsvergunning kunnen voorschriften worden verbonden.

Hoofdstuk 3 Algemene regels

Artikel 7 Anti-dubbeltelregel

Grond die eenmaal in aanmerking is genomen bij het toestaan van een bouwplan waaraan uitvoering is gegeven of alsnog kan worden gegeven, blijft bij de beoordeling van latere bouwplannen buiten beschouwing.

Artikel 8 Algemene bouwregels

8.1 Bouwen binnen bouwvlak

a. Indien binnen een bestemmingsvlak een bouwvlak is aangegeven mag, behoudens andersluidende bepalingen in deze regels, uitsluitend worden gebouwd binnen dit bouwvlak.
b. Indien in een bestemmingsvlak geen bouwvlak is aangegeven, mag uitsluitend worden gebouwd voor zover daartoe in de betreffende bestemmingsregel uitdrukkelijk mogelijkheden zijn opgenomen.

8.2 Bebouwingspercentage

a. Indien in een bouwvlak geen bebouwingspercentage is aangegeven, mag dit vlak geheel bebouwd worden.
b. Indien binnen een bestemmingsvlak een bouwvlak en een bebouwingspercentage zijn aangegeven is het bebouwingspercentage van toepassing op de gronden binnen het bouwvlak.
c. Indien in een bestemmingsvlak respectievelijk bouwvlak slechts één bebouwingspercentage is aangegeven geldt dit percentage voor het gehele bestemmingsvlak respectievelijk bouwvlak.
d. Indien in een bestemmingsvlak respectievelijk bouwvlak meerdere bebouwingspercentages zijn aangegeven, gelden deze percentages voor die delen van het bestemmingsvlak respectievelijk bouwvlak waarin ze zijn aangegeven.

Artikel 9 Algemene gebruiksregels

Onder gebruik van gronden in strijd met het bestemmingsplan wordt in ieder geval verstaan:
a. het gebruik van bijgebouwen als zelfstandige woning;
b. het gebruik van de gronden ten behoeve van thuisprostitutie, raamprostitutie en seksinrichtingen.
c. het gebruik van gronden of bouwwerken waarbij niet wordt voorzien in voldoende parkeergelegenheid volgens de in de geldende Arnhemse beleidsregels voor parkeren opgenomen normen, met dien verstande dat als de hiervoor genoemde beleidsregels gedurende de planperiode worden gewijzigd rekening moet worden gehouden met de wijziging;
d. het bewonen, of laten bewonen, van een kamergewijze bewoning door meer dan één persoon per 18m^2 gebruiksoppervlakte;
e. het verschaffen van kortdurend verblijf van maximaal 3 maanden, te vergelijken met logies, al dan niet als onderdeel van de arbeidsvoorwaarden aan werknemers in een kamergewijze bewoning;
f. het gebruik van bijgebouwen als onzelfstandige wooneenheid in een kamergewijze bewoning

Artikel 10 Algemene aanduidingsregels

10.1 Overige zone - onbebouwbare zone

10.1.1 Aanduidingsomschrijving

Ter plaatse van de aanduiding Overige zone - onbebouwbare zone zijn de gronden naast de overige aangegeven bestemmingen tevens bestemd voor het in stand houden van de openheid.

10.1.2 Bouwregels

a Bouwverbod

Ter plaatse van de in 10.1.1 bedoelde aanduiding mogen geen bouwwerken worden gebouwd.

b Erf-bepaling

De gronden als bedoeld in 10.1.1 dienen niet te worden beschouwd als erf in de zin van artikel 1 van bijlage II behorende bij het Besluit omgevingsrecht, zoals dat artikel luidt op het moment van inwerkingtreding van dit plan.

Artikel 11 Algemene afwijkingsregels

11.1 Afwijken

Burgemeester en wethouders kunnen met een omgevingsvergunning afwijken van:

a. de in deze regels opgenomen bebouwingsregels, voor zover betreffende de *maximum bouwhoogte*, de *maximumgoothoogte en de maximuminhoud*, mits:
   1. de afwijking niet meer bedraagt dan 10% van de in de regels vastgelegde maten en;
   2. geen onevenredig afbreuk wordt gedaan aan het straat- en bebouwingsbeeld, de privacy van omwonenden en de gebruiksmogelijkheden van de aangrenzende gronden.
b. de verplichting tot het bouwen binnen het bouwvlak, zoals bedoeld in lid 8.1 mits:
   1. de overschrijding van het bouwvlak niet meer bedraagt dan twee meter, de bestemmingsgrens niet wordt overschreden en het de bouw betreft van erkers, luifels, balkons, keldergaten (koekoeken) of galerijen;
   2. het de bouw van volledig beneden peil gelegen bouwwerken betreft, mits:
      1. een diepte van 6 meter niet wordt overschreden;
      2. het maaiveld wordt afgewerkt op een wijze die past binnen de bestemming;
      3. geen onevenredige toename van de parkeerdruk plaatsvindt;
c. de bestemmingsbepalingen voor het oprichten van:
   1. kunstobjecten en niet voor bewoning bestemde bouwwerken van openbaar nut, zoals transformatorstations, rioolgemalen, schakelhuisjes, telefooncellen voorzover met een inhoud groter dan 3 m^3, en haltes van vervoersdiensten, alle met een inhoud van maximaal 75 m^3;
   2. sirenemasten met een hoogte van maximaal 18 meter;
   3. bouwwerken, geen gebouwen zijnde, ten behoeve van (tele)communicatie:
      4. voorzover vrijstaand, met een hoogte van maximaal 20 meter;
      5. voorzover op of aan een ander bouwwerk te plaatsen, met een hoogte van maximaal 8 meter boven de aangegeven maximumbouwhoogte;
      6. geluidwerende voorzieningen voor zover deze noodzakelijk zijn ingevolge de bepalingen van de Wet geluidhinder.
d. de in deze regels opgenomen bepalingen omtrent de maximum bouwhoogte voor het oprichten van hekwerken ten behoeve van het gebruik van platte daken als dakterras tot een maximum van 1 meter boven de maximaal toegestane bouwhoogte mits:
   1. dit passend is in het bebouwingsbeeld van de omringende bebouwing en
   2. de belangen van omwonenden met betrekking tot privacy, uitzicht en bezonning niet onevenredig worden geschaad.
e. het bepaalde in artikel 9 voor de vestiging van maximaal één seksinrichting per wijk onder voorwaarde dat:
   1. het geen raamprostitutie betreft;
   2. de aanvraag past binnen de ruimtelijk relevante aspecten van het vestigingsbeleid prostitutie;
   3. het aantal seksinrichtingen, niet zijnde raamprostitutiebedrijven, op het grondgebied van de gemeente Arnhem na het afwijken van de regels niet meer dan acht zal bedragen;
   4. er in de wijk nog geen seksinrichting is;
   5. de seksinrichting niet in een appartementengebouw wordt gevestigd;
   6. het woon- en leefklimaat niet onevenredig wordt aangetast;
   7. er geen onevenredige vergroting van de parkeerdruk ontstaat;
   8. de afstand tot de dichtstbijzijnde seksinrichting hemelsbreed tenminste 250 meter bedraagt;
   9. de inrichting niet meer dan acht werkplekken bevat.

11.2 Afwegingskader

De in lid 11.1 genoemde omgevingsvergunningen worden slechts verleend, indien geen onevenredige aantasting plaatsvindt van:

a. het straat- en bebouwingsbeeld;
b. de woonsituatie;
c. de verkeerssituatie;
d. de sociale veiligheid;
e. de milieusituatie;
f. de gebruiksmogelijkheden van aangrenzende gronden;

Artikel 12 Overige regels

12.1 Parkeren

a. Een omgevingsvergunning voor het bouwen van gebouwen wordt slechts verleend indien bij de aanvraag om een omgevingsvergunning wordt aangetoond dat gelet op de omvang of de bestemming van het gebouw in voldoende mate wordt voorzien in ruimte voor het parkeren of stallen van auto's in, op of onder het gebouw, dan wel op of onder het onbebouwde terrein dat bij dat gebouw behoort. Indien het wijzigen van het gebruik van gronden en/of bouwwerken - waarvoor een omgevingsvergunning is benodigd - daartoe aanleiding geeft, moet, voor wat betreft de toename in de parkeer- of stallingsbehoefte, in voldoende mate ruimte zijn aangebracht op die gronden of op de bij die bouwwerken behorende en daartoe bestemde gronden.
b. De onder a. bedoelde ruimte voor het parkeren van personenauto's moet afmetingen hebben die zijn afgestemd op gangbare personenauto's.
c. Aan het bepaalde onder a. wordt geacht te zijn voldaan indien de ruimte voor parkeren of stallen voldoet aan de in de Beleidsregels Parkeren van de gemeente Arnhem daartoe opgenomen normen.

12.2 Laden of lossen

Indien de bestemming van een gebouw aanleiding geeft tot een te verwachten behoefte aan ruimte voor het laden en lossen van goederen, dient, onverminderd het bepaalde elders in de regels van dit plan, in deze behoefte in voldoende mate zijn voorzien aan, in, of onder het gebouw, dan wel op of onder het onbebouwde terrein dat bij dat gebouw behoort.

12.3 Specifieke gebruiksregels

Tot een strijdig gebruik van gronden en bouwwerken als bedoeld in artikel 2.1, eerste lid, onder c van de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht wordt in elk geval gerekend het gebruiken of laten gebruiken van gronden of bouwwerken waarbij niet in voldoende mate ruimte is aangebracht en in stand wordt gehouden op eigen terrein voor het genoemde in lid 12.1 overeenkomstig de beleidsregels als bedoeld in lid 12.6.

12.4 Afwijkingsbevoegdheid

Burgemeester en wethouders kunnen bij een omgevingsvergunning afwijken van het bepaalde in de leden 12.1 en 12.2:
a. indien het voldoen aan die bepalingen door bijzondere omstandigheden op overwegende bezwaren stuit, of
b. voor zover op andere wijze in de benodigde parkeer- of stallingsruimte, dan wel laad- of losruimte wordt voorzien.

12.5 Voorwaarden voor afwijken

Afwijken van de regels, als bedoeld in de leden 12.1 en 12.2 is slechts mogelijk, indien geen onevenredige aantasting plaatsvindt van:
a. de parkeersituatie in de openbare ruimte;
b. de woon- en leefsituatie.

12.6 Beleidsregels

a. Burgemeester en wethouders passen deze bouwregels toe met inachtneming van de door hen vastgestelde beleidsregels met betrekking tot het parkeren, zoals die gelden op het tijdstip van indiening van de aanvraag om een omgevingsvergunning.
b. Indien deze beleidsregels gedurende de planperiode worden gewijzigd, wordt rekening gehouden

met de wijziging.

Hoofdstuk 4 Overgangs- en slotregels

Artikel 13 Overgangsrecht

13.1 Overgangsrecht bouwwerken

13.1.1 Overgangsbepaling

Een bouwwerk dat op het tijdstip van inwerkingtreding van het bestemmingsplan aanwezig of in uitvoering is, dan wel gebouwd kan worden krachtens een omgevingsvergunning voor het bouwen, en afwijkt van het plan, mag, mits deze afwijking naar aard en omvang niet wordt vergroot,

a. gedeeltelijk worden vernieuwd of veranderd;
b. na het teniet gaan ten gevolge van een calamiteit geheel worden vernieuwd of veranderd, mits de aanvraag van de omgevingsvergunning voor het bouwen wordt gedaan binnen twee jaar na de dag waarop het bouwwerk is teniet gegaan.

13.1.2 Afwijken

Het bevoegd gezag kan eenmalig in afwijking van sublid 13.1.1 een omgevingsvergunning verlenen voor het vergroten van de inhoud van een bouwwerk als bedoeld in sublid 13.1.1 met maximaal 10%.

13.1.3 Uitzondering op het overgangsrecht bouwwerken

Het bepaalde in lid 13.1.1 is niet van toepassing op bouwwerken die weliswaar bestaan op het tijdstip van inwerkingtreding van het plan, maar zijn gebouwd zonder vergunning en in strijd met het daarvoor geldende plan, daaronder begrepen de overgangsbepaling van dat plan.

13.2 Overgangsrecht gebruik

13.2.1 Overgangsbepaling

Het gebruik van grond en bouwwerken dat bestond op het tijdstip van inwerkingtreding van het bestemmingsplan en hiermee in strijd is, mag worden voortgezet.

13.2.2 Strijdig gebruik

Het is verboden het met het bestemmingsplan strijdige gebruik, bedoeld in lid 13.2.1 te veranderen of te laten veranderen in een ander met dat plan strijdig gebruik, tenzij door deze verandering de afwijking naar aard en omvang wordt verkleind.

13.2.3 Verbod hervatten strijdig gebruik

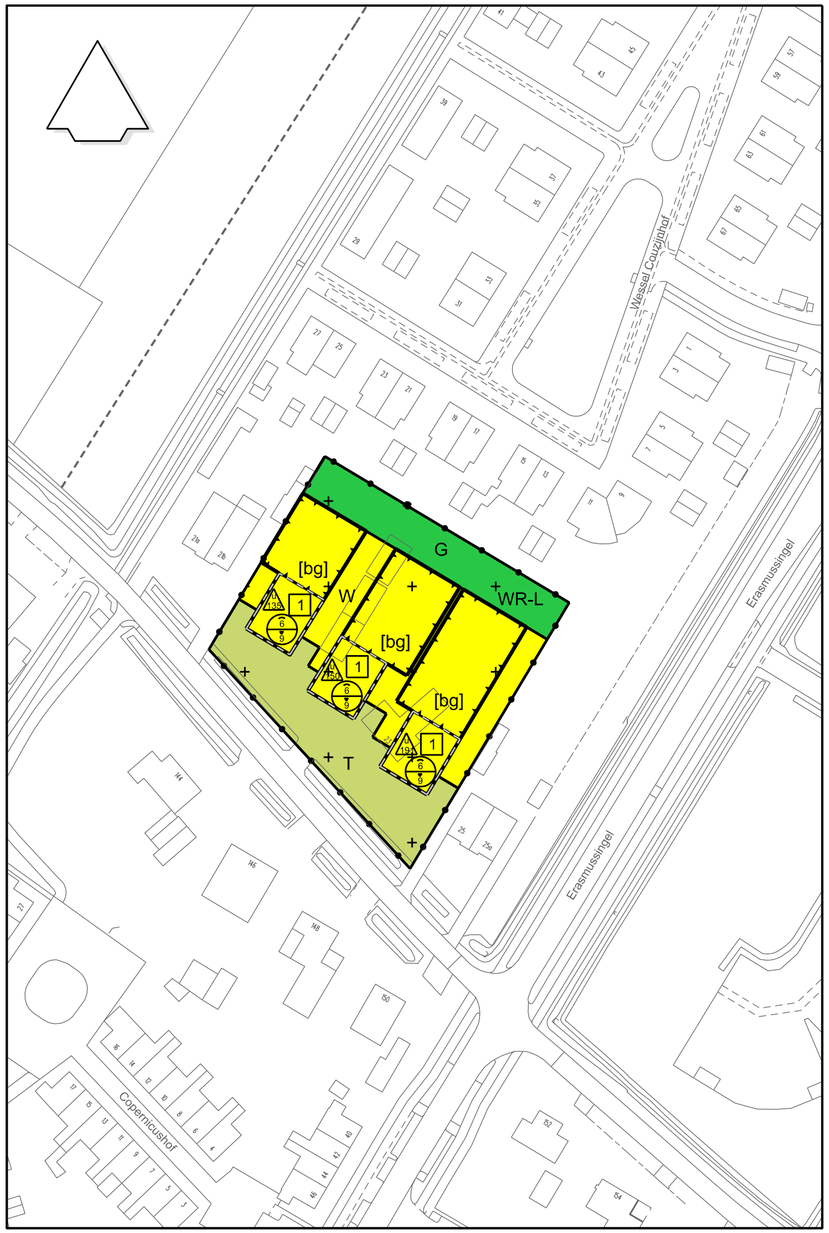
Indien het gebruik, bedoeld in lid 13.2.1 na de inwerkingtreding van het plan voor een periode langer dan een jaar wordt onderbroken, is het verboden dit gebruik daarna te hervatten of te laten hervatten.

13.2.4 Uitzondering op het overgangsrecht gebruik

Het bepaalde in lid 13.2.1 is niet van toepassing op het gebruik dat reeds in strijd was met het voorheen geldende bestemmingsplan, daaronder begrepen de overgangsbepalingen van dat plan.

Artikel 14 Slotregel

Deze regels worden aangehaald als:
Regels van het bestemmingsplan Chw Mooieweg 23.

Plangebied

Plangebiedgrens

Bestemmingen

G — Groen

T — Tuin

W — Wonen

Dubbelbestemmingen

WR-L — Waarde - Landschap

Bouwvlak

bouwvlak

Bouwaanduidingen

[bg] — bijgebouwen

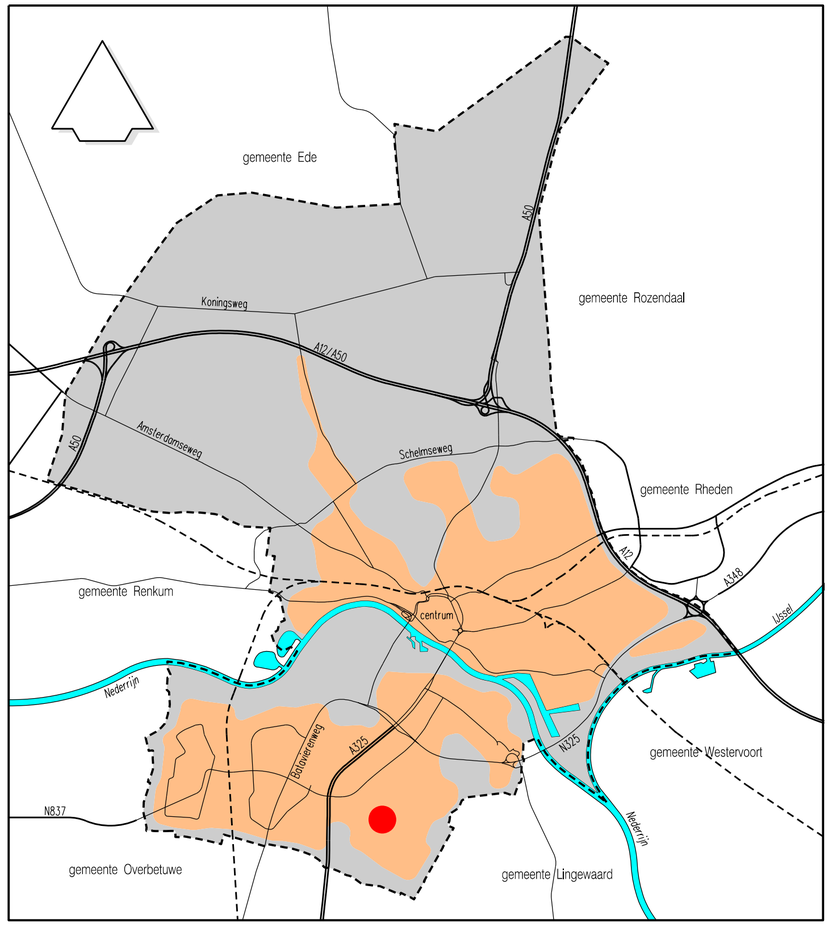
Maatvoeringaanduidingen

maatvoeringsvlak

maximum goothoogte (m), maximum bouwhoogte (m)

E — maximum aantal wooneenheden

maximum oppervlakte hoofdgebouw (m2)

BESTEMMINGSPLAN MOOIEWEG 23

planstatus	datum:	getekend:
● ontwerp	24-08-2021	PvD/extern
● vast te stellen	december 2021	PvD
○ vastgesteld		
○ in werking		
○ onherroepelijk		

schaal:	getekend:	tekeningnummer:
1:1000	PvD/extern	NL.IMRO.0202.988-0301

© Nadruk verboden

Strategie, Beleid en Regie, beleidsdomein Fysiek

Eusebiusbuitensingel 53, Postbus 9029, 6800 EL ARNHEM
Tel.: 0800-1809, fax: 026-3774830, gemeente@arnhem.nl

GEMEENTE Arnhem

Chw
Moo
23

Cluster
Beleid en Regie, Gemeente Arnhem

Bestemmingsplan
Bijlagen

GEMEENTE Arnhem

Colofon

Plan:	Chw Mooieweg 23
Gemeente:	Arnhem
Plannummer:	988
IMRO-identificatie:	NL.IMRO.0202.988-0301
Huidige status:	vastgesteld
Plantype:	bestemmingsplan
Locatie:	
Projectleider:	
Datum:	10-11-2021

Bijlagen bij de toelichting

Bijlage 1 **Beleidsregels Natuurinclusief Bouwen**

Bijlage 2 **Quickscan Flora & Fauna en Boomeffectanalyse**

Bijlage 3 **Beeldkwaliteitsparagraaf**

Bijlage 4 **Akoestischonderzoek wegverkeerslawaai**

Bijlage 5 **Watertoets**

Bijlage 6 **Verkennend bodemonderzoek**

Bijlagen bij de regels

Bijlage 1 **Boomeffectanalyse**

Gemeente Arnhem

GEMEENTEBLAD

Officiële uitgave van de gemeente Arnhem

Nr. 151393

17 mei

2021

BELEIDSREGELS NATUURINCLUSIEF BOUWEN

HET COLLEGE VAN BURGEMEESTER EN WETHOUDERS VAN ARNHEM;

gelezen / overwegende dat:
• we het mogelijk willen maken dat bij nieuwe bestemmingsplannen natuurinclusief bouwen verplicht kan worden gesteld;
• de gemeenteraad hiertoe kan besluiten door de open norm 'voldoende natuurinclusieve maatregelen' op te nemen in een bestemmingsplan.
• aan de open norm invulling wordt gegeven door het 'Puntensysteem Natuurinclusief Bouwen';
• deze open norm via een beleidsregel moet worden uitgelegd

gelet op artikel 4:81 van de Algemene wet bestuursrecht ;

BESLUIT:

vast te stellen de

BELEIDSREGELS NATUURINCLUSIEF BOUWEN

In Arnhem zijn we omgeven door prachtige natuur. Rondom de stad én in de stad zelf. Door de natuur een volwaardige plek te geven in bouwprojecten ontstaat een aantrekkelijke, gezonde en toekomstbestendige leefomgeving voor mens en dier. Elk project(gebied) kan een bijdrage leveren aan een gezond functionerend stedelijk ecosysteem. Dit 'Puntensysteem Natuurinclusief Bouwen in Arnhem' (en het bijbehorende Invulformulier en de Maatregelencatalogus) wordt ingezet als middel om dat te bereiken.

De eerste bouwsteen van natuurinclusief bouwen is natuur in het gebouw: het inbouwen van verblijfsplaatsen in woningen, bijvoorbeeld via neststenen. Dit is noodzakelijk voor diersoorten die voor hun broedgelegenheid van gebouwen afhankelijk zijn, zoals huismussen, gierzwaluwen en vleermuizen. De tweede bouwsteen is natuur aan, op en om de woning: groene daken en gevels en natuurlijke tuinen met egeldoorgangetjes en groene erfafscheidingen. De derde bouwsteen is natuur in de buurt: het toepassen van meer groen en blauw in de directe woonomgeving en het aanleggen van groene en blauwe verbindingen met andere delen van de stad of het buitengebied, zoals via hagen, bomen of natuurvriendelijke oevers,. Alle drie de bouwstenen vergroten de biodiversiteit, leefbaarheid en natuurbeleving; de laatste twee bouwstenen vergroten ook de klimaatbestendigheid van het gebied.

Ambitie en reikwijdte
Met dit puntensysteem streven we in Arnhem in eerste instantie naar:
A) de instandhouding en versterking van het leefgebied van gebouwgebonden diersoorten.
Dit doen we door verblijfsmogelijkheden te creëren in gebouwen en de omgeving geschikt te maken.
B) het behouden en versterken van de biodiversiteit in het algemeen, aan de hand van de doelsoorten benoemd in de Groenvisie (2017).
Dit doen we door bijvoorbeeld het aanleggen van groene daken en gevels, het planten van bomen of het creëren van amfibieënpoelen. De gekozen doelsoorten zijn nadrukkelijk niet alleen bedreigde of beschermde soorten. We willen als gemeente vooral de grote rijkdom aan soorten in stand houden en gezonde ecosystemen creëren. De doelsoorten staan symbool voor een bepaalde kwaliteit van het gebied en vormen dus een referentie voor het hele ecosysteem van dat gebied.

Daarnaast dragen de maatregelen in het puntensysteem ook bij aan:
C) de klimaatbestendigheid van het gebied.
De aanleg van groen gaat hittestress en droogte tegen en helpt bij wateroverlast.
D) gezonde bewoners.
Natuurinclusief bouwen vergroot de levenskwaliteit van mensen, die gezonder en gelukkiger zijn wanneer ze omringd zijn door natuur.

Het puntensysteem geeft initiatiefnemers kaders voor natuurinclusief bouwen bij ruimtelijke projecten in Arnhem. Er is gekozen voor een puntensysteem om de creativiteit en keuzevrijheid van ontwerpers te bevorderen. Er moet altijd een minimaal aantal punten gehaald worden door verblijfsplaatsen in te bouwen én door groene maatregelen op, aan en om de woning(en) toe te passen. In sommige gevallen zijn ook maatregelen in de buitenruimte vereist. Welke maatregelen precies worden gekozen om de punten te behalen is aan de initiatiefnemer, in overleg met de gemeente.

Borging
Het is van groot belang om de natuurinclusieve maatregelen vroegtijdig in de projecten mee te nemen. Om het kiezen van maatregelen zo gemakkelijk mogelijk te maken is het 'Invulformulier Natuurinclusief Bouwen in Arnhem' ontwikkeld (zie aparte bijlage). Dit formulier dient ingevuld te worden door de ontwikkelende partij(en), in overleg met de gemeentelijk stedenbouwkundige/landschapsontwerper/ecoloog. Het invulformulier is een leidraad: elk gebied heeft zijn eigen kenmerken en mogelijkheden. Om maatwerk te leveren is ecologische kennis nodig. Daarom is het bij alle projecten belangrijk en bij grotere projecten noodzakelijk dat er een ecologisch adviseur betrokken is.

Globale opzet puntensysteem
In het puntensysteem wordt onderscheid gemaakt tussen twee categorieën: verblijfsplaatsen voor gebouwbewonende soorten en 'groene' maatregelen. De groene maatregelen zijn onderverdeeld in opstalgebonden maatregelen (op/aan/om het huis), omgevingsgebonden maatregelen en bewustwordingsmaatregelen.

De verblijfsplaatsen en opstalgebonden maatregelen zijn altijd van toepassing; omgevingsgebonden maatregelen alleen als het project ook buitenruimte bevat; en de bewustwordingsmaatregelen alleen bij bepaalde grootschalige projecten waarbij het lastig is via de andere, fysieke maatregelen voldoende punten te behalen (zoals bij hoogbouw).

Aan het puntensysteem is een 'Maatregelencatalogus' gekoppeld (Bijlage 2). Deze catalogus bevat een uitwerking van de maatregelen waarmee punten kunnen worden behaald, zoals eisen en randvoorwaarden per maatregel. Bijvoorbeeld op welke richting en op welke hoogte neststenen moeten worden ingebouwd of welke soort planten het best gebruikt kan worden voor een groene gevel. Initiatiefnemers kunnen ook maatregelen nemen die niet in de Maatregelencatalogus staan. In dat geval wordt in overleg met de gemeente bepaald hoeveel punten de maatregel waard is.

Stappenplan

Het Puntensysteem Natuurinclusief Bouwen volgt de volgende stappen om tot geschikte en voldoende natuurinclusieve maatregelen te komen. Met dit stappenplan bij de hand kan de initiatiefnemer het Invulformulier in de bijlage invullen.

Stap 1. Punten bepalen
In de tabel staat hoe de initiatiefnemer het minimale aantal punten kan bepalen dat in het project behaald dient te worden. Dit hangt af van (1) de hoeveelheid woningen, (2) het soort woningen (van woningen in het midden- of topsegment worden meer natuurinclusieve maatregelen verwacht dan bij sociale woningbouw) en (3) of er wel of niet buitenruimte ingericht moet worden.
Daarnaast geldt het volgende:
• Als er alleen sprake is van opstalgebonden groene maatregelen dient 25% van het totaal aantal punten uit 'groene' maatregelen te komen. Dat is het geval als de initiatiefnemer verantwoordelijk is voor het bouwen van de woningen, maar niet voor het inrichten van de buitenruimte. Als er wel buitenruimte wordt ingericht dienen er ook omgevingsgebonden groene maatregelen te worden genomen en dient niet 25% maar 50% van het totaal aantal punten uit groene maatregelen te komen. De overige punten kunnen behaald worden door het inbouwen van voorzieningen voor gebouwbewonende soorten.
• Om te zorgen voor een gevarieerd aanbod van nestvoorzieningen en andere soortgroep-gebonden maatregelen geldt dat er voor meerdere soortgroepen maatregelen moeten worden genomen. Het minimum aantal is afhankelijk van het soort woningen dat gebouwd wordt (zie tabel).

	Sociale woningbouw (woningbouw- coöperaties)	**Middensegment (commercieel huur/koop: rijtjeswoningen, grondgebonden woningen, appartementen)**	**Topsegment (2-kapper, vrijstaande woning, penthouse)**
Totaal aantal punten (bij opstalgebonden projecten)	Aantal woningen x 2;	Aantal woningen x 4;	Aantal woningen x 6;
	minstens 25% van het totaal aantal punten bestaat uit groene maatregelen		
Totaal aantal punten (bij projecten waar ook (een deel van) de buitenruimte wordt ingericht)	Aantal woningen x 3;	Aantal woningen x 6;	Aantal woningen x 9;
	minstens 50% van het totaal aantal punten bestaat uit groene maatregelen		
Minimum # groene maatregelen	1	2	3
Minimum # soortgroepen	1	2	3

Stap 2. Maatregelen kiezen
Wanneer duidelijk is hoeveel punten er behaald dienen te worden, kan de initiatiefnemer gaan kijken welke maatregelen hij/zij wil treffen om het desbetreffende aantal punten te behalen. Het aantal punten per maatregel is te vinden in het Invulformulier (Bijlage 1) en de Maatregelencatalogus (Bijlage 2).

Categorie A: verblijfsplaatsen voor gebouwbewonende soorten
Zoals bij Stap 1 al is benoemd moet een deel van de punten worden behaald door verblijfsplaatsen voor gebouwbewonende soorten te creëren, bijvoorbeeld door het inbouwen van neststenen.
• Er kan gekozen worden voor neststenen voor de volgende doelsoorten: gierzwaluw, huiszwaluw, huismus, zwarte roodstaart, gewone dwergvleermuis, vlinders en bijen. De meeste neststenen zijn 1 punt waard. Voor een deel van deze diersoorten (gierzwaluw, huismus, gewone dwergvleermuis) ligt soms al een verplichting om vervangende nestplaatsen aan te leggen vanuit de Wet natuurbescherming. Het gaat hier echter om extra maatregelen, bovenop wat verplicht is.

Categorie B/C/D: groene maatregelen
De biodiversiteit wordt het meest vergroot als neststenen en groene maatregelen aan, in en om het huis op de juiste manier met elkaar gecombineerd worden. Huismussen hebben bijvoorbeeld verblijfsplaatsen nodig in gebouwen, maar ook groene hagen om zich in te kunnen verstoppen. Naast de gebouwgebonden doelsoorten profiteren ook veel andere dieren van deze maatregelen en tevens zorgen groene maatregelen voor een betere klimaatbestendigheid van het gebied. Daarom moet een deel van de punten altijd uit groene maatregelen komen.

De groene maatregelen zijn onderverdeeld in subcategorieën:
• Voor opstalontwikkelaars gaat het primair om groene maatregelen op, aan en om de woning; aan de gevel, op het dak, en/of in de tuin (categorie B). Bijvoorbeeld het aanleggen van groene gevels via het plaatsen van spandraden aan de muur en het aanbrengen van de juiste grond (5 punten per gevel van tenminste 2 meter hoog en 3 meter breed), het plaatsen van een groen plat of hellend dak (15 punten per 50m2, bonuspunten als er naast sedum ook struiken of (dwerg)heesters worden aangeplant) of het aanleggen van geveltuintjes (1 punt per tuintje).
• Initiatieven die zich ook deels in de buitenruimte afspelen, moeten ook omgevingsgebonden maatregelen nemen (categorie C). Bijvoorbeeld natuurvriendelijke oevers (10 punten), bomen (5 punten voor het aanplanten of behouden van 3 inheemse bomen van 1e grootte), nestkasten voor niet-gebouwbewonende soorten (meestal 1 punt) of het aanleggen van een amfibieënpoel (25 punten per poel van minimaal 30m2) of ecologische wadi (alleen in delen van Arnhem-Noord, waar goed doorlatende bodems zijn) (5 punten voor een kleine wadi, 10 punten voor een grote).
• Met maatregelen die de bewustwording van de (toekomstige) bewoners op het gebied van biodiversiteit en klimaatadaptatie vergroten, kunnen bij grotere projecten ook nog een beperkt aantal punten worden verdiend (categorie D). Deze categorie is vooral relevant voor bepaalde grotere projecten waarvoor het moeilijk kan zijn om genoeg groene maatregelen te implementeren om de noodzakelijke punten te halen (bijvoorbeeld door ruimtegebrek). Denk aan het uitdelen van biodiversiteitspakketjes, het opleveren van tuinen met zwarte aarde, het aanleggen van huizen inclusief natuurlijke tuin die meegefinancierd kan worden in de hypotheek, etc.

Hoe dichterbij openbaar groen zoals stadsparken en andere grotere groenstroken, hoe belangrijker het is dat er niet alleen voor de gebouwgebonden soorten maatregelen worden getroffen maar ook voor de andere doelsoorten in dat specifieke gebied. Per gebied dragen natuurinclusieve maatregelen bij aan een groter leefgebied van de volgende doelsoorten:

Veluws Plateau: havik, das, ree, groene en zwarte specht, nachtzwaluw, adder, zandhagedis, gladde slang, vleermuizen, edelhert, wild zwijn, inclusief inheemse vegetatie.
Veluws Gradiënt: das, ree, groene, grote bonte en zwarte specht, eekhoorn, bosuil, ijsvogel, heikikker, beekprik, bermpje en sleedoornpage, inclusief inheemse vegetatie.
Rivierengebied: ijsvogel, (zwarte) ooievaar, patrijs, steenuil, kwartelkoning, bever, otter en ringslang, kamsalamander, inclusief inheemse vegetatie.
Poldergebied: groene specht, ringslang, boomklever, kamsalamander, rietzanger, steenuil, patrijs, kwartelkoning, waterspitsmuis, kleine karekiet, rugstreeppad, ringslang, hermelijn en ijsvogelvlinder, oranjetipje, inclusief inheemse vegetatie.

De gemeentelijke ecoloog kan aangeven of deze doelsoorten ook inderdaad in de omgeving van het project aanwezig zijn. Een ecologisch adviesbureau kan helpen de juiste maatregelen te kiezen. Alle mogelijke maatregelen en het aantal punten dat elke maatregel waard is, zijn te vinden in het bijgevoegde Invulformulier en zijn nader toegelicht in de Maatregelencatalogus. Om de creativiteit en keuzevrijheid van ontwerpers te bevorderen, kunnen in elke categorie ook maatregelen worden voorgesteld die niet in de Maatregelencatalogus vermeld staan, mits ze op overtuigende wijze bijdragen aan het vergroten van de biodiversiteit en/of klimaatadaptatie in het gebied. In overleg met de gemeente wordt dan het aantal punten bepaald.

Voor alle maatregelen geldt dat ze aantoonbaar:
• realiseerbaar zijn binnen de invloedsfeer van de uitvoerende partij;
• op deskundige wijze worden uitgevoerd;
• in goede staat moeten blijven en niet in een later stadium mogen worden weggehaald;

• zijn goedgekeurd door de gemeente Arnhem.

Stap 3. Registratie en presentatie maatregelen
Gekozen maatregelen worden geregistreerd via het 'Invulformulier Natuurinclusief Bouwen in Arnhem' (Bijlage 1). Dit formulier dient de volgende doelen:
• Het formulier kan voor het betreffende project gebruikt worden om een keuze te maken voor bepaalde maatregelen en gemakkelijk uit te rekenen hoeveel punten dat oplevert.
• De gemeente heeft een overzicht van de gekozen maatregelen en kan die vergelijken met de uiteindelijk getroffen maatregelen.
• Het geeft de mogelijkheid om projecten als voorbeeld en inspiratiebron te gebruiken voor andere projecten in Arnhem.

Deze beleidsregels treden in werking op de eerste dag na die van de bekendmaking.

Aldus vastgesteld in de collegevergadering van 11 mei 2021,
Het college van burgemeester en wethouders voornoemd,
de secretaris, de burgemeester,

BIJLAGE 1 horende bij de Beleidsregels Natuurinclusief Bouwen
Invulformulier Natuurinclusief Bouwen in Arnhem

Invulformulier Natuurinclusief Bouwen in Arnhem

Neem dit formulier mee bij afspraken met de gemeente

Stap 1. Kruis het soort woning(en) aan dat u gaat bouwen en vul het aantal in
Zo weet u direct het aantal punten dat u in totaal moet behalen, hoeveel daarvan uit groene maatregelen moeten komen en voor hoeveel soortgroepen u minstens maatregelen moet nemen.

Soort woning **(vink aan)**	☐ Sociale woningbouw		☐ Middensegment		☐ Topsegment	
Opstalgebonden of ook buitenruimte? **(vink aan)**	☐ Opstalgebonden	☐ Ook buitenruimte	☐ Opstalgebonden	☐ Ook buitenruimte	☐ Opstalgebonden	☐ Ook buitenruimte
Aantal woningen **(vul getal in)**	0	0	0	0	0	0
Totaal aantal te behalen punten	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**
Waarvan groene maatregelen	0	0	0	0	0	0
Overige eisen	Minstens 1 diersoort en 1 groene maatregel		Minstens 2 diersoorten en 2 verschillende groene maatregelen		Minstens 3 diersoorten en 3 verschillende groene maatregelen	

Als u stap 2-4 heeft doorlopen, wordt onderstaande tabel automatisch ingevuld:

Soort maatregel	Categorie	Punten	Opmerkingen?
Verblijfsplaatsen voor gebouwbewonende soorten	Categorie A	0	
Groene maatregelen	Categorie B (opstalgebonden)	0	
	Categorie C (omgevingsgebonden - mits van toepassing)	0	
	Categorie D (bewustwording - mits van toepassing - overleg met gemeente)	0	
Totaal punten uit groene maatregelen		0	
Totaal		**0**	

Stap 2. Punten halen uit verblijfsplaatsen (Categorie A)
Het kiezen van verblijfsplaatsen gaat als volgt:
o Kruis in de meest linker kolom aan welke doelsoorten u kiest. U kunt uw keuze bijvoorbeeld laten bepalen door welke soorten er in het gebied al veel voorkomen (maar dat hoeft niet!). Zie daarvoor www.waarneming.nl. Check ook altijd de Maatregelencatalogus. Daarin staat meer informatie over specifieke eisen en randvoorwaarden per soort/maatregel. Niet alle soorten zijn namelijk voor elk project geschikt. Dit hangt bijvoorbeeld af van de oriëntatie van de gevel en of het om hoogbouw of laagbouw gaat.
o In de tweede kolom staat hoeveel punten een verblijfsplaats voor die soort waard is.
o In de derde kolom ziet u welke belangrijkste gebieds-specifieke voorwaarden er zijn voor deze soort (voor een uitgebreidere toelichting, zie de Maatregelencatalogus).
o Bij sommige soorten wordt een minimum aantal verblijfsplaatsen per woning geadviseerd omdat deze dieren leven in groepen (kolom 4).
o In kolom 5 staat welke groene opstalgebonden maatregelen u in stap 3 (Categorie B) zou kunnen kiezen om naast het aanbieden van nestgelegenheid ook de juiste leefomgeving voor deze soort te creëren binnen uw project. Dit verhoogt de effectiviteit van de maatregel.
o In de meest rechter kolommen geeft u het aantal neststenen aan dat u per soort gaat inbouwen. Dan verschijnt het daaraan gekoppelde aantal punten.
o Onderaan ziet u het toaal aantal punten in Categorie A en eventueel kunt u een toelichting geven.

Keuze **(vink aan)**	Punten	Gebieds-specifieke eisen	Minimum #	Advies voor Categorie B	Aantal **(vul in)**	Punten
☐ 1. Gierzwaluw*	(1 neststeen = 1 punt)	Plaats in hoge blinde gevel op noorden/oosten. Vrije aanvliegroute.	Koloniebroeder: minstens 6 stenen bij elkaar	B4. Geveltuintje	0	0
☐ 2. Huismus*	(1 neststeen/pan = 1 punt 1 vogelvide of 5m verplaatste vogelschroot = 2 punten)	I.c.m. groene omgeving met hoge hagen/heesters.	Koloniebroeder: minstens 6 stenen bij elkaar	B3. Groene gevel en/of B8. Groene erfafscheiding	0 0	0 0
☐ 3. Gewone Dwergvleermuis*	(1 neststeen = 1 punt)	Aanwezigheid vrije aanvliegroute	Liefst meerdere kasten bij elkaar, deels geschakeld	B5. Geen lichtuitstraling	0	0
☐ 4. Zwarte roodstaart	(1 neststeen = 1 punt)	Voorkeur voor bedrijventerreinen of grootschalige nieuwbouw	Leeft solitair: geen minimum aantal nodig	B1-2. Groene daken	0	0
☐ 5. Bijen en vlinders	(1 neststeen = 1 punt; 1 groot bijenhotel = 5 punten)	Dichtbij nectar- en stuifmeel-dragende planten		B1-2. Groene daken B4. Geveltuintje	0	0
☐ 6. Huiszwaluw	(1 neststeen met 2 kommetjes= 1 punt)	In open gebied, in de buurt van waterrijke plekken en al bestaande nesten	Plaats meerdere nestkommetjes bij elkaar		0	0
☐ 7. Vrije maatregel: .....**	(1 tot 25 punten - ntb))	Maatregel draagt overtuigend bij aan vergroten biodiversiteit		ntb	0	0
Totaal Categorie A						0

**In bepaalde gebieden is toepassing van verblijfsmaatregelen voor vleermuizen, gierzwaluwen en huismussen verplicht. **Vrije keuze: er kan een eigen maatregel worden geformuleerd. Hierbij moet een onderbouwing worden gegeven op welke wijze de maatregel bijdraagt aan biodiversiteit. Het aantal punten wordt in overleg met gemeente bepaald.*

Toelichting (eventueel)

Stap 3. Punten uit groene opstalgebonden maatregelen (Categorie B)
Selecteer in de onderstaande tabel welke opstalgebonden maatregelen u kiest. Houd daarbij rekening met de soorten die u in stap 2 heeft gekozen. Bekijk voordat u een keuze maakt altijd eerst de specifieke eisen en randvoorwaarden in de Maatregelencatalogus.

Keuze (vink aan)	Punten	T.b.v.	Advies	Aantal (vul in)	Punten
GEVEL/DAK					
☐ B1. Groen plat dak	Sedum: 15 punten per 50m2 (sedum) & grassen+kruiden? 18 punten &(dwerg)heesters/struiken? 21 pnt	BIO (vlinder, vogel, wilde bij), KA, NB	Liefst op woning, niet op schuurtjes, en met zo veel mogelijk verschillende soorten sedum (bij plat dak liefst ook kruiden, (dwerg)heesters)	0 0 0	0 0 0
☐ B2. Hellend sedumdak	15 punten per 50m2			0	0
☐ B3. Groene gevel	5 punten per gevel (tenminste 2m hoog en 3m breed)	BIO (huismus, vlinder, wilde bij), KA, NB	Klimop (hedera), bruidsluier, wingerd, vuurdoorn, clematis, kamperfoelie, leifruit	0	0
☐ B4. Geveltuin	1 punt per grondgebonden woning met geveltuintje (minstens 1m breed)	BIO (huismus, vlinder, wilde bij), KA, NB	Inheemse vogel- en insectvriendelijke planten (veel bessen, nectar, stuifmeel)	0	0
☐ B5. Vleermuisvriendelijke/geen verlichting (bij alle woningen rekening houden met beperkte lichtuitstraling)	1 punt bij project met 1-10 woningen 3 punten bij project met 11-50 woningen 5 punten bij project met 51-100 woningen 10 punten bij project met >100 woningen	BIO (vleermuis, vogel)		0 0 0 0	0 0 0 0
☐ B6. Vrije maatregel: .....**	ntb	BIO en/of KA en/of NB	Maatregel draagt overtuigend bij aan vergroten biodiversiteit/ klimaatadaptatie.	0	0
TUIN					
☐ B7. Groene erfafscheiding	1 punt per huis met >25% groene hagen 2 punten per huis met volledige groene hagen 2 punten per huis met >25% gemengde hagen (3 of meer soorten) 4 punten per huis met volledige gemengde hagen	BIO (huismus, vlinder, wilde bij), KA, NB	Klimop, liguster, Spaanse aak, zuurbes, hulst, gele kornoelje, meidoorn, (haag)beuk of andere vrucht- en besdragende of nectarproducerende soort	0 0 0 0	0 0 0 0
☐ B8. Egelpassages ('egelsnelweg' - alle tuinen egelpasseerbaar d.m. v. groene erfafscheidingen / openingetjes)	1 punt bij project met 1-10 woningen 3 punten bij project met 11-50 woningen 5 punten bij project met 51-100 woningen 10 punten bij project met >100 woningen	BIO (egel), NB	opening van min. 13x13cm.	0 0 0 0	0 0 0 0
☐ B9. Inheemse boom 2e/3e grootte of 3 struiken aanplanten in tuin	3 punten per boom(pje) 1 punt per struik	BIO (vogels, insecten), KA, NB	bv. krentenboompje, gele kornoelje, kersappel, zwarte kers, sierpeer, mispel bv. meidoorn, vuilboom, hazelaar, sleedoorn	0 0	0 0
☐ B10. Binnen hele project alleen noodzakelijke verharding in bv. (voor)tuinen, oprit	1 punt bij project met 1-10 woningen 3 punten bij project met 11-50 woningen 5 punten bij project met 51-100 woningen 10 punten bij project met >100 woningen	BIO, KA, NB	Waar verharding noodzakelijk is, zet in op halfverharding of waterdoorlatende verharding	0 0 0 0	0 0 0 0
☐ B11. Vrije maatregel:.....**	ntb	BIO en/of KA	Maatregel draagt overtuigend bij aan vergroten biodiversiteit/ klimaatadaptatie.	0	0
Totaal Categorie B					0

*BIO = biodiversiteit, KA = klimaatadaptatie NB = natuurbeleving. ** Hierbij moet een onderbouwing worden gegeven op welke wijze de maatregel bijdraagt aan biodiversiteit/klimaatadaptatie. Punten in overleg met gemeente bepaald.*

Toelichting (eventueel)

Stap 4. Punten uit groene omgevingsgebonden maatregelen (Categorie C) - mits van toepassing
Speelt uw initiatief zich ook af in de buitenruimte? Kies dan tevens uit de onderstaande maatregelen. Ook voor deze stap geldt: bekijk voordat u een keuze maakt altijd eerst de specifieke eisen en randvoorwaarden in de Maatregelencatalogus.

Keuze (vink aan)	Punten	T.b.v.	Advies	Aantal (vul in)	Punten
NESTEN VOOR NIET-GEBOUWBEWONENDE SOORTEN					
☐ C1. Nestkast voor de boomklever	1 nestkast = 1 punt	BIO (boomklever)	Alleen nestkasten plaatsen in een omgeving met veel (oude loof)bomen	0	0
☐ C2. Nestkast grote bonte specht	1 nestkast = 1 punt	BIO (grote bonte specht, boomklever)	Alleen nestkasten plaatsen in een omgeving met veel bomen	0	0
☐ C3. Nestkast voor steenuil	1 nestkast = 2 punten	BIO (steenuil)	Plaats bij voorkeur op (boeren)erven. Max. 1 per 100m2	0	0
☐ C4. Nestkast voor bosuil	1 nestkast = 2 punten	BIO (bosuil)	Alleen nestkasten plaatsen in een omgeving met veel bomen	0	0
☐ C5. Vleermuiskast	1 nestkast = 1 punt	BIO (verschillende soorten vleermuizen)	Eén vleermuiskast is goed, twee of meer is beter. Geen lichtverstoring.	0	0
☐ C6. Nest voor ooievaar	1 nest = 25 punten	BIO (ooievaar)	Dichtbij extensief beheerde weilanden en/of uiterwaarden.	0	0
☐ C7. Vrije maatregel:.....*	ntb	BIO en/of KA	Maatregel draagt overtuigend bij aan vergroten biodiversiteit/ klimaatadaptatie.	0	0

GROENE BUITENRUIMTE					
☐ C8. Extensief maaibeheer	5 punten als het overal in het projectgebied toegepast is behalve op plekken waar dit niet kan/wenselijk is	BIO (hermelijn, waterspitsmuis, patrijs, rietzanger, kwartelkoning, vlinders, bijen), KA, NB	1-3x maaien en afvoeren per jaar, steeds 25% laten staan.	0	0
☐ C9. Vergroenen en verfraaien van bermen	3 punten per berm	BIO (vlinders, bijen), KA	A. verharde bermen vergroenen of; B. groene bermen geschikt maken voor afwatering	0	0
☐ C10. Cluster van 3 inheemse bomen van 1e grootte aanplanten of behouden	5 punten	BIO (vogels), KA, NB	Bijvoorbeeld wilg, zomer-/wintereik, linde, zachte/ruwe berk, zwarte els, zoete kers	0	0
☐ C11. Rij van >10 inheemse bomen van 1e grootte aanplanten of behouden	15 punten			0	0
☐ C12. Takkenril/ stobbenwal aanleggen	2 punten per takkenril van minstens 10m	BIO (hermelijn, rugstreeppad, ringslang, kamsalamander), NB		0	0
☐ C13. Vogel- of vlinderbosje aanleggen	3 punten per cluster van 25m2	BIO (huismus, vlinders), KA, NB	Bijvoorbeeld meidoorn, vuilboom, hazelaar, sleedoorn	0	0
☐ C14. Aanleg haag (minimale lengte 100 meter)	5 punten per haag	BIO (huismus), KA, NB	Klimop (hedera), liguster, Spaanse aak, zuurbes, hulst, gele kornoelje, meidoorn, (haag)beuk, sleedoorn	0	0
☐ C15. Faunapassage	15 punten voor een passage onder de grond 25 punten voor een passage voor grote zoogdieren over de weg	BIO, NB		0 0	0 0
☐ C16. Pocketpark (minipark van min. 250m2)	25 punten	BIO, KA, NB	Inheemse en klimaatbestendige soorten, liefst deels eetbaar	0	0
☐ C17. Verbinden groenstructuren op zelf gekozen manier	5-25 punten, ntb	BIO, NB		0	0
☐ C18. Beperken verharding	10 punten als hier in het hele projectgebied aantoonbaar rekening mee wordt gehouden (bij bv. parkeervakken)	BIO, KA, NB		0	0
☐ C19. Geen buitenverlichting bij of op groen	10 punten	BIO (vleermuizen, vogels)		0	0
☐ C20. Vrije maatregel:.....*	1 tot 25 punten, ntb	BIO en/of KA		0	0
BLAUWE BUITENRUIMTE					
☐ C21. Natuurvriendelijke oever	10 punten als dit standaard wordt toegepast bij alle oevers in het projectgebied (tenzij goed beargumenteerd is waarom dit niet kan/niet wenselijk	BIO (rugstreeppad, ringslang, kamsalamander, patrijs, rietzanger, kleine karekiet, hermelijn, waterspitsmuis, bever, otter), NB	In overleg met Waterschap	0	0
☐ C22. Ecologische wadi of bodempassage	5 punten voor kleine wadi/bodempassage 10 punten voor grote wadi/bodempassage	BIO (vlinders, bijen), KA, NB	Natuurlijke inrichting met kruiden en planten	0 0	0 0
☐ C23. Amfibieënpoel (minimaal 30 m2)	25 punten per poel	BIO (rugstreeppad, ringslang, kamsalamander), KA, NB		0	0
☐ C24. IJsvogelwand- of oever	1 ijsvogelwand = 15 punten 1 ijsvogelvriendelijke oever = 10 punten	BIO (ijsvogel)		0 0	0 0
☐ C25. Vrije maatregel:.....*	1 tot 25 punten, ntb	BIO en/of KA		0	0
Totaal Categorie C					0

*BIO = biodiversiteit, KA = klimaatadaptatie NB = natuurbeleving * Vrije keuze: in overleg met gemeente*

Toelichting (eventueel)

Stap 5. Punten uit bewustwordingsmaatregelen (Categorie D) - mits van toepassing, bespreek met gemeente

Voor bepaalde grootschalige projecten, zoals hoogbouw, kan het moeilijk worden om met bovenstaande maatregelen te voldoen aan het minimum aantal punten. Kies dan tevens uit de onderstaande maatregelen. Ook voor deze stap geldt: bekijk voordat u een keuze maakt altijd eerst de specifieke eisen en randvoorwaarden in de Maatregelencatalogus.

Keuze (vink aan)	Punten	T.b.v.	Advies	Aantal (vul in)	Punten
NESTEN VOOR NIET-GEBOUWBEWONENDE SOORTEN					
☐ D1. Aanleg groene voorbeeldtuin	3 punten per tuin	BIO, KA, NB	I.s.m. Arnhem Zoemt	0	0
☐ D2. Tuinklaarpakket	2 punten	BIO, KA, NB	Ontwikkelaar geeft de nieuwe bewoner de optie een groene tuin mee te kopen en dit (tuinontwerp, - ontwikkeling en - aanleg) ook onderdeel te laten zijn van de hypotheek. I.s.m. Arnhem Klimaatbestendig	0	0
☐ D3. Faciliteren van tuinontwerpsessies	1 punt x aantal gegeven tuinontwerpsessies	BIO, KA, NB	Per huishouden een tuinontwerpsessie aanbieden van minstens 1 uur. Gericht op een groene tuininrichting met minimale verharding, aantrekkelijk voor insecten en vogels. I.s.m. Arnhem Klimaatbestendig	0	0
☐ D4. Biodiversiteitspakket aanbieden	0.5 punt x aantal pakketjes	BIO, NB	Vogelhuisje gevuld met o.a. inheems bloemmengsel en brochure over biodiversiteit; verkrijgbaarbij Natuurcentrum, informeer bij gemeente	0	0
☐ D5. Eigen initiatief: in overleg	ntb	BIO, KA		0	0
Totaal Categorie D					0

BIO = biodiversiteit, KA = klimaatadaptatie NB = natuurbeleving

** Vrije keuze: in overleg met gemeente*

BIJLAGE 2 horende bij de Beleidsregels Natuurinclusief Bouwen
Maatregelencatalogus Natuurinclusief Bouwen in Arnhem

Maatregelencatalogus Natuurinclusief Bouwen Arnhem

In deze Maatregelencatalogus staan maatregelen benoemd die in, aan en om het huis en in de openbaar toegankelijke ruimte kunnen worden toegepast om natuurinclusief te bouwen. Daardoor ontstaat niet alleen een geschikte leefomgeving voor mensen, maar juist ook voor dieren en planten. De basisprincipes zijn eenvoudig: dieren zoeken een plek om te broeden (bijvoorbeeld in een neststeen of, ze zoeken beschutting (bijvoorbeeld in hoog gras of in hagen en struiken), ze moeten eten kunnen vinden (insecten, rupsen, bessen etc.) en het is fijn als er water beschikbaar is. Onderstaande maatregelen leveren, naast het vergroten van de biodiversiteit, vaak ook nog een heleboel andere voordelen op. Ze dragen bijvoorbeeld bij aan natuurbeleving en een klimaatbestendige stad. Samen bouwen we aan een groene stad.

De maatregelen zijn verdeeld in:

A. Verblijven voor gebouwbewonende soorten (neststenen)

A1. *Neststeen gierzwaluw* - 1 punt
A2. *Nestplaats huismus* - 1 neststeen/kast/pan = 1 punt, 5 meter verplaatste vogelschroot = 2 punten, 1 vogelvide = 2 punten
A3. *Neststeen (gewone dwerg)vleermuis* - 1 punt
A4. *Neststeen zwarte roodstaart* - 1 punt
A5. *Insectensteen* - 1 punt. Professioneel insectenhotel - 5 punten
A6. *Neststeen huiszwaluw* - 1 punt per neststeen met 2 kommetjes
A7. *Eigen initiatief: in overleg* - 1 tot 25 punten

B. Opstalgebonden maatregelen

Gevel/dak:

B1. *Groen plat dak* - 15 punten per 50m^2 bij sedum, + 3 punten voor toevoeging grassen en kruiden, +3 punten voor toevoeging dwergheesters en/of struiken
B2. *Hellend sedumdak* - 15 punten per 50m^2
B3. *Groene gevel* - 5 punten per gevel
B4. *Geveltuin* - 1 punt per tuintje
B5. *Beperken verlichting* - 1/3/5/10 ptn*
B6. *Eigen initiatief: in overleg* - 1 tot 25 punten

Tuin:

B7. *Groene haag als erfafscheiding* - per huis met 25% groene erfafscheiding 1 punt (huis met volledige groene erfafscheiding = 4 punten)
B8. *Egelpassages* - alle tuinen egelpasseerbaar d.m.v. groene erfafscheidingen/openingetjes = in totaal 1/3/5/10 punten*
B9. *1 inheemse boom van 2e of 3e orde grootte in tuin óf 3 struiken* - 3 punten
B10. *Beperkte verharding* - 1/3/5/10 punten* als hier in hele project rekening mee is gehouden
B11. *Eigen initiatief: in overleg* - 1 tot 25 punten

C. Omgevingsgebonden maatregelen:

Verblijven voor niet-gebouwbewonende soorten (nestkasten):

C1. *Nestkast boomklever* - 1 punt
C2. *Nestkast grote bonte specht* - 1 punt
C3. *Nestkast steenuil* - 2 punten
C4. *Nestkast bosuil* - 2 punten
C5. *Vleermuiskast* - 1 punt
C6. *Nestkast ooievaar* - 25 punten
C7. *Eigen initiatief: in overleg* - 1 tot 25 punten

**Afhankelijk van grootte project (project met 1-10 woningen = 1 punt, 11-50 woningen = 3 punten, 51-100 woningen = 5 punten, >100 woningen = 10 punten).*

Groene omgevingsmaatregelen:

C8. *Toepassen extensief maaibeheer in hele projectgebied* - 5 punten
C9. *Vergroenen en verfraaien van bermen* - 5 punten per berm
C10. *Cluster van 3 inheemse bomen aanplanten of behouden* - 3 punten
C11. *Rij van >10 inheemse bomen aanplanten of behouden* - 10 punten
C12. *Takkenril/ stobbenwal* - 2 punten per 10 meter
C13. *Aanplant vogel- of vlinderbosje* - 3 punten per 25m2 inheemse struiken/bomen
C14. *Hagen aanplanten* - 5 punten per haag van minimaal 100 meter
C15. *Faunapassage* - 15/25 punten
C16. *Pocketpark (minipark) aanplanten* - 25 punten
C17. *Verbinden groenstructuren op zelfgekozen manier* - 5-25 punten
C18. *Beperkte verharding* - 10 punten
C19. *Geen buitenverlichting bij of op groen* - 10 punten
C20. *Eigen initiatief: in overleg* - 1 tot 25 punten

Blauwe omgevingsmaatregelen:

C21. *Natuurvriendelijke oevers* - 10 punten
C22. *Ecologische bodempassage of wadi* - 5-10 punten afhankelijk van grootte
C23. *Amfibieënpoel* - 25 punten
C24. *IJsvogelwand* - 15 punten, ijsvogelvriendelijke oever- 10 punten
C25. *Eigen initiatief: in overleg* - 1 tot 25 punten

D. Bewustwordingsmaatregelen:

D1. *Aanleg groene voorbeeldtuin* - 3 punten
D2. *Tuinklaarpakket* - 2 punten x aantal bestelde natuurlijke tuinklaarpakketten
D3. *Faciliteren van tuinontwerpsessies* - 1 punt x aantal gegeven tuinontwerpsessies
D4. *Biodiversiteitspakket aanbieden* - 0.5 punt x aantal pakketjes
D5. *Eigen initiatief: in overleg* - 1 tot 25 punten

A. VERBLIJVEN VOOR GEBOUWBEWONENDE SOORTEN

Bij nieuw- en herbouw zijn volop kansen voor het creëren van verblijfsplaatsen voor gebouwbewonende soorten. Neststenen zijn vaak zeer eenvoudig en tegen lage kosten in te passen.

Bij een huis in het Waterkwartier in Nijmegen zijn 18 neststenen voor gierzwaluwen (zie maatregel A1) ingebouwd. De neststenen werden in eerste instantie bewoond door huismussen.

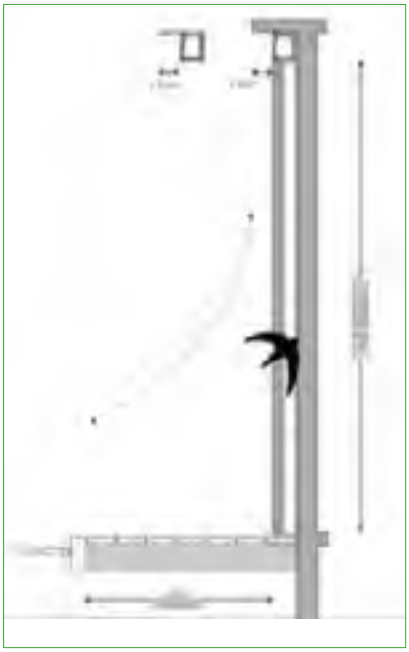
(bron: Jochem Kühnen).

A1. Neststeen gierzwaluw

1 punt

Het kan jaren duren voordat een gierzwaluw een neststeen bezet. Tot het zover is vormt de neststeen een welkome broedplaats voor andere soorten. En als er eenmaal één steen door een gierzwaluw bezet raakt, zullen er snel meer volgen. Gierzwaluwen zijn immers koloniebroeders. Ze zijn erg trouw en keren generaties lang terug naar hetzelfde nest. De omgeving rondom de nestplaats is minder relevant, omdat de gierzwaluw zijn voedsel in de lucht vangt. Wel moeten er voldoende insecten zijn. Insecten worden aangetrokken door verschillende soorten inheemse planten te plaatsen die afwisselend bloeien.

Geschatte kosten (excl. btw): vanaf € 28,- per neststeen

Baten:

Biodiversiteit

- gierzwaluw en gastbewoners (vooral huismussen en spreeuwen maar ook koolmezen, zwarte roodstaartjes en zelfs boomkruipers)

Eisen en randvoorwaarden

Eis:	Plaats meerdere stenen (liefst 6-20 stuks) vlak bij elkaar. Oriëntatie Invliegopening op oostelijke of noordelijke richting
Hoogte/lengte:	Plaats de neststeen zo hoog mogelijk, minimaal op 4 meter hoog. De gierzwaluw broedt graag hoog, dus nesten kunnen tot 40 meter hoog worden ingemetseld.
Overige:	De invliegopeningen moeten minimaal 40 cm van elkaar verwijderd zijn. Blinde, monotone zijkanten van gebouwen zijn het meest geschikt. Aanvliegroute van 2-4m onder de steen vrijhouden van obstakels (bomen, gebouwen, schoorstenen, vlaggenstokken, elektriciteitsdraden, naar buiten opendraaiende ramen, balkons, gevelbegroeiing).

Aanbevelingen

Gierzwaluwen geven geen overlast. Ze gebruiken weinig nestmateriaal en maken ook geen vieze strepen op de gevel. De inbouwstenen hoeven niet schoon gemaakt te worden.

Naast neststenen zijn er ook nestkasten. Hang ze bij elkaar en onder een dakgoot of overstek, zodat de temperatuur niet te ver kan oplopen.

Foto's links: Vivara Pro, Jochem Kühnen

Bron tekst: o.a. Mourmans-Leinders, M. (2004). Gierzwaluwen en nestkasten; (2005). Bouwen voor gierzwaluwen.

A2. Nestplaats huismus

1 neststeen/kast/pan = 1 punt, 5 meter verplaatste vogelschroot = 2 punten, 1 vogelvide = 2 punten

De huismus is een honkvaste en sociale vogel die jaarrond in groepen leeft. Er moet voldoende nestgelegenheid zijn voor een hele groep. De nestgelegenheden zijn alleen functioneel als in de nabije omgeving voldoende leefgebied aanwezig is en/of wordt gerealiseerd. Het is essentieel dat er binnen een afstand van vijf meter van de nestlocatie ten minste drie meter hoog opstaand groen aanwezig is. Bijvoorbeeld gevelgroen en/of een haag of (stekelige) struik. Ideaal zijn groene tuinen met hoge hagen of heesters, dichte struiken, rommel- en onkruidhoekjes, water en zanderige grond om een zandbad te nemen. Combineer dus het liefst met andere maatregelen die ten gunste zijn van het leefgebied van de huismus zoals ***'groene gevels' (B3), 'geveltuintjes' (B4) of 'groene erfafscheiding' (B7).***

Baten:
Biodiversiteit
- huismus

Optie 1: Vogelschroot verplaatsen. Gebouw met minimaal 5 meter verplaatste vogelschroot = 2 punten
Breng vogelschroot aan bij de panlat waar de tweede pan aanhaakt. Zo kunnen de eerste twee panlatten dienen als broedlocatie voor huismussen.
Let op! Maatregel is alleen zinvol bij dakpannen waar dakbeschot toegankelijk is bij de eerste rij dakpannen (bijvoorbeeld holle pannen).

Geschatte kosten geen extra kosten

Eisen en randvoorwaarden

Eis:	Bij minimaal 5 meter lengte dak toepassen, maar bij voorkeur over de hele breedte van het huis.
Oriëntatie:	Noorden of oosten, zodat de temperatuur niet te ver kan oplopen.
Hoogte/lengte:	Hoogte tussen dakbeschot en dakpan (bij bolling) dient minimaal 7,5 centimeter te zijn.

Aanbevelingen
Om beschadiging van dampfolie te voorkomen, houten platen aanbrengen boven de gootplank.

De MONIER Vogelvide

Optie 2: Vogelvide(s). 1 vogelvide = 2 punten
Vogelvides zijn speciaal ontwikkelde mussennestkasten die onder de eerste rij dakpannen kunnen worden geplaatst in plaats van vogelschroot. De vogelvide kan over het algemeen zonder bouwkundige aanpassingen worden gemonteerd. Hij past onder vrijwel alle soorten dakpannen en op vrijwel alle soorten pannendaken.

Geschatte kosten (excl. btw): een vogelvide van 1 meter kost vanaf € 24,50.

Eisen en randvoorwaarden

Eis:	-
Oriëntatie:	Noorden of oosten, zodat de temperatuur niet te ver kan oplopen.
Hoogte/lengte:	1 vogelvide is een meter lang.

Optie 3: Mussenstenen. 1 neststeen = 1 punt

Inmetselen van neststenen in de gevel of als dat niet mogelijk is plaatsen van mussenkasten aan de buitenmuur onder een overstek of dakgoot.

Geschatte kosten (excl. btw): vanaf € 24,- per neststeen

Eisen en randvoorwaarden

Eis:	Plaats meerdere stenen (bij voorkeur clusters van 6-20 nestgelegenheden, met invliegopening 34mm bij elkaar. Mussen broeden in kolonies.
Oriëntatie:	Noorden of oosten of in schaduw van dakgoot/overstek van 30cm, zodat de temperatuur niet te ver kan oplopen.
Hoogte/lengte:	Minimaal op 2 en maximaal op 15 meter hoog

Aanbevelingen

De nesten hoeven niet schoongemaakt te worden.

Optie 4: Nestpannen. 1 nestpan = 1 punt

Aanbrengen van nestpannen voor huismus op het dak.

Let op! Daken met dakisolatie zijn niet geschikt, het wordt onder de dakpannen te heet. Op niet-geïsoleerde daken van met name historische gebouwen kunnen nestpannen doorgaans wel worden toegepast.

Geschatte kosten onbekend

Eisen en randvoorwaarden

Eis:	Mussen broeden in kolonies, dus plaats bij voorkeur clusters van 6-20 nestpannen vlak bij elkaar.
Oriëntatie:	Noorden of oosten
Hoogte/lengte:	Minimaal op 2 en maximaal op 15 meter hoog

Aanbevelingen

Aanbevolen wordt om te inventariseren of in plaats van het plaatsen van nestpannen, het vogelschroot verplaatst kan worden of neststenen ingebouwd kunnen worden. Het vogelschroot verplaatsen is namelijk eenvoudiger en levert meer nestruimte op. Neststenen inbouwen in de gevel is vaak ook beter, omdat het onder de pannen te heet kan worden voor de mussen.

Foto: Checklist Groen Bouwen
Bron tekst: gemeente Ede

A3. Neststeen / open stootvoeg / entreesteen (gewone dwerg)vleermuis

1 punt

De gewone dwergvleermuis komt vooral voor in gebieden met bebouwing nabij een groene omgeving. Ze verblijven op verschillende plekken, afhankelijk van de periode van het jaar en de functie (zoals winter- of kraamverblijfplaats). Het plaatsen van inmetselstenen of andere vleermuisvoorzieningen is van groot belang om deze en andere vleermuissoorten te helpen bij het bieden van een verblijfplaats.
Let op! Het punt is ook te behalen door op een andere manier ruimtes in het gebouw vrij te laten voor vleermuizen. Denk hierbij aan open stootvoegen (minimaal 1,5cm breed en 4cm hoog) of entreestenen om een niet-geïsoleerde spouwmuur of tussenspouw (ruimte tussen twee nieuwbouwwoningen) toegankelijk te maken. Of door ruimte achter de gevelbetimmering te laten of onder of in (dubbele) daklijsten ruimte te maken. Alle maatregelen t.b.v. vleermuizen genoemd op https://www.checklistgroenbouwen.nl/maatregelen/ tellen.
Let op! Rond verblijfplaatsen dient voldoende beschut en insectenrijk habitat aanwezig te zijn: voedsel voor de vleermuizen! Plant binnen het project dus ook inheemse bomen, struiken en bloemen waarin ook insecten voedsel zoeken en zich voortplanten.

Geschatte kosten (excl. btw): per inbouwsteen vanaf € 28,-
per entreesteen (om vleermuizen toegang te geven tot een spouwmuur) vanaf € 16,-

Baten:
Biodiversiteit
- (gewone dwerg) vleermuis

Eisen en randvoorwaarden

Eis:	Meerdere stenen per locatie heeft de voorkeur, eventueel aan elkaar geschakeld.
Oriëntatie:	Voorkeur voor de zonnige zuidwestzijde
Hoogte/lengte:	Tussen de vier meter (ondergrens) en vijftig meter (bovengrens) hoogte.
Overige:	De aanvliegroute naar de kast vrij houden, dus niet boven ramen inbouwen, geen bomen of struiken voor de muur laten groeien en geen zonwering of iets dergelijks. De kasten moeten vrij zijn van lichtverstoring.

Aanbevelingen

Foto 1: Deze inbouwsteen kan gebruikt worden in de spouw als schuilplaats voor één of enkele exemplaren of als paarplek. De inbouwsteen is ook geschikt als kraamverblijf, hiervoor moeten wel meerdere stenen aan elkaar geschakeld worden zodat er een grotere ruimte ontstaat. Hiervoor kan men links en/of rechts het houten schot wegnemen. De vleermuizen kunnen op deze manier van de ene naar de andere steen kruipen.

Foto 2: Deze entreesteen is gemaakt om vleermuizen toegang te geven tot een spouwmuur.

Waar vleermuizen zitten kan men uitwerpselen vinden. De inbouwstenen dus beter niet boven een deur, raam of balkon plaatsen.

Bron: Vivara Pro

A4. Neststeen zwarte roodstaart

1 punt

De zwarte roodstaart leeft het grootste deel van het jaar solitair of in paren en zingt vanaf een hoge zangpost. Het is cruciaal voor de zwarte roodstaart dat er in de omgeving van het nest open, zonnige, droge, niet ingerichte terreinen aanwezig zijn. De zwarte roodstaart heeft een voorkeur voor grootschalige nieuwbouw en houdt niet zo van een groene en begroeide omgeving. Behoud dus kleine stukjes braakland met korte vegetatie.

Geschatte kosten (excl. btw): vanaf € 20,- per inbouwsteen/kast

Baten:

Biodiversiteit

- zwarte roodstaart e.a. (bijvoorbeeld kwikstaart, roodborst, winterkoning, grauwe vliegenvanger)

Eisen en randvoorwaarden

Oriëntatie:	Noorden of oosten
Hoogte/lengte:	Plaats de nestkast of -steen boven de 3 meter hoogte

Aanbevelingen

De zwarte roodstaart is een insecteneter. Door deze maatregel te combineren met maatregelen die insecten trekken (zoals het planten van inheemse hagen, heesters, bloemen en planten), kan het succes van de nestkasten worden vergroot.

De zwarte roodstaart mijdt natte gebieden en gebieden met dichte en hoge gewassen.

Foto's: Vivara Pro
Bron Factsheet Zwarte Roodstaart, Vogelbescherming (2018)

A5. Insectensteen

1 punt. Professioneel insectenhotel - 5 punten

Inbouwstenen dragen bij aan een gezonde wilde bijen- en vlinderpopulatie in de stad. Bijen en vlinders zijn een belangrijke schakel in de voedselketen. Bij grotere projecten mag er als alternatief ook een groot insectenhotel met een oppervlakte van minimaal 1 m^2. worden geplaatst op een zonnige, beschutte plek in de omgeving. Combineer met bijvoorbeeld **'groene gevels' (B3) of 'geveltuintjes' (B4).**

Geschatte kosten (excl. btw): vanaf € 28,- per neststeen

Baten:

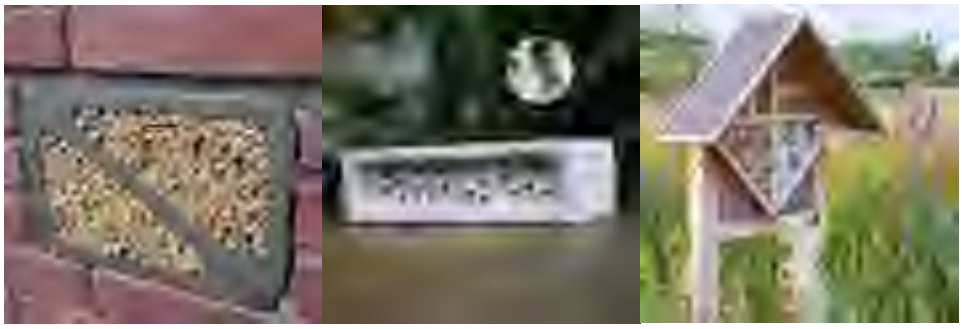
Biodiversiteit

- wilde bijen, hommels, vlinders en allerlei andere insecten zoals spinnen, lieveheersbeestjes en oorwormen.

Eisen en randvoorwaarden

Oriëntatie:	Zonzijde: zuid, zuidoost, zuidwest, west. Beschut tegen regen en wind.
Hoogte/lengte:	Plaats stenen op minimaal 50 cm en maximaal 2m hoogte.
Beplantingseisen:	Dichtbij inheemse nectar- en stuifmeeldragende bloemen, planten en/of struiken.
Overige:	De neststenen kunnen zowel groepsgewijs als afzonderlijk aangebracht worden.

Aanbevelingen

Plaats insectenhotels op luwe, zonnige en bloemrijke plek (dus niet in de schaduw van een gebouw of boom!). Bijenhotels kunnen ook op het dak worden geplaatst.

Afbeeldingen: Vivara / Veldshop

A6. Neststeen huiszwaluw

1 punt per neststeen met 2 kommetjes

De huiszwaluw is een sociale vogel die in kolonies broedt. Vooral nabij open en waterrijk gebied, in de omgeving van allerlei typen gebouwen en bruggen, die voor de huiszwaluw als alternatieve rotspartijen kunnen dienen.

Geschatte kosten (excl. btw): vanaf € 19,- per steen met 2 kommetjes

Baten:

Biodiversiteit

- huiszwaluw

Eisen en randvoorwaarden

Oriëntatie:	De huiszwaluw heeft geen duidelijke voorkeur voor nestplekken op een bepaalde windrichting, maar gevels op het noordwesten zijn het minst favoriet.
Hoogte:	Plaats op minstens 4 en maximaal 10 meter hoog.
Overige:	Plaats onder een overstekende, liefst witte / wit geverfde dakrand. Plaats in ieder geval een deel van de nestkommetjes bij elkaar. Zorg voor een vrije aanvliegroute voor de zwaluwen naar het nest, dus geen hoge struiken of andere bebouwing vlakbij de nesten. Voor de huiszwaluw moet er water en klei in de buurt van de nestlocatie zijn.

Aanbevelingen

Plaats de nesten in combinatie met een mestplankje. Dit voorkomt overlast door uitwerpselen.

Een waterrijke omgeving en insectenrijk grasland binnen 500m van het nest heeft de voorkeur. Binnen die afstand wordt namelijk naar voedsel gezocht. En rond het water houden de grootste aantallen vliegende insecten (muggen) zich op.

Een modderpoel binnen een straal van 200 meter van de nestgelegenheid zorgt ervoor dat de huiszwaluwen zelf aanvullende nesten kunnen bouwen.

Foto's: Vivara
Bron: Vogelbescherming (2018), Factsheet Huiszwaluw

A7. Eigen initiatief: in overleg

1 punt

Er kan ook een eigen maatregel worden geformuleerd - voor één van bovenstaande soorten of voor een andere gebouw-bewonende soort. Zo zijn gebouwen hoger dan tachtig meter geschikt als broedplaats voor de slechtvalk. Het aantal punten wordt nader bepaald, in samenspraak met de gemeente.

B. OPSTALGEBONDEN MAATREGELEN

Met alleen het creëren van verblijfsplaatsen voor gebouwbewonende soorten zijn we er nog niet! Om dieren voldoende leefgebied te geven moeten er ook groene maatregelen worden getroffen in de directe omgeving van het gebouw.

Een groen dak in Arnhem Groen West AAN /
Een net aangelegde geveltuin in het Spijkerkwartier © Marleen Michels

Ook in de tuin zijn volop opties: bijvoorbeeld groene hagen als erfafscheiding (B7), het realiseren van kleine openingetjes in die erfafscheiding voor de egel (B8), inheemse boompjes of struiken planten (B9) en de verharding beperken (B10).

Bij grotere projecten kunnen er ook punten gehaald worden met het bewust maken van toekomstige bewoners, zoals door als ontwikkelaar de nieuwe bewoner de mogelijkheid te geven een groene tuin mee te kopen (tuinontwerp, -ontwikkeling en -aanleg) en zo onderdeel te laten zijn van de hypotheek (zie categorie C). Volop mogelijkheden dus!

In de openbaar toegankelijke ruimte is ook van alles mogelijk, zoals de aanleg van nestkasten voor niet-gebouwbewonende soorten, het toepassen van extensief maaibeheer, het aanleggen van natuurvriendelijke oevers en nog veel meer (zie maatregelen in categorie D).

B. Gevel/Dak

B1. Groen plat dak

15 punten per 50m2 bij sedum, + 3 punten voor toevoeging grassen en kruiden, +3 punten voor toevoeging dwergheesters en/of struiken. Groene daken met inheemse grassen en kruiden bieden een prima plek voor allerlei dieren en planten en hebben legio andere voordelen.

Geschatte kosten (excl. btw): € 35,- tot € 80,- per m² voor een groen sedumdak tot € 50,- tot € 100, - per m² voor een meer intensief groen dak met struiken, planten en bomen. Bij een gemiddeld dakoppervlak (50 m²) kost een groen sedumdak dus tot € 4.000,-.

Baten:

Biodiversiteit

- Leefgebied voor wilde bijen, vlinders en vogels.

Klimaatverandering

- Een groen dak draagt flink bij aan infiltratie. Een win-win dus. Want ontwikkelaars zijn wettelijk verplicht om hemelwater op eigen terrein te verwerken.
- Verkoeling in en om het huis door verdamping
- Energiebesparing: in de zomer blijft het langer koel in huis, in de winter zorgt het groene dak er juist voor dat warmte in huis niet ontsnapt via het dak
- CO2-vastlegging

Natuurbeleving

- Het groene dak creëert een rustgevende en stress-verlagende omgeving

Overig

- Verhoging waarde onroerend goed
- Verbetering luchtkwaliteit (een groen dak bindt 1 kg fijnstof/m²)
- Zonnepanelen leveren een hoger rendement doordat ze minder heet worden
- Verdubbeling levensduur dak: de begroeiing beschermt het dakbedekkingsmateriaal tegen UV en zoninvloeden.

Eisen en randvoorwaarden

Eis:	De 50 m² moet bij voorkeur aaneengesloten te zijn (dus liever op het dak dan op schuurtjes).
Hoogte/lengte:	Hoe dikker de substraatlaag, hoe beter. Bij 5-7cm kan alleen sedum geplaatst worden, bij 7-15cm ook grassen/kruiden, bij 15-30cm ook dwergheesters en bij 30-50 cm ook struiken. Wel aanpassen op de draagkracht van het dak.
Beplantingseisen:	Het dak dient aangeplant te worden met zo veel mogelijk verschillende soorten inheemse sedum, kruiden e.d. met variatie in bloeitijd.
Overige:	Een groendakopbouw bestaat uit een vegetatiemat met daaronder een substraat- en drainagelaag.

Aanbevelingen

Extensieve groene daken hebben nauwelijks onderhoud nodig.

Afbeelding: Nina Kopp, gemeente Amsterdam

B2. Hellend sedumdak

15 punten per 50m²

Groen dak met leefgebied voor insecten. Extensieve groendaken zijn geschikt voor daken met een helling van soms wel 35°. Bij een hellingsgraad van meer dan 35° moeten speciale verankeringen worden voorzien.

Geschatte kosten (excl. btw): € 35,- tot € 80,- per m² voor een groen sedumdak. Bij een gemiddeld dakoppervlak (50 m²) dus tot € 4.000,-.

Baten:

Biodiversiteit

- Leefgebied voor wilde bijen, vlinders en vogels.

Klimaatverandering

- Een groen dak draagt flink bij aan infiltratie. Een win-win dus. Want ontwikkelaars zijn wettelijk verplicht om hemelwater op eigen terrein te verwerken.
- Verkoeling in en om het huis door verdamping
  Energiebesparing: in de zomer blijft het langer koel in huis, in de winter zorgt het groene dak er juist voor dat de warmte in huis niet ontsnapt via het dak
- CO2-vastlegging

Natuurbeleving

- Het groene dak creëert een rustgevende en stress-verlagende omgeving

Overig

- Verhoging waarde onroerend goed
- Verbetering luchtkwaliteit (een groen dak bindt 1 kg fijnstof/m²)
- Zonnepanelen leveren een hoger rendement doordat ze minder heet worden
- Verdubbeling levensduur dak: de begroeiing beschermt het dakbedekkingsmateriaal tegen UV en zoninvloeden.

Eisen en randvoorwaarden

Eis:	Om de volledige 15 punten te scoren moet 50 m² dak beplant zijn met zo veel mogelijk verschillende soorten sedum
Hoogte/lengte:	Dakhelling tot maximaal 45 graden.
Beplantingseisen:	Veel verschillende soorten sedum om een diversiteit in bloeitijd te creëren.
Overige:	Het draagvermogen van de dakconstructie dient minimaal 100 kg/m² te bedragen.

Aanbevelingen

Hoe meer diversiteit aan soorten worden aangeplant, hoe meer insecten gebruik kunnen maken van het dak.
Gaat uitstekend samen met zonnepanelen.

Een sedumdak heeft een laag gewicht. Het is onderhoudsarm.

Ook op monumenten kan in overleg met een erfgoedadviseur een groen dak worden aangelegd als hiervoor een omgevingsvergunning is afgegeven.

Foto: groene daken in de wijk Nieuw-Monnikenhuizen in Arnhem © Anne Luijten, gemeente Arnhem

B3. Groene gevel

5 punten

Aanplant van beplanting die tegen de gevel groeit (al of niet op een losse constructie) op een muur met weinig of geen ramen.

Een groene gevel (een gevel die groenbedekt is) kan bestaan uit:
1. Zelfhechtende klimplanten, bijvoorbeeld klimop en driedelige wingerd;
2. Klimplanten die een steunconstructie nodig hebben om te groeien en klimmen, zoals blauwe regen, bosrank, kamperfoelie en wilde hop. Een rek voor klimplanten kan het best minimaal 6 cm van de muur worden geplaatst. Dit geeft voldoende ruimte en steun voor vogelnesten én volop groeiruimte voor de planten;
3. Een groene muur: planten groeien vanuit bakken aan de gevel of op een substraat dat aan de gevel is bevestigd. Bijvoorbeeld bitterzoet, heggerank, varen, kruiden.

Optie 1 & 2 (grondgebonden) hebben de voorkeur.

Geschatte kosten (excl. btw): tussen de € 50,- en € 350,- per vierkante meter (frames en beplanting).

Baten:

Biodiversiteit
- Huismussen en andere vogels (dekking, voedsel, nestgelegenheid), vleermuizen, vlinders, wilde bijen

Klimaatverandering
- Verbetert wateropvang en infiltratie
- Verkoeling in en om het huis door verdamping
- Energiebesparing dankzij natuurlijke isolatie
- CO2-vastlegging

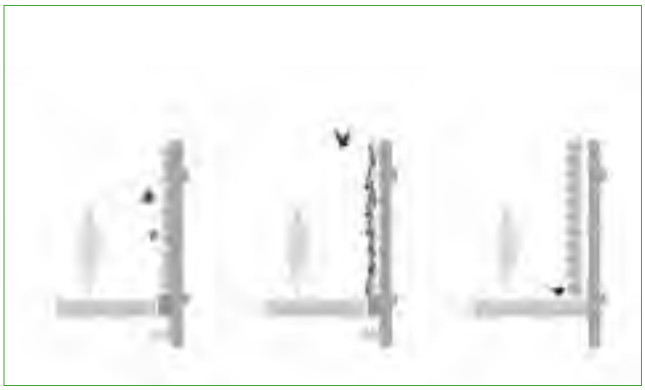
Natuurbeleving
- De groene gevel creëert een rustgevende en stress-verlagende omgeving en verfraait het straatbeeld

Overig
- Verhoging waarde onroerend goed
- Verbetering luchtkwaliteit
- Minder geluidsoverlast

Eisen en randvoorwaarden

Eis:	De minimale eenheid is 3m breed, 2m hoog.
Hoogte/lengte:	De groene gevel moet zo worden aangelegd dat planten tot minimaal 2 meter hoog kunnen groeien.
Beplantingseisen:	De oriëntatie van de gevel (zon/schaduw) bepaalt welke soorten gevelbeplanting geschikt zijn. Gebruik vogel- en vlindervriendelijke klimplanten die bij voorkeur zelfvoorzienend zijn wat betreft water en voeding. Bijvoorbeeld klimop, bosrank, kamperfoelie, wilde hop, bruidsluier, wingerd, vuurdoorn, of clematis. Zie ook https://www.arnhemklimaatbestendig.nl/maatregelen/groene-gevels/

Aanbevelingen

Mussen houden ervan zich te verstoppen in hoog, gesloten gevelgroen. Kies bijvoorbeeld voor klimop (hedera). Klimop is een makkelijke plant die bijna overal groeit en weinig eisen stelt. In een mum van tijd heb je een groenblijvende gevel en tegelijkertijd een plek waar mussen en andere vogels veilig kunnen schuilen én kunnen eten van de heerlijke besjes. Bovendien kleurt hij het hele jaar door de tuin groen. Deze klimplant doet het overal goed, ook in kleine en schaduwrijke tuinen.

Afbeelding: Nina Kopp, gemeente Amsterdam

B4. Geveltuin

1 punt

Een geveltuin is beplanting die voor de gevel staat: een strook begroeide (openbare) ruimte, die gelegen is voor een bouwblok en onderhouden wordt door een bewoner of eigenaar van het pand. De beplanting is een bron van voedsel zoals nectar, stuifmeel of bessen, biedt nestgelegenheid voor vogels en kan ook functioneren als steppingstone tussen grotere groengebieden.

Geschatte kosten (excl. btw): vanaf € 50 per strekkende meter (grond, planten).

Baten:

Biodiversiteit

- Huismus, egel, vlinders, bijen

Klimaatverandering

- Verbetert wateropvang en infiltratie
- Verkoeling in en om het huis door verdamping
- Energiebesparing dankzij natuurlijke isolatie
- CO2-vastlegging

Natuurbeleving

- Zorgt voor een rustgevende en stress-verlagende omgeving en verfraait het straatbeeld

Overig

- Verhoging waarde onroerend goed
- Verbetering luchtkwaliteit
- Minder geluidsoverlast

Eisen en randvoorwaarden

Eis:	-
Hoogte/lengte:	Een goed functionerende geveltuin is ongeveer 45cm diep (ca 1,5 stoeptegel) en 120cm breed.
Beplantingseisen:	Kies voor vogel- en vlindervriendelijke klimmers en planten .

Aanbevelingen

Een geveltuin is de minst onderhoudsintensieve vorm van verticaal groen: bewatering en bemesting zijn nauwelijks nodig.

Afbeelding: Nina Kopp, gemeente Amsterdam

B5. Geen lichtuitstraling bouwblok dankzij vleermuis-vriendelijke verlichting of geen verlichting

1/3/5/10 ptn*

* Afhankelijk van grootte project (project met 1-10 woningen = 1 punt, 11-50 woningen = 3 punten, 51-100 woningen = 5 punten, >100 woningen = 10 punten).
Hoe minder verlichting wordt toegepast aan bebouwing, hoe beter het is voor vogels en vleermuizen. Als het weglaten van verlichting geen optie is moet vogel-en vleermuisvriendelijke verlichting toegepast worden. De volle punten worden verdiend als over het hele project aantoonbaar rekening gehouden is met het bepeerken van de lichtuitstraling.

Baten:

Biodiversiteit

- vleermuizen, vogels

Eisen en randvoorwaarden

Eis:	Als weglaten van buitenverlichting geen optie is, dan vleermuisvriendelijke verlichting plaatsen. Gebruik van bewegingsmelder. Tegengaan van uitstraling binnenverlichting (afscherming), zeker op plaatsen waar de bouwblokken grenzen aan groene omgeving (openbaar groen).
Overige:	Vogel- en vleermuisvriendelijke verlichting is verlichting met aangepast armatuur, waardoor geen uitstraling naar boven plaatsvindt, of speciale lampen zoals de LED Batlamp.

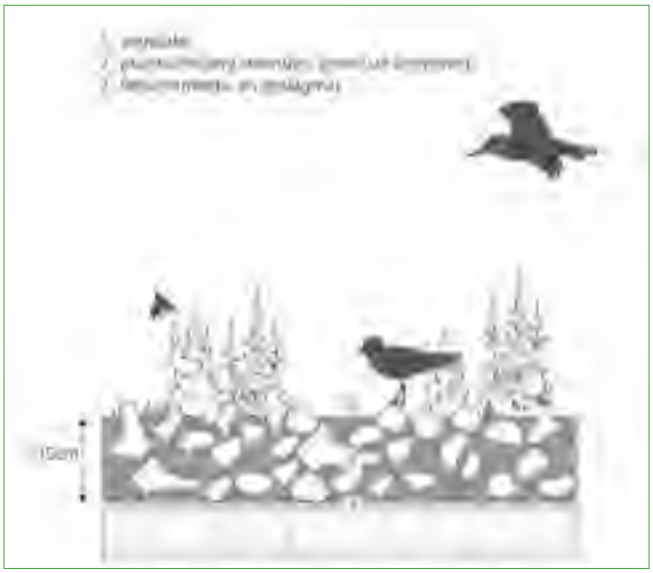

Afbeelding: gemeente Ede

B6. Eigen initiatief: in overleg

1 tot 25 punten

Er kan ook een eigen maatregel worden geformuleerd om gevels en/of daken geschikt te maken voor dieren, mits goed beargumenteerd hoe deze maatregel de biodiversiteit binnen het project vergroot. Bijvoorbeeld een bruin dak, bestaande uit zand met fijn puin, schelpen en steentjes en zeer geschikt als leefgebied voor de zwarte roodstaart en andere vogelsoorten. Het aantal punten wordt nader bepaald, in samenspraak met de gemeente.

Foto's: Nina Kopp, Marleen Michels, Nanda Sluijsmans

B. Tuin

B7. Groene erfafscheiding

per huis met 25% groene hagen als erfafscheiding 1 punt (huis met volledige groene hagen als erfafscheiding = 2 punten)

Nieuwbouw: plant groene hagen aan als erfafscheiding.
Herbouw: vervang een 'harde' erfscheiding (een schutting, hekwerk of muur) door een groene haag.
Als alternatief mogen afscheidingen ook als takkenril worden uitgevoerd.
Groene klimplanten tegen omheining ipv haag is helft van de punten. Een gemengde haag (2 of meer soorten) is dubbele punten.

Geschatte kosten (excl. btw): Bij nieuwbouw is er normaal gesproken geen meerprijs voor natuurlijke erfafscheidingen t.o.v. een hekwerk of muur. De kosten zijn afhankelijk van het soort en de grootte. Volwassen hagen zijn duurder in aanschaf dan kleinere hagen die nog moeten groeien. Een groene erfafscheiding kun je al aanschaffen vanaf € 30 per meter.
Zie ook: https://klimaatklaar.nl/jij/leg-groene/
https://www.milieucentraal.nl/in-en-om-het-huis/tuinieren/tuinontwerp/haag-of-schutting-om-je-tuin/
https://www.arnhemklimaatbestendig.nl/maatregelen/groene-grens/

Baten:

Biodiversiteit

- Huismussen (schuilplek + voedsel in de vorm van besjes), egels (schuilplek, doorgang), insecten.

Klimaatverandering

- Een groene haag neemt regenwater op, vangt fijnstof uit de lucht en zorgt voor verkoeling in hete periodes.

Eisen en randvoorwaarden

Eis:	Als er geen ruimte is voor een haag, kan er gekozen worden voor groene klimplanten tegen een omheining. Bijvoorbeeld een hek van betongaas of een natuurlijk tuinscherm (wilgenhout) met begroeiing. Dit levert de helft van de punten van een groene haag op. Een gemengde haag (2 of meer soorten die aantrekkelijk zijn voor vlinders en insecten) is dubbele punten
Hoogte/lengte:	Hoogte van minsten 80 cm en breedte van minstens 50 cm.
Beplantingseisen:	Klimop (hedera), liguster, Spaanse aak, zuurbes, hulst, gele kornoelje, meidoorn, sleedoorn, taxus, beuk, haagbeuk of andere soorten die aantrekkelijk zijn voor vlinders en insecten (vrucht- en besdragende of nectarproducerende soorten).

Aanbevelingen

Afbeelding: gemeente Ede

B8. Egelpassages

alle tuinen egelpasseerbaar d.m.v. groene erfafscheidingen/peningetjes = in totaal 1/3/5/10 punten*

*Afhankelijk van grootte project (project met 1-10 woningen = 1 punt, 11-50 woningen = 3 punten, 51-100 woningen = 5 punten, >100 woningen = 10 punten).
Realiseren van minstens één opening in/onderaan schutting/hekwerk/haag per perceelscheiding tussen tuinen of aansluitend op openbaar groen. Om dit punt te halen moet elke perceelscheiding hiervan zijn voorzien.
Ook projectgebieden zonder tuinen kunnen dit punt behalen, door het realiseren van openingen in/onderaan schuttingen/hekwerken verspreid over het terrein.

Baten:

Biodiversiteit

- Kleine fauna zoals egels

Eisen en randvoorwaarden

Eis:	Voor alle schuttingen binnen het project geldt: geef dieren een doorgang.
Hoogte/lengte:	Opening van minimaal 15 x 15 cm.
Overige:	Een egelsnelweg is van belang in woonwijken en overige projectgebieden waar voornamelijk 'harde' perceelscheidingen zijn zoals schuttingen.

Aanbevelingen

Zie de website van de egelwerkgroep voor meer tips en tricks voor egels: www.egelwerkgroep.com

Afbeelding: Nina Kopp, gemeente Amsterdam

B9. 1 inheemse boom van 2e of 3e orde grootte in tuin óf 3 verschillende soorten struiken

3 punten

Plaats minstens één boom of minstens 3 verschillende soorten struiken in de tuin.

Baten:

Biodiversiteit

- Vogels, vlinders, wilde bijen

Klimaatverandering

- Verbetert wateropvang en infiltratie
- verkoeling door verdamping en meer schaduw
- CO2-vastlegging, energiebesparing

Natuurbeleving

- Het groen creëert een rustgevende en stress-verlagende omgeving

Overig

- Verbetering luchtkwaliteit

Geschatte kosten boom 2e of 3e orde grootte: vanaf € 55 /stuk

Eisen en randvoorwaarden

Hoogte/lengte:	Boom met groeiplaats voor 25 jaar optimale groei
Beplantingseisen:	Inheemse fruit- of knopbomen of struiken. Bomen van de tweede en derde orde grootte (hoogte 8-15 meter volwasdom) zijn bijvoorbeeld gewone lijsterbes, krentenboompje, rode esdoorn, gele kornoelje, Chinese vernisboom of blazenboom, kersappel, zwarte kers, sierpeer, mispel. Aan te bevelen struiken zijn meidoorn, vuilboom, hazelaar, sleedoorn, Gelderse roos, sporkehout of andere soorten die aantrekkelijk zijn voor vlinders en insecten (vrucht- en besdragende of nectarproducerende soorten).
Overig:	Aanbevolen wordt om biologisch en duurzaam geteeld plantmateriaal toe te passen.

B10. Beperkte verharding

1/3/5/10 punten* als hier in hele project rekening mee is gehouden

*Afhankelijk van grootte project (project met 1-10 woningen = 1 punt, 11-50 woningen = 3 punten, 51-100 woningen = 5 punten, >100 woningen = 10 punten).
Beperk de verharding in tuinen bij nieuwbouw. Vervanging van bestrating door inheems groen of waterpasserende verharding bij herbouw.
Punten worden gehaald als er over het gehele project aantoonbaar rekening gehouden is met het beperken van de verharding.

Geschatte kosten (half-)open verharding: € 64 - 100 /m^2 (Provincie Gelderland, 2020). Er zijn weinig meerkosten voor waterpasserende verharding t.o.v. gesloten verharding.

Baten:

Biodiversiteit

- Insecten

Klimaatverandering

- Verbetert wateropvang en infiltratie
- verkoeling door verdamping

Aanbevelingen

Waar verharding gewenst is, ga voor:

- open verharding: het toepassen van bestrating met ruimte ertussen. Geschikt voor een terras, oprit of tuinpad (foto 1).
- halfverharding: grind, schelpen, of olivijn (een steen die CO2 uit de lucht haalt) laat het water door (foto 2).

Door stapstenen (open verharding) kan water beter weglopen © Le Far West / Halfverharding in de vorm van olivijn © Tinka Chabot

B11. Eigen initiatief: in overleg

1 tot 25 punten

Er kan ook een eigen maatregel worden geformuleerd om de tuin geschikt te maken voor dieren, mits goed beargumenteerd hoe deze maatregel de biodiversiteit binnen het project vergroot. Het aantal punten wordt nader bepaald, in samenspraak met de gemeente.

C. OMGEVINGSGEBONDEN MAATREGELEN

De omgevingsgebonden maatregelen hebben betrekking op de buitenruimte van een project. We hebben ze verdeeld in verblijfsplaatsen, groene maatregelen en blauwe maatregelen.

Bij verblijfsplaatsen gaat het om nesten voor niet-gebouwgebonden soorten.

Bij groene maatregelen gaat het bijvoorbeeld om het aanplanten van bomen, takenrillen, groene hagen of vogel- en vlinderbosjes of het aanpassen van het maaibeheer. Als die maatregelen bestaande groenstructuren met elkaar verbinden is dat helemaal mooi.

Blauwe maatregelen zijn water-gerelateerd. Het nemen van blauwe maatregelen, zoals de aanleg van amfibieënpoelen, draagt flink bij aan het vergroten van de biodiversiteit in een gebied.

C. VERBLIJFSPLAATSEN VOOR NIET-GEBOUWGEBONDEN SOORTEN

C1. Nestkast boomklever

1 punt

Veel vogelsoorten, waaronder de boomklever, maken hun nest in boomholtes. Soortenrijke oudere bossen met loofbomen zijn uitstekend geschikt voor de boomklever. Boomklevers maken zelf geen holte. Ze zijn afhankelijk van natuurlijke holtes of verlaten spechtengaten, waarin ze hun nestopening precies op maat hakken of metselen met modder zodat grotere soorten er niet in kunnen. Deze zogeheten holenbroeders kunnen echter als alternatief ook gebruik maken van nestkasten. Die kasten moeten dan wel in een bosrijke omgeving hangen.

Geschatte kosten (excl. btw): vanaf € 20 per nestkast

Baten

Biodiversiteit

- boomklever e.a. (mussen, mezen, bonte vliegenvanger).

Eisen en randvoorwaarden

Eis:	Alleen nestkasten plaatsen in een omgeving met veel (oude loof)bomen.
Oriëntatie:	Oosten of noorden, of in ieder geval nooit in de zon.
Hoogte/lengte:	De nestkast op minimaal 2 meter hoogte op de gewenste plek hangen (boom, schutting, huis).
Overige:	Boomklevers broeden solitair, dus verspreid de nestgelegenheden.

Aanbevelingen

Voorbeeldnestkast boomklever (invliegopening 32mm)

(bron: Vivara Pro)
Foto boomklever: Pixabay

C2. Nestkast grote bonte specht

1 punt

Veel vogelsoorten, waaronder de grote bonte specht, maken hun nest in boomholtes. De grote bonte specht broedt overal waar bomen zijn: in bos, park of tuin. Loofbossen en gemengde bossen met een diverse opbouw (jonge en oude bomen, dicht en open bos) zijn favoriet. Het nest wordt uitgehakt in een wat zachtere boomsoort, vanaf enkele meters hoogte aan te treffen. Deze zogeheten holenbroeders kunnen echter als alternatief ook gebruik maken van nestkasten.

Geschatte kosten (excl. btw): vanaf € 20 per nestkast

Baten:

Biodiversiteit

- grote bonte specht (de specht zal waarschijnlijk niet terugkeren naar dezelfde nestkast. De nestkast biedt dan prima broedgelegenheid voor andere vogels zoals boomklevers, spreeuwen en mezen)

Eisen en randvoorwaarden

Eis:	Alleen nestkasten plaatsen langs een bosrand of in het bos.
Oriëntatie	Vliegopening niet naar het zuid/westen
Hoogte/lengte:	De nestkast op minimaal 2 meter hoogte ophangen

Aanbevelingen

Voorbeeldnestkast (bron: Vivara Pro)

C3. Nestkast steenuil

2 punten

Veel vogelsoorten, waaronder de grote bonte specht, maken hun nest in boomholtes. De grote bonte specht broedt overal waar bomen zijn: in bos, park of tuin. Loofbossen en gemengde bossen met een diverse opbouw (jonge en oude bomen, dicht en open bos) zijn favoriet. Het nest wordt uitgehakt in een wat zachtere boomsoort, vanaf enkele meters hoogte aan te treffen. Deze zogeheten holenbroeders kunnen echter als alternatief ook gebruik maken van nestkasten.

Geschatte kosten (excl. btw): vanaf € 120 per nestkast

Baten:

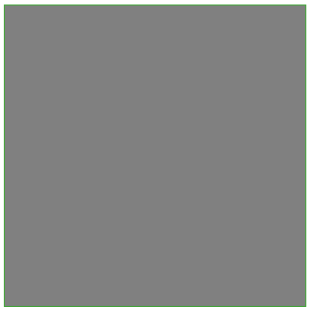
Biodiversiteit

- steenuil (mees, spreeuw)

Eisen en randvoorwaarden

Eis:	Plaats nestkasten in kleinschalige (half)open cultuurlandschappen, bijvoorbeeld op (boeren) erven. Ophangen langs de bosrand aan een schuur, in een fruitboom of knotwilg of tegen de gevel van een gebouw. Laat een kast indien mogelijk in een boom steunen op een tak, de jonge uilen kunnen dan vanuit de kast de boom in lopen.
Oriëntatie	Schaduwzijde. Invliegopening dus niet op het zuidwesten/westen.
Hoogte/lengte:	De nestkast tussen de 1,5 en 6 meter hoogte ophangen
Overige:	Hang de kast niet boven water (bijv. sloot of kikkerpoel), de jongen zullen al in een vrij vroeg stadium de kast gaan verlaten en kunnen dan verdrinken. Vermijd locaties nabij (drukke) wegen. Leg altijd iets van nestmateriaal (bv. houtsnippers vermengd met turf of tuinaarde) in de nestkast (uilen maken namelijk zelf geen nest).

Aanbevelingen

bron: Vivara Pro

C4. Nestkast bosuil

2 punten

Veel vogelsoorten, waaronder de bosuil, maken hun nest in boomholtes. Deze zogeheten holenbroeders kunnen echter als alternatief ook gebruik maken van nestkasten.

Geschatte kosten (excl. btw): vanaf € 55 per nestkast

Baten:
Biodiversiteit
- bosuil (kauwen en holenduiven maken ook gebruik van deze nestkast)

Eisen en randvoorwaarden

Eis:	Plaats nestkasten in of aan bosrijk gebied.
Oriëntatie	Vliegopening niet op het zuiden/westen
Hoogte/lengte:	De nestkast op minimaal 4 meter hoogte ophangen .

Aanbevelingen

bron: Vivara Pro

D5. Vleermuiskast

1 punt

Vleermuizen hebben baat bij jouw kast omdat je hiermee helpt hun netwerk van verblijfplaatsen in stand te houden. In gebieden met weinig groen zal wellicht alleen de gewone dwergvleermuis en mogelijk ook de ruige dwergvleermuis gebruik maken van de vleermuiskast, maar in groenere wijken en/of dichterbij parken of het buitengebied zijn ook soorten als gewone grootoorvleermuis, franjestaart en rosse vleermuis mogelijke gebruikers. Verrassingen (lees: andere soorten) zijn niet uit te sluiten.

Geschatte kosten (excl. btw): vanaf € 15 per nestkast

Baten:
Biodiversiteit
- Verschillende soorten vleermuizen

bron: Vivara Pro

Eisen en randvoorwaarden

Eis:	Meer is beter. Eén vleermuiskast is goed, twee of meer is fantastisch.
Oriëntatie:	Voorkeur voor de zonnige zuidwestzijde
Hoogte/lengte:	Bevestig op minimaal 4 meter hoogte.
Overige:	Zorg voor minimaal 3 meter vliegruimte voor en onder de kast in verband met het aanvliegen. De kasten moeten vrij zijn van lichtverstoring.

Aanbevelingen

Vleermuizen kiezen graag de kast met de beste klimaatomstandigheden in die periode. In de kraamtijd, van half mei tot begin augustus, gebruiken de vrouwtjes vooral de warme kasten, daarbuiten graag koelere kasten. Hang dus meerdere kasten op verschillende windrichtingen of experimenteer eens met verschillende kleuren [donkere en lichte kasten].

C6. Nestkast ooievaar

25 punten

De ooievaar houdt van extensief beheerde weilanden en uiterwaarden.

Geschatte kosten (excl. btw): vanaf € 595,- per nest

Baten:
Biodiversiteit
- ooievaar

bron: Pixabay

C7. Eigen initiatief: in overleg

1 tot 25 punten

Er kan ook een eigen maatregel worden geformuleerd die een geschikte verblijfsplaats voor bepaalde vogels creëert binnen het project-terrein, mits goed beargumenteerd hoe deze maatregel de biodiversiteit binnen het project vergroot. Het aantal punten wordt nader bepaald, in samenspraak met de gemeente.

C. Groene maatregelen in de buitenruimte

C8. Toepassen extensief maaibeheer

5 punten als het standaard overal in het projectgebied wordt toegepast
(tenzij goed beargumenteerd waarom dit op bepaalde plekken niet kan/wenselijk is)

Deze beheermaatregel kan eenvoudig worden gerealiseerd door plekken als grasvelden, bermen, akkerranden en overhoekjes slechts 1-3x per jaar gefaseerd te maaien, het maaisel na enkele dagen af te voeren en spontane plantenontwikkeling zijn gang te laten gaan.

Geschatte kosten van gefaseerd gemaaid bloemrijk grasland: € 1,10 /m^2 voor de aanleg, € 0,15/m^2 voor jaarlijks onderhoud (Provincie Gelderland, 2020)

Baten:

- ***Biodiversiteit*** kleine zoogdieren, vogels, insecten, inheemse vegetatie,
- ***Klimaatadaptatie:*** verlicht druk op riool, verbetering wateropvang en infiltratie, vertraagde waterafvoer, verkoeling door verdamping, meer schaduw,
- ***Klimaatmitigatie:*** CO2-vastlegging, energiebesparing
- ***Overig:*** verhoging waarde onroerend goed, verbetering water- en luchtkwaliteit, geluidsreductie, verhoging sociale cohesie, minder criminaliteit, bijdrage gezond leefklimaat

C9. Vergroenen en verfraaien van bermen

5 punten per berm

Veel bermen zijn nu nog onnodig verhard. Er kunnen A) groene bermen aangelegd worden of bestaande verharde bermen kunnen vergroend worden en vervolgens (deels) extensief beheerd. Nog beter is het B) als de berm gelijk geschikt wordt gemaakt voor afwatering. Voor beide maatregelen kunnen 5 punten verdiend worden per berm.

Baten:

- ***Biodiversiteit*** kleine zoogdieren, vogels, insecten, inheemse vegetatie
- ***Klimaatadaptatie:*** verlicht druk op riool, verbetering wateropvang en infiltratie, vertraagde waterafvoer, verkoeling door verdamping
- ***Klimaatmitigatie:*** CO2-vastlegging
- ***Overig:*** verhoging waarde onroerend goed, verbetering water- en luchtkwaliteit, geluidsreductie, verhoging sociale cohesie, minder criminaliteit, bijdrage gezond leefklimaat

Geschatte kosten van:

** het vergroenen van bermenAanbevelingen*

Opschonen: € 7,50 /m² (verwijderen + afvoeren verharding incl. zandfundatie)
Grondwerk: € 5,50 /m² (leveren en aanbrengen teelgrond)
Vaste inheemse planten: € 30,00 /m² (leveren en planten incl. grondbewerking)

** bermen geschikt maken voor afwatering (StAB Arnhem, 2017):*
€ 9,50 /m1 (verwijderen + afvoeren zode)
€ 20,00 /m1 (verwijderen en afvoeren zandgrond)
Bloemrijk gras: € 5,50 /m²

Foto's: StAB

Aanbevelingen -

C10. Cluster van 3 inheemse bomen aanplanten of behouden

3 punten

In clusters aanplanten/behouden van minimaal 3 inheemse bomen, zoals zomereik, wintereik, linde, berk, zwarte els, (haag)beuk, veldiep, zoete kers, gewone appel en/of lijsterbes.

Baten:

- ***Biodiversiteit*** kleine zoogdieren, vogels, insecten, inheemse vegetatie
- ***Klimaatadaptatie:*** verlicht druk op riool, verbetering wateropvang en infiltratie, vertraagde waterafvoer, verkoeling door verdamping
- ***Klimaatmitigatie:*** CO2-vastlegging
- ***Overig:*** verhoging waarde onroerend goed, verbetering water- en luchtkwaliteit, geluidsreductie, verhoging sociale cohesie, minder criminaliteit, bijdrage gezond leefklimaat

C11. Rij van >10 inheemse bomen aanplanten of behouden

15 punten

Aanplanten/behoud van minimaal 10 inheemse bomen in bomenrij of bomengroep, zoals zomereik, wintereik, linde, berk, zwarte els, (haag)beuk, veldiep, zoete kers, gewone appel en/of lijsterbes. Liefst meerdere soorten.

Baten & kosten: zie maatregel hierboven

Aanbevelingen

Er kan ook gekozen worden voor een boomgaard met >10 fruitbomen zoals appel, kers, peer, pruim en/of walnoot.

C12. Takkenril/ stobbenwal

2 punten per 10 meter

Realiseren van een takkenril en/of stobbenwal waarbij takken en stammen - al of niet in de loop van enkele jaren - gestapeld worden in een constructie van een dubbele rij met palen.

Baten:

- ***Biodiversiteit*** kleine zoogdieren (egel, woelmuis en bosmuis); vogels (winterkoninkje, roodborst en heggenmus), insecten ,

Aanbevelingen

Lengte 1,5m, waarvan 50 cm in de grond; onderlinge afstand ongeveer 3m in de lengte van de ril en 1m in de breedte

C13. Aanplant vogel- of vlinderbosje

3 punten per 25m2 inheemse struiken/bomen

In clusters aanplanten/behouden van minimaal 3 inheemse bomen, zoals zomereik, wintereik, linde, berk, zwarte els, (haag)beuk, veldiep, zoete kers, gewone appel en/of lijsterbes.

Baten:

- ***Biodiversiteit*** kleine zoogdieren, vogels, vlinders en overige insecten, verbetering bodemkwaliteit
- ***Klimaatadaptatie:*** verlicht druk op riool, verbetering wateropvang en infiltratie, vertraagde waterafvoer, verkoeling en verdamping, meer schaduw
- ***Klimaatmitigatie:*** CO2-vastlegging
- ***Overig:*** verhoging waarde onroerend goed, verbetering water- en luchtkwaliteit, geluidsreductie, verhoging sociale cohesie, minder criminaliteit, bijdrage gezond leefklimaat

Kosten:

Geschatte kosten inheemse heesters: € 18/m²
Geschatte kosten onderhoud per jaar: € 1,60 /m² (Provincie Gelderland, 2020)

Aanbevelingen

Kies liefst voor verschillende nectarrijke of besdragende planten, waardoor een rijke variatie aan voedsel voor vlinders en vogels ontstaat: bijvoorbeeld lijsterbes, Gelderse roos, meidoorn, sleedoorn, hazelaar, vlier, hulst, taxus, egelantier, vuilboom en/of krentenboompje.
Als plantafstand kan 1,5 bij 1,5m worden gehanteerd. Plant soorten in groepjes van 5-7 stuks per soort om overgroei door sneller groeiende soorten te voorkomen. Na een paar jaar zal het bosje meer gesloten raken. Snoeien hoeft alleen wanneer takken problemen geven.

C14. Hagen aanplanten

5 punten per haag van minimaal 100 meter

Baten:

- ***Biodiversiteit*** kleine zoogdieren, vogels, vlinders en overige insecten
- ***Klimaatadaptatie:*** verlicht druk op riool, verbetering wateropvang en infiltratie, vertraagde waterafvoer, verkoeling en verdamping
- ***Klimaatmitigatie:*** CO2-vastlegging
- ***Overig:*** verhoging waarde onroerend goed, verbetering water- en luchtkwaliteit, geluidsreductie, verhoging sociale cohesie, minder criminaliteit, bijdrage gezond leefklimaat

Kosten:

Geschatte kosten inheemse haagplanten: € 40 /m²
Geschatte kosten onderhoud per jaar: € 5,50 - 7 /m² (Provincie Gelderland, 2020)

Aanbevelingen

Afbeelding: Groene afscheiding Zijpendaalseweg © Marleen Michels, Arnhem Klimaatbestendig

C15. Faunapassage

15/25 punten

In en om de stad voelen veel dieren zich thuis. Om zich te kunnen verplaatsen is een goede ecologische (infra) structuur nodig, zonder barrières. Bij de aanleg of reconstructie van een weg kan gekozen worden om een faunapassage, in de vorm van een tunnel (15 punten) of brug over de weg (25 punten), aan te leggen. Ook kunnen hekken of andere obstakels weggehaald worden of toegankelijk worden gemaakt voor dieren (15 punten).

Baten:

- ***Biodiversiteit*** alle in de stad voorkomende dieren

Aanbevelingen

Ontwerp van een faunapassage betreft altijd maatwerk en moet in samenwerking met deskundige ecologen worden ontworpen.

Afbeelding: Nina Kopp, gemeente Amsterdam

C16. Pocketpark (minipark) aanplanten

25 punten

Belangrijkste kenmerk is dat wandelpaden, zitbankjes en stadsbomen (zoals iep en linde), op creatieve en harmonieuze wijze worden afgewisseld met (lage) inheemse struiken en/of kruiden. Minimaal 250m^2.

Baten:

- ***Biodiversiteit*** insecten, kleine zoogdieren, vogels en amfibieën
- ***Klimaatadaptatie:*** verlicht druk op riool, verbetering wateropvang en infiltratie, vertraagde waterafvoer, verkoeling en verdamping
- ***Klimaatmitigatie:*** CO2-vastlegging
- ***Overig:*** verbetering water- en luchtkwaliteit, geluidsreductie, verhoging sociale cohesie, minder criminaliteit, bijdrage gezond leefklimaat

Aanbevelingen

Pocketpark 'De Poel' in Bemmel ligt tussen Arnhem en Nijmegen in park Lingezegen. Een voormalige vijver en tuin is omgevormd naar een parkje. Hier kan gewandeld en gespeeld worden en de natuur is volop aanwezig. Er zijn schelpenpaden aangelegd en ondom het eilandje met de treurwilg zijn speelaanleidingen van natuurlijk materiaal geplaatst.

Bron: SmitsRinsma

C17. Verbinden groenstructuren

5-25 punten

Fysiek verbinden van twee reeds bestaande groenstructuren op een zelf gekozen manier (maatwerk). Maatregel kan op vele manieren tot uitvoering worden gebracht. Reeds bestaande groenstructuren die verbonden kunnen worden zijn bijvoorbeeld: twee bosjes met een weiland ertussen worden verbonden door een haag (zie C8) of een strook extensief gemaaid gras (zie C2). Een wijk huizen kan verbonden worden met een groenstrook via een wadi (C12). Etc.

Baten:
- ***Biodiversiteit*** zoogdieren, vogels, amfibieën en insecten

C18. Beperkte verharding

10 punten

Tegengaan van betegeling. Waar het toch nodig is, gebruik halfverharding of natuurlijke verharding (houtsnippers of grind). Bij bijvoorbeeld voetpaden / loopverbindingen door het projectgebied en parkeervakken. Tussen de half groene verharding kunnen bloeiende planten en zaadvormers groeien die een voedselbron kunnen zijn voor insecten en vogels. Punten worden gehaald als er over het gehele project aantoonbaar rekening mee gehouden is met het beperken van de verharding.

Baten:
- ***Biodiversiteit*** insecten, kleine zoogdieren, vogels en amfibieën
- ***Klimaatadaptatie:*** verkoeling door verdamping, verlicht druk op riool, verbetering infiltratie, vertraagde waterafvoer

Kosten:

Geschatte kosten aanleg (half-)open verharding: € 36 tot 100,- per m^2 (Provincie Gelderland, 2020, Stab, 2018)

Geschatte kosten onderhoud/jaar: € 0,18 - 0,30 /m^2 (Provincie Gelderland, 2020)

C19. Geen buitenverlichting bij of op groen

10 punten

Het weglaten van verlichting is de beste maatregel voor vleermuizen en vogels zoals uilen. Vooral het weglaten van verlichting op plekken waar wegen of fietspaden kruisen met groenstructuren als een laan of een houtwal, is waardevol voor vleermuizen in verband met hun vliegroute. Als het weglaten van verlichting echt geen optie is, werk dan met vogel- en vleermuisvriendelijke straatverlichting:
- Intelligente verlichting met een bewegingsmelder
- Aangepaste armaturen, waarbij er minimale uittreding van licht is naar de omgeving en naar boven toe.
- Het toepassen van speciale lampen zoals de LED Batlamp.

Houd rekening met de lichtuittreding zodat de lampen alleen de straat verlichten en niet de omgeving.

C20. Eigen initiatief: in overleg

1 tot 25 punten

Afbeelding:
Van Nina Kopp,
Gem Amsterdam

Er kan ook een eigen groene omgevingsmaatregel worden geformuleerd, mits goed beargumenteerd hoe deze maatregel de biodiversiteit en/of klimaatbestendigheid binnen het project vergroot. Bruggen kunnen bijvoorbeeld zo ontworpen worden dat ook vleermuizen en huiszwaluwen hier een verblijfplaats in vinden. Het aantal punten wordt nader bepaald, in samenspraak met de gemeente.

C. Blauwe maatregelen in de buitenruimte

C21. Natuurvriendelijke oever

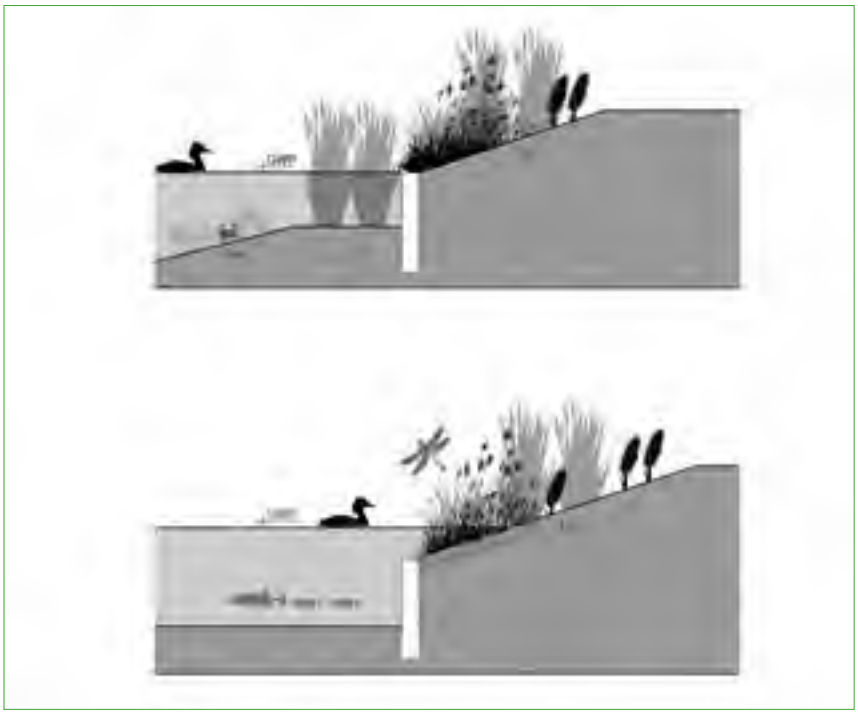
Het vervangen van beschoeiing door het aanleggen van natuurvriendelijke oevers in het hele gebied (waar mogelijk).

Baten:

- ***Biodiversiteit*** vissen, waterplanten, amfibieën en insecten

Aanbevelingen

Het talud dient zo flauw mogelijk te zijn om de plas-draszone zo groot mogelijk te maken. Minimaal wordt een verhouding van 1:3 aangehouden maar bij voorkeur een talud van 1:10.
Sloten en beken met een steile oever hebben een lage natuurwaarde en voeren het water snel af. Om de biodiversiteit te vergroten hebben deze oevers daarom de meeste prioriteit om aan te passen naar een natuurvriendelijke oever.
Maatregelen rond water, zoals natuurvriendelijke oevers, moeten door de gemeente altijd eerst afgestemd worden met het Waterschap. Een natuurvriendelijke oever betekent namelijk iets voor het onderhoud, waarvoor het Waterschap verantwoordelijk is.

Afbeelding: Nina Kopp, Gemeente Amsterdam

C22. Ecologische bodempassage of wadi

5-10 punten afhankelijk van grootte

Een wadi (waterdoorlating door infiltratie) is een beplante greppel of sloot met een waterdoorlatende bodem. Bij een wadisysteem stroomt het water van de daken en de wegen niet in het riool, maar via de bovengrondse goten en/of greppels in de wadi en vervolgens naar het grondwater in de bodem. Ecologische wadi's (dus wadi's die natuurlijk zijn ingericht en niet alleen uit gras bestaan) met hoog opgaande planten versterken de ecologische infrastructuur omdat ze dienstdoen als ecologische verbindingszone of steppingstone. Ze zorgen ook voor meer biodiversiteit. Wadi's zijn niet gewenst op klei (Presikhaaf, 't Broek, Arnhem-Zuid). Daar moet gekozen worden voor bodempassages (water wordt gefilterd en gaat dan niet naar beneden, de grond in, maar wordt ergens heengeleid, bijvoorbeeld naar oppervlaktewater).

Baten:

- ***Biodiversiteit*** kleine zoogdieren, vogels, amfibieën, vissen, vlinders, wilde bijen, inheemse vegetatie
- ***Klimaatadaptatie:*** verkoeling door verdamping, verlicht druk op riool, verbetering wateropvang, verbetering infiltratie, vertraagde waterafvoer
- ***Overig:*** verhoging waarde onroerend goed, verbetering waterkwaliteit, minder criminaliteit, bijdrage gezond leefklimaat

Aanbevelingen

Is wenselijk om zo veel mogelijk dood hout, losse stenen en andere natuurlijke materialen aan te brengen die zorgen voor beschutting voor insecten, amfibieën en kleine zoogdieren. Denk voor de beplanting aan:

- Helofyten voor de natte zone: zwanenbloem, riet, mattenbies, grote lisdodde.
- Hoog opgaande plantensoorten voor de oever: wilgenroosje, moerasspirea, gewone kattenstaart, watermunt.
- Laag blijvende planten voor de droge zone: gewoon ereprijs, grasmuur, kruipend zenegroen, pinksterbloem.
- Struiken en bomen voor de droge zone: boswilg, els.

Kosten:

Geschatte kosten aanleg: 5 - 6 /m².
Geschatte kosten onderhoud/jaar: € 0,15 - 0,45 /m² (Provincie Gelderland, 2020)

Aanbevelingen

Het is wenselijk om zo veel mogelijk dood hout, losse stenen en andere natuurlijke materialen aan te brengen die zorgen voor beschutting voor insecten, amfibieën en kleine zoogdieren. Denk voor de beplanting aan:

- Helofyten voor de natte zone: zwanenbloem, riet, mattenbies, grote lisdodde.
- Hoog opgaande plantensoorten voor de oever: wilgenroosje, moerasspirea, gewone kattenstaart, watermunt.
- Laag blijvende planten voor de droge zone: gewoon ereprijs, grasmuur, kruipend zenegroen, pinksterbloem.
- Struiken en bomen voor de droge zone: boswilg, els.

Afbeelding: Nina Kopp, gemeente Amsterdam

C23. Amfibieënpoel

25 punten
Minimaal 30 m².

Baten:

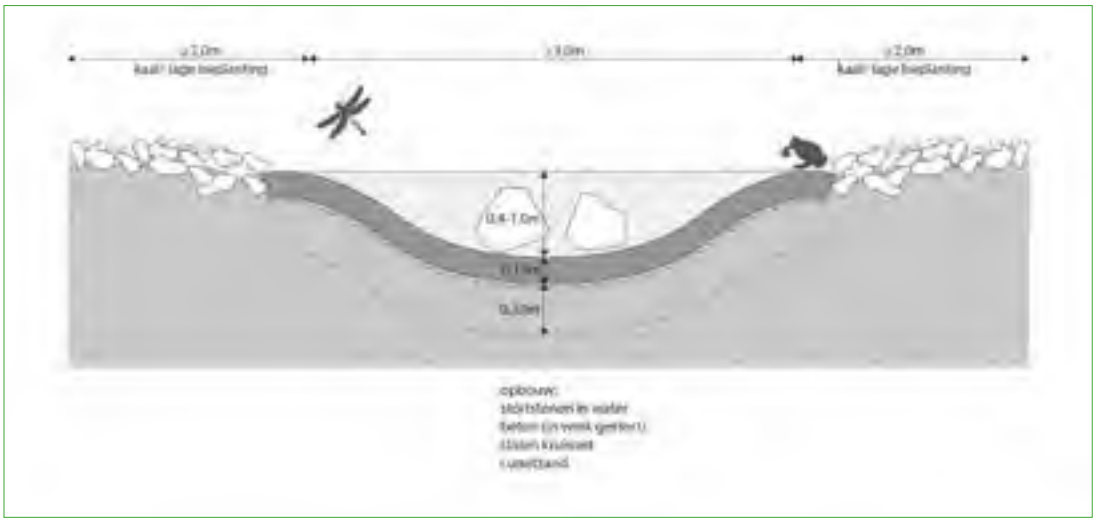
- ***Biodiversiteit*** boomkikker, heikikker, kamsalamander, insecten
- ***Klimaatadaptatie:*** verkoeling door verdamping

Eisen en randvoorwaarden

Oppervlakte:	Minimaal 30 m2 en maximaal 500 m²
Hoogte/lengte:	Niet dieper dan 2 meter onder het maaiveld.
Overige:	Noordoever talud zo flauw mogelijk maken, bij voorkeur 1:8 of 1:10 en het diepste punt moet zich op 50 cm onder de laagste grondwaterstand te bevinden. De poel moet natuurlijk te zijn en daarom onder de grondwaterstand liggen. Met deze maatregel wordt niet een vijver met een kunstmatige waterkerende laag bedoeld (zoals een beton of vijverfolie).

Aanbevelingen

Houd rekening met eventuele aanvullende gemeentelijke vergunningplicht bij het graven van een poel.
Van belang is dat er geen vissen worden uitgezet in de poel, dit komt niet ten goede van de biodiversiteit.
Poelen zijn bij voorkeur niet beschaduwd en liggen in grasland of enkele meters van de bosrand. Veel soorten profiteren van deze specifieke combinatie van water en groen.

Afbeelding: Nina Kopp, gemeente Amsterdam

C24. IJsvogelwand

15 punten, ijsvogelvriendelijke oever- 10 punten

Broedgelegenheid voor ijsvogels creëren door aanleg van een ijsvogelwand d.m.v. betonnen keerwand met gaten of steile natuurlijke wand langs beken, plassen en meren; en/of ijsvogelvriendelijke oever.

Baten:

- ***Biodiversiteit*** ijsvogels (de oever biedt ook schuilmogelijkheden voor eenden, meerkoeten en waterhoentjes)

Geschatte kosten: onbekend

IJsvogelwand

Eisen en randvoorwaarden

Hoogte/lengte: Steilwand tussen 50 cm en 2 meter hoog en tussen de 1 en 3 meter breed.

Overige: IJsvogels graven zelf gangen in steile wandjes van zand of klei. Zo'n steile wand kan worden gemaakt door het afsteken van een stuk oever.
Of er kan een betonnen wand worden gebruikt. De wand liefst minimaal 1 meter boven het water laten uitsteken.
IJsvogels zijn schuwe vogels. Daarom alleen effectief als er niet teveel verstoring plaatsvindt. Liefst 25 meter van plekken af waar veel mensen komen, zoals wandelpaden en speelvelden. Of bijvoorbeeld met sleedoornstruweel afschermen.

Aanbevelingen

Bij voorkeur een tak in de wand steken die boven het water hangt. De maatregel wordt bij voorkeur gecombineerd met het aanleggen van een ijsvogelvriendelijke oever. Zie ook bijvoorbeeld: Harder J. 2012. IJsvogelhandleiding, aanleg, controle en onderhoud van ijsvogelwanden. Afbeelding: Nina Kopp, gemeente Amsterdam

IJsvogelvriendelijke oever: door aanplanten van struweel en bomen langs oppervlaktewater.

Eisen en randvoorwaarden

Hoogte/lengte: Minimale lengte van 20 meter

Beplantingseisen: Inheemse struweelvormers en houtige gewassen als wilgen en elzen

Overige: Struweelvormers of bomen binnen 1,5 meter van de oever van sloten of ander oppervlaktewater planten. Het doel is om hierdoor zowel beschutte plekken langs water te creëren, als het creëren van over het water hangende takken, die door ijsvogels gebruikt worden om te jagen.

C25. Eigen initiatief: in overleg

1 tot 25 punten

Er kan ook een eigen maatregel worden geformuleerd! Het aantal punten wordt nader bepaald, in samenspraak met de gemeentelijke ecoloog.

D. BEWUSTWORDING

D1. Aanleg groene voorbeeldtuin

3 punten

Maximaal 1 tuin per project. De tuin dient dusdanig ingericht te worden dat deze aantrekkelijk is voor insecten en vogels en met minimale verharding. Alle huurders/kopers krijgen bovendien een voorlichtingsfolder over de natuurinclusieve tuin bij de overdracht (voorbeeldfolder beschikbaar via de gemeente).

Eisen en randvoorwaarden

Beplantingseisen:	Aan minimaal 2 zijdes perceel een groene afscheiding en minstens 2 openingen voor egels. Minimaal 2 klimplanten, 1 boom 2e of 3e grootte en 3 struiken en meerdere vaste planten met een variatie aan bloeitijd.
Overige:	Plaats minstens 3 verschillende vogelhuisjes, zorg voor watervoorziening en leg een rommelhoekje van bladeren/stenen/takken aan. Voeg een informatiepaneel toe en/of brochures over de natuurinclusieve tuin (de gemeente heeft een voorbeeld).

Aanbevelingen

Arnhem Zoemt en Arnhem Klimaatbestendig kunnen advies geven / helpen met de aanleg.

D2. Tuinklaarpakket

2 punten

Met Tuinklaar wordt de tuin van een nieuwbouwwoning al binnen het reguliere bouwproces uitgevoerd, waardoor kopers bij oplevering een volledig aangelegde tuin hebben. Om de punten te halen moet hier minstens 1 optie voor een groene, natuurlijke tuin bijzitten. De tuin (tuinontwerp, - ontwikkeling en - aanleg) van een nieuwbouwwoning kan zo meegefinancierd worden in de hypotheek.

Eisen en randvoorwaarden

Eisen:	Er moet een optie zijn voor een tuinklaarpakket voor een groene, natuurlijke tuin. Deze optie moet beoordeeld en goedgekeurd worden door Arnhem Klimaatbestendig

Aanbevelingen

Arnhem Klimaatbestendig kan advies geven.

Foto: Gemeente Ede

D3. Faciliteren van tuinontwerpsessies

1 punt x aantal gegeven tuinontwerpsessies

Per huishouden wordt een tuinontwerpsessie aangeboden van minstens 1 uur. De sessie is gericht op een groene tuininrichting met minimale verharding en aantrekkelijk voor insecten en vogels en afgestemd op de te realiseren opstallen. Alle huurders/kopers krijgen bovendien een voorlichtingsfolder over de natuurinclusieve tuin bij de overdracht.

Geschatte kosten: ongeveer € 75.- per uur. In een uur kan het volgende worden bereikt: het maken van een schets met een snelle indeling van de tuin en wat suggesties voor materialen en beplanting. Dan ligt er dus nog geen ontwerp. Het is een eerste idee, welke nog nader uitgewerkt moet worden door ontwerper of hovenier (als je echt een volledig ontwerp wil ben je zeker een dag bezig) (bron: Arnhem Klimaatbestendig, 2020).

Aanbevelingen
Arnhem Klimaatbestendig kan helpen met de organisatie hiervan.

D4. Biodiversiteitspakket aanbieden

0.5 punt x aantal pakketjes

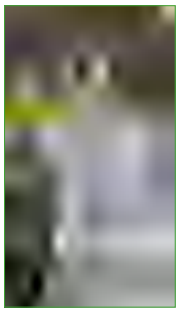
Elk huishouden krijgt een biodiversiteitspakket. Dit pakket is verkrijgbaar bij het Natuurcentrum Arnhem of informeer bij de gemeente. Het bestaat uit een vogelhuisje gevuld met o.a. een inheems bloemmengsel voor in de (gevel)tuin/boompspiegel, een brochure over het groen aanleggen van de eigen tuin, een zoekkaart met bekende vogelsoorten en een boek over natuur in Schuytgraaf.

Geschatte kosten: ongeveer € 17.- per pakket.

Ten gunste van:
- ***Biodiversiteit*** *(via bewustwording bewoners)*
- ***Klimaatadaptatie*** *(via bewustwording bewoners)*

Aanbevelingen

Voorbeeld biodiversiteitspakketje

D5. Eigen initiatief: in overleg

1 tot 25 punten

Er kan ook een eigen maatregel worden geformuleerd die de bewustwording rond biodiversiteit en klimaatadaptatie bij (toekomstige) inwoners vergroot. Denk bijvoorbeeld aan het aanbieden van korting op inheems plantmateriaal aan bewoners. Het aantal punten wordt nader bepaald, in samenspraak met de gemeente.

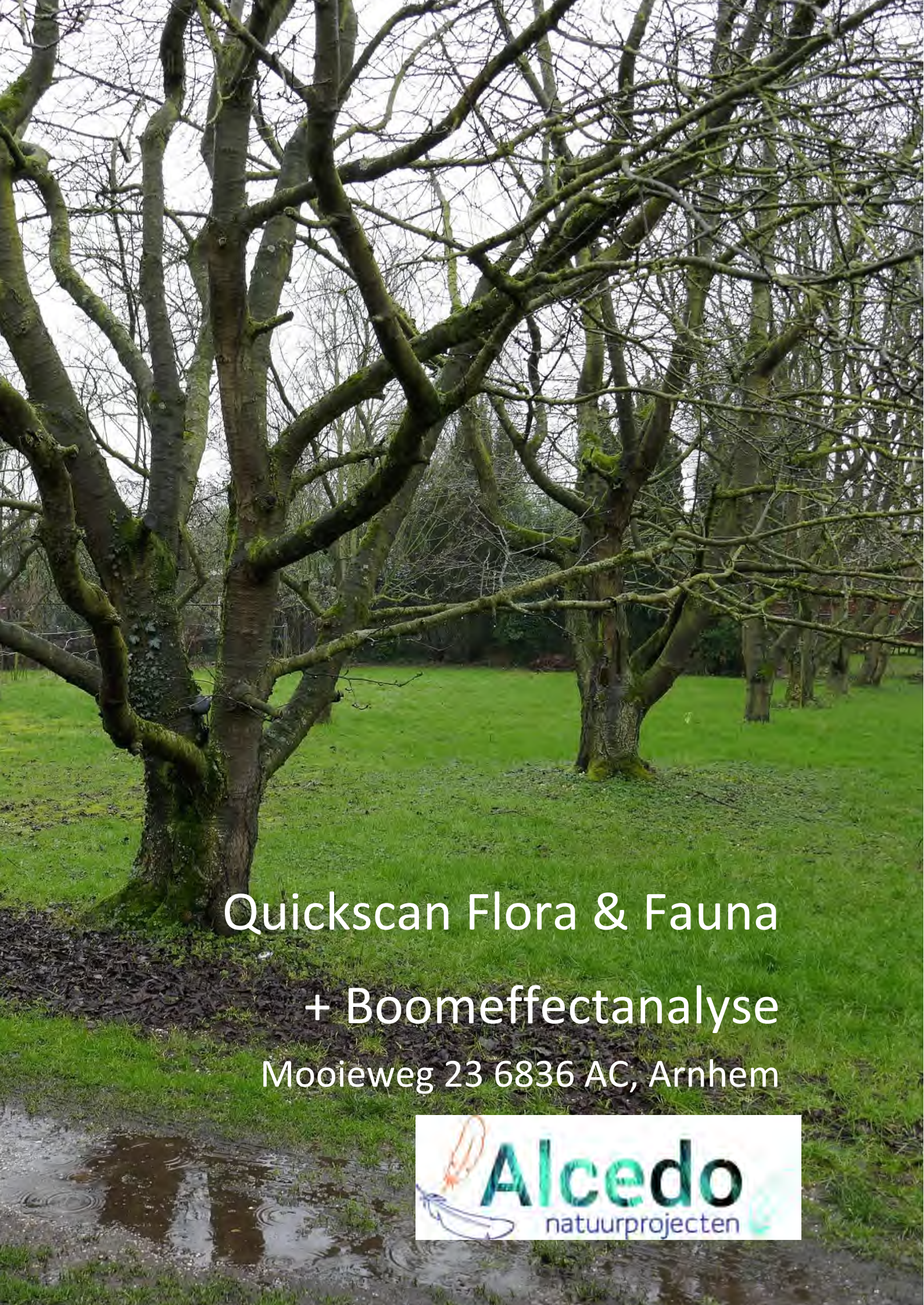
Bronnen:

Gemeente Amsterdam (2018). *Natuurinclusief bouwen en ontwerpen in twintig ideeën.*

Gemeente Ede (2020). *Maatregelencatalogus* https://www.ede-natuurlijk.nl/natuurinclusief

Provincie Gelderland (2020). *Hoe vergroenen we woonwijken? Meer ruimte voor biodiversiteit en klimaatadaptatie in woonwijken*. https://www.gelderland.nl/Natuur/Biodiversiteit-meer-groen-in-Gelderland

StAB, stichting Arnhemse bedrijventerreinen. (2017). Vergroening Arnhemse bedrijventerreinen. Catalogus. https://stab-arnhem.nl/wp-content/uploads/2018/10/Catalogus-vergroening.pdf

Quickscan Flora & Fauna

+ Boomeffectanalyse

Mooieweg 23 6836 AC, Arnhem

Alcedo natuurprojecten

Quickscan Flora & Fauna
+ Boomeffectanalyse
Mooieweg 23
6836 AC, Arnhem

Alcedo Natuurprojecten heeft dit rapport opgesteld in opdracht van BJZ.nu. Daarmee is dit rapport eigendom van bovengenoemde opdrachtgever. Niets uit deze rapportage mag worden vermenigvuldigd en/of openbaar gemaakt door middel van druk, microfilm, fotokopie, of welke andere wijze dan ook zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de opdrachtgever en Alcedo Natuurprojecten. Het is ook niet toegestaan dit rapport zonder toestemming te gebruiken voor enig ander werk dan waarvoor dit product is ontwikkeld. Alcedo Natuurprojecten is niet aansprakelijk voor gevolgschade of schade welke voortvloeit uit toepassingen van resultaten van werkzaamheden of andere gegevens verkregen van Alcedo Natuurprojecten; opdrachtgever vrijwaart Alcedo Natuurprojecten van aanspraken van derden in verband met deze toepassing.

Colofon

Quickscan Flora & Fauna
+ Boomeffectanalyse
Mooieweg 23
6836 AC, Arnhem

Auteur:	Evert Ruiter
Opdrachtgever:	BJZ.nu Twentepoort Oost 16a 7609 RG Almelo
Contactpersoon:	Niels Broekhuis, niels@bjz.nu
Opdrachtnemer:	Alcedo Natuurprojecten Cornelis Houtmanstraat 10 8023 EA Zwolle
Contactpersoon:	Evert Ruiter, info@alcedo-natuurprojecten.nl
Uitvoer onderzoek:	Evert Ruiter
Projectcode:	2021 - 016
Rapportcode:	2021 - 007
Datum:	15 februari 2021
Status:	Concept

Te citeren als: *Ruiter E.J. 2021. Quickscan Flora & Fauna + Boomeffectanalyse Mooieweg 23 Arnhem. Alcedo Natuurprojecten rapport 2021 – 007* ***In opdracht van:*** *BJZ.nu*

Inhoud

1. Inleiding 5
   1.1. Aanleiding en vraag 5
2. Quickscan Flora & Fauna 6
   2.1. Doel 6
   2.2. Leeswijzer 6
3. Onderzoeksmethode 7
   3.1. Algemene opzet en werkwijze 7
   3.2. Bronnenonderzoek 7
   3.3. Oriënterend terreinbezoek 7
   3.4. Volledigheid van het onderzoek 8
   3.5. Verantwoording 8
4. Wettelijk kader 9
   4.1. Algemeen 9
   4.2. Doelstelling van de Wnb 9
   4.3. Welke soorten worden beschermd 9
   4.4. Zorgplicht 10
   4.5. De verbodsbepalingen 11
   4.6. Beschermingsregimes 12
   4.7. Natuur Netwerk Nederland 12
   4.8. Natura 2000 14
5. Beschrijving locatie en ingreep 15
   5.1. Beschrijving locatie 15
   5.2. Beschrijving ingreep 17
6. Resultaten 18
   5.1. Veldbezoek 18
   5.2. Flora 18
   5.3. Grondgebonden zoogdieren 18
   5.4. Vleermuizen 19
   5.5. Vogels 20
   5.6. Amfibieën, reptielen en vissen 21
   5.7. Dagvlinders, libellen en overige ongewervelden 21
7. Toetsing aan de Wnb 20
8. Conclusies en aanbevelingen 21
9. Boomeffectanalyse 24
   9.1. Onderzoeksmethode 24
   9.2. Onderzoeksresultaten 27
   9.3. Beoordeling groeiplaats 28
   9.4. Toekomstverwachting 28
   9.5. Invloed voorgenomen ingreep 28
   9.6. Conclusies en adviezen 28
10. Bronvermeldingen 22

Bijlage 1: Foto overzicht 23
Bijlage 2: Overzicht voorgenomen plan 37
Bijlage 3: Kaarten boomeffectanalyse 38

1. Inleiding

1.1. Aanleiding en vraag

Initiatiefnemer is voornemens om aan de Mooieweg 23 te Arnhem op termijn drie woningen te realiseren. Hiertoe zal een kavel met daarop een woning, schuur en een boomgaard worden verdeeld in drie kavels. Daartoe zal de bestaande woning en de schuur worden gesloopt en zal een deel van de bomen die op de kavel aanwezig zijn worden gerooid. De voorgenomen ingreep kan betekenen dat er via de Wet natuurbescherming (Wnb) beschermde planten- en diersoorten die ter plaatse of in de directe omgeving leven in het geding komen. Een onderzoek zal moeten uitwijzen of er mogelijk sprake is van de aanwezigheid van beschermde planten- en diersoorten. Daartoe zal een quickscan flora & fauna moeten worden uitgevoerd. De resultaten van deze quickscan kunnen bepalend zijn voor vervolgonderzoek op basis van het vleermuisprotocol en/of kennisdocumenten. Daarnaast is verzocht om een boomeffectanalyse. Dit om te bepalen wat de kwaliteit en gezondheid van alle bomen op de betreffende kavel is en wat de effecten zijn van de voorgenomen ingreep op de vitaliteit en levensverwachting van de bomen die niet worden gekapt. De initiatiefnemer heeft het ecologisch adviesbureau Alcedo Natuurprojecten uit Zwolle verzocht deze beide onderzoeken uit te voeren. In deze rapportage wordt uiteengezet hoe de opdracht is uitgevoerd en wat resultaten van beide onderzoeken zijn en de conclusies daarvan.

De quickscan flora & fauna is uitgevoerd op basis van de vraag: *wat is het effect van de voorgenomen ingreep op de eventueel aanwezig beschermde planten- en diersoorten?*

2. Quickscan flora & fauna

2.1. Doel

Het doel van het onderzoek, de ecologische quickscan, is het controleren en onderzoeken van de locatie op de aanwezigheid van via de Wnb beschermde diersoorten en het uitbrengen van advies ten aanzien van eventuele vervolgstappen.

Het uitgevoerde onderzoek is samen te vatten in zes vragen:

1. Welke beschermde soorten, zoals genoemd in de Wnb zijn op de locatie aanwezig?
2. Wat zijn de effecten van de voorgenomen plannen op deze beschermde soorten?
3. Worden bij uitvoer van de voorgenomen plannen verbodsbepalingen van de Wnb overtreden?
4. Welke mogelijkheden zijn er om negatieve effecten op de beschermde soorten te minimaliseren of te voorkomen?
5. Is vervolgonderzoek noodzakelijk?
6. Is het noodzakelijk om voor de voorgenomen plannen een ontheffing van de Wnb aan te vragen bij de provinciale overheid.

2.2. Leeswijzer

In dit hoofdstuk is beschreven hoe dit onderzoek, het uitvoeren van ecologisch onderzoek in het kader van soort- en gebiedsbescherming, tot stand is gekomen en werd de doelstelling vertaald naar onderzoeksvragen. In hoofdstuk 2 wordt de onderzoeksmethodiek besproken. In hoofdstuk 3 wordt het wettelijk kader uiteengezet. In hoofdstuk 4 volgt een algemene beschrijving van de onderzochte locatie en de voorgenomen ingrepen. In hoofdstuk 5 volgt de synthese van de resultaten en wordt een effectentoetsing uitgevoerd op beschermde soorten in het kader van de WNB. In hoofdstuk 6 volgt een effectentoetsing op de gebiedsbescherming Wnb. In hoofdstuk 7 volgen de conclusies en aanbevelingen met eventuele mitigerende maatregelen en wordt de eventuele noodzaak aangegeven tot vervolgonderzoek. Hierna volgen de geraadpleegde bronnen en bijlagen met een foto impressie van de onderzochte locatie.

3. Onderzoeksmethodiek

3.1. Algemene opzet en werkwijze

Dit onderzoek betreft een quickscan. Op basis van een grondig onderzoek op locatie is een inschatting gemaakt van de aanwezigheid of mogelijke aanwezigheid van beschermde planten- en diersoorten en de mogelijke nadelige effecten van de voorgenomen ingreep op deze soorten. Deze inschatting is gemaakt op basis van parate veldkennis van de onderzoeker met betrekking tot beschermde planten- en diersoorten. Naar aanleiding van de bevindingen is een deskundigenoordeel gevormd van te verwachten negatieve effecten op de aanwezige en/of mogelijk aanwezige beschermde planten- en diersoorten. De mogelijk negatieve effecten zijn getoetst aan de Wnb.

3.2. Bronnenonderzoek

Het bronnenonderzoek wordt gebruikt als aanvulling op tijdens het veldonderzoek verzamelde waarnemingen en gaat uit van bestaande en beschikbare gegevens. Voor een actueel overzicht van beschermde planten- en diersoorten die in de regio voorkomen kunnen verspreidingsgegevens uit de Nationale Databank Flora en Fauna (NDFF), internetmedia en diverse verspreidingsatlassen van relevante soortgroepen en verslagen van Particuliere Gegevens-beherende Organisaties (PGO's) worden geraadpleegd.

3.3. Oriënterend terreinbezoek

Het bezoek vindt over het algemeen overdag plaats bij geschikte weercondities. Tijdens dit bezoek is op basis van de opdrachtgever aangeleverde gegevens zoveel mogelijk concrete informatie verzameld met betrekking tot de aan- of afwezigheid van beschermde planten- en diersoorten, via zicht- en gehoorwaarnemingen, sporenonderzoek zoals de aanwezigheid van nesten, holen, uitwerpselen, uilenballen, veertjes en eischalen. Ook is de wijde omgeving van de te onderzoeken locatie bekeken en is er een inschatting gemaakt van hoe dieren deze kunnen gebruiken als plaats om te foerageren, erlangs te trekken, er te rusten of het anderszins te benutten.

3.4. Volledigheid van het onderzoek

Gedurende het veldonderzoek wordt een inschatting van het onderzoeksgebied gemaakt, maar met een dergelijk veldonderzoek is het nooit zeker dat alle aanwezige soorten ook daadwerkelijk waargenomen worden. Een ervaren veldbioloog kan wel een goede inschatting maken van de kans dat beschermde soorten een plangebied benutten. Dit deskundigheidsoordeel komt tot stand aan de hand van parate kennis van beschermde planten- en diersoorten, hun habitatvoorkeur, ecologie en op basis van vooronderzoek met betrekking tot de te onderzoeken locatie.

3.5. Verantwoording

Alcedo Natuurprojecten
Uitvoer veldwerk: Evert Ruiter
Rapportage: Evert Ruiter
Fotografie: Evert Ruiter, tenzij anders vermeld

4. Wettelijk kader

4.1. Algemeen

De bescherming van planten- en diersoorten is in Nederland geregeld in de Wet natuurbescherming (verder te noemen Wnb). Deze wet is op 1 januari 2017 in werking getreden en beschermt ruim 900 soorten in Nederland in het wild voorkomende planten- en diersoorten. Deze wet vervangt de Flora- en faunawet, de Natuurbeschermingswet en de Boswet.

4.2. Doelstelling van de Wnb

- het beschermen en ontwikkelen van de natuur;
- het behouden en herstellen van biologische diversiteit;
- het doelmatig beheren, gebruiken en ontwikkelen van de natuur en het verzekeren van een samenhangend beleid gericht op het behoud en beheer van waardevolle landschappen.

De Wet natuurbescherming benoemt niet welke concrete activiteiten wel of niet zijn toegestaan. Het uitgangspunt van de wet is dat geen schade mag worden gedaan aan beschermde dieren of planten. Dit betekent in de praktijk dat het gaat om het effect van uw activiteiten op beschermde soorten. Heel vaak gaan activiteiten en werkzaamheden en de bescherming van soorten prima samen. Als u uw werk zo kunt inrichten dat u geen schade toebrengt aan beschermde soorten, dan hoeft u vooraf niets te regelen. Soms is het echter onvermijdelijk dat schade ontstaat aan beschermde dieren of planten. In die situaties is het nodig dat u vooraf bekijkt of hiervoor een vrijstelling geldt, of dat een ontheffing moet worden aangevraagd (‘nee-tenzij’-beginsel).

4.3. Welke soorten worden beschermd?

De Wnb kent drie categorieën van beschermde soorten:

- Alle van nature in Nederland in het wild levende vogels volgens het beschermingsregime van de Vogelrichtlijn;
- Soorten beschermd op grond van de Habitatrichtlijn, het Verdrag van Bern en het Verdrag van Bonn;
- Andere soorten waaronder soorten vallen die vanuit nationaal oogpunt bescherming behoeven.

4.4. Zorgplicht

In de Wnb is ook een zorgplicht vastgelegd. Deze plicht geldt te allen tijde en houdt in dat nadelige gevolgen voor flora en fauna zoveel mogelijk moeten worden voorkomen. Deze plicht geldt voor iedereen en voor alle planten en dieren, beschermd of niet. De Memorie van Toelichting zegt het zo: “De zorgplicht houdt in dat eenieder voldoende zorg in acht moet nemen voor de in het wild levende dieren en planten, en ook voor hun directe leefomgeving. Overtreding van de zorgplicht is niet strafbaar gesteld; de zorgplicht kan wel door toepassing van bestuursdwang worden gehandhaafd”.

4.5. De verbodsbepalingen

Beschermingsregimes		
Vogelrichtlijn § 3.1 Wnb	**Habitatrichtlijn § 3.2 Wnb**	**Andere soorten § 3.3 Wnb**
Artikel 3.1 lid 1 *Het is verboden in het wild levende vogels opzettelijk te doden of te vangen.*	Artikel 3.5 lid 1 *Het is verboden soorten in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te doden of te vangen.*	Artikel 3.10 lid 1a *Het is verboden soorten opzettelijk te doden of te vangen.*
Artikel 3.1 lid 2 *Het is verboden opzettelijk nesten, rustplaatsen en eieren van vogels te vernielen of te beschadigen, of nesten van vogels weg te nemen.*	Artikel 3.5 lid 2 *Het is verboden om dieren opzettelijk te verstoren.*	Artikel 3.10 lid 1b *Het is verboden de vaste voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren opzettelijk te beschadigen of te vernielen.*
Artikel 3.1 lid 3 *Het is verboden eieren te rapen en deze onder zich te hebben.*	Artikel 3.5 lid 3 *Het is verboden om eieren van dieren in de natuur opzettelijk te vernielen of te rapen.*	Artikel 3.10 lid 1c *Het is verboden planten in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te ontwortelen of te vernielen.*
Artikel 3.1 lid 4 en lid 5 *Het is verboden vogels opzettelijk te verstoren, tenzij de verstoring niet van wezenlijke invloed is op de staat van instandhouding van de desbetreffende vogelsoort.*	Artikel 3.5 lid 4 *Het is verboden de voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren te beschadigen of te vernielen.*	
	Artikel 3.5 lid 5 *Het is verboden planten in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te ontwortelen of te vernielen.*	

Tabel 1. Overzicht verbodsbepalingen

4.6. Beschermingsregimes

De Wet natuurbescherming kent een apart beschermingsregime voor soorten van de Vogelrichtlijn en een apart beschermingsregime voor soorten van de Habitatrichtlijn, het Verdrag van Bern en het Verdrag van Bonn en een apart beschermingsregime voor andere soorten, die vanuit nationaal oogpunt beschermd worden. Elk van deze beschermingsregimes kent zijn eigen verbodsbepalingen en vereisten voor vrijstelling of ontheffing van de verboden. Alle vogels, in totaal ruim 700 soorten, zijn (beschermd). Daarnaast worden ongeveer 230 overige Europese en nationale soorten (flora, fauna en avifauna) beschermd. Om af te mogen wijken van de verbodsbepalingen via een ontheffing of vrijstelling moet aan drie criteria zijn voldaan:

• Er mag alleen van de verbodsbepaling afgeweken worden als er geen andere bevredigende oplossing voor de handeling mogelijk is.

• Er moet tegenover een afwijking van het verbod een in de wet genoemd belang staan. De wet geeft voor de verschillende beschermingsregimes aan wat die belangen zijn zoals volksgezondheid of openbare veiligheid.

• De ingreep mag geen afbreuk doen aan de staat van instandhouding van de soort.

Als aan deze drie vereisten voldaan is, kan een ontheffing worden verleend. Voor een aantal handelingen zijn bovendien vrijstellingen mogelijk, bijvoorbeeld in de vorm van een provinciale verordening of een gedragscode.

4.7. Natuurnetwerk Nederland (NNN)

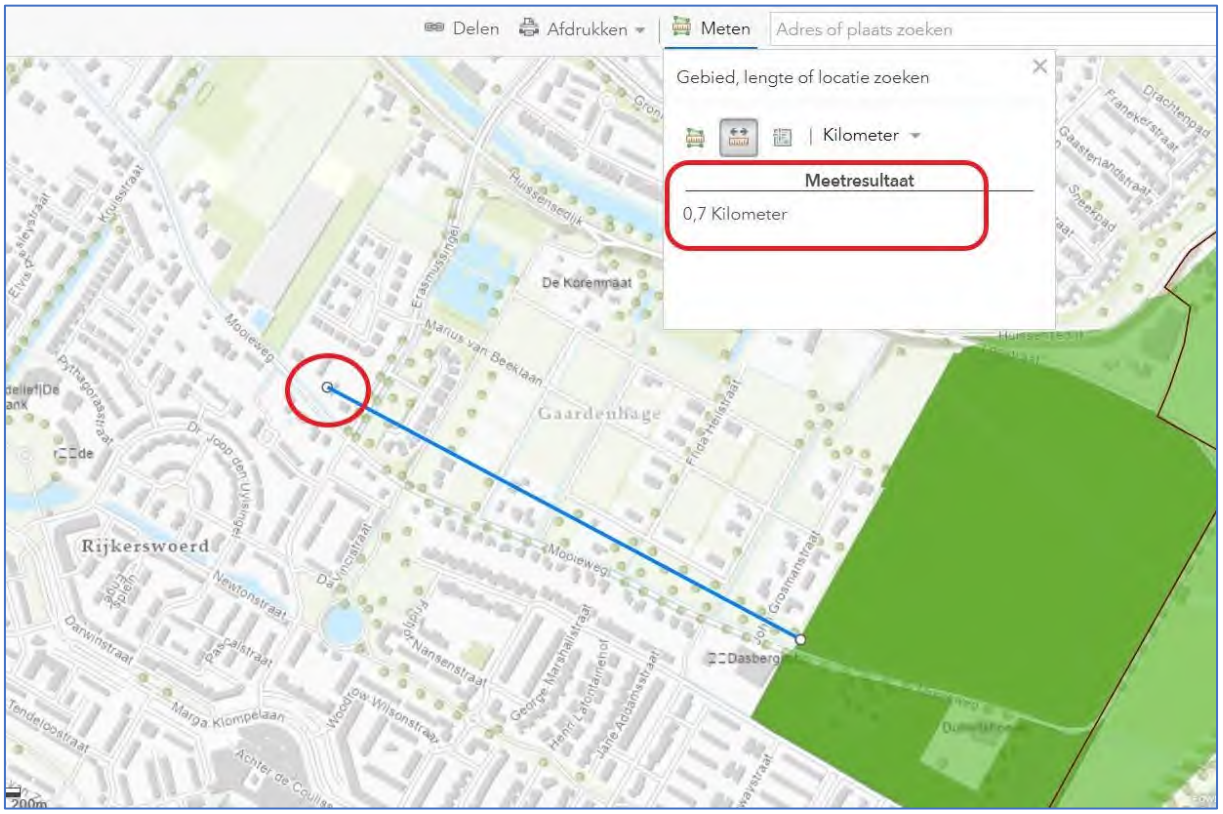
Het Natuurnetwerk Nederland, oftewel NNN (voorheen Ecologische Hoofdstructuur, EHS), is een netwerk van natuurgebieden waarin de natuur (planten en dieren) voorrang heeft en daarom wordt beschermd. Daarmee wordt voorkomen dat natuurgebieden geïsoleerd komen te liggen en dieren en planten uitsterven en dat de natuurgebieden zo hun waarde verliezen. Het NNN kan worden gezien als de ruggengraat van de Nederlandse natuur en het is daarom van belang dit netwerk te bespreken in het kader van natuurbescherming. Het NNN moet uiteindelijk samen met de natuurgebieden in andere Europese landen het aaneengesloten pan-Europees Ecologisch Netwerk (PEEN) vormen.

Sinds 1990 zijn de provincies en het Rijk drukdoende met de aanleg van verbindingszones tussen verschillende natuurgebieden om zo een duurzaam, samenhangend netwerk van gebieden te creëren. De NNN heeft als doel van bestaande en nieuwe natuur een goed werkend netwerk te maken. Het behoud, herstel en de ontwikkeling van de wezenlijke kenmerken en waarden van het NNN is hierbij het uitgangspunt. Net als bij de Wnb geldt hier het '*nee-tenzij*'-beginsel. Dit is 1 oktober 2012 vastgelegd in het Besluit Algemene Regelingen Ruimtelijke Ordening (BARRO). Dit betekent dat er geen activiteiten plaats mogen vinden waardoor de **wezenlijke kenmerken en waarden van het NNN** in het geding komen, tenzij er

sprake is van een groot openbaar belang, tenzij er geen reële alternatieven zijn of tenzij negatieve effecten zo veel mogelijk beperkt worden en de overblijvende effecten worden gecompenseerd. Rijk en provincies hebben in 2011 met elkaar afgesproken dat natuurbeheer meer een regionale verantwoordelijkheid wordt. Dat is vastgelegd in het Natuurakkoord. Als gebiedsregisseurs van het landelijke gebied zetten de provincies zich in voor een versterking van de natuur. Zij dienen de begrenzing van het NNN vast te leggen in een provinciale verordening, waar ook de regels omtrent de inhoud van en de toelichting bij bestemmingsplannen in het belang van de realisatie, bescherming, instandhouding en verdere ontwikkeling van de beoogde natuurkwaliteit van het NNN worden beschreven. De provincies dienen hierbij ook de wezenlijke kenmerken en waarden van het NNN vast te leggen. Dit zijn de huidige en potentiële waarden, gebaseerd op de natuurdoelen van het desbetreffende gebied. Per perceel worden deze doelen vaak in natuurdoeltypen en/of beheertypen vastgelegd.

Bij een aanvraag voor een ecologische quickscan en/of flora- en fauna-onderzoek gaat Alcedo Natuurprojecten dus ook altijd na of het plangebied binnen de begrenzingen van het NNN ligt en wat de effecten van de voorgenomen ingreep/activiteit zullen zijn.

De onderzochte locatie ligt op 0,7 kilometer afstand van de dichtstbijzijnde grens van het Gelders Natuurnetwerk. Zie figuur 1.

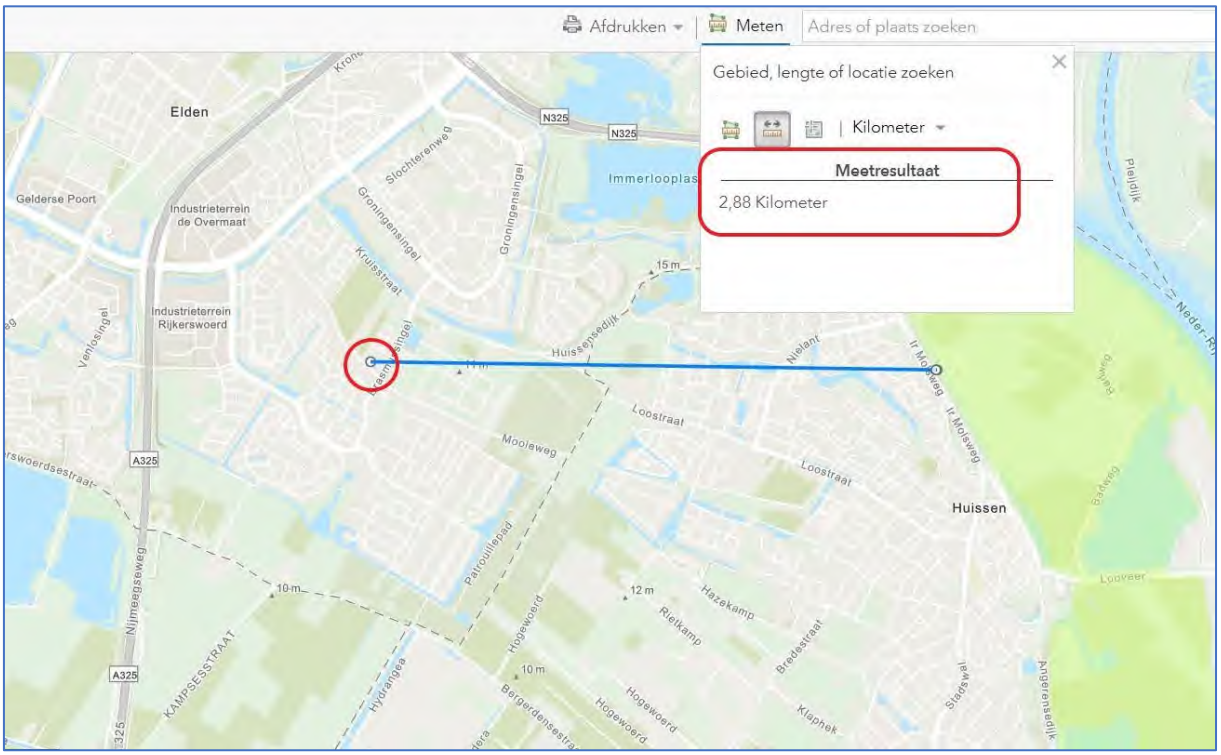

Figuur 1: Ligging van onderzochte locatie ten opzichte van het NNN (groen). Bron: ArcGis.com

4.8. Natura 2000

Bij een aanvraag voor een ecologische quickscan en/of flora- en fauna-onderzoek wordt ook onderzocht of het plangebied binnen de begrenzingen of directe invloedsfeer (minder dan 3 kilometer) van een N2000 gebied ligt en wat de effecten van de voorgenomen ingreep/activiteit op dat gebied zullen zijn.

De onderzochte locatie bevindt zich op 2,88 kilometer afstand van het dichtsbijzijnde N2000 gebied (Rijntakken). Zie figuur 2.

Figuur 2: Ligging van de onderzochte locatie (in rode cirkel) ten opzichte van N2000 (lichtgroen). Bron: ArcGis.com

5. Beschrijving locatie en ingrepen

5.1. Beschrijving locatie

De onderzochte locatie is gelegen aan de Mooieweg 23 te Arnhem. Het betreft een woonhuis (oorspronkelijk bouwjaar 1961) met daarnaast een schuur annex garage. Het geheel is gelegen op een perceel van ruim 4000 m². Dit perceel bestaat voor het grootse deel uit een boomgaard met kersen- en pruimenbomen. Daarnaast is er ook een aantal andere boomsoorten te vinden als zwarte els, es, berk, grove den en taxus. Voorst is er in de tuin van het huis sprake van een aantal exotische boomsoorten. Het woonhuis is opgetrokken uit gele baksteen en bestaat uit een begane grond met een vliering. De muren hebben een spouw, maar er is geen sprake van open stootvoegen. Het dak is belegd met zwarte dakpannen die allen nauw aansluiten. De dakrand heeft een vrij groot overstek en de onderzijde daarvan is betimmerd met houten planken. De schuur bestaat uit een houten deel en bakstenen deel. Beide delen hebben een pannendak. De binnenzijde van het dak is deels betimmerd. De schuur wordt gebruikt als opslag voor allerlei gebruiksvoorwerpen en kleine machines. Achter de schuur is een oud kippenhok aanwezig. Niet meer in gebruik. Achter het woonhuis is een prieel aanwezig van kunststof met daarin tuinmeubilair. Achter het woonhuis is eveneens een kleine siervijver aanwezig. Het geheel is gelegen in een nieuwe wijk van Arnhem, maar het geheel straalt nog een landelijke sfeer. Ooit bestond dit gebied uit verspreid liggende huizen,

boerderijen en boomgaarden en landerijen. Langs de Mooieweg is laanbeplanting van essen aanwezig.

Voor een impressie van de onderzochte locatie: zie bijlage op pagina 24.

Figuur 4: Exacte ligging van de onderzochte locatie en situering van onderzochte delen. Bron: Google Earth.

Geel kader = onderzocht gebied
A = woonhuis, B = schuur, C = prieel

5.2. Beschrijving ingreep

De voorgenomen ingreep bestaat uit:

- Sloop van alle bestaande bebouwing (in etappes);
- Rooien van een groot deel van de aanwezige bomen;
- Verkaveling van het perceel in 3 kavels (in etappes);
- Realisatie van 3 grondgebonden woningen.

Ten behoeve van deze plannen zal een nog nader te bepalen aantal bomen worden gekapt en een kleine vijver worden gedempt.

6. Resultaten

In dit hoofdstuk is de (potentiële) aan- of afwezigheid van de onderzochte plant- en diersoorten in het onderzoeksgebied onderbouwd. Eventuele relevante soorten worden nader toegelicht.

6.1. Veldbezoek

Tijdens het veldbezoek is voor zover mogelijk een inventarisatie uitgevoerd van de beschermde soorten binnen de Wnb met de nadruk op de niet vrijgestelde beschermde soorten. In onderstaande tabel zijn het tijdstip en de waarnemings-condities van het uitgevoerde veldbezoek weergegeven.

Waarnemingscondities veldbezoek			
Datum	**Begintijd**	**Eindtijd**	**Weersomstandigheden**
28.01.2021	12:30 uur	14:30 uur	Wind: 1 bft, bewolking 100%, circa 4˚C., lichte regen

Tabel 2. Waarnemingscondities veldbezoek

6.2. Flora

De onderzochte locatie bestaat voor een groot deel uit een oude boomgaard (hoogstam) met een ondergroei van gras en kruiden. Er is op het linkerdeel van het perceel ook sprake van een groot grasveld. Voorts is er rond het woonhuis een siertuin aangelegd. Binnen de kaders van dit onderzoek is vooral gekeken naar de natuurlijke plantengroei in de boomgaard en op het grasveld. Er werden daar soorten aangetroffen als madeliefje, hondsdraf, kleine brandnetel, paarse dovenetel en paardenbloem. Een groot deel van het grasveld is ook bemost geraakt. In het gazon rond het woonhuis bloeiden ook sneeuwklokjes. Van plantensoorten met een beschermde status is geen sprake.

Effectenbeoordeling: Door de voorgenomen plannen zullen geen beschermde plantensoorten in het geding komen.

6.3. Grondgebonden zoogdieren

Tijdens dit onderzoek zijn met uitzondering van sporen van mol, veldmuis, huismuis en/of bosmuis geen sporen of andere aanwijzingen van grondgebonden zoogdiersoorten aangetroffen. De locatie zal zeker deel uitmaken van een gebied waarvan soorten als egel, steenmarter en mogelijk zelfs hermelijn, wezel en bunzing zo nu en dan gebruik maken om er te foerageren, maar van de aanwezigheid vaste verblijf- en rustplaatsen in de bebouwing of de omgeving daarvan is geen sprake. Er is wel sprake van essentieel leefgebied voor de egel. Op basis van de voorgenomen plannen is echter te bepalen dat dit leefgebied slechts

marginaal zal worden aangetast. Daarnaast is er voor deze soort in de directe omgeving voldoende alternatief leefgebied aanwezig.

Effectenbeoordeling: Door de geplande ingreep zullen geen beschermde grondgebonden zoogdieren in het geding komen of vaste voortplantings- en rustplaatsen permanent worden verstoord. In feite zullen veel van de genoemde soorten, die allen in de directe omgeving voorkomen, enkel profiteren van de voorgenomen ingreep betreffende de herinrichting van het buitengebied.

6.4. Vleermuizen

In de directe omgeving van de onderzochte locatie komen diverse soorten vleermuizen voor. Onder andere: gewone dwergvleermuis, ruige dwergvleermuis, laatvlieger, gewone grootoorvleermuis en rosse vleermuis. Omdat het voornemen bestaat alle bebouwing af te breken en ook bomen te kappen, is er voor dit onderzoek gekeken naar de geschiktheid van deze locatie als vaste verblijfplaats voor zowel gebouw-bewonende vleermuizen als gewone dwergvleermuis, ruige dwergvleermuis en laatvlieger en boom-bewonende soorten als rosse vleermuis. Daarnaast is er gekeken naar de geschiktheid van de omgeving als foerageerplaats voor vleermuizen en het belang daarvan als onderdeel van een potentiële vliegroute voor vleermuizen.

Vaste verblijfplaatsen

Gebouwen: Omdat het woonhuis een vrij laag gebouw is, er geen sprake is van open stootvoegen via welke vleermuizen de spouw kunnen bereiken, de pannen op het dak nauw aansluiten en geen kieren vertonen en er ook geen andere plekken zijn aangetroffen waardoor vleermuizen naar binnen kunnen komen, kan worden bepaald dat de kans op vaste verblijfplaatsen in de vorm van kraamverblijfplaatsen en balts- en zomerverblijfplaatsen nihil is en kan worden uitgesloten. De schuur is vanwege de lage bouw, de afwezigheid van spouwmuren en dakbetimmering, nauw aansluitende dakpannen en de aanwezigheid van tocht en invloed van weersomstandigheden ook niet geschikt als vaste verblijfplaats voor vleermuizen.
Bomen: Links voor het woonhuis staat een berk. Deze berk is kwijnend en aangetast door berkenzwam. In de stam zijn enkele spechtengaten (grote bonte specht) aanwezig. Deze spechtengaten zijn in principe geschikt als vaste verblijfplaats van vleermuizen.

Foerageerplaatsen

De onderzochte locatie is vanwege de beschutte ligging met veel oude bomen en kruidenrijke graslanden zeer geschikt als foerageergebied voor vleermuizen. Deze functie zal vanwege de voorgenomen ingreep mogelijk in lichte mate wijzigen, maar kan door goede herinrichting ook verbeteren.

Vliegroutes
Het is zeer aannemelijk dat de locatie dienstdoet als onderdeel van een vliegroute voor vleermuizen en dan betreft het voornamelijk de bomenrijen langs de Mooieweg. Vanwege de voorgenomen ingreep (er worden langs de Mooieweg geen bomen gekapt) zal deze functie niet wijzigen.

Effectenbeoordeling: De aanwezigheid van vaste verblijfplaatsen voor vleermuizen is op de onderzochte locatie in de bebouwing uit te sluiten. In de berk voor het huis kunnen mogelijk vleermuizen huizen. Dat zal voorafgaand aan de kap nader moeten worden onderzocht. Door de geplande ingreep zullen vooralsnog (nader onderzoek berk!) geen vaste verblijfplaatsen van vleermuizen in het geding komen. Foerageermogelijkheden en vliegroutes van vleermuizen worden niet aangetast.

6.5. Vogels
Tijdens dit onderzoek is gericht gekeken naar de functie die de onderzochte locatie voor vogels kan vervullen en gezocht naar jaarrond beschermde nestplaatsen. En dan in het bijzonder voor soorten als huismus, spreeuw, boerenzwaluw, huiszwaluw, kerkuil en steenuil.

Huismus: Op de onderzochte locatie en in de directe omgeving daarvan werden geen huismussen aangetroffen, gezien of gehoord. Ook werden er geen sporen van recente bewoning door huismussen gevonden. Onder recente sporen wordt verstaan: nesten of oude nesten, veren, uitwerpselen. Er hangen ter plaatse, met name aan de schuur, wel nestkasten, maar het is niet duidelijk of deze door mussen worden bewoond.

Spreeuw: Op de onderzochte locatie in de directe omgeving daarvan werden spreeuwen aangetroffen. Het betrof een aantal spreeuwen die op schoorstenen en in bomen in de buurt zingend aanwezig waren. Zingende spreeuwen (het betreft hier geen voorjaarszang, maar een soort ‘subsong’ die spreeuwen tijdens de winter op rustplaatsen ten gehore brengen) zijn in deze tijd van het jaar niet abnormaal. Het betreft in veel gevallen echter spreeuwen die vanuit Oost-Europa zijn gekomen om hier de winter door te brengen. Sporen van spreeuwennesten werden niet aangetroffen. Een buurvrouw wist wel te vertellen dat in de tijd dat de kersen rijp zijn er veel spreeuwen aanwezig zijn om ervan te snoepen. In een van de oude kersenbomen werden ook restanten van een beschermnet aangetroffen.

Boerenzwaluw: Er werden geen nesten (oude of recente) van boerenzwaluwen aangetroffen. Gezien het feit dat er ter plaatse geen vee wordt gehouden is de kans zeer klein dat er ooit boerenzwaluwen ter plaatse zullen broeden.

Huiszwaluw: Er werden geen nesten van huiszwaluwen aangetroffen.

Kerkuil: Tijdens dit onderzoek is er gericht gezocht naar sporen (uitwerpselen, veren, braakballen) van kerkuilen. Deze werden niet aangetroffen. Wel hangt er in de schuur een grote kast (oude aardappelkist of grote fruitkist), maar dit is geen voor kerkuilen geschikte kast.

Steenuil: Er werden geen aanwijzingen aangetroffen van bewoning door steenuilen.

Overige vogelsoorten. Tijdens dit onderzoek werden op de locatie of in de directe omgeving ervan diverse vogelsoorten aangetroffen. Het betreft merel, ekster, zwarte kraai, sijs en pimpelmees. In twee nokken van het woonhuis werden ook sporen (poepstrepen) aangetroffen van vogels. Het betreft hier naar alle waarschijnlijkhied slaapplekken van boomkruipers die dicht op elkaar gepakt hier de nacht doorbrengen.

Effectenbeoordeling: Door de geplande ingreep zullen geen jaarrond beschermde nestplaatsen van huismus, spreeuw, boerenzwaluw, huiszwaluw, kerkuil en steenuil verloren gaan.

6.6. Amfibieën, reptielen en vissen

De onderzochte locatie is matig geschikt als landbiotoop en/of foerageerplek voor licht beschermde soorten als gewone pad, bruine kikker en kleine watersalamander. Het voorkomen ter plaatse van strenger beschermde soorten kan op basis van biotoopkenmerken geheel worden uitgesloten. Er is wel een kleine vijver aanwezig. Of er in deze vijver amfibieën voorkomen is niet onderzocht. De tijd van het jaar was daarvoor ook niet geschikt. Het is echter aannemelijk dat er wel amfibieën in de vijver voorkomen en dan betreft het naar alle waarschijnlijkheid soorten als gewone pad, bruine kikker, bastaardkikker en kleine watersalamander. En voor wat betreft vissen mogelijk tiendoornige stekelbaars of goudvis. Hier geldt dan de zorgplicht. Zodra de vijver wordt verwijderd, zal die eerst moeten worden leeggevist en zullen de gevangen dieren op een daarvoor geschikte plaats moeten worden uitgezet.

Effectenbeoordeling: Door de geplande ingreep zullen geen beschermde amfibieën-, reptielen- of vissensoorten in het geding komen.

6.7. Dagvlinders, libellen en overige ongewervelden

Tijdens de quickscan werden geen dagvlinder-, libellen- en sprinkhanensoorten aangetroffen. De weersomstandigheden en de tijd van het jaar waren daar ook niet gunstig voor. Er is echter verder geen gericht onderzoek naar het voorkomen van deze soortgroepen verricht. De reden hiervoor is dat op basis van een visuele inspectie kon worden volstaan met de constatering dat er vanwege de geplande ingreep geen belangrijk biotoop voor *streng beschermde* insectensoorten zal worden aangetast.

Effectenbeoordeling: Door de geplande ingreep zullen geen beschermde dagvlinder- en libellensoorten of overige ongewervelden in het geding komen.

7. Toetsing aan de Wnb

Welke verbodsbepalingen kunnen worden overtreden?

Beschermingsregime soorten Vogelrichtlijn § 3.1

Artikel 3.1. lid 2 '*het is verboden opzettelijk nesten, rustplaatsen en eigen van vogels te vernielen of te beschadigen, of nesten van vogels weg te nemen'* en lid 4 en 5 *'het is verboden vogels opzettelijk te storen, tenzij de storing niet van wezenlijke invloed is op de staat van instandhouding van de desbetreffende vogelsoort'*

- Dit is niet van toepassing, omdat kan worden uitgesloten dat er ter plaatse huismussen, spreeuwen, boerenzwaluwen, huiszwaluwen, kerkuilen en steenuilen broeden.

Beschermingsregime soorten Habitatrichtlijn § 3.2

- Dit is niet van toepassing, omdat op basis van de bevindingen van deze quickscan kan worden uitgesloten dat er in de gebouwen vaste verblijfplaatsen van vleermuizen aanwezig zijn;

Beschermingsregie andere soorten § 3.3

Artikel 3.10 lid 1b 'het is verboden de vaste voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren opzettelijk te beschadigen of te vernielen'

- Dit is niet van toepassing, want er worden door de voorgenomen plannen geen vaste voortplantingsplaatsen or rustplaatsen opzettelijk beschadigd of vernield.

Natuur Netwerk Nederland (NNN) en Natura 2000 (N2000)
De onderzochte locatie ligt op minder dan 3 kilometer van het Gelders Natuurnetwerk. Door de geplande ingreep zullen de kernwaarden van het NNN c.q. het Gelders Natuurnetwerk niet worden aangetast.
De onderzochte locatie ligt op minder dan 3 kilometer afstand van afstand van Natura 2000 gebied. Een Aerius calculatie is inmiddels uitgevoerd.

8. Conclusies en aanbevelingen quickscan flora & fauna

Op basis van deze quickscan kan het volgende worden geconcludeerd:

- Er zijn geen jaarrond beschermde nesten van vogels aangetroffen en het kan worden uitgesloten dat ze niet aanwezig zijn;
- Ten aanzien van de voorgenomen plannen is het niet noodzakelijk vervolgonderzoek uit te voeren volgens kennisdocumenten huismus, kerkuil en steenuil;
- Ten aanzien van de voorgenomen plannen is het niet noodzakelijk vervolgonderzoek uit te laten voeren volgens het vleermuisprotocol 2021, omdat kan worden uitgesloten dat er ter plaatse vaste verblijfplaatsen van vleermuizen aanwezig zijn;
- De onderzochte locatie op minder dan 3 kilometer van het Gelders Natuurnetwerk, maar de aard van de geplande werkzaamheden zijn van dien aard dat de kernwaarden van het Natuurnetwerk niet zullen worden aangetast;
- De onderzochte locatie ligt op minder dan 3 kilometer afstand van N2000 gebied de Veluwe.

Op basis van deze quickscan wordt het volgende geadviseerd:

Omdat de biodiversiteit ter plaatse te vergroten wordt geadviseerd om de nieuwe woonhuizen en de omgeving op een natuur-inclusieve wijze in te richten. Dat kan door middel van de volgende maatregelen:

- Integreer huismussenkasten (inbouw) in de nieuwbouw of maak gebruik van vogelvides onder de dakrand;
- Integreer gierzwaluwkasten (opbouw) aan de buitenmuur van de nieuwbouw;
- Integreer vleermuiskasten (inbouw) in de nieuwbouw;
- Gebruik voor de inrichting van de tuinen inheems plantsoen als sleedoorn, meidoorn, hazelaar, liguster en hulst.

NB: Dit zijn vrijblijvende adviezen. Dus geen wettelijke verplichtingen naar aanleiding van de uitkomst van deze quickscan.

9. Boomeffect-analyse

9.1. Onderzoeksmethode

De gehanteerde methode werd bepaald door:

- Inventarisatie en conditiebepaling van het bomenbestand;
- Visuele controle symptomen van verzwakking;
- Beoordeling groeiplaats;
- Toekomstverwachting;
- Invloed van voorgenomen ingreep op de bomen.

9.1.1. Inventarisatie en conditiebepaling

Bij een inventarisatie en conditiebepaling wordt bepaald welke soort bomen er aanwezig zijn en bepaald wat de conditie daarvan is. Bij deze inventarisatie is van de bomen een aantal gegevens opgenomen. Het gaat hierbij bijvoorbeeld om soort, grootte en locatie. Naast deze vaste gegevens worden ook variabele gegevens opgenomen, als stamomtrek en conditiebepaling. De conditiebepaling is een momentopname van de verschijningsvorm van de boom. Hierbij wordt onderscheid gemaakt tussen vier categorieën, te weten goed, redelijk, matig en slecht.

Goed: De boom vertoont een beeld dat van de soort verwacht mag worden onder goede groeiplaatsomstandigheden en op een goede groeiplaats.

Redelijk: De boom vertoont een niet optimale groei, maar dit beeld heeft nog geen duidelijke negatieve gevolgen voor de verdere ontwikkeling van de boom.

Matig: Er is duidelijk sprake van negatieve gevolgen voor de verdere ontwikkeling van de boom, zoals beginnende scheutsterfte of overmatige scheutgroei binnen in de kroon.

Slecht: Duidelijk aftakelende boom, waarbij sprake is van een ijle kroon met zware scheutsterfte resulterend in veel dood hout.

9.1.2. Visuele controle symptomen van verzwakking

De boomveiligheidscontrole is uitgevoerd met behulp van de VTA-methode. De afkorting VTA staat voor ‘Visual Tree Assessment’. Bij deze beoordeling van de bomen, wordt gekeken naar de bouw en het groeigedrag van de boom. Het breukrisico wordt beoordeeld door te kijken naar de stam, stamvoet, takaanzetten, kroonopbouw en aanwezigheid van zwammen. Bij de conclusie wordt de boom ingedeeld in één van de volgende categorieën:

Goedgekeurd: Een boom wordt goedgekeurd als er geen symptomen bij een boom worden aangetroffen die op een defect wijzen;

Attentieboom: Bomen waarbij wel een symptoom gevonden wordt, maar waarvan duidelijk is dat deze op het moment van controle geen verhoogd risico veroorzaakt, worden als attentieboom aangeduid;

Risicoboom: Bomen waarbij een symptoom gevonden wordt die een verhoogd risico veroorzaakt en bomen waarbij een symptoom gevonden wordt waarvan op het moment van controle niet kan worden aangegeven of het een verhoogd risico veroorzaakt, worden aangemerkt als zijnde risicoboom;

Afgekeurd: Bomen waarvan op het moment van de controle duidelijk is dat zij een verhoogd risico veroorzaken, worden aangemerkt als afgekeurd. Vanuit het oogpunt van veiligheid dienen deze bomen verwijderd te worden.

9.1.3. Beoordeling groeiplaats

De groeiplaats is beoordeeld op basis van boringen gedaan om te bepalen welke grondsoort ter plaatse aanwezig is. Voorts is gekeken naar de ruimte die de bomen hebben en naar eventuele belemmerende factoren voor de groei zoals bestrating, een plek te dicht bij bebouwing, enzovoorts.

9.1.4. Toekomstverwachting huidige situatie

De toekomstverwachting wordt bepaald door de leeftijd, conditie, mechanische gebreken, groeiplaatsomstandigheden en in dit geval door de herinrichtingsplannen. Bij de conclusie wordt de boom ingedeeld in één van de volgende categorieën:

Goed: Toekomstverwachting van minimaal 15 jaar en meer actieve groei;

Redelijk: Toekomstverwachting van 10 tot 15 jaar actieve groei;

Matig: Toekomstverwachting van 5 tot 10 jaar actieve groei;

Slecht: Toekomstverwachting van 0 tot 5 jaar actieve groei.

9.1.5. Invloed werkzaamheden

De toekomstverwachting, zoals omschreven in 8.1.4. kan verstoord worden door de voorgenomen ingreep.

Schade bovengronds: Door de inzet van zwaar materieel en het werken in korte nabijheid van de bomen, is er een verhoogde kans op stam en/of kroonbeschadiging. Ophoging met grond onder de kroonprojectie heeft een negatief effect op de zuurstofvoorziening in de bodem. Minder zuurstof in de bodem betekent wortelsterfte, waardoor de conditie van de boom zal verslechteren.

Schade ondergronds: Tijdens de uitvoering van de werkzaamheden ontstaat er wortelverlies als gevolg van graafwerkzaamheden. Tevens bestaat er een groot risico op bodemverdichting door gebruik van zware machines. Daarnaast kan er indirect wortelschade/sterfte ontstaan door de opslag van materiaal en materieel. Dit vanwege een verstoorde diffusie van bodemgassen met de buitenlucht.

Onder het begrip wortelschade wordt de schade aan de opnamewortels verstaan. Deze wortels zorgen voor de opname van voedingsstoffen en vocht. Het wordt weergeven in procenten ten opzichte van de totale opname wortels.

In de regel heeft een boom 3 jaar nodig om het wortelverlies te compenseren, indien hiervoor ondergronds de mogelijkheden (nieuwe doorwortelbare ruimte) toereikend zijn.

Bronbemaling: Voor de vochtvoorziening zijn de bomen afhankelijk van regenwater en grondwater. Bij de toepassing van bronbemaling wordt de grondwaterstand (tijdelijk) verlaagd. Het grondwater is tijdens de werkzaamheden niet meer bereikbaar voor de bomen. Afhankelijk van het tijdstip van de uitvoering van de werkzaamheden, kan de vochtvoorziening ontoereikend zijn voor de bomen.

9.2. Onderzoeksresultaten

In totaal zijn op de onderzocht locatie alle bomen geïnventariseerd en beoordeeld op vitaliteit. Daarnaast zijn deze bomen beoordeeld op de inpasbaarheid binnen de herinrichtingsplannen.

Inventarisatie
De bomen die op de onderzochte locatie voorkomen zijn:

- Kers *Prunus avium*, meerdere exemplaren (> 10) in boomgaard
- Pruim *Prunus domestica*, enkele exemplaren (<10) in boomgaard
- Zwarte els *Alnus glutinosa*, 4 exemplaren achter schuur
- Es *Fraxinus excelsior*, 1 exemplaren in uiterste hoek rechts in boomgaard
- Walnoot *Juglans regia*, 2 exemplaren in voortuin
- Ruwe berk *Betula pendula*, 1 exemplaar in voortuin
- Grove den *Pinus sylvestris*, 1 exemplaar naast oprit
- Douglasspar *Pseudotsuga mensiezii*, 1 exemplaar achter woonhuis
- Blauwe ceder *Cedrus libani*, 1 exemplaar in voortuin
- Himalayaceder *Cedrus deodara*, 1 exemplaar in voortuin

Daarnaast komen er nog enkele andere struiken of bomen voor, te weten:

- Vlinderstruik *Buddleja davidii*, 1 exemplaar achter in de tuin
- Taxus *Taxus baccata*, enkele exemplaren verspreid in de voortuin en bij de schuur
- Laurierkers *Prunus laurocerasus*, twee hagen op het grote grasveld
- Conifeer *Thuja spec*., meerdere exemplaren als erfafscheiding (haag) van de boomgaard en naast de schuur.

Conditie
Op enkele pruimenbomen, kersenbomen en de ruwe berk zijn alle bomen in een goede conditie. In de bijlage zijn op een kaart de bomen met een mindere of slechte conditie aangegeven.

Boomveiligheid
Dit is op de onderzochte locatie niet aan de orde, omdat de bomen niet langs de openbare weg staan.

Staat van onderhoud
Over het algemeen verkeren de meeste bomen in een redelijke staat van onderhoud. Al is er bij de fruitbomen in de boomgaard wel sprake van enig achterstallig snoeiwerk.

Aantastingen
Een aantal fruitbomen (voornamelijk pruim) is aangetast door de boomgaardvuurzwam *Phellinus tuberculosus.* Dat komt tot uiting door de vruchtlichamen (zwammen) die op de stam of takken zichtbaar zijn. Deze necotrofe parasiet tast vooral het spinthout aan. In enkele bomen die door deze parasiet zijn aangetast, is ook wat dood hout aanwezig. Daar groeit ook de gele korstzwam *Stereum hirsitum.* Deze zwam is echter saprotroof en verteerd enkel het dode hout. De ruwe berk aan de voorzijde van het huis is aangetast door de berkenzwam *Fomitopsis betulina,* evenals

de boomgaardvuurzwam een necotrofe parasiet. De zwam heeft inmiddels de berk bijna geheel ten gronde gericht.

In bijlage 3 zijn alle bomen op kaarten weergegeven met daarbij aangegeven wat de conditie is.

9.3. Beoordeling groeiplaats

De groeiplaats van alle bomen bestaat uit relatief (t.o.v. van bebouwing in directe omgeving) lage ligging, waardoor de locatie enigszins vochtig is. Langs de Mooieweg loopt een smalle ondiepe sloot om hemel- en grondwater af te vangen. De bodem van de onderzochte locatie bestaat uit vette rivierklei. Rivierklei is van nature vrij kalkrijk en daardoor een uitstekende grondsoort voor fruitbomen. De aanwezigheid van veel mossen tussen het gras in de boomgaard en het grote grasveld is echter een indicatie van lichte verzuring. Dat zal mogelijk te maken hebben met het feit dat (zuur) regenwater slecht de grond in trekt waardoor er een soms een lens van regenwater op de bodem aanwezig is welke de bovenste laag van de bodem verzuurt.

9.4. Toekomstverwachting huidige situatie

Het vaststellen van de toekomstverwachting bij bomen is een inschatting en is van diverse factoren afhankelijk. De bomen op de onderzochte locatie hebben op enkele uitzonderingen na een goede conditie en een uitstekende groeiplaats. Hierdoor is de toekomstverwachting, bij gelijkblijvende omstandigheden, voor de bomen goed.

9.5. Invloed voorgenomen activiteit

Door de voorgenomen activiteit zal een aantal bomen kunnen blijven bestaan en een aantal bomen zal moeten wijken. De invloed van de voorgenomen activiteit op de bomen die zullen blijven staan kan zijn dat door middel van nieuw opgebrachte grond de samenstelling van de bodem en daardoor de bodemkwaliteit zal veranderen en dat de bodem eventueel zal gaan verdichten. Dit heeft invloed op het wortelgestel en daardoor op de vitaliteit van de bomen. Vanwege het mogelijk gebruik van zwaar materieel bij het bouwen van de huizen kan ook bodemverdichting ontstaan. Ook dit zal van invloed zijn op het wortelgestel van de bomen. Bij het aanleggen van de funderingen van de nieuw te bouwen huizen is mogelijk bronbemaling noodzakelijk. Bronbemaling heeft te allen tijde een negatief effect op in de omgeving staande bomen, omdat ze mogelijk voor meer of minder lange tijd verstoken zijn van hun waterbron.

9.6. Conclusies en adviezen

De bomen op de onderzochte locatie hebben op enkele uitzonderingen (zie bijlage 3) na in principe een goede toekomstverwachting wanneer ze ter plekke ongestoord door kunnen groeien. Op basis van de tekeningen van het voorgenomen plan zal echter een aantal van de bomen moeten wijken. Ten behoeve van het voorgenomen plan zal mogelijk de grond moeten worden opgehoogd om het juiste vloerpeil van de woningen te bereiken. De tuin moet ook met

deze ophoging op peil worden gebracht. Meer dan 10 cm ophoging rond bomen heeft doorgaans al wortelsterfte tot gevolg.

Algemene conclusie: de toekomstverwachting van een groot aantal bomen is ter plekke negatief, maar een deel van de bomen kan worden gespaard.

Adviezen:

- Het algemene advies luidt om de bomen met een matige of slechte conditie te verwijderen en de bomen met een goede conditie en toekomstverwachting te sparen of te herplanten.
- Het is mogelijk om een deel van de gezonde en vitale kersenbomen te behouden. Bijvoorbeeld door ze te integreren in de bouwplannen (als onderdeel van de nieuwe tuinen), de huizen komen aan de straatzijde en daardoor is er veel ruimte voor een tuin. In deze tuinen kunnen de kersenbomen dus behouden blijven.
- Een andere optie is om een serie kersenbomen te herplanten en op de erfscheiding aan de noordzijde van alle tuinen te plaatsen. Op deze wijze wordt het beeld van een oude boomgaard behouden. Tegenwoordig is herplant een veel gebruikt middel om gezonde bomen te sparen. Er zijn speciale machines voor ontworpen om ze te verplanten.

10. Bronvermeldingen

Literatuur:

- Lange, R., P. Twisk, A. van Winden & A. van Diepenbeek, 2003. Zoogdieren van West-Europa. Stichting Uitgeverij van de KNNV en VZZ i.s.m. Vereniging Natuurmonumenten.
- Limpens, H., K. Mostert & W. Bongers (red.), 1997. Atlas van de Nederlandse vleermuizen, Stichting Uitgeverij van de Koninklijke Nederlandse Natuurhistorische Vereniging, Overijssel.
- Ministerie van LNV, 2004. Besluit van de Minister van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit TRCJZ/2004/5727, houdende vaststelling van rode lijsten flora en fauna.
- SOVON, 2002. Atlas van de Nederlandse broedvogels. Nederlands Natuurhistorisch Museum Naturalis, KNNV Uitgeverij en EIS-Nederland, Leiden.
- Twisk, P. *et al,* 2010. Veldgids Europese Zoogdieren. KNNV Uitgeverij en Zoogdiervereniging.

Websites:

- arcgis.nl
- ravon.nl
- sovon.nl
- synbiosis.alterra.nl
- waarneming.nl
- zoogdiervereniging.nl
- verspreidingsatlas.nl
- groentechniekklomp.nl/boomverzorging/bomen-verplaatsen
- trouw.nl/nieuws/kappen-is-pure-verspilling-veel-bomen-zijn-prima-te-verplaatsen

Bijlage 1: Foto-overzicht

Overzichtsfoto's woonhuis

Overzichtsfoto’s schuur en prieel

Poepsporen onder twee nokken van het woonhuis. Zie 5.4.

Nestkasten in en aan de schuur

Afwateringsloot langs de Mooieweg

Groot grasveld. Westelijk deel perceel

Bloeiende sneeuwklokjes in tuin woonhuis

Kersenboomgaard

Rij coniferen aan achterzijde schuur

Laurierbeshagen op grote grasveld

Haag van coniferen als erfscheiding

Jonge Himalayaceder in voortuin

Voorbeelden van bomen met slechte conditie. Boven boomgaardvuurzwam. Onder boomverwondingen.

Ruwe berk in slechte conditie

Zwarte els achter schuur

Jonge douglas bij de vijver

Walnoot aan voorzijde van woonhuis

Bijlage 2: Voorgenomen plannen

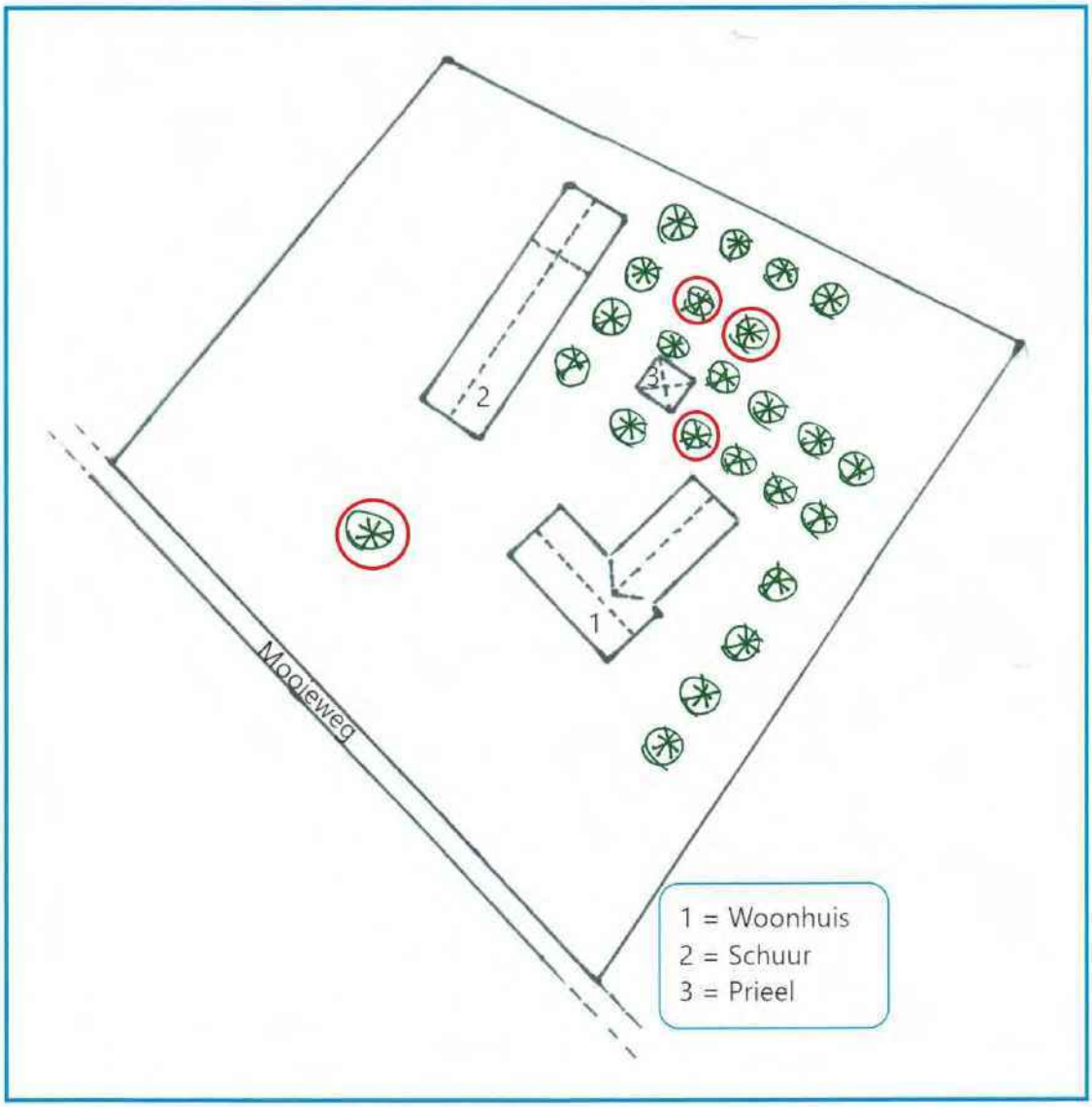
Overzicht van de verkaveling van de onderzochte locatie. Bron: Zaat Vastgoed Makelaardij

Bijlage 3:
Kaarten behorend bij Boomeffectanalyse

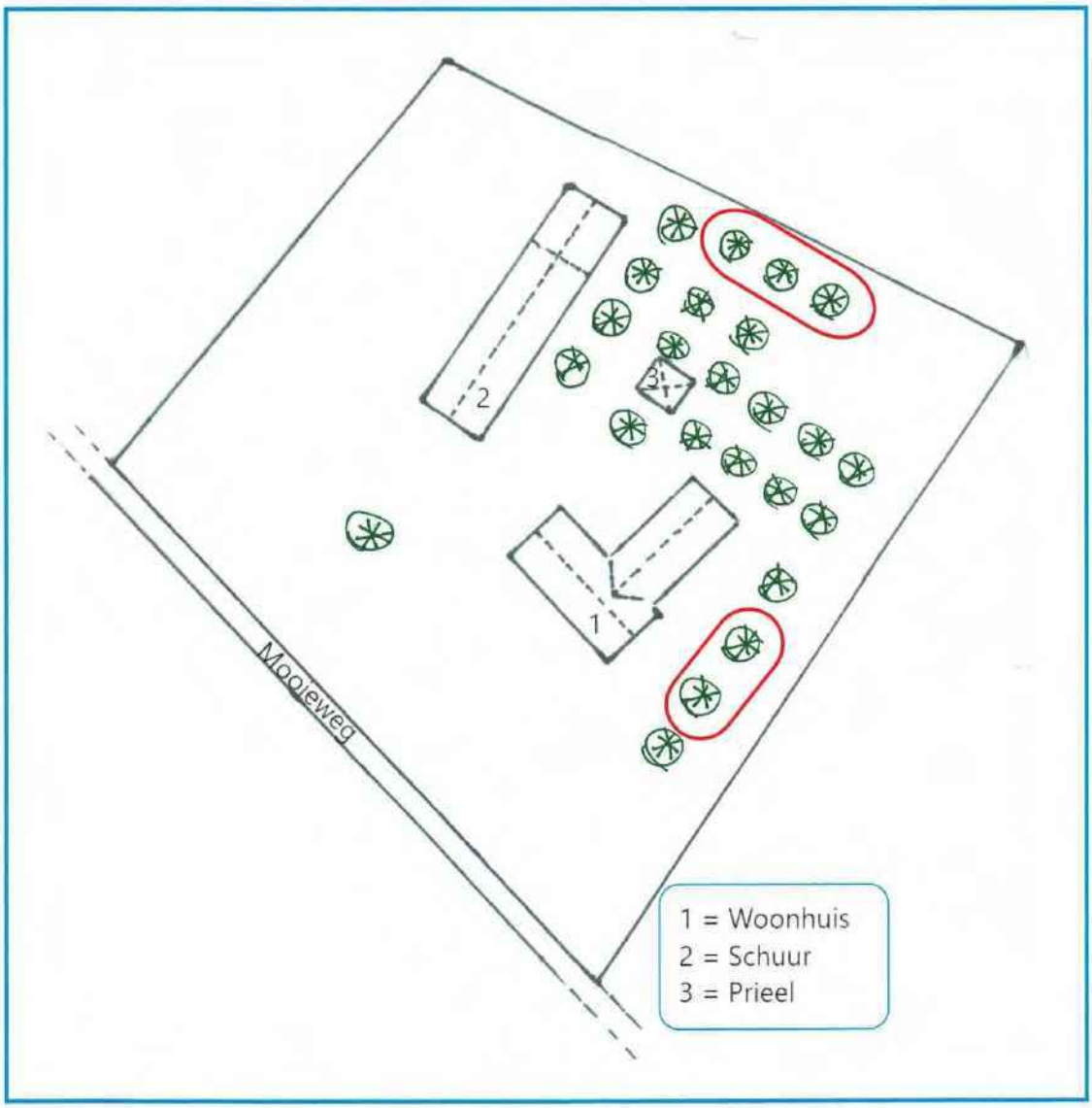
Fruitbomen (voornamelijk Kers) met een goede tot zeer goede conditie
Opmerking: bomen hebben achterstand voor wat betreft onderhoud

Met gebruik van goed materieel zou een deel van deze bomen kunnen worden herplant langs de erfgrens

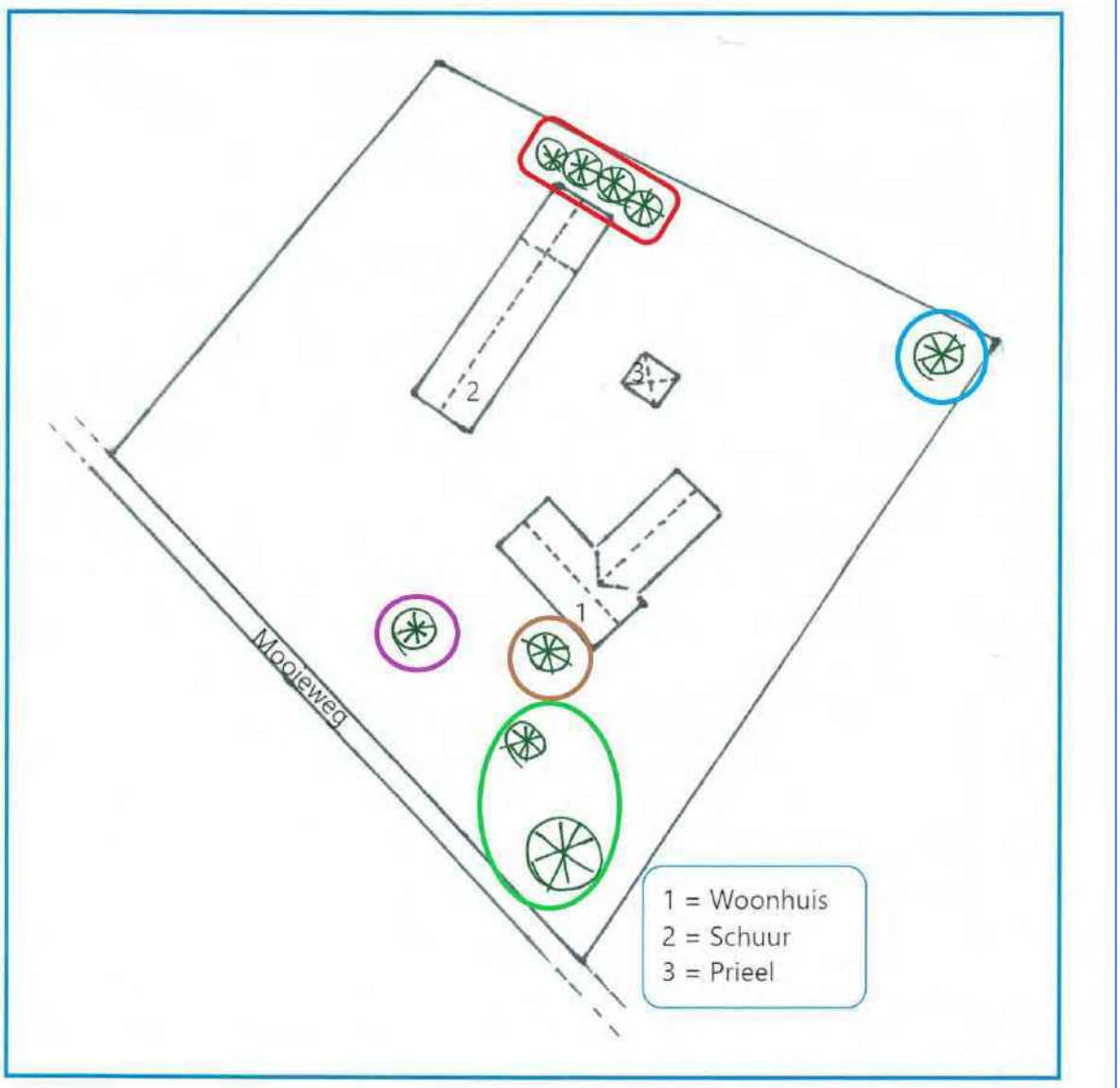
Fruitbomen (Kers en Pruim) met matige conditie
Reden: boomwonden of kwijnend

Deze bomen kunnen worden verwijderd

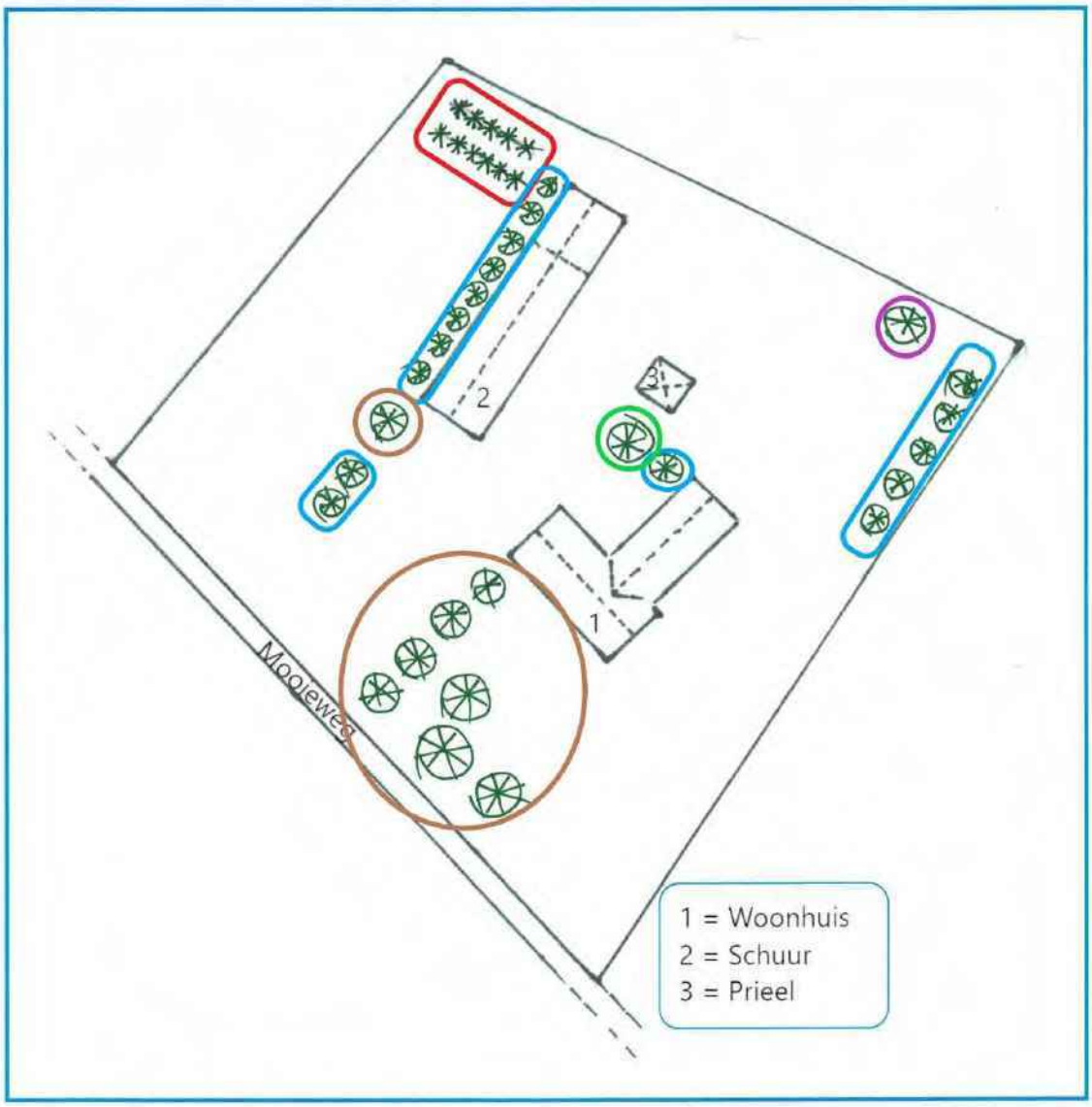
Fruitbomen (Kers en Pruim) met slechte conditie
Reden: geinfecteerd door Boomgaardvuurzwam *Phellinus tuberculosus*

Deze bomen kunnen worden verwijderd

Inheemse boomsoorten
Rood kader = Zwarte els *Alnus glutinosa*
Blauw kader = Es *Fraxinus excelsior*
Groen kader = Walnoot *Juglans regia*
Bruin kader = Ruwe berk *Betula pendula*
Paars kader = Grove den *Pinus sylvestris*

Zwarte els kan worden gehandhaafd
Es kan worden gehandhaafd, maar zal op termijn te groot en te hoog worden
Walnoot kan worden gehandhaafd
NB: Er staan er twee. De kleinste kan het best worden verwijderd of worden herplant op een andere plek.
Ruwe berk kan worden verwijderd
Grove den kan worden gehandhaafd

Overzicht exoten
Rood kader = Laurierkers *Prunus laurocerasus*
Blauw kader = Conifeer *Thuja spec.*
Paars kader = Vlinderstruik *Buddleja davidii*
Groen kader = Douglasspar *Pseudotsuga menziesii*
Bruin kader = Diverse soorten. Waaronder Taxus *Taxus baccata,* Himalayadeder *Cedrus deodara*, Blauwe ceder *Cedrus libani*

Laurierkers kan worden verwijderd
Coniferen kunnen worden verwijderd
Vlinderstruik kan worden verwijderd of werden herplant
Douglas kan worden verwijderd
Overige soorten kunnen worden gehandhaafd. Met name de beide ceders kunnen uitgroeien tot fraai bomen

Paragraaf beeldkwaliteit Mooieweg 23 Arnhem

5 februari 2021

Inleiding

De meest relevante ruimtelijke aspecten voor dit initiatief zijn in de regels en op de verbeelding van dit bestemmingsplan opgenomen. Het gaat hierbij om woningtypologie, onderlinge bebouwingsafstanden, rooilijnen en de bouw- en goothoogtes. Voor een aantal zaken bieden de regels onvoldoende mogelijkheden, denk daarbij aan de architectuur, duurzaamheid en uitstraling van woningen, bijgebouwen en erfafscheidingen. In deze paragraaf zijn een aantal beeldkwaliteitseisen geformuleerd om de herontwikkeling van de locatie Mooieweg 23 Arnhem de gewenste ruimtelijke kwaliteit te geven.
Om de toekomstige bouwplannen in dit bestemmingsplan op de gewenste beeldkwaliteit te kunnen toetsen, staan in deze paragraaf welstandscriteria geformuleerd.

Stedenbouwkundige opzet

De Mooieweg in Arnhem is een oude, historische structuur die door de stedelijke uitbreiding met woningbouw onderdeel van de stad is geworden. Dit kleinschalige historische lint vormt een mooi contrast met de aansluitende grootschalige, planmatige uitbreidingsgebieden. Kenmerkend is de individualiteit van de woningbouw aan het lint. De woningen zijn altijd georiënteerd op het lint en elke woning is anders. Die diversiteit komt in de stedenbouwkundige opzet van dit plan tot uiting door de keuze voor drie verschillende vrijstaande woningen.

Afbeelding stedenbouwkundige opzet

De vrijstaande woningen komen in een gestaffelde rooilijn te staan. Ze verspringen ten opzichte van elkaar hetgeen de individualiteit versterkt. De woningen staan evenwijdig met de dominante landschappelijke kavelrichting. Daarmee sluit deze opzet aan bij de ruimtelijke compositie van de overzijde. Door te kiezen voor 3 vrijstaande woningen met voldoende onderlinge afstand en voldoende afstand tot de perceelsgrenzen, blijft de stedenbouwkundige lay-out luchtig.
Net zo belangrijk voor de ontspannen sfeer aan het lint is het groene karakter. Dat is de reden dat in deze paragraaf ook eisen ten aanzien van erfafscheidingen zijn opgenomen.

Beeldkwaliteitseisen

Voor dit plan gelden de volgende beeldkwaliteitseisen.

<u>Massa en vorm</u>

- *Iedere vrijstaande woning verschilt van de naastgelegen woning en is individueel herkenbaar.*
- *De woningen hebben een zadeldak, schilddak of een mansardedak (geknikt dak). Een woning met een plat dak of lessenaarsdak is niet toegestaan.*
- *De oriëntatie van de hoofdvorm en de voorgevel zijn op de weg gericht.*
- *Gevels richting de openbare ruimte zijn samenhangend en representatief vormgegeven.*
- *Toegevoegde elementen, zoals dakkapellen, erkers en aanbouwen, zijn ondergeschikt en vormgegeven in de lijn van de architectuur van het geheel.*
- *De situering van bijgebouwen is ondergeschikt aan het hoofdgebouw.*
- *Bij een hoeksituatie dienen de naar de openbare weg toegekeerde gevels als voorgevels te worden ontworpen, voorzien van ramen, de entree of een erker.*

<u>Materiaal en kleurgebruik</u>

- *De detaillering is zorgvuldig en afgestemd op de architectuur van de woning.*
- *Daken moeten een matte dakbedekking hebben.*
- *Gevels met toepassing van steenachtige materialen en/of hout in gedekte kleuren.*
- *Helder witte accenten zijn toegestaan.*
- *Afwijkende materialen zijn mogelijk, maar moeten passen in de omgeving.*

<u>Erfafscheidingen</u>

- *Erfafscheidingen tussen zij- en achtertuinen moeten een natuurlijke erfafscheiding hebben. Bijvoorbeeld een haag. Houten en betonnen schuttingen zijn hier niet toegestaan. Op de volgende pagina staan referentiebeelden voor de natuurlijke erfafscheiding.*

- *Erfafscheidingen aan de voorzijde, die grenzen aan het openbare gebied, zijn uitgevoerd als een lage, geschoren haag van een inheemse, bij voorkeur streekeigen, soort.*

Referentiebeelden erfafscheidingen

Wenselijke soorten hagen: beuk (boven) of meidoorn (onder) 56

Wenselijke soorten hagen: liguster (links) of haagbeuk (rechts) 57

Mikis
Maathuis

Hardenbergerweg 5
7731 HA Ommen
MOBIEL +31 633 367 127
E-MAIL info@mikismaathuis.nl
WEBSITE www.mikismaathuis.nl

www.mikismaathuis.nl

Akoestisch onderzoek wegverkeerslawaai

Mooieweg 23, Arnhem

Omgevingsvergunningen

Wijzigingsplannen

Uw specialist in **Bestemmingsplannen**

Rood voor Rood - Ruimte voor Ruimte

Ruimtelijk advies

BJZ.nu - Ruimtelijke plannen en advies

Twentepoort Oost 16a
7609 RG Almelo

Dr. van Deenweg 13
8025 BP Zwolle

T 0546 454 466
E info@bjz.nu

Maart 2021

Status: Definitief

AKOESTISCH ONDERZOEK WEGVERKEERSLAWAAI

MOOIEWEG 23, ARNHEM

Auteur:	T. Zomerdijk
Status:	Definitief
Datum:	Maart 2021
Projectnummer	2021-017

BJZ.nu
ruimtelijke plannen en advies

Dokter van Deenweg 13
8025 BP Zwolle

Twentepoort Oost 16a
7609 RG Almelo

T: 0546 - 45 44 66
E: info@bjz.nu
I: www.bjz.nu

INHOUDSOPGAVE

HOOFDSTUK 1 INLEIDING 4

HOOFDSTUK 2 WETTELIJK KADER 5

2.1 ALGEMEEN 5
2.2 ZONE LANGS WEGEN 5
2.3 BOUWBESLUIT ..... **FOUT! BLADWIJZER NIET GEDEFINIEERD.**
2.4 BEREKENEN GELUIDSBELASTING ..... **FOUT! BLADWIJZER NIET GEDEFINIEERD.**
2.5 GEMEENTELIJK GELUIDSBELEID 5

HOOFDSTUK 3 UITGANGSPUNTEN 8

3.1 SITUATIE PROJECTGEBIED 8
3.2 VERKEERSGEGEVENS 9

HOOFDSTUK 4 RESULTATEN 10

4.1 BEREKENINGEN 10
4.2 GELUIDSBELASTING 10
4.3 TOETSING GEMEENTELIJK GELUIDBELEID ..... **FOUT! BLADWIJZER NIET GEDEFINIEERD.**

HOOFDSTUK 5 CONCLUSIE 10

BIJLAGEN 12

BIJLAGE 1 ITEMEIGENSCHAPPEN 13
BIJLAGE 2 REKENMODEL 14
BIJLAGE 3 RESULTATENTABELLEN 15

HOOFDSTUK 1 INLEIDING

Het voornemen is om drie vrijstaande woningen aan de Mooieweg 23 in Arnhem te realiseren. De bestaande bebouwing ter plaatse zal hierbij gesloopt worden. In afbeelding 1.1 is de ligging van het projectgebied (rode omlijning) ten opzichte van de directe omgeving weergegeven.

Afbeelding 1.1 Ligging van het projectgebied ten opzichte van de directe omgeving (Bron: PDOK)

Ten behoeve van de voorgenomen ontwikkeling dient een ruimtelijke procedure te worden doorlopen. In het kader van deze procedure is het benodigd de geluidbelasting ter plaatse van de te realiseren woningen te toetsen aan het stelsel van voorkeurswaarde en maximale ontheffingswaarden uit de Wet geluidhinder. In de directe omgeving van het projectgebied bevinden zich meerdere wegen. Voorliggend onderzoek heeft uitsluitend betrekking op het aspect wegverkeerslawaai.

Het onderzoek is uitgevoerd volgens de regels van het vigerende Reken- en meetvoorschrift geluid 2012. In voorliggende rapportage zijn de uitgangspunten rekenresultaten en conclusies van het onderzoek beschreven.

HOOFDSTUK 2 WETTELIJK KADER

2.1 Algemeen

Artikel 77 van de Wet geluidhinder (Wgh) bepaalt dat bij de voorbereiding van een bestemmingsplan, wijzigingsplan, uitwerkingsplan of bij het voorbereiden van een omgevingsvergunning voor een buitenplanse afwijking, akoestisch onderzoek uitgevoerd dient te worden. Doel van dit onderzoek is de geluidsbelasting aan de gevel van een geluidsgevoelig object als gevolg van de weg te bepalen. Onderzoek is enkel noodzakelijk indien een geluidsgevoelige bestemming zich binnen de wettelijke geluidszone van een weg bevindt. In de volgende paragraaf wordt nader ingegaan op de wettelijke geluidszone van wegen.

2.2 Zone langs wegen

Artikel 74.1 van de Wgh bepaalt dat wegen een wettelijke geluidszone hebben. De breedte van de geluidszone is afhankelijk van het aantal rijstroken en of de weg in stedelijk of in buitenstedelijk gebied is gelegen. In tabel 1 worden de wettelijke geluidszones weergegeven.

Aantal rijstroken	Stedelijk gebied	Buitenstedelijk gebied
1 of 2	200 m	250 m
3 of 4	350 m	400 m
5 of meer	350 m	600 m

Tabel 1 Wettelijke geluidszones wegen (Bron: wetten.overheid.nl)

De wettelijke geluidszone bevindt zich aan weerszijde van de weg en begint naast de buitenste rijstrook. Eventuele parkeerstroken, voet- en fietspaden en vluchtstroken behoren niet tot de weg.

Binnen de zone van een weg dient akoestisch onderzoek plaats te vinden naar de geluidsbelasting op de binnen de zone gelegen woning(en). Bij het berekenen van de geluidsbelasting wordt de L_{den}-waarde in dB bepaald. De L_{den}-waarde is het energetisch en naar tijdsduur van de beoordelingsperiode gemiddelde van de volgende waarden:

- Het geluidsniveau in de dagperiode (tussen 7.00 en 19.00 uur);
- Het geluidsniveau in de avondperiode (tussen 19.00 en 23.00 uur) + 5 dB;
- Het geluidsniveau in de nachtperiode (tussen 23.00 en 7.00 uur) + 10 dB.

De berekende geluidsbelasting dient aan de voorkeurswaarde en indien nodig aan de uiterste grenswaarde van de Wgh worden getoetst.

Op basis van artikel 74.2 van de Wgh gelden de in tabel 1 opgenomen zones niet voor:

- Wegen die als woonerf zijn aangeduid;
- Wegen met een maximumsnelheid van 30 km/uur.

Het feit dat er voor de hiervoor genoemde gevallen geen wettelijke geluidszone geldt, betekent niet dat een akoestisch onderzoek automatisch niet benodigd is. Indien vooraf aangenomen kan worden dat er niet aan de voorkeurswaarde van 48 dB kan worden voldaan, dient er een akoestisch onderzoek uitgevoerd te worden. De geluidsbelasting van de weg kan hierdoor meegenomen worden in de belangenafweging in het kader van ‘een goede ruimtelijke ordening’.

2.3 Grenswaarden

In de Wgh worden eisen gesteld aan de maximaal toelaatbare geluidsbelasting op gevels van nog niet geprojecteerde woningen of gebouwen als vervangende nieuwbouw die binnen de geluidszone van een weg liggen. Met niet geprojecteerde woningen of gebouwen worden bedoeld:

‘woningen of gebouwen waarvoor het geldende bestemmingsplan verlening van de omgevingsvergunning voor een bouwactiviteit als bedoeld in artikel 2.1, eerste lid, onder a, van de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht niet toelaat’.

Een woning is als volgt gedefinieerd in de Wgh:

'gebouw of gedeelte van een gebouw waar bewoning is toegestaan op grond van het bestemmingsplan, de beheersverordening, bedoeld in artikel 3.38 van de Wet ruimtelijke ordening, of, indien met toepassing van artikel 2.12, eerste lid, van de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht van het bestemmingsplan of de beheersverordening is afgeweken, de omgevingsvergunning, bedoeld in artikel 1.1, eerste lid, van laatstgenoemde wet'.

De voorkeurswaarde voor de geluidsbelasting door wegverkeer bedraagt 48 dB. Bij een hogere geluidsbelasting kunnen burgemeester en wethouders een hogere waarde vaststellen. Voor een hogere waarde geldt een maximum, afhankelijk van de ligging van een geluidsgevoelig object. In tabel 2 is de hoogst mogelijke waarde voor nog niet geprojecteerde woningen als gevolg van wegverkeerslawaai weergegeven (artikel 83 Wgh).

Locatie woning	**Hoogst mogelijke waarde wegverkeerslawaai**
Stedelijk gebied	63 dB
Buitenstedelijk gebied	53 dB

Tabel 2 Hoogst mogelijke grenswaarde wegverkeerslawaai (Bron: wetten.overheid.nl)

Het vaststellen van een hogere waarde is enkel mogelijk indien maatregelen om de geluidsbelasting te reduceren op bezwaren stuiten van stedenbouwkundige, verkeerskundige, landschappelijke of financiële aard. Hierbij dient afgewogen te worden of de cumulatieve geluidsbelasting (het totaal van de geluidsbelasting van alle wegen gezamenlijk) niet leidt tot een onaanvaardbare geluidsbelasting.

Bij het vaststellen van een hogere waarde moet bij de bouwvergunningsaanvraag aangetoond worden dat aan de gestelde geluidseisen (binnenwaarde in de geluidgevoelige ruimten 33 dB) wordt voldaan, zoals in artikel 3.1 van het bouwbesluit en in artikel 4.4 van het Besluit geluidhinder genoemd wordt.

2.4 Berekenen geluidsbelasting

De geluidsbelasting moet per weg afzonderlijk berekend en aan de voorkeurswaarde getoetst worden. Voordat de geluidsbelasting aan de voorkeurswaarde van 48 dB getoetst wordt, mag de berekende geluidsbelasting op basis van artikel 110g van de Wgh, aangevuld met artikel 3.4 van het Reken- en meetvoorschrift geluid 2012, worden verminderd. Reden hiervoor is de verwachting dat de geluidsproductie van motorvoertuigen steeds verder af zal nemen. De geluidsbelasting mag in de volgende situaties worden verminderd met:

- 5 dB voor wegen met een maximumsnelheid tot 70 km/uur;

Voor wegen met een maximumsnelheid van 70 km/uur of meer mag de geluidsbelasting worden verminderd met:

- 4 dB indien de geluidsbelasting zonder reductie 57dB bedraagt;
- 3 dB indien de geluidsbelasting zonder reductie 56 dB bedraagt;
- 2 dB voor overige geluidsbelasting.

Uit uitspraak 201304862/3/R2 van de Raad van State blijkt dat het voor wegen met een snelheidsregime van 30 km/uur eveneens is toegestaan de geluidsbelasting met 5 dB te verminderen. Bij lagere snelheden wordt de geluidsemissie voornamelijk door motorgeluid veroorzaakt, bandengeluid speelt een minder grote rol. Toekomstige geluidsreductie is in de toekomst voornamelijk te verwachten door het gebruik van stillere motoren. De aftrek van 5 dB kan daardoor ook toegepast worden bij snelheden van 30 km/uur of minder.

2.5 Gemeentelijk geluidsbeleid

In 2008 is het bestaande Beleidsplan Geluid opnieuw door de raad vastgesteld. Het Beleidsplan Geluid heeft tot doel geluidsnormen voor nieuwe situaties af te stemmen op de aard en de functie van een gebied. Hierdoor kan beter rekening gehouden worden met ontwikkelingen en verwachting van de gebruikers van een gebied. In het centrum en dichtbij goed openbaar vervoer wil de gemeente Arnhem veel functies mogelijk maken. De gebiedstypen zijn opgenomen in de Structuurvisie 2012 op p. 56. Als gebieden intensiever gebruikt

worden neemt de kans op geluidhinder ook toe. Andere gebieden zoals de parken worden juist gewaardeerd om hun relatieve rust. Deze uitgangspunten hebben geleid tot een gebiedsgerichte invulling van geluidskwaliteiten binnen Arnhem. Naar mate de geluidbelasting hoger is neemt het belang van een zorgvuldige invulling van de totale leefomgevingskwaliteit toe.

Het geluidbeleid houdt in dat op basis van de uitgangspunten van de structuurvisie gewerkt wordt met zeven gebiedstypen die elk een eigen ambitie hebben. Van deze ambitie kan na motivering afgeweken worden. Aan deze gebiedstypen is in de Nota een ambitie- en incidenteel niveau toegekend. Het ambitieniveau staat voor de basiskwaliteit in een gebied en omvat de na te streven geluidsklasse voor de te beschermen objecten in een bepaald gebied. Daarnaast kent het beleid ook een incidentele en een plafondwaarde. De bijhorende geluidklassen worden bij uitzondering toegepast in combinatie met de daarbij vereiste akoestische compensatie

Het projectgebied behoort tot het gebiedstype ‘stadswijken’. Hiervoor geldt een ambitiewaarde van 48 dB (rustig), een incidentele waarde van 53 dB (onrustig) en een plafondwaarde van 63 dB (zeer onrustig).

Aanvullend op het beleidsplan Geluid is op 27 maart 2007 de Nota Uitvoeringsbeleid hogere grenswaarde gemeente Arnhem vastgesteld. Hierin is het beleid opgesteld om af te wijken van de gestelde ambitiewaarden. De onderstaande locatiespecifieke kenmerken worden in de overwegingen als positief aspect meegenomen dan wel als zwaarwegend argument meegenomen:

- De locatie bevindt zich in de nabijheid van een trein- of busstation;
- De locatie bevindt zich op loopafstand van treinstation Arnhem Centraal (ongeveer 150 meter). Het dichtstbijzijnde busstation bevindt zich ook op loopafstand;
- De nieuwbouw ter plaatse dient ter vervanging van bestaande bebouwing;
- De locatie is opgenomen in herstructureringsplannen;
- De nieuwbouw vult een open plaats op tussen aanwezige bebouwing;
- Met de ontwikkeling van de betreffende locatie worden één of meerdere andere milieuknelpunten (bijv. luchtkwaliteit, bodemsanering, overige hindersituatie) elders opgelost.

Voor de geluidsklasse ‘onrustig’ gelden daarnaast de volgende voorwaarden:

- Indien mogelijk bronmaatregelen;
- Indien mogelijk de afstand tussen de geluidbron en woning(en) vergroten;
- Het stedenbouwkundig ontwerp vorm geven waarbij zoveel mogelijk afscherming voor het achterliggende gebied ontstaat;
- Indien mogelijk in het overdrachtsgebied een afscherming realiseren;
- Bij een aanvraag om omgevingsvergunning voor een woning, scholen en kinderdagverblijven een akoestisch onderzoek voegen en toetsen of wordt voldaan aan de binnenwaarde van het Bouwbesluit.

HOOFDSTUK 3 UITGANGSPUNTEN

3.1 Situatie projectgebied

Het voornemen bestaat om de locatie Mooieweg 23 in Arnhem te herontwikkelen en ter plaatse drie vrijstaande woningen bestaande uit één bouwlaag met een kap te realiseren. De bestaande woning en bijgebouwen zullen daarvoor worden gesloopt.

In afbeelding 3.1 is de toekomstige situatie in een inrichtingstekening weergegeven.

Afbeelding 3.1 Inrichtingstekening gewenste situatie (Bron: Buro Hofsteden)

Het projectgebied ligt binnen stedelijk gebied in Arnhem. In de directe nabijheid van het projectgebied bevinden zich enkele wegen. Het gaat om de Mooieweg en Wessel Couzijnhof, doodlopende wegen met een 30 km/uur regime en de Erasmussingel, een weg met een 50 km/uur snelheidsregime. De Mooieweg en Wessel Couzijnhof beschikken dan ook niet over een wettelijke geluidzone, waardoor de Wgh niet van toepassing is. Aangezien beide wegen doodlopend zijn en een gering aantal woningen ontsluit, zal voor deze wegen sprake zijn van een lage verkeersintensiteit. Verwacht wordt dan ook dat deze wegen ruim aan de voorkeurswaarde zullen voldoen. In voorliggend akoestisch onderzoek is dan ook alleen de Erasmussingel meegenomen.

In tabel 3 is weergegeven welke uitgangspunten voor het rekenmodel zijn gehanteerd.

Locatie projectgebied	Stedelijk gebied
Hoogst mogelijke waarde wegverkeerslawaai	63 dB
Wgh van toepassing	Ja
Vermindering geluidsbelasting Erasmussingel	5 dB

Tabel 3 Uitgangspunten onderzoek wegverkeerslawaai (Bron: BJZ.nu)

3.2 Verkeersgegevens

De door de Omgevingsdienst Regio Arnhem aangeleverde verkeersgegevens vormen het uitgangspunt voor het berekenen van de geluidsbelasting. Het betreft verkeersgegevens uit het verkeersmilieumodel voor het jaar 2029. Om tot intensiteiten voor het jaar 2031 te komen is een jaarlijkse autonome groei van 1% aangehouden.

De gehanteerde verkeersgegevens zijn onderdeel van de in bijlage 1 opgenomen itemeigenschappen.

HOOFDSTUK 4 RESULTATEN

4.1 Berekeningen

De overdrachtsberekening voor de wegen is uitgevoerd overeenkomstig Standaard Reken Methode 2 van het Reken- en meetvoorschrift geluid 2012.

Bij de berekening is uitgegaan van een standaard bodemfactor van 0,0 (akoestisch hard). In het model zijn de volgende zaken opgenomen:

- wegen met intensiteiten;
- gebouwen inclusief hoogte (bepaald op basis van Google Streetiew);
- rekenpunten op 1,5 en 4,5 meter op de noord-, oost- en zuidgevels van de te realiseren woningen;
- zachte bodemgebieden.

In bijlage 2 is een uitsnede van het rekenmodel weergegeven.

4.2 Geluidsbelasting

De geluidbelasting (incl. aftrek) ter plaatse van de te realiseren woningen bedraagt hoogstens 48 dB. Hiermee wordt aan de voorkeurswaarde en gemeentelijke ambitiewaarde voldaan. Een hogere waarde is in voorliggend geval niet benodigd.

In tabel 4 is per woning weergegeven wat de maximale geluidsbelasting (incl. aftrek) is. De volledige resultatentabel is als bijlage 3 bijgevoegd.

Woning	**Geluidbelasting Erasmussingel (incl. aftrek)**
Woning 1	40 dB
Woning 2	44 dB
Woning 3	48 dB

Tabel 4 Berekende geluidbelasting Erasmussingel ter plaatse van de te realiseren woningen (Bron: BJZ.nu)

HOOFDSTUK 5 CONCLUSIE

De geluidsbelasting ten gevolge van wegverkeerslawaai bedraagt ter plaatse van de te realiseren woningen hoogstens 48 dB (incl. aftrek). Hiermee wordt aan de voorkeurswaarde en ambitiewaarde uit het gemeentelijk geluidbeleid voldaan. Er is daarmee sprake van een aanvaardbaar woon- en leefklimaat ter plaatse van de te realiseren woningen.

BIJLAGEN

Bijlage 1 Itemeigenschappen

Itemeigenschappen

Model: Situatie 2029 - Arnhem
versie van Gebied - Gebied
Groep: (hoofdgroep)
Lijst van Wegen, voor rekenmethode Wegverkeerslawaai - RMW-2012

Naam	Omschr.	ISO_H	ISO M.	Hdef.	Type	Cpl	Cpl_W	Helling	Wegdek	V(MR(D))
Erasmussin	Erasmussingel	0,00	0,00	Relatief	Verdeling	False	1,5	0	W4b	50
Erasmussin	Erasmussingel	0,00	0,00	Relatief	Verdeling	False	1,5	0	W4b	50
Erasmussin	Erasmussingel	0,00	0,00	Relatief	Verdeling	False	1,5	0	W4b	50
Erasmussin	Erasmussingel	0,00	0,00	Relatief	Verdeling	False	1,5	0	W4b	50
Erasmussin	Erasmussingel	0,00	0,00	Relatief	Verdeling	False	1,5	0	W4b	50

Itemeigenschappen

Model: Situatie 2029 - Arnhem
versie van Gebied - Gebied
Groep: (hoofdgroep)
Lijst van Wegen, voor rekenmethode Wegverkeerslawaai - RMW-2012

Naam	V(MR(A))	V(MR(N))	V(MR(P4))	V(LV(D))	V(LV(A))	V(LV(N))	V(LV(P4))	V(MV(D))	V(MV(A))	V(MV(N))
Erasmussin	50	50	--	50	50	50	--	50	50	50
Erasmussin	50	50	--	50	50	50	--	50	50	50
Erasmussin	50	50	--	50	50	50	--	50	50	50
Erasmussin	50	50	--	50	50	50	--	50	50	50
Erasmussin	50	50	--	50	50	50	--	50	50	50

Model: Situatie 2029 - Arnhem
versie van Gebied - Gebied
Groep: (hoofdgroep)
Lijst van Wegen, voor rekenmethode Wegverkeerslawaai - RMW-2012

Naam	V(MV(P4))	V(ZV(D))	V(ZV(A))	V(ZV(N))	V(ZV(P4))	Totaal aantal	%Int(D)	%Int(A)	%Int(N)
Erasmussin	--	50	50	50	--	6047,00	6,51	3,89	0,79
Erasmussin	--	50	50	50	--	6047,00	6,51	3,89	0,79
Erasmussin	--	50	50	50	--	6047,00	6,51	3,89	0,79
Erasmussin	--	50	50	50	--	5928,00	6,51	3,89	0,79
Erasmussin	--	50	50	50	--	6047,00	6,51	3,89	0,79

Model: Situatie 2029 - Arnhem
versie van Gebied - Gebied
Groep: (hoofdgroep)
Lijst van Wegen, voor rekenmethode Wegverkeerslawaai - RMW-2012

Naam	%Int(P4)	%MR(D)	%MR(A)	%MR(N)	%MR(P4)	%LV(D)	%LV(A)	%LV(N)	%LV(P4)	%MV(D)	%MV(A)	%MV(N)
Erasmussin	--	--	--	--	--	97,67	98,38	98,75	--	1,97	1,32	0,98
Erasmussin	--	--	--	--	--	97,67	98,38	98,75	--	1,97	1,32	0,98
Erasmussin	--	--	--	--	--	97,67	98,38	98,75	--	1,97	1,32	0,98
Erasmussin	--	--	--	--	--	97,67	98,38	98,75	--	1,97	1,32	0,98
Erasmussin	--	--	--	--	--	97,67	98,38	98,75	--	1,97	1,32	0,98

Model: Situatie 2029 - Arnhem
versie van Gebied - Gebied
Groep: (hoofdgroep)
Lijst van Wegen, voor rekenmethode Wegverkeerslawaai - RMW-2012

Naam	%MV(P4)	%ZV(D)	%ZV(A)	%ZV(N)	%ZV(P4)	MR(D)	MR(A)	MR(N)	MR(P4)	LV(D)	LV(A)
Erasmussin	--	0,35	0,30	0,27	--	--	--	--	--	384,49	231,42
Erasmussin	--	0,35	0,30	0,27	--	--	--	--	--	384,49	231,42
Erasmussin	--	0,35	0,30	0,27	--	--	--	--	--	384,49	231,42
Erasmussin	--	0,35	0,30	0,27	--	--	--	--	--	376,92	226,86
Erasmussin	--	0,35	0,30	0,27	--	--	--	--	--	384,49	231,42

Itemeigenschappen

Model: Situatie 2029 - Arnhem
versie van Gebied - Gebied
Groep: (hoofdgroep)
Lijst van Wegen, voor rekenmethode Wegverkeerslawaai - RMW-2012

Naam	LV(N)	LV(P4)	MV(D)	MV(A)	MV(N)	MV(P4)	ZV(D)	ZV(A)	ZV(N)	ZV(P4)
Erasmussin	47,17	--	7,76	3,11	0,47	--	1,38	0,71	0,13	--
Erasmussin	47,17	--	7,76	3,11	0,47	--	1,38	0,71	0,13	--
Erasmussin	47,17	--	7,76	3,11	0,47	--	1,38	0,71	0,13	--
Erasmussin	46,25	--	7,60	3,04	0,46	--	1,35	0,69	0,13	--
Erasmussin	47,17	--	7,76	3,11	0,47	--	1,38	0,71	0,13	--

Model: Situatie 2029 - Arnhem
versie van Gebied - Gebied
Groep: (hoofdgroep)
Lijst van Wegen, voor rekenmethode Wegverkeerslawaai - RMW-2012

Naam	LE (D) 63	LE (D) 125	LE (D) 250	LE (D) 500	LE (D) 1k	LE (D) 2k	LE (D) 4k	LE (D) 8k	LE (A) 63
Erasmussin	80,33	86,99	92,85	99,13	105,34	101,32	95,00	84,89	77,88
Erasmussin	80,33	86,99	92,85	99,13	105,34	101,32	95,00	84,89	77,88
Erasmussin	80,33	86,99	92,85	99,13	105,34	101,32	95,00	84,89	77,88
Erasmussin	80,24	86,90	92,77	99,04	105,26	101,24	94,91	84,80	77,80
Erasmussin	80,33	86,99	92,85	99,13	105,34	101,32	95,00	84,89	77,88

Model: Situatie 2029 - Arnhem
versie van Gebied - Gebied
Groep: (hoofdgroep)
Lijst van Wegen, voor rekenmethode Wegverkeerslawaai - RMW-2012

Naam	LE (A) 125	LE (A) 250	LE (A) 500	LE (A) 1k	LE (A) 2k	LE (A) 4k	LE (A) 8k	LE (N) 63	LE (N) 125
Erasmussin	84,40	90,00	96,76	103,06	99,00	92,67	82,36	70,84	77,28
Erasmussin	84,40	90,00	96,76	103,06	99,00	92,67	82,36	70,84	77,28
Erasmussin	84,40	90,00	96,76	103,06	99,00	92,67	82,36	70,84	77,28
Erasmussin	84,31	89,92	96,68	102,97	98,91	92,59	82,27	70,76	77,19
Erasmussin	84,40	90,00	96,76	103,06	99,00	92,67	82,36	70,84	77,28

Model: Situatie 2029 - Arnhem
versie van Gebied - Gebied
Groep: (hoofdgroep)
Lijst van Wegen, voor rekenmethode Wegverkeerslawaai - RMW-2012

Naam	LE (N) 250	LE (N) 500	LE (N) 1k	LE (N) 2k	LE (N) 4k	LE (N) 8k	LE (P4) 63	LE (P4) 125
Erasmussin	82,71	89,77	96,11	92,03	85,70	75,27	--	--
Erasmussin	82,71	89,77	96,11	92,03	85,70	75,27	--	--
Erasmussin	82,71	89,77	96,11	92,03	85,70	75,27	--	--
Erasmussin	82,63	89,68	96,02	91,94	85,62	75,18	--	--
Erasmussin	82,71	89,77	96,11	92,03	85,70	75,27	--	--

Model: Situatie 2029 - Arnhem
versie van Gebied - Gebied
Groep: (hoofdgroep)
Lijst van Wegen, voor rekenmethode Wegverkeerslawaai - RMW-2012

Naam	LE (P4) 250	LE (P4) 500	LE (P4) 1k	LE (P4) 2k	LE (P4) 4k	LE (P4) 8k
Erasmussin	--	--	--	--	--	--
Erasmussin	--	--	--	--	--	--
Erasmussin	--	--	--	--	--	--
Erasmussin	--	--	--	--	--	--
Erasmussin	--	--	--	--	--	--

Itemeigenschappen

Model: Situatie 2029 - Arnhem
versie van Gebied - Gebied
Groep: (hoofdgroep)
Lijst van Toetspunten, voor rekenmethode Wegverkeerslawaai - RMW-2012

Naam	Omschr.	Maaiveld	Hdef.	Hoogte A	Hoogte B	Hoogte C	Hoogte D	Hoogte E	Hoogte F
W3 ZW	Woning 3 zuidwestgevel	0,00	Relatief	1,50	4,50	--	--	--	--
W3 ZO	Woning 3 zuidoostgevel	0,00	Relatief	1,50	4,50	--	--	--	--
W3 NO	Woning 3 noordoostgevel	0,00	Relatief	1,50	4,50	--	--	--	--
W2 NO	Woning 2 noordoostgevel	0,00	Relatief	1,50	4,50	--	--	--	--
W2 ZO	Woning 2 zuidoostgevel	0,00	Relatief	1,50	4,50	--	--	--	--
W1 ZO	Woning 1 zuidoostgevel	0,00	Relatief	1,50	4,50	--	--	--	--
W1 NO	Woning 1 noordoostgevel	0,00	Relatief	1,50	4,50	--	--	--	--
W1 ZW	Woning 1 zuidwestgevel	0,00	Relatief	1,50	4,50	--	--	--	--
W2 ZW	Woning 2 zuidwestgevel	0,00	Relatief	1,50	4,50	--	--	--	--

Model: Situatie 2029 - Arnhem
versie van Gebied - Gebied
Groep: (hoofdgroep)
Lijst van Toetspunten, voor rekenmethode Wegverkeerslawaai - RMW-2012

Naam	Gevel
W3 ZW	Ja
W3 ZO	Ja
W3 NO	Ja
W2 NO	Ja
W2 ZO	Ja
W1 ZO	Ja
W1 NO	Ja
W1 ZW	Ja
W2 ZW	Ja

Model: Situatie 2029 - Arnhem
versie van Gebied - Gebied
Groep: (hoofdgroep)
Lijst van Bodemgebieden, voor rekenmethode Wegverkeerslawaai - RMW-2012

Naam	Omschr.	Bf
Z1	Zacht	1,00
Z2	Zacht	1,00

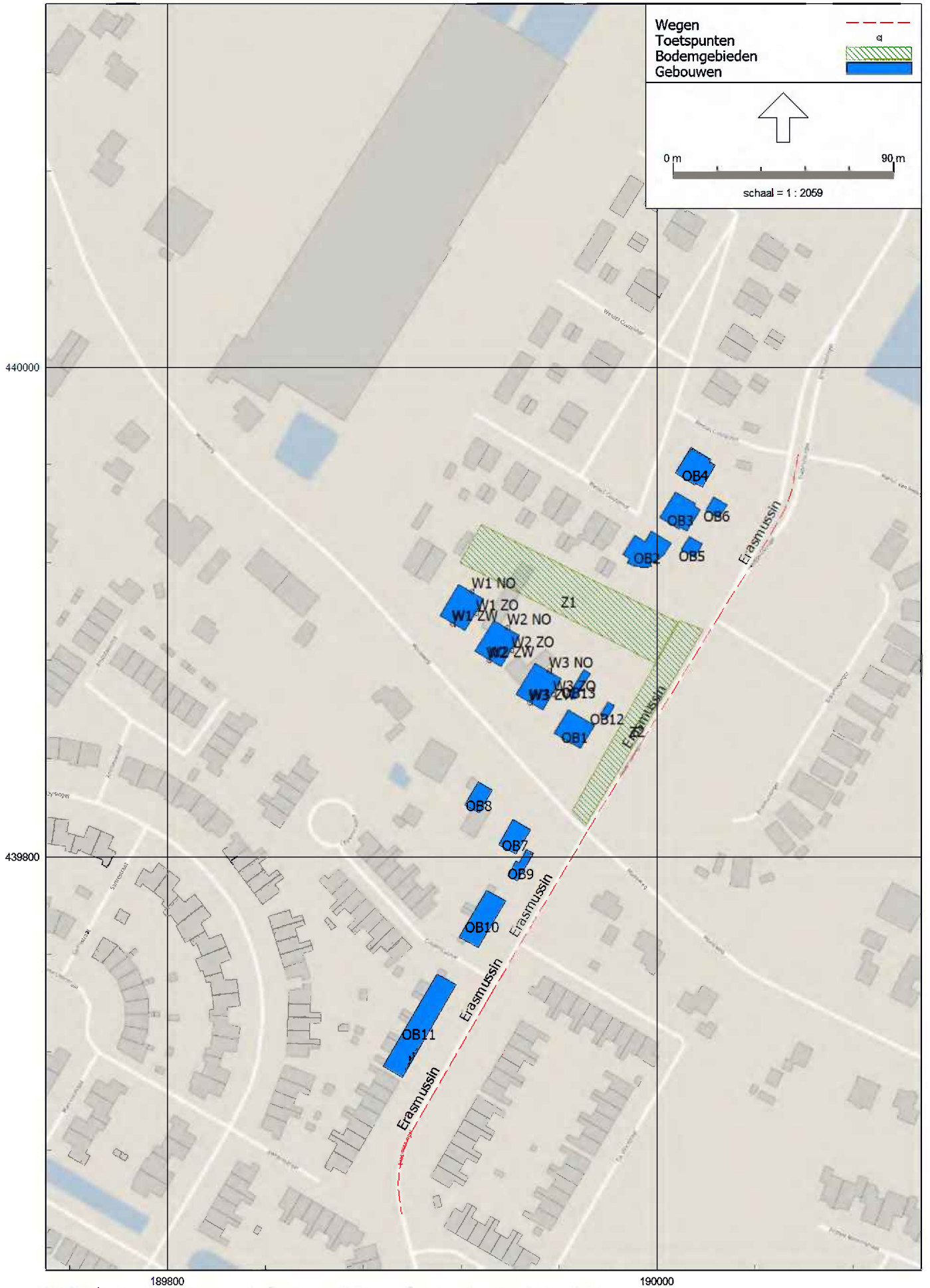
Model: Situatie 2029 - Arnhem
versie van Gebied - Gebied
Groep: (hoofdgroep)
Lijst van Gebouwen, voor rekenmethode Wegverkeerslawaai - RMW-2012

Naam	Omschr.	Hoogte	Maaiveld	Hdef.	Functie	Gebouwtype	BAG-id	Gemeente	Jaar	AHN-jaar
W1	Woning 1	9,00	0,00	Relatief					0	0
W2	Woning 2	9,00	0,00	Relatief					0	0
W3	Woning 3	9,00	0,00	Relatief					0	0
OB1	Omliggende bebouwing	9,00	0,00	Relatief					0	0
OB2	Omliggende bebouwing	9,00	0,00	Relatief					0	0
OB3	Omliggende bebouwing	9,00	0,00	Relatief					0	0
OB4	Omliggende bebouwing	9,00	0,00	Relatief					0	0
OB5	Omliggende bebouwing	3,00	0,00	Relatief					0	0
OB6	Omliggende bebouwing	3,00	0,00	Relatief					0	0
OB7	Omliggende bebouwing	9,00	0,00	Relatief					0	0
OB8	Omliggende bebouwing	10,00	0,00	Relatief					0	0
OB9	Omliggende bebouwing	3,00	0,00	Relatief					0	0
OB10	Omliggende bebouwing	6,00	0,00	Relatief					0	0
OB11	Omliggende bebouwing	6,00	0,00	Relatief					0	0
OB12	Omliggende bebouwing	3,00	0,00	Relatief					0	0
OB13	Omliggende bebouwing	3,00	0,00	Relatief					0	0

Model: Situatie 2029 - Arnhem
versie van Gebied - Gebied
Groep: (hoofdgroep)
Lijst van Gebouwen, voor rekenmethode Wegverkeerslawaai - RMW-2012

Naam	Trust	Cp	Zwevend	Refl. 63	Refl. 125	Refl. 250	Refl. 500	Refl. 1k	Refl. 2k	Refl. 4k	Refl. 8k
W1	0	0 dB	False	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
W2	0	0 dB	False	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
W3	0	0 dB	False	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
OB1	0	0 dB	False	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
OB2	0	0 dB	False	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
OB3	0	0 dB	False	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
OB4	0	0 dB	False	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
OB5	0	0 dB	False	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
OB6	0	0 dB	False	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
OB7	0	0 dB	False	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
OB8	0	0 dB	False	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
OB9	0	0 dB	False	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
OB10	0	0 dB	False	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
OB11	0	0 dB	False	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
OB12	0	0 dB	False	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
OB13	0	0 dB	False	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80

Bijlage 2 Rekenmodel

Wegen
Toetspunten
Bodemgebieden
Gebouwen
0 m
90 m
schaal = 1 : 2059
440000
439800
189800
190000
OB4
OB3
OB6
OB2
OB5
W1 NO
W1 ZO
W1 ZW
W2 NO
W2 ZO
W2 ZW
W3 NO
W3 ZO
W3 ZW
Z1
OB13
OB12
OB1
OB8
OB7
OB9
OB10
OB11
Erasmussin

Wegen
Toetspunten
Bodemgebieden
Gebouwen
0 m
30 m
schaal = 1 : 701
Wessel Couzijnhof
Wessel Couzijnhof
Wessel Couzijnhof
439950
439900
439850
OB2
W1 NO
W1
W1 ZO
W1 ZW
Z1
W2 NO
W2
W2 ZO
W2 ZW
W3 NO
W3
W3 ZO
W3 ZW
OB13
OB12
OB1
Z2
Erasmussingel
Molenweg
Molenweg
OB8
189900
189950
190000

Bijlage 3 Resultatentabellen

Rapport: Resultatentabel
Model: Situatie 2029 - Arnhem
LAeq totaalresultaten voor toetspunten
Groep: Arnhem_lager dan 70km/h
Groepsreductie: Ja

Naam Toetspunt	Omschrijving	X	Y	Hoogte	Dag	Avond	Nacht	Lden
W1 NO_A	Woning 1 noordoostgevel	189924,27	439908,21	1,50	37,4	35,1	28,1	38,2
W1 NO_B	Woning 1 noordoostgevel	189924,27	439908,21	4,50	38,7	36,3	29,4	39,4
W1 ZO_A	Woning 1 zuidoostgevel	189926,09	439899,31	1,50	38,1	35,7	28,8	38,9
W1 ZO_B	Woning 1 zuidoostgevel	189926,09	439899,31	4,50	39,2	36,9	29,9	40,0
W1 ZW_A	Woning 1 zuidwestgevel	189916,47	439894,90	1,50	37,9	35,5	28,6	38,7
W1 ZW_B	Woning 1 zuidwestgevel	189916,47	439894,90	4,50	38,5	36,2	29,2	39,3
W2 NO_A	Woning 2 noordoostgevel	189938,89	439893,38	1,50	41,2	38,9	31,9	42,0
W2 NO_B	Woning 2 noordoostgevel	189938,89	439893,38	4,50	42,7	40,4	33,4	43,5
W2 ZO_A	Woning 2 zuidoostgevel	189940,66	439884,27	1,50	41,0	38,6	31,7	41,7
W2 ZO_B	Woning 2 zuidoostgevel	189940,66	439884,27	4,50	43,1	40,7	33,8	43,8
W2 ZW_A	Woning 2 zuidwestgevel	189931,34	439879,99	1,50	39,5	37,2	30,2	40,3
W2 ZW_B	Woning 2 zuidwestgevel	189931,34	439879,99	4,50	40,7	38,4	31,4	41,5
W3 NO_A	Woning 3 noordoostgevel	189956,05	439875,68	1,50	42,0	39,6	32,7	42,8
W3 NO_B	Woning 3 noordoostgevel	189956,05	439875,68	4,50	45,3	43,0	36,0	46,1
W3 ZO_A	Woning 3 zuidoostgevel	189957,51	439866,24	1,50	43,7	41,4	34,4	44,5
W3 ZO_B	Woning 3 zuidoostgevel	189957,51	439866,24	4,50	47,4	45,1	38,1	48,2
W3 ZW_A	Woning 3 zuidwestgevel	189947,93	439862,72	1,50	43,1	40,8	33,9	43,9
W3 ZW_B	Woning 3 zuidwestgevel	189947,93	439862,72	4,50	44,8	42,5	35,5	45,6

Alle getoonde dB-waarden zijn A-gewogen

datum 31-5-2021
dossiercode 20210531-9-26634

Samenvatting
In deze paragraaf worden puntgewijs de resultaten van de toetsing samengevat.

Tekenen:
Heeft u een toetslaag geraakt?
nee

In welke gemeente ligt uw plangebied?
Arnhem

Vragen:
Gaat het plan uitsluitend over functiewijziging van bestaande bebouwing zonder fysieke aanpassingen van de bebouwing en de ruimte?
nee

Gaat het ruimtelijk plan over activiteiten anders dan woningen, bedrijven of kleinschalige infrastructuur?
nee

Is uw totale plangebied groter dan 3500 m² ?
ja

Verwacht u een toename van verharding in het plan groter dan 500 m² in stedelijk gebied of 1500 m² in landelijk gebied?
ja

Afbeeldingen geraakte toetslagen

Afbeeldingen geraakte signaleringskaarten

datum 31-5-2021
dossiercode 20210531-9-26634

Projectomschrijving
Het gaat om de sloop van een oude boerderij met bijgebouwen. In plaats hiervan komen drie vrijstaande woningen.

Algemene projectgegevens

Plannaam: Mooieweg 23
Adres: Mooieweg 23, Arnhem
Gemeente: Arnhem
Het plan is ingediend door: Bart Lagerberg Gemeente Arnhem
Oppervlakte plangebied: 3676

Geachte lezer,

U heeft het waterschap geïnformeerd over het plan *Mooieweg 23*aan de Mooieweg 23 in Arnhem via de website www.dewatertoets.nl. Uit de toets blijkt dat u de gangbare watertoetsprocedure moet volgen. Dit betekent dat er nader overleg plaats moet vinden met Waterschap Rivierenland. Het waterschap wil vroegtijdig met u meedenken, u informeren en u adviseren over de waterhuishoudkundige aspecten van uw plan [Het gaat om de sloop van een oude boerderij met bijgebouwen. In plaats hiervan komen drie vrijstaande woningen.]. Het waterschap beoordeelt of het waterbelang voldoende gewaarborgd is. Deze uitgangspuntennotitie is onderdeel van de watertoetsprocedure.

Deze uitgangspuntennotitie vormt de start voor uw overleg met het waterschap. De notitie is automatisch opgesteld op basis van uw antwoorden en uw ingetekende plangebied. Waterschap Rivierenland geeft in deze uitgangspuntennotitie aan welke wateraspecten van belang zijn voor uw ruimtelijke plan. De gemeente draagt ook zorg voor aspecten van de waterhuishouding. Daarom is het belangrijk om uw plan ook met hen af te stemmen.

U kunt contact opnemen met uw accountmanager van Waterschap Rivierenland voor overleg. De contactinformatie vindt u aan het einde van deze uitgangspuntennotitie.

Beleid Waterschap Rivierenland
Het waterbeheerprogramma is bepalend voor het beleid van Waterschap Rivierenland en wordt iedere zes jaar geactualiseerd. Het plan omvat alle watertaken van het waterschap op gebied van waterveiligheid, afvalwaterzuivering, schoon en voldoende water. Daarnaast beschikt het waterschap over een verordening: de Keur. In de Keur staan regels voor de bescherming van onder andere waterkeringen, watergangen en bijhorende kunstwerken. In de Alblasserwaard en de Vijfheerenlanden beheert het waterschap ook wegen buiten de bebouwde kom (geen Rijks- of provinciale wegen). Hier is de Keur ook op van toepassing. De werkzaamheden in of nabij de watergangen, waterkeringen en wegen in beheer bij het waterschap worden getoetst aan de regels in de Keur. Voor het uitvoeren van werkzaamheden kan een watervergunning nodig zijn.

Klimaatadaptatie
Water en ruimtelijke ordening zijn onlosmakelijk met elkaar verbonden, zeker in ons veranderende klimaat. Extreme buien worden steeds vaker afgewisseld met perioden van droogte. We blijven ernaar streven om voldoende water van voldoende kwaliteit beschikbaar te hebben. Het waterschap heeft samen met de gemeenten de taak om te zorgen voor een klimaatbestendige inrichting van onze leefomgeving. Dit kunnen we niet alleen. U kunt een bijdrage leveren door uw plan zo klimaatbestendig mogelijk in te richten. Denk bijvoorbeeld aan groene daken of natuurvriendelijke oevers. De kwaliteit van de leefomgeving of de biodiversiteit kan zo worden vergroot. Op de website (https://nl.urbangreenbluegrids.com/bouwadaptief/) kunt u zich laten inspireren door klimaatadaptatieve projecten en vindt u een overzicht van mogelijke maatregelen.

Waterveiligheid
Om ons te beschermen tegen hoogwater beheert en onderhoudt het waterschap de waterkeringen (zoals bijvoorbeeld dijken) in ons rivierengebied. Nieuwe plannen mogen onze waterveiligheid niet in gevaar brengen. Daarom staan in de Keur beperkingen voor bouwen en andere activiteiten op en langs waterkeringen. Er ligt geen waterstaatswerk of beschermingszone in uw plangebied. De regels uit de Keur over activiteiten op en langs waterkeringen zijn voor u niet van toepassing.

Grondwater (algemeen)

Waterschap Rivierenland is verantwoordelijk voor het waterpeil in sloten en vaarten. Dit peil heeft indirect effect op het grondwaterpeil. Gemeenten moeten overlast door te veel of te weinig grondwater beperken. Particulieren zijn verantwoordelijk voor het grondwater op hun perceel.

Drooglegging
Drooglegging is de maat waarop het maaiveld, het straatniveau of het bouwpeil boven het oppervlaktewaterpeil ligt. We adviseren voor het maaiveld een drooglegging van 0,70 meter, voor het straatpeil een drooglegging van 1,00 meter en voor het bouwpeil een drooglegging van 1,30 meter. Zo voorkomt u overlast door grondwater. We adviseren om onderzoek te doen in gebieden waar overlast door grondwater bekend is of waar hoge grondwaterstanden voorkomen. U kunt maatregelen nemen om overlast te voorkomen. Voorbeelden van maatregelen zijn het ophogen van het maaiveld of bouwen zonder kruipruimte.

Infiltreren
Het is wenselijk dat uw plan grondwaterneutraal is. Dit kan door hemelwater te infiltreren. U houdt zo water vast voor drogere perioden. Dit kan alleen in gebieden waar de grondwaterstanden en de bodemopbouw dat toelaten. Het zijn de hogere gronden met een goede doorlatendheid. Onze accountmanager kan u hierover adviseren. Met een infiltratieonderzoek kunt u (laten) onderzoeken of en op welke wijze infiltratie kan plaatsvinden.

Watercompensatie
Aanleg van nieuw verhard oppervlak leidt tot versnelde afvoer van hemelwater naar watergangen. Om te voorkomen dat hierdoor wateroverlast ontstaat, kan aanleg van extra waterberging noodzakelijk zijn. Zo wordt het verlies van berging in de bodem gecompenseerd.

Eenmalige vrijstelling

Binnen uw plan neemt de verharding toe. U zult moeten compenseren voor het verlies aan waterberging. Het is mogelijk dat u voor een eenmalige vrijstelling van de compensatieplicht in aanmerking komt. De eenmalige vrijstelling geldt bij een toename in verharding van minder dan 500 m² in stedelijk gebied en minder dan 1500 m² in landelijk gebied. Zo voorkomen we dat individuele bewoners moeten compenseren voor voorzieningen zoals serres, tuinschuurtjes, etc. Op sommige locaties is het onwenselijk om de vrijstelling in te zetten, omdat bijvoorbeeld de waterhuishoudkundige situatie dan zou verslechteren. Compenserende waterberging is dan wel nodig. Bespreek dit met de betreffende accountmanager van het waterschap.

Is de toename in verharding groter dan 500 m² in stedelijk gebied of groter dan 1500 m² in landelijk gebied dan is het mogelijk dat de vrijgestelde oppervlaktes in mindering worden gebracht. Neemt in uw plan de verharding bijvoorbeeld toe met 600 m² in stedelijk gebied, dan hoeft u met de vrijstelling maar voor 100 m² te compenseren. We gaan ervan uit dat gemeenten en organisaties deze vrijstelling op een eerder moment binnen ons beheergebied hebben ingezet. Zij hebben hier dan geen recht meer op hebben. U kunt contact opnemen met de afdeling vergunningen (vergunningen@wsrl.nl) van het waterschap om deze vrijstelling aan te vragen.

U moet compenserende maatregelen nemen als u niet in aanmerking komt voor de vrijstelling of als u de vrijgestelde oppervlaktes overschrijdt. U zult daarover nadere afspraken moeten maken. Bespreek dit met uw accountmanager van het waterschap.

Berekenen benodigde watercompensatie

De benodigde ruimte voor waterberging wordt berekend op basis van de toename van verhard oppervlak, maatgevende regenbuien en de maximaal toelaatbare peilstijging in de watergangen. De vuistregel is dat er 436m³ waterberging nodig is per hectare nieuw verhard oppervlak. De maximaal toelaatbare peilstijging bedraagt 0,20 meter in het gebied Alblasserwaard en Vijfheerenlanden. In de rest van het beheergebied van Waterschap Rivierenland geldt een maximaal toelaatbare peilstijging van 0,30 meter. Dit geldt voor plannen met een toename van verhard oppervlak tot 5.000 m². De vuistregel geldt alleen bij waterberging in open water en als er geen sprake is van complicerende zaken (bijvoorbeeld kwel).

In stedelijk gebied kan waterberging ook worden gerealiseerd via een waterbergingsbank (indien beschikbaar). Plannen met een toename van het verhard oppervlak in stedelijk gebied tot 1500 m²komen hiervoor in aanmerking.

Voor plannen met meer dan 5000m² extra verharding wordt een aparte berekening gevraagd. Dit geldt ook voor plannen die waterhuishoudkundig complex zijn. Hierbij worden de volgende berekeningsuitgangspunten gehanteerd:

- De maatgevende afvoer door de watergangen is 1,5 l/s/u. Dit is ook de afvoer die de watergangen in het landelijk gebied nog net aankunnen.
- Bij een regenbui die eenmaal per 100 jaar kan voorkomen met 10% opslag vanwege de klimaatverandering (T=100+10%) mag er geen inundatie optreden.
- Bij een regenbui die eenmaal per 10 jaar optreedt met 10% opslag vanwege klimaatverandering (T=10+10%) moet er voor het straatpeil nog een drooglegging van 1,00 m zijn ten opzichte van zomerpeil.

Voorkeursvolgorde aanleg watercompensatie

Bij de keuze van het soort bergingsvoorziening hanteert het waterschap de voorkeursvolgorde vasthouden-bergen-afvoeren:

- Hergebruik en/of vasthouden

Hierbij wordt het hemelwater binnen het plangebied verzameld en komt niet (direct) in het oppervlaktewater terecht. Dit kan bijvoorbeeld met groene polderdaken en wadi s. Het ontwerp-, beheer- en onderhoudsaspect spelen een belangrijke rol bij deze voorzieningen. De initiatiefnemer dient aantoonbaar te maken dat de gerealiseerde berging kan blijven functioneren.

Op hoge zandgronden met een lage grondwaterstand heeft infiltratie onze voorkeur. De gemiddelde hoogste grondwaterstand (GHG) komt niet hoger dan 50 cm onder het maaiveld. U kunt de attentiekaart infiltratie met daarop kansrijke gebieden voor infiltratie bij onze accountmanager opvragen. Buiten deze gebieden is infiltratie ook mogelijk, zolang de gemiddelde hoogste grondwaterstand niet hoger komt dan 50 cm onder maaiveld. In kwelgevoelige gebieden hanteren we de gemiddeld hoogste stijghoogte, omdat het grondwater in de winter (als de rivierstanden hoog zijn) hoger onder het maaiveld komt. De gemiddeld hoogste stijghoogte mag niet hoger komen dan 50 cm onder maaiveld. Infiltratie vindt bij voorkeur plaats in de openbare ruimte (openbaar groen, bermen, etc.). In overleg met de accountmanager kan hiervan worden afgeweken.

- Bergen

Onder bergen verstaan we de opvang van hemelwater in het oppervlaktewater. Het hemelwater van het plangebied wordt opgevangen in het oppervlaktewater. Hier heeft het graven van nieuw oppervlaktewater de voorkeur boven het vergroten van bestaand water. Bij gebruik van bestaand water gaat de voorkeur uit naar watergangen die niet door Waterschap Rivierenland worden onderhouden. In het algemeen geldt dat compensatie in B-watergangen de voorkeur heeft boven compensatie in A-watergangen. Als de aanvrager kan aantonen dat compensatie in een B- of A-water redelijkerwijs niet mogelijk is, kan het waterschap ook compensatie in bestaande of nieuwe C-wateren toelaten.

Bij aanleg of aanpassing van watergangen is het van belang rekening te houden met de bereikbaarheid voor onderhoud, in- en uitlaatplaatsen voor maaiboten en opslagmogelijkheden voor slootvuil en kroos. Om water van voldoende waterkwaliteit te houden (of krijgen), is ook het zelfreinigend vermogen van het watersysteem van belang. Dit wordt bevorderd door rekening te houden met voldoende waterdiepte (streven is 1 meter of juist droogvallend) en voldoende oevervegetatie (taludschuinte minimaal 1:2 of flauwer). Hierbij wordt hemelwater afgevoerd via de riolering.

- Afvoeren

Hierbij wordt hemelwater afgevoerd via de riolering.

Watergangen
Werkzaamheden in de watergang hebben invloed op de water aan- en afvoer, de waterberging of het onderhoud. Voor deze werkzaamheden geldt een vergunning- of meldplicht. A- en B-watergangen hebben een beschermingszone. De beschermingszone is in de legger opgenomen. De beschermingszone van een watergang is een obstakelvrije strook. Met deze zone wordt handmatig en/of machinaal onderhoud van de watergang vanaf de kant mogelijk gemaakt en wordt het talud beschermd. Bij A-watergangen is de beschermingszone minimaal 4 meter breed, gemeten uit de insteek. In de Alblasserwaard en Vijfheerenlanden en in het Land van Heusden en Altena is de beschermingszone minimaal 5 meter breed, gemeten uit de insteek. Bij B-watergangen is de beschermingszone minimaal 1 meter breed. C-watergangen hebben geen beschermingszone.

Binnen het plangebied ligt geen A-watergang. Binnen het plangebied ligt geen beschermingszone van een A-watergang. Binnen het plangebied ligt geen B-watergang of een beschermingszone van een B-watergang.
Binnen het plangebied ligt geen C-watergang.

Waterkwaliteit (algemeen)
Hieronder volgt een aantal algemene aandachtspunten die gelden voor verschillende ruimtelijke ontwikkelingen:

- Gebruik geen uitlogende materialen zoals zink of koper. Zo komen deze materialen niet in de sloot terecht. Gebruikt u wel uitlogende materialen, dan mag het dakwater niet rechtstreeks op de sloten worden geloosd.
- Bladeren van bladverliezende bomen langs het water komen vaak in het water terecht. Dit kan de waterkwaliteit negatief beïnvloeden. U kunt de hoeveelheid bladafval in de watergang beperken door rekening te houden met de plaatsing van bomen.
- Neem de ecologische waarde mee in het ontwerp van een watergang, wadi, etc. Door aandacht te hebben voor de ecologische waarde, vergroot u deze zonder al te veel moeite.

Riolering en zuiveringswerken
Het rioolstelsel valt onder de verantwoordelijkheid van de gemeente. U kunt met uw gemeente contact op nemen voor het aansluiten van (nieuwe) woningen en bedrijven. Bij de herstructurering van bestaande woonwijken of herbouw van woningen is er de mogelijkheid om het rioolsysteem zodanig aan te passen dat hemelwater wordt afgekoppeld. Het uitgangspunt is dat hemelwater gescheiden wordt afgevoerd. Het waterschap gaat bij nieuwbouw van woningen uit van een (duurzaam) gescheiden rioleringsstelsel. Hemelwater van terreinverhardingen stroomt bij voorkeur niet direct af op het oppervlaktewater. Het stroomt eerst door een berm, wadi of bodempassage om het water te filteren. Bij bedrijventerreinen wordt ernaar gestreefd om het hemelwater gescheiden van vuil water af te voeren. In het algemeen wordt gestreefd naar een verbeterd gescheiden rioleringsstelsel.

In het plangebied ligt geen rioolwaterpersleiding van het waterschap.

Vervolgtraject
Het is van belang om de accountmanager van het waterschap te betrekken bij het plan en rekening te houden met de in dit document aangegeven uitgangspunten en adviezen. Wij verzoeken u ons te informeren over de wijze waarop het plan verder zal worden voorbereid.

Accountmanager Arnhem
Frank Jongbloed
telefoon: 0344-649324
e-mailadres: f.jongbloed@wsrl.nl

© Digitale Watertoets - www.dewatertoets.nl Dit document is gegenereerd via de website http://www.dewatertoets.nl//op basis van door u ingevulde gegevens. U bent akkoord gegaan met de door u ingevulde gegevens. Dit digitale advies heeft een geldigheid van 2 jaar.

Verkennend Bodemonderzoek

Project:	2021-012
Locatie:	Mooieweg 23 te Arnhem
Opdrachtgever:	BJZ.nu Twentepoort Oost 16a 7609 RG Almelo
Datum:	22 april 2021

Verkennend Bodemonderzoek

Mooieweg 23 te Arnhem

Opdrachtgever:	BJZ.nu Twentepoort Oost 16a 7609 RG Almelo
Adviesbureau:	Terra Agribusiness BV Eerste Stegge 54 7631 AE Ootmarsum
Status:	Definitief
Versie:	2
Datum versie:	22 april 2021
Projectnummer:	2021-012

Auteur:	Niek Hesselink*	Paraaf:
Kwaliteitscontrole:	Remco Woertman*	Paraaf:
Veldwerkers:	Joost Stevelink, Remco Woertman*	

*De vermelde personen zijn akkoord met de openbaring van zijn of haar persoonsgegevens in het kader van de AVD-privacy wetgeving.

Inhoudsopgave

Pagina

1 Inleiding 4

2 Vooronderzoek 5

2.1 Locatie gegevens 5
2.2 Algemene informatie locatie 5
2.3 Directe omgeving locatie 5
2.4 Eerder uitgevoerd bodemonderzoek 6
2.5 Regionale bodemopbouw en geohydrologie 6
2.6 Vooronderzoek PFAS 7
2.7 Vooronderzoek 5707 Asbest 7
2.8 Visuele inspectie bodemoppervlak op asbest 7

3 Onderzoeksprogramma 8

3.1 Hypothesestelling 8
3.2 Onderzoeksopzet 8
3.3 Analysestrategie 9

4 Onderzoeksresultaten 10

4.1 Bodemopbouw en zintuiglijke waarnemingen 10
4.2 Analyseresultaten 11
4.3 Toetsing van de hypothese 12
4.4 Toetsing aan de noodzaak tot vervolgonderzoek 12

5 Samenvatting en conclusie 13

BIJLAGE I: Situering van de locatie
BIJLAGE II: Situering van de locatie (schaal 1: 1000)
BIJLAGE III: Overzichtstekening boorpunten
BIJLAGE IV: Boorstaten
BIJLAGE V: Analysecertificaten en Overschrijdingstabellen
BIJLAGE VI: Foto's

1 Inleiding

In opdracht van BJZ.nu heeft Terra Agribusiness BV een verkennend bodemonderzoek uitgevoerd op de locatie Mooieweg 23 te Arnhem. De regionale ligging van de locatie is weergegeven in bijlage I. In onderhavig onderzoek is het verkennend bodemonderzoek uitgebreid met een asbest in grondonderzoek.

Aanleiding van het onderzoek is ten behoeve van de voorgenomen bouwactiviteiten.

Doel van het onderzoek is het door middel van een steekproef conform het soort bodemonderzoek, nagaan van de huidige kwaliteit van de grond op de locatie. Het onderzoek is niet bedoeld om de exacte aard en omvang van een eventuele verontreiniging aan te geven.

Het verkennend onderzoek is uitgevoerd conform de richtlijnen:

- NEN 5725 Bodem - Landbodem - Strategie voor het uitvoeren van vooronderzoek bij verkennend en nader onderzoek (NEN5725:2017);
- NEN 5740 Bodem - Landbodem - strategie voor het uitvoeren van verkennend bodemonderzoek - Onderzoek naar de milieuhygiënische kwaliteit van bodem en grond (NEN5740:2009+A1:2016);
- NEN 5707 Bodem – Inspectie, monsterneming en analyse van asbest in bodem. (NEN 5707+C2:2017)
- NEN 5897 Inspectie en monsterneming van asbest in bouw- en sloopafval en recyclinggranulaat (NEN5897+C2:2017)
- VKB Protocol 2001 “Plaatsen van handboringen en peilbuizen, maken van boorbeschrijvingen, nemen van grondmonsters en waterpassen”
- VKB Protocol 2002 “Het nemen van grondwatermonsters”
- VKB Protocol 2018 “Locatie inspectie en monsterneming van asbest in bodem"

Normec
kwaliteitswaarborg bodembeheer SIKB
BRL SIKB 2000

Het procescertificaat van Terra Agribusiness Bodem & Milieutechniek en het hierbij behorende keurmerk (BRL SIKB 2000) zijn van toepassing op de activiteiten inzake het milieukundig veldwerk, inclusief de daarbij behorende veldwerkregistratie, en de overdracht van de monsters aan een erkend laboratorium.

Om de onafhankelijkheid van het onderzoek te waarborgen, verklaart Terra Agribusiness Bodem & Milieutechniek op geen enkele wijze gelieerd te zijn aan de te onderzoeken projectlocatie, zowel in juridische, financiële of personele sfeer.

De opbouw van dit rapport wordt als volgt weergegeven:

- vooronderzoek naar historie en bodemgesteldheid;
- opstellen van een hypothese;
- opstellen van een onderzoeksstrategie;
- resultaten van het veld- en laboratoriumonderzoek;
- conclusies, aanbevelingen en samenvatting.

In geval van klachten kan de opdrachtgever zich wenden tot Terra-Agribusiness BV en zo nodig tot de certificerende-instelling (Normec).

2 Vooronderzoek

Conform het onderzoeksprotocol NEN 5725 is ten behoeve van de onderzoeksstrategie op de locatie een vooronderzoek uitgevoerd. De onderstaande informatie is afkomstig uit:

Tabel 1 Bronnen vooronderzoek

Bron	Omschrijving
www.ahn.nl	*AHN (Algemeen Hoogtebestand Nederland)*
www.bodemloket.nl	*Bodemloket van Nederland*
www.topotijdreis.nl	*Historische kaarten*
www.dinoloket.nl	*Ondergrond gegevens van Nederland*
BAG viewer	*Basisregistraties Adressen en Gebouwen (BAG)*
Gemeente Staphorst	*Historische informatie van de locatie*
Bodematlas Provincie Overijssel	*Bodem gerelateerde informatie van de Provincie Overijssel*
Informatie Opdrachtgever	*BJZ.nu*
Inspectie onderzoekslocatie	*Visueel inspectie van de locatie*

2.1 Locatie gegevens

Gegevens over de locatie zijn weergegeven in onderstaande tabel

Tabel 2 Locatiegegevens

Adres onderzoekslocatie	*Mooieweg 23 te Arnhem*
Kadastrale gemeente	*Arnhem*
Sectie	*AE*
Percelen	*3779*
Oppervlakte van de onderzoekslocatie	*<5000 m^2*
Eigenaar / gebruiker	-
Korte beschrijving van de onderzoekslocatie	*De onderzoekslocatie bestaat uit een woning met schuur en tuin*
Bebouwing	*Op de onderzoekslocatie staat een woning en een schuur*
Verharding	*De onderzoekslocatie is deels verhard met half-verharding en klinkers*

2.2 Algemene informatie locatie

De onderzoekslocatie bevindt zich aan de Mooieweg in de stad Arnhem. Op de onderzoekslocatie staat een woning met schuur. De opdrachtgever is voornemens drie nieuwe woningen te realiseren.

Op historische kaarten is vanaf 1966 bebouwing op de locatie te zien. Voor de bebouwing heeft de locatie vermoedelijk uit landbouwgrond bestaan. Volgens het BAG-register is de huidige woning gebouwd in 1961. De schuur is volgens het register eveneens gebouwd in 1961.

De locatie is in het verleden (deels) in gebruik geweest als boomgaard.

Er is verder geen bodemrelevante informatie van de onderzoekslocatie bekend bij de geraadpleegde bronnen.

2.3 Directe omgeving locatie

De onderzoekslocatie bevindt zich in een woonwijk van Arnhem. De omgeving bestaat voornamelijk uit woonhuizen en enkele bedrijven. De omgeving wordt op historische kaarten aangeduid als "Rijkerswoerd".

Rondom de huidige onderzoekslocatie zijn twee bodemonderzoeken uitgevoerd. In 1996 is door Chemielinco een verkennend bodemonderzoek uitgevoerd (projectnummer: 96699, d.d. 10-10-96). Aanleiding van dit onderzoek vormde de voorgenomen aankoop. In dit onderzoek zijn enkel lichte verhogingen aangetroffen, waaronder DDT. Dit is mogelijk veroorzaakt door het gebruik van bestrijdingsmiddelen.

In 2003 is door De Straat een verkennend bodemonderzoek op dezelfde locatie (projectnummer: 38.10.7291.94, d.d. 13-01-2003). Aanleiding van dit onderzoek vormde de voorgenomen bestemmingswijziging. In dit onderzoek zijn enkel lichte verhogingen aangetroffen.

In 1993 zijn op enkele percelen aan de Mooieweg te Arnhem een verkennend bodemonderzoek uitgevoerd (projectnummer: 6100.069, d.d. 19-05-1993). Aanleiding van dit onderzoek vormde de voorgenomen eigendomsoverdracht. In dit onderzoek zijn lichte verhogingen aangetroffen, alsmede enkele matige verhogingen PAK.

Er is verder geen bodemrelevante informatie van de directe omgeving van de onderzoekslocatie bekend welke mogelijk invloed heeft gehad op de bodemkwaliteit ter plaatse van onderzoekslocatie.

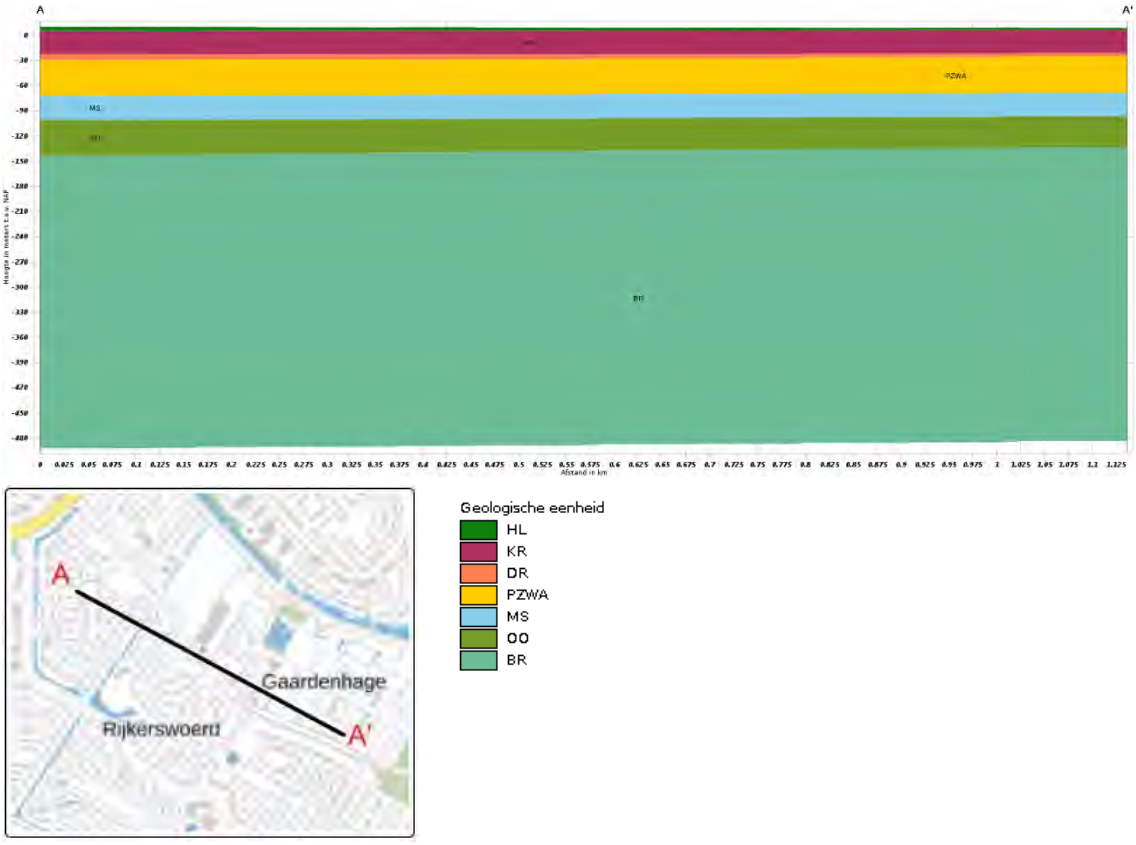
2.4 Eerder uitgevoerd bodemonderzoek

Voor zover bekend zijn er in het verleden op de locatie geen bodemonderzoeken uitgevoerd.

2.5 Regionale bodemopbouw en geohydrologie

De regionale geohydrologische bodemopbouw is weergegeven in onderstaande figuur.

Figuur 1 Geologisch opbouw landelijk model DGM v2.2

De boorlocatie bevindt zich circa 9,5 meter boven NAP. De regionale grondwaterstroming is noordwestelijk.

2.6 Vooronderzoek PFAS

PFAS komt op verschillende manieren in het grond- en grondwatersysteem in Nederland terecht. Bij lokaal gebruik en calamiteiten leidt dit tot het 'klassieke' bron-grondwaterpluim beeld.

Het meest verdacht voor PFAS in het milieu zijn die locaties waar PFAS worden geproduceerd. Ook brandweer-oefen-plaatsen waar met grote regelmaat brandblusschuim is toegepast, zijn verdacht. Er zijn echter ook vele andere toepassingen van PFAS die kunnen leiden tot een grond- of grondwaterverontreiniging.

In het handelingskader van het Expertisecentrum PFAS zijn alle bedrijfsactiviteiten en toepassingen beschreven waar PFAS wordt gebruikt en de kans dat daarbij PFAS in het milieu vrijkomt.

Uit historisch onderzoek van onderhavig onderzoekslocatie blijkt dat geen van de beschreven toepassingen uit het handelingskader plaats heeft gevonden op of nabij de onderzoekslocatie.

Op basis van de verkregen informatie kan gesteld worden dat de onderzoekslocatie als onverdacht gedefinieerd kan worden met betrekking tot PFAS in de bodem.

2.7 Vooronderzoek 5707 Asbest

Uit de verkregen historische informatie blijkt dat vanaf circa 1961 bebouwing op de locatie aanwezig is. Het is aannemelijk dat er tijdens (ver)bouwwerkzaamheden asbest in verwerkt is. Het is echter niet aannemelijk dat er asbest in onderhavige onderzoekslocatie terecht is gekomen.

Op basis van de verkregen historische informatie kan gesteld worden dat de onderzoekslocatie als onverdacht gedefinieerd kan worden met betrekking tot asbest in de bodem.

Uit locatie inspectie is de onderzoekslocatie toch (deels) uitgebreid met een asbestonderzoek in verband met het aangetroffen puin van de vermoedelijke voormalige puinpad.

2.8 Visuele inspectie bodemoppervlak op asbest

Op 17-2-2021 is de locatie visueel geïnspecteerd op de aanwezigheid van asbest. De maaiveldinspectie is uitgevoerd conform de NEN 5707. Het maaiveld van de onderzoekslocatie is verdeeld in stroken van ongeveer 1m breed en is strook voor strook in 2 richtingen haaks op elkaar geïnspecteerd. In onderstaande tabel zijn de resultaten van de maaiveldinspectie beknopt weergegeven.

Tabel 3 Maaiveldinspectie NEN 5707

Aandachtsgebied	Opmerking
Oppervlakte geïnspecteerde locatie	*<5000*
Conditie toplaag	*Droog*
Beperkingen van de inspectie	*Neerslag: geen, >25% vegetatie*
Weersomstandigheden	*Zicht: > 50m*
Asbestverdacht materiaal op maaiveld aangetroffen?	*Nee*
Opmerking	*De maaiveldinspectie werd beperkt door de vegetatie.*

<u>Resultaat maaiveld inspectie</u>
Ter plaatse van de onderzoekslocatie is geen asbestverdacht materiaal op het maaiveld aangetroffen.

3 Onderzoeksprogramma

3.1 Hypothesestelling

Verkennend bodemonderzoek NEN 5740
Op basis van de resultaten van het vooronderzoek zijn voor de locatie één of meer hypotheses geformuleerd ten aanzien van grond en grondwaterverontreiniging.

De volgende deellocaties en hypotheses worden aangehouden:

Tabel 4 Deellocaties en hypothese NEN5740

Locatie	Hypothese	Verdachte stoffen	Opmerking
Gehele locatie	Verdacht (VED-HE)	Zware metalen, PAK, OCB's	-

Omdat de locatie in het verleden in gebruik is geweest als boomgaard zal de bovengrond van de onderzoekslocatie tevens onderzocht worden op bestrijdingsmiddelen (OCB's).

Verkennend bodemonderzoek NEN 5707
Het asbest in grondonderzoek heeft tot doel het globaal vaststellen van het gemiddelde asbestgehalte van de deellocatie (ruimtelijke eenheid) en het vaststellen van de globale omvang van een eventueel aanwezige asbestverontreiniging.

Tabel 5 Deellocaties en hypothese NEN5707

Locatie	Hypothese	Verdachte stoffen	Opmerking
Vml puinpad	Verdacht	Asbest in grond	-

3.2 Onderzoeksopzet

De veldwerkzaamheden zijn uitgevoerd op 17 februari 2021 en 2 april 2021 (plaatsing peilbuizen en monstername grond), 26 februari 2021 (monstername grondwater). De positie van de boorlocaties zijn weergegeven in bijlage III.

Tabel 6 Onderzoeksopzet NEN 5740

Locatie	Ondiepe boringen[1]	Diepe boringen[2]	Peilbuizen	Analyses grond	Analyses water
Gehele locatie	14	3	1	3x st. grond AS3000+OCB's	1x st. grondwater AS3000+OCB's

[1] *Boringen tot 0,5m in de verdachte laag.*
[2] *Boring tot de onderzijde van de verdachte laag met een maximum van 2m.*

Tabel 7 Onderzoeksopzet NEN 5707

Locatie	Proefgaten ondiep[1]	Proefgaten met diepe boring[2]	Analyses asbest in puin[3]
Vml puinpad	3	1	1

[1] *Ondiep proefgat standaard 0,3m x 0,3m x 0,5m (lxbxh).*
[2] *Standaard proefgat van 0,3m x 0,3m x 0,5m (lxbxh) diep doorgeboord met edelmanboor Ø 12cm.*
[3] *Analyse conform NEN5898; aantal analyses asbest in materiaal op basis van zintuiglijke waarnemingen in het veld.*
* *Druppelzone standaard proefsleuf 2,0m x 0,3m x 0,1m (lxbxh)*

3.3 Analysestrategie

Ten behoeve van het analytisch onderzoek zijn op het laboratorium mengmonsters samengesteld. In de onderstaande tabel is de samenstelling van de monsters verwerkt.

Tabel 8 Analyse onderzochte monsters NEN 5740

Analyse monster	Traject (m-mv)	Deelmonsters	Analyse
BM1	0,20 - 0,50	1 (0,30 - 0,50) 2 (0,20 - 0,50) 3 (0,20 - 0,50) 4 (0,20 - 0,50)	NEN 5740 standaard+struct+OCB(incl vbh) (AS3000)
BM2	0,00 - 0,50	5 (0,00 - 0,50) 6 (0,00 - 0,50) 7 (0,00 - 0,50) 8 (0,00 - 0,50)	NEN 5740 standaard+struct+OCB(incl vbh) (AS3000)
BM3	0,00 - 0,50	12 (0,00 - 0,50) 13 (0,00 - 0,50) 16 (0,00 - 0,50) 18 (0,00 - 0,50)	NEN 5740 standaard+struct+OCB(incl vbh) (AS3000)
12N-1	0,00 - 0,50	12 (0,00 - 0,50)	OCB's
13N-1	0,00 - 0,50	13 (0,00 - 0,50)	OCB's
16N-1	0,00 - 0,50	16 (0,00 - 0,50)	OCB's
18N-1	0,00 - 0,50	18 (0,00 - 0,50)	OCB's

Analyse monster	Traject (m-mv)	Analyse
PB1 WM1	2,40 - 3,40	NEN 5740gw standaardpakket + OCB's (AS3000)

Alle monsters ten behoeve van de NEN 5740 zijn geanalyseerd door AL-West Agrolab BV. Alle analyses zijn AS3000 erkende verrichtingen.

<u>Toetsing homogeniteit</u>

Gezien de zintuiglijke waarnemingen kan gesteld worden dat de homogeniteit van de verschillende inspectiegaten die in een mengmonster gemengd zijn voldoende aanwezig is.

Tabel 9 Analyse onderzochte monsters NEN 5707/NEN5897

Analyse monster	Traject (m-mv)	Deelmonster	Analyse
MM1	0,00 - 0,30	1 (0,00 - 0,30) 1 (0,00 - 0,30) 2 (0,00 - 0,20) 2 (0,00 - 0,20) 3 (0,00 - 0,20) 3 (0,00 - 0,20) 4 (0,00 - 0,20) 4 (0,00 - 0,20)	Asbest NEN5898 (25 kg)

Alle monsters ten behoeve van de NEN 5707 zijn geanalyseerd door ACMAA Laboratorium te Deurningen.

Gezien de zintuiglijke waarnemingen kan gesteld worden dat de homogeniteit van de verschillende inspectiegaten voldoende aanwezig is.

Achter en naast de woning is een puinlaag aangetroffen, wat doet vermoeden dat er in het verleden een puinpad heeft gelopen. Vanwege het aangetroffen puin zijn de boringen ter plaatse van de bebouwing en de tuin omgezet in inspectiegaten. In de boringen ter plaatse van het grasveld westelijk van de schuur zijn zintuiglijk geen bijzonderheden waargenomen.

4 Onderzoeksresultaten

4.1 Bodemopbouw en zintuiglijke waarnemingen

In bijlage V zijn de visuele waarnemingen in de vorm van boorprofielen weergegeven.

Veldwaarnemingen

De bovengrond bestaat uit matig tot sterk zandig klei. De ondergrond bestaat uit zwak tot matig klei. De diepere ondergrond bestaat uit klei.
In de onderstaande tabel zijn de zintuiglijk waargenomen bijzonderheden weergegeven:

Tabel 10 Zintuiglijk waargenomen bijzonderheden

Boring/Gat	Diepte boring (m -mv)	Traject (m -mv)	Grondsoort	Waargenomen bijzonderheden
1	3,40	0,00 - 0,30	Zand	uiterst puinhoudend, brokken asfalt, matig grindhoudend, Meer dan 50% puin
		0,30 - 0,50	Klei	zwak roesthoudend
2	2,00	0,00 - 0,20	Zand	uiterst puinhoudend
3	0,50	0,00 - 0,20	Zand	uiterst puinhoudend
4	0,50	0,00 - 0,20	Zand	uiterst puinhoudend
5	0,50	0,00 - 0,50	Klei	zwak wortelhoudend
6	0,50	0,00 - 0,50	Klei	zwak wortelhoudend
7	2,00	0,00 - 0,50	Klei	zwak wortelhoudend
8	0,50	0,00 - 0,50	Klei	zwak wortelhoudend
9	0,50	0,00 - 0,50	Klei	zwak wortelhoudend
10	0,50	0,00 - 0,10		volledig grind
		0,10 - 0,50		brokken asfalt, matig puinhoudend, sterk grindhoudend, Freesasfalt, gestaakt
11	0,50	0,00 - 0,10		volledig grind
		0,10 - 0,50		brokken asfalt, matig puinhoudend, sterk grindhoudend, Freesasfalt, gestaakt
12	0,50	0,00 - 0,50	Klei	zwak houthoudend
12N	1,50	0,50 - 1,00	Klei	matig roesthoudend
13N	1,50	0,50 - 1,00	Klei	matig roesthoudend
14N	1,50	0,50 - 1,00	Klei	matig roesthoudend
		1,00 - 1,50	Klei	zwak roesthoudend
16N	1,50	0,50 - 1,00	Klei	matig roesthoudend
17N	1,50	0,50 - 1,00	Klei	matig roesthoudend
18N	1,50	1,00 - 1,50	Klei	zwak roesthoudend
19	0,50	0,00 - 0,08		volledig stenen
		0,08 - 0,50	Zand	Visueel schoon straatzand

Er is geen asbestverdacht materiaal aangetroffen op het maaiveld, in de boringen en in de inspectiegaten.

Ter plaatse van de inspectiegaten 1, 2, 3 en 4 is een puinlaag aangetroffen met ongedefinieerd puin onder de graszode. Vermoedelijk is dit een voormalig puinpad. Van de inspectiegaten is een mengmonster samengesteld.

In de inspectiegaten 10 en 11 is onder een grindverharding een laag aangetroffen van brokken asfalt, grind en een lichte tot matige hoeveelheid puin. Deze 'asfaltlaag' valt niet onder de Wet Bodembescherming en is hierdoor ook niet verder onderzocht.

De woning is nog reeds bewoond waardoor het niet wenselijk is om inpandig te gaan boren. De kwaliteit van de bodem onder de woning wordt niet slechter verwacht dan de bodemkwaliteit naast het pand.

Het mengmonster BM1 is samengesteld uit de individuele grondmonsters van de bovengrond onder de puinlaag.
Het mengmonster BM2 is samengesteld uit de individuele grondmonsters van de bovengrond noordoostelijk van de onderzoekslocatie.
Het mengmonster BM3 is samengesteld uit de individuele grondmonsters van de bovengrond westelijk van de onderzoekslocatie.

Het grondmonster 12N-1 betreft de bovengrond van de opnieuw geplaatste boring ter plaatse van de oorspronkelijke boring 12.

Het grondmonster 13N-1 betreft de bovengrond van de opnieuw geplaatste boring ter plaatse van de oorspronkelijke boring 13.
Het grondmonster 16N-1 betreft de bovengrond van de opnieuw geplaatste boring ter plaatse van de oorspronkelijke boring 16.
Het grondmonster 18N-1 betreft de bovengrond van de opnieuw geplaatste boring ter plaatse van de oorspronkelijke boring 18.

Het mengmonster MM1 is samengesteld uit de individuele monsters van de puinlaag.

De mengmonsters zijn ten behoeve van de NEN5740 samengevoegd door AL-West Agrolab.

Grondwater
De filterbuis wordt minimaal een halve meter beneden de grondwaterspiegel geplaatst, waarna de dichte buis tot iets boven maaiveld wordt gemonteerd en afgedicht met bentoniet om instroom van oppervlaktewater te voorkomen.
In onderstaande tabel zijn de gegevens betreffende de grondwaterbemonstering opgenomen:

Tabel 11 Metingen grondwater

Peilbuis	Filterdiepte (m -mv)	Grondwater-stand (m -mv)	pH (-)	EC (µS/cm)	Troebelheid (NTU)
1	2,40 - 3,40	0,88	6,2	631	4,23

4.2 Analyseresultaten

De resultaten van de chemische analyses zijn weergegeven in bijlage V. Alle monsters ten behoeve van de NEN 5740 zijn geanalyseerd door AL-West Agrolab. Deze analyses zijn allen AS3000 erkende verrichtingen.
Alle monsters ten behoeve van de NEN 5707 zijn geanalyseerd door ACMAA Laboratorium te Deurningen.

Tabel 12 Toetsingskader Wbb

Concentratie	Betekenis	Opmerking	Code
≤ AW-waarde (of < detectielimiet)*	Niet verontreinigd	Geen aanvullend onderzoek nodig	-
> AW-waarde ≤ T-waarde	Licht verontreinigd	Geen aanvullend onderzoek nodig	*
> T-waarde ≤ I-waarde	Matig verontreinigd	Mogelijk nader bodemonderzoek noodzakelijk	**
> I-waarde	Sterk verontreinigd	Nader bodemonderzoek noodzakelijk; mogelijk sprake van ernstige bodemverontreiniging	***

* Voor grondwater geldt de streefwaarde

Toelichting: De AW-waarden zijn achtergrondwaarden en zijn referentiewaarden voor een multifunctionele bodem. De halve som van de AW- en I-waarden ((AW+I)/2 = T-waarde) is een toetsingswaarde waarboven er een vermoeden is van ernstige bodemverontreiniging. Door middel van aanvullend onderzoek moet dit vermoeden worden getoetst. De I-waarden zijn de 'interventiewaarden'. Als de I-waarde voor een stof wordt overschreden in meer dan 25 m3 grond of in meer dan 100 m3 grondwater (bodemvolume), dan wordt gesproken van een geval van ernstige bodemverontreiniging.

Tabel 13 Analyseresultaten NEN 5740

Monster	Traject (m-mv)	Samenstelling	Verhogingen
BM1	0,20 - 0,50	1 (0,30 - 0,50) 2 (0,20 - 0,50) 3 (0,20 - 0,50) 4 (0,20 - 0,50)	DDE (som)*, DDD (som)*, Som OCB's*
BM2	0,00 - 0,50	5 (0,00 - 0,50) 6 (0,00 - 0,50) 7 (0,00 - 0,50) 8 (0,00 - 0,50)	Alfa-HCH*, DDE (som)*, DDD (som)*, Som OCB's*
BM3	0,00 - 0,50	12 (0,00 - 0,50) 13 (0,00 - 0,50) 16 (0,00 - 0,50) 18 (0,00 - 0,50)	Alfa-HCH*, beta-HCH, DDD (som)*, Drins (Aldrin+Dieldrin+Endrin)*, Som OCB's*, Hg*, DDE (som)**, DDT (som)**
12N-1	0,00 - 0,50	12 (0,00 - 0,50)	beta-HCH*, DDE (som)*, DDD (som)*, DDT (som)*, alfa-Endosulfan*, Drins (Aldrin+Dieldrin+Endrin)*, Som OCB's*
13N-1	0,00 - 0,50	13 (0,00 - 0,50)	DDE (som)*, Som OCB's*
16N-1	0,00 - 0,50	16 (0,00 - 0,50)	DDE (som)*, DDD (som)*, Som OCB's*
18N-1	0,00 - 0,50	18 (0,00 - 0,50)	DDE (som)*
PB1 WM1	2,40 - 3,40	PB1	Ba*

** verhoging groter dan streefwaarde*
*** verhoging groter dan tussenwaarde*
**** verhoging groter dan interventiewaarde*

Tabel 14 Analyseresultaten NEN 5707/NEN5897

Monster	Traject (m-mv)	Samenstelling	Matrix	Resultaat
MM1	0,00 - 0,30	1 (0,00 - 0,30) 1 (0,00 - 0,30) 2 (0,00 - 0,20) 2 (0,00 - 0,20) 3 (0,00 - 0,20) 3 (0,00 - 0,20) 4 (0,00 - 0,20) 4 (0,00 - 0,20)	Asbest in puin	Bevat geen asbest

Het resultaat in bovenstaand tabel is het gewogen asbestgehalte berekend door het gehalte aan serpentijn asbest te vermeerderen met 10 maal het gehalte aan amfibool asbest.
** Van de zeeffractie <0,5 mm is maximaal 10 gram kwalitatief beoordeeld en deze bevat asbestverdachte vezels.*

4.3 Toetsing van de hypothese

Onderdeel	Deellocatie	Gestelde hypothese	Hypothese verworpen of aangenomen
NEN 5740	Gehele locatie	Verdacht	Aangenomen
NEN 5707	Vml puinpad	Verdacht	Verworpen

4.4 Toetsing aan de noodzaak tot vervolgonderzoek

Verkennend bodemonderzoek NEN 5740

Gehele locatie
De aangetroffen verhogingen DDE(som) en DDT(som) in monster BM3 geven formeel aanleiding voor het laten uitvoeren van een nader onderzoek.
Na overleg met opdrachtgever is besloten om de separate deelmonsters van mengmonster BM3 op OCB's te laten analyseren. Inmiddels waren echter de deelmonsters reeds door het lab verwijderd waardoor er op 2-4-21 nieuwe boringen zijn geplaatst ter plaatse van de oorspronkelijke boringen.
Van de boringen ter plaatse van de oorspronkelijke boringen uit mengmonster BM3 is de bovengrond separaat op OCB's onderzocht. Hieruit blijken slechts enkele individuele parameters van de van de som OCB's verhoogd ten opzichte van de achtergrondwaarde aanwezig te zijn.
Op basis van deze bevindingen wordt een nader onderzoek niet noodzakelijk geacht.

Verkennend bodemonderzoek NEN5707/NEN5897

Vml puinpad
Ter plaatse van de aangetroffen puinlaag zijn inspectiegaten gegraven en is er een mengmonster samengesteld en geanalyseerd op de aanwezigheid van asbest. In het mengmonster is analytisch geen asbest aangetroffen.

5 Samenvatting en conclusie

Op een locatie gelegen aan de Mooieweg 23 te Arnhem, kadastraal bekend gemeente: Arnhem, Sectie: AE, nummer(s): 3779 is op 17 februari 2021 een verkennend bodemonderzoek conform NEN5740 en 5707 uitgevoerd.

Verkennend bodemonderzoek NEN5740
Ter plaatse van de onderzoekslocatie zijn boringen en inspectiegaten uitgevoerd ten behoeve van een bodemonderzoek conform de NEN5740 en NEN5707.

Gehele locatie
In de bovengrondmengmonsters BM1 en BM2 zijn enkele individuele parameters van de OCB's lichte verhoogd aangetroffen. Ook de som OCB's is verhoogd ten opzichte van de achtergrondwaarde aanwezig (hierbij dient opgemerkt te worden dan van de som OCB's geen interventiewaarde bekend is).

In het bovengrondmengmonster BM3 zijn eveneens enkele individuele parameters van de OCB's en ook de som OCB's licht verhoogd aangetroffen. Daarnaast zijn som parameters DDE (som) en DDT (som) verhoogd ten opzichte van de tussenwaarde aangetroffen.

De aangetroffen verhogingen DDE(som) en DDT(som) in mengmonster BM3 geven formeel aanleiding voor het laten uitvoeren van een nader onderzoek.
Na overleg met opdrachtgever is besloten om de separate deelmonsters van mengmonster BM3 op OCB's te laten analyseren. Inmiddels waren echter de deelmonsters reeds door het lab verwijderd waardoor er op 2-4-21 nieuwe boringen zijn geplaatst ter plaatse van de oorspronkelijke boringen.
Van de boringen ter plaatse van de oorspronkelijke boringen uit mengmonster BM3 is de bovengrond separaat op OCB's onderzocht. Hieruit blijken slechts enkele individuele parameters van de van de OCB's verhoogd ten opzichte van de achtergrondwaarde aanwezig te zijn.
Op basis van deze bevindingen wordt een nader onderzoek niet noodzakelijk geacht.

Voor de som OCB's is in de Wet Bodembescherming enkel achtergrondwaarde (AW) maar geen interventiewaarde gedefinieerd.
In de bodemkwaliteitskaart van de "Milieusamenwerking Regio Arnhem" is voor zover bekend geen gebiedspecifieke achtergrondwaarde voor OCB's vastgesteld.

In het grondwatermonster (PB1 WM1) is slechts een lichte verhoging barium aangetroffen.

Aanbevolen wordt om onderhavige bevindingen voor te leggen aan het bevoegd gezag.

Verkennend bodemonderzoek NEN5707/NEN5897
Tijdens de maaiveld- inspectie zijn ter plaatse van deze deellocatie geen asbestverdachte materialen op het maaiveld aangetroffen.

Vml puinpad
Ter plaatse van de aangetroffen puinlaag zijn meerdere inspectiegaten gegraven en is er één mengmonster samengesteld en geanalyseerd op de aanwezigheid van asbest. In het mengmonster is analytisch geen asbest aangetroffen.

Op basis van onderhavig onderzoek wordt voor dit onderdeel (asbest in bodem) een nader bodemonderzoek voor deze locatie niet noodzakelijk geacht.
De onderzoekslocatie wordt vanuit milieuhygiënisch oogpunt voor dit onderdeel (asbest in bodem) geschikt geacht voor het beoogde gebruik.

Algemeen
Als grond van de locatie vrijkomt, moet er rekening mee worden gehouden dat deze niet zonder meer elders toepasbaar is. Op hergebruik van grond is het "Besluit bodemkwaliteit" van toepassing. De toepassing van grond elders moet worden gemeld via het 'meldpunt bodemkwaliteit'.

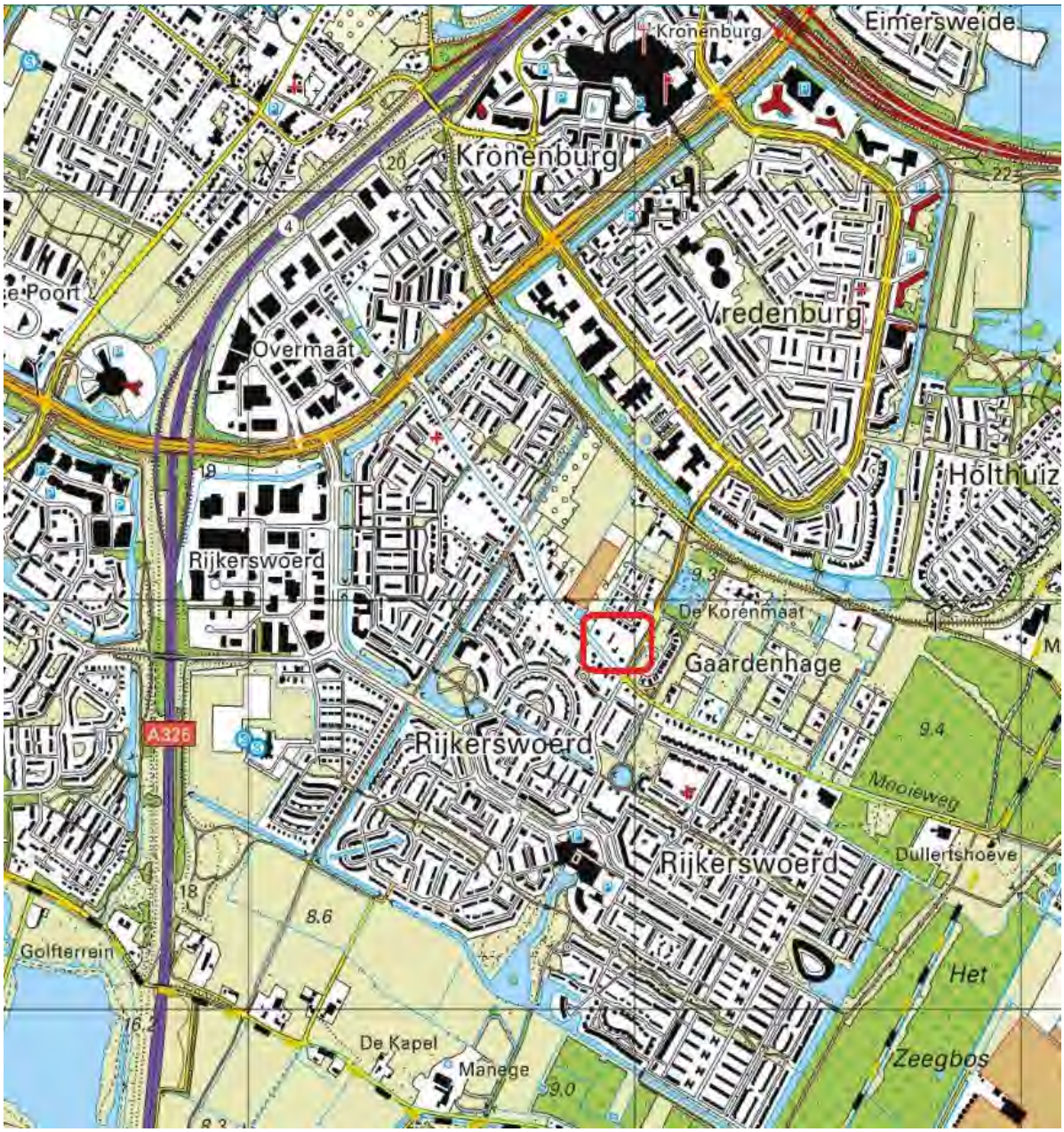
Naast het “Besluit bodemkwaliteit” dient opgemerkt te worden dat in het kader van de “Tijdelijk handelingskader voor hergebruik van PFAS houdende grond en baggerspecie” ook onderzoek naar PFAS noodzakelijk is.

Hoewel het verrichte veld- en laboratoriumonderzoek volgens de geldende normen zijn uitgevoerd, dienen de onderzoeksresultaten met enige voorzichtigheid te worden gehanteerd.
Door de bodem steekproefsgewijs te onderzoeken is ernaar gestreefd om een representatief beeld te krijgen van de milieuhygiënische kwaliteit van de bodem en het grondwater. Het is echter nooit uit te sluiten dat er lokaal afwijkingen in de milieuhygiënische kwaliteit van de bodem in het grondwater voorkomen. Het uitgevoerde onderzoek is verkennend en betreft een momentopname.

BIJLAGE I

Situering van de locatie

Omgevingskaart

Deze kaart is noordgericht.

Hier bevindt zich de onderzoekslocatie

TERRA AGRIBUSINESS

BIJLAGE II

Situering van de locatie

Deze kaart is noordgericht

12345 Perceelnummer

25 Huisnummer

Vastgestelde kadastrale grens

Voorlopige kadastrale grens

Administratieve kadastrale grens

Bebouwing

Schaal 1: 1000

Kadastrale gemeente	Arnhem
Sectie	AE
Perceel	3779

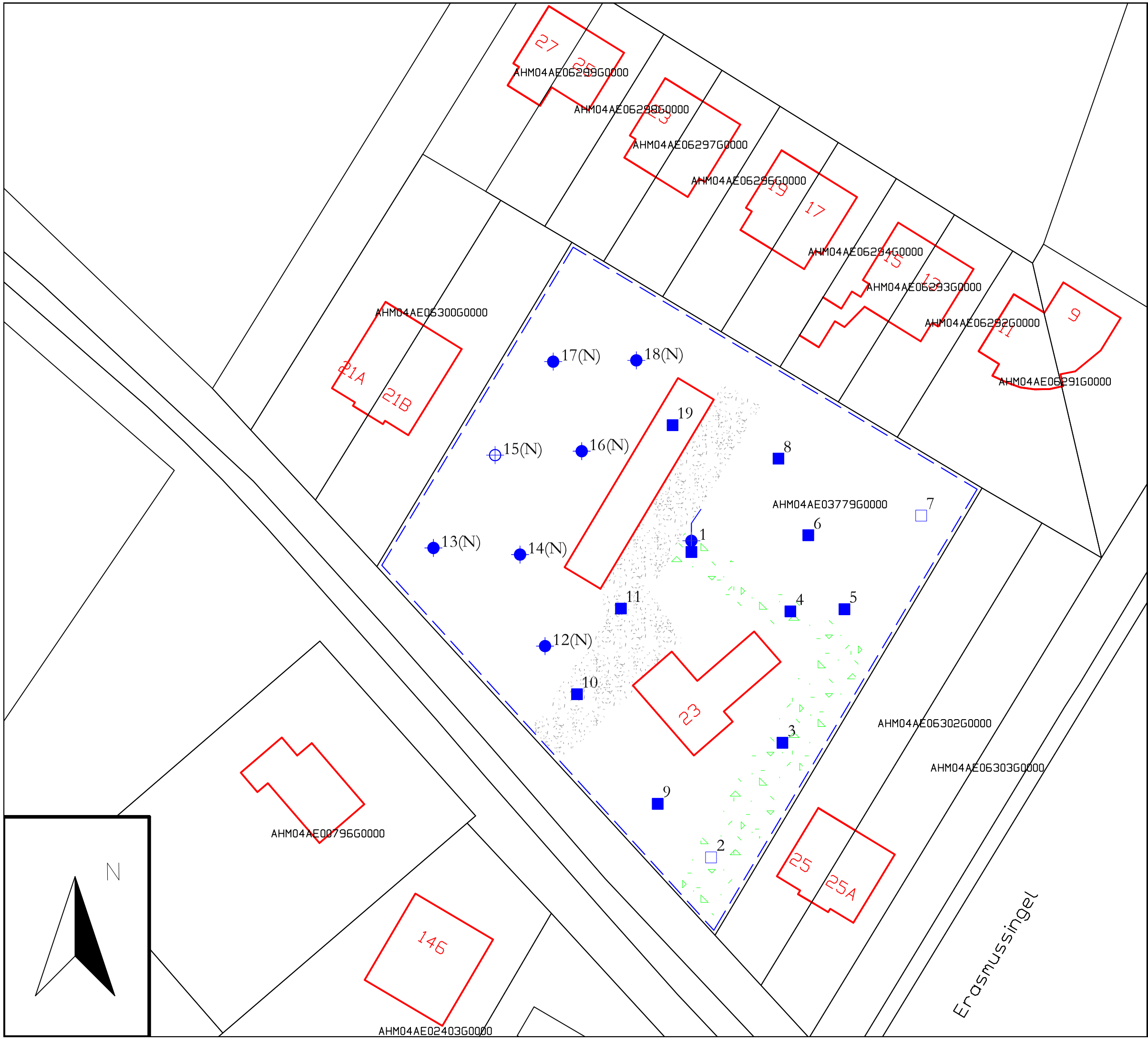
kadaster

Voor een eensluidend uittreksel, geleverd op 10 februari 2021
De bewaarder van het kadaster en de openbare registers

Aan dit uittreksel kunnen geen betrouwbare maten worden ontleend.
De Dienst voor het kadaster en de openbare registers behoudt zich de intellectuele eigendomsrechten voor, waaronder het auteursrecht en het databankenrecht.

BIJLAGE III

Overzichtstekening boorpunten

Peilbuis
Boring tot 0.5 m -mv
Boring tot 2.0 m -mv
Boorgat 0.3x0.3x0.5
Boring tot 2.0 m -mv (edelmanboor Ø 12cm)

5019 Perceelsnummers
Kadastrale grens
Bestaande bebouwing
22 Huisnummer
Onderzoekslocatie
Grindverharding
Vermoedelijk vml. puinpad

Project nr.: 2021-012.2
Datum: april 2021
Schaal: 1:500

Kadastrale gemeente: Arnhem
Sectie: AE
Perceel: 3779

0 5 10 15 20 25 meter

Afdrukformaat: A3

Terra-Agribusiness
Bodem & Milieutechniek
Eerste Stegge 54
7631 AE Ootmarsum
Tel: 0541-295599
Fax: 0541-294549
www.terra-agribusiness.nl
info@terra-agribusiness.nl

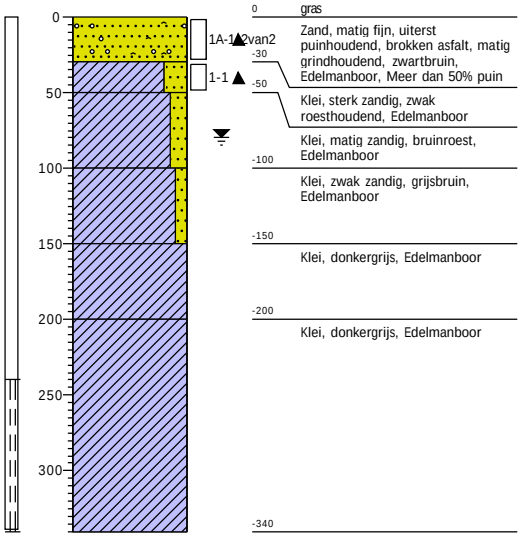
TERRA
AGRIBUSINESS

BIJLAGE IV

Boorstaten

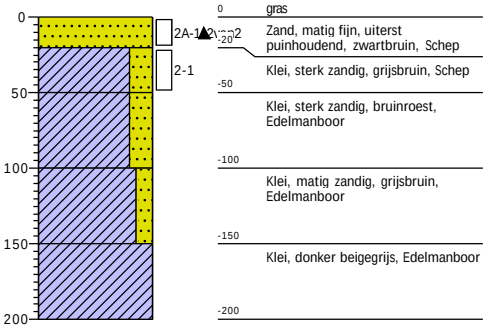
Datum: 17-2-2021
GWS: 80

Boring: 1

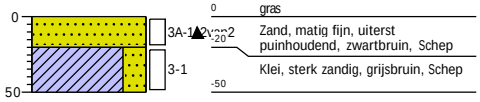
Datum: 17-2-2021

Boring: 2

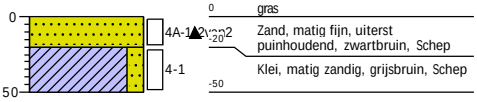
Datum: 17-2-2021

Boring: 3

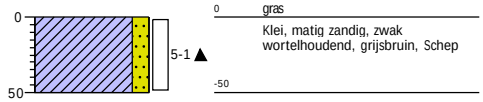
Datum: 17-2-2021

Boring: 4

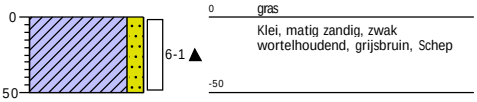
Datum: 17-2-2021

Boring: 5

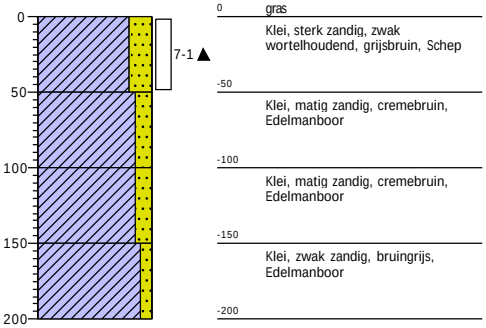
Datum: 17-2-2021

Boring: 6

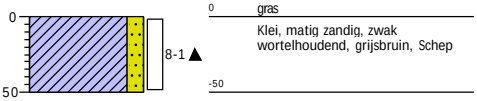
Datum: 17-2-2021

Boring: 7

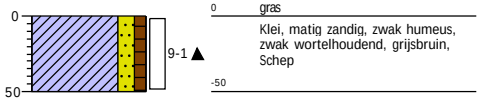
Datum: 17-2-2021

Boring: 8

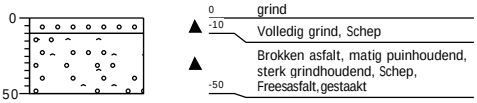
Datum: 17-2-2021

Boring: 9

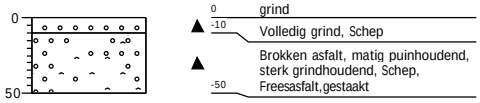
Datum: 17-2-2021

Boring: 10

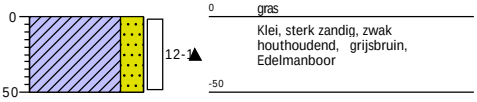
Datum: 17-2-2021

Boring: 11

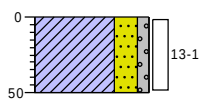
Datum: 17-2-2021

Boring: 12

Datum: 17-2-2021

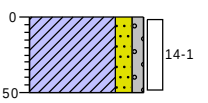
Boring: 13

0 gras
Klei, sterk zandig, zwak grindig, grijsbruin, Edelmanboor
-50

Datum: 17-2-2021

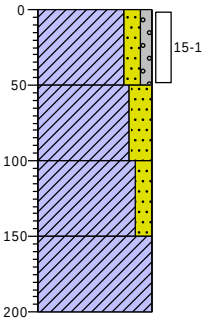
Boring: 14

0 gras
Klei, matig zandig, zwak grindig, grijsbruin, Edelmanboor
-50

Datum: 17-2-2021

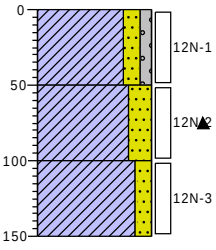
Boring: 15

0 gras
Klei, matig zandig, zwak grindig, grijsbruin, Edelmanboor
-50
Klei, sterk zandig, cremebruin, Edelmanboor
-100
Klei, matig zandig, neutraal beigegrijs, Edelmanboor
-150
Klei, donker bruingrijs, Edelmanboor
-200

Datum: 2-4-2021

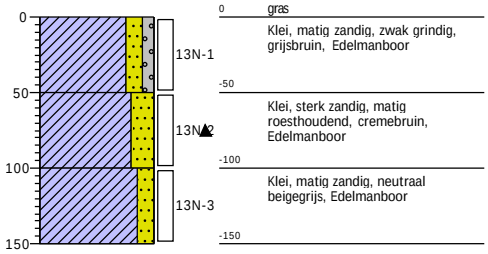
Boring: 12N

0 gras
Klei, matig zandig, zwak grindig, grijsbruin, Edelmanboor
-50
Klei, sterk zandig, matig roesthoudend, cremebruin, Edelmanboor
-100
Klei, matig zandig, neutraal beigegrijs, Edelmanboor
-150

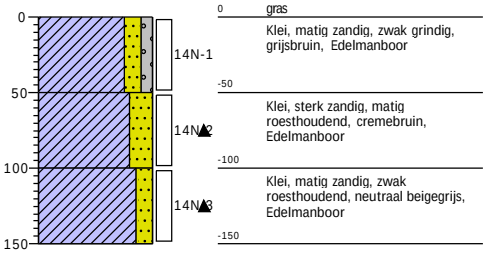
Datum: 2-4-2021

Boring: 13N

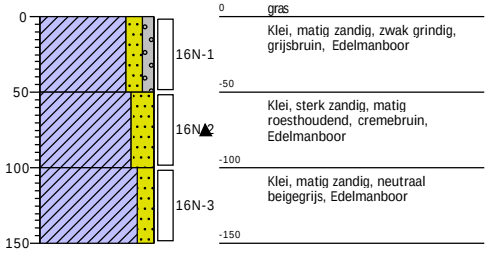
Datum: 2-4-2021

Boring: 14N

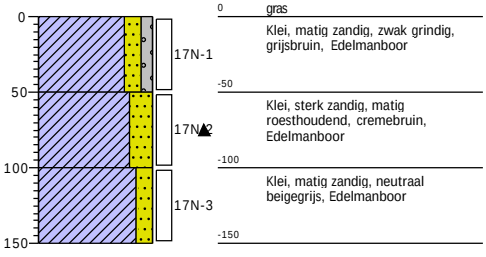
Datum: 2-4-2021

Boring: 16N

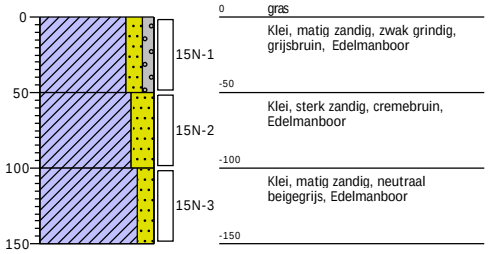
Datum: 2-4-2021

Boring: 17N

Datum: 2-4-2021

Boring: 15N

0 gras

Klei, matig zandig, zwak grindig, grijsbruin, Edelmanboor

-50

Klei, sterk zandig, cremebruin, Edelmanboor

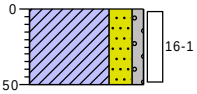
-100

Klei, matig zandig, neutraal beigegrijs, Edelmanboor

-150

Datum: 17-2-2021

Boring: 16

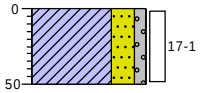
0 gras

Klei, sterk zandig, zwak grindig, licht grijsbruin, Edelmanboor

-50

Datum: 17-2-2021

Boring: 17

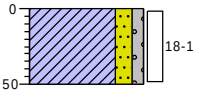
0 gras

Klei, sterk zandig, zwak grindig, licht grijsbruin, Edelmanboor

-50

Datum: 17-2-2021

Boring: 18

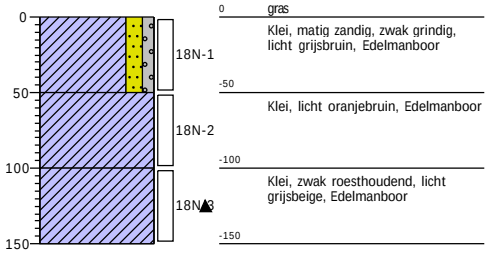
0 gras

Klei, matig zandig, zwak grindig, licht grijsbruin, Edelmanboor

-50

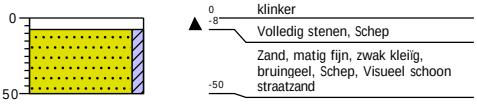
Datum: 2-4-2021

Boring: 18N

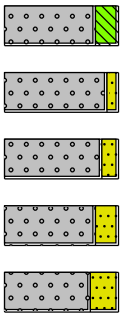
Datum: 17-2-2021

Boring: 19

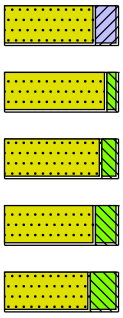
Legenda (conform NEN 5104)

grind

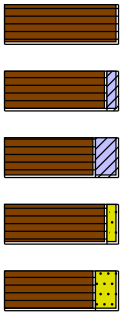
- Grind, siltig
- Grind, zwak zandig
- Grind, matig zandig
- Grind, sterk zandig
- Grind, uiterst zandig

zand

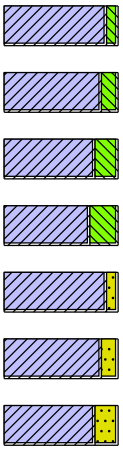
- Zand, kleïig
- Zand, zwak siltig
- Zand, matig siltig
- Zand, sterk siltig
- Zand, uiterst siltig

veen

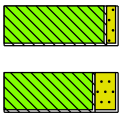
- Veen, mineraalarm
- Veen, zwak kleïig
- Veen, sterk kleïig
- Veen, zwak zandig
- Veen, sterk zandig

klei

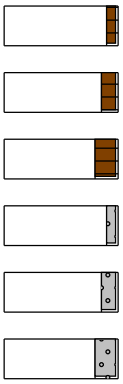
- Klei, zwak siltig
- Klei, matig siltig
- Klei, sterk siltig
- Klei, uiterst siltig
- Klei, zwak zandig
- Klei, matig zandig
- Klei, sterk zandig

leem

- Leem, zwak zandig
- Leem, sterk zandig

overige toevoegingen

- zwak humeus
- matig humeus
- sterk humeus
- zwak grindig
- matig grindig
- sterk grindig

geur

- geen geur
- zwakke geur
- matige geur
- sterke geur
- uiterste geur

olie

- geen olie-water reactie
- zwakke olie-water reactie
- matige olie-water reactie
- sterke olie-water reactie
- uiterste olie-water reactie

p.i.d.-waarde

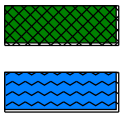
- >0
- >1
- >10
- >100
- >1000
- >10000

monsters

- geroerd monster
- ongeroerd monster
- volumering

overig

- bijzonder bestanddeel
- Gemiddeld hoogste grondwaterstand
- grondwaterstand
- Gemiddeld laagste grondwaterstand

- slib
- water

BIJLAGE V

Analysecertificaten en overschrijdingstabellen

AL-West B.V.
Dortmundstraat 16B, 7418 BH Deventer, the Netherlands
Tel. +31(0)570 788110
e-Mail: info@al-west.nl, www.al-west.nl

AGROLAB GROUP
Your labs. Your service.

Terra Agribusiness BV
Joost Stevelink
Postbus 105
7630 AC Ootmarsum

Datum	25.02.2021
Relatienr	35008640
Opdrachtnr.	1015571

ANALYSERAPPORT

Opdracht **1015571 Bodem / Eluaat**

Opdrachtgever	35008640 Terra Agribusiness BV
Uw referentie	2021-012 BJZ Mooieweg 23 Arnhem
Opdrachtacceptatie	18.02.21
Monsternemer	Opdrachtgever

Geachte heer, mevrouw,

Hierbij zenden wij u de resultaten van het door u aangevraagde laboratoriumonderzoek.

De analyses zijn, tenzij anders vermeld, uitgevoerd overeenkomstig onze erkenning voor de werkzaamheid "Analyse voor milieuhygiënisch bodemonderzoek" van het Besluit Bodemkwaliteit.

Dit rapport mag alleen in zijn geheel worden gereproduceerd. Eventuele bijlagen zijn onderdeel van het rapport.

Indien u nog vragen heeft of aanvullende informatie wenst, verzoeken wij u om contact op te nemen met Klantenservice.

Wij vertrouwen U met de toegezonden informatie van dienst te zijn.

Met vriendelijke groet,

AL-West B.V. Jørgen Smit, Tel. +31/570788120

De parameters die in dit document worden vermeld, zijn geaccrediteerd volgens EN ISO/IEC 17025:2017. Alleen niet-geaccrediteerde parameters/resultaten zijn gemarkeerd met het symbool "*) ".

Kamer van Koophandel
Nr. 08110898
VAT/BTW-ID-Nr.:
NL 811132559 B01

Directeur
ppa. Marc van Gelder
Dr. Paul Wimmer

kwaliteitswaarborg bodembeheer SIKB

TESTING
RvA L 005

AL-West B.V.
Dortmundstraat 16B, 7418 BH Deventer, the Netherlands
Tel. +31(0)570 788110
e-Mail: info@al-west.nl, www.al-west.nl

AGROLAB GROUP
Your labs. Your service.

Opdracht **1015571 Bodem / Eluaat**

Monsternr.	*Monstername*	*Monster beschrijving*
358325	17.02.2021	BM1
358330	17.02.2021	BM2
358335	17.02.2021	BM3

		Eenheid	358325 BM1		358330 BM2		358335 BM3	
Algemene monstervoorbehandeling								
S	Voorbehandeling conform AS3000		++		++		++	
S	Droge stof	%	82,4		80,7		80,6	
S	IJzer (Fe2O3)	% Ds	<5,0		<5,0		<5,0	
Fracties (sedigraaf)								
S	Fractie < 2 µm	% Ds	30		27		23	
Klassiek Chemische Analyses								
S	Organische stof	% Ds	1,9	x)	2,1	x)	3,4	x)
Voorbehandeling metalen analyse								
S	Koningswater ontsluiting		++		++		++	
Metalen (AS3000)								
S	Barium (Ba)	mg/kg Ds	120		120		110	
S	Cadmium (Cd)	mg/kg Ds	0,29		0,41		0,30	
S	Kobalt (Co)	mg/kg Ds	9,3		10		9,3	
S	Koper (Cu)	mg/kg Ds	19		24		27	
S	Kwik (Hg)	mg/kg Ds	0,09		0,09		0,15	
S	Lood (Pb)	mg/kg Ds	29		29		31	
S	Molybdeen (Mo)	mg/kg Ds	<1,5		<1,5		<1,5	
S	Nikkel (AS3000)	mg/kg Ds	24		29		26	
S	Zink (Zn)	mg/kg Ds	66		74		79	
PAK (AS3000)								
S	*Anthraceen*	mg/kg Ds	<0,050		<0,050		<0,050	
S	*Benzo(a)anthraceen*	mg/kg Ds	0,098		0,17		0,11	
S	*Benzo-(a)-Pyreen*	mg/kg Ds	0,092		0,16		0,12	
S	*Benzo(ghi)peryleen*	mg/kg Ds	0,097		0,11		0,077	
S	*Benzo(k)fluorantheen*	mg/kg Ds	0,068		0,081		0,062	
S	*Chryseen*	mg/kg Ds	0,11		0,14		0,11	
S	*Fenanthreen*	mg/kg Ds	0,064		0,17		0,081	
S	*Fluorantheen*	mg/kg Ds	0,16		0,41		0,19	
S	*Indeno-(1,2,3-c,d)pyreen*	mg/kg Ds	0,084		0,11		0,081	
S	*Naftaleen*	mg/kg Ds	<0,050		<0,050		<0,050	
S	**Som PAK (VROM) (Factor 0,7)**	mg/kg Ds	0,84	#)	1,4	#)	0,90	#)
Minerale olie (AS3000/AS3200)								
S	Koolwaterstoffractie C10-C40	mg/kg Ds	<35		<35		<35	
	Koolwaterstoffractie C10-C12	mg/kg Ds	<3	*)	<3	*)	<3	*)

De parameters die in dit document worden vermeld, zijn geaccrediteerd volgens EN ISO/IEC 17025:2017. Alleen niet-geaccrediteerde parameters/resultaten zijn gemarkeerd met het symbool " *) ".

Kamer van Koophandel
Nr. 08110898
VAT/BTW-ID-Nr.:
NL 811132559 B01

Directeur
ppa. Marc van Gelder
Dr. Paul Wimmer

kwaliteitswaarborg bodembeheer SIKB

TESTING
RvA L 005

DOC-13-15721547-NL-P2

AL-West B.V.
Dortmundstraat 16B, 7418 BH Deventer, the Netherlands
Tel. +31(0)570 788110
e-Mail: info@al-west.nl, www.al-west.nl

AGROLAB GROUP
Your labs. Your service.

Opdracht **1015571 Bodem / Eluaat**

		Eenheid	358325 BM1		358330 BM2		358335 BM3	
Minerale olie (AS3000/AS3200)								
	Koolwaterstoffractie C12-C16	mg/kg Ds	**<3**	*)	**<3**	*)	**<3**	*)
	Koolwaterstoffractie C16-C20	mg/kg Ds	**<4**	*)	**<4**	*)	**<4**	*)
	Koolwaterstoffractie C20-C24	mg/kg Ds	**<5**	*)	**<5**	*)	**<5**	*)
	Koolwaterstoffractie C24-C28	mg/kg Ds	**<5**	*)	**<5**	*)	**<5**	*)
	Koolwaterstoffractie C28-C32	mg/kg Ds	**<5**	*)	**<5**	*)	**10**	*)
	Koolwaterstoffractie C32-C36	mg/kg Ds	**<5**	*)	**<5**	*)	**<5**	*)
	Koolwaterstoffractie C36-C40	mg/kg Ds	**<5**	*)	**<5**	*)	**<5**	*)
Polychloorbifenylen (AS3000)								
S	*PCB 28*	mg/kg Ds	**<0,0010**		**<0,0010**		**<0,0010**	
S	*PCB 52*	mg/kg Ds	**<0,0010**		**<0,0010**		**<0,0010**	
S	*PCB 101*	mg/kg Ds	**<0,0010**		**<0,0010**		**<0,0010**	
S	*PCB 118*	mg/kg Ds	**<0,0010**		**<0,0010**		**<0,0010**	
S	*PCB 138*	mg/kg Ds	**<0,0010**		**<0,0010**		**<0,0010**	
S	*PCB 153*	mg/kg Ds	**<0,0010**		**<0,0010**		**<0,0010**	
S	*PCB 180*	mg/kg Ds	**<0,0010**		**<0,0010**		**<0,0010**	
S	**Som PCB (7 Ballschmiter) (Factor 0,7)**	mg/kg Ds	**0,0049**	#)	**0,0049**	#)	**0,0049**	#)
Pesticiden (OCB's)								
S	*2,4-DDD (ortho, para-DDD)*	mg/kg Ds	**0,0019**		**<0,0010**		**0,0042**	
S	*4,4-DDD (para, para-DDD)*	mg/kg Ds	**0,0044**		**0,0037**		**0,025**	
S	**Som DDD (Factor 0,7)**	mg/kg Ds	**0,0063**		**0,0044**	#)	**0,029**	
S	*2,4-DDE (ortho, para-DDE)*	mg/kg Ds	**<0,0010**		**<0,0010**		**0,0071**	
S	*4,4-DDE (para, para-DDE)*	mg/kg Ds	**0,047**		**0,15**		**0,62**	
S	**Som DDE (Factor 0,7)**	mg/kg Ds	**0,048**	#)	**0,15**	#)	**0,63**	
S	*2,4-DDT (ortho, para-DDT)*	mg/kg Ds	**0,0018**		**0,0033**		**0,065**	
S	*4,4-DDT (para, para-DDT)*	mg/kg Ds	**0,015**		**0,035**		**0,33**	
S	**Som DDT (Factor 0,7)**	mg/kg Ds	**0,017**		**0,038**		**0,40**	
S	**Som DDT/DDE/DDD (Factor 0,7)**	mg/kg Ds	**0,071**	#)	**0,19**	#)	**1,1**	
S	*Aldrin*	mg/kg Ds	**<0,0010**		**<0,0010**		**<0,0010**	
S	*Dieldrin*	mg/kg Ds	**<0,0010**		**<0,0010**		**0,0073**	
S	*Endrin*	mg/kg Ds	**<0,0010**		**<0,0010**		**<0,0010**	
S	*Isodrin*	mg/kg Ds	**<0,0010**		**<0,0010**		**<0,0010**	
S	*Telodrin*	mg/kg Ds	**<0,0010**		**<0,0010**		**<0,0010**	
S	**Som Drins (STI) (Factor 0,7)**	mg/kg Ds	**0,0021**	#)	**0,0021**	#)	**0,0087**	#)
S	*alfa-HCH*	mg/kg Ds	**<0,0010**		**<0,0040**	m)	**0,0026**	
S	*beta-HCH*	mg/kg Ds	**<0,0010**		**<0,0010**		**0,0021**	
S	*gamma-HCH*	mg/kg Ds	**<0,0010**		**<0,0010**		**<0,0010**	
S	*delta-HCH*	mg/kg Ds	**<0,0010**		**<0,0010**		**<0,0010**	
S	**Som HCH (STI) (Factor 0,7)**	mg/kg Ds	**0,0028**	#)	**0,0049**	#)	**0,0061**	#)
S	1,3-Hexachloorbutadieen	mg/kg Ds	**<0,001**		**<0,001**		**<0,001**	
S	*cis-Chloordaan*	mg/kg Ds	**<0,0010**		**<0,0010**		**<0,0010**	

De parameters die in dit document worden vermeld, zijn geaccrediteerd volgens EN ISO/IEC 17025:2017. Alleen niet-geaccrediteerde parameters/resultaten zijn gemarkeerd met het symbool "*) ".

Kamer van Koophandel
Nr. 08110898
VAT/BTW-ID-Nr.:
NL 811132559 B01

Directeur
ppa. Marc van Gelder
Dr. Paul Wimmer

kwaliteitswaarborg bodembeheer SIKB

TESTING
RvA L 005

DOC-13-15721547-NL-P3

AL-West B.V.
Dortmundstraat 16B, 7418 BH Deventer, the Netherlands
Tel. +31(0)570 788110
e-Mail: info@al-west.nl, www.al-west.nl

AGROLAB GROUP
Your labs. Your service.

Opdracht **1015571 Bodem / Eluaat**

		Eenheid	358325 BM1	358330 BM2	358335 BM3
Pesticiden (OCB's)					
S	*trans-Chloordaan*	mg/kg Ds	**<0,0010**	**<0,0010**	**<0,0010**
S	**Som Chloordaan (Factor 0,7)**	mg/kg Ds	**0,0014** #)	**0,0014** #)	**0,0014** #)
S	*cis-Heptachloorepoxide*	mg/kg Ds	**<0,0010**	**<0,0010**	**<0,0010**
S	*trans-Heptachloorepoxide*	mg/kg Ds	**<0,0010**	**<0,0010**	**<0,0010**
S	**Som cis/trans-Heptachloorepoxide (Factor 0,7)**	mg/kg Ds	**0,0014** #)	**0,0014** #)	**0,0014** #)
S	*Heptachloor*	mg/kg Ds	**<0,0010**	**<0,0010**	**<0,0010**
S	*alfa-Endosulfan*	mg/kg Ds	**<0,0010**	**<0,0010**	**<0,0010**
S	**Som OCB landbodem (Factor 0,7)**	mg/kg Ds	**0,081** #)	**0,21** #)	**1,1** #)
Chloorbenzenen					
S	*Hexachloorbenzeen (HCB)*	mg/kg Ds	**<0,0010**	**<0,0010**	**<0,0010**

x) Gehaltes beneden de rapportagegrens zijn niet mee inbegrepen.
#) Bij deze som zijn resultaten "<rapportagegrens" vermenigvuldigd met 0,7.
m) De rapportagegrens is verhoogd, omdat door matrixeffecten, resp. co-elutie een kwantificering bemoeilijkt wordt.
S) Erkend volgens AS SIKB 3000
Verklaring:"<" of n.a. betekent dat het gehalte van de component lager is dan de rapportagegrens.
De parameter-specifieke analytische meetonzekerheid en informatie over de berekeningsmethode zijn op aanvraag beschikbaar, indien de gerapporteerde resultaten boven de parameterspecifieke rapportagegrens liggen.

Het organische stof gehalte wordt gecorrigeerd voor het lutum gehalte, als geen lutum bepaald is wordt gecorrigeerd als ware het lutum gehalte 5,4%
Het analyseresultaat van PCB 138 is mogelijk overschat vanwege co-elutie met PCB 163

Begin van de analyses: 18.02.2021
Einde van de analyses: 24.02.2021

De resultaten hebben uitsluitend betrekking op de geanalyseerde monsters. In gevallen waarin het testlaboratorium niet verantwoordelijk was voor de bemonstering, gelden de gerapporteerde resultaten voor de monsters zoals zij zijn ontvangen. .

AL-West B.V. Jørgen Smit, Tel. +31/570788120

De parameters die in dit document worden vermeld, zijn geaccrediteerd volgens EN ISO/IEC 17025:2017. Alleen niet-geaccrediteerde parameters/resultaten zijn gemarkeerd met het symbool " *) ".

Kamer van Koophandel Nr. 08110898
VAT/BTW-ID-Nr.: NL 811132559 B01
Directeur
ppa. Marc van Gelder
Dr. Paul Wimmer

kwaliteitswaarborg bodembeheer SIKB
TESTING RvA L 005

AL-West B.V.
Dortmundstraat 16B, 7418 BH Deventer, the Netherlands
Tel. +31(0)570 788110
e-Mail: info@al-west.nl, www.al-west.nl

AGROLAB GROUP
Your labs. Your service.

Opdracht 1015571 Bodem / Eluaat

Toegepaste methoden

eigen methode *): Koolwaterstoffractie C10-C12 Koolwaterstoffractie C12-C16 Koolwaterstoffractie C16-C20 Koolwaterstoffractie C20-C24 Koolwaterstoffractie C24-C28 Koolwaterstoffractie C28-C32 Koolwaterstoffractie C32-C36 Koolwaterstoffractie C36-C40

Gelijkwaardig aan NEN 5739 : IJzer (Fe2O3)

NEN-EN12880; AS3000 en AS3200; NEN-EN15934 : Droge stof

Protocollen AS 3000 : Organische stof Voorbehandeling conform AS3000 Barium (Ba) Cadmium (Cd) Kobalt (Co) Koper (Cu) Kwik (Hg) Lood (Pb) Molybdeen (Mo) Nikkel (AS3000) Zink (Zn) Koolwaterstoffractie C10-C40 Anthraceen Benzo(a)anthraceen Benzo-(a)-Pyreen Benzo(ghi)peryleen Benzo(k)fluorantheen Chryseen Fenanthreen Fluorantheen Indeno-(1,2,3-c,d)pyreen Naftaleen Som PAK (VROM) (Factor 0,7) PCB 28 2,4-DDD (ortho, para-DDD) PCB 52 4,4-DDD (para, para-DDD) PCB 101 PCB 118 Som DDD (Factor 0,7) PCB 138 2,4-DDE (ortho, para-DDE) 4,4-DDE (para, para-DDE) PCB 153 PCB 180 Som DDE (Factor 0,7) 2,4-DDT (ortho, para-DDT) 4,4-DDT (para, para-DDT) Som DDT (Factor 0,7) Som PCB (7 Ballschmiter) (Factor 0,7) Som DDT/DDE/DDD (Factor 0,7) Aldrin Dieldrin Endrin Isodrin Telodrin Som Drins (STI) (Factor 0,7) alfa-HCH beta-HCH gamma-HCH delta-HCH Som HCH (STI) (Factor 0,7) Hexachloorbenzeen (HCB) 1,3-Hexachloorbutadieen cis-Chloordaan trans-Chloordaan Som Chloordaan (Factor 0,7) cis-Heptachloorepoxide trans-Heptachloorepoxide Som cis/trans-Heptachloorepoxide (Factor 0,7) Heptachloor alfa-Endosulfan Som OCB landbodem (Factor 0,7)

Protocollen AS 3000 / Protocollen AS 3200 : Koningswater ontsluiting Fractie < 2 µm

De parameters die in dit document worden vermeld, zijn geaccrediteerd volgens EN ISO/IEC 17025:2017. Alleen niet-geaccrediteerde parameters/resultaten zijn gemarkeerd met het symbool " *) ".

Kamer van Koophandel Nr. 08110898
VAT/BTW-ID-Nr.: NL 811132559 B01

Directeur
ppa. Marc van Gelder
Dr. Paul Wimmer

kwaliteitswaarborg bodembeheer SIKB

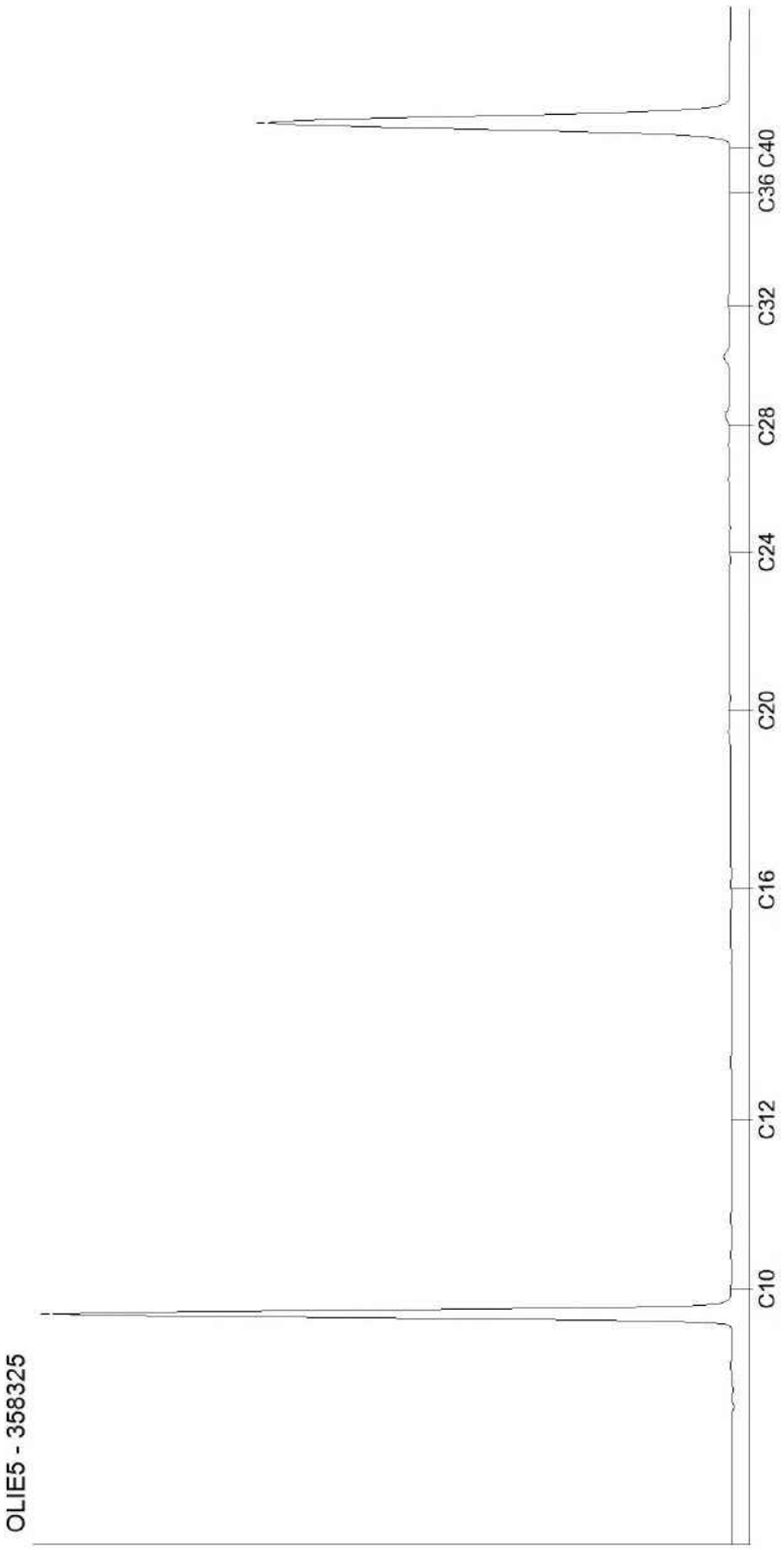
TESTING RvA L 005

AL-West B.V.

Dortmundstraat 16B, 7418 BH Deventer, the Netherlands
Tel. +31(0)570 788110
e-Mail: info@al-west.nl, www.al-west.nl

CHROMATOGRAM for Order No. 1015571, Analysis No. 358325, created at 22.02.2021 08:52:24

Monster beschrijving: BM1

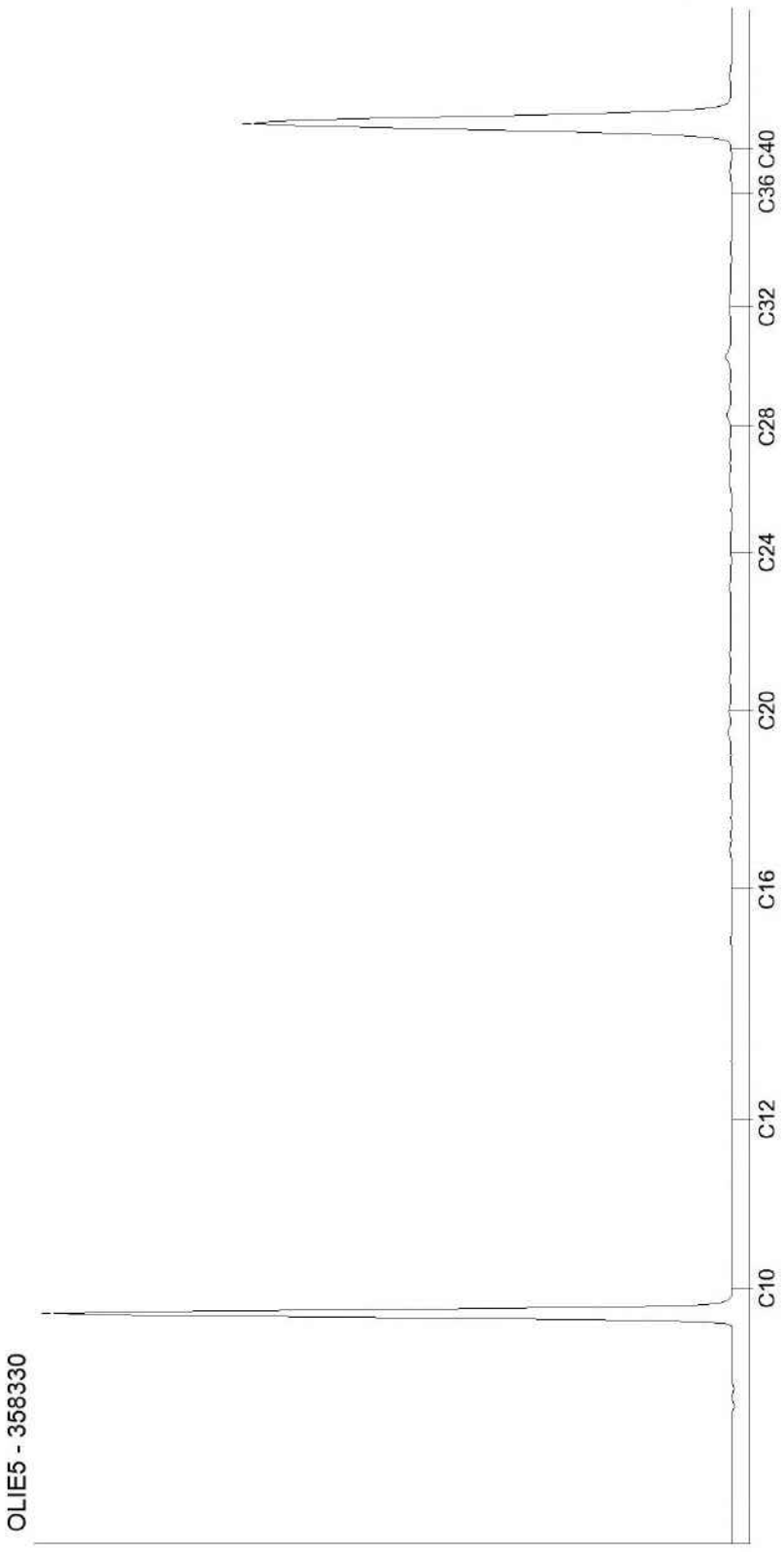
Kamer van Koophandel
Nr. 08110898
VAT/BTW-ID-Nr.:
NL 811132559 B01

Directeur
ppa. Marc van Gelder
Dr. Paul Wimmer

AL-West B.V.
Dortmundstraat 16B, 7418 BH Deventer, the Netherlands
Tel. +31(0)570 788110
e-Mail: info@al-west.nl, www.al-west.nl

CHROMATOGRAM for Order No. 1015571, Analysis No. 358330, created at 22.02.2021 08:52:24

Monster beschrijving: BM2

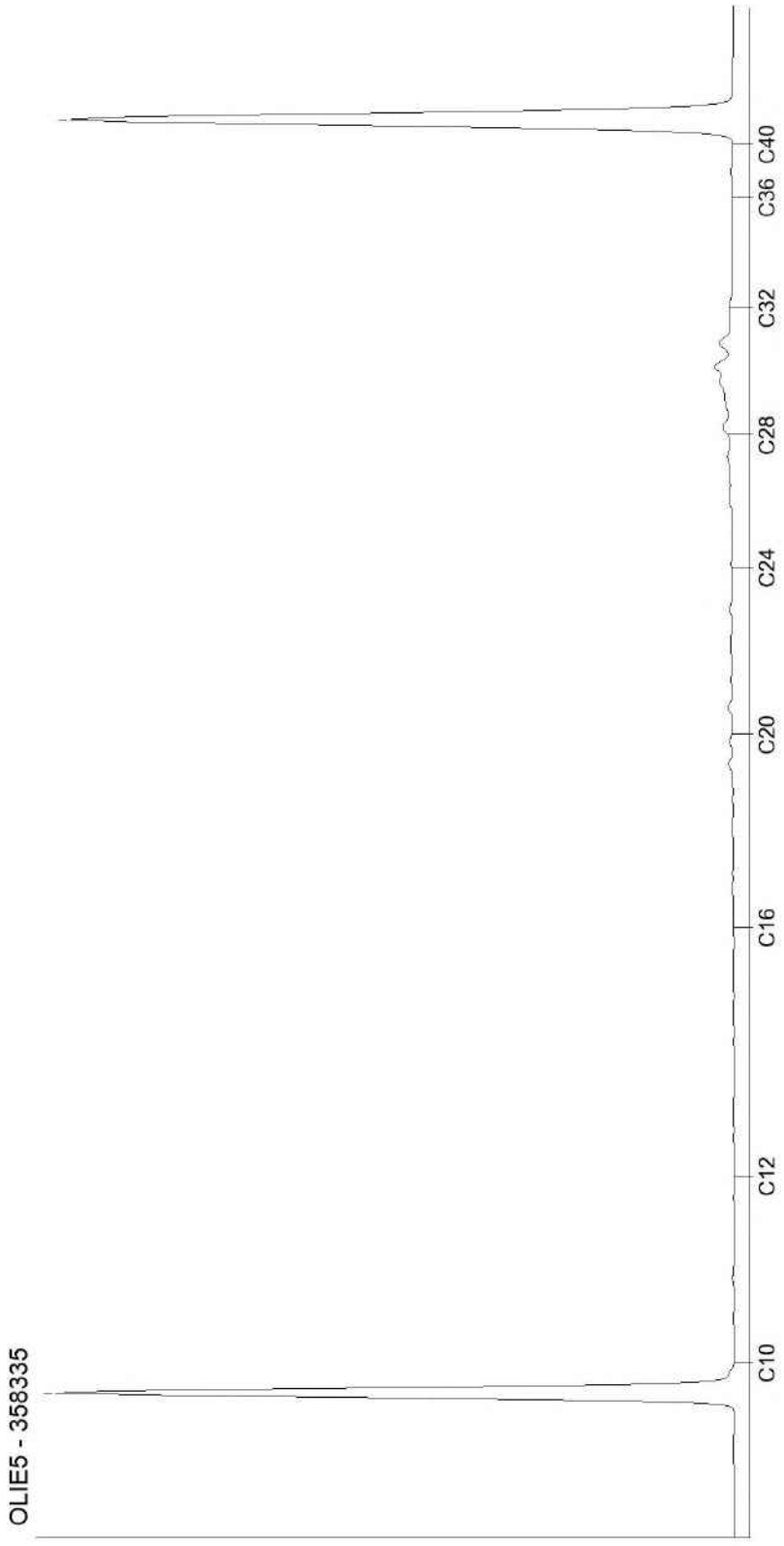
Kamer van Koophandel
Nr. 08110898
VAT/BTW-ID-Nr.:
NL 811132559 B01

Directeur
ppa. Marc van Gelder
Dr. Paul Wimmer

AL-West B.V.
Dortmundstraat 16B, 7418 BH Deventer, the Netherlands
Tel. +31(0)570 788110
e-Mail: info@al-west.nl, www.al-west.nl

CHROMATOGRAM for Order No. 1015571, Analysis No. 358335, created at 22.02.2021 08:52:24

Monster beschrijving: BM3

Kamer van Koophandel
Nr. 08110898
VAT/BTW-ID-Nr.:
NL 811132559 B01

Directeur
ppa. Marc van Gelder
Dr. Paul Wimmer

DOC-13-15721582-NL-P3

AL-West B.V.
Dortmundstraat 16B, 7418 BH Deventer, the Netherlands
Tel. +31(0)570 788110
e-Mail: info@al-west.nl, www.al-west.nl

AGROLAB GROUP
Your labs. Your service.

Terra Agribusiness BV
Niek Hesselink
Postbus 105
7630 AC Ootmarsum

Datum	04.03.2021
Relatienr	35008640
Opdrachtnr.	1018285

ANALYSERAPPORT

Opdracht **1018285 Water**

Opdrachtgever	35008640 Terra Agribusiness BV
Uw referentie	2021-012 BJZ Mooieweg 23 Arnhem 2021-012
Opdrachtacceptatie	26.02.21
Monsternemer	Opdrachtgever

Geachte heer, mevrouw,

Hierbij zenden wij u de resultaten van het door u aangevraagde laboratoriumonderzoek.

De analyses zijn, tenzij anders vermeld, uitgevoerd overeenkomstig onze erkenning voor de werkzaamheid "Analyse voor milieuhygiënisch bodemonderzoek" van het Besluit Bodemkwaliteit.

Dit rapport mag alleen in zijn geheel worden gereproduceerd. Eventuele bijlagen zijn onderdeel van het rapport.

Indien u nog vragen heeft of aanvullende informatie wenst, verzoeken wij u om contact op te nemen met Klantenservice.

Wij vertrouwen U met de toegezonden informatie van dienst te zijn.

Met vriendelijke groet,

AL-West B.V. Dhr. Jan Godlieb, Tel. 31/570788113
Klantenservice

De parameters die in dit document worden vermeld, zijn geaccrediteerd volgens EN ISO/IEC 17025:2017. Alleen niet-geaccrediteerde parameters/resultaten zijn gemarkeerd met het symbool " *) ".

Kamer van Koophandel
Nr. 08110898
VAT/BTW-ID-Nr.:
NL 811132559 B01

Directeur
ppa. Marc van Gelder
Dr. Paul Wimmer

kwaliteitswaarborg bodembeheer SIKB

TESTING
RvA L 005

AL-West B.V.
Dortmundstraat 16B, 7418 BH Deventer, the Netherlands
Tel. +31(0)570 788110
e-Mail: info@al-west.nl, www.al-west.nl

AGROLAB GROUP
Your labs. Your service.

Opdracht **1018285 Water**

Monsternr.	*Monster beschrijving*	*Monstername*	*Monsternamepunt*
372940	PB1 WM1	26.02.2021	

		Eenheid	372940 PB1 WM1
Metalen (AS3000)			
S	Barium (Ba)	µg/l	**140**
S	Cadmium (Cd)	µg/l	**<0,20**
S	Kobalt (Co)	µg/l	**<2,0**
S	Koper (Cu)	µg/l	**<2,0**
S	Kwik (Hg)	µg/l	**<0,05**
S	Lood (Pb)	µg/l	**<2,0**
S	Molybdeen (Mo)	µg/l	**<2,0**
S	Nikkel (Ni)	µg/l	**<3,0**
S	Zink (Zn)	µg/l	**16**
Aromaten (AS3000)			
S	Benzeen	µg/l	**<0,20**
S	Tolueen	µg/l	**<0,20**
S	Ethylbenzeen	µg/l	**<0,20**
S	*m,p-Xyleen*	µg/l	**<0,20**
S	*ortho-Xyleen*	µg/l	**<0,10**
S	**Som Xylenen (Factor 0,7)**	µg/l	**0,21** #)
S	Naftaleen	µg/l	**<0,020**
S	Styreen	µg/l	**<0,20**
Chloorhoudende koolwaterstoffen (AS3000)			
S	Dichloormethaan	µg/l	**<0,20**
S	Trichloormethaan (Chloroform)	µg/l	**<0,20**
S	Tetrachloormethaan (Tetra)	µg/l	**<0,10**
S	1,1-Dichloorethaan	µg/l	**<0,20**
S	1,2-Dichloorethaan	µg/l	**<0,20**
S	1,1,1-Trichloorethaan	µg/l	**<0,10**
S	1,1,2-Trichloorethaan	µg/l	**<0,10**
S	Vinylchloride	µg/l	**<0,20**
S	*1,1-Dichlooretheen*	µg/l	**<0,10**
S	*Cis-1,2-Dichlooretheen*	µg/l	**<0,10**
S	*trans-1,2-Dichlooretheen*	µg/l	**<0,10**
S	**Som cis/trans-1,2-Dichlooretheen (Factor 0,7)**	µg/l	**0,14** #)
S	**Som Dichlooretheen (Factor 0,7)**	µg/l	**0,21** #)
S	Trichlooretheen (Tri)	µg/l	**<0,20**
S	Tetrachlooretheen (Per)	µg/l	**<0,10**

De parameters die in dit document worden vermeld, zijn geaccrediteerd volgens EN ISO/IEC 17025:2017. Alleen niet-geaccrediteerde parameters/resultaten zijn gemarkeerd met het symbool "*) ".

Kamer van Koophandel
Nr. 08110898
VAT/BTW-ID-Nr.:
NL 811132559 B01

Directeur
ppa. Marc van Gelder
Dr. Paul Wimmer

kwaliteitswaarborg bodembeheer SIKB

TESTING
RvA L 005

DOC-13-15768244-NL-P2

AL-West B.V.
Dortmundstraat 16B, 7418 BH Deventer, the Netherlands
Tel. +31(0)570 788110
e-Mail: info@al-west.nl, www.al-west.nl

AGROLAB GROUP
Your labs. Your service.

Opdracht **1018285 Water**

		Eenheid	372940 PB1 WM1	
Chloorhoudende koolwaterstoffen (AS3000)				
S	*1,1-Dichloorpropaan*	µg/l	**<0,20**	
S	*1,2-Dichloorpropaan*	µg/l	**<0,20**	
S	*1,3-Dichloorpropaan*	µg/l	**<0,20**	
S	**Som Dichloorpropanen (Factor 0,7)**	µg/l	**0,42**	#)
Broomhoudende koolwaterstoffen				
S	Tribroommethaan (bromoform)	µg/l	**<0,20**	
Minerale olie (AS3000)				
S	Koolwaterstoffractie C10-C40	µg/l	**<50**	
	Koolwaterstoffractie C10-C12	µg/l	**<10**	*)
	Koolwaterstoffractie C12-C16	µg/l	**<10**	*)
	Koolwaterstoffractie C16-C20	µg/l	**<5,0**	*)
	Koolwaterstoffractie C20-C24	µg/l	**<5,0**	*)
	Koolwaterstoffractie C24-C28	µg/l	**<5,0**	*)
	Koolwaterstoffractie C28-C32	µg/l	**5,0**	*)
	Koolwaterstoffractie C32-C36	µg/l	**8,1**	*)
	Koolwaterstoffractie C36-C40	µg/l	**9,7**	*)
Pesticiden (OCB's)				
S	*alfa-HCH*	µg/l	**<0,010**	
S	*beta-HCH*	µg/l	**<0,0080**	
S	*gamma-HCH*	µg/l	**<0,0090**	
S	*delta-HCH*	µg/l	**<0,0080**	
S	**Som HCH (STI) (Factor 0,7)**	µg/l	**0,025**	#)
S	*Aldrin*	µg/l	**<0,010**	
S	*Dieldrin*	µg/l	**<0,010**	
S	*Endrin*	µg/l	**<0,010**	
S	**Som Drins (STI) (Factor 0,7)**	µg/l	**0,021**	#)
S	*2,4-DDE (ortho, para-DDE)*	µg/l	**<0,010**	
S	*4,4-DDE (para, para-DDE)*	µg/l	**<0,010**	
S	*2,4-DDD (ortho, para-DDD)*	µg/l	**<0,010**	
S	*4,4-DDD (para, para-DDD)*	µg/l	**<0,010**	
S	*2,4-DDT (ortho, para-DDT)*	µg/l	**<0,010**	
S	*4,4-DDT (para, para-DDT)*	µg/l	**<0,010**	
S	**Som DDT/DDE/DDD (Factor 0,7)**	µg/l	**0,042**	#)
S	Heptachloor	µg/l	**<0,010**	
S	alfa-Endosulfan	µg/l	**<0,010**	
S	*cis-Heptachloorepoxide*	µg/l	**<0,010**	
S	*trans-Heptachloorepoxide*	µg/l	**<0,010**	
S	**Som cis/trans-Heptachloorepoxide (Factor 0,7)**	µg/l	**0,014**	#)
	Telodrin	µg/l	**<0,030**	*)
	Isodrin	µg/l	**<0,030**	*)

De parameters die in dit document worden vermeld, zijn geaccrediteerd volgens EN ISO/IEC 17025:2017. Alleen niet-geaccrediteerde parameters/resultaten zijn gemarkeerd met het symbool " *) ".

Kamer van Koophandel
Nr. 08110898
VAT/BTW-ID-Nr.:
NL 811132559 B01

Directeur
ppa. Marc van Gelder
Dr. Paul Wimmer

kwaliteitswaarborg bodembeheer SIKB

TESTING
RvA L 005

DOC-13-15768244-NL-P3

AL-West B.V.
Dortmundstraat 16B, 7418 BH Deventer, the Netherlands
Tel. +31(0)570 788110
e-Mail: info@al-west.nl, www.al-west.nl

AGROLAB GROUP
Your labs. Your service.

De parameters die in dit document worden vermeld, zijn geaccrediteerd volgens EN ISO/IEC 17025:2017. Alleen niet-geaccrediteerde parameters/resultaten zijn gemarkeerd met het symbool " *) ".

Opdracht **1018285 Water**

	Eenheid	372940 PB1 WM1
Pesticiden (OCB's)		
S cis-Chloordaan	µg/l	**<0,010**
S trans-Chloordaan	µg/l	**<0,010**

#) Bij deze som zijn resultaten "<rapportagegrens" vermenigvuldigd met 0,7.
S) Erkend volgens AS SIKB 3000
Verklaring:"<" of n.a. betekent dat het gehalte van de component lager is dan de rapportagegrens.
De parameter-specifieke analytische meetonzekerheid en informatie over de berekeningsmethode zijn op aanvraag beschikbaar, indien de gerapporteerde resultaten boven de parameterspecifieke rapportagegrens liggen.

Begin van de analyses: 27.02.2021
Einde van de analyses: 04.03.2021

De resultaten hebben uitsluitend betrekking op de geanalyseerde monsters. In gevallen waarin het testlaboratorium niet verantwoordelijk was voor de bemonstering, gelden de gerapporteerde resultaten voor de monsters zoals zij zijn ontvangen. .

AL-West B.V. Dhr. Jan Godlieb, Tel. 31/570788113
Klantenservice

Toegepaste methoden

eigen methode *): Koolwaterstoffractie C10-C12 Koolwaterstoffractie C12-C16 Koolwaterstoffractie C16-C20 Koolwaterstoffractie C20-C24 Koolwaterstoffractie C24-C28 Koolwaterstoffractie C28-C32 Koolwaterstoffractie C32-C36 Koolwaterstoffractie C36-C40 Telodrin Isodrin

Protocollen AS 3100 : Barium (Ba) Cadmium (Cd) Kobalt (Co) Koper (Cu) Kwik (Hg) Lood (Pb) Molybdeen (Mo) Nikkel (Ni) Zink (Zn) Dichloormethaan Tribroommethaan (bromoform) Benzeen Trichloormethaan (Chloroform) Tetrachloormethaan (Tetra) Tolueen Ethylbenzeen 1,1-Dichloorethaan m,p-Xyleen ortho-Xyleen 1,2-Dichloorethaan Som Xylenen (Factor 0,7) Naftaleen Styreen 1,1,1-Trichloorethaan 1,1,2-Trichloorethaan Vinylchloride 1,1-Dichlooretheen Cis-1,2-Dichlooretheen trans-1,2-Dichlooretheen Som cis/trans-1,2-Dichlooretheen (Factor 0,7) Som Dichlooretheen (Factor 0,7) Trichlooretheen (Tri) Tetrachlooretheen (Per) 1,1-Dichloorpropaan 1,2-Dichloorpropaan 1,3-Dichloorpropaan Som Dichloorpropanen (Factor 0,7) Koolwaterstoffractie C10-C40 alfa-HCH beta-HCH gamma-HCH delta-HCH Som HCH (STI) (Factor 0,7) Aldrin Dieldrin Endrin Som Drins (STI) (Factor 0,7) 2,4-DDE (ortho, para-DDE) 4,4-DDE (para, para-DDE) 2,4-DDD (ortho, para-DDD) 4,4-DDD (para, para-DDD) 2,4-DDT (ortho, para-DDT) 4,4-DDT (para, para-DDT) Som DDT/DDE/DDD (Factor 0,7) Heptachloor alfa-Endosulfan cis-Heptachloorepoxide trans-Heptachloorepoxide Som cis/trans-Heptachloorepoxide (Factor 0,7) cis-Chloordaan trans-Chloordaan

Kamer van Koophandel Nr. 08110898
VAT/BTW-ID-Nr.: NL 811132559 B01
Directeur
ppa. Marc van Gelder
Dr. Paul Wimmer

kwaliteitswaarborg bodembeheer SIKB

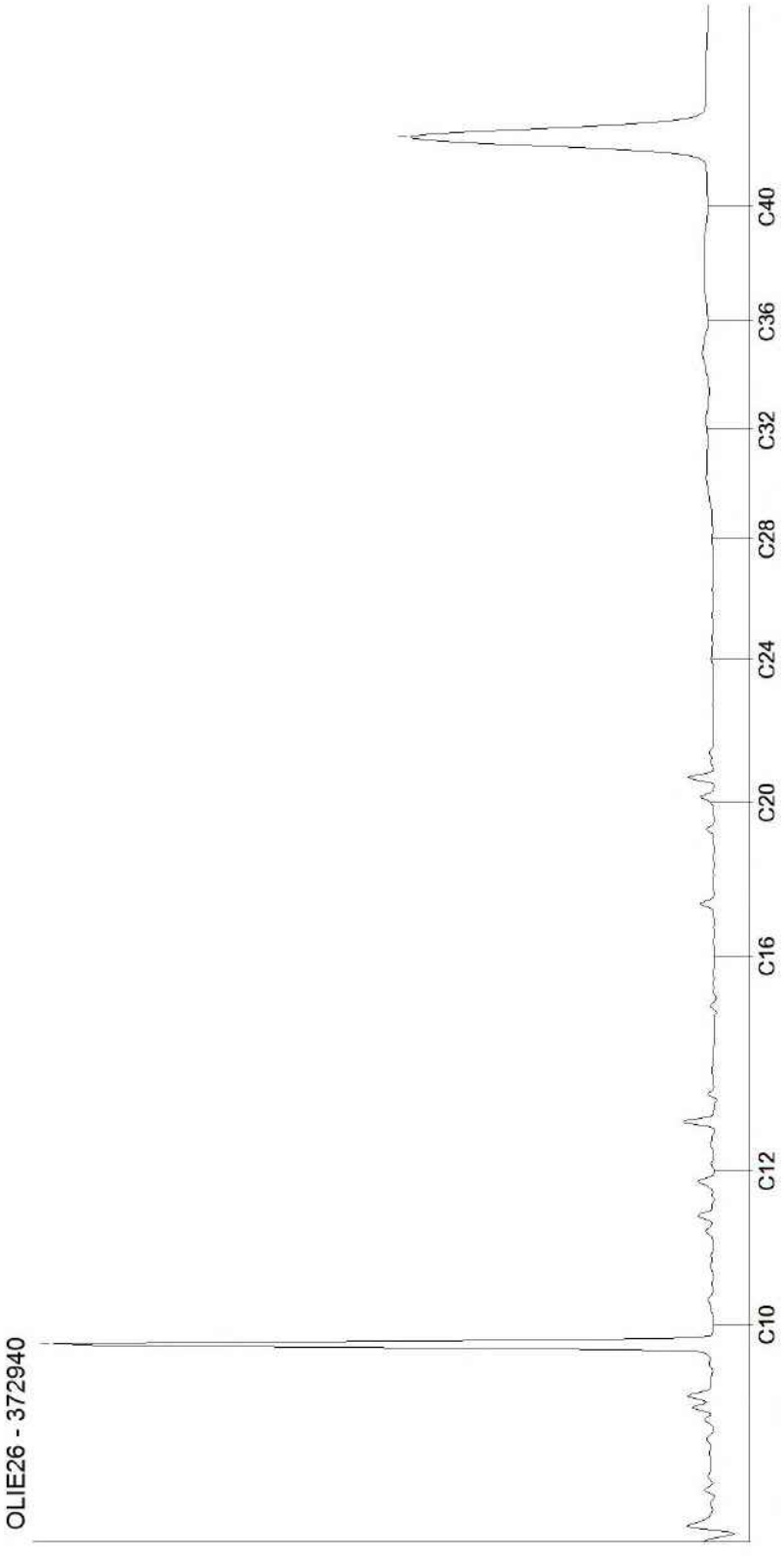
TESTING RvA L 005

AL-West B.V.

Dortmundstraat 16B, 7418 BH Deventer, the Netherlands
Tel. +31(0)570 788110
e-Mail: info@al-west.nl, www.al-west.nl

CHROMATOGRAM for Order No. 1018285, Analysis No. 372940, created at 02.03.2021 09:15:51

Monster beschrijving: PB1 WM1

Kamer van Koophandel
Nr. 08110898
VAT/BTW-ID-Nr.:
NL 811132559 B01

Directeur
ppa. Marc van Gelder
Dr. Paul Wimmer

DOC-13-15768289-NL-P1

AL-West B.V.
Dortmundstraat 16B, 7418 BH Deventer, the Netherlands
Tel. +31(0)570 788110
e-Mail: info@al-west.nl, www.al-west.nl

AGROLAB GROUP
Your labs. Your service.

Terra Agribusiness BV
Joost Stevelink
Postbus 105
7630 AC Ootmarsum

Datum	09.04.2021
Relatienr	35008640
Opdrachtnr.	1034007

ANALYSERAPPORT

Opdracht **1034007 Bodem / Eluaat**

Opdrachtgever	35008640 Terra Agribusiness BV
Uw referentie	2021-012 BJZ Mooieweg 23 Arnhem
Opdrachtacceptatie	02.04.21
Monsternemer	Opdrachtgever

Geachte heer, mevrouw,

Hierbij zenden wij u de resultaten van het door u aangevraagde laboratoriumonderzoek.

De analyses zijn, tenzij anders vermeld, uitgevoerd overeenkomstig onze erkenning voor de werkzaamheid "Analyse voor milieuhygiënisch bodemonderzoek" van het Besluit Bodemkwaliteit.

Dit rapport mag alleen in zijn geheel worden gereproduceerd. Eventuele bijlagen zijn onderdeel van het rapport.

Indien u nog vragen heeft of aanvullende informatie wenst, verzoeken wij u om contact op te nemen met Klantenservice.

Wij vertrouwen U met de toegezonden informatie van dienst te zijn.

Met vriendelijke groet,

AL-West B.V. Jørgen Smit, Tel. +31/570788120

De parameters die in dit document worden vermeld, zijn geaccrediteerd volgens EN ISO/IEC 17025:2017. Alleen niet-geaccrediteerde parameters/resultaten zijn gemarkeerd met het symbool "*) ".

Kamer van Koophandel
Nr. 08110898
VAT/BTW-ID-Nr.:
NL 811132559 B01

Directeur
ppa. Marc van Gelder
Dr. Paul Wimmer

kwaliteitswaarborg bodembeheer SIKB

TESTING
RvA L 005

AL-West B.V.
Dortmundstraat 16B, 7418 BH Deventer, the Netherlands
Tel. +31(0)570 788110
e-Mail: info@al-west.nl, www.al-west.nl

AGROLAB GROUP
Your labs. Your service.

Opdracht 1034007 Bodem / Eluaat

Monsternr.	*Monstername*	*Monster beschrijving*
434265	02.04.2021	12N-1
434266	02.04.2021	13N-1
434267	02.04.2021	16N-1
434268	02.04.2021	18N-1

		Eenheid	434265 12N-1	434266 13N-1	434267 16N-1	434268 18N-1
Algemene monstervoorbehandeling						
S	Voorbehandeling conform AS3000		++	++	++	++
S	Droge stof	%	93,6	81,1	81,5	80,8
Pesticiden (OCB's)						
S	*2,4-DDD (ortho, para-DDD)*	mg/kg Ds	0,0090	<0,0010	<0,0010	<0,0010
S	*4,4-DDD (para, para-DDD)*	mg/kg Ds	0,056	0,0055	0,0069	0,0028
S	**Som DDD (Factor 0,7)**	mg/kg Ds	0,065	0,0062 #)	0,0076 #)	0,0035 #)
S	*2,4-DDE (ortho, para-DDE)*	mg/kg Ds	0,014	<0,0010	<0,0010	<0,0010
S	*4,4-DDE (para, para-DDE)*	mg/kg Ds	0,098	0,14	0,26	0,084
S	**Som DDE (Factor 0,7)**	mg/kg Ds	0,11	0,14 #)	0,26 #)	0,085 #)
S	*2,4-DDT (ortho, para-DDT)*	mg/kg Ds	0,14	0,0049	0,0047	0,0019
S	*4,4-DDT (para, para-DDT)*	mg/kg Ds	0,047	0,030	0,038	0,015
S	**Som DDT (Factor 0,7)**	mg/kg Ds	0,19	0,035	0,043	0,017
S	**Som DDT/DDE/DDD (Factor 0,7)**	mg/kg Ds	0,36	0,18 #)	0,31 #)	0,11 #)
S	*Aldrin*	mg/kg Ds	<0,0010	<0,0010	<0,0010	<0,0010
S	*Dieldrin*	mg/kg Ds	0,014	<0,0010	<0,0010	<0,0010
S	*Endrin*	mg/kg Ds	<0,0020 m)	<0,0010	<0,0010	<0,0010
S	*Isodrin*	mg/kg Ds	<0,0010	<0,0010	<0,0010	<0,0010
S	*Telodrin*	mg/kg Ds	<0,0010	<0,0010	<0,0010	<0,0010
S	**Som Drins (STI) (Factor 0,7)**	mg/kg Ds	0,016 #)	0,0021 #)	0,0021 #)	0,0021 #)
S	*alfa-HCH*	mg/kg Ds	<0,0010	<0,0010	<0,0010	<0,0010
S	*beta-HCH*	mg/kg Ds	0,020	<0,0010	<0,0010	<0,0010
S	*gamma-HCH*	mg/kg Ds	<0,0010	<0,0010	<0,0010	<0,0010
S	*delta-HCH*	mg/kg Ds	<0,0010	<0,0010	<0,0010	<0,0010
S	**Som HCH (STI) (Factor 0,7)**	mg/kg Ds	0,022 #)	0,0028 #)	0,0028 #)	0,0028 #)
S	1,3-Hexachloorbutadieen	mg/kg Ds	<0,001	<0,001	<0,001	<0,001
S	*cis-Chloordaan*	mg/kg Ds	<0,0010	<0,0010	<0,0010	<0,0010
S	*trans-Chloordaan*	mg/kg Ds	<0,0010	<0,0010	<0,0010	<0,0010
S	**Som Chloordaan (Factor 0,7)**	mg/kg Ds	0,0014 #)	0,0014 #)	0,0014 #)	0,0014 #)
S	*cis-Heptachloorepoxide*	mg/kg Ds	<0,0010	<0,0010	<0,0010	<0,0010
S	*trans-Heptachloorepoxide*	mg/kg Ds	<0,0010	<0,0010	<0,0010	<0,0010
S	**Som cis/trans-Heptachloorepoxide (Factor 0,7)**	mg/kg Ds	0,0014 #)	0,0014 #)	0,0014 #)	0,0014 #)
S	*Heptachloor*	mg/kg Ds	<0,0010	<0,0010	<0,0010	<0,0010
S	*alfa-Endosulfan*	mg/kg Ds	0,0019	<0,0010	<0,0010	<0,0010
S	**Som OCB landbodem (Factor 0,7)**	mg/kg Ds	0,41 #)	0,19 #)	0,32 #)	0,12 #)

De parameters die in dit document worden vermeld, zijn geaccrediteerd volgens EN ISO/IEC 17025:2017. Alleen niet-geaccrediteerde parameters/resultaten zijn gemarkeerd met het symbool "*) ".

Kamer van Koophandel
Nr. 08110898
VAT/BTW-ID-Nr.:
NL 811132559 B01

Directeur
ppa. Marc van Gelder
Dr. Paul Wimmer

kwaliteitswaarborg bodembeheer SIKB

TESTING
RvA L 005

DOC-13-16013493-NL-P2

AL-West B.V.
Dortmundstraat 16B, 7418 BH Deventer, the Netherlands
Tel. +31(0)570 788110
e-Mail: info@al-west.nl, www.al-west.nl

AGROLAB GROUP
Your labs. Your service.

Opdracht 1034007 Bodem / Eluaat

		Eenheid	434265 12N-1	434266 13N-1	434267 16N-1	434268 18N-1
Chloorbenzenen						
S	*Hexachloorbenzeen (HCB)*	mg/kg Ds	**<0,0010**	**<0,0010**	**<0,0010**	**<0,0010**

#) Bij deze som zijn resultaten "<rapportagegrens" vermenigvuldigd met 0,7.
m) De rapportagegrens is verhoogd, omdat door matrixeffecten, resp. co-elutie een kwantificering bemoeilijkt wordt.
S) Erkend volgens AS SIKB 3000
Verklaring:"<" of n.a. betekent dat het gehalte van de component lager is dan de rapportagegrens.
De parameter-specifieke analytische meetonzekerheid en informatie over de berekeningsmethode zijn op aanvraag beschikbaar, indien de gerapporteerde resultaten boven de parameterspecifieke rapportagegrens liggen.

Begin van de analyses: 02.04.2021
Einde van de analyses: 09.04.2021

De resultaten hebben uitsluitend betrekking op de geanalyseerde monsters. In gevallen waarin het testlaboratorium niet verantwoordelijk was voor de bemonstering, gelden de gerapporteerde resultaten voor de monsters zoals zij zijn ontvangen. .

AL-West B.V. Jørgen Smit, Tel. +31/570788120

Toegepaste methoden

conform Protocollen AS 3000 : Voorbehandeling conform AS3000 2,4-DDD (ortho, para-DDD) 4,4-DDD (para, para-DDD) Som DDD (Factor 0,7) 2,4-DDE (ortho, para-DDE) 4,4-DDE (para, para-DDE) Som DDE (Factor 0,7) 2,4-DDT (ortho, para-DDT) 4,4-DDT (para, para-DDT) Som DDT (Factor 0,7) Som DDT/DDE/DDD (Factor 0,7) Aldrin Dieldrin Endrin Isodrin Telodrin Som Drins (STI) (Factor 0,7) alfa-HCH beta-HCH gamma-HCH delta-HCH Som HCH (STI) (Factor 0,7) Hexachloorbenzeen (HCB) 1,3-Hexachloorbutadieen cis-Chloordaan trans-Chloordaan Som Chloordaan (Factor 0,7) cis-Heptachloorepoxide trans-Heptachloorepoxide Som cis/trans-Heptachloorepoxide (Factor 0,7) Heptachloor alfa-Endosulfan Som OCB landbodem (Factor 0,7)

conformNEN-EN12880; AS3000, AS3200; NEN-EN15934 : Droge stof

De parameters die in dit document worden vermeld, zijn geaccrediteerd volgens EN ISO/IEC 17025:2017. Alleen niet-geaccrediteerde parameters/resultaten zijn gemarkeerd met het symbool " *) ".

Kamer van Koophandel
Nr. 08110898
VAT/BTW-ID-Nr.:
NL 811132559 B01

Directeur
ppa. Marc van Gelder
Dr. Paul Wimmer

kwaliteitswaarborg bodembeheer SIKB

TESTING
RvA L 005

DOC-13-16013493-NL-P3

Tabel 1: Gemeten gehalten in grond met beoordeling conform de Wet Bodembescherming

Grondmonster		BM1			12N-1			13N-1		
Certificaatcode		1015571			1034007			1034007		
Boring(en)		1, 2, 3, 4			12N			13N		
Traject (m -mv)		0,20 - 0,50			0,00 - 0,50			0,00 - 0,50		
Humus	% ds	1,90			3,40			3,40		
Lutum	% ds	30,0			23,0			23,0		
Datum van toetsing		25-2-2021			12-4-2021			12-4-2021		
Monsterconclusie		Overschrijding Achtergrondwaarde			Overschrijding Achtergrondwaarde			Overschrijding Achtergrondwaarde		
Monstermelding 1										
Monstermelding 2										
Monstermelding 3										
		Meetw	**GSSD**	**Index**	**Meetw**	**GSSD**	**Index**	**Meetw**	**GSSD**	**Index**
BESTRIJDINGSMIDDELEN										
trans-Heptachloorepoxide	mg/kg ds	<0,0010	<0,0035		<0,0010	<0,0021		<0,0010	<0,0021	
DDT,DDE,DDD (som, 0.7 factor)	mg/kg ds	0,071			0,36			0,18		
HCH (som, 0.7 factor)	mg/kg ds	0,0028			0,022			0,0028		
Heptachloorepoxide (som, 0.7 factor	mg/kg ds	0,0014			0,0014			0,0014		
DDT (som, 0.7 factor)	mg/kg ds	0,017			0,19			0,035		
DDD (som, 0.7 factor)	mg/kg ds	0,0063			0,065			0,0062		
DDE (som, 0.7 factor)	mg/kg ds	0,048			0,11			0,14		
Hexachloorbutadieen	mg/kg ds	<0,001	<0,004		<0,001	<0,002		<0,001	<0,002	
alfa-HCH	mg/kg ds	<0,0010	<0,0035	0	<0,0010	<0,0021	0	<0,0010	<0,0021	0
beta-HCH	mg/kg ds	<0,0010	<0,0035	0	**0,020**	**0,059**	**0,04**	<0,0010	<0,0021	0
gamma-HCH	mg/kg ds	<0,0010	<0,0035	0	<0,0010	<0,0021	-0	<0,0010	<0,0021	-0
delta-HCH	mg/kg ds	<0,0010	<0,0035 (6)		<0,0010	<0,0021 (6)		<0,0010	<0,0021 (6)	
Isodrin	mg/kg ds	<0,0010	<0,0035 (5)		<0,0010	<0,0021 (5)		<0,0010	<0,0021 (5)	
Telodrin	mg/kg ds	<0,0010	<0,0035 (5)		<0,0010	<0,0021 (5)		<0,0010	<0,0021 (5)	
Heptachloor	mg/kg ds	<0,0010	<0,0035	0	<0,0010	<0,0021	0	<0,0010	<0,0021	0
Heptachloorepoxide	mg/kg ds		<0,0070	0		<0,0041	0		<0,0041	0
Aldrin	mg/kg ds	<0,0010	<0,0035		<0,0010	<0,0021		<0,0010	<0,0021	
Dieldrin	mg/kg ds	<0,0010	<0,0035		0,014	0,041		<0,0010	<0,0021	
Endrin	mg/kg ds	<0,0010	<0,0035		0,0020#	0,0041 (41)		<0,0010	<0,0021	
DDE (som)	mg/kg ds		**0,24**	**0,06**		**0,33**	**0,1**		**0,41**	**0,14**
2,4-DDE (ortho, para-DDE)	mg/kg ds	<0,0010	<0,0035		0,014	0,041		<0,0010	<0,0021	
4,4-DDE (para, para-DDE)	mg/kg ds	0,047	0,235		0,098	0,288		0,14	0,41	
DDD (som)	mg/kg ds		**0,032**	**0**		**0,19**	**0,01**		0,018	-0
2,4-DDD (ortho, para-DDD)	mg/kg ds	0,0019	0,0095		0,0090	0,0265		<0,0010	<0,0021	
4,4-DDD (para, para-DDD)	mg/kg ds	0,0044	0,0220		0,056	0,165		0,0055	0,0162	
DDT (som)	mg/kg ds		0,084	-0,08		**0,55**	**0,23**		0,10	-0,06
2,4-DDT (ortho, para-DDT)	mg/kg ds	0,0018	0,0090		0,14	0,41		0,0049	0,0144	
4,4-DDT (para, para-DDT)	mg/kg ds	0,015	0,075		0,047	0,138		0,030	0,088	
alfa-Endosulfan	mg/kg ds	<0,0010	<0,0035	0	**0,0019**	**0,0056**	**0**	<0,0010	<0,0021	0
Chloordaan (cis + trans)	mg/kg ds		<0,0070	0		<0,0041	0		<0,0041	0
cis-Chloordaan	mg/kg ds	<0,0010	<0,0035		<0,0010	<0,0021		<0,0010	<0,0021	
trans-Chloordaan	mg/kg ds	<0,0010	<0,0035		<0,0010	<0,0021		<0,0010	<0,0021	
Drins (Aldrin+Dieldrin+Endrin)	mg/kg ds	0,0021	<0,0105	-0	**0,016#**	**0,047**	**0,01**	0,0021	<0,0062	-0
Som 21 Organochloorhoud. bestrijdingsm	mg/kg ds	**0,081**	**0,407** (5)		**0,41#**	**1,20** (5)		**0,19**	**0,57** (5)	
GECHLOREERDE KOOLWATERSTOFFEN										
PCB (som 7)	mg/kg ds		<0,025	0						
Hexachloorbenzeen (HCB)	mg/kg ds	<0,0010	<0,0035	-0	<0,0010	<0,0021	-0	<0,0010	<0,0021	-0
PCB 28	mg/kg ds	<0,0010	<0,0035							
PCB 52	mg/kg ds	<0,0010	<0,0035							
PCB 101	mg/kg ds	<0,0010	<0,0035							
PCB 118	mg/kg ds	<0,0010	<0,0035							
PCB 138	mg/kg ds	<0,0010	<0,0035							
PCB 153	mg/kg ds	<0,0010	<0,0035							
PCB 180	mg/kg ds	<0,0010	<0,0035							
METALEN										
IJzer	% ds	<5,0	3,5 (6)							

Grondmonster		BM1			12N-1		13N-1	
Certificaatcode		1015571			1034007		1034007	
Boring(en)		1, 2, 3, 4			12N		13N	
Traject (m -mv)		0,20 - 0,50			0,00 - 0,50		0,00 - 0,50	
Humus	% ds	1,90			3,40		3,40	
Lutum	% ds	30,0			23,0		23,0	
Datum van toetsing		25-2-2021			12-4-2021		12-4-2021	
Monsterconclusie		Overschrijding Achtergrondwaarde			Overschrijding Achtergrondwaarde		Overschrijding Achtergrondwaarde	
Kobalt	mg/kg ds	9,3	8,0	-0,04				
Nikkel	mg/kg ds	24	21	-0,22				
Koper	mg/kg ds	19	20	-0,13				
Zink	mg/kg ds	66	65	-0,13				
Molybdeen	mg/kg ds	<1,5	<1,1	-0				
Cadmium	mg/kg ds	0,29	0,35	-0,02				
Barium	mg/kg ds	120	103 (6)					
Kwik	mg/kg ds	0,09	0,09	-0				
Lood	mg/kg ds	29	30	-0,04				
OVERIG								
cis-Heptachloorepoxide	mg/kg ds	<0,0010	<0,0035		<0,0010	<0,0021	<0,0010	<0,0021
Droge stof	%	82,4	82,4 (6)		93,6	93,6 (6)	81,1	81,1 (6)
Lutum	%	30						
Organische stof (humus)	%	1,9						
OVERIGE (ORGANISCHE) VERBINDINGEN								
Minerale olie C10 - C12	mg/kg ds	<3	11 (6)					
Minerale olie C10 - C40	mg/kg ds	<35	<123	-0,01				
Minerale olie C12 - C16	mg/kg ds	<3	11 (6)					
Minerale olie C16 - C20	mg/kg ds	<4	14 (6)					
Minerale olie C20 - C24	mg/kg ds	<5	18 (6)					
Minerale olie C24 - C28	mg/kg ds	<5	18 (6)					
Minerale olie C28 - C32	mg/kg ds	<5	18 (6)					
Minerale olie C32 - C36	mg/kg ds	<5	18 (6)					
Minerale olie C36 - C40	mg/kg ds	<5	18 (6)					
PAK								
Naftaleen	mg/kg ds	<0,050	<0,035					
Anthraceen	mg/kg ds	<0,050	<0,035					
Fenanthreen	mg/kg ds	0,064	0,064					
Fluorantheen	mg/kg ds	0,16	0,16					
Chryseen	mg/kg ds	0,11	0,11					
Benzo(a)anthraceen	mg/kg ds	0,098	0,098					
Benzo(a)pyreen	mg/kg ds	0,092	0,092					
Benzo(k)fluorantheen	mg/kg ds	0,068	0,068					
Indeno-(1,2,3-c,d)pyreen	mg/kg ds	0,084	0,084					
Benzo(g,h,i)peryleen	mg/kg ds	0,097	0,097					
PAK 10 VROM	mg/kg ds		0,84	-0,02				

Tabel 2: Gemeten gehalten in grond met beoordeling conform de Wet Bodembescherming

Grondmonster		16N-1			18N-1			BM2		
Certificaatcode		1034007			1034007			1015571		
Boring(en)		16N			18N			5, 6, 7, 8		
Traject (m -mv)		0,00 - 0,50			0,00 - 0,50			0,00 - 0,50		
Humus	% ds	3,40			3,40			2,10		
Lutum	% ds	23,0			23,0			27,0		
Datum van toetsing		12-4-2021			12-4-2021			25-2-2021		
Monsterconclusie		Overschrijding Achtergrondwaarde			Overschrijding Achtergrondwaarde			Overschrijding Achtergrondwaarde		
Monstermelding 1										
Monstermelding 2										
Monstermelding 3										
		Meetw	**GSSD**	**Index**	**Meetw**	**GSSD**	**Index**	**Meetw**	**GSSD**	**Index**
BESTRIJDINGSMIDDELEN										
trans-Heptachloorepoxide	mg/kg ds	<0,0010	<0,0021		<0,0010	<0,0021		<0,0010	<0,0033	
DDT,DDE,DDD (som, 0.7 factor)	mg/kg ds	0,31			0,11			0,19		
HCH (som, 0.7 factor)	mg/kg ds	0,0028			0,0028			0,0049#		
Heptachloorepoxide (som, 0.7 factor	mg/kg ds	0,0014			0,0014			0,0014		
DDT (som, 0.7 factor)	mg/kg ds	0,043			0,017			0,038		
DDD (som, 0.7 factor)	mg/kg ds	0,0076			0,0035			0,0044		
DDE (som, 0.7 factor)	mg/kg ds	0,26			0,085			0,15		
Hexachloorbutadieen	mg/kg ds	<0,001	<0,002		<0,001	<0,002		<0,001	<0,003	
alfa-HCH	mg/kg ds	<0,0010	<0,0021	0	<0,0010	<0,0021	0	**0,0040#**	**0,0133** (41)	**0**
beta-HCH	mg/kg ds	<0,0010	<0,0021	0	<0,0010	<0,0021	0	<0,0010	<0,0033	0
gamma-HCH	mg/kg ds	<0,0010	<0,0021	-0	<0,0010	<0,0021	-0	<0,0010	<0,0033	0
delta-HCH	mg/kg ds	<0,0010	<0,0021 (6)		<0,0010	<0,0021 (6)		<0,0010	<0,0033 (6)	
Isodrin	mg/kg ds	<0,0010	<0,0021 (5)		<0,0010	<0,0021		<0,0010	<0,0033 (5)	
Telodrin	mg/kg ds	<0,0010	<0,0021 (5)		<0,0010	<0,0021		<0,0010	<0,0033 (5)	
Heptachloor	mg/kg ds	<0,0010	<0,0021	0	<0,0010	<0,0021	0	<0,0010	<0,0033	0
Heptachloorepoxide	mg/kg ds		<0,0041	0		<0,0041	0		<0,0067	0
Aldrin	mg/kg ds	<0,0010	<0,0021		<0,0010	<0,0021		<0,0010	<0,0033	
Dieldrin	mg/kg ds	<0,0010	<0,0021		<0,0010	<0,0021		<0,0010	<0,0033	
Endrin	mg/kg ds	<0,0010	<0,0021		<0,0010	<0,0021		<0,0010	<0,0033	
DDE (som)	mg/kg ds		**0,77**	**0,3**		**0,25**	**0,07**		**0,72**	**0,28**
2,4-DDE (ortho, para-DDE)	mg/kg ds	<0,0010	<0,0021		<0,0010	<0,0021		<0,0010	<0,0033	
4,4-DDE (para, para-DDE)	mg/kg ds	0,26	0,76		0,084	0,247		0,15	0,71	
DDD (som)	mg/kg ds		**0,022**	**0**		0,010	-0		**0,021**	**0**
2,4-DDD (ortho, para-DDD)	mg/kg ds	<0,0010	<0,0021		<0,0010	<0,0021		<0,0010	<0,0033	
4,4-DDD (para, para-DDD)	mg/kg ds	0,0069	0,0203		0,0028	0,0082		0,0037	0,0176	
DDT (som)	mg/kg ds		0,13	-0,05		0,050	-0,1		0,18	-0,01
2,4-DDT (ortho, para-DDT)	mg/kg ds	0,0047	0,0138		0,0019	0,0056		0,0033	0,0157	
4,4-DDT (para, para-DDT)	mg/kg ds	0,038	0,112		0,015	0,044		0,035	0,167	
alfa-Endosulfan	mg/kg ds	<0,0010	<0,0021	0	<0,0010	<0,0021	0	<0,0010	<0,0033	0
Chloordaan (cis + trans)	mg/kg ds		<0,0041	0		<0,0041	0		<0,0067	0
cis-Chloordaan	mg/kg ds	<0,0010	<0,0021		<0,0010	<0,0021		<0,0010	<0,0033	
trans-Chloordaan	mg/kg ds	<0,0010	<0,0021		<0,0010	<0,0021		<0,0010	<0,0033	
Drins (Aldrin+Dieldrin+Endrin)	mg/kg ds	0,0021	<0,0062	-0	0,0021	<0,0062	-0	0,0021	<0,0100	-0
Som 21 Organochloorhoud. bestrijdingsm	mg/kg ds	**0,32**	**0,95** (5)		0,12	0,34		**0,21#**	**0,98** (5)	
GECHLOREERDE KOOLWATERSTOFFEN										
PCB (som 7)	mg/kg ds								<0,023	0
Hexachloorbenzeen (HCB)	mg/kg ds	<0,0010	<0,0021	-0	<0,0010	<0,0021	-0	<0,0010	<0,0033	-0
PCB 28	mg/kg ds							<0,0010	<0,0033	
PCB 52	mg/kg ds							<0,0010	<0,0033	
PCB 101	mg/kg ds							<0,0010	<0,0033	
PCB 118	mg/kg ds							<0,0010	<0,0033	
PCB 138	mg/kg ds							<0,0010	<0,0033	
PCB 153	mg/kg ds							<0,0010	<0,0033	
PCB 180	mg/kg ds							<0,0010	<0,0033	
METALEN										
IJzer	% ds							<5,0	3,5 (6)	
Kobalt	mg/kg ds							10	9	-0,03

Grondmonster		16N-1		18N-1		BM2		
Certificaatcode		1034007		1034007		1015571		
Boring(en)		16N		18N		5, 6, 7, 8		
Traject (m -mv)		0,00 - 0,50		0,00 - 0,50		0,00 - 0,50		
Humus	% ds	3,40		3,40		2,10		
Lutum	% ds	23,0		23,0		27,0		
Datum van toetsing		12-4-2021		12-4-2021		25-2-2021		
Monsterconclusie		Overschrijding Achtergrondwaarde		Overschrijding Achtergrondwaarde		Overschrijding Achtergrondwaarde		
Nikkel	mg/kg ds					29	27	-0,12
Koper	mg/kg ds					24	27	-0,09
Zink	mg/kg ds					74	77	-0,11
Molybdeen	mg/kg ds					<1,5	<1,1	-0
Cadmium	mg/kg ds					0,41	0,51	-0,01
Barium	mg/kg ds					120	113 (6)	
Kwik	mg/kg ds					0,09	0,09	-0
Lood	mg/kg ds					29	31	-0,04
OVERIG								
cis-Heptachloorepoxide	mg/kg ds	<0,0010	<0,0021	<0,0010	<0,0021	<0,0010	<0,0033	
Droge stof	%	81,5	81,5 (6)	80,8	80,8 (6)	80,7	80,7 (6)	
Lutum	%					27		
Organische stof (humus)	%					2,1		
OVERIGE (ORGANISCHE) VERBINDINGEN								
Minerale olie C10 - C12	mg/kg ds					<3	10 (6)	
Minerale olie C10 - C40	mg/kg ds					<35	<117	-0,02
Minerale olie C12 - C16	mg/kg ds					<3	10 (6)	
Minerale olie C16 - C20	mg/kg ds					<4	13 (6)	
Minerale olie C20 - C24	mg/kg ds					<5	17 (6)	
Minerale olie C24 - C28	mg/kg ds					<5	17 (6)	
Minerale olie C28 - C32	mg/kg ds					<5	17 (6)	
Minerale olie C32 - C36	mg/kg ds					<5	17 (6)	
Minerale olie C36 - C40	mg/kg ds					<5	17 (6)	
PAK								
Naftaleen	mg/kg ds					<0,050	<0,035	
Anthraceen	mg/kg ds					<0,050	<0,035	
Fenanthreen	mg/kg ds					0,17	0,17	
Fluorantheen	mg/kg ds					0,41	0,41	
Chryseen	mg/kg ds					0,14	0,14	
Benzo(a)anthraceen	mg/kg ds					0,17	0,17	
Benzo(a)pyreen	mg/kg ds					0,16	0,16	
Benzo(k)fluorantheen	mg/kg ds					0,081	0,081	
Indeno-(1,2,3-c,d)pyreen	mg/kg ds					0,11	0,11	
Benzo(g,h,i)peryleen	mg/kg ds					0,11	0,11	
PAK 10 VROM	mg/kg ds						1,42	-0

Tabel 3: Gemeten gehalten in grond met beoordeling conform de Wet Bodembescherming

Grondmonster		BM3		
Certificaatcode		1015571		
Boring(en)		12, 13, 16, 18		
Traject (m -mv)		0,00 - 0,50		
Humus	% ds	3,40		
Lutum	% ds	23,0		
Datum van toetsing		25-2-2021		
Monsterconclusie		Overschrijding Achtergrondwaarde		
Monstermelding 1				
Monstermelding 2				
Monstermelding 3				
		Meetw	**GSSD**	**Index**
BESTRIJDINGSMIDDELEN				
trans-Heptachloorepoxide	mg/kg ds	<0,0010	<0,0021	
DDT,DDE,DDD (som, 0.7 factor)	mg/kg ds	1,1		
HCH (som, 0.7 factor)	mg/kg ds	0,0061		
Heptachloorepoxide (som, 0.7 factor	mg/kg ds	0,0014		
DDT (som, 0.7 factor)	mg/kg ds	0,40		
DDD (som, 0.7 factor)	mg/kg ds	0,029		
DDE (som, 0.7 factor)	mg/kg ds	0,63		
Hexachloorbutadieen	mg/kg ds	<0,001	<0,002	
alfa-HCH	mg/kg ds	**0,0026**	**0,0076**	**0**
beta-HCH	mg/kg ds	**0,0021**	**0,0062**	**0**
gamma-HCH	mg/kg ds	<0,0010	<0,0021	-0
delta-HCH	mg/kg ds	<0,0010	<0,0021 (6)	
Isodrin	mg/kg ds	<0,0010	<0,0021 (5)	
Telodrin	mg/kg ds	<0,0010	<0,0021 (5)	
Heptachloor	mg/kg ds	<0,0010	<0,0021	0
Heptachloorepoxide	mg/kg ds		<0,0041	0
Aldrin	mg/kg ds	<0,0010	<0,0021	
Dieldrin	mg/kg ds	0,0073	0,0215	
Endrin	mg/kg ds	<0,0010	<0,0021	
DDE (som)	mg/kg ds		**1,84**	**0,79**
2,4-DDE (ortho, para-DDE)	mg/kg ds	0,0071	0,0209	
4,4-DDE (para, para-DDE)	mg/kg ds	0,62	1,82	
DDD (som)	mg/kg ds		**0,086**	**0**
2,4-DDD (ortho, para-DDD)	mg/kg ds	0,0042	0,0124	
4,4-DDD (para, para-DDD)	mg/kg ds	0,025	0,074	
DDT (som)	mg/kg ds		**1,16**	**0,64**
2,4-DDT (ortho, para-DDT)	mg/kg ds	0,065	0,191	
4,4-DDT (para, para-DDT)	mg/kg ds	0,33	0,97	
alfa-Endosulfan	mg/kg ds	<0,0010	<0,0021	0
Chloordaan (cis + trans)	mg/kg ds		<0,0041	0
cis-Chloordaan	mg/kg ds	<0,0010	<0,0021	
trans-Chloordaan	mg/kg ds	<0,0010	<0,0021	
Drins (Aldrin+Dieldrin+Endrin)	mg/kg ds	**0,0087**	**0,0256**	**0**
Som 21 Organochloorhoud. bestrijdingsm	mg/kg ds	**1,1**	**3,2** (5)	
GECHLOREERDE KOOLWATERSTOFFEN				
PCB (som 7)	mg/kg ds		<0,014	-0,01
Hexachloorbenzeen (HCB)	mg/kg ds	<0,0010	<0,0021	-0
PCB 28	mg/kg ds	<0,0010	<0,0021	
PCB 52	mg/kg ds	<0,0010	<0,0021	
PCB 101	mg/kg ds	<0,0010	<0,0021	
PCB 118	mg/kg ds	<0,0010	<0,0021	
PCB 138	mg/kg ds	<0,0010	<0,0021	
PCB 153	mg/kg ds	<0,0010	<0,0021	
PCB 180	mg/kg ds	<0,0010	<0,0021	
METALEN				
IJzer	% ds	<5,0	3,5 (6)	
Kobalt	mg/kg ds	9,3	9,9	-0,03

Grondmonster		BM3		
Certificaatcode		1015571		
Boring(en)		12, 13, 16, 18		
Traject (m -mv)		0,00 - 0,50		
Humus	% ds	3,40		
Lutum	% ds	23,0		
Datum van toetsing		25-2-2021		
Monsterconclusie		Overschrijding Achtergrondwaarde		
Nikkel	mg/kg ds	26	28	-0,11
Koper	mg/kg ds	27	32	-0,06
Zink	mg/kg ds	79	89	-0,09
Molybdeen	mg/kg ds	<1,5	<1,1	-0
Cadmium	mg/kg ds	0,30	0,37	-0,02
Barium	mg/kg ds	110	118 (6)	
Kwik	mg/kg ds	**0,15**	**0,16**	**0**
Lood	mg/kg ds	31	34	-0,03
OVERIG				
cis-Heptachloorepoxide	mg/kg ds	<0,0010	<0,0021	
Droge stof	%	80,6	80,6 (6)	
Lutum	%	23		
Organische stof (humus)	%	3,4		
OVERIGE (ORGANISCHE) VERBINDINGEN				
Minerale olie C10 - C12	mg/kg ds	<3	6 (6)	
Minerale olie C10 - C40	mg/kg ds	<35	<72	-0,02
Minerale olie C12 - C16	mg/kg ds	<3	6 (6)	
Minerale olie C16 - C20	mg/kg ds	<4	8 (6)	
Minerale olie C20 - C24	mg/kg ds	<5	10 (6)	
Minerale olie C24 - C28	mg/kg ds	<5	10 (6)	
Minerale olie C28 - C32	mg/kg ds	10	29 (6)	
Minerale olie C32 - C36	mg/kg ds	<5	10 (6)	
Minerale olie C36 - C40	mg/kg ds	<5	10 (6)	
PAK				
Naftaleen	mg/kg ds	<0,050	<0,035	
Anthraceen	mg/kg ds	<0,050	<0,035	
Fenanthreen	mg/kg ds	0,081	0,081	
Fluorantheen	mg/kg ds	0,19	0,19	
Chryseen	mg/kg ds	0,11	0,11	
Benzo(a)anthraceen	mg/kg ds	0,11	0,11	
Benzo(a)pyreen	mg/kg ds	0,12	0,12	
Benzo(k)fluorantheen	mg/kg ds	0,062	0,062	
Indeno-(1,2,3-c,d)pyreen	mg/kg ds	0,081	0,081	
Benzo(g,h,i)peryleen	mg/kg ds	0,077	0,077	
PAK 10 VROM	mg/kg ds		0,90	-0,02

----------	: Geen toetsnorm aanwezig
<	: kleiner dan de detectielimiet
8,88	: <= Achtergrondwaarde
<=T	: Kleiner of gelijk aan Tussenwaarde
8,88	: <= Interventiewaarde
8,88	: > Interventiewaarde
41	: Verhoogde rapportagegrens geconstateerd door BoToVa service
5	: Norm I ontbreekt
6	: Heeft geen normwaarde
#	: verhoogde rapportagegrens
GSSD	: Gestandaardiseerde meetwaarde
Index	: (GSSD - AW) / (I - AW)

- Getoetst via de BoToVa service, versie 3.1.0 -

Projectcode: 2021-012

Tabel 4: Normwaarden conform de Wet Bodembescherming

		AW	WO	IND	I
BESTRIJDINGSMIDDELEN					
Hexachloorbutadieen	mg/kg ds	0,003			
alfa-HCH	mg/kg ds	0,001	0,001	0,5	17
beta-HCH	mg/kg ds	0,002	0,002	0,5	1,6
gamma-HCH	mg/kg ds	0,003	0,04	0,5	1,2
Heptachloor	mg/kg ds	0,0007	0,0007	0,1	4
Heptachloorepoxide	mg/kg ds	0,002	0,002	0,1	4
Aldrin	mg/kg ds				0,32
DDE (som)	mg/kg ds	0,1	0,13	1,3	2,3
DDD (som)	mg/kg ds	0,02	0,84	34	34
DDT (som)	mg/kg ds	0,2	0,2	1	1,7
alfa-Endosulfan	mg/kg ds	0,0009	0,0009	0,1	4
Chloordaan (cis + trans)	mg/kg ds	0,002	0,002	0,1	4
Drins (Aldrin+Dieldrin+Endrin)	mg/kg ds	0,015	0,04	0,14	4
Som 21 Organochloorhoud. bestrijdingsm	mg/kg ds	0,4			
GECHLOREERDE KOOLWATERSTOFFEN					
PCB (som 7)	mg/kg ds	0,02	0,04	0,5	1
Hexachloorbenzeen (HCB)	mg/kg ds	0,0085	0,027	1,4	2
METALEN					
Kobalt	mg/kg ds	15	35	190	190
Nikkel	mg/kg ds	35	39	100	100
Koper	mg/kg ds	40	54	190	190
Zink	mg/kg ds	140	200	720	720
Molybdeen	mg/kg ds	1,5	88	190	190
Cadmium	mg/kg ds	0,6	1,2	4,3	13
Kwik	mg/kg ds	0,15	0,83	4,8	36
Lood	mg/kg ds	50	210	530	530
OVERIGE (ORGANISCHE) VERBINDINGEN					
Minerale olie C10 - C40	mg/kg ds	190	190	500	5000
PAK					
PAK 10 VROM	mg/kg ds	1,5	6,8	40	40

Tabel 5: Gemeten concentraties in grondwater met beoordeling conform de Wet Bodembescherming

Watermonster		PB1 WM1		
Datum		26-2-2021		
Filterdiepte (m -mv)		2,40 - 3,40		
Datum van toetsing		5-3-2021		
Monsterconclusie		Overschrijding Streefwaarde		
Monstermelding 1				
Monstermelding 2				
Monstermelding 3				
		Meetw	**GSSD**	**Index**
AROMATISCHE VERBINDINGEN				
Benzeen	µg/l	<0,20	<0,14	-0
Ethylbenzeen	µg/l	<0,20	<0,14	-0,03
Tolueen	µg/l	<0,20	<0,14	-0,01
Xylenen (som)	µg/l		<0,21	0
meta-/para-Xyleen (som)	µg/l	<0,20	<0,14	
ortho-Xyleen	µg/l	<0,10	<0,07	
Styreen (Vinylbenzeen)	µg/l	<0,20	<0,14	-0,02
Som 16 Aromatische oplosmiddelen	µg/l		<0,77 (2,14)	
BESTRIJDINGSMIDDELEN				
trans-Heptachloorepoxide	µg/l	<0,010	<0,007	
DDT,DDE,DDD (som, 0.7 factor)	µg/l	0,042		
HCH (som, 0.7 factor)	µg/l	0,025		
Heptachloorepoxide (som, 0.7 factor	µg/l	0,014		
alfa-HCH	µg/l	<0,010	<0,007	
beta-HCH	µg/l	<0,0080	<0,0056	
gamma-HCH	µg/l	<0,0090	<0,0063	
delta-HCH	µg/l	<0,0080	<0,0056	
Isodrin	µg/l	<0,030	0,021 (6)	
Telodrin	µg/l	<0,030	0,021 (6)	
Heptachloor	µg/l	<0,010	<0,007	0,02
Heptachloorepoxide	µg/l		<0,014	0
Aldrin	µg/l	<0,010	<0,007	
Dieldrin	µg/l	<0,010	<0,007	
Endrin	µg/l	<0,010	<0,007	
2,4-DDE (ortho, para-DDE)	µg/l	<0,010	<0,007	
4,4-DDE (para, para-DDE)	µg/l	<0,010	<0,007	
2,4-DDD (ortho, para-DDD)	µg/l	<0,010	<0,007	
4,4-DDD (para, para-DDD)	µg/l	<0,010	<0,007	
2,4-DDT (ortho, para-DDT)	µg/l	<0,010	<0,007	
4,4-DDT (para, para-DDT)	µg/l	<0,010	<0,007	
alfa-Endosulfan	µg/l	<0,010	<0,007	0
Chloordaan (cis + trans)	µg/l		<0,014	0,07
cis-Chloordaan	µg/l	<0,010	<0,007	
trans-Chloordaan	µg/l	<0,010	<0,007	
DDT/DDE/DDD (som)	µg/l		<0,042	4,2
HCHs (som, STI-tabel)	µg/l		<0,025	-0,03
Drins (Aldrin+Dieldrin+Endrin)	µg/l		<0,021 0,021	
GECHLOREERDE KOOLWATERSTOFFEN				
1,3-Dichloorpropaan	µg/l	<0,20	<0,14	
1,1-Dichloorpropaan	µg/l	<0,20	<0,14	
Dichloorpropaan	µg/l		<0,42	-0
Dichloorpropanen (0,7 som, 1,1+1,2+1,3)	µg/l	0,42		
cis + trans-1,2-Dichlooretheen	µg/l		<0,14	0,01
1,1-Dichlooretheen	µg/l	<0,10	<0,07	0,01
cis-1,2-Dichlooretheen	µg/l	<0,10	<0,07	
trans-1,2-Dichlooretheen	µg/l	<0,10	<0,07	

Watermonster		PB1 WM1		
Datum		26-2-2021		
Filterdiepte (m -mv)		2,40 - 3,40		
Datum van toetsing		5-3-2021		
Monsterconclusie		Overschrijding Streefwaarde		
Dichloormethaan	µg/l	<0,20	<0,14	0
Trichloormethaan (Chloroform)	µg/l	<0,20	<0,14	-0,01
Tribroommethaan (bromoform)	µg/l	<0,20	<0,14 (14)	
Tetrachloormethaan (Tetra)	µg/l	<0,10	<0,07	0,01
1,1-Dichloorethaan	µg/l	<0,20	<0,14	-0,01
1,2-Dichloorethaan	µg/l	<0,20	<0,14	-0,02
1,2-Dichloorpropaan	µg/l	<0,20	<0,14	
1,1,1-Trichloorethaan	µg/l	<0,10	<0,07	0
1,1,2-Trichloorethaan	µg/l	<0,10	<0,07	0
Trichlooretheen (Tri)	µg/l	<0,20	<0,14	-0,05
Tetrachlooretheen (Per)	µg/l	<0,10	<0,07	0
Vinylchloride	µg/l	<0,20	<0,14	0,03
METALEN				
Kobalt	µg/l	<2,0	<1,4	-0,23
Nikkel	µg/l	<3,0	<2,1	-0,22
Koper	µg/l	<2,0	<1,4	-0,23
Zink	µg/l	16	16	-0,07
Molybdeen	µg/l	<2,0	<1,4	-0,01
Cadmium	µg/l	<0,20	<0,14	-0,05
Barium	µg/l	**140**	**140**	**0,16**
Kwik	µg/l	<0,05	<0,04	-0,06
Lood	µg/l	<2,0	<1,4	-0,23
OVERIG				
cis-Heptachloorepoxide	µg/l	<0,010	<0,007	
OVERIGE (ORGANISCHE) VERBINDINGEN				
Minerale olie C10 - C12	µg/l	<10	7 (6)	
Minerale olie C10 - C40	µg/l	<50	<35	-0,03
Minerale olie C12 - C16	µg/l	<10	7 (6)	
Minerale olie C16 - C20	µg/l	<5,0	3,5 (6)	
Minerale olie C20 - C24	µg/l	<5,0	3,5 (6)	
Minerale olie C24 - C28	µg/l	<5,0	3,5 (6)	
Minerale olie C28 - C32	µg/l	5,0	5,0 (6)	
Minerale olie C32 - C36	µg/l	8,1	8,1 (6)	
Minerale olie C36 - C40	µg/l	9,7	9,7 (6)	
PAK				
Naftaleen	µg/l	<0,020	<0,014	0
PAK 10 VROM	-		<0,00020 (11)	

----------	: Geen toetsnorm aanwezig
<	: kleiner dan de detectielimiet
8,88	: <= Streefwaarde
8,88	: > Streefwaarde
8,88	: > Interventiewaarde
>T	: Groter dan Tussenwaarde
11	: Enkele parameters ontbreken in de berekening van de somfractie
14	: Streefwaarde ontbreekt zorgplicht van toepassing
2	: Enkele parameters ontbreken in de som
6	: Heeft geen normwaarde
#	: verhoogde rapportagegrens
GSSD	: Gestandaardiseerde meetwaarde
Index	: (GSSD - S) / (I - S)

- Getoetst via de BoToVa service, versie 3.1.0 -

Tabel 6: Normwaarden conform de Wet Bodembescherming

		S	S Diep	Indicatief	I
AROMATISCHE VERBINDINGEN					
Benzeen	µg/l	0,2			30
Ethylbenzeen	µg/l	4			150
Tolueen	µg/l	7			1000
Xylenen (som)	µg/l	0,2			70
Styreen (Vinylbenzeen)	µg/l	6			300
Som 16 Aromatische oplosmiddelen	µg/l			150	
BESTRIJDINGSMIDDELEN					
alfa-HCH	µg/l	0,033			
beta-HCH	µg/l	0,008			
gamma-HCH	µg/l	0,009			
Heptachloor	µg/l	5E-06			0,3
Heptachloorepoxide	µg/l	5E-06			3
Aldrin	µg/l	9E-06			
Dieldrin	µg/l	0,0001			
Endrin	µg/l	4E-05			
alfa-Endosulfan	µg/l	0,0002			5
Chloordaan (cis + trans)	µg/l	2E-05			0,2
DDT/DDE/DDD (som)	µg/l	4E-06			0,01
HCHs (som, STI-tabel)	µg/l	0,05			1
Drins (Aldrin+Dieldrin+Endrin)	µg/l				0,1
GECHLOREERDE KOOLWATERSTOFFEN					
Dichloorpropaan	µg/l	0,8			80
cis + trans-1,2-Dichlooretheen	µg/l	0,01			20
1,1-Dichlooretheen	µg/l	0,01			10
Dichloormethaan	µg/l	0,01			1000
Trichloormethaan (Chloroform)	µg/l	6			400
Tribroommethaan (bromoform)	µg/l				630
Tetrachloormethaan (Tetra)	µg/l	0,01			10
1,1-Dichloorethaan	µg/l	7			900
1,2-Dichloorethaan	µg/l	7			400
1,1,1-Trichloorethaan	µg/l	0,01			300
1,1,2-Trichloorethaan	µg/l	0,01			130
Trichlooretheen (Tri)	µg/l	24			500
Tetrachlooretheen (Per)	µg/l	0,01			40
Vinylchloride	µg/l	0,01			5
METALEN					
Kobalt	µg/l	20	0,7		100
Nikkel	µg/l	15	2,1		75
Koper	µg/l	15	1,3		75
Zink	µg/l	65	24		800
Molybdeen	µg/l	5	3,6		300
Cadmium	µg/l	0,4	0,06		6
Barium	µg/l	50	200		625
Kwik	µg/l	0,05	0,01		0,3
Lood	µg/l	15	1,7		75
OVERIGE (ORGANISCHE) VERBINDINGEN					
Minerale olie C10 - C40	µg/l	50			600
PAK					
Naftaleen	µg/l	0,01			70

Analysecertificaat asbest

Opdracht

Opdrachtgever	Terra Agribusiness	Rapportnummer	V210201706 versie 1
Contactpersoon	Dhr. J. Stevelink	Datum opdracht	18-02-2021
Adres	Eerste Stegge 54	Datum ontvangst	18-02-2021
Postcode en plaats	7631 AE Ootmarsum	Datum rapportage	24-02-2021
Projectcode	2021-012	Pagina	1 van 2
Project omschrijving	BJZ Mooieweg 23 Arnhem		

Naam	MM1	Datum monstername	17-02-2021
Monstersoort	Puin	Datum analyse	23-02-2021
Monstername door	Opdrachtgever	Barcode	
Analyse methode	Asbest in puin m.b.v. microscopie- conform NEN 5898 en AP04 SB5 (Q)		

Q = door RvA geaccrediteerd

Deelmonsters

Nummer	Boornaam	Begin diepte	Eind diepte	Barcode
1	1-1A-1 1van2	0	30	AM14325880
2	1-1A-1 2van2	0	30	AM14325879
3	2-2A-1 1van2	0	20	AM14325880
4	2-2A-1 2van2	0	20	AM14325879
5	3-3A-1 1van2	0	20	AM14325880
6	3-3A-1 2van2	0	20	AM14325879
7	4-4A-1 1van2	0	20	AM14325880
8	4-4A-1 2van2	0	20	AM14325879

Resultaten

Parameter	Concentratie		95% betrouwbaarheidsinterval				Eenheid
			Ondergrens		Bovengrens		
	Gemeten	Gewogen	Gemeten	Gewogen	Gemeten	Gewogen	
Droge stof	82,0						%
Massa monster (veldnat)	32,2						kg
Massa monster (droog)	26,4						kg
Chrysotiel (serpentijn)	n.a.	n.a.	-	-	1,1	1,1	mg/kg ds
Amosiet (amfibool)	n.a.	n.a.	-	-	-	-	mg/kg ds
Crocidoliet (amfibool)	n.a.	n.a.	-	-	-	-	mg/kg ds
Per mineralogische groep							
Niet hechtgeb. serpentijn	n.a.	n.a.	-	-	1,1	1,1	mg/kg ds
Hechtgebonden serpentijn	n.a.	n.a.	-	-	-	-	mg/kg ds
Totaal serpentijn	n.a.	n.a.	-	-	1,1	1,1	mg/kg ds
Niet hechtgeb. amfibool	n.a.	n.a.	-	-	-	-	mg/kg ds
Hechtgebonden amfibool	n.a.	n.a.	-	-	-	-	mg/kg ds
Totaal amfibool	n.a.	n.a.	-	-	-	-	mg/kg ds
Totaal							
Niet hechtgeb. asbest	<2	n.a.	-	-	1,1	1,1	mg/kg ds
Hechtgebonden asbest	<2	n.a.	-	-	-	-	mg/kg ds
Totaal asbest	<2	n.a.	-	-	1,1	1,1	mg/kg ds

n.a. = niet aantoonbaar
Aanvullende analyseresultaten volgen hieronder.

Conclusie en/of opmerkingen:
Het aangeboden monster bevat geen asbest.

Hoofdanalist laboratorium
Mw. ing. E. Kingma

Dit rapport mag uitsluitend in zijn geheel worden gereproduceerd.
De resultaten hebben uitsluitend betrekking op de monsters, zoals die door u voor analyse ter beschikking zijn gesteld.
Eurofins ACMAA Testing is niet aansprakelijk voor interpretaties en conclusies die gedaan zijn naar aanleiding van de verkregen resultaten.
Nadere informatie over de toegepaste methodes en prestatiekenmerken is beschikbaar en kan op aanvraag worden verkregen.

Eurofins ACMAA Testing
't Haarboer 6
7561 BL Deurningen
Telefoon 074 – 2455041
Fax 074 – 2508245
E-mail laboratorium@acmaa.nl
Website www.acmaa.nl
IBAN NL71RABO0185200877
KvK 60951540
BTWnr. NL854132120B01
BIC RABONL2U
Opdrachten worden uitgevoerd volgens de Algemene Voorwaarden van ACMAA Group B.V., gedeponeerd bij de Kamer van Koophandel Oost Nederland.

Analysecertificaat asbest

Opdracht

Opdrachtgever	Terra Agribusiness	Rapportnummer	V210201706 versie 1
Contactpersoon	Dhr. J. Stevelink	Datum opdracht	18-02-2021
Adres	Eerste Stegge 54	Datum ontvangst	18-02-2021
Postcode en plaats	7631 AE Ootmarsum	Datum rapportage	24-02-2021
Projectcode	2021-012	Pagina	2 van 2
Project omschrijving	BJZ Mooieweg 23 Arnhem		

Analyse	Fractie > 20 mm	Fractie 8 - 20 mm	Fractie 4 - 8 mm	Fractie 2 - 4 mm	Fractie 1 - 2 mm	Fractie 0,5 - 1 mm	Fractie < 0,5 mm	Fractie Totaal
Zeven (g)	0	5097	5162	3678	3305	4071	5076	26389
Afgezochte deel fractie (%)	100	100	100	50	20	5		

NHG = Niet hechtgebonden.
HG = Hechtgebonden.

BIJLAGE VI

Foto's

2

3

4

5

6

7

8

9

10

19

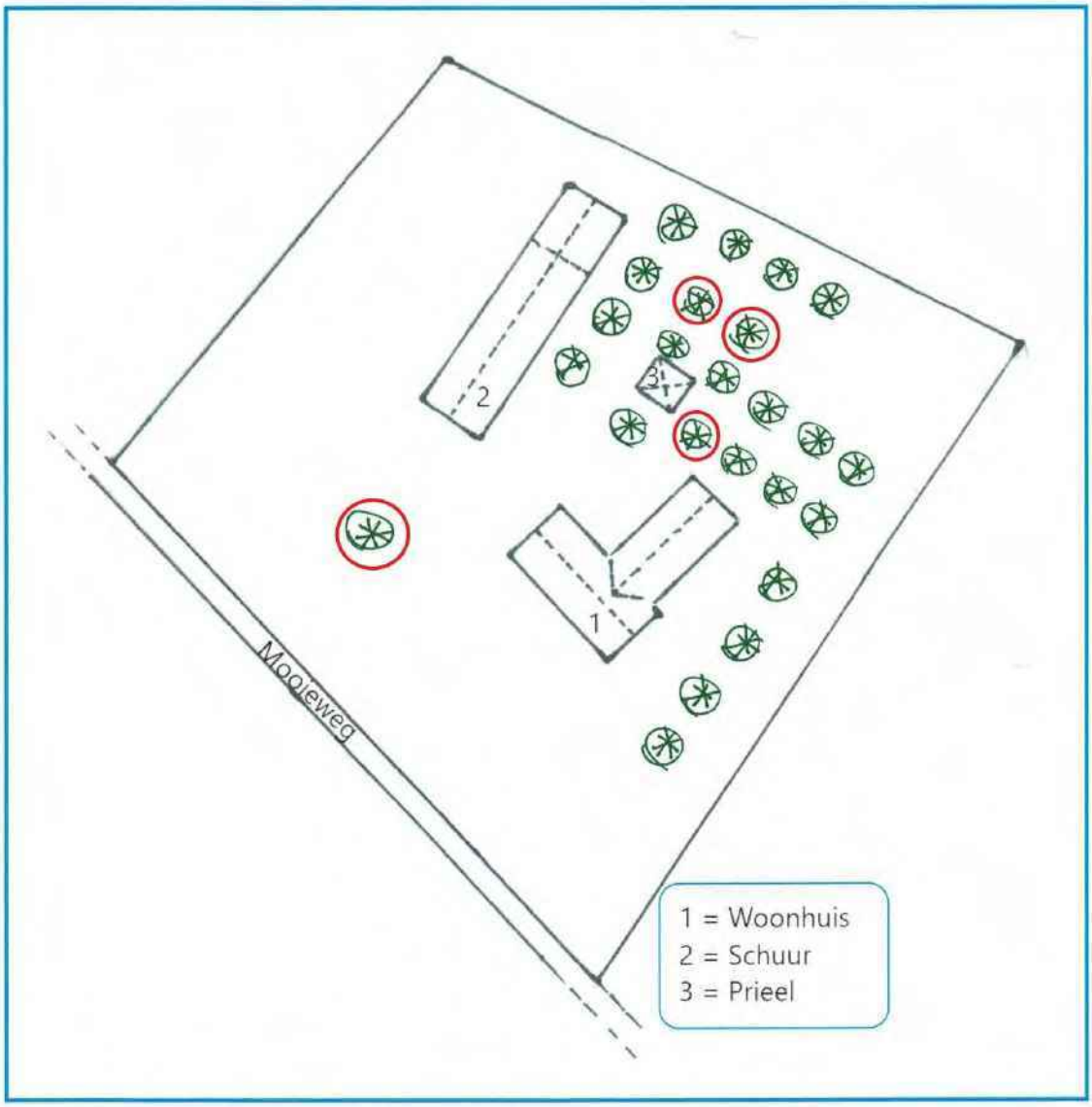

Bijlage 3:
Kaarten behorend bij Boomeffectanalyse

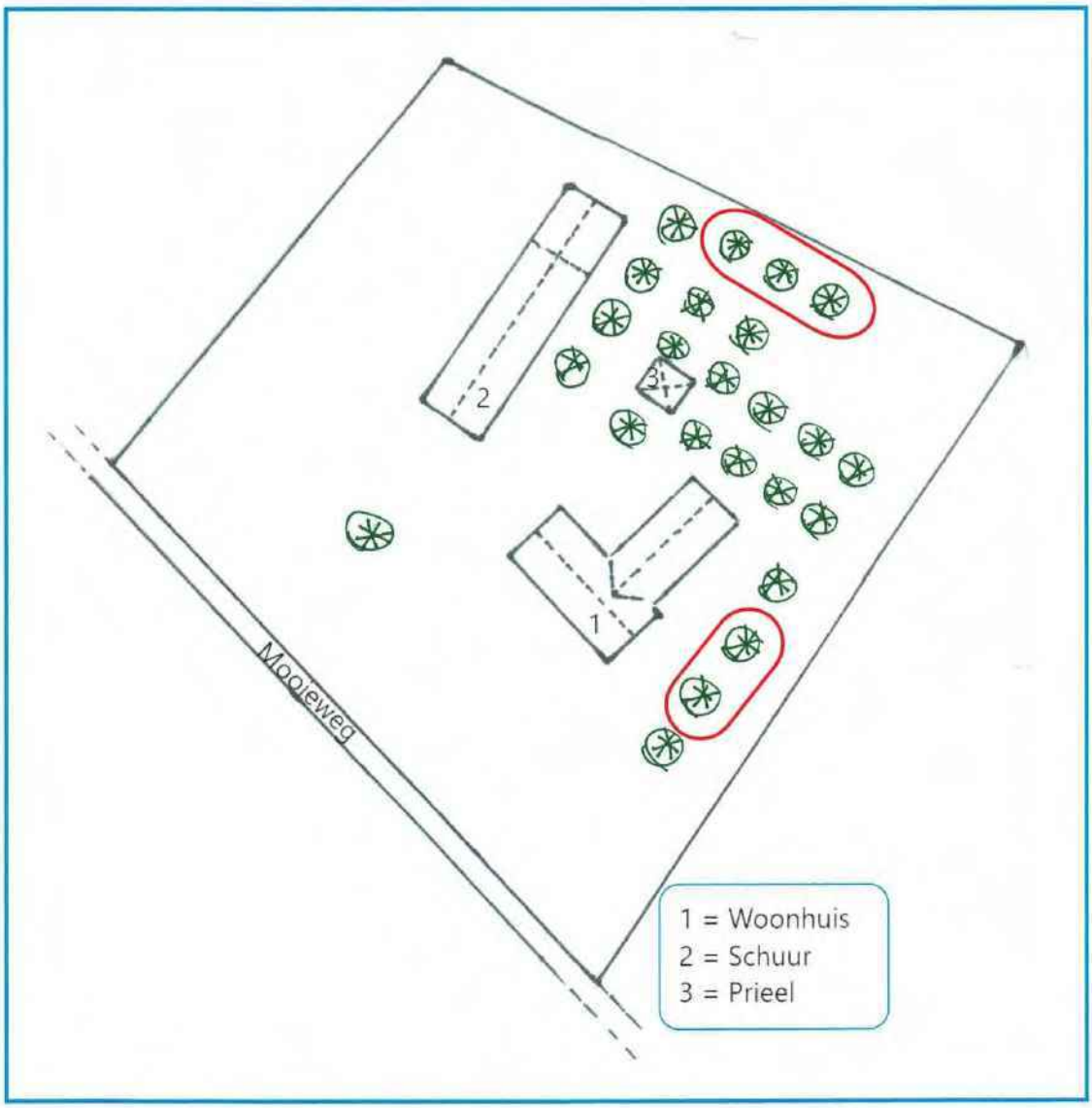
Fruitbomen (voornamelijk Kers) met een goede tot zeer goede conditie
Opmerking: bomen hebben achterstand voor wat betreft onderhoud

Met gebruik van goed materieel zou een deel van deze bomen kunnen worden herplant langs de erfgrens

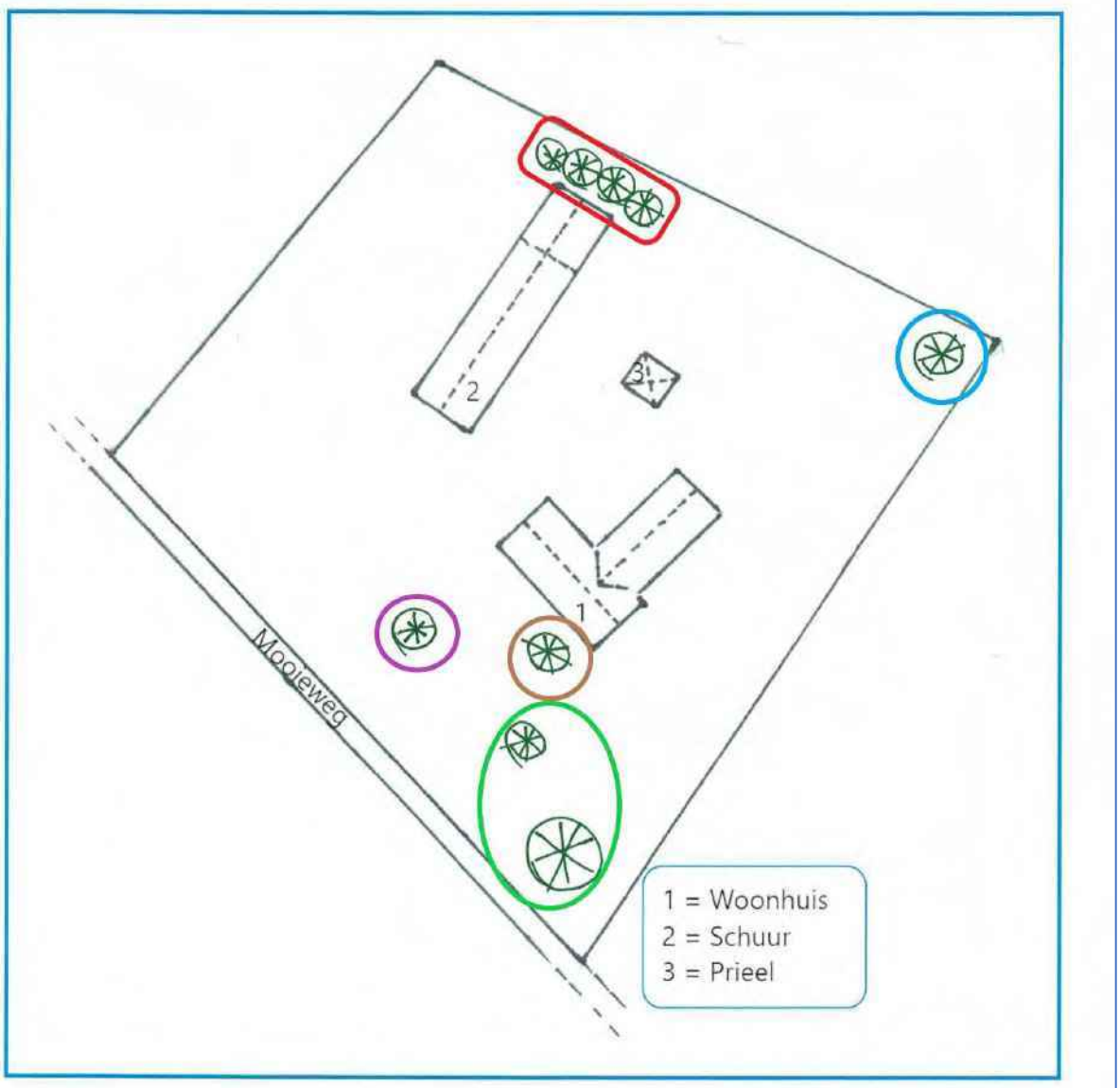
Fruitbomen (Kers en Pruim) met matige conditie
Reden: boomwonden of kwijnend

Deze bomen kunnen worden verwijderd

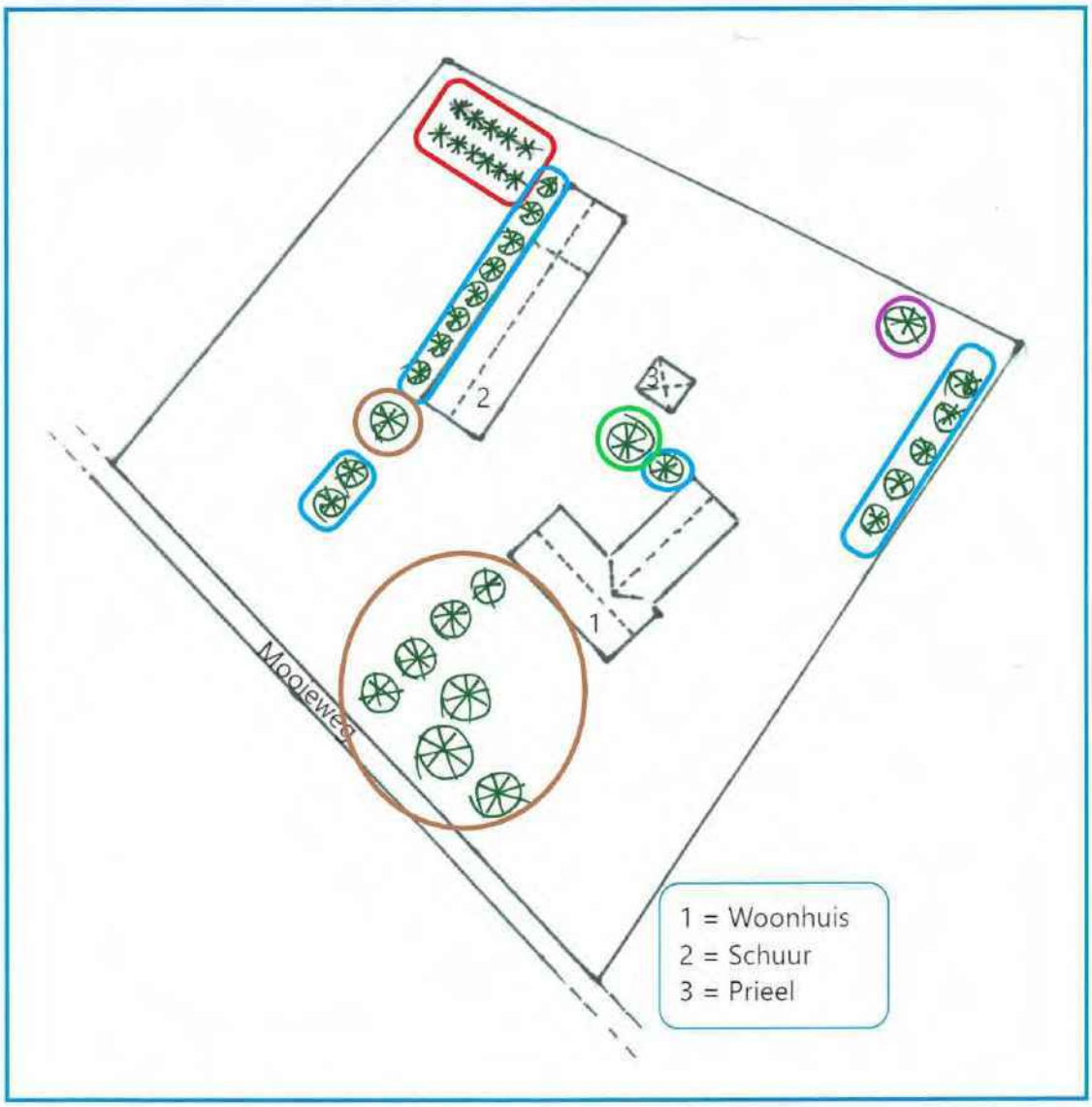
Fruitbomen (Kers en Pruim) met slechte conditie
Reden: geinfecteerd door Boomgaardvuurzwam *Phellinus tuberculosus*

Deze bomen kunnen worden verwijderd

Inheemse boomsoorten
Rood kader = Zwarte els *Alnus glutinosa*
Blauw kader = Es *Fraxinus excelsior*
Groen kader = Walnoot *Juglans regia*
Bruin kader = Ruwe berk *Betula pendula*
Paars kader = Grove den *Pinus sylvestris*

Zwarte els kan worden gehandhaafd
Es kan worden gehandhaafd, maar zal op termijn te groot en te hoog worden
Walnoot kan worden gehandhaafd
NB: Er staan er twee. De kleinste kan het best worden verwijderd of worden herplant op een andere plek.
Ruwe berk kan worden verwijderd
Grove den kan worden gehandhaafd

Overzicht exoten
Rood kader = Laurierkers *Prunus laurocerasus*
Blauw kader = Conifeer *Thuja spec.*
Paars kader = Vlinderstruik *Buddleja davidii*
Groen kader = Douglasspar *Pseudotsuga menziesii*
Bruin kader = Diverse soorten. Waaronder Taxus *Taxus baccata,* Himalayadeder *Cedrus deodara*, Blauwe ceder *Cedrus libani*

Laurierkers kan worden verwijderd
Coniferen kunnen worden verwijderd
Vlinderstruik kan worden verwijderd of werden herplant
Douglas kan worden verwijderd
Overige soorten kunnen worden gehandhaafd. Met name de beide ceders kunnen uitgroeien tot fraai bomen

Zaaknummer: 609854

BIJLAGE 1. ONDERDEEL UITMAKEND VAN HET RAADSVOORSTEL

vast te stellen bestemmingsplan 'Chw Mooieweg 23

Zienswijzenrapport bestemmingsplan 'Chw Mooieweg 23'

Het ontwerpbestemmingsplan 'Chw Mooieweg 23' heeft van 24 augustus 2021 tot en met 4 oktober 2021 ter inzage gelegen. Tijdens deze periode is één zienswijze ingediend. Deze zienswijze is afkomstig van de bewoner van een woning die is gelegen tegenover het perceel Mooieweg 23.

In dit zienswijzenrapport treft u een samenvatting van de zienswijze aan en de reactie van de gemeente op deze zienswijze. De volledige zienswijze is als bijlage bij de stukken voor de raadsvergadering gevoegd.

Zienswijze:
De bezwaren richten zich (voornamelijk) op de aantasting van de uitstraling van de Mooieweg en vermindering van het uitzicht. De bezwaren zijn als volgt:

1. Uitzicht. Het uitzicht aan de voorzijde van onze woning zal drastisch veranderen, van prachtig groen naar grote, dicht aan de weg gelegen woningen, dit tast ons woongenot aan en is een inbreuk op onze privacy;
2. Aantasting landschap. Het unieke "landelijke" karakter van dit stuk Mooieweg wordt aangetast;
3. Schade door de bouw. Onze woning is juist geheel gerenoveerd, met onder andere tegelvloer en wanden met stucwerk. Wij zitten niet te wachten op schade / scheuren als gevolg van bouwwerkzaamheden op tegenovergelegen percelen;
4. Planschade. Waardevermindering van onze woning door aantasting van de "unieke ligging"; Op ons verzoek heeft een makelaar de situatie ter plekke beoordeeld en geconcludeerd dat het bestaande uitzicht een "Unique Selling Point" is, oftewel: aantasting van het uitzicht betekent aantasting van de verkoopkansen en een vermindering van de waarde

Reactie gemeente:
De indieners van de zienswijze (verder reclamant) wonen aan de Mooieweg tegenover de ontwikkellocatie.

Afbeelding 1. Luchtfoto van de bestaande situatie

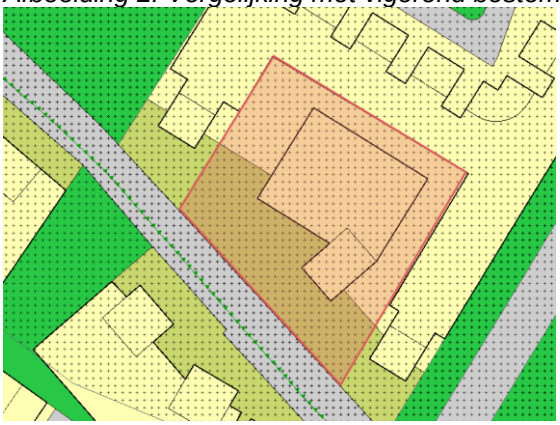
De beantwoording van de zienswijze volgt de volgorde van de bezwaren.

Ad. 1. Beperking van het uitzicht
Het uitzicht vanuit de woningen tegenover het perceel Mooieweg 23 zal veranderen. In de bestaande situatie is dit een grasveld met een woning met bijgebouwen. De bebouwing op het perceel zal worden gesloopt en het perceel wordt opgedeeld in drie percelen. Op elk perceel biedt het

bestemmingsplan ruimte voor de bouw van een woning met bijgebouwen. In de regels van het bestemmingsplan zijn de maximale oppervlakten opgenomen.
Aan de voorzijde van het perceel is de bestemming 'Tuin' behouden en bevat het nieuwe plan delen die niet bebouwd mogen worden zodat er doorzichten zijn naar het achterliggend landschap.

In het geldende bestemmingsplan heeft het perceel een woonbestemming (zie afbeelding 2). Deze is opgedeeld in een bouwvlak, een zone bijgebouwen en een onbebouwbare zone. Op een groot deel van het perceel zijn bijgebouwen toegestaan. Dat betekent dat er op een deel van het perceel nu ook bijgebouwen (met een goothoogte van 3 meter en een nokhoogte van 6 meter) gerealiseerd kunnen worden.
Buiten het bouwvlak biedt de wet mogelijkheden voor vergunningsvrije bouwwerken.
De mogelijkheden uit het geldende bestemmingsplan zijn meegenomen bij de ruimtelijke afweging.

Afbeelding 2. Vergelijking met vigerend bestemmingsplan

Uitsnede geldend bestemmingsplan 'Arnhem Zuid-Oost' met rood omkaderd het plangebied

Verbeelding ontwerpbestemmingsplan 'Chw Mooieweg 23'

De afstand tussen de bestaande woningen aan de zuidzijde van de Mooieweg en de nieuw te bouwen woningen is minimaal 35 meter. Dat is in een stedelijke omgeving een aanzienlijke afstand. Gezien deze afstand zal er geen sprake zijn van onevenredige aantasting van het woongenot of van vermindering van privacy.

Ad. 2. Aantasting landschap

Bij de beoordeling van dit initiatief is zorgvuldig gekeken naar de ruimtelijke structuur van de Mooieweg. In paragraaf 3.2.8 van de toelichting wordt hier op ingegaan.

Hieronder wordt hier nog wat dieper op ingegaan.

Mooieweg-zone in zijn context
De oude ontginningsweg Mooieweg bevindt zich binnen het landschapstype van de polder. Het geldend landschapsbeleid is verwoord in de Groenvisie Arnhem 2017-2035: behoud en versterken van de landschappelijke identiteit in Arnhem-Zuid. Dat gaat in dit geval om die van de polder, met haar oude ontginningsstructuren (wegen), groen-blauwe lijnen, park Westerveld, stadspark Immerloo en het Zeegbos. Deze structuur verwijst naar het vroegere landschap toen de polder ontgonnen werd voor bewoning en agrarisch gebruik.

De Mooieweg ligt in een context die twee gezichten kent een zuidelijk deel waarbij het stedelijk veld tot aan de achterkavel van de bestaande bebouwing is opgerukt. En een noordelijk deel dat voor een belangrijk deel open is en zicht geeft op de Huissensedijk en een deel waarbij de woonwijk Gaardenhage in ontwikkeling is. Een groenbuffer tussen Gaardenhage en de kavel aan de Mooieweg zorgen ervoor dat het oude lint Mooieweg herkenbaar blijft.

Op de kaart, indicatief toekomstig landschappelijk raamwerk, is de zone Mooieweg te zien in zijn grotere context.

Afbeelding 3. Indicatief toekomstig landschappelijk raamwerk met in het rood de locatie van deze ontwikkeling

Streefbeeld

Algemeen

De lintwegen komen voor in het polderlandschap van Arnhem-Zuid en Presikhaaf. De linten zijn smalle verharde wegen met één- of tweezijdige agrarische laanbeplanting (met name knotwilgen en fruitbomen), bloemrijke bermen en smalle sloten met steile oevers. Door het oorspronkelijke beeld van wegen met erven van boerderijen, fruitboomgaarden en weitjes, is het karakter intiem en kleinschalig. De lange rechte wegen vormen zichtassen en doorkijken tot buiten de stad.
Meestal hebben ze een langzaam-verkeersfunctie als doorgaande fietsroute. Behalve de oude wegen naar het voormalige dorp Elden: deze hebben hun ontsluitingsfunctie voor het dorp behouden. Langs de linten liggen wijk- en buurtparken en concentratiepunten van voorzieningen als buurtcentra, scholen en winkelcentra.
Het streven is herkenbaarheid van het oorspronkelijke karakter en een goede inpassing in het stedelijk weefsel. Dat wil zeggen dat zoveel mogelijk voorkanten en landschappelijke ruimtes gericht zijn naar de linten.

Er zijn verschillende linten te onderscheiden:
type a:
Oude linten met als functie een doorgaande fietsroute. Deze hebben een smal profiel met een laanbeplanting van knotbomen (kom) of fruitbomen (oeverwal) en worden begeleid door een kruidenrijke berm en een smalle sloot met steile oevers.
type b:
Oude linten die als functie ontsluitingsweg hebben. Deze hebben een profiel van een gewone weg, met een laanbeplanting van bomen van de 1e of de 2e orde, van een landschappelijke soort. Het lint wordt begeleid door smalle sloten met steile oevers en kruidenrijke bermen. De bermen worden vaak gebruikt als trottoir. De voorzijde van de woningen is gericht naar de weg.

De linten manifesteren zich als herkenbare en ruime groenstructuren in de wijk. Het beeld en beheer is landschappelijk en natuurlijk. Sommige aangrenzende ruimtes hebben nog het oorspronkelijke agrarische karakter en gebruik. De linten hebben ruimtelijke voorrang op de andere lijnen die zij kruisen. Dat wil zeggen dat bij kruisingen de beeldkarakteristiek van de linten leidend is. De linten worden natuurlijk beheerd.

Streefbeeld Mooieweg

De Mooieweg is een lint van type a en b. Een oude lint dat functioneert als doorgaande fietsroute. Een smal profiel met een laanbeplanting van knotbomen (kom) of fruitbomen (oeverwal) dat begeleid wordt door een kruidenrijke berm en een smalle sloot met steile oevers.

Maar ook een oud lint dat functioneert als ontsluitingsweg. Een profiel met een eenzijdige laanbeplanting van bomen van de 1e of de 2e orde. De bomenrij wisselt soms van wegzijde. Het lint wordt begeleid door smalle sloten met steile oevers en kruidenrijke bermen. De bermen worden vaak gebruikt als trottoir. De voorzijde van de woningen is gericht naar de weg.

Randvoorwaarden/Uitgangspunten Kavels
Voor het behoud van de 'leesbaarheid' van het oorspronkelijke historische landschap, en voor het (relatieve) behoud van de karakteristiek van de Mooieweg als agrarische weg (open losstaande bebouwing op grote percelen), is de ruimtelijke herkenbaarheid van de Mooieweg en de stedelijke woonbebouwing vormgegeven door deze structuren los van elkaar gehouden.
Dit door een relatief 'open' landschappelijke bufferzone tussen de lintbebouwing van de Mooieweg en de nieuwe woonwijkverkavelingen aan de noord- en zuidzijde van de Mooieweg te behouden.

Ruimtelijk is er een verschil tussen de zuid- en noordzijde van de Mooieweg.
- Zuidzijde van de Mooieweg:
  Langs de zuidzijde van de Mooieweg is deze afstand gevormd door veel diepere en grotere kavels.
- Noordzijde van de Mooieweg:
  Aan de noordzijde is deze afstand gevormd door het behouden van grote kavels met beperkte bouwzones, en groen-blijvende percelen als afstandsbuffer tot de buurt Gaardenhage.

Toekomstige ontwikkelingen aan de Mooieweg
De verdichtingsdruk op de Mooieweg is een zorgpunt voor het behoud van deze karakteristiek. Hierdoor slibt de open bufferzone geleidelijk aan dicht, en blijven de ruimtelijke structuren niet meer herkenbaar.
Toevoeging van nieuwe bebouwing en kavel-splitsingen worden daarom beleidsmatig tegengegaan tenzij:
- Alleen waar de bestaande bestemmingplansituatie (bijvoorbeeld door een bouwbestemming op oorspronkelijke agrarische schuurgebouwen) een gegeven feit zijn, is in het verleden medewerking verleend aan omzetting van agrarische bebouwing naar woonbebouwing.
- Waar er al een woonbestemming aanwezig is (woonbestemming bebouwbare zone waar o.a. schuren en bijgebouwen gebouwd zouden kunnen worden).

Indien een initiatief voldoet aan de bovenstaande voorwaarden, zal de Mooieweg zijn oorspronkelijke karakteristiek behouden.

Ontwikkeling direct aan de Mooieweg (Noordzijde)

Voorwaarden voor ontwikkeling aan de Mooieweg	*Toets aan de voorwaarden*
− Bij kavel-splitsing zal de nieuwe kavel en de bestaande kavel elk een minimaal oppervlak van 950 m^2 moeten hebben en waarbij op de nieuwe kavel de bebouwing, hoofdgebouw, aan- en bijgebouwen en de vergunningsvrije bouwwerken in totaal maximaal 15% van de kavel beslaat. Deze oppervlakte en bebouwingsdichtheid zorgt ervoor dat de kavel niet dichtslibt en in lijn is met de bestaande bebouwingskorrel.	De nieuwe kavels hebben een minimum oppervlakte van 1.200 m^2. Ten aanzien van het bebouwingspercentage wordt opgemerkt dat dit circa 16,6% bedraagt. Dit percentage is iets hoger maar niet zodanig dat hiermee de ontwikkeling niet passend is. Het bebouwingspercentage is geborgd in de regels van het bestemmingsplan.
− De inrichting van de kavel moet zodanig zijn dat het past in het streefbeeld en de kansen die aangegeven zijn in het streefbeeld benut.	In het bestemmingsplan is de voorzijde van het perceel bestemd als 'Tuin'. De woningen staan hiermee verder van de weg en de voortuin behoudt een groene uitstraling. Aan de achterzijde van het perceel is een strook grond bestemd als 'groen' waarmee een overgang wordt gecreëerd tussen de bebouwing aan de Mooieweg en het achterliggende gebied. Door de dubbelbestemming 'Waarde landschap' wordt voorkomen dat bestaande bomen worden gekapt. Daarnaast zijn er delen van het perceel waar niet gebouwd mag worden. Hierdoor zijn er

	doorzichten vanaf de Mooieweg naar de achterzijde. Door deze wijze van bestemmen is geborgd dat de inrichting van het kavel past in het beschreven streefbeeld.
− De woning dient vrij op de kavel te staan zodat er doorzichten blijven bestaan naar het achtergelegen gebied.	Er zijn bebouwingsvrije zones gedefinieerd waar geen bijgebouwen gebouwd mogen worden. Deze bebouwingsvrije zones hebben tot doel om het dichtslibben van de open ruimte te voorkomen zodat er geen gebouwde wandvorming kan ontstaan die het ruimtelijke karakter van de Mooieweg aantast. Deze zones zorgen juist voor transparantie tussen de woningen zodat de bewoners van de woningen aan de zuidzijde van de Mooieweg doorkijken blijven behouden naar het aan de noordzijde achterliggende gebied. zoveel mogelijk zal gestimuleerd worden om deze zone groen in te richten.
− De ontsluiting van de kavel is vanaf de Mooieweg, eventuele aanwezige kavel-ontsluiting moet gebruikt worden.	De drie nieuwe woningen worden ontsloten vanaf de Mooieweg.
− De kavel krijgt een diepe voortuin in lijn met andere voortuinen lang de Mooieweg	Aan de voorzijde is een bestemming 'tuin' opgenomen en deze is ongeveer 12 meter diep.
− Aanwezige toekomstbestendige bomen moeten gehandhaafd blijven.	In voorliggend geval worden de landschappelijke waarden beschermd door het opnemen van de dubbelbestemming Waarde - Landschap. Hierdoor worden onder meer de gebiedseigen bomen die in goede staat verkeren beschermd en is een vergunningstelsel opgenomen voor werken en werkzaamheden. Daarnaast is de achterzijde van het perceel bestemd als 'groen'. Hier mag geen bebouwing gerealiseerd worden.
− Qua massa en verschijningvorm zal de woning moeten passen binnen het silhouet van de Mooieweg.	Er is gekozen om qua bouwhoogtes aan te sluiten bij de woningen die aan weerszijde van het perceel aanwezig zijn. Deze woningen zijn twee lagen met kap.

In de toelichting en hierboven wordt onderbouwd waarom deze ontwikkeling past binnen de structuur en uitstraling van het gebied en waarom het initiatief geen afbreuk doet aan de ruimtelijke karakteristiek.

Ad. 3. Schade door de bouw
Dit aspect is belangrijk in de bouwfase. Bij de ruimtelijke afweging van dit initiatief speelt dit echter geen rol.

Ad. 4. Planschade
In verband met mogelijke waardedaling (planschade) geldt het volgende: in afdeling 6.1 van de Wet ruimtelijk ordening wordt ingegaan op de tegemoetkoming in schade (voorheen planschade). Hierin is bepaald dat burgemeester en wethouders degene die, vermogensschade (vermindering waarde onroerend goed) of inkomensschade (omzetdaling) lijdt, op aanvraag tegemoetkoming toe kunnen kennen. Het gaat dan om schade die dan redelijkerwijs, rekening houdend met het normaal maatschappelijk risico, niet voor rekening van aanvrager behoort te blijven. Indien indiener van

mening is dat het plan zal leiden tot een waardevermindering van het onroerend goed of omzetderving, kan hiervoor - na het onherroepelijk worden van het bestemmingsplan - afzonderlijk een verzoek om tegemoetkoming in schade worden ingediend.

Conclusie
In deze zienswijze worden geen redenen gevonden die leiden tot aanpassing van het bestemmingsplan.

INGEKOMEN - 5 OKT. 2021

Aan de Gemeenteraad van de gemeente Arnhem
Postbus 9029
6800 EL Arnhem
Verzonden per aangetekende post en per e-mail

Arnhem, 1 oktober 2021

Betreft: Zienswijze met betrekking tot ontwerp-bestemmingsplan wijziging "Mooieweg 23",

Geachte Gemeenteraad,

Hierbij maak ik mijn zienswijze kenbaar met betrekking tot het ontwerp-bestemmingsplan met plannummer: NL.IMRO.0202.988-0201 voor het realiseren van 3 vrijstaande woningen op Mooieweg 23.

Wij hebben in december 2017 de tegenovergelegen vrijstaande woning aan [redacted] gekocht waarbij een zwaarwegende reden was de unieke plek, het bijzondere aan deze locatie is de combinatie van privacy, rust en een uitzicht op een tegenovergelegen groene weide zonder "inkijk" van buitenaf. Bij de koop zijn we zorgvuldig te werk gegaan en hebben bij de Gemeente navraag gedaan omtrent bestaande bestemmingsplan en mogelijke lopende aanvragen / plannen in de direkte omgeving, hierbij is ons verteld dat er niets speelde.

De gekochte woning met tuin was nogal "gedateerd" en matig onderhouden, wij hebben de woning met tuin geheel gerenoveerd, geïsoleerd en gemoderniseerd en wonen hier met veel plezier.

In juli 2020 zijn wij door de heer [redacted] geïnformeerd over het voornemen om op het tegenovergelegen weiland een bouwvergunning aan te vragen voor een kleine bungalow in de stijl van de bestaande woning aan Mooieweg 23.

Nu anderhalf jaar later blijkt het te gaan om drie forse woningen met elk een toegestane oppervlakte bebouwing totaal van 200 tot 266m2 en een nokhoogte overeenkomstig de naastgelegen tweekapper op nummers 21A en 21B van 9 meter.

Wij hebben in juni 2021 de heer [redacted] en zijn adviseur van Buro Hofsteden ontvangen, de plannen aangehoord en duidelijk gemaakt dat wij hier niet mee akkoord kunnen gaan.

Derhalve tekenen wij nu ook bezwaar aan tegen de voorgenomen plannen (ontwerp bestemmingsplan wijziging met alle hieruit voortvloeiende plannen aan Mooieweg 23) en wel om de volgende redenen:

- Het uitzicht aan de voorzijde van onze woning zal drastisch veranderen, van prachtig groen naar grote dicht aan de weg gelegen woningen, dit tast ons woongenot aan en is een inbreuk op onze privacy;
- Het unieke "landelijke" karakter van dit stuk Mooieweg wordt aangetast;
- Onze woning is juist geheel gerenoveerd, met onder andere tegelvloer en wanden met stucwerk, wij zitten niet te wachten op schade / scheuren als gevolg van bouwwerkzaamheden op tegenovergelegen percelen;
- Waardevermindering van onze woning door aantasting van de "unieke ligging";
- Op ons verzoek heeft een makelaar de situatie ter plekke beoordeeld en geconcludeerd dat het bestaande uitzicht een "Unique Selling Point" is, oftewel: aantasting van het uitzicht betekent aantasting van de verkoopkansen en een vermindering van de waarde.

Ik verzoek u, op grond van het bovenstaande, het bestemmingsplan niet te wijzigen / geen vergunning te verlenen voor de voorgenomen plannen.

Ik ga ervan uit dat u mij van het verdere verloop van de procedure op de hoogte houdt.

Hoogachtend,

[redacted]

Gemeenteraad Arnhem

Postbus 9029

6800 EL ARNHEM

Geachte raadsleden,

Toen wij bij de raadsadviseur griffie, de heer Lammers, aangaven dat we gebruik wilden maken van het spreekrecht, liet hij ons weten dat hij de inhoud van dat verhaal graag op papier wilde deponeren op uw bureau, zodat u er vooraf kennis van kon nemen.

Bij deze in het kort, wat we graag bij u kwijt willen.

Toen wij met de gemeente Arnhem in contact kwamen met betrekking tot een bestemmingsplan-wijzigingsaanvraag werden wij gewezen op het belang van een goed communicatie met de buren.

We hebben dat goed in onze oren geknoopt en driemaal contact gezocht met de buurt als er nieuwe ontwikkelingen waren en we zijn daarbij zo zorgvuldig mogelijk te werk gegaan. Helaas zaten de coronabeperkingen ons dwars: we konden geen buurtbijeenkomst organiseren om informatie te delen.

Daarom hebben we in juli 2020 een brochure laten drukken met de informatie dat er een wijziging van het bestemmingsplan werd aangevraagd, omdat de heer van Brandenburg een stuk wilde verkopen als bouwgrond en pas op het moment dat hij daar niet meer kan wonen of gestorven zou zijn, de rest van het perceel. Daarvoor was die bestemmingsplanwijziging noodzakelijk. De eerste schetsen werden toegevoegd ter verdere informatie. **Deze info werd aan de deur afgegeven of in de bus gestopt als mensen niet thuis waren.**

Er kwamen wat reacties terug via de mail, allemaal verduidelijkingsvragen, waarop we steeds per ommegaande gereageerd hebben met verdere informatie.

Een tweede informatieronde vond plaats in mei 2021 (weer persoonlijk afgegeven op elk adres in de buurt). Hierin werden de onderzoeken genoemd, waaronder ook de planschade risicoanalyse. We konden de laatste versie van de plankaart toevoegen plus de eisen van de gemeente bij de aanvraag tot bestemmingsplanwijziging. We lieten aan de hand van twee schetsen zien hoe we na gesprekken met de gemeente de details hadden aangepast aan eerdere vragen vanuit de buurt en rekening hielden met groen, openheid van het gebied en zichtlijnen naar achteren. De buurt was blij met de manier van communiceren en hadden wel zoiets verwacht. (Alleen bezwaarmaker reageerde ten tweede malen.)

We (ik en onze stedenbouwkundige) zijn kort daarop bij hem thuis in gesprek gegaan om zijn vragen en standpunt te aanhoren en onze antwoorden daarop te geven, maar er bleef verschil van mening c.q. inzicht.

De derde informatiebrief betrof info van ons over het afronden van de aanvraag, de vindplaats van bestemmingsplan op internet en de door de gemeente aangegeven termijn waarin zienswijzen ingediend konden worden. Ook weer aan de deur afgegeven of in de bus gestopt als mensen niet thuis waren.

De gemeente werd steeds door ons in het kort geïnformeerd over de communicatierondes en we hebben aangegeven dat we alle mailwisseling, alsook de inhoud van het gesprek met bezwaarmaker veilig hebben gesteld als ernaar gevraagd zou worden.

Tot zover het verhaal van de communicatie met de buurt.

Marus Tijssen, namens de heer van Brandenburg (initiatiefnemer).

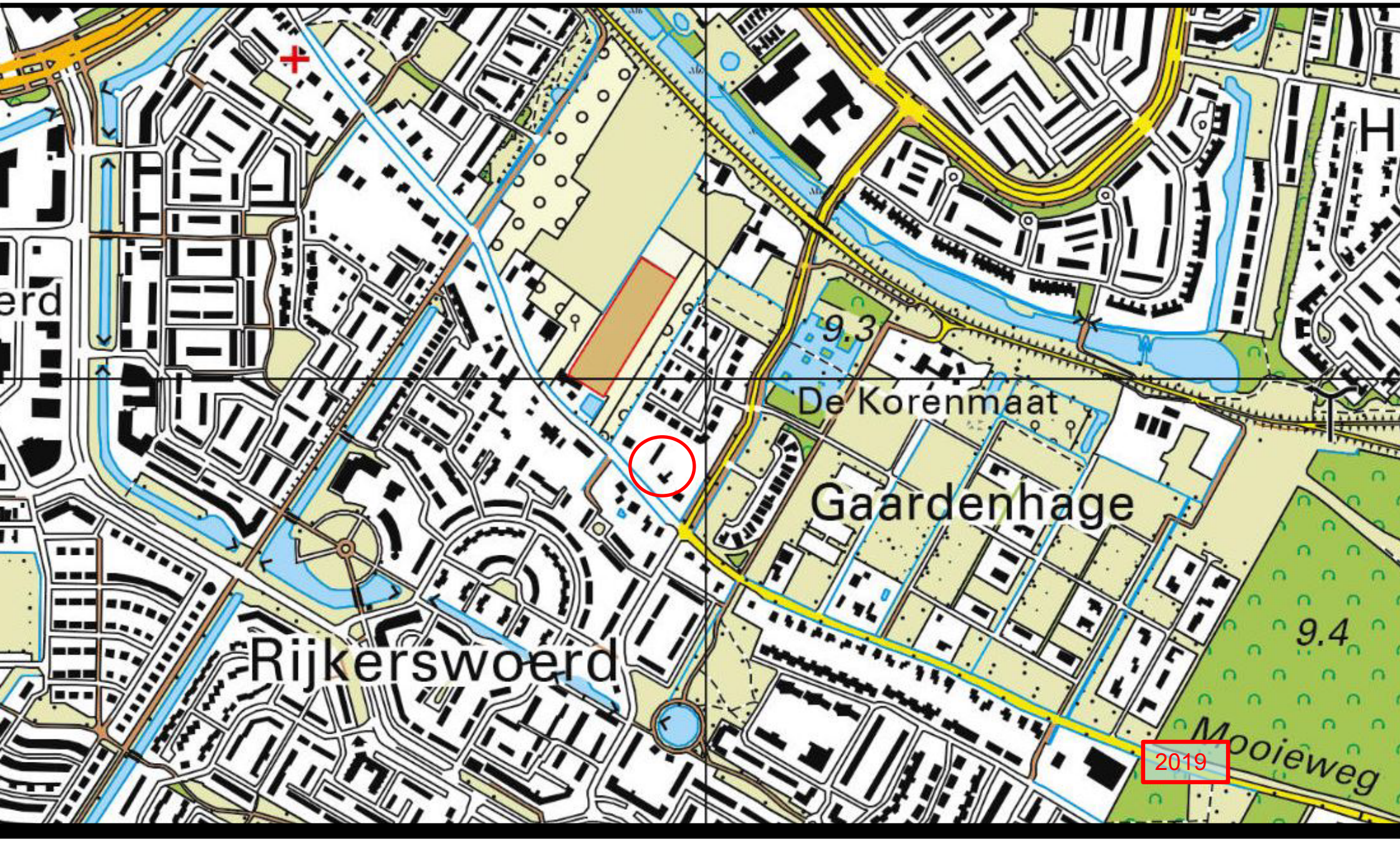

LOCATIE

MOOIEWEG 23

ARNHEM

ruimtelijke visie

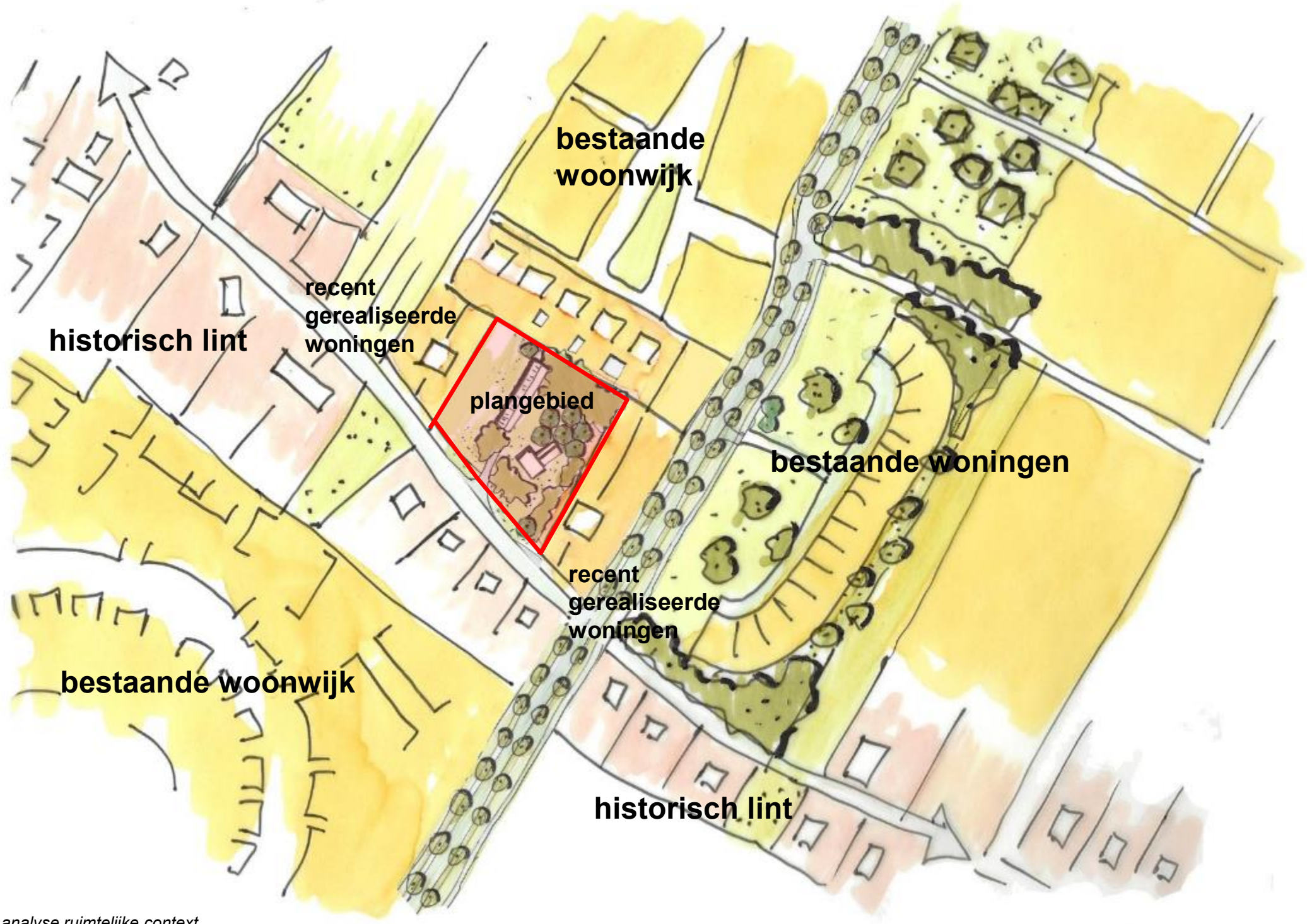
Topografische kaart jaar 2019

luchtfoto plangebied

luchtfoto plangebied (birdeye)

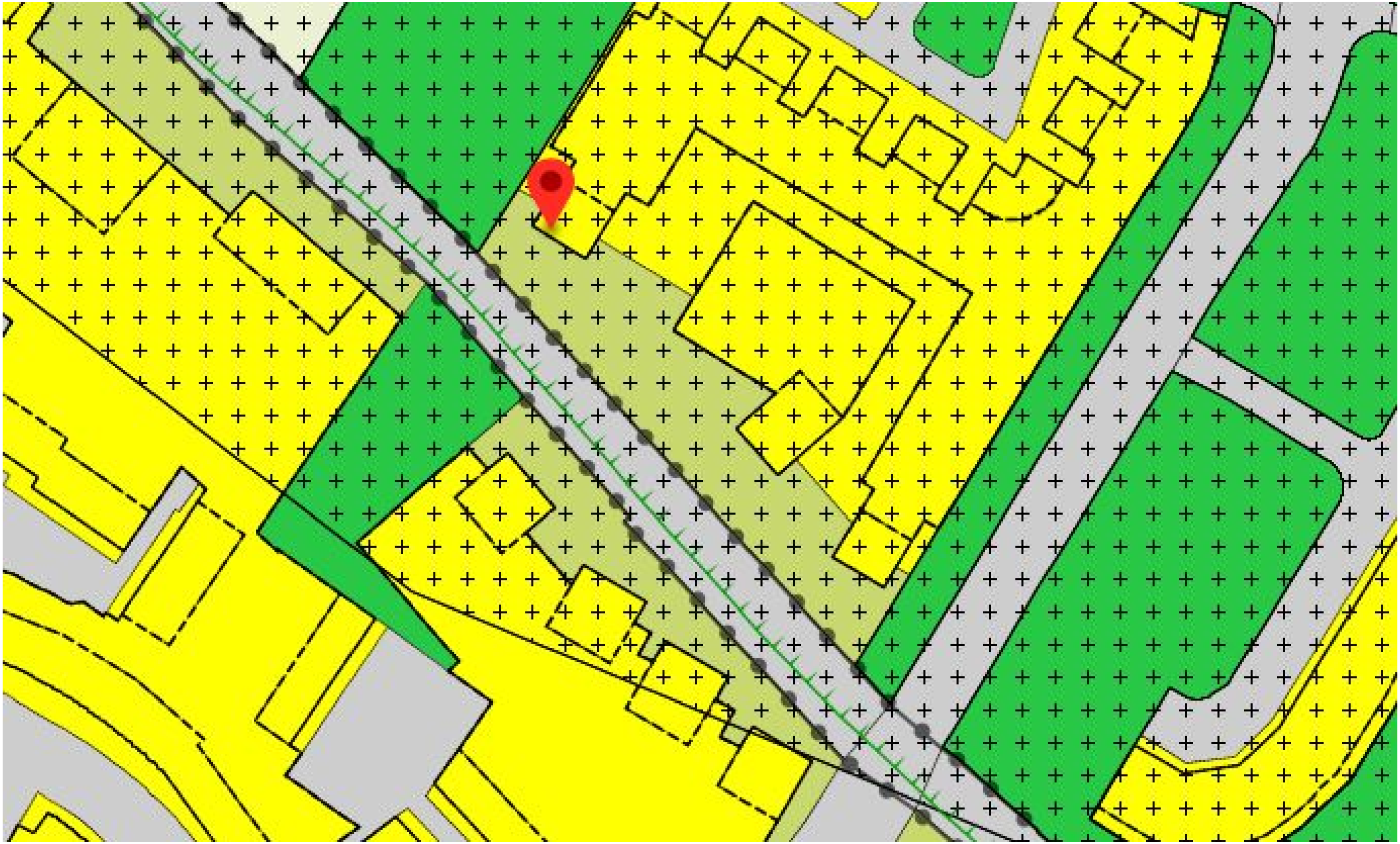

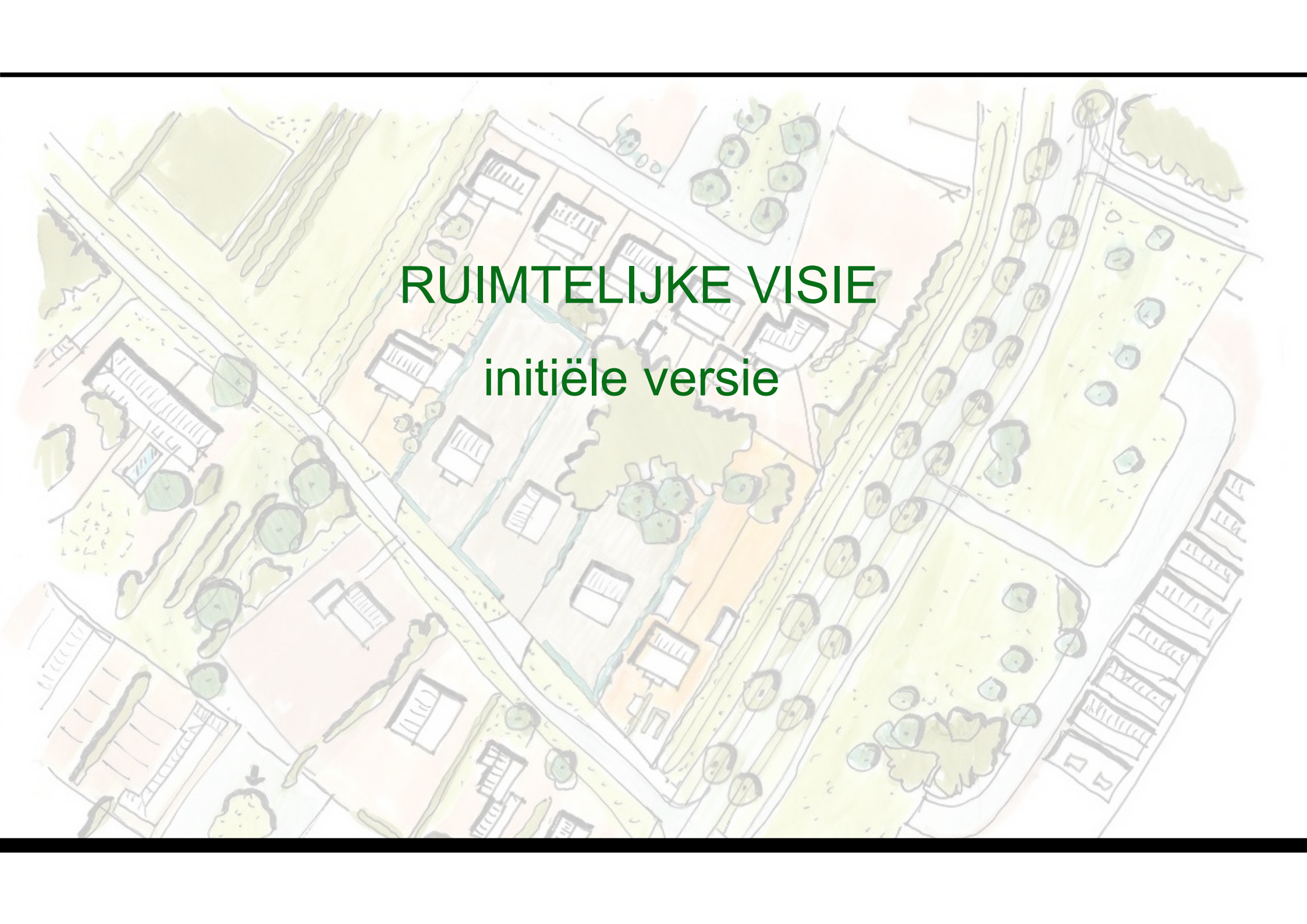
analyse ruimtelijke context

b*estaande situatie op perceelniveau*

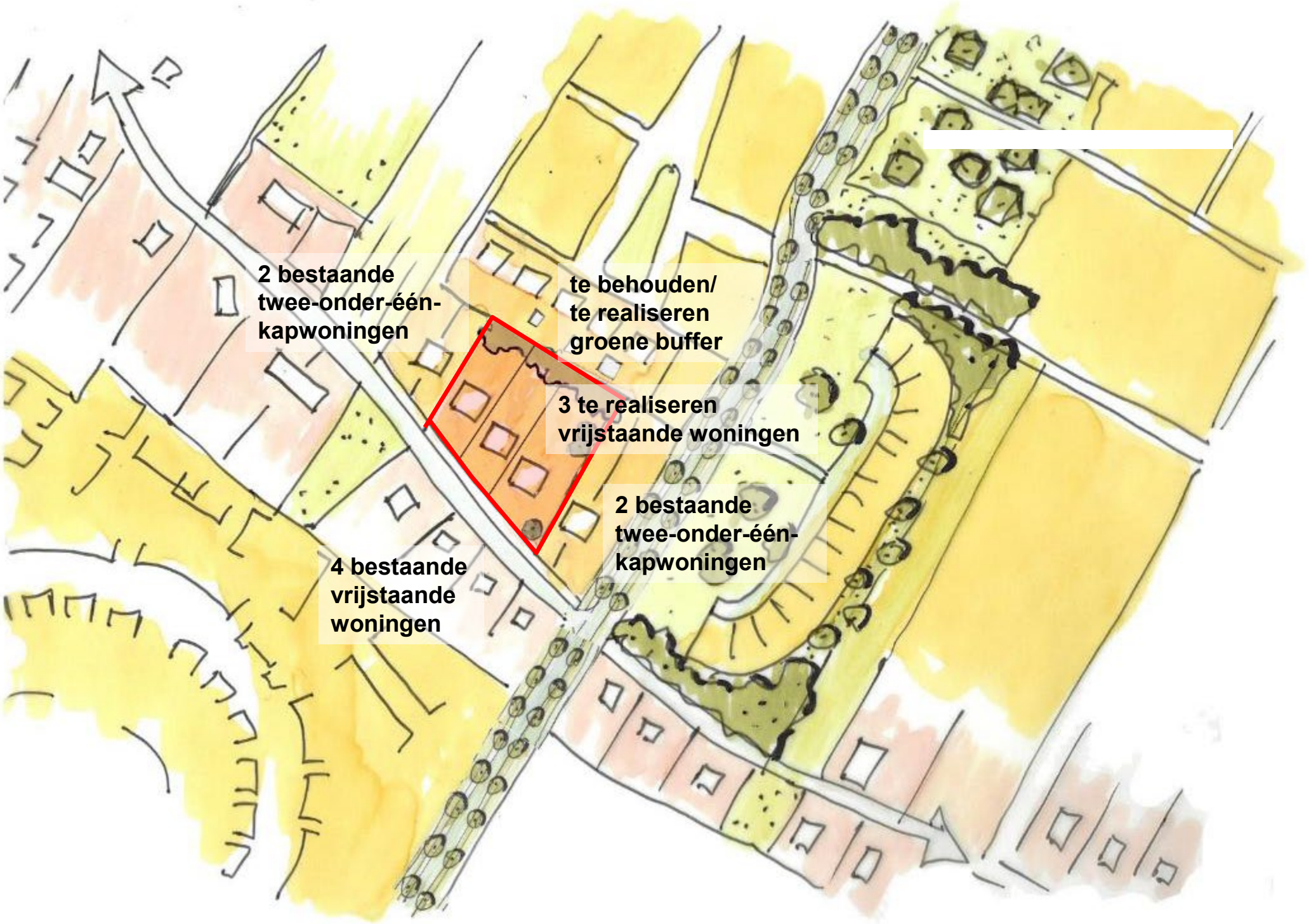

uitsnede Verbeelding Bestemmingsplan Arnhem Zuidoost

RUIMTELIJKE VISIE

initiële versie

ruimtelijk concept

visie realisatie 1 vrijstaande woning (1e fase)

visie realisatie 2 vrijstaande woningen (2e fase)

RUIMTELIJKE VISIE

definitieve versie

visie realisatie 1 vrijstaande woning (1e fase)

visie realisatie 2 vrijstaande woningen (2e fase)

compilatie van alle lagen
aangaande planologische
borging (voorzet voor Verbeelding)

G
WR-L
[bg]
W
3
[bg]
[bg]
T
6
9
Erasmussingel
Erasmussingel

RAADSKAMERADVIES

Meningsvormend 2 - 15-12-2021

Raadsvoorstel "Vrij zijn in Arnhem"

Zaaknummer:	588565
Portefeuillehouder:	Louwers

Resultaat van bespreking:

Aanwezig
De raadsleden/fractievolgers Navis (GL), Eppich (VVD), Van Iperen (D66), De Vries (PvdA), Spruijt (AC), Van Plateringen (AOP), Nede (ChristenUnie), Usta (DENK/VA) en Groot (CDA).
De fracties van de SP, PvdD en de PVV waren niet bij de beraadslagingen aanwezig.

Bespreking
De beraadslaging betreft een meningsvormende 2 vergadering. Tijdens de behandeling zijn alle zeven amendementen en zes moties besproken die waren ingediend ten tijde van de vergadering.

Conclusie
De voorzitter heeft aan het einde van de beraadslaging geconcludeerd dat de M2 is afgerond en dat het voorstel door kan naar besluitvorming.

De raadsadviseur,

W. Lammers

De voorzitter,

M. Simonis

Gemeenteraad Arnhem

Bijeen op	22 december 2021
Ter bespreking van	Vaststellen: Vrij zijn in Arnhem
Amendement van het lid	Ria de Vries - PvdA Nicky Eppich - VVD
Titel Amendement	Dit geldt voor iedereen
Nummer Zaaknummer	**21A79** 588565

De ondergetekende(n) stel(t)(len) het volgende amendement voor:
Aan het raadsbesluit toe te voegen
Punt 2:
Overal in het voorstel waar een opsomming staat van groepen mensen die gediscrimineerd worden, de opsomming te vervangen door: “Iedereen die gediscrimineerd wordt in arnhem”

Toelichting
Door de opsomming van een aantal groepen, worden er ook mensen uitgesloten zoals bijvoorbeeld mensen met een beperking en woonwagenbewoners. Door de opsomming te vervangen voor “ iedereen die gediscrimineerd wordt in Arnhem ” sluiten we niemand uit.

Ria de Vries - PvdA
Nicky Eppich - VVD

Gemeenteraad Arnhem

Bijeen op	22 december 2021
Ter bespreking van	Vrij zijn in Arnhem
Amendement van het lid	Nathalie Nede – ChristenUnie Patrick van Iperen – D66 Marie José Navis – GroenLinks Ria de Vries - PvdA
Titel Amendement	Zero Tolerance
Nummer Zaaknummer	**21A80** 588565

De ondergetekende(n) stel(t)(len) het volgende amendement voor in Vrij zijn in Arnhem het woord tolerantie te schrappen.

1. En we zetten in op het voorkomen van de discriminatie en het racisme van morgen, door onze kinderen al jong de waarde van respect, tolerantie en acceptatie mee te geven.
   te wijzigen in/toe te voegen:
   En we zetten in op het voorkomen van de discriminatie en het racisme van morgen, door onze kinderen al jong de waarde van respect, diversiteit en acceptatie mee te geven.

2. We geven kinderen vanaf de wieg het belang van tolerantie, acceptatie en respect mee
   Te wijzigen in
   We geven kinderen vanaf de wieg de principes van gelijkwaardigheid en respect mee

3. opgroeien vanuit respect en tolerantie
   te wijzigen in
   Opgroeien vanuit respect en gelijkwaardigheid

4. We brengen daarom kinderen al vroeg het belang van respect en tolerantie bij
   Te wijzgingen in
   We brengen daarom kinderen al vroeg de principes van gelijkwaardigheid en respect bij

Toelichting: Tolerantie gaat uit van superioriteit. Mensen zijn gelijkwaardig. Daar past het tolereren van de een door de ander niet bij.
Nathalie Nede – ChristenUnie Patrick van Iperen – D66 Marie José Navis – GroenLinks Ria de Vries - PvdA

Gemeenteraad Arnhem

Bijeen op	22 december 2021
Ter bespreking van	Vrij zijn in Arnhem
Amendement van het lid	Nathalie Nede - ChristenUnie
Titel Amendement	Geen ruimte voor haatmisdaden
Nummer Zaaknummer	**21A81** 588565
De ondergetekende(n) stel(t)(len) het volgende amendement voor in Vrij zijn in Arnhem op p. 13 aan de zin We vergroten de aandacht voor geweldsincidenten tegen LHBTIQ+ personen in de openbare ruimte. toe te voegen: en andere haatmisdaden	
Toelichting Alle haatmisdaden moeten tegengegaan worden.	
Nathalie Nede - ChristenUnie	

Gemeenteraad Arnhem

Bijeen op	22 december 2021
Ter bespreking van	Vrij zijn in Arnhem
Amendement van het lid	Nathalie Nede - ChristenUnie
Titel Amendement	Het doel voor ogen houden
Nummer Zaaknummer	**21A82** 588565

De ondergetekende(n) stel(t)(len) het volgende amendement voor in Vrij zijn in Arnhem in het voorwoord, de tekst

De vraag was simpel: “hoe bereiken we een Arnhem waar voor discriminatie geen plaats is?” Het antwoord is niet altijd simpel. Wat wel duidelijk is, is dat we met elkaar aan de slag gaan.

te wijzigen in:

Dit gaan we doen met een duidelijk doel voor ogen: een inclusieve stad, waarin geen plek is voor discriminatie en racisme.

Toelichting

Het antwoord is misschien niet simpel, maar het einddoel, namelijk een inclusieve stad, wel.

Nathalie Nede - ChristenUnie

Gemeenteraad Arnhem

Bijeen op	22 december 2021
Ter bespreking van	Vrij zijn in Arnhem
Amendement van het lid	Nathalie Nede - ChristenUnie
Titel Amendement	Vrijheid
Nummer Zaaknummer	**21A83** 588565

De ondergetekende(n) stel(t)(len) het volgende amendement voor in “Vrij zijn in Arnhem” in het voorwoord, de tekst

Ruim 75 jaar terug hebben onze voorouders in Arnhem hard gevochten voor vrijheid

te wijzigen in:

In en rondom onze stad zijn inmiddels 77 jaar geleden grote offers gebracht om in vrijheid te kunnen leven.

Toelichting:

Niet alle Arnhemmers hebben voorouders die in Arnhem hebben gevochten. Maar de vrijheid waarvoor is gevochten bij de Slag om Arnhem is er voor iedereen.

Nathalie Nede – ChristenUnie

Gemeenteraad Arnhem

Bijeen op	22 december 2021
Ter bespreking van	Vrij zijn in Arnhem
Amendement van het lid	Nathalie Nede - ChristenUnie
Titel Amendement	Iedereen is gelijkwaardig
Nummer Zaaknummer	**21A84** 588565
De ondergetekende(n) stel(t)(len) het volgende amendement voor in “Vrij zijn in Arnhem” in het voorwoord, de zin: In Nederland is iedereen gelijkwaardig. te wijzigen in: Iedereen is gelijkwaardig.	
Toelichting Gelijkwaardigheid is universeel.	
Nathalie Nede - ChristenUnie	

Gemeenteraad Arnhem

Bij elkaar op	22 december 2021
Bij de bespreking van	Vrij zijn in Arnhem
Wijzigingsvoorstel van	Klaartje Koorn - CDA
Titel van het wijzigingsvoorstel	Inclusie en diversiteit begint bij de basis(scholen)
Nummer Zaaknummer	**21A85** 588565

Het volgende raadslid stelt de volgende verandering voor:

In de bijlage “Vrij zijn in Arnhem” onder het kopje 3.2.1**.** “It takes a city to raise a child: opgroeien vanuit respect en tolerantie”, na de tussenkop “dit gaan we doen”, de volgende bullet point met tekst toe te voegen:

- We geven Arnhemse basisscholen de mogelijkheid actief in contact te komen met relevante instanties en lokale stichtingen op het gebied van inclusie, diversiteit, discriminatie en racisme. Zo maken we burgerschapsonderwijs tastbaar in Arnhem. Dat doet de gemeente onder andere door een jaarlijkse kennisuitwisseling tussen scholen en deze organisaties.

Toelichting:

Voor het CDA heeft het werken met basisscholen op dit thema een absolute prioriteit en draagt het bij aan het voorkomen van discriminatie en racisme onder een volgende generatie Arnhemmers.

Met ingang van 1 augustus 2021 is de wettelijke opdracht burgerschap aangescherpt[1]. In de aangescherpte wet is het bevorderen van inclusie en diversiteit, en het tegengaan van racisme en discriminatie steviger verankerd. Scholen hebben de concrete opdracht om kinderen kennis bij te brengen *over en respect voor verschillen in godsdienst, levensovertuiging, politieke gezindheid, afkomst, geslacht, handicap of seksuele gerichtheid alsmede de waarde dat gelijke gevallen gelijk behandeld worden*. Met de aanscherping van de burgerschapswet is de opdracht aan scholen verduidelijkt en steviger verankerd. Bovendien is de rol van schoolbesturen verzwaard: zij moeten een duidelijke burgerschapsopdracht richting hun scholen communiceren en zorg dragen voor de aanpassing van het curriculum in deze lijn.

[1] Burgerschap-op-de-Basisschool_Wet-en-regelgeving-juli-2021.pdf (schoolenveiligheid.nl)

Momenteel zijn basisscholen in Arnhem volop bezig met leerlijnen uit te werken in het kader van deze aangescherpte opdracht. Volgens het CDA biedt het actieplan “Vrij Zijn in Arnhem’ een unieke kans voor de gemeente de scholen te ondersteunen door ze actief in contact te brengen met relevante instanties en lokale stichtingen op dit gebied. Een jaarlijkse kennisuitwisseling over de belangrijkste ontwikkelingen en thema’s, kan door de gemeente op het stadhuis eveneens worden gefaciliteerd.

Klaartje Koorn - CDA

Gemeenteraad Arnhem

Bij elkaar op	22 december 2021
Bij de bespreking van	Vrij zijn in Arnhem
Motie van	Nathalie Nede – ChristenUnie Marie José Navis - GroenLinks
Titel van de motie	Herdenk ook slavernij in voormalig Nederlands-Indie
Nummer Zaaknummer	**21M294** 588565

Onderstaande raadsleden stellen de raad voor om in de vergadering van 22 december 2021 een besluit te nemen over

We weten dat:

- Ook in Indonesië, toen nog Nederlands-Indie, groot onrecht is aangedaan in koloniale tijden
- De slavernij in Nederlands-Indie op 1 januari 1860 is afgeschaft
- Arnhem heeft geprofiteerd van deze koloniale geschiedenis, door de vestiging van vele voormalige Indiëgangers in de stad, waardoor de stad de bijnaam “Het Haagje van het Oosten” kreeg
- Een deel van deze koloniale geschiedenis in Museum Bronbeek tentoon wordt gesteld

We vinden dat:

- Ook dit deel van de geschiedenis een waardige herdenking verdient

Daarom roept de gemeenteraad het college op om:

- Aandacht te geven aan dit slavernijverleden
- Met Bronbeek in gesprek te gaan over een mogelijke jaarlijkse herdenkingsceremonie van de afschaffing van de Nederlands-Indische slavernij

Raadsleden

Nathalie Nede - ChristenUnie
Marie José Navis - GroenLinks

Gemeenteraad Arnhem

Bij elkaar op	15 december 2021
Bij de bespreking van	'Vrij zijn in Arnhem'
Motie van	Klaartje Koorn - CDA Nicky Eppich - VVD Nathalie Nede - ChristenUnie Patrick van Iperen - D66
Titel van de motie	‘Vrij zijn in Arnhem’ is niet vrijblijvend
Nummer Zaaknummer	**21M295** 588565

We weten dat,

- Arnhem een diverse stad is met mensen met verschillende nationaliteiten en achtergronden.
- het actieplan 'Vrij zijn in Arnhem' is opgesteld is als aanpak tegen discriminatie en racisme.
- Hiervoor wordt ongeveer €200.000 beschikbaar gesteld, naast een budget van € 67.000 dat beschikbaar wordt gesteld vanuit het Rijk.
- De gemeenteraad een goede informatievoorziening verwacht over dit thema.

We vinden dat:

- ‘Vrij zijn in Arnhem’ een goed startdocument is, maar nog geen actieplan met SMART geformuleerde doelstellingen en een uitvoeringsagenda.
- Instemmen met dit document geen duidelijke kaders geeft, waardoor toetsing door de gemeenteraad in hoeverre de aanpak werkt niet mogelijk is.

Hiermee verzoeken wij het college,

- In samenwerking met de betrokken klankbordgroep tot een uitvoeringsagenda “Vrij zijn in Arnhem” voor de komende 2 jaar te komen, binnen 3 maanden na dit raadsbesluit. De uitvoeringsagenda wordt vergezeld van een duidelijke prioritering en een gespecificeerde begroting.
- Jaarlijks met een voortgangsrapportage te komen in het kader van “Vrij zijn in Arnhem”.
- Relevante nieuwe ontwikkelingen, inzichten en ervaringen over dit thema mee te nemen in het toegezegde monitoringsplan en de voortgangsrapportage.

En gaan over tot de orde van de dag.

- Klaartje Koorn - CDA
- Nicky Eppich - VVD
- Nathalie Nede - ChristenUnie
- Patrick van Iperen - D66

Gemeenteraad Arnhem

Bij elkaar op	22 december 2021
Bij de bespreking van	Vrij zijn in Arnhem
Motie van	Nathalie Nede – ChristenUnie Marie José Navis - GroenLinks Mark Coenders - GroenLinks
Titel van de motie	Keti Koti monument
Nummer Zaaknummer	**21M293** 588565

Onderstaande raadsleden stellen de raad voor om in de vergadering van 22 december 2021 een besluit te nemen over

We weten dat:

- Arnhem in 2021 voor het eerst Keti Koti heeft herdacht en gevierd
- In 2023 een jubileumjaar is voor de afschaffing van de slavernij (1863) en 150 jaar na de werkelijke vrijheid voor de tot slaaf gemaakte mensen (1873)

We vinden dat:

- Bij een herdenking ook een vaste plek en een monument hoort

Daarom roept de gemeenteraad het college op om:

- Een subsidieaanvraag Vrijheid bij de provincie te doen. Dit samen te doen met betrokken partijen uit de stad (zoals Keti Koti Arnhem, Afro Nation en Stichting Mietie Makandra Baka) en de regio (zoals Afrika Museum, Vrijheidsmuseum en Gelderland Herdenkt).
- Samen met deze betrokken partijen een geschikte locatie in de stad te zoeken
- Arnhemse kunstenaars en/of kunstenaars die nakomelingen zijn van tot slaaf gemaakte mensen te betrekken bij mogelijke ontwerpen voor dit monument
- De Arnhemse inwoners mee te laten beslissen in het uiteindelijke ontwerp
- Voor 1 juli 2023 dit monument te realiseren zodat in het jubileumjaar de herdenking bij het monument kan plaatsvinden.
- Indien de gelden vanuit de provincie ontoereikend zijn, de raad hierover en over de mogelijke kosten te informeren.

Raadsleden

Nathalie Nede – ChristenUnie
Marie José Navis – GroenLinks
Mark Coenders - GroenLinks

Gemeenteraad Arnhem

Bijeen op	22 december 2021
Ter bespreking van	Vrij zijn in Arnhem
Motie van	Yildirim Usta - DENK Verenigd Arnhem
Titel motie	Coördinator tegen racisme en discriminatie
Nummer Zaaknummer	**21M297**

De Raad,
Gehoord de beraadslaging,

Constaterende dat

- De landelijke overheid een nationaal coördinator tegen racisme en discriminatie heeft aangesteld;
- De Nationaal Coördinator tegen racisme en discriminatie aan de slag gaat met diverse stakeholders om op basis van bereidheid een meerjarig landelijk aanpak tegen racisme en discriminatie op te tuigen;

Overwegende dat

- Uit meerdere discriminatiemonitoren blijkt dat racisme en discriminatie een veelkoppig monster is dat veelkoppig aangepakt moet worden;
- Een dergelijke coördinator ook in Arnhem aangesteld moet worden;
- De coördinator als een spin in het aan de aan de slag moet gaan om doelgericht racisme en discriminatie in Arnhem aan te pakken;
- Een Arnhemse coördinator met bestuurlijke doorzettingsmacht dé manier is om korte metten te maken met racisme en discriminatie in Arnhem;

Verzoekt het college

- Te onderzoeken hoe de aanstelling van een Arnhemse coördinator tegen racisme en discriminatie van toegevoegde waarde kan zijn voor de meerjarige en brede aanpak van de gemeente tegen racisme en discriminatie;
- Hierover te rapporteren aan de raad,

en gaat over tot de orde van de dag

Yildirim Usta - DENK Verenigd Arnhem

Gemeenteraad Arnhem

Bijeen op	22 december 2021
Ter bespreking van	Vrij zijn in Arnhem
Motie van	Yildirim Usta - DENK Verenigd Arnhem Patrick van Iperen – D66 Susan van Ommen – D66
Titel motie	Een inclusief uniform bij Toezicht en Handhaving
Nummer Zaaknummer	**21M298** 588565

De Raad,

Gehoord de beraadslaging,

Constaterende dat

- De gemeente Arnhem een groot voorstander is van het uitdragen van diversiteit en inclusiviteit en grote ambities heeft op dit vlak;
- De gemeente Arnhem kledingvoorschriften hanteert voor handhavers en toezichthouders (boa's);
- Het voor handhavers en toezichthouders van de gemeente Utrecht op dit moment niet mogelijk is een godsdienstige of levensbeschouwelijke uiting, die niet onzichtbaar gedragen kan worden, zoals een hoofddoek (islamitisch), een tulband (Sikh) of een keppel (joods), te dragen i.c.m. het uniform;
- In landen zoals de Verenigde Staten, Engeland, Schotland, Canada en Zweden dit al veel langer wel wordt toegestaan en dat dit prima werkt;[1] [2]

Overwegende dat

- Het uitsluiten van het dragen van een godsdienstige of levensbeschouwelijke uiting, die niet onzichtbaar gedragen kan worden, zoals een hoofddoek, een tulband of een keppel, wanneer het gaat om functies binnen Toezicht en Handhaving, niet past bij de ambities rondom diversiteit en inclusiviteit van de gemeente Arnhem;
- De mogelijkheid tot het dragen van een godsdienstige of levensbeschouwelijke uiting, die niet onzichtbaar gedragen kan worden, zoals een hoofddoek, een tulband of een keppel, bij zal dragen aan de gemeentelijke ambities op het vlak van een divers personeelsbestand;
- Politiechef Midden Nederland en portefeuillehouder Diversiteit Martin Sitalsing voorstander is van het toestaan van een godsdienstige of levensbeschouwelijke uiting,

[1] https://www.parool.nl/nieuws/politie-amsterdam-overweegt-toestaan-hoofddoek~b3a122f46/
[2] https://www.ad.nl/binnenland/amsterdamse-politie-wil-hoofddoekje-toestaan-bij-uniform~a302409a/

die niet onzichtbaar gedragen kan worden, zoals een hoofddoek, een tulband of een keppel, daar de voordelen van ziet en de politiek heeft opgeroepen zich daarover uit te spreken;[3]
- Een godsdienstige of levensbeschouwelijke uiting niets zegt over hoe een handhaver of toezichthouder in haar werk staat;
- Arnhem op dit vlak één van de voorlopers kan zijn van een maatschappelijke verandering samen met ander steden die zijn voorgegaan zoals Utrecht en Rotterdam en de politie kan inspireren tot verandering;
- Een oplossing wellicht gevonden kan worden in de voorschriften die gehanteerd worden bij pasfoto's, waar wordt voorgeschreven: *"Is het om godsdienstige of levensbeschouwelijke redenen niet toegestaan om uw hoofd onbedekt te laten? Dan mag u uw hoofd bedekken. De hoofdbedekking moet egaal en eenkleurig zijn en contrasterend zijn met de achtergrond."*[4]
- Het herzien van de kledingvoorschriften zorgvuldig moet gebeuren, waarbij de uitkomst moet zijn een nauwkeurige afweging tussen wat de grondwettelijke scheiding van kerk en staat voorschrijft, maar binnen de context van een veranderende samenleving waarin we ruimte geven aan inclusiviteit van godsdienstige en levensbeschouwelijke vrijheid, en voor zover ze het werk niet belemmeren;

Verzoekt het college
- De kledingvoorschriften voor de handhavers en toezichthouders van de openbare ruimte van de gemeente Arnhem dusdanig te wijzigen dat het mogelijk wordt om een godsdienstige of levensbeschouwelijke uiting, die niet onzichtbaar gedragen kan worden, zoals bijvoorbeeld een hoofddoek, een tulband of een keppel, te dragen;
- Z.s.m. over te gaan tot uitvoering en de raad uiterlijk voor het einde van het tweede kwartaal van 2022 te informeren over de voortgang

en gaat over tot de orde van de dag

Yildirim Usta - DENK Verenigd Arnhem
Patrick van Iperen – D66
Susan van Ommen – D66

[3] https://www.ad.nl/amsterdam/een-hoofddoek-voor-agenten-politiechef-ziet-voordelen-je-zegt-ook-geen-nee-tegen-een-arts-met-hoofddoek~a2c9f631/
[4] https://www.rijksoverheid.nl/onderwerpen/paspoort-en-identiteitskaart/eisen-pasfoto-paspoort-id-kaart

Gemeenteraad Arnhem

Bijeen op	22 december 2021
Ter bespreking van	Vrij zijn in Arnhem
Motie van	Yildirim Usta - DENK Verenigd Arnhem
Titel motie	Monument als eerbetoon aan de gastarbeider
Nummer Zaaknummer	**21M299** 588565

De Raad,

Gehoord de beraadslaging,

Constaterende dat

- het meer vijftig jaar geleden is dat Nederland de laatste wervingsovereenkomst voor gastarbeiders sloot. Dat was met Joegoslavië in 1970. Overeenkomsten met Italië (1960), Spanje (1961), Portugal (1963), Turkije en Malta (1964), Griekenland (1966) en Marokko (1969) gingen hier aan vooraf;
- het nu inmiddels vijfenzestig jaar geleden is dat de eerste gastarbeiders zich vestigden in Arnhem;
- tegenwoordig meer dan 10% van de huidige inwoners van Arnhem een verleden als gastarbeider heeft of nazaat van is van hen die vroeger naar Nederland zijn gekomen onder de noemer ‘gastarbeider’;
- de gastarbeider heeft bijgedragen aan de naoorlogse wederopbouw en nauw betrokken is geweest bij de totstandkoming van beeldbepalende locaties in ons land;
- de gastarbeider een significante rol heeft gespeeld in de lokale economie van onze stad;
- ons land en inmiddels ook onze stad een traditie van monumenten en kunstwerken in de openbare ruimte kent;
- er in Rotterdam een monument ter ere van de gastarbeider staat en binnenkort ook in de stad Utrecht

Overwegende dat

- een monument ter ere van de gastarbeiders recht zou doen aan de erkenning en waardering van deze groep;
- Arnhem niet een monument heeft dat reflecteert op de multiculturele identiteit van de stad en recht doet aan het harde werken van de gastarbeider

Verzoekt het college

- binnen de werkwijze van het Arnhems uitvoeringskader beeldende kunst in de openbare ruimte (2021-2024), samen met een beeldend kunstenaar of groep initiatiefnemers een monument te realiseren;
- organisaties en bewoners uit de stad te betrekken bij de vorm en de locatie van dit monument;
- dit voorstel te dekken vanuit het budget voor beeldende en monumentale kunst

en gaat over tot de orde van de dag

Yildirim Usta - DENK Verenigd Arnhem

Gemeenteraad Arnhem

Bijeen op	22 december 2021
Bij de bespreking van	Vrij zijn in Arnhem
Motie van	Guus van der Laak - Arnhem Centraal
Titel motie	Burgerparticipatie ook bij monumenten
Nummer Zaaknummer	**21M304** 588565

Op 29 april 2020 is het Projectvoorstel Aan de slag met burgerparticipatie aangenomen. Hierin is onder andere opgenomen, dat bij ieder voorstel dat aan de raad wordt aangeboden, een paragraaf Paricipatie opgenomen. Hierin wordt duidelijk gemaakt of er en op welke wijze er participatie heeft plaatsgevonden. Vervolgens moet worden aangegeven wat dit heeft opgeleverd en wat daarmee is gedaan.

Omdat we weten dat:

- Participatie de sleutel naar draagvlak is
- De inwoners dus recht hebben op participatie als voorstellen leiden tot impact in op hun leefomgeving
- Voorstellen van de raad ook moeten voldoen aan de eigen voorwaarden en dit niet een voorwaarde alleen voor het college is

Omdat we vinden dat:

- Voorstellen van de raad moeten voldoen aan zijn eigen voorwaarden
- Het plaatsen van een monument impact heeft voor inwoners en organisaties
- Het alleen mogen meedenken over het ontwerp van een monument niet voldoende is, maar ook het meedenken over de locatie essentieel is
- Voor het plaatsen van een monument veel draagvlak nodig is
- Het vanuit de gemeente opleggen van een monument niet voldoet aan de participatievoorwaarden waarover besloten is

Daarom vraagt wij de raad en het college:

- Bij voorstellen voor het ontwerpen en plaatsen van monumenten de burgerparticipatie te laten plaatsvinden zoals met het projectvoorstel is bedoeld.
- De participatie begint bij de toets of er behoefte aan een monument is. Daarnaast moeten de inwoners de gelegenheid worden geboden met ideeën te komen hoe dat monument er uit moet zien. Daarnaast moeten de inwoners invloed hebben op de keuze voor het onderwerp van een monument, op het ontwerp en op de plaats.
- In het voorstel moet worden aangegeven op welke wijze er participatie heeft plaatsgevonden. Vervolgens moet worden aangegeven wat dit heeft opgeleverd en wat daarmee is gedaan.

Guus van der Laak - Arnhem Centraal

RAADSVOORSTEL

Aan de gemeenteraad

Zaaknummer 588565

Onderwerp: 'Vrij zijn in Arnhem'

Voorstel

1. 'Vrij zijn in Arnhem' vast te stellen

Inleiding

In Arnhem moet iedereen moet zichzelf kunnen zijn. Dat klinkt vanzelfsprekend, maar helaas zijn er Arnhemmers die dagelijks te maken krijgen met discriminatie en racisme. Dit is onacceptabel en bovendien strafbaar. Met het actieplan 'Vrij zijn in Arnhem' strijden we tegen discriminatie en werken we aan een stad waarin we voor elkaar opkomen. We laten de kracht van diversiteit zien en leveren een bijdrage aan de emancipatie van groepen die te maken krijgen met discriminatie.

In juni zijn we gestart met de campagne #ArnhemDurft, waarin we Arnhemmers oproepen om zich uit te spreken tegen discriminatie en op te komen voor de mensen die hiervan het slachtoffer worden. Dat kunnen we niet alleen als gemeentebestuur: alleen als iedereen mee doet, kunnen we discriminatie en racisme een halt toe roepen.

Met 'Vrij zijn in Arnhem' laten we zien waar we voor staan en hoe we een vuist willen maken tegen discriminatie en racisme. Dit actieplan is de opbrengst van gesprekken met de stad, en het startpunt van een beweging naar een inclusieve samenleving waarin geen plek is voor uitsluiting. We blijven met elkaar in gesprek en werken zo toe naar ons ideaal: een stad waarin iedereen zichzelf kan zijn.

Beoogd effect

GEMEENTE Arnhem

Met 'Vrij zijn in Arnhem' geven we samen met de stad vorm aan een beweging naar een inclusievere stad, die strijdt tegen discriminatie en racisme.

De komende jaren werken we toe naar:
- Het laten zien en benutten van de kracht van diversiteit
- Het vergroten van bewustwording over discriminatie en racisme
- Geen ruimte laten voor discriminatie en opkomen voor elkaar

Beoogd effect is het terugdringen van discriminatie en racisme. We willen dat het bestrijden van discriminatie en racisme bij iedereen hoog op de agenda staat, dat we daarin als stadsbrede beweging samen optrekken en samen discriminatie en racisme effectief aanpakken.

Argumenten

1.1 We geven als gemeente hoge prioriteit aan de aanpak van discriminatie en racisme

Er gebeurt al veel in Arnhem in de aanpak van discriminatie, maar de ontwikkelingen van de afgelopen tijd maken duidelijk dat er meer nodig is. Discriminatie is strafbaar en vraagt om een zero tolerance aanpak. Tegelijkertijd willen we de discriminatie van morgen voorkomen door al vroeg in te zetten op ontmoeting, bewustwording en tolerantie, acceptatie en respect.

1.2 We geven uitvoering aan uw motie 'Integrale inclusievisie en actieplan (20M245)'.

De gemeenteraad heeft een motie 'Integrale inclusievisie en actieplan' aangenomen waarin wordt gevraagd om een integrale visie en actieplan als onderdeel van het Uitvoeringsplan Inclusief Arnhem, en deze uiterlijk voor het zomerreces 2021 aan de raad voor te leggen.

Participatie

'Vrij zijn in Arnhem' is opgesteld voor en door Arnhemmers. We hebben hiervoor meer dan 40 gesprekken gevoerd, met onder meer jongeren, ouderen, docenten, ondernemers, wijkprofessionals, culturele ondernemers en artiesten. We spraken hen over de mate waarin er sprake is van discriminatie en racisme in de stad, welke maatregelen we eerder al hebben getroffen, wat er nog nodig is en wie hierin een rol kan spelen. In verschillende klankbordgroepbijeenkomsten is er meegedacht over de invulling van de pijlers, acties en kernpunten. Aanvullingen en opmerkingen van de klankbordgroep op de conceptversies van het stuk zijn meegenomen en verwerkt.

We gaan door met de energie die we zijn tegengekomen in de stad, en werken ook in de uitvoering van onze plannen nauw samen.

Financiën

In de perspectiefnota 2022 is voor 2022 en 2023 € 200.000 beschikbaar gesteld voor de visie en het actieplan racismebreed (nu het manifest 'Vrij zijn in Arnhem') en de regenboogagenda. Vanaf 2024 blijft er voor de regenboogagenda - integraal onderdeel van het manifest - structureel € 36.000 beschikbaar.

Een groot deel van de acties is bedoeld om een extra impuls te geven aan een stadsbrede beweging tegen discriminatie. Hiervoor zetten we de beschikbare € 200.000 uit de perspectiefnota 2022 in, in 2022 en 2023. Daarnaast zetten we de circa € 67.000 euro in die vanuit het Rijk (meicirculaire) extra beschikbaar wordt gesteld voor het versterken van de aanpak van discriminatie en de antidiscriminatievoorziening (€ 64.678 euro in 2021 oplopend tot € 68.654 euro in 2025). Verder wordt een deel van de acties mede gefinancierd uit bestaande middelen inclusie.

Uitvoering

In het manifest noemen we de eerste acties die we de komende jaren gaan uitvoeren. Deze zijn geordend in drie pijlers:

- De kracht van diversiteit laten zien en benutten, waarin we werken aan inclusieve organisaties en een stad waarin iedereen meetelt,
- Meer besef van discriminatie en racisme, waarin we het besef en de kennis vergroten over discriminatie, slavernijverleden en andere relevante geschiedenis, en werken aan ontmoeting in de stad,
- Zero tolerance voor discriminatie, waarin we zorgen dat discriminatie hard aangepakt wordt, Arnhemmers die gediscrimineerd worden goed geholpen worden en waarin we de norm versterken dat het normaal is er iets van te zeggen als je ziet dat er discriminatie plaatsvindt.

Het is niet eenvoudig de mate van discriminatie en racisme in kaart te brengen. We vinden het van groot belang om te weten of we op de goede weg zijn, en of onze acties effect hebben. We monitoren de voortgang van onze plannen daarom met een combinatie van tellen en vertellen: een combinatie van cijfermatige gegevens en de duiding en invulling hiervan door ervaringen en verhalen van experts en inwoners.

De beweging naar een inclusieve stad maken we samen. We leren hierbij van de stappen die we maken.

Communicatie

'Vrij zijn in Arnhem' staat voor een stadsbrede beweging, waarin we samen strijden tegen discriminatie en racisme. Bewustwording en communicatie zijn hier een belangrijk onderdeel van. Na de raadsbehandeling gaan we bouwen aan een stadsbrede beweging met als doel om zoveel mogelijk inwoners, ondernemers, kunstenaars, docenten en anderen zich aan te laten sluiten.

Bijlagen

Stukken voor gemeenteraad

- Vrij zijn in Arnhem

RAADSVOORSTEL

Besluit van

Zaaknummer 588565

DE RAAD VAN DE GEMEENTE ARNHEM;

gelezen het voorstel van burgemeester en wethouders van 13 juli 2021, nummer: 588565;

gelet op artikel 147 van de Gemeentewet;

besluit:

1. 'Vrij zijn in Arnhem' vast te stellen

De griffier, De voorzitter,

GEMEENTE Arnhem

Vrij zijn in Arnhem

GEMEENTE Arnhem

Allen die zich in Nederland bevinden, worden in gelijke gevallen gelijk behandeld. Discriminatie wegens godsdienst, levensovertuiging, politieke gezindheid, ras, geslacht of op welke grond dan ook, is niet toegestaan.

- Artikel 1 van de Nederlandse Grondwet

1. Voorwoord

In Nederland is iedereen gelijkwaardig. Dit is het fundament van onze samenleving. De grondwet begint ermee. Het maakt niet uit wie je bent, waar je vandaan komt, van wie je houdt of waar je in gelooft. Wie anderen uitsluit om wie zij zijn, overtreedt de wet en is strafbaar.

Toch krijgen ook in Arnhem mensen te maken met discriminatie en racisme. Vorig jaar liep het marktplein vol met Arnhemmers die de aandacht vestigden op het anti-zwart racisme. Mede als gevolg van de coronacrisis, wordt er meer anti-Aziatisch racisme gemeld. En ook antisemitisme zien we terugkomen in onze stad, bleek recentelijk uit leuzen die door voetbalsupporters geuit werden op de John Frost-brug. Ook de LHBTIQ+-gemeenschap heeft nog dagelijks te maken met discriminatie.

Dit accepteren we niet. Ruim 75 jaar terug hebben onze voorouders in Arnhem hard gevochten voor vrijheid. De vrijheid om jezelf te kunnen zijn en je eigen keuzes te kunnen maken zijn nauw verbonden aan onze stad. We gaan daarom met elkaar de strijd aan tegen de discriminatie en het racisme van vandaag, door voor elkaar op te komen. En we zetten in op het voorkomen van de discriminatie en het racisme van morgen, door onze kinderen al jong de waarde van respect, tolerantie en acceptatie mee te geven.

Dit vraagt dat we in de eerste plaats naar onszelf kijken. Dat we eerlijk zijn tegen elkaar en van elkaar leren. Iedereen kan bijdragen aan verandering. Als gemeente werken we hard om onze eigen organisatie inclusiever en diverser te maken. Samen met de stad werken we ook aan het inclusiever maken van onder andere onze organisaties, het onderwijs en het sportklimaat.

Met *Vrij zijn in Arnhem* laten we met elkaar zien waar wij voor staan. En welke stappen we gaan nemen met elkaar. Deze acties komen voort uit een groot aantal gesprekken dat we in de stad hebben gevoerd. Of we nu docenten, ondernemers, professionals in de wijken of jongeren spraken, overal voelden we de energie om verandering te brengen. De vraag was simpel: “hoe bereiken we een Arnhem waar voor discriminatie geen plaats is?” Het antwoord is niet altijd simpel. Wat wel duidelijk is, is dat we met elkaar aan de slag gaan.

Op weg naar een Arnhem voor iedereen. Doe mee, we hebben elkaar nodig!

Namens het college van burgemeester en wethouders Arnhem.

Martien Louwers, wethouder Inclusie.
Juli 2021

2. Waar staan we voor?

Vrij zijn in Arnhem is een beweging naar een stad waar we met elkaar strijden tegen discriminatie en racisme. Dit plan is voor alle Arnhemmers. Of je nu in Hoogkamp woont of in Malburgen, ondernemer bent of student, hier al 40 jaar woont of net de verhuisdozen uitgepakt hebt.

We vragen iedereen om zich aan te sluiten en met ons mee te doen.

1. We zijn trots op de diversiteit van onze stad

We zijn de meest diverse stad van Oost-Nederland, en daar zijn we trots op! Diversiteit brengt nieuwe verhalen, inzichten en ondernemerskracht. We gaan deze kracht meer benutten. Door van elkaar te leren, met nieuwe ontmoetingen en door de energie en inspiratie van mede-Arnhemmers beter zichtbaar te maken.

2. We strijden elke dag tegen discriminatie en komen voor elkaar op

Discriminatie en racisme zijn strafbaar. Dus of het nu op straat, op de werkvloer of online voorkomt, we zeggen er iets van. We moedigen aan tot melding of aangifte. We zorgen voor laagdrempelig melden en goede begeleiding. En met organisaties die discrimineren, stoppen we de samenwerking. Zo versterken we met elkaar de norm tegen discriminatie.

3. Geen vrijheid zonder veiligheid

Elke Arnhemmer moet in veiligheid zichzelf kunnen zijn, of dit nu thuis is of op school, op straat of op de werkvloer. We geven hoge prioriteit aan de aanpak van discriminatie door de politie en boa's als beschermers van een veilige leefomgeving

> "Ik heb zelf last van discriminatie, en wil dat mijn dochter er later geen last meer van heeft. Dat is mijn motivatie."
>
> – quote uit stadsgesprekken

4. We geven kinderen vanaf de wieg het belang van tolerantie, acceptatie en respect mee

De waarden die je als kind meekrijgt zijn bepalend voor je verdere leven. En er is een hele stad nodig om een kind op te voeden. Met elkaar laten we onze kinderen daarom zien hoe belangrijk het is elkaar te accepteren en met respect te behandelen, en welke meerwaarde diversiteit ons brengt

5. We herdenken en vieren de vrijheid om jezelf te zijn

We vieren met elkaar de diversiteit van onze stad. Maar we herdenken ook dat vrijheid niet altijd vanzelfsprekend geweest is. Zo laten we voortdurend zien waar we voor staan.

6. We werken samen aan diversere en inclusievere Arnhemse organisaties

Organisaties met een grote diversiteit aan personeel en een inclusieve organisatiecultuur zijn effectiever en innovatiever. Ze passen bovendien bij een stad waar iedereen meedoet. We werken daarom samen aan het diverser en inclusiever maken van Arnhemse organisaties.

7. We werken samen als bondgenoten

In onze stad wonen Arnhemmers met allerlei etnische en culturele achtergronden, religies, seksuele geaardheden en genderidentiteiten. Sommige Arnhemmers werken aan gelijke kansen in de wijk, andere zijn succesvol ondernemer. Veel Arnhemmers hebben een visie op inclusiever onderwijs, of op een arbeidsmarkt die open is voor iedereen. Samen met hen komen we in actie om dit te bereiken.

8. We vormen een groeiende en lerende beweging tegen discriminatie

Elke grote reis begint met de eerste stap, en samen kom je verder. We zien dat er in de stad een beweging gaande is, waar we van elkaar leren en waar we steeds opnieuw kijken hoe we discriminatie en racisme kunnen aanpakken en tegengaan. Deze versterken we en bouwen we met elkaar verder uit.

9. Vooral: we geven als gemeente het goede voorbeeld

We zijn ons ervan bewust dat we als gemeentelijke organisatie een belangrijke rol spelen in het toewerken naar een inclusief Arnhem en het tegengaan van alle vormen van discriminatie en racisme. We zijn een grote werkgever in onze stad. Juist daarom werken we hard om de diversiteit van onze stad meer terug te laten komen in ons personeelsbestand en onze samenwerkingspartners. Hierbij zetten we ook in op een inclusieve werkcultuur, inclusief alle communicatie.

"Discriminatie aanpakken is niet altijd makkelijk. Je moet elke dag weer opnieuw die steen de heuvel opduwen. Maar je moet het toch blijven doen."

- quote uit stadsgesprekken

3. Tijd voor actie

We jagen met elkaar discriminatie en racisme de stad uit. Dat is al aan de gang, en dat willen we verder aanjagen en versterken. Meer dan 40 Arnhemse inwoners en organisaties hebben de afgelopen tijd met ons meegedacht over wat gebeuren moet om discriminatie en racisme aan te pakken.

Dit resulteerde in drie pijlers: de kracht van de diversiteit in Arnhem laten zien en benutten, meer besef over discriminatie en racisme, en een zero tolerance aanpak voor discriminatie.

Hier beschrijven we welke acties we de komende twee jaar onder-nemen.

3.1 De kracht van diversiteit laten zien en benutten

Arnhem is de meest diverse stad van Oost-Nederland. Dat biedt een hoop kansen. Op nieuw ondernemerschap bijvoorbeeld, of nieuwe ideëen en concepten. We gaan die diversiteit laten zien en benutten, en werken aan een stad waarin iedereen meedoet.

In 2025:

- **Is er een levendig aanbod aan goed zichtbare initiatieven op het gebied van inclusie, diversiteit en antidiscriminatie in Arnhem beter zichtbaar.**
- **Hebben we diversere en inclusievere organisaties.**
- **Is de eigen kracht van de verschillende gemeenschappen in Arnhem vergroot.**

3.1.1 Voor en door Arnhemmers

De diversiteit in onze stad wordt een kracht, dankzij Arnhemmers met verschillende achtergronden die meedoen aan onze plannen.

Dit gaan we doen:

- Op Arnhem.nl verzamelen wij alle initiatieven die nu al discriminatie en racisme tegengaan.
- We ondersteunen initiatieven die bijdragen aan bredere kennis over de geschiedenis van de diversiteit van onze stad.
- We voeren samen met de professionals in de wijken voortdurend het gesprek over wat er gaande is in de wijken en verschillende Arnhemse gemeenschappen op het gebied van diversiteit, discriminatie en racisme.
- We ondersteunen 'community building' en de creatie van veilige omgevingen voor gemarginaliseerde groepen, bijvoorbeeld transgender personen.
- We richten een adviesraad op die actief meedenkt.

3.1.2 Inclusieve stad = inclusieve organisaties

We strijden tegen discriminatie op de arbeidsmarkt, maar werken ook aan het diverser en inclusiever maken van onze organisaties.

Dit gaan we doen:

- Voor organisaties die werkzaamheden uitvoeren voor of namens de gemeente Arnhem, onderzoeken we hoe we voor nieuwe overeenkomsten de eis van aantoonbaar antidiscriminatiebeleid voor de eigen organisatie op kunnen nemen.
- Met een netwerk van een grote werkgevers in de stad werken we aan de stadsbrede aanpak om de diversiteit in Arnhemse organisaties te vergroten en optimaal zichtbaar te maken. Dit doen we onder meer door talent met een minder groot eigen netwerk aan deze werkgevers te koppelen.
- We gaan met partnerorganisaties in gesprek over het verder trainen van (wijk)professionals.
- We verzoeken onze culturele partners om een plan van aanpak voor diversiteit. Ook wordt gevraagd hoe zij voldoen aan de Governance Code Cultuur, de Code Inclusie & Diversiteit en de Fair Practice Code.
- Samen met de Arnhemse sportkoepels en sportaanbieders werken we aan een inclusiever sportklimaat in de stad.
- We moedigen Arnhemmers die discriminatie op hun stage of werk dit altijd te melden bij discriminatiemeldpunt Vizier. We brengen dit ook onder de aandacht bij onderwijsinstellingen, jobcoaches en bij werkgevers zelf.
- Met organisaties die aantoonbaar discrimineren, doen we als gemeente geen zaken zolang zij niet werken aan het onderliggend probleem en verbetering laten zien.

"We doen nu vaak of diversiteit een uitdaging is, of zelfs een probleem. Maar dan vergeten we dat diversiteit juist een enorme meerwaarde kan hebben voor een stad. Laten we die ook vooral meer laten zien aan elkaar!"

- quote uit stadsgesprekken

3.2 Meer besef van discriminatie en racisme

Racisme en discriminatie kent impliciete, alledaagse en banale vormen. We gaan daarom het besef in de stad vergroten. We beginnen bij de opvoeding en het onderwijs. We brengen Arnhemmers in contact met elkaar. We herdenken de onvrijheid uit het verleden, en vieren wat er al bereikt is.

In 2025:

- **Is er meer kennis over wat je zelf kunt doen tegen discriminatie, racisme en andere vormen van uitsluiting.**
- **is er meer besef en kennis over het slavernijverleden, kolonialisme, LHBTIQ+ en andere relevante geschiedenis en de erfenis voor het heden.**
- **Is er meer ontmoeting tussen o.a. Arnhemmers met verschillende culturele/etnische identiteiten, genderexpressies en seksuele geaardheden.**

"Als je anders behandeld wordt, ga je je op een gegeven moment ook anders gedragen. Je gelooft op een gegeven moment ook echt dat je minder kan vanwege je afkomst of huidskleur. Terwijl dat niet zo is."

– quote uit stadsgesprekken

3.2.1 *It takes a city to raise a child:* opgroeien vanuit respect en tolerantie

Kinderen worden niet geboren met negatieve vooroordelen. Opvattingen worden meegegeven. We brengen daarom kinderen al vroeg het belang van respect en tolerantie bij. Met ouders, onderwijs en jongerenwerk, maar we betrekken ook buren, vrienden op straat en de online wereld in onze aanpak.

Dit gaan we doen:

- We breiden de scholennetwerken van InDifferent uit. Binnen twee jaar willen we dit op alle vo-scholen in Arnhem aanbieden. In deze netwerken werken leerlingen in coalities aan het versterken van onderling respect en het vergroten van een inclusief klimaat op hun school.
- We ondersteunen het voeren van het gesprek over het koloniale verleden op Arnhemse scholen.
- We maken projecten die door docenten of leerlingen zelf geinitieerd worden op scholen optimaal zichtbaar.
- We betrekken rolmodellen uit de wijken bij het bespreken en onder de aandacht brengen van discriminatie, racisme en inclusie.
- We werken met het onderwijs aan een inclusief en divers schoolklimaat.
- We verhogen de kwaliteit van het onderwijs. Hierbij zetten we in op gelijke kansen voor iedereen. We beginnen met de voor- en vroegschoolse educatie, en bieden in Arnhem-Oost verlengde leertijd aan.

3.2.2 Herdenken en vieren

In Arnhem hebben we het belang ondervonden van vrijheid. Met herinneringen aan de bezetting, deportaties, kampen en de koloniale tijd en het slavernijverleden. We vinden het belangrijk deze periodes te herdenken en de vrijheid met elkaar te vieren.

Dit gaan we doen:

- Wij ondersteunen een jaarlijkse Arnhemse herdenking van de slachtoffers gedurende ons gezamenlijke slavernijverleden en koloniale tijdperk, en de viering van Keti Koti - de afschaffing van de slavernij.
- We werken samen met onze partners aan een inclusieve invulling van het herdenken, beseffen en beleven van de Airborne (Slag om Arnhem). Opdat deze unieke geschiedenis voor alle inwoners en bezoekers een basis vormt om in gesprek te gaan over en te werken aan vrijheid in het hier en nu.
- We ondersteunen het initiatief voor de organisatie van een Pride Arnhem.
- We maken dit alles toegankelijk via de communciatiekanalen van de gemeente.

3.2.3 Ongewone ontmoetingen en nieuwe verbindingen

Ontmoeting is een krachtig middel om mensen te verbinden, wederzijds begrip te ontwikkelen en polarisatie tegen te gaan. Uit onderzoek blijkt dat er steeds minder plekken zijn waar mensen van verschillende achtergronden elkaar ontmoeten. Dit leidt tot minder begrip van waar mensen in andere groepen tegenaan lopen.

Dit gaan we doen:

- We geven extra ondersteuning aan initiatieven die verschillende groepen verbinden. Voorwaarde is dat deze uit de Arnhemse samenleving zelf voortkomen, verschillende groepen Arnhemmers bij elkaar brengen en helpen bij inclusie en diversiteit in de stad.
- We starten een jaarlijks stadsgesprek inclusie en diversiteit. Hierbij gaan we in de stad in gesprek. Over hoe we discriminatie zo goed mogelijk aanpakken met elkaar. Over welke succesverhalen we kennen. En over wat er nodig is om de volgende stap te zetten.

3.3 Zero tolerance voor discriminatie

Discriminatie is verboden. We straffen wie zich hier schuldig aan maken. We zorgen voor goede ondersteuning voor wie te maken krijgt met discriminatie. En we laten met elkaar zien dat het de norm is om voor elkaar op te komen.

In 2025:

- **Dragen we consequent uit dat het de norm is om voor elkaar op te komen in het geval van discriminatie en racisme.**
- **Doen veel meer Arnhemmers melding of aangifte als zij te maken krijgen met discriminatie en racisme.**
- **Is er scherper en integraler zicht op het aantal en het soort incidenten van dicriminatie en racisme.**

"Het is belangrijk dat iedereen ziet dat je niet wegkomt met discriminatie of racisme. Daarom is het belangrijk dat incidenten aangepakt worden, maar ook dat de gevolgen duidelijk gemaakt worden. Zo weet iedereen: racisme is niet oké."

– quote uit stadsgesprekken

3.3.1 Discriminatie en racisme aanpakken op alle fronten

Discriminatie is verboden. We blijven dit op alle fronten aanpakken.

Dit gaan we doen:

- We zetten in op passende hulpverlening vanuit antidiscriminatievoorziening Vizier. Hierbij kan Vizier de melder begeleiden richting een aangifte, maar ook andere oplossingen aandragen, zoals mediation. Ook hier kijken we of het mogelijk is partijen uit de wijk te betrekken, die dicht bij de leefwereld van de melder staan. Vizier draagt hierbij ook zorg voor een goede terugkoppeling naar de melder.
- Waar mogelijk gaan we naast het justitiële traject het gesprek aan met groepen of personen die zich discriminerend of racistisch geuit hebben.
- We bouwen met Vizier, maatschappelijke partners en sleutelfiguren aan een netwerk van professionals die verwijzen en doorverwijzen in het geval van discriminatie en racisme. Hierbij ondersteunen we professionals hoe ze discriminatie kunnen herkennen en hoe ze vervolgens kunnen handelen.
- Samen met Vizier en de politie zetten we in op verder ontwikkelen van de vaardigheden bij de politie om aangiften discriminatie en racisme goed te behandelen.
- We zetten in op extra bewustwording bij politie en boa's op het thema etnisch profileren; allereerst om dit te voorkomen, maar ook om dit te onderzoeken en aan te pakken als hier sprake van is binnen de eigen gelederen.
- We vergroten de aandacht voor geweldsincidenten tegen LHBTIQ+ personen in de openbare ruimte.
- We blijven ons publiekelijk uitspreken in het geval van discriminatie en racisme.

3.3.2 Een lage drempel om te melden

Er zijn diverse manieren om melding te maken van discriminatie of racisme, maar dit wordt lang niet altijd gedaan.

Dit gaan we doen:

- We vergroten samen met Vizier de bekendheid en bereikbaarheid van het meldpunt. Dit doen we aan de hand van een campagne om het belang van melden te onderstrepen, en het beter informeren en betrekken van professionals en sleutelfiguren in de wijken. Ook onderzoeken we de mogelijkheid om een spreekuur in de wijken te organiseren.
- We zetten daarbij ook in op duidelijkere voorlichting over wat er gebeurt als mensen een melding willen maken van discriminatie of racisme.
- Vizier werkt mee aan een pilot onderzoek van het ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid naar het vergroten van de meldingsbereidheid in het geval van moslimdiscriminatie.

3.3.3 Discriminatie goed in kaart

Om inzicht te krijgen in de aard en omvang van discriminatie zetten we in op goede monitoring, het identificeren van trends en het leren van onze aanpak.

Dit gaan we doen:

- We gaan jaarlijks in gesprek met Vizier en de politie over het aantal binnengekomen meldingen. We kijken hierbij niet alleen naar het aantal binnengekomen meldingen, maar ook naar ervaringen van de melders. Ook toetsen we dit bij de eerder genoemde adviesraad.
- We laten jaarlijks zien hoe het aantal meldingen zich ontwikkelt en wat de trends zijn die op dit gebied plaatsvinden.
- We laten een onderzoek uitvoeren om in kaart te brengen in hoeverre er sprake is van discriminatie op de woningmarkt in Arnhem.

Vrij zijn in Arnhem

AANGENOMEN

Gemeenteraad Arnhem

Bijeen op	11 november 2020
Ter bespreking van	Vaststellen van de Begroting 2021
Motie van	Yildirim Usta - DENK Verenigd Arnhem Marie-José Navis - GroenLinks Nathalie Nede - ChristenUnie Ria de Vries - PvdA Sabine Andeweg - D66 Leo de Groot - Partij voor de Dieren
Titel motie	Integrale Inclusievisie en actieplan
Nummer Zaaknummer	**20M245g** 504479

De Raad,

Gehoord de beraadslaging,

We weten dat:

- dat de premier tijdens zijn persconferentie over corona (2 juni 2020) heeft aangegeven dat mensen in Nederland worden beoordeeld op hun afkomst;[1]
- uit onderzoek blijkt dat discriminatie nog steeds wordt ervaren door 27% van de Nederlanders;[2]
- uit onderzoekt blijkt dat driekwart van de mensen die wordt gediscrimineerd hier geen melding van doet;[3]
- de Eerste Kamer voornemens is een parlementair onderzoek te openen naar geïnstitutionaliseerde discriminatie in Nederland;[4]
- de Nationale Ombudsman aangeeft dat etnisch profileren in alle lagen van de overheid voorkomt;[5]
- het jaarrapportage van het College voor de Rechten van de Mens weergeeft dat;
    - discriminerend gedrag in de openbare ruimte een omvangrijk, structureel en hardnekkig probleem vormt in Nederland,
    - bepaalde groepen in het bijzonder, vaak gediscrimineerd worden om wie zij zijn,

---

[1] 'De systemische problemen zitten ook in onze samenleving. Ook hier zijn mensen die niet worden beoordeeld op hun toekomst maar op hun afkomst.'
[2] https://www.scp.nl/actueel/nieuws/2020/03/26/ruim-een-kwart-van-deinwoners-van-nederland-ervaart-nog-altijd-discriminatie
[3] https://bureaugelijkebehandeling.nl/campagne-meldingsbereidheid/
[4] https://www.nrc.nl/nieuws/2020/10/27/vvd-en-groenlinks-willen-parlementair-onderzoek-discriminatie-a4017555
[5] https://www.nrc.nl/nieuws/2020/05/14/nationale-ombudsman-ziet-etnisch-profileren-in-alle-lagen-van-de-overheid-a3999711

AANGENOMEN

zoals onder meer LHBTI's, vrouwen, mensen die (zichtbaar) gelovig zijn, mensen met een beperking en mensen met een migratie-achtergrond en een niet-westers uiterlijk;[6] en er nog steeds sprake is van discriminatie jegens Roma, Sinti (antiziganisme) en woonwagenbewoners, [7]

- uit onderzoekt blijkt dat er sprake is van discriminatie op de woningmarkt en arbeidsmarkt; [8] [9]
- het bevorderen emancipatie niet voorkomt in het Uitvoeringsplan Inclusief Arnhem.

We vinden dat:

- discriminatie onaanvaardbaar is;
- discriminatie gelijke kansen ernstig belemmert en bovendien een ontwrichtende werking heeft op onze samenleving;
- de Nederlandse Grondwet, in artikel 1, de basis is van gelijke behandeling;[10]
- het "Uitvoeringsplan Inclusief Arnhem" geen integraal (resultaatgericht) actieplan tegen discriminatie en racisme behelst;[11]
- achterblijvende emancipatie de sociaal culturele posities en groei van inwoners beperkt,
- voor een leefbare samenleving niet alleen het bieden van toegang tot een anti-discriminatievoorziening, maar ook actief beleid gevoerd moet worden om discriminatie en racisme tegen te gaan;
- discriminatie bespreekbaar gemaakt moet worden in alle lagen van de samenleving. Hiermee bevorderen we dat discriminatie en racisme wordt herkend en tegengegaan.

Verzoekt het college:

- een integrale visie en actieplan tegen discriminatie en racisme op te stellen als onderdeel van het Uitvoeringsplan Inclusief Arnhem, waarin het college;
  - kiest voor actief resultaatgericht beleid met betrekking tot emancipatie, anti-discriminatie en antiracisme, ter bevordering van gelijke kansen,
  - in deze visie plannen presenteert met betrekking tot maatregelen en activiteiten waarmee discriminatie en racisme wordt voorkomen en tegengegaan,
  - hierin in ieder geval een campagne voor permanente bewustwording over discriminatie, racisme en emancipatie opneemt,
  - prioriteit geeft aan het bevorderen van emancipatie en het tegengaan van discriminatie en racisme op de arbeids- en stagemarkt.
- deze integrale visie en actieplan uiterlijk voor het zomerreces 2021 aan de raad voor te leggen.
- de raming van de kosten van dit plan uit te zoeken en voor de perspectiefnota te delen met de raad.

[6] https://publicaties.mensenrechten.nl/file/9053346b-6477-4a79-a476-286bf0b10530.pdf
[7] https://mensenrechten.nl/nl/nieuws/roma-sinti-en-woonwagenbewoners-nog-altijd-slachtoffer-van-discriminatie
[8] https://www.ru.nl/law/cmr/@1240900/onderzoeksrapport-discriminatie-woningmarkt/
[9] https://www.bramlancee.eu/wp-content/uploads/2019/07/ThijssenCoendersLancee2019.pdf
[10] "Allen die zich in Nederland bevinden, worden in gelijke gevallen gelijk behandeld. Discriminatie wegens godsdienst, levensovertuiging, politieke gezindheid, ras, geslacht of op welke grond dan ook, is niet toegestaan."
[11] https://online.ibabs.eu/ibabsapi/publicdownload.aspx?site=Arnhem&id=b0e79380-34b8-4ba3-87ce-f5270eb7874d

AANGENOMEN

Raadsleden
Yildirim Usta - DENK Verenigd Arnhem
Marie-José Navis - GroenLinks
Nathalie Nede - ChristenUnie
Ria de Vries - PvdA
Sabine Andeweg - D66
Leo de Groot - Partij voor de Dieren

VOOR	37	*"Integrale Inclusievisie en actieplan" (20M245g)*
TEGEN	0	

GROENLINKS	7	0	VVD Arnhem	6	0	D66	5	0	PvdA	4	0
Coenders			Combée			Andeweg			Greving		
Prinsen			Pape			Loor			Bouma		
Navis			Kalthoff			Venhoek			De Vries		
Dolsma			Van Es			Van Ommen			Visser		
Gemici			Maref			Van Iperen					
Simonis			Loos								
Van der Loo						Arnhem Centraal	3	0	SP	3	0
			CDA Arnhem	2	0	Manders			Elfrink		
Arnhemse Ouderen Partij	1	0	Van Dillen			Van der Laak			Çetintaş		
Wiggers			Hutten			Kraaijenbrink			Dobbe		

ChristenUnie	2	0	DENK Verenigd Arnhem	2	0	Partij voor de Dieren Gemeenteraadsfractie Arnhem	2	0	Partij voor de Vrijheid
Becker			Usta			De Groot			Verheij
Nede			Aydemir			Eliëns			

Totaal	37

Aan de gemeenteraad

Datum : 7 september 2021
Zaaknummer : 602232
Contactpersoon : B.Groenenberg/S.Meijs
Telefoonnummer : 5976/4931

Onderwerp: Informatieverzoek conform artikel 169 lid3 gemeentewet m.b.t. 'Vrij zijn in Arnhem'

Geachte voorzitter en leden,

Op 16 augustus 2021 heeft raadslid N. Nede van de fractie van de ChristenUnie, met een beroep op artikel 169 lid3 van de gemeentewet, een verzoek om informatie ingediend. Dit verzoek is naar aanleiding van het raadsvoorstel en het actieplan 'Vrij zijn in Arnhem'. In deze raadsbrief en de bijlagen staat de gevraagde informatie.

Subverzoek 1
De omschrijving van, plannen van aanpak voor het uitvoeren van en overige relevante informatie over de pilot van het ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid naar het vergroten van de meldingsbereidheid in het geval van moslimdiscriminatie.

Antwoord subverzoek 1
Door het ministerie van SZW zijn twee AntiDiscriminatieVoorzieningen (ADV) als pilot benoemd in het land:
- Vizier in Overijssel/Gelderland (Oost-Nederland)
- ADB Zeeland in Zeeland

In Oost-Nederland (Arnhem en Nijmegen) gaat Vizier samen met de gemeenten en vertegenwoordigers van lokale moslimgemeenschappen de pilot uitvoeren. Doel van de pilot is om de meldingsbereidheid van moslimdiscriminatie te vergroten. Het ministerie van SZW heeft Kennisland aangesteld om de pilot te begeleiden.

De pilot bestaat uit vier bijeenkomsten. Daaraan nemen o.a. deel: moslimvertegenwoordigers uit Arnhem en Enschede, de klachtenconsulenten uit Overijssel en uit Gelderland, de directeur van Vizier en een vertegenwoordiger van het programma 'Kracht van het verschil' van Politie Oost-Nederland en wijkprofessionals vanuit lokale jongeren- en welzijnsorganisaties.

Na de bijeenkomsten worden de uitkomsten/resultaten in beeld gebracht door Kennisland en als eindproduct van de pilot opgeleverd aan het ministerie van SZW. Voor de ADV in Overijssel/Gelderland (en de andere ADV's in het land) zal dit inzicht geven hoe zij beter/ anders kunnen functioneren ten aanzien van moslimdiscriminatie en wellicht ten aanzien van discriminatie in het algemeen.

Een soortgelijk traject loopt ook in Zeeland. De directeur van Vizier heeft contact met de coördinator in Zeeland, net als Kennisland en het ministerie van SZW dat hebben. Team Inclusie van de gemeente Arnhem is aangesloten op de pilot.

De pilot in Oost-Nederland start in september en loopt tot en met het laatste kwartaal van 2021. Het aanpassen van de werkwijze naar aanleiding van het advies gebeurt in 2022. In de bijlage is het plan van aanpak 'Programma Proeftuin Moslimdiscriminatie Oost Nederland' opgenomen.

Subverzoek 2
In het document “Vrij zijn in Arnhem” schrijft u het volgende: *“Uit onderzoek blijkt dat er steeds minder plekken zijn waar mensen van verschillende achtergronden elkaar ontmoeten. Dit leidt tot minder begrip van waar mensen in andere groepen tegenaan lopen.”*

Verzoek: Het onderzoek(srapport) waar u in bovengenoemde passage naar verwijst.

Antwoord subverzoek 2
In deze passage wordt o.a. verwezen naar twee rapporten van de Wetenschappelijk Raad voor het Regeringsbeleid (WRR):
- De nieuwe verscheidenheid
- Gescheiden werelden verkenning sociaal culturele tegenstellingen

Op bladzijde 152 van 'De nieuwe verscheidenheid' staat:
'Het beschikbare onderzoek laat zien dat buurten waarin de verscheidenheid naar afkomst groot is, over het algemeen niet lager scoren op algemeen vertrouwen, het doen van vrijwilligerswerk of het verrichten van mantelzorg, maar wel lager scoren op de verhoudingen in de buurt tussen bepaalde herkomstgroepen. In zulke buurten hebben die groepen minder vaak contact met elkaar, beoordelen ze het contact minder positief en oordelen zij negatiever over de leefomgeving.'

Het is wel de vraag wat precies de oorzaak is, er staan nog veel vragen open. Dat blijkt uit de tekst die volgt op voorgaande citaat:
'In zulke diverse wijken wonen vaak veel lager opgeleiden en werklozen. Uit sommige onderzoeken blijkt dit een grotere invloed te hebben op de buurtverhoudingen dan diversiteit als zodanig. Als het gaat om andere indicatoren van sociale cohesie, zoals de veiligheid in de buurt, is er nog nauwelijks Nederlands onderzoek gedaan naar het verband met diversiteit. Al met al blijkt de relatie tussen diversiteit en sociale cohesie complex.'

Subverzoek 3
U geeft aan dat 40 inwoners en organisaties mee hebben gedacht bij het opstellen van het plan.
Verzoek:

- Een overzicht van de organisaties die mee hebben gedacht.
- Een schets van de diversiteit van de inwoners die mee hebben gedacht, waarbij uiteraard de privacy van deze inwoners word gewaarborgd.

Antwoord subverzoek 3
Allereerst wat betreft diversiteit:

- We hebben gestreefd naar een goede vertegenwoordiging van verschillende Arnhemse gemeenschappen om een goed beeld te krijgen wat de problematiek voor hun gemeenschap is, wat de oplossingsrichtingen zijn en hoe we hen kunnen ondersteunen met de benodigde acties. We zijn hiervoor gestart bij het bestaande en bekende netwerk van de gemeente en hebben betrokkenen uitgenodigd ideeën te delen over wie we verder moesten spreken. Dit hebben we gedaan om blinde vlekken in onze aanpak te voorkomen. Deze werkwijze zetten we voort bij de uitvoering van het actieplan zelf.
- De contactpersonen van de verschillende organisaties zijn vooral bevraagd op hun ideeën over wat nodig is op het thema en hun kennis van de Arnhemse wijken en gemeenschappen.
- Bij het uitnodigen van de contactpersonen hebben we gekeken naar een goede verdeling tussen contactpersonen van grote en kleine organisaties. En vooral of deze contactpersonen/organisaties goede contacten in en kennis van de Arnhemse gemeenschappen en wijken hebben. Representativiteit was en is dus een belangrijk aandachtspunt.

Contactpersonen (1 of meerdere) uit de volgende organisatie zijn betrokken geweest bij het opstellen van het plan:

1. Vizier
2. AM Support
3. Presikhaaf University
4. COC Arnhem
5. Empowering Nisa
6. Arnhem Divers en Jong
7. Kansenmakers
8. Rozet
9. Yes & You
10. Vitanos
11. Kansenmakers
12. InDifferent
13. Comité 30 juni – 1 juli Arnhem
14. Stichting Sociale Wijkteams Arnhem

15. Rijnstad
16. Ondernemers Kontakt Arnhem
17. VNO-NCW Arnhem

Ook is nog een aantal personen - meer op persoonlijke titel - betrokken geweest bij het plan. Vooral omdat zij kennis hebben van een bepaalde gemeenschap waarvan wij de inbreng van groot belang vinden (denk onder andere aan: jonge moeders en de Afrikaanse en Surinaamse gemeenschap binnen Arnhem). En personen die contact hebben met groepen in de wijk die wij niet vanzelf bereiken en die veel kennis hebben van een bepaalde wijk of bepaald gebied in de stad. Verder zijn contactpersonen van Teams Leefomgeving betrokken geweest bij het actieplan.

Subverzoek 4

- Alle agenda's, besluitenlijsten en actie/afsprakenlijsten van de stafvergaderingen van aangaande (het tot stand komen van) het raadsvoorstel "Vrij zijn in Arnhem".
- Alle versies en conceptversies van de nota en/of het plan "Vrij zijn in Arnhem".

Antwoord subverzoek 4

Onder het volgende kopje 'Bijlagen' staan de gevraagde bijlagen die betrekking hebben op het plan 'Vrij zijn in Arnhem'. De bijlagen zijn gesorteerd op de betreffende staf. Naast de gevraagde stukken hebben we ook de memo's over de voortgang van het actieplan toegevoegd want die geven een goed beeld van het proces en de gemaakte afwegingen. De documenten zijn geanonimiseerd en alles wat geen betrekking heeft op 'Vrij zijn in Arnhem' is zwart gearceerd of op een andere wijze geanonimiseerd. Tevens vindt u de conceptversies van collegenota en raadsvoorstel, zoals geagendeerd voor de collegevergadering van 13 juli jl.

Plan van Aanpak informatievoorziening

Tot slot wijzen we uw raad nog op het volgende. Op 15 juli jl. zonden wij u ons 'Plan van aanpak Informatievoorziening, Professionalisering en Samenwerking'. In dat plan geven we aan de weg te willen inslaan naar een meer open stijl van besturen en benadrukken we als college het grote belang van een goede informatievoorziening aan de raad. Het is aan college en raad om dit in onderlinge samenwerking vorm te geven. Van de kant van het college en de ambtelijke organisatie vraagt dat - meer dan tot nu toe gebruikelijk is - een ruime en expliciete verwoording van de verschillende aspecten, argumenten, risico's en mogelijke alternatieven, die bij een voorgesteld besluit een rol spelen. Zo kunnen college en raad, correct en volledig geïnformeerd, aan de hand van het bestuurlijke voorstel tot een goede afweging van belangen en daarmee tot een goede besluitvorming komen. Ook kan dan, zo kan worden aangenomen, bij raadsleden de noodzaak tot het verzoeken om nadere inlichtingen naar aanleiding van een ingediend voorstel of raadsbrief afnemen.

Van de kant van de raad vraagt het vormgeven van een goede praktijk van informatievoorziening om een reflectie op de manier waarop raadsinstrumenten worden ingezet. Als de stukken die het college aan de

raad voorlegt, ruim en volledig worden toegelicht, dan zou het politieke debat zich in beginsel moeten richten op en kunnen beperken tot deze bestuurlijke stukken. De goede praktijk is immers dat het politieke debat gaat over bestuurlijk handelen en over bestuurlijk vastgestelde stukken. In een geval waarin de raad echter aanleiding ziet het college ter verantwoording te roepen, dan kan het vanzelfsprekend noodzakelijk zijn om de feitelijke voorgeschiedenis te reconstrueren. En daarvoor ook de onderliggende ambtelijke notities, mails en dergelijke bij het college op te vragen. Naar onze mening zou dit beperkt moeten blijven tot bijzondere situaties.

In het 'Plan van aanpak Informatievoorziening, Professionalisering en Samenwerking' en de begeleidende raadsbrief geven wij aan graag met uw raad in gesprek te gaan over de onderwerpen uit dat plan, waaronder onze hiervoor weergegeven beschouwingen over het creëren van een goede praktijk van informatievoorziening. Deze casus kan daarbij één van de voorbeelden zijn.”

Hoogachtend,
het college van burgemeester en wethouders van Arnhem,

de secretaris,	de burgemeester,
J.H. de Baas	A. Marcouch

Bijlage(n)

Subverzoek 1
- Programma Proeftuin Moslimdiscriminatie Oost Nederland

Subverzoek 2
- De nieuwe verscheidenheid
- Gescheiden werelden verkenning sociaal culturele tegenstellingen

Subverzoek 4

Datum staf	Bijgevoegde stukken
5 juli 2021	• 20210705 Agenda staf • 20210705 Bijlage A Voorblad met bespreekpunten voor staf • 20210705 Bijlage B Memo bij manifest Vrij zijn in Arnhem • 20210705 Bijlage C Concept versie plan Vrij zijn in Arnhem • 20210705 Bijlage D Bijlagen concept Vrij zijn in Arnhem • 20210705 Bijlage E Voorbeeld vormgeving Vrij zijn in Arnhem • 20210705 Bijlage F Collegenota manifest Vrij zijn in Arnhem • 20210705 Bijlage G Raadsvoorstel manifest Vrij zijn in Arnhem • 20210705 Concept besluitenlijst staf
21 juni 2021	• 20210621 Agenda staf • 20210621 Voorblad met bespreekpunten voor staf • 20210621 Besluitenlijst staf
7 juni 2021	• 20210607 Agenda staf • 20210607 CPT plan Vrij in Arnhem 4 juni 21 • 20210607 Voorblad CPT plan Vrij in Arnhem • 20210607 Besluitenlijst staf
10 mei 2021	• 20210510 Agenda staf • 20210510 Besluitenlijst staf • 20210510 Memo update traject visie actieplan tegengaan racisme • 20210510 Voorblad actieplan tegen racisme
26 april 2021	• 20210426 Agenda staf • 20210426 Besluitenlijst staf • 20210426 Voorblad update visie en actieplan tegengaan racisme • 20210426 Memo update traject visie actieplan tegengaan racisme
12 april 2021	• 20210412 Agenda staf • 20210412 Besluitenlijst staf • 20210412 Voorblad update visie en actieplan racisme
29 maart 2021	• 20210329 Agenda staf • 20210329 Besluitenlijst staf • 20210329 Voorblad update visie en actieplan racisme

15 maart 2021	• 20210315 Agenda staf • 20210315 Besluitenlijst • 20210315 Voorblad Actieplan tegen racisme • 20210315 Memo actieplan tegen racisme
1 maart 2021	• 20210301 Agenda staf • 20210301 Besluitenlijst • 20210301 Voorblad actieplan tegengaan racisme • 20210301 Memo start traject actieplan tegengaan racisme
18 januari 2021	• 20210118 Agenda staf • 20210118 Besluitenlijst • 20210118 Voorblad memo visie en actieplan Discriminatie Racisme • 20210118 Memo visie en actieplan Discriminatie Racisme
4 januari 2021	• 20210104 Agenda staf • 20210104 Memo moties en toezeggingen inclusie
10 december 2020	• 20201210 Agenda staf • 20201210 Besluitenlijst
30 november 2020	• 20201130 Agenda staf • 20201130 Besluitenlijst • 20201130 Memo moties en toezeggingen begroting

Daarnaast vindt u in de bijlage de collegenota, het raadsvoorstel en het actieplan zoals behandeld in het college van 13 juli en de onder mandaat gewijzigde versies van de collegenota en het raadsvoorstel.

Bijlages bij het verzoek om inlichtingen van de ChristenUnie

De raadsbrief en bijbehorende bijlages zijn ook te raadplegen via iBabs: iBabs Online

- **Ingekomen verzoek om inlichtingen Vrij zijn in Arnhem van ChristenUnie**
- **Programma Proeftuin Moslimdiscriminatie Oost Nederland**
- **De nieuwe verscheidenheid**
- **Gescheiden werelden verkenning sociaal culturele tegenstellingen Nederland**
- **20210705 Aangepaste agenda Staf Inclusie MO en Welzijn**
- **20210705 Bijlage A Voorblad manifest Vrij zijn in Arnhem**
- **20210705 Bijlage B Memo manifest Vrij zijn in Arnhem**
- **20210705 Bijlage C Concept Vrij zijn in Arnhem 4punt1 versie 210702**
- **20210705 Bijlage D Bijlagen Cpt Vrij zijn in Arnhem v210702**
- **20210705 Bijlage E Voorbeeld vormgeving Vrij zijn in Arnhem**
- **20210705 Bijlage F Collegenota manifest Vrij zijn in Arnhem**
- **20210705 Bijlage G Raadsvoorstel manifest Vrij zijn in Arnhem**
- **20210705 Concept Besluitenlijst Inclusie**
- **20210621 Agenda Staf Inclusie en Welzijn en MO**
- **20210621 Bijlage Voorblad bespreekpunten actieplan tegengaan racisme**
- **20210621 Concept Besluitenlijst Inclusie**
- **20210607 Agenda Staf Inclusie MO en Welzijn**
- **20210607 CPT plan Vrij in Arnhem**
- **20210607 Voorblad CPT plan Vrij in Arnhem**
- **20210607 Concept Besluitenlijst Inclusie**
- **20210510 Agenda Inclusie Welzijn en MO**
- **20210510 Concept Besluitenlijst Inclusie**
- **20210510 Memo Update traject Visie Actieplan tegengaan racisme**
- **20210510 Voorblad ter bespreking Actieplan tegengaan racisme**
- **20210426 Agenda Staf MO Welzijn en Inclusie**
- **20210426 Concept Besluitenlijst Inclusie**
- **20210426 Voorblad Update visie en actieplan tegengaan racisme**
- **20210426 Memo Update traject visie actieplan tegengaan racisme**
- **20210412 AANGEPASTE agenda Staf Inclusie MO en Welzijn**

- 20210412 Concept Besluitenlijst Inclusie
- 20210412 Voorblad Update Visie en Actieplan Racisme
- 20210329 Agenda Staf Inclusie Welzijn en MO
- 20210329 Concept Besluitenlijst Inclusie
- 20210329 Voorblad ter bespreking Actieplan racisme
- 20210315 Agenda Staf Welzijn MO en Inclusie
- 20210315 Concept Besluitenlijst Inclusie
- 20210315 Voorblad AP tegen racisme
- 20210315 Memo AP tegen racisme
- 20210301 Agenda Staf Inclusie MO en Welzijn
- 20210301 Concept Besluitenlijst Inclusie
- 20210301 Voorblad Actieplan tegengaan racisme
- 20210301 Memo Start traject Actieplan tegengaan racisme
- 20210118 AANGEPASTE Agenda Welzijn MO Inclusie
- 20210118 Concept Besluitenlijst en actielijst Inclusie
- 20210118 Voorblad Memo Visie en Actieplan Discriminatie Racisme
- 20210118 Memo Visie en Actieplan Discriminatie Racisme
- 20210104 Agenda staf Inclusie
- 20201214 Memo moties en toezeggingen Inclusie
- 20210104 Concept Besluitenlijst en actielijst Staf Inclusie
- 20201210 Agenda 20201210
- 20201210 Concept Besluitenlijst en actielijst
- 20201130 Agenda staf Inclusie
- 20201130 Concept Besluitenlijst en actielijst staf Inclusie
- 20201130 memo moties en toezeggingen begroting
- Collegenota Vrij zijn in Arnhem
- Collegenota Vrij zijn in Arnhem-gemandateerde versie
- Raadsvoorstel Vrij zijn in Arnhem
- Raadsvoorstel Vrij zijn in Arnhem-gemandateerde versie
- Vrij zijn in Arnhem

BEHANDELRESULTAAT

Informatieve & Meningsvorming-I behandeling

Vrij zijn in Arnhem

Documentnummer:	
Zaaknummer:	
Portefeuillehouder:	Louwers

Resultaat van bespreking:

Aanwezig: de raadsleden/fractievolgers Spruijt (Arnhem Centraal), Eppich (VVD), Van Iperen (D66), De Groot (Partij voor de Dieren), Coenders (GroenLinks), De Vries (PvdA), Nede (ChristenUnie) Groot (CDA), Çetintaş (SP) en Usta (DENK/VA). De fracties van de PVV en de AOP waren niet vertegenwoordigd.

Verloop
Tijdens de Informatieve fase is ingesproken Aisha Kallon en Noa-Esmée Bollmann namens Empowering Nisa.

Na de afronding van de Informatieve fase is een start gemaakt met de meningsvormende fase I. De eerste termijn van de raadskamer en de portefeuillehouder zijn afgerond.

Toezegging
- Wethouder Louwers zegt toe de vraag over de stand van zaken van het onderzoek naar discriminatie op de woningmarkt door te spelen naar de wethouder Paping (wonen).
- Wethouder Louwers zegt toe de raad te (laten) informeren over de stand van zaken van het onderzoek naar discriminatie op de stagemarkt.

Conclusie
De voorzitter concludeert dat de meningsvormende fase I niet is afgerond. De vergadering zal de volgende keer starten met de tweede termijn van de raadskamer.

De raadsadviseur,

E.J.S. Dirksen

De voorzitter,

M.S. Loor

Antwoord Technische vraag "Vrij zijn in Arnhem" - VVD

Geacht college,

In aanvulling op de technische vraag van het CDA stel ik namens de VVD fractie nog een aanvullende technische vraag over het actieplan "Vrij zijn in Arnhem". Het zou fijn zijn als het lukt om de vraag voorafgaand aan de M1 behandeling op woensdag 1 december te beantwoorden.

In bijlage 1 van het Raadsvoorstel "Vrij zijn in Arnhem" staan activiteiten genoemd die de komende twee jaar gerealiseerd zullen worden.

Graag ontvangen we van de portefeuillehouder een gedetailleerdere planning voor de uitvoering van de activiteiten die in het actieplan zijn genoemd, uitgesplitst naar realisatie in 2022 en 2023 en indien mogelijk uitgesplitst naar voorjaar, zomer en najaar 2022 en 2023.
Voor sommige activiteiten zal de uitvoeringsdatum al vaststaan (bijv. de viering van Keti Koti). We zouden het op prijs stellen als deze data specifiek worden opgenomen in de planning.

Alvast bedankt.

Met vriendelijke groet,
Nicky Eppich

Geachte Mevrouw Eppich,

Het actieplan is zoals u weet met de stad gemaakt. Het plan beschrijft onze visie en de acties die we de komende tijd willen uitzetten. De prioritering hierin willen we ook samen met de partners in de stad vormgeven. Hiermee zijn we dan ook voortvarend aan de slag gegaan: zo zijn we momenteel in gesprek met Vizier over een realistische fasering en doelen van de acties die betrekking hebben op de antidiscriminatievoorziening. Ook zijn we in gesprek met InDifferent over een concreet plan om over 2 jaar in het voortgezet onderwijs een dekkend raamwerk van InDifferent Netwerken te hebben in de stad. En heeft Diversiteit en Inclusie een plek gekregen in de Algemene Subsidie Verordening. Daarnaast zetten we in Q1 2022 o.a. in op het vormen van de adviesraad, gaan we onderzoeken waar goede voorbeelden van community building en veilige omgevingen zijn in de stad, zal een eerste pilot rond inclusief sporten haar eerste resultaten opleveren, gaan we aan de slag met de uitkomsten van de pilot moslim discriminatie, gaan we weer in gesprek met het onderwijs en brengen we de klankbord groep weer bij elkaar om onder andere prioritering te bespreken. Daarnaast zijn veel acties doorlopend, bijvoorbeeld, het ondersteunen van initiatieven, het inzetten op ontmoetingen, het werken aan een inclusief onderwijsklimaat en blijven we ons altijd uitspreken tegen discriminatie en racisme. Daarnaast zetten we in op een integrale aanpak, dit vraagt ook afstemming intern over een realistische fasering en dus tijd.

We kunnen u op dit moment dus geen gedetailleerde planning van de acties geven, omdat we het proces van fasering en prioritering zorgvuldig samen met de stad en onze partners willen doen. Deze gesprekken zullen naar verwachting plaats vinden in Q1 van 2022. Zodra we meer inzicht hebben in de prioritering en planning n.a.v. deze gesprekken zullen we u daar over informeren. Daarnaast zullen we uw raad, zoals toegezegd, in ieder geval één keer per jaar - zo nodig vaker - informeren over de stand van zaken van het actieplan. Hierin zullen we u ook laten zien welke acties al zijn uitgevoerd en wat er nog in de planning staat.

Met vriendelijk groet,

Namens het college,

Martien Louwers

Antwoord Technische vraag "Vrij zijn in Arnhem" - CDA

Geacht college,

Namens de CDA fractie wil ik een technische vraag stellen over het actieplan "Vrij zijn in Arnhem" in aanloop naar de M1 behandeling op woensdag 1 december.

In het raadsvoorstel wordt bericht over het beschikbaar stellen van 200.000 euro uit de perspectiefnota 2022, in 2022 en 2023, voor de visie en het actieplan racismebreed (nu het manifest 'Vrij zijn in Arnhem') en de regenboogagenda. Hierbij wordt toegevoegd dat een groot deel van de acties is bedoeld om een extra impuls te geven aan een stadsbrede beweging tegen discriminatie. Daarnaast wordt circa € 67.000 euro ingezet die vanuit het Rijk (meicirculaire) extra beschikbaar wordt gesteld voor het versterken van de aanpak van discriminatie en de antidiscriminatievoorziening. Verder wordt een deel van de acties mede gefinancierd uit bestaande middelen inclusie.

Het CDA wil de portefeuillehouder vragen om schriftelijk duidelijk te maken hoe de beschikbare 200.000 euro en andere middelen waarover wordt bericht in het raadsvoorstel, wordt ingezet in de komende periode.

Graag ontvangen we een meer gedetaileerde uitsplitsing van de begroting, gelinkt aan de genoemde acties en activiteiten in het actieplan "Vrij zijn in Arnhem". Dit vergemakkelijkt de behandeling in de gemeenteraad van dit actieplan en geeft de Raad de mogelijkheid om eventueel scherpere keuzes te maken.

Vriendelijke groet,

Luc Groot

Fractievolger CDA

Geachte Meneer Groot,

De begroting hebben we op dit moment nog niet specifiek uitgewerkt, omdat we in de uitvoering flexibel willen blijven. We willen vooral de mogelijkheden open houden om te zien waar de energie en behoefte zitten bij betrokkenen in de stad en daar op kunnen inspelen. Op deze manier verwachten we het beschikbare budget zo effectief mogelijk in te zetten en een stadsbrede beweging zo goed mogelijk te faciliteren. De begroting zal dan ook samenhangen met de fasering en prioritering die we samen met onze partners en de stad gaan ontwikkelen. Enkele uitgaven zijn al wel geoormerkt. Zo is er, zoals aangegeven in de perspectiefnota, €36.000 beschikbaar gesteld voor InDifferent. Daarnaast gaat een deel van de extra rijksmiddelen naar Vizier ter versterking van de antidiscriminatievoorziening en de uit te voeren acties. Over de invulling zijn we momenteel in gesprek met Vizier.

We kunnen u op dit moment dus geen gedetailleerde begroting geven, omdat we flexibel willen blijven in de uitvoering en het proces van fasering en prioritering zorgvuldig samen met de stad en onze partners willen doen. De gesprekken met de stad zullen naar verwachting plaats vinden in Q1 van 2022. Zodra we meer inzicht hebben in de prioritering n.a.v. deze gesprekken zullen we u daar over informeren. Daarnaast zullen we uw raad, zoals toegezegd, in ieder geval één keer per jaar - zo nodig vaker - informeren over de stand van zaken van het actieplan. Hierin zullen we u ook laten zien welke acties al zijn uitgevoerd en wat er nog in de planning staat en de kosten hiervan.

Met vriendelijk groet,

Namens het college,

Martien Louwers

Arnhem, 21 december 2021

Beste gemeenteraad en het College van B&W van Arnhem,

De voorzitters van de hieronder vermelde zelforganisaties uit Arnhem, hebben kennisgenomen van het feit dat er aanstaande woensdag een stemming gaat plaatsvinden in uw raad aangaande de motie: **'Monument als eerbetoon aan de gastarbeider'**.

Het is inmiddels bijna 60 jaar geleden sinds de komst van de eerste gastarbeiders uit Italië, Griekenland, Marokko, Portugal, Spanje, Turkije en voormalig Joegoslavië naar ons land en bij een grote groep Arnhemmers die hun wortels hebben in de arbeidsmigratie en uiteraard bij ons als kinderen van de eerste generatie gastarbeiders, leeft de diepe wens voor een eerbetoon in de vorm van een kunstwerk in de openbare ruimte waarin het aandeel van gastarbeid in de wederopbouw van ons land wordt verbeeld.

Door onze achterban is er met veel vreugde gereageerd op de motie: **'Monument als eerbetoon aan de gastarbeider'.** Daarom onderschrijven wij van harte de oproep die in het voorstel wordt gedaan. Wij zijn van mening dat het eerbetoon, als blijk van erkenning en waardering, ook meer historisch besef zal bijbrengen omdat hier nu eindelijk, voor eens en altijd, een periode in de geschiedenis mee afgesloten kan worden. Onze kinderen en kleinkinderen moeten zich in deze prachtige stad, in ons mooie land, geen gast maar een volwaardig onderdeel voelen van de Nederlandse samenleving.

Wij verzoeken derhalve uw raad en het College van B&W in deze een positieve houding in te nemen en in te stemmen met voorliggende motie en wensen uw allen veel wijsheid toe.

Hoogachtend,

Bahaeddin Budak, **Ayasofya Moskee**

Said Essatibi, **ICC Nour Al Houda**

Fako Dzigal, **IKC Bosnjak Arnhem**

Hassan Kubba, **Marokkaanse Islamitische Vereniging (Moskee Al Fath)**

Mustafa Akpınar, **Stichting Islamitisch Centrum Arnhem-Zuid**

İbrahim Günay, **Turks Cultureel en Educatief Centrum 'Hoca Ahmed Yesevi'**

Galip Aydemir, **Türkiyem Moskee**

Harun Yurt, **Turkse ondernemersvereniging Arnhem (TOV Arnhem)**

Hakan Geçol, **Union of International Democrats Arnhem (UID Arnhem)**

Tahsin İpekçi, **Vereniging Bektaşlı**

BEHANDELRESULTAAT

Vervolg meningsvorming-I behandeling

Vrij zijn in Arnhem

Documentnummer:	
Zaaknummer:	588565
Portefeuillehouder:	Louwers

Resultaat van bespreking:

Aanwezig: de raadsleden/fractievolgers Spruijt (Arnhem Centraal), Eppich (VVD), Van Iperen (D66), De Groot (Partij voor de Dieren), Navis (GroenLinks), De Vries (PvdA), Nede (ChristenUnie) Groot (CDA), Çetintaş (SP), Hobbelen (AOP) en Usta (DENK/VA). De fractie van de PVV was niet vertegenwoordigd.

Verloop
Het betreft een vervolg van de meningsvormende 1-behandeling. Gestart is met de tweede termijn van de raadskamer waarin fracties opnieuw vragen hebben gesteld aan het college. De portefeuillehouder heeft die vragen in haar tweede termijn beantwoord. Verschillende fracties hebben moties of amendementen aangekondigd.

Toezegging
- Wethouder Louwers zegt toe samen met de klankbordgroep - die betrokken is bij de ontwikkeling van dit plan - prioriteiten te stellen binnen het actieplan en dat in het eerste kwartaal van 2022, samen met de concrete invulling van de begroting, te delen met de raad.
- Wethouder Louwers zegt toe het monitoringsplan ten aanzien van het actieplan ‘Vrij zijn in Arnhem’ te delen met de raad.
- Wethouder Louwers zegt toe Papendal te betrekken bij de uitvoering van het actieplan ‘Vrij zijn in Arnhem’.

Conclusie
De voorzitter concludeert dat de meningsvormende fase I is afgerond en dat een meningsvormende fase II gewenst is.

De raadsadviseur,

W. Lammers

De voorzitter,

J. van der Loo

Gemeenteraad Arnhem

AANGENOMEN

Bij elkaar op	22 december 2021
Bij de bespreking van	Economische Agenda Arnhem 2021-2025, Energieke stad
Motie van	Muriël Simonis - GroenLinks
Titel van de motie	Kaders voor een toekomst met welzijn
Nummer Zaaknummer	**21M269** 577320

Onderstaand raadslid stelt de raad voor om in de vergadering van Economische Agenda Arnhem 2021-2025, Energieke stad, een besluit te nemen over ‘Kaders voor een toekomst met welzijn’.

Door dit voorstel aan te nemen, erkent de gemeente dat economische groei geen doel op zich is, maar ten dienste staat van een duurzame en eerlijke samenleving. Klimaatverandering en/of maatschappelijke opgaven staan centraal. Het handelen van de gemeente, zoals het nemen van beslissingen over economische activiteiten, wordt binnen dit kader afgewogen.

Omdat we weten dat:

- Maatschappijproblematiek en de klimaatcrisis merkbaar zijn in vele aspecten van de maatschappij;
- Klimaatcrisis vraagt om een breed maatschappelijke transitie;
- Klimaatcrisis een van de grootste opgaven is van onze generatie;
- Welzijn voor iedereen in de maatschappij een randvoorwaarden en een uiterst belangrijke verantwoordelijkheid is;
- Rechtvaardigheid een van de pijlers van de democratie is;
- Klimaatcrisis en de maatschappelijke opgaven merkbaar zijn in alle lagen van de maatschappij en bestuur. Dit tevens grote opgaven zijn voor stad en bestuur waaraan gewerkt wordt.

Omdat we vinden dat:

- Er grenzen zijn aan groei. Vernieuwende economische concepten zoals ‘de donut economie’ stellen de ontwikkelingen van bedrijvigheid en ondernemerschap in het juiste daglicht. Groei en winstmaximalisering zijn niet de hoogst haalbare waarden, maar ondergeschikt aan de draagkracht en weerbaarheid van maatschappij en planeet;
- Het meest dwingende en beperkende kader dat ons voortbestaan zal ondersteunen die van de draagkracht en weerbaarheid van maatschappij en planeet is;
- Economie gaat over het gebruik, verdeling en inzetten van de middelen en mogelijkheden die we als maatschappij hebben en dit alleen houdbaar is als we als maatschappij op gezonde, duurzame en eerlijke wijze kunnen voortbestaan;

- Groei alleen mogelijk is binnen de kaders van het houdbare en dit dus een leidend principe zou moeten zijn in de economische agenda van Arnhem. In de praktijk betekent dit dat economische activiteiten die de klimaatcrisis en maatschappelijke opgaven verder verergeren, niet verder gesteund worden en uiteindelijk beperkt moeten worden.
Daarom vraagt de gemeenteraad aan het college om/verzoekt het college om/roept het college op om: - De grote maatschappelijke opgaven waar we voor staan als gemeente Arnhem als kaders mee te nemen in het ondersteunen, stimuleren en ontwikkelen van economische activiteit in Arnhem. - Met een voorstel te komen hoe we deze kaders in de praktijk gaan brengen bij de economische agenda en hoe we economische ontwikkeling toetsen aan de hand van deze maatschappelijke (meet)waarden.
Muriël Simonis - GroenLinks

AANGENOMEN

Voor 23

Tegen 15

Motie "Kaders voor een toekomst met welzijn" (21M269)

GROENLINKS	7	0
Coenders		
Prinsen		
Navis		
Gemici		
Simonis		
van der Loo		
Dayioğlu		

Fractie Arnhemse Ouderen Partij		
Wiggers		

ChristenUnie	2	0
Nede		
Becker		

VVD Arnhem	0	6
Combée		
Pape		
Kalthoff		
Maref		
Loos		
Eppich		

CDA Arnhem	0	2
Koorn		
Hutten		

DENK / Verenigd Arnhem	2	0
Usta		
Aydemir		

D66	0	5
Andeweg		
Loor		
Venhoek		
van Ommen		
van Iperen		

Arnhem Centraal	3	0
van der Laak		
Manders		
Kraaijenbrink		

Partij voor de Dieren Gemeentelijke Fractie Arnhem	2	0
de Groot		
Eliëns		

PvdA	4	0
Greving		
Bouma		
de Vries		
Visser		

SP	3	0
Elfrink		
Çetintaş		
Dobbe		

Partij voor de Vrijheid	0	2
Verheij		
Henzen		

Totaal 38

Besloten vergadering op 15 december 2021 - openbare deel

Zaaknummer:	n.v.t.
Portefeuillehouder:	Van der Zee

Resultaat van bespreking:

Aanwezig
De raadsleden/fractievolgers Kraaijenbrinck (AC), Greving (PvdA), Combee (VVD), De Groot (PvdD), Coenders (GL), Loor (D66), Zijlstra (CU).

Bespreking
Tijdens de beraadslaging heeft de voorzitter de orde toegelicht om over te gaan op beslotenheid.

Vervolg in beslotenheid
Na het openbare deel is de beraadslaging voortgezet in beslotenheid. In die beslotenheid heeft de raadskamer besloten of er wel of niet in beslotenheid en onder geheimhouding wordt voorgezet.

De raadsadviseur,

W. Lammers

De voorzitter,

K. Kalthoff

GEMEENTE Arnhem

Besluit van 22 december 2021

Zaaknummer 621333

DE RAAD VAN DE GEMEENTE ARNHEM;

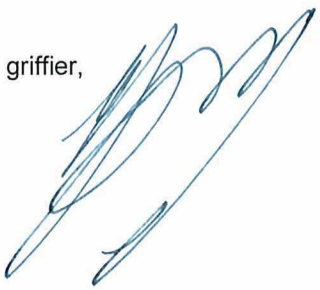
gelezen het voorstel van burgemeester en wethouders van 7 december 2021, nummer: 621333;

gelet op artikel 3.7 van de Wet ruimtelijke ordening;

besluit:

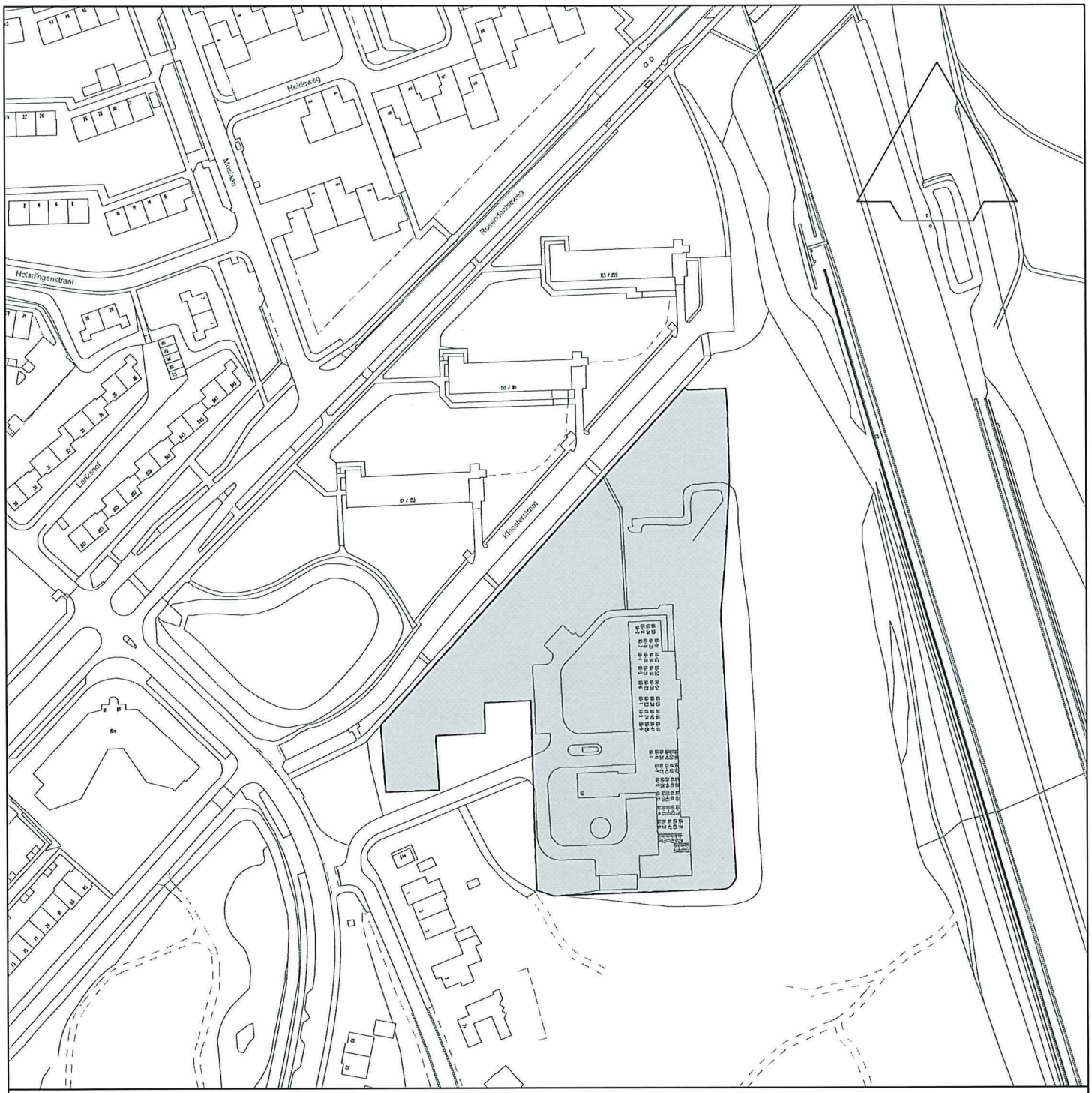
1. Een voorbereidingsbesluit voor het perceel Bronbeeklaan 66 - Kloosterstraat vast te stellen, overeenkomstig de geometrisch bepaalde planobjecten als vervat in het GML-bestand NL.IMRO.0202.VBB1002-0301.gml met bijbehorende bestanden, alsmede de daarvan afgeleide analoge verbeelding met kenmerk NL.IMRO.0202.VBB1002-0301 vast te stellen;
2. Hierbij te bepalen dat het verboden is om het ten tijde van de inwerkingtreding van het voorbereidingsbesluit feitelijk bestaande en legaal aanwezige gebruik van de in het voorbereidingsbesluit begrepen gronden en/of bouwwerken te wijzigen;
3. Te bepalen dat dit voorbereidingsbesluit in werking treedt op de dag van bekendmaking;
4. De door het college van burgemeester en wethouders op basis van artikel 25, tweede lid van Gemeentewet en gelet op artikel 10, tweede lid, onder b en g van de Wet openbaarheid van bestuur opgelegde geheimhouding ten aanzien van het raadsvoorstel: Voorbereidingsbesluit Bronbeeklaan 66 - Kloosterstraat; zaaknummer 621333, het raadsbesluit: zaaknummer 621333 en bijlage: Verbeelding gebied voorbereidingsbesluit; kenmerk NL.IMRO.0202.VBB1002-0301 te bekrachtigen en te besluiten als datum van de beëindiging van de geheimhouding de dag van bekendmaking van het voorbereidingsbesluit aan te houden.

De griffier,

De voorzitter,

gebied waarop het voorbereidingsbesluit van toepassing is

Voorbereidingsbesluit Bronbeeklaan 66 – Kloosterstraat
NL.IMRO.0202.VBB1002-0301

2021-RO-00035

gewijzigd		datum
a		
b		
c		
d		
e		

formaat	getekend	gezien	datum	schaal
	PvD		16-11-2021	1:2000

© Nadruk verboden

Strategie, Beleid en Regie, beleidsdomein Fysiek

Eusebiusbuitensingel 53, Postbus 9029, 6800 EL ARNHEM
Tel.: 0900-1809, fax: 026-3774830, gemeente@arnhem.nl

GEMEENTE Arnhem

RAADSVOORSTEL

Aan de gemeenteraad

Zaaknummer 621333

Onderwerp: Voorbereidingsbesluit Bronbeeklaan 66 - Kloosterstraat

Voorstel

1. Een voorbereidingsbesluit voor het perceel Bronbeeklaan 66 - Kloosterstraat vast te stellen, overeenkomstig de geometrisch bepaalde planobjecten als vervat in het GML-bestand NL.IMRO.0202.VBB1002-0301.gml met bijbehorende bestanden, alsmede de daarvan afgeleide analoge verbeelding met kenmerk NL.IMRO.0202.VBB1002-0301 vast te stellen;
2. Hierbij te bepalen dat het verboden is om het ten tijde van de inwerkingtreding van het voorbereidingsbesluit feitelijk bestaande en legaal aanwezige gebruik van de in het voorbereidingsbesluit begrepen gronden en/of bouwwerken te wijzigen;
3. Te bepalen dat dit voorbereidingsbesluit in werking treedt op de dag van de bekendmaking;
4. De door het college van burgemeester en wethouders op basis van artikel 25, tweede lid van Gemeentewet en gelet op artikel 10, tweede lid, onder b en g van de Wet openbaarheid van bestuur opgelegde geheimhouding ten aanzien van het raadsvoorstel: Voorbereidingsbesluit Bronbeeklaan 66 - Kloosterstraat; zaaknummer 621333, het raadsbesluit: zaaknummer 621333 en bijlage: Verbeelding gebied voorbereidingsbesluit; kenmerk NL.IMRO.0202.VBB1002-0301 te bekrachtigen en te besluiten als datum van de beëindiging van de geheimhouding de dag van bekendmaking van het voorbereidingsbesluit aan te houden.

Inleiding

Uw raad heeft op 13 januari 2021 een voorbereidingsbesluit genomen voor het perceel Bronbeeklaan 66 dat op 15 januari 2021 in werking is getreden. Dit voorbereidingsbesluit loopt op 14 januari 2022 af en dan kan het pand, dat nu leeg staat, in overeenstemming met het geldende bestemmingsplan, maatschappelijk worden ingevuld. Om dit te voorkomen is nu het voorstel om een nieuw voorbereidingsbesluit te nemen. Hiermee blijft het bestaande gebruik bevroren.

De locatie Kloosterstraat Bronbeeklaan, die groter is dan de locatie waarvoor eerder een voorbereidingsbesluit is genomen, leent zich voor een nieuwe woningbouwontwikkeling. Door het naastgelegen perceel dat grenst aan de Kloosterstraat mee te nemen in het voorbereidingsbesluit wordt een integrale ontwikkeling mogelijk gemaakt.

Op het perceel aan de Kloosterstraat ligt een woonbestemming maar de bouwmogelijkheden zijn beperkt en waren bedoeld om de inmiddels gesloopte bebouwing positief te bestemmen. Door ook op dit perceel een voorbereidingsbesluit te nemen, kan daar geen ontwikkeling plaatsvinden. Daardoor is het niet meer mogelijk om beide percelen separaat te ontwikkelen en wordt bewerkstelligd dat er één integrale ontwikkeling zal kunnen plaatsvinden.

Om een integrale ontwikkeling mogelijk te maken is er meer nodig dan alleen een voorbereidingsbesluit. Het college heeft het voornemen om een voorkeursrecht op de gronden aan de Kloosterstraat en Bronbeeklaan 66 te vestigen (zie raadsbrief: https://ris2.ibabs.eu/Reports/ViewListEntry/Arnhem/118484bd-c1d0-4c34-af76-34900b6f27d7). Het vestigen van een voorkeursrecht geeft aan de gemeente bij een voorgenomen vervreemding het eerste recht van koop. Besluit een eigenaar tot verkoop dan moet hij de grond eerst aan de overheid aanbieden en kan dus niet direct de grondmarkt op. De overheid beslist of zij de grond al dan niet wil kopen.

Beoogd effect

Het mogelijk maken van een integrale ontwikkeling van de percelen aan de Kloosterstraat en Bronbeeklaan 66 ten behoeve van woningbouw en de bescherming van het pand en de omgeving tegen ongewenste ontwikkelingen.

Argumenten

1.1 Met een voorbereidingsbesluit wordt voorgesorteerd op de integrale herontwikkeling naar wonen voor dit gebied en wordt ongewenste omzetting en gebruik in het pand Bronbeeklaan 66 voorkomen.

Er zijn een aantal redenen om voor het gebied Bronbeeklaan 66 - Kloosterstraat een voorbereidingsbesluit te nemen:

- Er is grote behoefte aan meer woningen in Arnhem. Het voorbereidingsbesluit is een belangrijk instrument om de integrale herontwikkeling van dit gebied naar wonen mogelijk te maken.
- Een integrale woonontwikkeling past niet binnen het geldende bestemmingsplan en er moet dus een bestemmingsplanprocedure doorlopen worden. Om te voorkomen dat in de tussentijd ongewenste ontwikkelingen plaatsvinden, wordt dit voorbereidingsbesluit genomen.
- Het pand Bronbeeklaan 66 heeft een maatschappelijke bestemming. Dat betekent dat met de huidige bestemming de huisvesting van grote aantallen cliënten van een zorginstelling is toegestaan. Het gemeentelijke beleid is om de zorgfuncties te spreiden in kleinere locaties over de stad. Een grote locatie met veel cliënten, zoals het pand aan de Bronbeeklaan 66, past niet binnen dit gemeentelijke beleid. Dit ongewenst gebruik moet daarom voorkomen worden.
- De begrenzing van het voorgestelde voorbereidingsbesluit bestaat uit twee kadastrale percelen die verschillende eigenaren hebben. Er kunnen twee afzonderlijke ontwikkelingen plaatsvinden. Deze ontwikkelingen moeten rekening met elkaar houden en beperken elkaar. Hiermee wordt er een kans gemist om het gebied integraal te ontwikkelen.
  In een integrale ontwikkeling kan het gebied anders ingevuld worden. De ontsluiting van de ontwikkeling kan bijvoorbeeld plaatsvinden vanaf de Kloosterstraat. Hiermee kan de bestaande ontsluiting van het pand Bronbeeklaan 66 vervallen en ontstaan er nieuwe mogelijkheden voor een stedenbouwkundige invulling. Hierbij kan bijvoorbeeld het parkeren gezamenlijk worden opgelost waarbij de landschappelijke onderlegger van het gebied in zijn

totaliteit betrokken kan worden (met o.a. de aanwezige hoogteverschillen). Dit betekent een ruimtelijke meerwaarde voor het gebied en kansen voor een divers en uitgebreider woningbouwprogramma.

Een voorbereidingsbesluit voorziet in een aanhoudingsplicht voor bouwactiviteiten. Dit betekent dat omgevingsvergunningen voor het bouwen die passen binnen het van kracht zijnde bestemmingsplan gedurende de looptijd van het voorbereidingsbesluit niet mogen worden verleend.

De gemeente zal binnen de termijn van het voorbereidingsbesluit een ontwerpbestemmingsplan in procedure brengen voor het perceel Kloosterstraat - Bronbeeklaan 66. In dit bestemmingsplan krijgen de gronden een woonbestemming.

4.1 *Geheimhouding is noodzakelijk om ongewenste ontwikkelingen tussen de start van de procedure en publicatie van het voorbereidingsbesluit te voorkomen.*

Om te voorkomen dat er vóór het tijdstip van inwerkingtreding van het voorbereidingsbesluit (bouw)plannen in het plangebied worden ingediend, die niet wenselijk zijn in verband met het gewenste gebruik zijnde regulier wonen, is het noodzakelijk om de procedure onder geheimhouding af te wikkelen. De Gemeentewet biedt hiervoor de mogelijkheden.

Kanttekeningen en risico's

1.1 *De beschermende werking van het voorbereidingsbesluit vervalt indien niet binnen één jaar na de vaststelling van het voorbereidingsbesluit een ontwerpbestemmingsplan ter inzage wordt gelegd*

Het voorbereidingsbesluit vervalt op grond van artikel 3.7 lid 5 Wet ruimtelijke ordening (Wro) indien niet binnen één jaar na datum van inwerkingtreding van dit voorbereidingsbesluit een ontwerp van een bestemmingsplan ter inzage is gelegd. Dit besluit vervalt eveneens op het tijdstip waarop het bestemmingsplan ter voorbereiding waarvan dit besluit is genomen in werking treedt.

Binnen de werkingstermijn van het voorbereidingsbesluit treedt (naar alle waarschijnlijkheid) de Omgevingswet (Ow) in werking (op 1-7-2022). Als op dat moment nog geen ontwerpbestemmingsplan ter inzage is gelegd, dan maakt het voorbereidingsbesluit na inwerkingtreding van de Ow onderdeel uit van het tijdelijk deel van het Omgevingsplan. Het op grond van de Wet ruimtelijke ordening genomen voorbereidingsbesluit gaat dan gelden als een voorbereidingsbesluit als bedoeld in de Ow (artikel 4.14 lid 4). In dat geval loopt de termijn (van 1,5 jaar) vanaf het moment van inwerkingtreding van de Ow (zie artikel 4.103, tweede lid van de Invoeringswet Ow). Dit betekent dat het voorbereidingsbesluit dan geldt tot en met 31 december 2023.

1.2 *Er is door de eigenaar een verzoek ingediend om het bestemmingsplan voor het perceel Bronbeeklaan 66 te wijzigen.*

Op 26 november 2021 is er bij uw raad een verzoek van de jurist van de eigenaar van de Bronbeeklaan 66 ingediend om het bestemmingsplan voor het perceel Bronbeeklaan 66 te wijzigen. Het gaat om de transformatie van het bestaande gebouw naar een bestemming

'wonen' waarbij wonen in maximaal 59 zelfstandige en 5 onzelfstandige wooneenheden wordt toegestaan. Het college heeft dit verzoek in behandeling genomen en bereidt een reactie voor. Uw raad zal hier uiterlijk in het eerste kwartaal van 2022 over worden geïnformeerd. Dit verzoek wijzigt niet de noodzaak om dit voorbereidingsbesluit te nemen.

2.1 *Gebruikers mogen uitsluitend het feitelijk bestaande en legaal aanwezige gebruik voortzetten.*

De consequentie van het voorbereidingsbesluit is dat alleen het feitelijk bestaande en legaal aanwezige gebruik mag worden voortgezet.
Aanvragen voor omgevingsvergunning die vóór de datum van inwerkingtreding van dit voorbereidingsbesluit zijn ingediend en passen binnen het nu geldende bestemmingsplan zullen gewoon in behandeling genomen moeten worden.
Sinds de inwerkingtreding van het voorbereidingsbesluit van 13 januari 2021 zijn er geen omgevingsvergunningen aangevraagd.

Participatie

Vanwege de aard en het doel van een voorbereidingsbesluit en de bij het voorbereidingsbesluit betrokken belangen van de gemeente is verdere communicatie vóór besluitvorming niet mogelijk; de raadsbehandeling en -besluitvorming zal in beslotenheid plaatsvinden.

Financiën

De kosten voor het voorbereidingsbesluit en het opstellen van het nieuwe bestemmingsplan bestaan uit capaciteitskosten van de eigen medewerkers. Hiervoor zijn budgetten beschikbaar in de bestaande begroting.

Uitvoering

Zoals bepaald in het raadsbesluit treedt het voorbereidingsbesluit in werking op de dag van bekendmaking. Publicatie van het voorbereidingsbesluit in onder andere de Staatscourant vindt zo spoedig mogelijk na vaststelling plaats.

Communicatie

Na vaststelling door de raad zal het voorbereidingsbesluit worden gepubliceerd in het elektronisch gemeenteblad en ter inzage worden gelegd (Stadskantoor).
De geheimhouding ten aanzien van het raadsvoorstel, het raadsbesluit en alle bijbehorende en onderliggende stukken loopt af op de dag van bekendmaking van het voorbereidingsbesluit.
Op de dag van bekendmaking zullen de eigenaren schriftelijk en zover mogelijk ook mondeling worden geïnformeerd.

Bijlagen

Stukken voor gemeenteraad

- Verbeelding gebied voorbereidingsbesluit met kenmerk NL.IMRO.0202.VBB1002-0301 (Geheim)

GEMEENTE Arnhem

GEHEIM

RAADSVOORSTEL

Besluit van

Zaaknummer 621333

DE RAAD VAN DE GEMEENTE ARNHEM;

gelezen het voorstel van burgemeester en wethouders van 7 december 2021, nummer: 621333;

gelet op artikel 3.7 van de Wet ruimtelijke ordening;

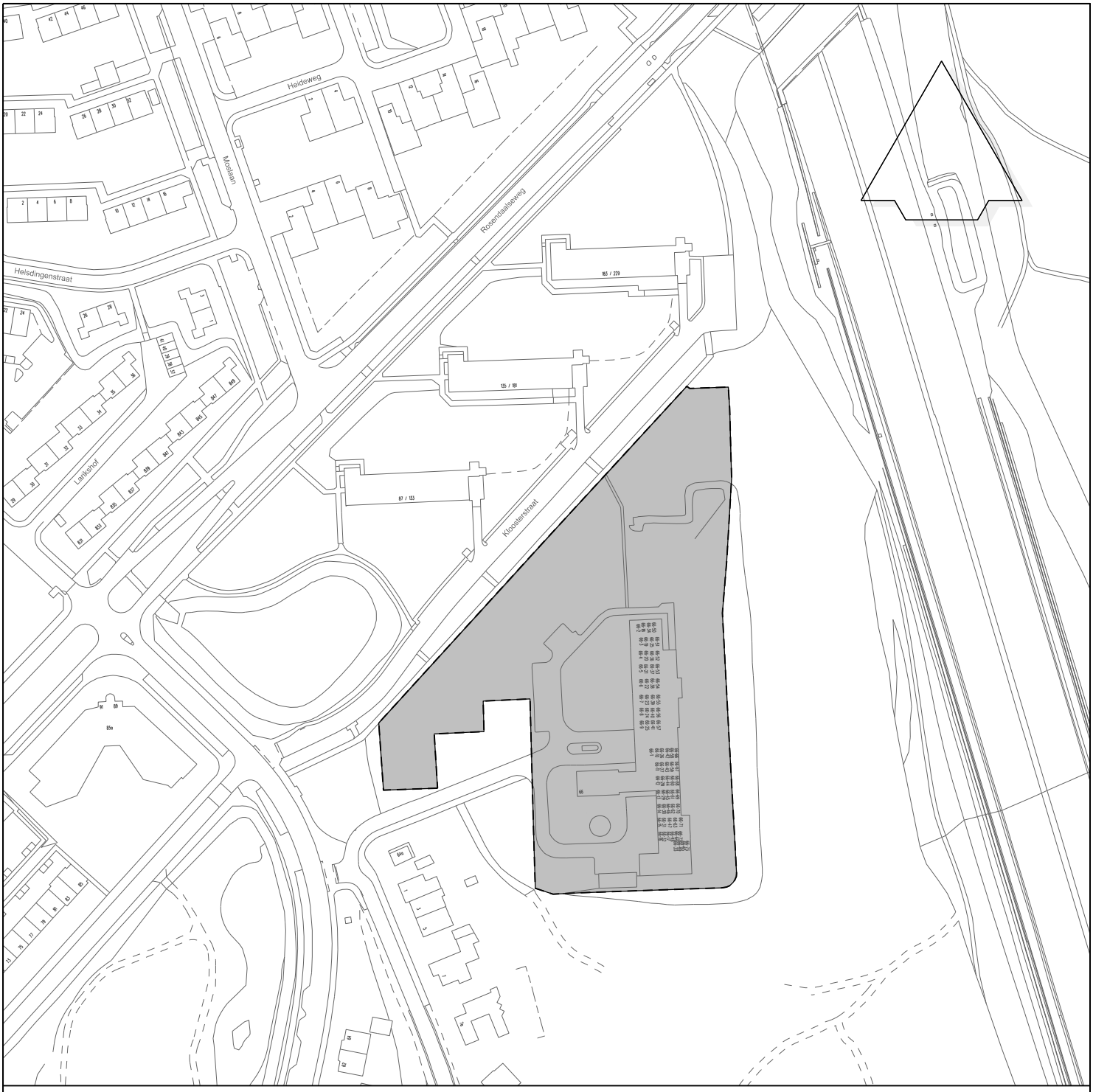
besluit:

1. Een voorbereidingsbesluit voor het perceel Bronbeeklaan 66 - Kloosterstraat vast te stellen, overeenkomstig de geometrisch bepaalde planobjecten als vervat in het GML-bestand NL.IMRO.0202.VBB1002-0301.gml met bijbehorende bestanden, alsmede de daarvan afgeleide analoge verbeelding met kenmerk NL.IMRO.0202.VBB1002-0301 vast te stellen;
2. Hierbij te bepalen dat het verboden is om het ten tijde van de inwerkingtreding van het voorbereidingsbesluit feitelijk bestaande en legaal aanwezige gebruik van de in het voorbereidingsbesluit begrepen gronden en/of bouwwerken te wijzigen;
3. Te bepalen dat dit voorbereidingsbesluit in werking treedt op de dag van bekendmaking;
4. De door het college van burgemeester en wethouders op basis van artikel 25, tweede lid van Gemeentewet en gelet op artikel 10, tweede lid, onder b en g van de Wet openbaarheid van bestuur opgelegde geheimhouding ten aanzien van het raadsvoorstel: Voorbereidingsbesluit Bronbeeklaan 66 - Kloosterstraat; zaaknummer 621333, het raadsbesluit: zaaknummer 621333 en bijlage: Verbeelding gebied voorbereidingsbesluit; kenmerk NL.IMRO.0202.VBB1002-0301 te bekrachtigen en te besluiten als datum van de beëindiging van de geheimhouding de dag van bekendmaking van het voorbereidingsbesluit aan te houden.

De griffier, De voorzitter,

Gemeente Arnhem

GEHEIM

gebied waarop het voorbereidingsbesluit van toepassing is

Voorbereidingsbesluit Bronbeeklaan 66 – Kloosterstraat
NL.IMRO.0202.VBB1002-0301

2021-RO-00035

gewijzigd		datum
a		
b		
c		
d		
e		

formaat	getekend	gezien	datum	schaal
	PvD		16-11-2021	1:2000

© Nadruk verboden

Strategie, Beleid en Regie, beleidsdomein Fysiek

Eusebiusbuitensingel 53, Postbus 9029, 6800 EL ARNHEM
Tel.: 0900-1809, fax: 026-3774830, gemeente@arnhem.nl

GEHEIM

GEMEENTE Arnhem

Gemeenteraad Arnhem

INGETROKKEN

Bij elkaar op	22 december 2021
Bij de bespreking van	Voorbereidingsbesluit Bronbeeklaan 66 - Kloosterstraat
Wijzigingsvoorstel van	Mattijs Loor - D66
Titel van het wijzigingsvoorstel	Wonen niet onmogelijk maken
Nummer Zaaknummer	**21A88** 621333

Onderstaand raadslid stelt de volgende verandering voor:

Na beslispunt 2 van het raadsbesluit een nieuw beslispunt toe te voegen:

3. Te bepalen dat burgemeester en wethouders bij een omgevingsvergunning van het hierboven genoemde gebruiksverbod kunnen afwijken om tijdelijke bewoning mogelijk te maken, met dien verstande dat:

- *bijzondere woonvormen zijn uitgesloten en*
- *een dergelijke omgevingsvergunning uitsluitend mag worden verleend voor een termijn van maximaal 5 jaar.*

En beslispunten 3 en 4 om te nummeren naar 4 en 5.

Toelichting:

Er is vanuit de beschermende werking van het voorbereidingsbesluit geen noodzaak om planologisch strijdig gebruik voor wonen onmogelijk te maken. Vooral als de gemeente op enig moment zelf eigenaar wordt, kan het wenselijk zijn de bestaande flat direct met legale (tijdelijk) woningen in te zetten of bestaande woningen te legaliseren en daarmee huurders zekerheid te geven. De huidige 2-kamerappartementen van ca. 50 m2 (dus veel ruimer dan het college in de eerdere vergadering suggereerde) zijn zeer passend als tijdelijke woning voor jonge starters op de woningmarkt.

De locatie aan de Kloosterstraat heeft al een woonbestemming. Vanwege de aanhoudplicht voor de omgevingsvergunning activiteit bouwen (Wabo art. 3.3), is het niet mogelijk om gebruik van de gronden voor tijdelijke (flex)woningen mogelijk te maken.

Zonder de voorgestelde wijziging is ieder gebruik van de locatie gedurende minstens een jaar en waarschijnlijk zelfs veel langer (namelijk tot het nieuwe bestemmingsplan / omgevingsplan is vastgesteld of totdat het voldoende duidelijk is om vooruitlopend op het bestemmingsplan /

omgevingsplan een vergunning te verlenen) onmogelijk. Dat is zonde van de beschikbare ruimte.
Mattijs Loor - D66

INGETROKKEN

Gemeenteraad Arnhem

AANGENOMEN

Bij elkaar op	22 december 2021
Bij de bespreking van	Voorbereidingsbesluit Bronbeeklaan 66 - Kloosterstraat
Motie van	Mattijs Loor - D66
Titel van de motie	Voldoende tijd voor een goed (voorbereidings)besluit
Nummer Zaaknummer	**21M302** 621333

Onderstaand raadslid stelt de raad voor om in de vergadering van 22 december 2021 het college op te roepen om voortaan bij een voorbereidingsbesluit uit te gaan van een normale behandeling in de raadskamers en de gemeenteraad, met bijbehorende voorbereidingstijd.

Door dit voorstel aan te nemen, is de raad beter in staat informatie in te winnen, de belangen bij een voorbereidingsbesluit goed af te wegen, eventueel wijzigingen voor te stellen en een goed besluit te nemen.

Omdat we weten dat:

- Het voorbereidingsbesluit een ingrijpend besluit is, waarmee de gemeente ingrijpt in de rechten van gebruikers en eigenaren van panden;
- De gemeenteraad in het verleden bij herhaling zeer onder tijdsdruk dergelijke besluiten heeft moeten nemen.

Omdat we vinden dat:

- De gebruikelijke termijn voor de besluitvorming moeten gelden, tenzij het college kan aantonen dat dat in uitzonderlijke gevallen niet mogelijk is;
- De raad in de gelegenheid moet zijn om expertise in te winnen of voorstellen te

wijzigen.
Daarom roept de gemeenteraad het college op om: 1. Bij het aanbieden van een voorstel voor een voorbereidingsbesluit aan de raad de termijn mogelijk te maken zoals vastgelegd in artikel 5 lid 5 van het reglement van orde en dus te zorgen dat de raadsleden 10 dagen voor behandeling in de raadskamer van het voorstel kennis kunnen nemen; 2. Rekening te houden met een behandeling in zowel meningsvorming I als meningsvorming II conform het reglement van orde; 3. Alleen van bovenstaande uitgangspunten af te wijken vanwege onvoorziene omstandigheden en deze omstandigheden dan te motiveren in het voorstel.
Mattijs Loor - D66

AANGENOMEN

Voor	**35**
Tegen	**0**

Motie “Voldoende tijd voor een goed (voorbereidings)besluit” (21M302)

GROENLINKS	7	0
Coenders		
Prinsen		
Navis		
Gemici		
Simonis		
van der Loo		
Dayioğlu		

VVD Arnhem	6	0
Combée		
Pape		
Kalthoff		
Maref		
Loos		
Eppich		

D66	5	0
Andeweg		
Loor		
Venhoek		
van Ommen		
van Iperen		

PvdA	4	0
Greving		
Bouma		
de Vries		
Visser		

Fractie Arnhemse Ouderen Partij	1	0
Wiggers		

CDA Arnhem	1	0
Koorn		
Hutten		

Arnhem Centraal	3	0
van der Laak		
Manders		
Kraaijenbrink		

SP		
Elfrink		
Çetintaş		
Dobbe		

ChristenUnie	2	0
Nede		
Becker		

DENK / Verenigd Arnhem	2	0
Usta		
Aydemir		

Partij voor de Dieren Gemeentelijke sociale fractie Arnhem	2	0
de Groot		
Eliëns		

Partij voor de Vrijheid	2	0
Verheij		
Henzen		

Totaal	**35**

Gemeenteraad Arnhem

INGETROKKEN

Bij elkaar op	22 december 2021
Bij de bespreking van	Voorbereidingsbesluit Bronbeeklaan 66 - Kloosterstraat
Motie van	Mattijs Loor - D66 Jan Hutten – CDA Leo de Groot – Partij voor de Dieren
Titel van de motie	Ook een snel advies goed vastleggen
Nummer Zaaknummer	**21M303** 621333

Onderstaande raadsleden stellen de raad voor om in de vergadering van 22 december 2021 het college op te roepen om voortaan ook juridische toetsing van interne adviezen of documenten schriftelijk vast te leggen.

Door dit voorstel aan te nemen, worden misverstanden over juridische adviezen voorkomen en kan de raad ook zelf van alle adviezen kennisnemen, als dat nodig is.

Omdat we weten dat:

- De raad heeft gevraagd (met motie 21M149) om juridische adviezen beter vast te leggen en het college heeft aangegeven dat verzoek uit te voeren.
- De raad met die motie onder andere verzocht:
  Er hiermee voor te zorgen dat juridische overwegingen voor de raad achteraf navolgbaar zijn.

Omdat we vinden dat:

Ook een (externe) juridische toets van een voorstel of een memo dat binnen de gemeentelijke organisatie gemaakt wordt, schriftelijk moet worden vastgelegd om misverstanden over de inhoud van het advies te voorkomen en om de raad te kunnen meenemen in de ontvangen adviezen.
Daarom roept de gemeenteraad het college op om: 1. Een juridische toets altijd schriftelijk vast te leggen, zodat deze navolgbaar is.
Mattijs Loor - D66 Jan Hutten – CDA Leo de Groot – Partij voor de Dieren

INGETROKKEN